

DUMITRU V. MARIN

(Prof.dr.)

BĂTĂLIA PENTRU VASLUI:

222... PRINTRE NOI (!)

(Istorie culturală)

Editura PIM
Iași, 2020

DUMITRU V. MARIN

(Prof. Dr.)

BĂTĂLIA PENTRU VASLU:

222... PRINTRE NOI (!)

(Istorie culturală)

**Editura PIM,
IAȘI, 2020**

SPRE NEMURIREA CELUI CARE FACE

DUMITRU V. MARIN

(Prof. Dr.)

BĂTĂLIA PENTRU VASLUJ:
222... PRINTRE NOI (!)

- MEMORIALISTICĂ JURNALIERĂ -

**Editura PIM,
IAȘI, 2020**

Motto:

Nu mi-am trăit viața... în șoaptă.

„Am fost UNUL CONTRA MULTORA prin munca în presă (răspuns, dușmănie), prin politică, 30 de ani (rezultat, ură), prin rezultate (invidie), prin capacitate de muncă (ocultare contemporană). Primarul zilei... președintele județului... niște dușmani neîmblânziți. Noroc de mulțimea din care provin.

Am reușit să-mi duc crucea cu demnitate până la capăt.”

D.V.M.

Tehnoredactare: Cătălin Sîmpetru
e-mail: csimpetru@yahoo.com

Web site: www.marindumitru.ro
www.tvv.ro

E-mail: marintvv@gmail.com;
Tel./Fax: 0235.361.236; 0744.231.380

DUMITRU V. MARIN

(Prof. Dr.)

BĂTĂLIA PENTRU VASLUJ:
222... PRINTRE NOI (!)

- MEMORIALISTICĂ JURNALIERĂ -

**Editura PIM,
IAȘI, 2020**

„Cultura și mai ales jurnalistica vasluiană din ultima jumătate de secol este magistral reprezentată prin grupul său de presă și prin operă de Prof.dr. D.V. Marin. El este cel mai veritabil lider cultural actual.”

Mihai BATOG-BUJENIȚĂ – Iași

„Fără a greși și fără a diminua calitatea altor reviste de cultură, MCR este de o calitate și amploare fără concurență...”

Mai în glumă, mai în serios, locul 1 este așadar „ocupat”.

Cu deosebită stimă și respect:”

Georg BARTH – Passau, Germania

„Sunteți la înălțime! Ca de obicei, numere foarte bune. Se vede că munciți foarte mult.”

Ben TODICĂ – Sydney, Australia

TELEGRAMĂ:

„Domnule Doctor Marin,

Calde felicitări pentru opera oferită culturii românești, Opera Magna 1 (folcloristica).”

17 iunie 2020 via email

prof. univ. dr. Alexandru Ionescu

Laureat al premiului Academiei

**ÎNAINTE DE TOATE,
STAREA VASLUIANĂ,
ÎN OCTOMBRIE 2020:**

– Oraș vechi aflat la poftirea vecinilor care-i absorb tot ce pot.

– Are cam 44.000 de locuitori, restul fiind basarabeni, cu domiciliu doar la câteva adrese, duși în Europa care are nevoie de forță de muncă, nici la vot nu vin, nici la munci în Vaslui (le vin doar amenzi, aici). Avantaje multiple pentru edili: oraș categorie superioară, posturi mai multe, salarii mult mai mari, muncă mult mai puțină, sărăcie în extensie, non-investiții pentru cultură și învățământ, badijonări social-edilitare.

– Municipiul și-a cvadruplat suprafața cu locuințe în 30 de ani.

– Localitate mică având spiritul provincial caracteristic, distructiv.

– Județ, oficial cu 500.000 locuitori, real circa 350.000. Aceeași politică de primire a celor din Republica Moldova în multe comune. Umflarea bugetelor, salariilor, „dezvoltarea” sărăciei.

– Infrastructură rutieră slabă (comparativ), agricultură cu rezultate la limita falimentului (soluri slabe, zootehnie slabă ca și sistema de mașini, interes extern neimportant).

– Economie în mare suferință. Oamenii de afaceri fără importanță națională. Nici pământuri de vânzare nu prea mai sunt; serviciile asigură baza economică locală. Industrie lipsă, doar I.R.B. Bârlad, costelivă azi. Investiții rare și fără amplitudine.

– Cultura nu e în atenția autorităților statului. Teatru la Bârlad. Casele de cultură sunt sedii de societăți comerciale, căminele culturale nu mai au activități, bibliotecile sunt doar depozite pentru carte veche necitită. Zbateri doar la Biblioteca Județeană Vaslui, Biblioteca Bârlad.

– Revistă internațională, Meridianul Cultural Românesc, 3-4 ziare, Festivalul Umorului.

– Învățământul „superior” se realizează prin cele 16 licee și școlile gimnaziale. Universități din Iași și Galați au deschis câteva secții-specialități pe cale de desființare: lipsă profesori, elevi, bază materială, sprijin de la autorități.

– Natalitatea în accentuată scădere. Depopularea e faptul curent.

– Spiritul momentului: gâfâială după bani și avere, fuga în occident, hoție pe față, abandonarea valorilor.

– La nivel național Vasluiul e locul de referință negativă, polul sărăciei cu hoți, violatori, prostie, inclusiv la parlamentari.

– Istoria și ca spirit și ca preocupare e în decădere-dispariție.

– Biserica mai este păstrătoare a limbii și unor obiceiuri, dar în vizibilă soluție.

– Pandemia lovește crud și județul Vaslui.

I.

MEMORIALISTICĂ JURNALIERĂ

Motto: „*Că vis al morții-eterne,
e viața lumii întregi*”

(M. Eminescu)

M. Sadoveanu: *Oameni și locuri* (1908)

N. Iorga: *Oameni cari au fost* (1934)

D.V. Marin: *101 vasluieni pentru 100 de ani*, 2019

D.V. Marin: *111 valori naționale...* (512 p., 2019)

D.V. Marin: *Bătălia pentru Vaslui/ 222...* (2020)

INTRODUCERE CA DESTĂINUIRE:

Înfățișăm aici, un buchet de mari valori de pretutindeni din care am cules învățături, exemple și viață pentru Vaslui... . Nu-s amintiri, nu-s monografii, ci semnale și fapte.

Vasluiul nu a fost cel care m-a făcut jurnalist, nici orașul, nici inexistentul mediu cultural înainte de 1989, din ce în ce mai vizibil în ultimele 3 decenii, pentru că după alergătura prin lume, i-am descoperit pe mulți, m-am descoperit și eu și apoi pe foarte mulți alții, măcar câteva sute din țară și din lume au auzit, au comentat, au scris despre acest județ. Eu m-am făurit, găsindu-mi acest loc...

Vasluiul n-a fost un vis pentru mine care am trecut prin acest târg prăpădit, cu motocicletă, în 1961, când eram director de școală la țară, la Șetrăreni-Iași. Visam atunci să ajung academician, deși, eram abia student și aveam doar câteva articole publicate în presa timpului (debut în Oct.1957)...

Vasluiul ca târg, ca raion, ca autoritate culturală nici nu prea exista în conștiința publică, nici cea locală, dar ca legendă a fost... uriaș, datorită poetului Vasile Alecsandri care prin „Peneș Curcanul” și „Sergentul”, opere introduse în manuale („Plecat-am nouă din Vaslui...” „Pe drumul de costișe ce duce la Vaslui...”), l-a impus în istorie, educație și legendă. Scriam că vasluienii ar trebui să-i înalțe statui la fiecare colț de stradă pentru faima localității indusă de ilustrul nostru înaintaș.

Aș formula îndemnul anilor de televiziune la Vasluiul, azi, reintrat între locurile unde nu se mai întâmplă nimic decât crime, furturi, violuri, beții și hoții: **LĂSAȚI VALORILE SĂ VINĂ LA TVV.**

De aici și convenitele precizări:

Perioada de timp acoperită: ultimii 63 de ani, adică 2 generații (o generație, în știință are 30 de ani), din 3 oct. 1957, când am debutat cu un articol în ziarul „Steagul Roșu” – Bacău.

Aria de referință nu e municipiul Vaslui, cum lesne se poate crede, nici județul și nici provincia Moldova, pentru că sunt mărturii din toată lumea. Vasluiul e doar centrul acestui univers.

Personalitățile de evocat sunt multe și foarte diferite. Aici sunt selecții din numărul mare-mare de intervievați.

1. Toți nominalizații din opera gata acum, „Bătălia pentru Vaslui”, au fost și personaje în emisiunile TVV-Unison Radio-sau Ziarul Meridianul, ori M.C.R.

2. Am reușit întrucâtva efectul invers față de migrarea creierelor de pe aici spre largul lumii, **ADUCÂND VALORI**, mari și foarte mari, cu care să complinesc educația prin media... locală. De prin lume adunate și la telespectatorii – ascultătorii – cititorii noștri... sincretic, date.

3. Toți cei „**222 ... printre noi**” și mulți alții, au convorbit, s-au destăinuit, au plănuit, s-au consfătuțit, au polemizat, cu subsemnatul, dar nu numai o dată; au rămas și prim-miniștri „neinserați” aici, pentru că i-am întâlnit doar o singură dată.

4. Cartea reprezintă efortul maximal propriu pentru includerea într-un tot valoric, egal contribuție la cultura locului, la substituirea lipsurilor simțite acut, aproximativ 5 decenii, la completarea sau îmbogățirea nu a moștenirii ci necesităților imediate ale spiritualității locale, pornite de undeva aproape de zero după februarie 1968, când s-a înființat județul Vaslui.

5. De la 1 martie 1970 (ca inspector, profesor, șef media) am construit cum și cât am putut, am adunat pietre, nu pentru templul meu cum scria Lucian Blaga, ci pentru un fel de Pantheon local, cu educația, cultura, sportul, viața economică, jurnalistică, politica, istoria, acestor locuri. Am aplicat principii, am promovat valori și modele perene.

6. Am fost într-un prim-plan, în județul Vaslui, din 1970 și până astăzi, am ridicat spiritualitatea vasluiană pe HARTA CULTURALĂ a lumii, cam prin tot ce am realizat (3 recorduri mondiale în jurnalistică, 6 naționale, 26 județene). Revista internațională **Meridianul Cultural Românesc**, azi cu 628 de colaboratori din toată lumea, e tipărită, deci document peren, peremptoriu. Cele peste 43 de cărți personale sunt martorele... în scris.

7. Demersul nostru memorialistic, unic, acesta, rămâne mărturie și după ce n-oi mai fi. N-am trăit numai pentru mine! Pe mulți i-am făcut eu harnici, valoroși, deștepți, mari. Multora... glorie.

8. Lumea intelectuală bazată pe studiul cărții tipărite... apune! În întregimea ei această lume învechită expiază, iar eu rămân un reprezentant al acesteia, care dispăre: e destinul ființei. Cartea, însă, oricum... mai rămâne?!?

9. Fiecare carte are destinul ei: puteți crede că dacă acest op preia idei, citate, fragmente sau formulări mai lungi tot din cărțile mele, pierde ceva din valoare?

10. Dacă am dreptul la aceste opinii: **a.** – am publicat 43 de cărți≈aprox. 23.000 de pagini, 22 de numere de revistă=3400 pag. (+ rev.Onnyx); **b.** – am câteva mii de editoriale, articole, note, studii științifice în peste 30 de ziare și reviste și alte mii de

materiale video (în special interviuri, multe pe net), multe intervenții verbale și cuvântări, am întreținut cenacluri literare (Mugurel 74... 15 ani). Am parcurs lumea în lung și în lat, ca ziarist. Există, azi, 6 cărți și multiple mențiuni cu sute de aprecieri la munca și rolul meu... vasluian și național (?!!). Însuși am scris 8 cărți de istorie culturală. Numai despre Vaslui, 14 cărți cu aprox. 11.000 de pagini.

Toate acestea, după peste 63 de ani de presă, îmi dau dreptul și întemeiază convingerea că mi-am făcut datoria de om (m-am făurit) și am înțeles chemarea acestui timp, ca personalitate reprezentativă?!!

Valorile reprezentative pentru românism care s-au ivit pe lume și de pe aceste meleaguri, sau, aripa muncii lor a atins și Vasluiul, și, au îndrumat, au polemizat, convorbit ori colaborat cu autorul acestor rânduri, iată *sine ira et studio* miezul acestor însemnări. Pe 738 de pagini.

De la bun început trebuie spus că oricât de vechi ar fi acest târg devenit oraș, apoi din 1968 centru de județ, el a avut mereu un handicap irecuperabil: apropierea de Iași, fostă capitală a Moldovei, care i-a absorbit constant creiere, activitate creativă, fonduri, altfel spus avere materială și spirituală (n-a lipsit nici tentația capitalei, iar acum, a... vestului). Oricât de mare boier a fost Nicolae Milescu Spătaru consacrat în China și la Moscova, de învățat enciclopedistul Dimitrie Cantemir atât de apreciat la Istanbul, Berlin și Moscova, de bogat ar fi fost Emil Racoviță, consacrarea i-a venit din ce a realizat la Cluj și pe vasul de cercetare Belgica, oricât de avuți au fost Codrenii, Rossetiștii sau Rășcanii și alții de aceeași talie, tot între valorile naționale s-au evidențiat. Ei, doar, s-au născut pe aici, că apoi viața i-a purtat pe unde le-a oferit modalități de exprimare a capacităților personale. Și, a fost dintotdeauna imposibil ca într-un sat devenit târg după 1400, ajuns oraș doar în urmă cu câteva decenii, ca fie și un geniu

să se afirme fără să aibă norocul unei familii bogate, a unor părinți luminați și un locușor de descoperiri fie și minore. Un exemplu: ca Dimitrie Cantemir să ajungă „filozof între regi și rege între filozofi” (zice învățatul Leibnitz) și între cele 10 personalități ale lumii, în secolul XVIII, trebuia să existe un viteaz oștean ca acel Constantin Cantemir, oștean ajuns și domnitor care să-l trimită la înalte școli din Europa și Asia.

Au încercat unii să dea totul pe plan local pentru ai lor („decât la oraș codaș, mai bine-n satul tău fruntaș”) dar au fost înfrânți de spiritul provincial, de dușmăniile mărunte, de neputinți și răutăți omenești. Unii au crezut că venind aici ar avea câmp de largă afirmare... o tristă iluzie. Alții, niște Firfirici (monedă mărunță) au intrat în politică unde au tot jucat cum li s-a cântat. Puțini din toată această lume și-au vrut și s-au bucurat de porția de libertate, vorba lui Walt Whitman, și eu am fost norocosul printre aceștia.

Lucrarea noastră este consacrată unor valoroși ai științei și culturii române care, prin eforturi personale, capacități individuale, să fie prețuiți pentru munca lor, iar însemnările de față să prezinte în eboșe fugare profiluri, acte și fapte. O nouă precizare: numai dintre acei cu care autorul a venit în contact direct, (scrisa lui Arghezi: „vreau să te pipăi și...”), deci lucrarea capătă pronunțat caracter memorialistic și de document istoric. Și altceva: sunt câțiva dintre ei încă în viață, dar nu se mai pot ilustra la modul creativ atins cu ani în urmă. Nu cred că poate fi o scădere, ci ilustrarea unui evantai mai complet de mari realizări cultural-științifice-politice sau de altă natură. Înregistrăm doar câțiva, dintr-o listă lungă (peste 480), și cu influențe directe în „demnitatea” mea publică de jurnalist, fără nici o îndoială, cel mai mare din istoria culturală a județului Vaslui. (Reprezintă și ½ secol de cultură vasluiană...).

SĂ RECAPITULĂM ÎMPREUNĂ:

A. Dintotdeauna materia cenușie valoroasă apărută pe aceste meleaguri a migrat spre Iași, orașe mai mari, București, străinătate. Și după Revoluție, din 1989, s-a întâmplat la fel. Cum să nu fie așa când Iași, Bacău, Suceava au industrie și aeroporturi și șosele naționale, iar județul Vaslui nu are nici măcar un drum rapid,... când aici se câștigă în medie, pe lună, 1200-1600 lei, în orașele mari 2600-3600 lei iar în afară de la 1000 de euro în sus. Lângă noi este un spital cu 600 de paturi, cu medici insuficienți (vin moldoveni, marocani și egipteni), nu există universitate, nici teatru, nici mari ansambluri artistice, nici mari echipe de fotbal, sau alte sporturi, prin urmare olimpicii și talentații de pe aici sunt absorbiți repede de piața muncii de acolo (cât mai departe), mâna de lucru fuge după câștiguri, intelectualitatea (de nivel superior) se risipește. Agricultură cea cu șanse de mare reușită peste tot, aici are dealuri sărace, au dispărut viile și livezile, se obține 1/3 din cât obțin întreprinzătorii din alte zone. Deci nici acolo nu merge.

B. Îndrăzneala de a face televiziune – radio și ziar+revistă în Vaslui a condus la destul entuziasm dar și la lucrături subterane, la dușmăni și invidii specifice târgurilor de provincie, deci condiții de nereușită. Am consemnat în articole și în cărți existența unui Curent Cultural-Informațional Vasluian (CCIV) cu ceva rezultate în perioada de mijloc (când scoteam și revista Onyx), chiar neașteptate. Ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău (după Vlăstarul și Teleradioeveniment) a avut mereu pagină culturală ca și mijloacele mass-media din proprietate, la Revista Internațională MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC avem 628 de colaboratori din toată lumea (de pe 4 continente), dar aceștia din județ... scad. Cauzele sunt generale: a) exodul care continuă, b) lipsa sprijinului oficial pentru cultură, c) scăderea interesului societății pentru tot ce înseamnă SPIRITUAL (care

înseamnă și prost plătit), d) declinul învățământului, e) rolul bisericii din ce în ce mai periferic din cauza îmbătrânirii populației, a migrației tineretului, a „profesionalizării” slujitorilor ei (ceva, despre har și lăcomie) și f) influența din exterior, teribil de dăunătoare, prin videocultură, comunicare telefonică și, mai ales, calculator.

C. Ne menținem, deci, în același deficit intelectual. Am încercat să aducem valori, dar n-am reușit să echilibrăm pierderile, drept care județul este astăzi de referință națională pentru crimele, violurile, hoțiile, bețiile, furturile din teritoriu, până la urmă pentru neghiobia oamenilor.

D. Dintre sutele de creatori locali și sutele de opere ale lor, pe care i-am înregistrat acum 15 ani, astăzi, mai avem doar reprezentanți, gata să dispară și ei (am pierdut pe Ion Gheorghe Pricop, pe Avram D. Tudosie, pe Ștefan Racovitză ș.a.). Mai desfășoară o notabilă activitate Costin Clit, Th. Codreanu, Vicu Merlan (Huși), Viorica Ghenghea, Simion Bogdănescu (Bârlad), D.V. Marin, Valeriu Lupu, L. Chiriac, Dan Ravaru,(Vaslui). Ce reușesc Ion Măcnea Vetrișanu (Vetrișoiaia), Ioan Hodaș (Codăiești), Ion Diaconu (Vutcani), Gabriela Ana Balan (Alexandru Vlahuță), V. Fînaru (Băcani), Mihai Andon (Berezeni) și alți 2-3 sunt sacrificii personale, niște izolați ca și în cazul M.C.R.

E. La formarea județului Vaslui, în 1968, vârfuri de talie națională nu existau, deși vreo câțiva publicau prin ziarele vremii. A existat un moment legat de Festivalul Național al Umorului „Constantin Tănase”, organizat de subsemnatul, în primele 3 ediții, ca și pe celelalte: Festivalul Fanfarelor, Fantastic Dance, Tip-top-minitop și alte izbucniri în cultura națională. Azi mai rezistă „Hora din străbuni” și „Trandafir de la Moldova”.

Absolut cert, Televiziunea locală (TVV, înf. la 5 dec. 1990, online după 2016), urmată de rețeaua Unison Radio (1993), apoi de ziarul Meridianul, din 26 sept 1996, și Meridianul Cultural Românesc (înf. 1 febr. 2015) au fost centrul cultural vasluian cunoscut și recunoscut pretutindeni, cu autoritate media

și astăzi (vezi, seara de la I.C.R. – București, în oct. 2019). Ecouri literare, Est, Prutul, Academia Bârlădeană, Baaadul literar, (efemeride) fac și ele ce pot, dar, puțin și cu totul insuficient ca valoare și cuprindere social-culturală.

Inițial, nu ne-am asumat rol de grupare în jur a valorilor, dar aceasta s-a realizat din necesitate. Astăzi, în noiembrie 2020, putem observa lesne rolul important pe care l-am jucat în timp: producții spirituale în toate domeniile, pentru toate vârstele indiferent de sex, culoare, religie, orientări politice. Am descoperit „în direct” că speranța este întotdeauna un adevărat și permanent izvor de putere. Pe scurt:

AM ADUS aici, MARI VALORI NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE, dar, cu toate promovările noastre... N-AM PUTUT ACOPERI DEFICITUL provocat de permanenta hemoragie intelectuală și general-umană.

Timp de peste 5 decenii (și în aceste 2 generații), am acționat în acest spirit.

Dintre micromonografiții volumului sunt academicienii de renume, președinți de stat, marii ierarhi ai bisericii, universitari doctori, conducători de instituții, scriitori și poeți recunoscuți, pe ici pe colo, câte un politician. I-am cules din toată lumea... pentru ai mei, din Vaslui. Mulți au venit singuri să-și caute glorie și afirmare, după destui am alergat eu, mai mereu singur. Era în joc autoritatea mea de jurnalist. Dar mare bucurie recentă a fost când i-am descoperit sutaviețuitorii intervievați care m-au împins la a 36-a carte de autor. A nu se uita că și azi se realizează ocultarea mea, cu ostentație, chiar de unii dintre cei nominalizați aici.

Dacă din „bibliografierea=nominalizarea-intervievarea” a 21 de academicienii, 46 de universitari dr., 11 președinți de stat, 16 prim-miniștri, o sumedenie de artiști, scriitori, poeți români și străini și... 9 înalte fețe bisericești, plus ambasadori importanți din lume, poate rezulta altceva decât existența acelu „spiritus rector” (ca și în cazul lui G. Ibrăileanu la „Viața Românească” dar după un secol, noi prin 5 mijloace massmedia), într-o bătălie culturală unică în lumea chiar în accentuata ei globalizare...

decideți, dvs. cei de azi, sau cei care mereu veniți. Aaug că am lansat cărțile, revistele, ziarele în mari orașe ale Moldovei și în țară și am acordat cu mult peste 12000 de autografe, am donat mii de cărți și m-am întreținut cu această jurnalistică de esență rară, am organizat spectacole și am sprijinit tineri (eu „Dau samă de ale mele câte scriu...”). În pofida greutăților și obstacolelor timpului cu trendul lui spre digitalizare.

Asistăm la crearea unei noi culturi existențiale, în miezul căreia nu ne mai putem menține, dar... dacă viitoarele generații nu vor accepta ignoranța și sărăcia intelectuală, atunci avem șansa valorificării și a muncii noastre. **Locul istoriei unui popor și al culturii sale n-ar trebui substituit cu nimic altceva, niciodată și sub nici un motiv, chiar și după pierderea identității naționale. Mai mult, noblețea noastră spirituală veche trebuie să fie emblematică nu numai pentru noi, aici, ci în întregul context universal.**

Am acționat în beneficiul oamenilor cu porția mea asumată de libertate. Am rezistat în această răscruce de vânturi.

Cred că, personal, am concretizat un îndemn al unui vestit rege din antichitate :„FAUREȘTE-TE !”

Eu sunt omul muncii mele imposibil de egalat vreodată. **Societății, acestora și altora, le-am dat eu cu mult mai mult decât am primit.**

Lumea învățaților printre care am avut îndrăzneala să mă mișc a însemnat școlirea pentru marile realizări din viață. Îndrăznesc să spun, deci, că nu mai pot fi egalat vreodată...

După cum observa prof.univ.dr. Alexandru Ionescu, laureat al Premiului Academiei, analizând realitatea culturală națională, cu referire la autorul acestor destăinuiri: „omul și opera au intrat déjà într-un patrimoniu”. Și nu s-a sfiit să-mi telegrafieze: „Calde felicitări pentru opera oferită culturii românești – Opera Magna 1” (17 iunie 2020).

De ce să nu credem că oricum, sigur, vor conta și aceste certe elemente de patrimoniu zonal în tot ce înseamnă Pantheonul românesc...

Trebuie să precizez că n-am primit niciodată vreun sprijin de la primarii Vasluiului (mereu analfabeți funcțional) de la președinți de Consiliu județean (adversari politici și înverșunați dușmani) care s-au lepădat de cultură...

În ultimii 50 de ani doar 2 sunt izvoarele de cultură în județul Vaslui: cel oficial, Festivalul Umorului „Constantin Tănase” (am scris a 2-a carte despre el, în 2020) – bianual, cel mult o săptămână – și... cel permanent, cu adevărat important, Grupul de presă grupat în jurul TVV (înființat pe 5 dec.1990) + 2 posturi de radio Unison + ziarul Meridianul (din 26 sept.1996) și M.C.R., din 2015. Biblioteca județeană și unele personalități locale mai acoperă puține „locuri culturale”.

Pentru istorie: O notă asupra realității social-culturale, în 2020:

Noi ne-am ocupat de bătălia culturală deși există și bătălia politică și educativă și economică, etc.

De mirare: cum să nu fie primarul în bătălia pentru Vaslui? Am considerat că dacă acesta s-a preocupat de interese și avere personală (case, rostuirea familiei, pământuri) și n-a pus umărul la propășirea culturală a localității nu merită un loc între combatanții aduși în scenă ; dacă îmbogățirii de război (adică de după revoluție) au adunat pământuri și averi colosale, iar când au fost solicitați să contribuie măcar la editarea acestei cărți (mai bine îmi mușcam limba), la ce să-i las posterității? Că au urmărit numai și numai propriile interese? Sau de ce aș pomeni numele unui plagiator recunoscut ca un oarecare Ionescu, omul puterii? Cartea (oricare), e un document cultural... și istoric!

Atingem un număr aniversar M.C.R., 24, după eforturi susținute răstimp de 6 ani. Îmi vin în minte cuvinte ca ale lui Mihai Voievod din „Ultima noapte a lui Mihai cel Mare” de D. Bolintineanu: „nu vă doresc moarte, colaboratorii mei/dimpotrivă, viață, iată ce vă cei” cu care să-i îmbărbătez pe

exelenții noștri creatori din țară și de pretutindeni care-și pot lua mulțumita cuvenită pentru efortul lor de până acum, necesar și în viitor. **Speranța rămâne principalul nostru izvor minunat de putere.**

O declarație pentru ISTORIE:

Mai toate marile personalități ale țării au fost în aprigă bătălie cu societatea timpului lor. N-am făcut deloc excepție, chiar misiunea de jurnalist însemnând o cruce greu de dus.

Din spiritul necesar pentru dreptate și valoare m-am ales cu îndelungate și aspre dușmăanii contemporane. Am fost mereu unul contra multora. De aceea n-am primit absolut niciodată sprijin material, moral sau de altă natură de la grupul comunistoid aflat de 3 decenii la putere, iar înainte de 1989 am fost îndeajuns ostracizat.

Spun ca și Ion Antonescu: am fost omul muncii mele, și adaug... imposibil de egalat vreodată. Dvs. vedeți aici ca pe niște flori în glastră, cele mai mari valori naționale și unele mondiale pe care le-am interviewat pentru TVV – Vaslui și contemporani.

Scrisa lui Iorga: dacă mă aștept la recunoștință sunt pierdut. Cum, nici vorbă să mă aștept la asta (niște infractori au fost declarați „Cetățeni de onoare ai Vasluiului”, propunerea unui grup de scriitori pentru mine a fost refuzată de primarul Pavăl, sărmanul!) nu pot fi pierdut pentru cei care mă vor urma și nici lipsi din Patrimoniul de care vorbea prof.univ.dr. Alexandru Ionescu și mulți alții.

Am avut HARUL DE A FACE, cum spunea despre mine acad. Emil CONSTANTINESCU, președintele României.

„O operă pentru un timp și o ilustrare a unui mediu unic, viața care pulsează în editoriale, în cărțile sale și în filmul lui Porumboiu... un învingător prin muncă, merite naționale prin activitatea politică, autoritate morală, recunoscute. Afirm că a avut harul de A FACE!”

**Prof. Dr. Emil CONSTANTINESCU,
Președintele României, 1996 – 2000**

II
PERSONALITĂȚILE,
în bătălia noastră

„D.V. Marin reprezintă astăzi, peste ½ secol de istorie trăită – vorbită – scrisă, de după 1968 (când s-a înființat județul). Mereu a fost într-un plan prezent, martor și actant la tot ce s-a înfăptuit în municipiul, județul Vaslui sau chiar în Moldova românească. El însuși ne-a lăsat multe volume de istorie culturală, lucrări științifice sau de înaltă jurnalistică. În peste 6 decenii, prezența lui a fost mereu remarcabilă... Omul și opera sunt déjà intrați într-un patrimoniu.

Mărturiile sale sunt unice și, acum, imposibil de cuantificat exact.”

**AI. IONESCU –
Laureat al Academiei Române
(15 iulie, 2018)**

1. IOAN ADAM, un fel de Don Quijote, de Bârlad

Profesorul bârlădean pe care l-am cunoscut și înainte de

1989, mărunțel de stat, cu ochelari, mereu cu un album astronomic sau o revistă în mână, nu impresionează deloc la prima vedere. Dar:

A ține viu un cerc de astronomie răstimp de aproape o jumătate de secol, a avea mereu cel puțin o grupă de elevi cu ochii și mintea după stele, a reuși să procure tot felul de instrumente (scumpe) cu care să admiri cerul ziua și noaptea, să încropești o revistă cu valori la nivel de liceu, și personal să clădești încrederea într-o activitate utilă... chiar că e tare rar.

Din punctul nostru de vedere nu prea contează activitatea sa la clasă, unde ca profesor și-a dat gradele didactice și a fost apreciat. Nici viața sa de familie nu iese din obișnuit. Dar, încă o dată observațiile astronomice, comunicarea în articole și studii, adoptarea preocupărilor pentru astronomie ca esențiale pentru viața și autoritatea sa, iată motivele pentru care Ioan Adam își merită locul în acest dicționar cultural ca mesaj peste timp.

De curând s-a afirmat muzeograful bârlădean Vântdevară, un cercetător astronom cu viitor de mare valoare.

Până la urmă esențială e existența unui „corp de cercetători mari și mici” întreținut cu mari eforturi personale într-un municipiu cu pretenții culturale, Bârladul.

2. VASILE ADĂSCĂLIȚEI, universitarul - folclorist (1929 -2007)

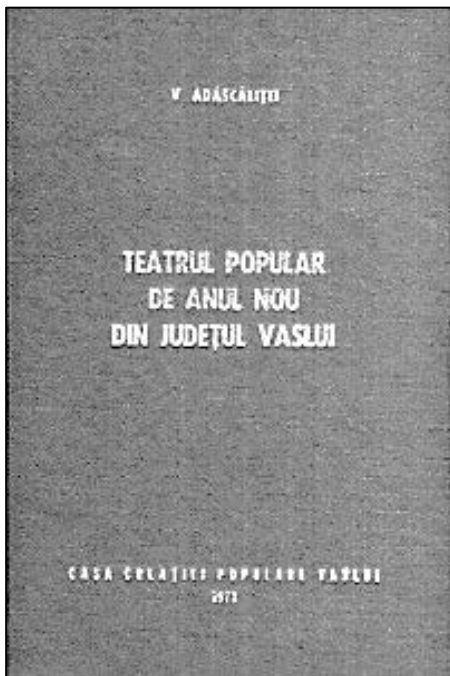
Profesorul ieșean universitar dr. Vasile Adăscăliței pe care îl căutam pentru a mă înscrie în Cercul de folclor al Universității „Al.I. Cuza” nu era greu de găsit în fața decanatului, pe unde trecea adesea, într-un timp fiind și prodecan. Era bucuros de noi participanți întrucât mai toți căutau disciplina de bază, literatura, cu dezavantajul că mereu se schimbau profesorii.

L-am ascultat într-o Sesiune de comunicări universitare și mi s-a părut că e tare bun pentru teatru și că tema aleasă de el e minoră, întrucât veneam de la țară și mi se părea că n-a cercetat-o destul și nici n-a pătruns-o: eram studentul cârcotaș.

La cursuri, mi-am schimbat părerea, și, noutățile pentru mine, erau Jocurile dramatice cu măști, adică cele consacrate sărbătorilor de iarnă și prezente, în Vrancea și la priveghiuri, din copilărie fiind interpret și purtător de folclor. Descrierile mele l-au interesat, m-a pus să fac și eu o comunicare, apoi m-a cooptat în grupul de culegători de teren, în care calitate am colindat mai ales județul Iași, fiind printre cei care au descoperit și comentat evoluția calului țigănesc (cu variante: 1. pe ulița mică, cu multe expresii obscene în textul care însoțea jocul și 2. „pe ulița mare” extrem de antrenant și avântat) având o înfățișare în gri a capului, mai mare și oarecum disproporționat. Interpreții erau de toată isprava, spre deosebire de țigani, ursari, moșnegi, fiecare cu

specific dar oarecum mai lenți. La Plugari, Vlădeni, Ceplenița căiuții erau formația căutată de public.

Am participat de mai multe ori cu grupul la cercetări de teren și am fost tare surprins că, în 1971, când a scos volume de Datini și Obiceiuri de Anul Nou, eu nu am figurat nici cercetător, nici culegător, fapt care a dus la răcirea relațiilor dintre noi. Am dat cu el Licența pentru absolvirea Facultății de filologie (tema TUDOR PAMFILE, folclorist și etnograf) și mi-a acordat nota maximă, am participat la mai multe manifestări cu cărțile sale, el fiind în grațiile funcționarilor de la Centrele de îndrumare a creației populare din Moldova. A fost un mare folclorist, din care cauză nu prea era înghițit în cercurile universitare și ca doctor în știință i s-a creat un cabinet-arhivă special, unde ani de zile am

discutat probleme ale creației contemporane în prea plăcute convorbiri, fără tutun și alcool, deși le agreea.

În urma cercetărilor mele de teren mai sunt, astăzi, circa 3500 de texte nevalorificate, din ce în ce mai neinteresante pentru că aparțin unui timp îngropat.

Tot ce am scris eu despre Jocurile dramatice cu măști și Teatrul folcloric propriu zis sunt reacții la ce a scris Vasile Adăscăliței, căruia îi port prețuirea studentului și omului de azi.

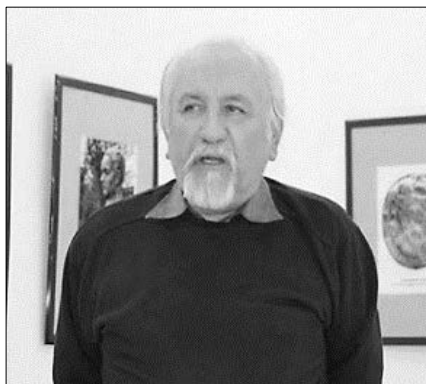
Printre altele, pentru județul Vaslui a lăsat „**Teatrul popular de Anul Nou din județul Vaslui**”, CCPV, 1971, 240 p.

3. GHEORGHE ALUPOAEI

*„Bun profesor și diriginte, foarte bun sculptor,
excelet comunicator cultural”
(D.V.M.)*

N:18.03.1944

Creatorul de artă în oricare domeniu din cele șapte arte,

fără nici un dubiu, este dotat cu acel ceva inestimabil pe care-l numim har divin sau, folosind termenul mai la îndemâna muritorului de rând, și anume talentul. Această dotare, pentru care omul nu are vreun merit, este insuficientă pentru ca el să fie creator. Inspirația e pusă în operă doar prin muncă, iar

aceasta presupune renunțarea la unele plăceri cotidiene, presupune trăirea unor stări de neliniște, reveniri pe obiectul creației și multă transpirație. Creatorul de artă nu se retrage în “turnul său de fildeș”. El simte nevoia contactului cu societatea, cu oamenii care nu-s indiferenți la frământările lui; apare nevoia de sprijin moral și material. Există o serie de trebuințe care nu pot fi îndeplinite decât cu sprijinul factorilor decizionali ai localității sau cu sprijinul unor oameni preocupați de frământările lui.

Mă consider și eu un om cu oarece chemare pentru creație artistică. Sunt profesorul Gheorghe Alupoaei și am slujit învățământul vasluian timp de peste patru decenii, iar paralel cu munca de la catedră m-am ocupat și de sculptură.

Un impediment pe care l-am suportat până în 1996 a fost lipsa unui atelier. Majoritatea beneficiarilor de pe urma muncii mele mi-au oferit spații improvizate pe timp limitat, ei urmărindu-și doar propriul interes.

Gheorge ALUPOAEI – Nefertiti
Interpretare personală

Atelierul din Vaslui de care dispun și acum este materializarea unei idei generoase a fostului inspector școlar general, profesor Gheorghe Cârjă. Așa se face că un fost grajd pentru doi cai a fost adaptat pentru atelier de sculptură, a fost mobilat și dotat cu cele necesare grație implicării sale, iar acestea s-au făcut cu cheltuieli minime, cu mobilier scos la casare și cu materiale judicios folosite.

Din anul 1996, multe monumente de for public dintre cele cam 30 câte am reușit să realizez au prins contur și au fost modelate și turnate în acest atelier. Tot aici am conceput și finalizat o serie de compoziții sculpturale care mi-au definit într-un fel stilul personal.

Deseori am simțit nevoia ca factorii responsabili din Bârlad și Vaslui să vină în sprijinul meu, fapt care nu s-a petrecut, ba, dimpotrivă. Iată și un exemplu concludent: în 1986 am primit vestea că pot să mă prezint cu două lucrări de sculptură la Sala Dalles în vederea jurizării și primirii în U.A.P.

Fiind director de școală, m-am prezentat la organul de partid să anunț că voi lipsi o zi pentru această treabă și – eventual – să-mi înlănească un mijloc de transport. După o “profundă

cugetare”, organul mi-a spus cu “delicatețe”: „Bă, toar’șu! Mai întâi datoria și după așeia interesu’ personal!”

Am înlemnit o clipă, dar mi-am găsit energia să ies cât mai repede din somptuosul birou... politic...

Și-n zilele noastre se întâmplă cam la fel, cu deosebirea că mijloacele de justificare a nepăsării, lipsei de răspundere, aroganței și incompetenței sunt mai rafinate, mai ipocrite și de o insuportabilă absurditate, după chipul și asemănarea celor fixați în vârful piramidei. Nu-i cazul numai a județului Vaslui, ci și undeva, mai sus. Cam rar se dau avize favorabile și pentru această amărâtă zonă. Dâmbovița nu curge și prin Vaslui...

Gheorghe ALUPOAEI – ORFEU

Edificarea mea ca om de creație a fost posibilă grație interferenței cu activitatea unor oameni deosebiți în domeniul culturii locale, așa cum au fost Traian Nicola, Constantin Clisu și prof. univ. dr. Constantin Parfene în anii tinereții mele petrecute în Bârlad, dar și în perioada ultimilor 35 de ani dedicați prioritar municipiului Vaslui, când am fost sprijinit concret și influențat

benefic de oameni de excepție precum domnul doctor Valeriu Lupu și soția sa, doamna Valentina Lupu, deosebit de activă și cu inițiative în domeniul culturii și artei, respectiv domnii profesori–matematicieni Gheorghe Cârjă și Dumitru Apostolache; nu-l pot omite pe prof.dr. D.V.Marin.

Anturajul cvasipermanent al oamenilor de cultură cu care uneori am colaborat a creat în jurul meu un mediu ambiant de lucru, iar în sufletul meu starea de emulație creatoare. Din rândul lor fac parte poetul Petruș Andrei, eminescologul, criticul și scriitorul Theodor Codreanu, dr. Laurențiu Chiriac, criticul Teodor Pracsiu, directorul Bibliotecii Județene “Nicolae Milescu Spătarul”, profesor Gelu Voicu Bichineș, profesorul muzician și dirijor Vasile Negură, binecunoscutul om de cultură Dan Ravaru, profesorul și textierul de real talent Sorin Popoiu, scriitorul Ioan Baban, profesorii plasticieni Silviu Aniței, Ghiță Cristian și Dorin Filichi, învățătorul și prietenul Viorel Oniță, autodidact în domenii ale culturii, Marin Rotaru, arheolog, sculptor și redactor-șef al revistei sătești „Elanul”, nu mai vorbesc de profesorul D.V.Marin, iar lista ar putea continua cu încă mulți alți oameni de certă valoare, toți fiind creatori într-un fel sau altul, oameni care lasă câte ceva de preț în urma lor (material în redactare personală, acceptat întocmai).

El lasă oamenilor o bogată colecție de sculpturi.

Dumitru V. MARIN
văzut de Ghe. Alupoiaie

**(Material din cartea
... 77... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE
AMICALE – Dumitru V. MARIN, Editura PIM Iași)**

4. SERGIU ANDON, avocat, ziarist, comentator

Pe 24 sept. 1996, la București, alcătuiau sumarul noului

ziar din Vaslui, Meridian de Vaslui, care să apară în noaptea de miercuri spre joi, adică pe 26 septembrie, și eram în mare dârdoră să găsec niște colaboratori de bază și cu autoritate, o permanentă alergătură a mea după valori cât mai mari ale României.

În camera pusă la cale de Tipografia Meridian, cam prea mică, dar fără să-mi ia chirie, era tânărul brunet și tare disponibil, Ion Marin, pe care l-am cunoscut atunci, supraveghea un ziar – cap limpede și m-a prezentat tânărului Sergiu Andon a cărui înfățișare m-a izbit pentru că avea ochii ascunși după pleoape și mă miram cum mai vede printre crăpăturile mici dintre acestea.

De altfel Sergiu Andon era un foarte comunicativ preopinent, nici prea vorbăreț nici prea îndrăzneț și mi-a plăcut. Suna tare bine ca nume și déjà avea o cunoscută activitate jurnalistică. L-am invitat să colaboreze și... iată-l chiar din primul număr alături de noi, mărturisind că a vizitat recent Vasluiul și apreciind foarte laudativ inițiativa mea. Nu eram prea atent la spusele sale pentru că picam de oboseală și de grija plășilor pentru primul număr.

Automat, Ion Marin – ajuns apoi profesor universitar dr. – și Sergiu Andon, ziarist și avocat, au devenit garanții mei pentru tipărirea următoarelor câteva numere, așa că i-am prins în cuprins pe fiecare și... au devenit prieteni și preșuritori. Chiar de autoritate și nădejde.

Joi,
26 septembrie 1996   Anul I
Nr. 1
39/96   300 lei

MERIDIAN

VASLUI - BÂRLAD

INDEPENDENT • IMPARTIAL

Telefoane pentru cititori
31.29.23 • 41.94.94

Ne-am mai întâlnit din septembrie 1996 și cu unul și cu altul, fiecare având parcurs de valoare națională, dar prietenia și prețuirea de atunci au rămas intacte, deși am realizat cu ei doar câte un interviu-două, la TVV, după ce au devenit din ce în ce mai recunoscuți ca valoare.

Despre aceste începuturi n-a uitat nici Prof.Univ.Dr. Ion Marin care a scris despre televiziunea Vaslui și nici Sergiu Andon care, la Adunarea Generală a Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România, din sept. 2019, n-a uitat să amintească delegaților în plen că printre altele a publicat și susținut ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, arătând numărul festiv de 23 de ani pe care i l-am înmânat.

Pentru cât ne-au ajutat la acest început rămân toate mulțumirile pentru amândoi, dar îndeosebi pentru Sergiu Andon, mare avocat, mare ziarist, apreciat comentator la televiziunile centrale.

Din portofoliul nostru afectiv nu poate lipsi acest vechi prieten.

Pentru conjuđețeni, **Sergiu Andon a încurajat începuturile presei locale, a televiziunii și radiourilor vasluiene.**

5. VAL ANDREESCU, omul metaforei

Unul dintre cei mai loiali, competenți și mari creatori pe care i-am avut în preajma mea poartă acest nume. Aproape 10 ani a fost angajatul de bază al unității de presă pe care o conduc și la data apariției acestei cărți. Val a fost omul ziarului unde a scris reportajele curente și multe interviuri pe care le-a plasat și pe net, a făcut intervenții radiofonice cu multe-multe relatări în direct, ne-a reprezentat cu cinste și competență în sute de împrejurări unde s-a prezentat pe sine și pe omul de presă. Am

crezut și cred că are mare valoare și personalitate.

De altfel, am avut rar oameni de asemenea demnitate și încredere în ceea ce trebuie făcut, de aceea a avut întotdeauna deplina libertate de acțiune: om de mare nădejde și adesea confident. Boala care l-a doborât n-a putut fi decât spre suferința amândurora.

Val a fost mare poet; Val a fost mare prozator; Val a fost un mare ziarist; Val a fost un personaj de legendă.

A nu se crede că aceste rânduri ar fi scrise în moment de euforie, ci de regret că de ani buni presa, poezia, proza vasluiană sunt lipsite de condeiul unui om dedicat, a unui reprezentant mereu creativ cum, din păcate, nu mai sunt azi, doar la câțiva ani de la îmbolnăvirea lui. Rândurile de față nu sunt decât recunoașterea unor merite clare, publice, concrete... și, tipărite.

VAL ANDREESCU – DE ZIUA LUI –

Editorialul de față îi este consacrat omului, domnului, creatorului și colegului Val Andreescu, gata să împlinească (mâine) niște ani (adaugând însă, data nașterii: 25 martie 1949) plini cu de toate, începând de la mari iubiri și încheind cu mari supărări: tot ce e omenesc!

Cuvintele mele se vor pentru suflet: al lui, al meu, al dumneavoastră; deci, nici un fel de analiză, nici vreo privire sintetică. De ce? Se împlinesc destul de mulți ani de când ne cunoaștem și tot mulți de când lucrăm împreună, el fiind în ipostaza de redactor șef atât al ziarului, cât și al revistei, principalul meu ajutor, reazem, oponent, sfătuitor. Aș zice că Val este buna parte din existența jurnalistică a acestui județ (și nu numai) pentru că opera sa de acest profil se vede la apariția fiecărui număr de ziar. Acuși ziarul împlinește 20, redactorul ca șef 10!!!

Desigur, are și operă literară de cea mai ridicată valoare. Nu mă sfiesc a scrie că e unul dintre cei mai buni epigramiști ai României, este un poet mare și un romancier foarte mare. În articolul „Elite culturale vasluiene” din Meridianul Cultural Românesc l-am nominalizat ca epigramist și romancier. Nu din afecțiune, ci din recunoașterea unor merite după nopțile lui de nesomn și de creație.

Și Dumnealui are pretenția ca mă cunoaște îndeajuns, adică aceeași credință ca și a mea, că-l cunosc după 1/2 de căruță cu sare consumată împreună.

E un tip săritor și „neleneșu” (cum zicea cronicarul), de bază la treabă. Foarte priceput în fosta lui meserie și foarte orientat în actuala ocupație. E un ziarist al acestor vremuri, un mânuitor excelent de metafore printre jurnaliști.

Loialitatea lui este îndestul probată încât viitorul să fie proiectat într-o conlucrare profitabilă. Suntem ambii avantajați de disputele din domeniul filozofiei, jurnalisticii, literaturii, istoriei, politicii pentru că, chiar dacă nu ne convingem de

părerile celuilalt (cam rar), știm că putem să avem o opinie avizata în plus.

Spunem adesea că e un tip deosebit pentru că dincolo de preocupările mai mult sau mai puțin zilnice sau bănoase, își arată o bucată de suflet pe care se poate mereu construi. Val are o foarte mare calitate: trezește simpatie datorită propensiunii sale față de convorbitor (sau subiectul tratat). Dacă l-ai pune să înjure, nu știe; dacă-l lași să vorbească, o dă repede pe poezie, deci pe frumoasa comunicare.

Defecte? Are!

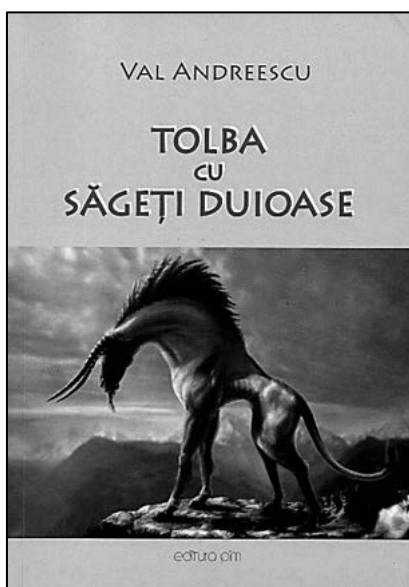
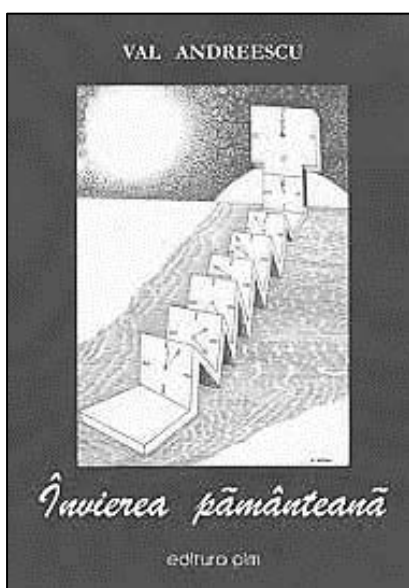
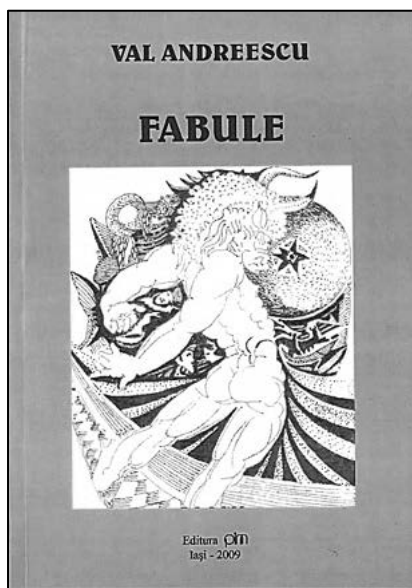
Dar de ce acum, la aniversare, să i le găsim, când trebuie să fim la fel de pozitivi cum e el în atâtea și atâtea ocazii vizibile atât în ziar, cât și în cărțile sale. Conștient că „inter arma silaent musae”, prietenul nostru e pe cât de împăciuitor, pe atât de constructiv. Are el o vorba: „și, știu ce spun...” pe care o împrumut și eu: cuvintele, destul de puține, în raport cu câte i se cuvin, ar schița un portret al contemporanului, colegului, omului entuziast din cadrul Curentului Cultural Informațional Vasluian în care nu prea crede dar pe care-l susține cu mintea, voința, condeiul, fapta.

N-as zice ca Val e „un erou al timpului nostru” (Lermontov) ci un creator al acestui moment istoric, al acestui timp care îngenunchează un popor, o limbă română, o aspirație națională în context global.

Doar istoria pe care o desenează și stimulează el, prietenul nostru Val, și nu „istoria va decide”(!!) îi asigură o autoritate pe care o recunoaștem și care se va transmite, poate „urmașilor și urmașilor urmașilor noștri” din care o fărâmă, clar unică, este revista internațională Meridianul Cultural Românesc. De la Vaslui.

**Meridianul Iași – Vaslui – Bacău
Joi, 24 martie 2016.**

Poet, romancier, jurnalist, a pus mult suflet în toate pentru noi, toți.

6. PETRUȘ ANDREI

„PETRUȘ e un călător alternativ: pe cerul poeziei dibuind metafore, sau pe pământ românesc colecționând premii pentru creația sa. Chiar e un poet, dar mai ales un român adevărat...”

(D.V.M.)

Andrei I. Petru, născut în 1946, 1 iunie, în satul Bărc, com. Români, jud. Neamț. Scriitor contemporan, membru al Uniunii Scriitorilor din România

STUDII

1952-1959 - Școala generală, com. Români; 1959-1960 - Colegiul tehnic „Ion Borcea” Buhuși 1960-1963 - Colegiul Național „Petru Rareș” Piatra-Neamț; 1965-1970 - Facultatea de Filologie - Universitatea „Al. I. Cuza” –Iași.

CARIERĂ

Profesor de Limba și literatura română - Liceul Puiești , jud. Vaslui 1970-2010; Director Liceul Puiești 1976-1982; Gradele didactice II și I; Distincția „Gheorghe Lazăr” cls. I ; Diploma de excelență. Redactor la revistele „Plumb” și „Viața noastră”, „Liter-Club”. Cetățean de onoare al comunei Puiești din anul 2007 și Cetățean de onoare al comunei Români – Neamț din 2011

VOLUME PUBLICATE

„Descânțece de inimă rea” -1995 (Editura Panteon - Piatra Neamț); DEBUT EDITORIAL

„Floarea de jar”-1996(ibidem);

„Flacăra de veghe”-2000 (Editura „Sfera” Bârlad);

„Dulcea mea Doamnă/ Eminul meu iubit” -2002(ibidem);

„Cântecul toamnei”-2003(ibidem);
 „Mierea din trestii de cuvânt”-2005(ibidem);
 „Poeme târzii”-2006 (ibidem);
 „101 sonete”-2007 (ibidem);
 „Taina feciorului de împărat”-2010 (în „Poveștile de la Bojdeucă”(Edit. Pamfilius - Iași);
 „Crepusculul de miere”-2010 (Editura „Cronica”- Iași);
 „Oul fermecat”-2011(Editura „Sfera”- Bârlad);
 „Și vremea nu mă vremuieste” -2011(Editura „Sfera”- Bârlad);
 „Cumpănind cuvinte”-2011 („Opera omnia”- Editura „Tipo Moldova”- Iași); „Fântâna și izvorul”-2012 (Editura „Sfera”- Bârlad);
 „Femeia, vinul, aurul și cântul” -2013 (Editura „Sfera” – Bârlad);
 „Mihai Eminescu – Eterna fascinație”-2013 (Editura „Sfera” – Bârlad);
 „Într-un crâng de neuitări”-2013 (Editura „Sfera” – Bârlad);
 „Zâmbet de primăvară” -2014 (Editura „Sfera” –Bârlad);
 „Lecturi empatice” – 2015 (Editura „Sfera” – Bârlad);
 „Călător prin timpul vieții mele” – 2016 (Editura „Sfera” – Bârlad,
 „Un dor nestins de nemurire” - 2016(Editura„Rafet” – Râmnicu Sărat;
 „Fabule, satire, parodii...” – 2016 (Editura PIM – Iași),
 „Când la stânga... Când la dreapta” – 2017 (Editura „Rafet” – Râmnicu Sărat).
 „Fată nebună, dulce femeie”, Sfera,2019,120 pag.

PREZENȚE ÎN numeroase ANTOLOGII și Dicționare
 și volumele lui D.V. Marin

Un profesor și creator stabilit definitiv în Puiești-Vaslui, într-un timp director de liceu, iar de la pensionare poet foarte activ, poate purta cu cinste idealul de serviciu în slujba comunității în care-și duce viața și activitatea.

Mai ales poetul, dar și „omul social” este o prezență de mare demnitate locală

7. CRIN ANTONESCU, omul promisiunilor

Pentru atitudinea sa cam aparte și pentru coafura sa specifică tânărul profesor ajuns ministru era o nadă jurnalistică. De câte ori am fost în capitală, „era plecat” și n-am reușit să-l evaluez.

Să rămânem înțeleși: nu am fost colecționar de chipuri, fotografii și imagini. Am avut întotdeauna autoritate printre colegi, am avut destulă îndrăzneală pentru a aborda și cele mai incomode persoane publice dar, mai ales, am fost mereu interesat să furnizez telespectatorilor, radioascultătorilor și cititorilor subiecte și soluții de interes. Niciodată, absolut niciodată, n-am urmărit cheful, avantajul material (am echilibrat cu facturi oficiale), relația subterană. N-am fost un obișnuit al crâșmelor.

Am participat la destule întâlniri cu cel ajuns președintele liberalilor, mai ales că l-am scotocit în legătură cu activitatea sa într-o școală din comuna Solești-Vaslui, unde, meteoric, a predat istoria, l-am susținut în proiectul său cu USL (Uniunea Social Liberală) împreună cu Victor Ponta, președintele PSD, deși, cunoscând năravurile politice (doar am fost 28 ani lider județean de partid) n-am crezut că se va și realiza. Oricum, pesediștii l-au lucrat în foi de viță și destul de repede. Guralivul politician și-a luat tălpășița, chiar din politică, abandonând PNL-ul.

Avea darul de a convinge în destul de puține cuvinte, era oarecum fermecător în ditirambele pe care le expunea liber și... public, cu un fel de șarm specific marilor politicieni. Numai că în

vârtejurile și lucrăturile specifice politicii n-a rezistat și s-a retras... la Strassbourg.

M-a sprijinit în campania electorală în calitate de candidat la Primăria Municipiului Vaslui, a vorbit în fața televiziunilor despre meritele mele social-culturale-politice (în conferințele de presă), am realizat materiale de presă speciale pentru TVV, radio Unison, ziarul Meridianul, evident difuzate în județ. N-a lipsit poza cu el, mereu afișată în campania electorală, Crin având momentul său în vârful valului politic înspumat.

Nu mă simt tentat să-i reproduc din textele debitate la Vaslui, sau la conferințele de presă, deși are exprimări favorabile, chiar mult laudative ca pentru orice candidat la primărie, în alegeri.

Cu siguranță eu sunt cel care a dat, Crin a luat...

Trecerea pe aceste meleaguri n-a însemnat mare lucru, dar a avut ceva sprijin pentru inițiativele parlamentare vasluiene.

George Crin Laurențiu Antonescu (n. 21 septembrie 1959, Tulcea) este un om politic român, președinte al Partidului Național Liberal din 2009 până în 2014, președinte al Senatului României între 2012-2014. A fost candidatul PNL la alegerile prezidențiale din 2009, unde s-a clasat pe locul al treilea. În perioada 10 iulie 2012 - 31 august 2012 a fost președinte interimar al României, pe durata suspendării din funcție a lui Traian Băsescu.

Sursa: wikipedia.org

8. ELENA ANUȘCA DOGLAN

„Cu glasul pătrunzător se face ascultată, cu spiritul de organizare se impune decenii în fruntea unui festival internațional, cu civismul său, cu grija pentru copii și valoarea lor, prin toate „Anușca” e în lista valuienilor mereu activi.”

(D.V.M.)

Data și locul nasterii: 21.06.1951, comuna Berezeni, județul Vaslui.

Stare civilă: căsătorită, doi copii (profesori de educație fizică și sport).

Studii: Școala Generală Berezeni (1958- 1966), Liceul Agricol Huși (specialitatea: Contabilitate și merceologie agricolă (1966- 1970), Institutul de Educație Fizică și Sport, București 1971-1975 (Punctul culminant al pregătirii profesionale pentru

cariera de dascăl. Profesori și colegi excepționali! Mediu extrem de favorabil pregătirii profesionale!).

Cursuri de formare/perfecționare:

Gradul didactic I, Curs Internațional de Antrenori „Sportul Pentru Toți” București 1996;

Curs de Formator: 2010, 2014 (antrenor de handbal, atletism, gimnastică și dans, animator cultural).

Loc de muncă/Perioada:

* 1990 - până în prezent, octombrie 2020: profesor coordonator al Cercului de dans modern și contemporan de la Palatul Copiilor Vaslui;

* 1975 – 2010: profesor de educație fizică și sport, titular la Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui. În anumite perioade

director adjunct, director educativ al Colegiului Economic „Anghel Rugină”, inspector școlar de educație fizică și sport–I.S.J. Vaslui, șef al catedrei profesorilor de specialitate, responsabil al Comisiei metodice, periodic, antrenor al echipelor reprezentative de handbal, volei, atletism, gimnastică și dans de la Colegiul Economic „Anghel Rugină”; antrenor de handbal la lotul național de junioare Buhuși 1977; selecționer al campioanei olimpice la canotaj **Lavric Florica**; selecționer și primul antrenor al jucătorului de handbal, divizia A- Marius Mihoci.

***Activități:** Inițiatorul și coordonatorul Festivalului*

Deschiderea Festivalului Internațional de Gimnastică și Dans „Prietenia”, ediția 2017

Internațional de Gimnastică și Dans „Prietenia”, din anul 1985 și până în prezent (2018); alături de profesorii Anușca-Doglan Cristian, Carmen Săvescu, inițiatorul și coordonatorul proiectelor: „Tineri Speranțe”, „Săptămâna Națională Sportul Pentru Toți”, „Ziua Mondială a Mersului pe Jos”, „Amicii”, „Mișcare pentru Sănătate”, Cupa „Temerarul”, Festivalul Județean de Gimnastică și Dans „Speranța”, Simpozionul Internațional „Promovarea valorilor culturale românești în

contextul globalizării” etc. Alături și de profesorii Vîrlănuță Alis, Vîrlan Luminița, Mironescu Elena, Ciuraru Daniela, Ianul Ioan, Ianul Emil, continuatoarea proiectului Festivalul Internațional de Ștafete și Parcurhuri Aplicative si Dans „Fair- Play”, inițiat de domnul profesor Ursanu Vasile.

Cordonatoarea proiectelor Erasmus+: Săptămâna Europeană a Sportului, Ziua Europeană a Sportului Școlar.

Voluntariat: *Președinte al Asociației Județene Sportul Pentru Toți - din 1975 până în prezent- 2020*, colaborator al D.S.J.Vaslui, Casa de Cultură „Constantin Tănase” Vaslui, C.C.D.Vaslui, Centrul Județean al Creației Populare, Inspectoratul pentru Cultură și Culte Vaslui, Protecția Copilului Vaslui, Primaria Municipiului Vaslui etc.

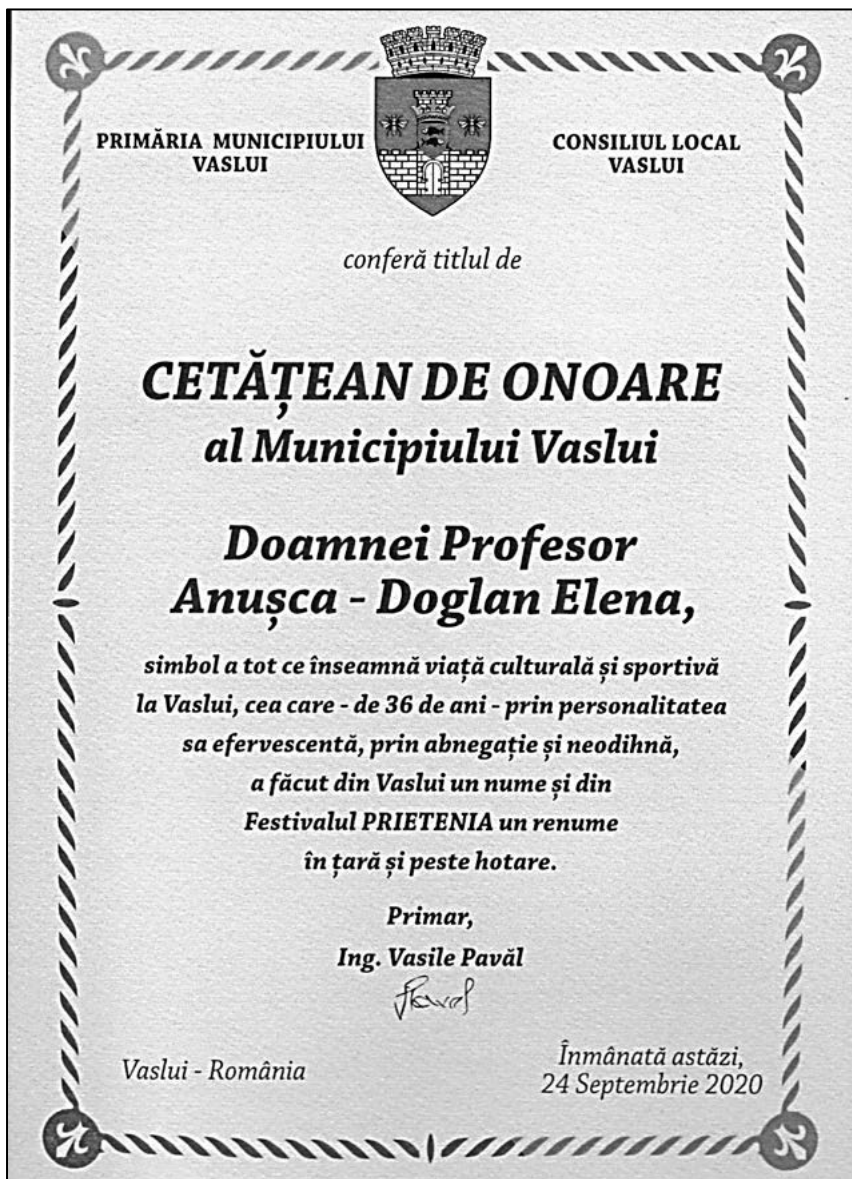
Multe performanțe obținute în nume propriu. Activități cultural – artistice: Componentă a ansamblului de dansuri populare, teatru, solistă de muzică populară (școală generală, liceu, facultate). Performante: Locul I – Concursul de muzică populară destinat elevilor de liceu din orașul Huși „Interpretul preferat” 1969; Locul II – Festivalul Național Studentesc de Muzică Populară , Iași -1973.

Activitate științifică: Lucrări științifice prezentate la conferințe, simpozioane la nivel național și internațional, articole de specialitate publicate în ziare, reviste (din anii studenției până în prezent-2019).

Performanțe obținute cu echipele sportive și artistice ale Colegiului Economic „Anghel Rugină” si Palatului Copiilor Vaslui: numeroase premii I, II, III la concursurile locale, județene, zonale, naționale (Timișoara, Baraolt, Focșani, Botoșani, Călărași, Buhuși, Bârlad, Oltenita, Onesti, Buhusi, Constanta, Brasov, Cluj, Resita, Craiova, Baia Mare, Beclean-Bistrița, Iași, Piatra Neamț, Tg. Neamț, Suceava, Adjud, Salonta, Vaslui etc), internaționale (Bulgaria, Ungaria, R. Moldova, Turcia, Italia, Grecia, Ucraina, Franța etc).

Distincții și diplome: din țară și de peste hotare. **Hobby:** lectura, muzica, dansul, sportul etc.

Ambițioasa și pătrunzătoarea doamnă lasă în urma sa multe inițiative valoroase și de mare răsunet local și în lume.

9. MIHAI APOSTU

*„Un poet care și-a depășit mereu
condiția umană individuală”
(D.V.M.)*

Născut la 14 septembrie 1962 în comuna Dodești, județul
Vaslui

Domiciliu-reședință

Loc. Dodești, Nr. 103, Com. Dodești,
Jud. Vaslui

Debut publicistic: Revista „Flacăra”, 1989

Debut editorial și alte volume:

„Atentat la poezie” (Ed. Macarie,

Târgoviște - 1995)

Volume publicate:

„Atentat la poezie” (Ed. Macarie, Târgoviște – 1995)

„Vocile” (Ed. Cronica, Iași – 1997)

„A cincea stare” (Ed. Junimea, Iași – 2000)

„Dialoguri perpendiculare” (Ed. Panfilius, Iași – 2001)

„Poemele auguste” (Ed. Pim, Iași – 2010)

„Victor Ion Popa și comuna Dodești” (Ed. Pim, Iași – 2011)

„Lumina vine din interior (Ed. Pim, Iași – 2012)

„Planeta între noi doi (Ed. Pim, Iași – 2016

Publicat în antologii:

„Voci lirice vasluiene” (antologia a poezilor vasluieni – 1997)

„Drumurile vieții” (antologie de poezie – 2007, Ed.

Anamarol, București)

„Arta de fi” (antologie de poezie – 2009, Ed. Anamarol, București)

Menționat în:

„Dicționarul personalităților vasluiene” – 2001

„TVV-15 sau explozia informațională și culturală la
Vaslui” – 2005 (autor D.V.M.)

„Univers cultural și literar vasluian” – 2008
„Vitrina cărților”, autor Emilian Marcu, editura Pim, Iași 2013
„Antologie de poezie română contemporană” vol II – Ed. Tipo Moldova – Iași – 2014
„Florilegiu poetic vasluian” Ed. Sfera – Bârlad -2015
„Un dicționar al scriitorilor români contemporani” – vol I – Ed. Tipo Moldova – Iași – 2016
„Ecoul numelor proprii” Vol. II , autor Ioan Baban, Ed. Pim, Iași 2016
„... 77... Noduri culturale...” 2016,168 p. (D.V.M.)
„101 vasluieni pentru 100 de ani, 2019,402 p. (D.V.M.)
Premii: Concursul național de poezie I.I. Lefter , Vaslui, ed. II – 1998 – premiul III. Concursul național de poezie Mihai Eminescu, București – 2003 – premiul II. Campionatul național de poezie, București – 2016 , Locul I
MembruUSR, filiala Iași - 2011

Referințe critice:

„...Mihai Apostu și-a luat în serios vocația de poet, dar și de eseist, fiind autor a cinci volume de versuri, cititor și conducător de cenaclu în orașul Vaslui, unde locuiește, editor de reviste și promotor de viață literară pe meleaguri vasluiene.

Constat și eu starea poetică autentică a textelor sale, ajutată fiind de o bună stăpânire a mijloacelor expresive ale limbii române. Mihai Apostu se încearcă în variate modalități formale, de la versul cu metru și cadență folclorică și de la formele fixe până la versul liber și intertextualitatea exersată de postmoderniști.”

„...Ajuns la maturizarea capacității sale de realizare a expresivității, îmi exprim convingerea că Mihai Apostu mai are încă suficiente disponibilități de a ne oferi surprize viitoare, cu atât mai mult cu cât anunță pregătirea unui roman și a unui volum de eseuri critice.”

Theodor Codreanu, (Din prefața volumului „Poemele auguste”)

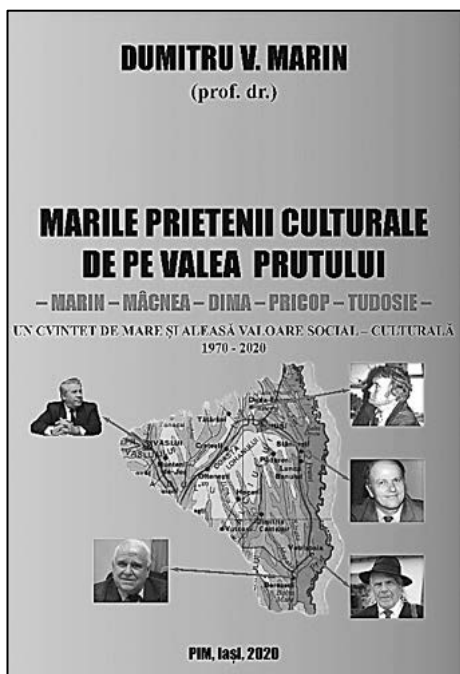
Un poet retras la țară, după o viață de funcționar dar și de publicist, poetul fi apreciat ca atare.

BUCURIA DE A FI CONTEMPORAN CU SCRITORUL

Pagini de istorie contemporană și prietenii legendare ne propune Dumitru V. Marin în cartea care va sta mărturie trecerii și a petrecerii vieții alături de oameni importanți ai județului Vaslui, oameni care la rândul lor scriu sau au scris pagini de istorie culturală în localitățile unde viața și soarta i-a așezat. Și nu numai pe Valea Prutului au rodit aceste prietenii ale profesorului dar se pare că în această carte și-a împărțit prietenii geografic. În „Marile prietenii de pe Valea Prutului – Marin – Mâcnea – Dima – Pricop – Tudosie”, autorul face o trecere în revistă a 50 de ani de „amiciție” culturală și nu numai! De ce a

fost nevoie de acest demers? Această carte așează pe raftul istoriei date despre unele realități pe care mâine le vom așterne în istorie selectiv, dar fără „zicereile” profesorului Marin nu s-ar găsi sursa exact de la... sursă.

Orice laudație sau orice încrâncenare se diluează, se deformează sau dispare doar prin transmiterea prin viu grai, așa că exact ca acei cronicari moldoveni, autorul prin cartea de față va lăsa teme de studiu și

date despre personajele importante ale arealului prin care domnia sa colindă cu folos de zeci de ani. Format ca profesor și apoi ca jurnalist (uneori se impune ca profesor de jurnalism) autorul ne trimite relatări, analize, reportaje și interviuri, studii. Uneori, nu nepărat ca reproș ci mai mult ca o dorință a mea, i-am cerut domnului Marin mai multă creație literară decât jurnalism. Timpul are răbdare cu noi și cred că voi primi și acele cărți. Prietenii profesorului Marin nu s-au concretizat doar pe Valea Elanului ci pe toată întinderea... planetară (cum îi place să afirme de fiecare dată)! Dar, dacă ne referim doar la văile din jur, pot confirma că Marin are prietenii la fel de mari și pe Valea Elanului și pe Valea Jigăliei, și pe Valea Bârladului sau pe Valea Zeletinului de unde își trage seva existențială. Interviurile inedite pe care autorul în calitate de reporter le relizează cu personalitățile de pe Valea Prutului sunt atât de bine construite încât citind cartea te transpui la o masă imaginară și te îmbogățești cu parfumul scriitoricesc emanat de aceste personalități.

Așa că, dacă peste vremuri cei care vor dori să extragă biografii complete despre viața culturală a acestei zone, trebuie să apeleze la acest frumos volum pe care l-am primit cu prietenie de la autor. Dumitru V. Marin este un „neastâmpărat” al vremurilor noastre, iar din această zbatere, noi contemporanii, ne simțim privilegiați dar și măguliți când accidental sau nu, deschidem o altă pagină de istorie culturală contemporană în care ne regăsim. Este nevoie să amintesc doar de un singur titlu și anume cartea „101 Vasluieni pentru 100 de ani” Editura Pim, Iași 2019. Un gând condescendent de pe Valea Jigăliei, mai exact de la Dodești, domnule profesor Dumitru V. Marin.

Mihai APOSTU

**Meridianul Iași-Vaslui-Bacău, An XIV
Nr. 37 (1969) de joi 17 septembrie 2020**

10. VASILE ARHIRE

Un hușean ajuns chiar și șef la TVR, Studioul regional Iași

(cu activitate reluată după Revoluție sub conducerea lui Grigore Ilisei, la un an după TVV - Vaslui), bun manager, bun realizator de emisiuni, cu care ne-am înțeles și colaborat bine. Despre județul Vaslui, n-aș putea zice

că i-a purtat de grijă prea mult, nici ca director, nici ca realizator de emisiuni, nici ca publicist, nici ca scriitor, Iașul fiind zona predilectă.

Autorului acestei cărți i s-a părut un tip muncitor, dar departe de problemele Vasluiului și distant în comportament.

Pasiunea pentru sport și mirajul transmisiunilor radiofonice l-au adus într-o zi de toamnă a anului 1977 pe strada Karl Marx, la numărul 44, acolo unde se afla sediul Studioului teritorial de Radio Iași. Avea 16 ani și dorea cu înverșunare să ajungă comentator sportiv.

Și-a extins preocupările și spre presa scrisă prin colaborarea la ziarul „Flacăra Iașului” și la revista „Opinia Studențească” al cărei redactor-șef adjunct a fost între 1981 și 1983. Visul adolescenței s-a împlinit în noiembrie 1982, atunci când a comentat la Radio România primul meci de fotbal.

Colaborarea cu postul public de radio continuă și astăzi, aceasta după ce la 1 martie 1990 a fost angajat la Radio Iași.

Marea provocare pentru jurnalistul Vasile Arhire a venit odată cu înființarea Studioului teritorial al televiziunii publice, în

noiembrie 1991. Aici a fost, pe rând, reporter de televiziune la știri, publicist – comentator tv, realizator de emisiuni de dezbateri și de talk-show, realizator de reportaje și filme documentare.

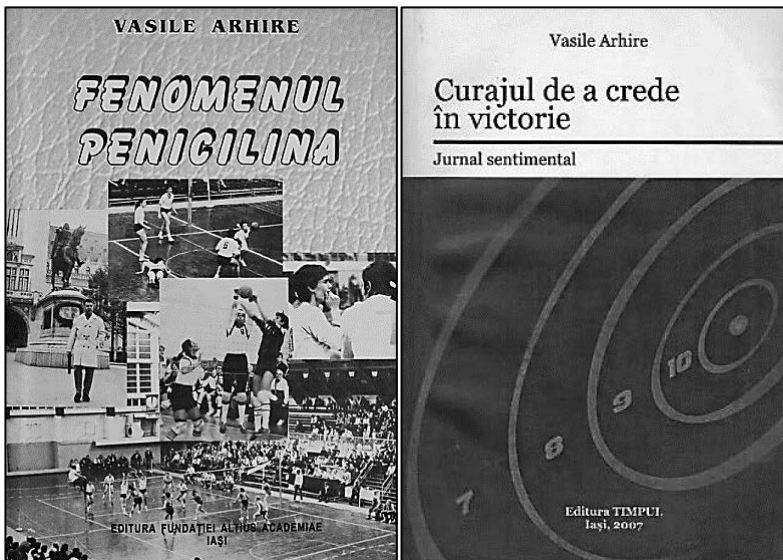
A abordat, începând cu 1997, documentarul, subiectele fiind preponderent sociale și turistice. Cea mai dragă i-a fost seria „Călătorind prin țară” - Descriptio Moldaviae, care a fost difuzată pe TVR 2 între 1999-2003.

Din anul 2003 a devenit directorul studioului TVR Iași, dar în paralel, a continuat activitatea publicistică.

Este autor a două volume de publicistică: „Fenomenul Penicilina” (Editura Altius Academy Iași, 2001) și „Curajul de a crede în victorie” (Editura Timpul din Iași, 2007).

A avut și preocupări de formator. A fost lector univ. asociat la Universitatea C. Lupașcu (2003-2005) și la Universitatea „Apollonia” Iași (2008-2009), lector în tabere de jurnalism, elevi și studenți în România și Republica Moldova.

**Text integral preluat de pe site: TVR Iași/redactori/
Vasile Arhire.**

11. IONEL ARMEANU-ȘTEFĂNICĂ

„Puțini contemporani au reușit să se mențină în prim planul valorilor din jud. Vaslui, timp de o viață, răstimp când dintre ceilalți au văzut cât este de nimerit pentru întreaga comunitate.”

(D.V.M.)

S-a născut pe 8 ianuarie 1955.

Dascăl care a știut întotdeauna să valorifice potențialul a generații de elevi, aprig militant pentru protecția și promovarea drepturilor copilului și conducător iscusit atât la cârma educației, cât și a unei instituții cu amplă valoare și implicare socială, Ionel Armeanu-Ștefănică a reușit, de-a lungul celor peste 30 de ani de activitate profesională, nobil activism și dăruire necondiționată în beneficiul celor aflați în nevoie, să călăuzească pașii și să pună

amprenta asupra destinelor a mii de copii și tineri din județul Vaslui.

Actor de seamă pe scena educației și a sistemului de protecție socială, cel care a fost supranumit ”directorul copiilor”, a manifestat întotdeauna o atitudine profesională impecabilă, a reușit să cristalizeze un sistem organizațional extrem de eficient, a optimizat serviciile coordonate indiferent de natura acestora, a respectat și a valorizat întotdeauna persoanele cu care a interacționat în mediul profesional și nu numai. Promotor al parteneriatului public-privat și al reformei mentalităților, spirit inovator Ionel Armeanu-Ștefănică s-a remarcat, la nivel național

și internațional, prin paleta de servicii nou create, prin proiecte pilot susținute în protecția și promovarea drepturilor copilului și prin responsabilitatea sustenabilității acestora până în prezent. Astfel, sub coordonarea sa, au fost inițiate, în premieră în România, un centru de îngrijire și asistență pentru tinerii care părăsesc centrele de plasament, un centru de orientare și supraveghere a copilului delicvent, două centre de tip respiro pentru copii și unul pentru adulți, cu perspectiva implementării unui Grup de Intervenție Rapidă pentru copii -victime violenței în familie. Totodată, implicarea constantă pe care a manifestat-o de-a lungul celor 11 ani de activism în domeniul asistenței sociale a fost apreciată la nivel local, național și internațional, concretizându-se în acordarea de numeroase premii, diplome și distincții, dintre care le amintim pe cele mai recente: ”Premiul de excelență pentru activitate” acordat în cadrul Galei de excelență în administrație de către portalul național de administrație publică „Oameni și companii”, Placheta de excelență acordată de Camera de Comerț și Industrie Vaslui, Diploma de excelență acordată de organizația ADV România, Distincția acordată de către Consiliul Raional Hâncești - Republica Moldova pentru contribuțiile aduse în implementarea proiectelor transnaționale, Premiul de recunoștință din partea Fundației „Star of Hope”, Certificatul de apreciere din partea Fundației Holt România sau Premiul Drepturile Copilului pentru anul 2012.

Totuși, cea mai mare alinare emoțională a sa a fost să își aștearnă gândurile și ideile pe hârtie. Cursul „Economia protecției mediului”, Vaslui, 2000; cartea „Mediul și dezvoltarea”, Vaslui, 2001; cartea „Îndrumător pentru predarea religiei, Vaslui, 2001; cartea „Noi orientări educaționale”, Vaslui, 2003; cartea „Avem minte să gândim, avem suflet să iubim”, Vaslui, 2011; Volumul bilingv „15 ani de prietenie și colaborare”, București, 2013; Cartea „Matematica, puncte a suspinelor?”, Iași, 2013, reprezintă publicații în care are rolul de autor sau co-autor și care au cunoscut lumina tiparului, însă actul său de creație nu se va opri aici. Foarte curând va finaliza o publicație din domeniul științei

sale de suflet- „Chimia, oxigenul vieții”, rodul unui amplu proces de studiu și cercetare.

Ca om, deși aparent aspru și sever, a fost întotdeauna generos și deschis în raport cu semenii săi. Îi plac drumețiile, petrece timp depășind și retrăind amintiri, îi valorizează pe cei din jur și menține prietenii solide, apreciază vinul bun și calitatea umană! Curajul este însă una din caracteristicile sale esențiale, partenerul său de drum și piatra de temelie în tot ceea ce a reușit să construiască în viață.

La câte destine a influențat, Ionel chiar „a făcut ceva” pentru ceilalți.

DGASPC – Vaslui

12. ALEXANDRU ARȘINEL: „Viu și eu la Festival”

Capacitate de orientare, dacă nu minte multă a avut acest mare artist (comic), contemporanul nostru. Îl cuprind în volum, pentru că deja are o vârstă respectabilă. E încă directorul Teatrului satiric „Constantin Tănase” din București, de mulți ani, e încă prezent în tot felul de show-uri pe plan național, poate ca o prelungire fericită a vârstei-talente, poate pentru că are pâine și cuțit ca director...

Veneam cu trenul de la București spre Vaslui, la clasa I (cred că prima dată în viață), chiar ca principal organizator al Festivalului Umorului „Constantin Tănase” ediția a II-a, Comitetul de cultură nu-mi acorda ca inspector plata la clasa I, dar pentru că aveam sarcină să-l însoțesc pe marele actor Radu Beligan (era tot la clasa I, încuiat cu o fetișcană foarte frumoasă), mă aflam pe holul vagonului, cam pe la ora 2. La un moment dat un tânăr cu părul cârlionțat, lung și bogat mă abordează, intrăm la „basmă”, îi povestesc despre Festival pentru care caut concurenți și că îl conduc pe Beligan. Se plângea tânărul că are de schimbat la Mărășești și că are mult de mers până la Dolhasca lui, dar că a terminat IATC (teatrul), că e actor de comedie, caută să se angajeze, că e falit, drept care mă întrebă:

– Aș putea veni și eu, chiar la amatori, măcar să-mi decontați trenul.

– Da, chiar te rog, dar va fi greu, pentru că eu propun, președintele aprobă. Va depinde și de președintele Juriului

(bănuiam că va fi Beligan, dar a fost criticul de teatru Valentin Silvestru).

M-am trezit pe la Tecuci cu Arșinel, cel necunoscut și în căutarea unui post la București, în compartiment, spunând că și-a schimbat traseul și că merită să încerce, mai ales că-l poate vedea Beligan. Președintele Comitetului de Cultură și Artă l-a acceptat bucuros, dar nu la amatori ci la primul său recital de actor. Nici nu știu dacă l-a plătit, dar aprecierea lui Valentin Silvestru a contat enorm, mai ales că printre amatori nu se deslușeau cine știe ce talente (a câștigat un ardelean, ajuns director de Casă de cultură, de care n-am mai auzit ca interpret).

Răstimp de 50 de ani am păstrat direct și indirect legătura, chiar după ce a ajuns director. A dobândit gloria având-o parteneră pe Stela Popescu. Cu ocazia realizării scrierii cărții „Festivalul Național al Umorului „Constantin Tănase”/ Vaslui/ Mărturie, Documente, Fotoalbum”, Iași, Pim, 2010, 218 pag. am realizat un lung interviu telefonic consemnat ca atare și difuzat la radio și reluat în ziarul Meridianul. Reproduc interviul:

SUCCES FĂRĂ APLAUZE:

Interviu telefonic cu Alexandru Arșinel, 17 septembrie, 8.25 – 8.50 (fragmente):

– *Un întemeietor al Festivalului Umorului, mai precis eu, de la Vaslui, la 40 de ani de la prima ediție, afirmă că v-ați lansat la Vaslui. Comentați?*

– *N-aș spune că m-am lansat la Vaslui, aș spune că Vasluiul a constituit unul dintre momentele importante ale devenirii mele ca actor de revistă. Vasluiul a însemnat întâlnirea cu lumea bună a umorului românesc, a celor care într-un fel sau altul la vremea aceea, și cred că nu numai la vremea aceea, păstrau tradiția marelui actor, întemeietorul revistei moderne românești, Constantin Tănase. Și asta se datora mai multor factori: în primul rând celui care a fost*

mentorul acestui festival, regretatul critic și scriitor Valentin Silvestru, originar din județul Vaslui. Cel care a pus mult suflet, multă dragoste pentru aducerea în prim planul activității culturale românești a acestei mari personalități căreia îi datorăm tradiția și numele teatrului pe care am onoarea să-l conduc.

– A început de la ediția a II-a, Valentin Silvestru.

– Cunosc lucrul ăsta. Pe mine m-ați întrebat de persoana mea cum se poziționează în cadrul acestui festival. O altă personalitate căreia îi păstrez o amintire deosebit de dragă este cel care în condițiile de atunci a pus suflet și a dat gir din toate punctele de vedere ca acest festival să se desfășoare la cel mai înalt nivel, mă refer la primul secretar de atunci, domnul Tănase.

– Gheorghe Tănase.

– Un om atașat acestui moment și dăruit în totalitate, suportând toate chichitele marilor actori și colectivelor care au trecut de-a lungul anilor pe acolo. Era o manifestare pe care o așteptam cu emoție mai toți cei care de-a lungul anilor am fost implicați în acest festival.

– În județul Vaslui ați fost totdeauna iubit, așteptat, respectat. Vă puteți explica?

– În general artiștii au fost bine primiți în Moldova. Când era foamea mare sau îți era foame...

– Așa e...

– ... zona unde puteai să fii sigur de rețete maxime era Moldova. Și, sigur, că pe itinerariul nostru, și datorită tradiției care s-a creat în ani de zile în jurul orașului Vaslui, Vasluiul era unul dintre cele mai vizitate județe în perioada aia. Țin minte că făceam Vasluiul, făceam Bârladul, făceam Hușul. Huși... unde era o persoană care ne iubea foarte mult, mă refer la regretatul inginer, domnul Neamțu...

– Ion Neamțu.

– ... care totdeauna ne primea cu drag și își pune...

– Zghihara la bătaie...

– ...toate la îndemâna artiștilor. Aș vorbi însă de prima mea participare, pentru că spuneai la început că acolo m-am lansat. Acolo am făcut într-adevăr primul recital. Acest recital îl datorez în mare măsură încurajării pe care mi-a dat-o la vremea aceea Aurel Storin. Invitația era trecută în avizier pentru toți artiștii care voiau să participe și-atunci vă dați seama că... mă tenta sau nu mă tenta, aveam curajul sau nu-l aveam pentru că știam cine participă la acel festival. Și Aurel a zis: Tu ai posibilitatea să faci un recital foarte bine. Atunci, cam timp de o săptămână, mi-am încropit un recital...

– Chestia aia cu un cuier și hainele schimbate, rolul schimbat.

– Și mi-aduc aminte chiar de întâmplări inedite, că mi-ai pus și această întrebare, a fost discursul primului secretar Gheorghe Tănase care la întâlnirea cu toți artiștii a spus la un moment dat: Vă mulțumesc că ați participat și anul acesta la Festival, pentru noi este o mare onoare, și mai ales tânărului actor Alexandru Arșinel, care și el este moldovean de-al nostru, și care s-a văzut că nu și-a pregătit recitalul în tren de la București până la Vaslui. Iar o altă poveste pe care n-am s-o uit niciodată și pe care mi-a relatat-o regretatul gazetar și om de televiziune Buhoiu...

– Aristide Buhoiu.

– Aristide... îmi spunea: Ții minte că eu am scris prima cronică vis-a-vis de prezența ta la Vaslui? Zic: Țin minte Aristide. Și zice: Să-ți mai spun un lucru. Când ai intrat tu în scenă eram în fosă cu regretatul mare actor Caragiu și tocmai voiam să ies și ai atacat momentul respectiv cu un monolog și Caragiu a zis: Stai, mă, să-l văd pe ăsta. Cine-i ăsta? Și Buhoiu a spus cine. Și-a stat Caragiu pe tot momentul meu care a fost de vreo 25 de minute și când a plecat de-acolo a spus: Ăsta o s-ajungă un mare actor. Ăsta a fost un moment care m-a tușat și m-a bucurat pentru tot restul vieții.

– M-a tușat și m-a bucurat, îmi place termenul. Teatrul de revistă a avut un rol, zicem noi, mare...

– *Permanent până acum vreo 10 ani, când direcțiile acestui festival tradițional „Constantin Tănase” n-au mai adunat în jurul lui personalități ale umorului românesc.*

– *Cei de la butoane?*

– *Da. Cei de la butoane, din nefericire. Un festival care se numește „Constantin Tănase” nu are prezența primului teatru de revistă care este urmașul tradiției lansate și inovate de Constantin Tănase, nu participă.*

– *Ei au motivat că le-ați cerut bani mulți.*

– *Nu, nu. Noi niciodată nu cerem bani mulți. Noi cerem rețeta sălii, atâta tot. Și, sigur, cazarea și masa respectivă pentru oameni. E un festival. Un festival dispune de niște bani. Nu, nu, nu le-am cerut bani mulți. Ei nu s-au ținut de cuvânt, sau nu au știut să se țină de cuvânt, pentru că la ultima noastră participare la Vaslui a fost perfect și i-am rugat, dacă tot venim mai multe zile, să jucăm și la Bârlad, iar când am ajuns la Bârlad acolo nici nu ajunseseră afișele noastre. Deci nu s-au interesat deloc, și atunci le-am spus de la obraz niște lucruri, pentru că în clipa în care eu mă angajez cu o acțiune, eu nu mai dorm noaptea și ziua ca să mă pot ține de cuvânt și să nu mă fac de râs.*

– *Aș vrea să rememorați faptul că din 1982 până-n 1996, 1998 perioada aceea a fost cea mai intensă și valoroasă a festivalului...*

– *Da...*

– *... dar din 1992 și 1994, și despre noi cei de la Televiziunea Vaslui. Ați fost oaspetele meu în repetate rânduri în studiourile noastre...*

– *Da... așa-i.*

– *...singur și împreună cu doamna Stela și Cristina Stamate, mai toți artiștii mari ai momentului ați refăcut Festivalul Umorului la noi, în studioul Televiziunii Vaslui. Păstrați vreo impresie?*

– *Mi-aduc aminte cu plăcere și probabil că memoria peliculei o poate confirma.*

– Oricum, sper că v-am făcut o bună impresie, vreau să-mi trag un pic spuza pe turta mea, o bună impresie primirea și difuzarea pentru că atunci aveam o difuzare excepțională, în toată Moldova.

– **Da, da, știi dom' profesor. Vorbeam despre susținerea venirii colectivului Teatrului "Constantin Tănase".**

– Domnul Popa Popas ne spunea alaltăieri, tot cam pe la ora asta, tot telefonic: Eu am fost primit cu onoruri pretutindeni în țările lumii, cam în vreo 200, sintetizez, dar nu și la Cotroceni. Presupun că nu același lucru s-a întâmplat cu dumneavoastră care, nu vă fac o flatare ca să zic așa, constatăm că sunteți unul dintre cei mai mari artiști ai țării. Spuneți-mi din punctul ăsta de vedere cum stați cu comunicarea cu mass-media, o vedem că sunteți prezent, dar cu cei simpli care vă aplaudă.

– **Vreau să vă spun că cei din mass-media mă solicită tocmai datorită unui contact permanent pe care-l am cu publicul, pentru că publicul este cel care, în ultimă instanță, îți dă notorietate, îți dă popularitate, iar din punctul ăsta de vedere cred că stau destul de bine. Faptul că în ultimii 10 ani am fost nominalizat de fiecare dată la „10 pentru România”, am ieșit pe locul 1 o dată, de două ori pe locul 2. Faptul că în '95 în sondajul Televiziunii Române am ieșit cel mai iubit actor din România, faptul că de-a lungul ultimilor ani în sondajul „cei mai credibili oameni din România” am ieșit în primele 5 locuri iar anul trecut am ieșit pe locul 2, demonstrează că plătitorii, spectatorii, cei care de fapt dau aceste voturi, sondajele fiind făcute nu cu cei din mass-media ci cu cel care ne pune gradele pe umăr, se pare că am ieșit destul de bine.**

– În străinătate ați fost destul de mult...

– De multe ori, de multe ori.

– ... oarecum suntem la curent...

– **Din Canada până-n America Latină, până-n Africa, până-n Australia, Asia, toată Europa. Am fost chemați, am avut această mare bucurie să fim invitați de comunitățile românești...**

– Deci ați vorbit tot în românește.

– **Da. Este un gen care nu poate fi vorbit decât în românește și un gen care nu se poate adresa decât în cea mai mare măsură publicului de origine română, public care ne iubește și care ne-a solicitat, public care a simțit că ne-am dăruit viața aproape 50 de ani lui, cu sufletul deschis, fără menajamente față de cei care într-un fel sau altul se află în colimatorul nostru, am reprezentat, în ultimă instanță, oful cetățeanului pe scenă.**

– Tot Popa Popas zicea... zice: o propoziție, o frază de încheiere domnul Popas. Dumnealui a zis așa, și a accentuat de două-trei ori: Gândiți-vă că nu ne aveți decât pe noi, gândiți-vă că numai pe noi ne aveți, vorbea de caricatură și acuma vreau să contragem și despre artă și umor.

– **N-aș pune punct în ceea ce privește dezvoltarea genului, perspectiva genului în țara noastră. Este un gen atât de popular izvorât din dorința poporului român, spiritului românesc încât cred că este fără sfârșit...**

– Trebuie să fie, totuși, ar fi o modificare spre tentă vulgară a umorului...

– **Asta ne-a adus democrația, asta ne-a adus Revoluția, dar ea nu s-a infiltrat și pe scena Teatrului de Revistă „Constantin Tănase”. În condițiile în care mass-media a mediatizat ani de zile formațiile de amatori vulgare, artiști cu o tentă în vorbire suburbană, Teatrul „Tănase” a reușit să-și mențină o anumită calitate tradițională și iată că din ce în ce publicul a fost atras de această curățenie tradițională a poporului românesc care este un umor de spirit, un umor educativ, un umor care intervine chirurgical în aspectele negative ale societății noastre fără să fie nevoit să folosească vulgaritatea și mitocănia.**

– Mai știți de alte festivaluri de umor domnule Arșinel?

– **În țară?**

– **Da. Vă spun că mai sunt la Gura Humorului, la Aiud, la Bistrița, la Craiova...**

– Am fost invitat la Gura Humorului, chiar anul trecut, am dat un spectacol, mi-aduc aminte, pe o ploaie torențială și că în fața noastră, ce n-am avut la acest festival –succes am avut, n-am avut aplauze– toată lumea era cu umbrelele în mână, dar era o mare de umbrele, chiar m-a impresionat și n-am avut un aparat de fotografiat să văd, umbrelă lângă umbrelă cum săreau în sus în semn de mulțumire așa o ridicau în sus, o tremurau. A fost un moment deosebit acolo la Gura Humorului.

– Am reținut – succes fără aplauze, o expresie care chiar îmi place ca și gazetar. Doamnă Arșinel ați avut o deosebită bunăvoință să ne dați și prin telefon interviul de față. Dacă totuși vreți să transmiteți un salut spectatorilor, auditorilor, cititorilor mei și-ai dumneavoastră. Un cuvânt de salut.

– Ascultătorii postului de...

– De televiziune, Tv.V on line și Radio Bârlad, ziarul Meridianul, pe astea le reprezintă în secunda asta.

– Mă bucur că am ocazia și prilejul oferit de domnul profesor doctor Dumitru V. Marin să transmit cititorilor ziarului Meridianul, postului de radio Unison Bârlad-Vaslui și postului de televiziune on line din Vaslui, toată dragostea mea personală și dragostea și prietenia colectivului de Teatru „Constantin Tănase”. Iubim Vasluiul, iubim spiritul marelui actor Constantin Tănase al cărui moștenitor suntem noi cei de la Revista din București.

17 septembrie 2010

Alexandru Arșinel este fără vreo îndoială unul dintre cei mai mari artiști români, cu roluri mari și importante pe scenă, în teatre, în filme, dar și ca bun conducător al unuia dintre cele mai bune și necesare teatre românești. Poate... simțul de orientare, insistența, valoarea, au făcut dintr-un oarecare în tren un mare artist al națiunii.

Dar, dacă nu-l primeam la Festival?

Fie și, numai, spectacolele de mare ținută pentru vasluieni justifică prezența sa aici.

13. IOAN BABAN: „am plecat, că mi-a furat căciula”

Profesorul de la Laza, unde și locuia, a fost promovat inspector la Comitetul județean de cultură și artă la propunerea mea, după ce am efectuat un control amănunțit la Căminul Cultural Laza condus de un profesor de istorie Vasile Ilie, unde era și o cunoscută brigadă artistică de agitație despre care am scris de câteva ori.

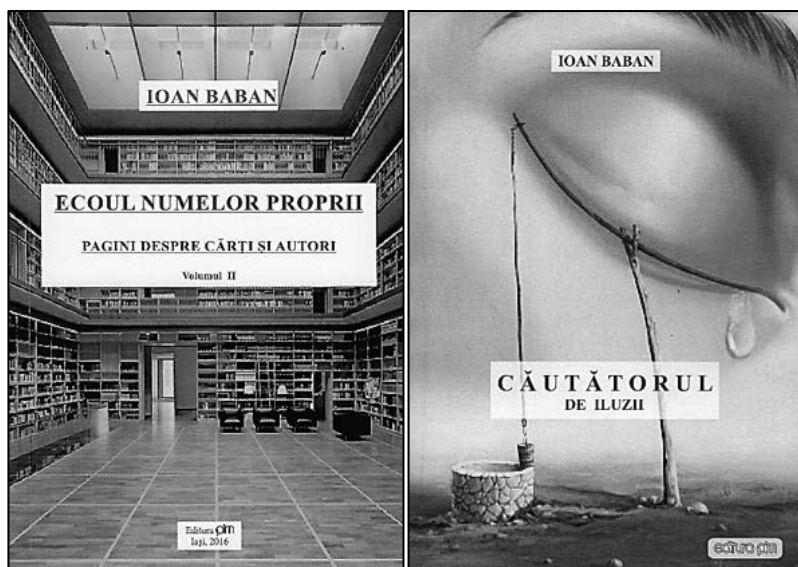
A fost bine primit și încurajat să facă „minuni în cultura vasluiană” lipsită de scriitori, de personalități, de pregătire superioară a personalului, marea majoritate având la bază liceul, iar vreo câțiva Școala profesională. Așa că Ioan cam mofturos mormăia în barbă „cum să faci cultură cu analfabeții?” și aproape jumătate de an a inspectat cu sârg unitățile culturale, căminele, bibliotecile, casele de cultură și era mereu însărcinat să contribuie la organizarea spectacolelor de orice fel, în special consacrate P.C.R. Ne împăcam foarte bine, numai că, după un spectacol aniversativ cu artiști din județ, i s-a furat o căciulă, de la un costum național, pe care el o luase pe inventar. Supărat foarte, Ion și-a dat verbal demisia și nu l-am mai văzut la etajul V, din Palatul administrativ.

După Revoluție a fost promovat inspector școlar, o calitate pe care a îndeplinit-o exemplar, deși era pus să-și sancționeze colegii mai neascultători sau nepregătiți. I-a prins bine perioada, a debutat în proză și poezie și aproape în întregime

creația sa este din acești ultimi 14 ani. Trebuie spus că scrie bine, conținutistic, tematică unică, cu peste 15 volume tipărite. Chiar s-a consacrat scrisului, el, familistul cu 4 copii foarte buni la carte, ajunși, toți, persoane de prim rang în învățământul local, și directori de unități școlare. Prietenia părinților a determinat și apropierea copiilor care făceau echipe de fotbal pe maidane, cu rezultate... generatoare de încredere și optimism.

Deși, în prezent, Ioan este foarte retras în lumea cărților lui, rămâne ca un prieten loial și statornic, dar mai ales ca o personalitate cu rol cultural semnificativ în Agora vasluiană.

Cel puțin EDUCATORUL poate rămâne în istorie.

14. ILIE BALACI - un fotbalist mare... „minunea blondă”

Întâlnire memorabilă, la stadionul Dinamo din București, unde am asistat la un antrenament condus de antrenorul Mircea Lucescu (ajuns cel mai mare antrenor român), în teren fiind mijlocașul naționalei Ilie Balaci și alți componenți ai marii echipe Dinamo. Am călcat din nou ducându-l de mână pe fiul meu Daniel-Cernat care juca foarte bine la cei 16 ani ai săi în echipa Moldosin din divizia C, unde era mijlocaș și omul cu pasa decisivă.

Antrenorul, profesor C. Dragomir, m-a convins că are o tehnică remarcabilă și o viziune în joc deosebită, deci ar putea să joace în echipe mari, chiar dacă e încă elev.

Iată-ne pe lângă gradenele stadionului, „în groapă” unde Mircea Lucescu striga strașnic la jucători, exersând diferite scheme de joc, apostrofându-i pe unii, încurajându-i pe alții, laudând rar și blând. Fugeau în draci mai toți din cele două echipe (de bază și rezerve), eu privind cu interes ca fost jucător la Politehnica Iași, Daniel cu admirație față de voinicii care se tot tăvăleau pe iarbă.

În pauză a venit lângă noi mofturosul dar foarte talentatul jucător Ilie Balaci, pe care l-am abordat fără vreo opreliște și acesta mi-a răspuns la mai multe întrebări, l-a examinat la picioare, pipăindu-i genunchii lui Daniel, l-a pus să jongleze o minge și după vreo 30 de atingeri l-a oprit, l-a întrebat cum învață, și dând mâna cu mine:

– Poate ajunge mare fotbalist, dar îi trebuie o echipă mare. Mai căutați-mă, să se pregătească cum trebuie, mă găsiți aici pe Dinamo.

Între timp, un fel de slugă cărător de mingi și echipament îl descălță de ghete, îl ajută să se schimbe, îi ia bagajele și îl conduce la mașina proprietate personală (rar pe atunci). A durat cam ½ oră, întâlnirea.

L-am urmărit pe Ilie Balaci cu toată simpatia în pofida faptului că le avea crunt cu alcoolul, probabil, din prea multă faimă și bogăție ca orice oltean încrezut. Chiar îmi plăcea ca mijlocăș.

După 1989 și Balaci s-a risipit în lume, a jucat, a antrenat, a venit în țară, însoțea la meciuri fie pe Dinamo, fie Craiova. Așa se face că i-am mai luat câteva interviuri la București și Iași. Pe stadionul Emil Alexandrescu din Iași nu cred că era prea treaz, dar a vorbit cursiv, corect românește și, mai ales, a făcut o analiză a meciului de toată frumusețea și interesantă cât se putea, cu nume, faze, greșeli de jucător, de arbitraj, de crainic al stadionului. Era cu alți doi fotbaliști cu care comenta, spărgeau semințe coapte și dintr-un șipușor cu whisky mai sorbeau pe rând. Ne-am întreținut și la cabine un timp.

Pe mine m-a interesat influența lui în rândul tinerilor fotbaliști, deci și pentru „viitorul” jucător Daniel, juniorul. Am pus între ghilimele pentru că foarte curând acesta a călcat într-o groapă pe terenul de la Bălteni, și-a rupt meniscul și s-a cam lăsat de fotbal, după ce, cu ajutorul lui Balaci l-a consultat doctorul echipei naționale, Tomescu.

Am cunoscut mulți fotbaliști de marcă din România și m-am deplasat împreună cu echipa de liga I, F.C.Vaslui, am relatat pentru grupul de presă Cvintet TE-RA, și presa națională, din Praga (Cehoslovacia), Roma (Italia), Atena-Panathinaikos (Grecia), Liepaja (Lituania), Chișinău, din Cipru (echipa Omonia) ș.a.

Am realizat interviuri interesante și adesea spumoase cu Hagi, Florin Prunea, Fl. Marin, Gh. Popescu, Paul Pap,

majoritatea componentilor de la F.C. Vaslui și mulți alții, dar cel mai la suflet mi-a fost acum recent decedatul Ilie Balaci, olteanul până în măduva oaselor.

Ca o notă de curiozitate: Daniel, cel care îi cerea ajutor, a ajuns avocat și Președintele Comisiei de Disciplină a Federației Române de Fotbal, în care calitate a judecat în repetate rânduri fapte „extrafotbalistice” ale lui Ilie Balaci, fostul său idol în fotbal.

Ilie Balaci (n. 13 septembrie 1956, Bistreț, Dolj, România – d. 21 octombrie 2018, Craiova, România) a fost un jucător și antrenor de fotbal din România. Supranumit „Minunea blondă”, Balaci s-a consacrat ca unul dintre cei mai buni jucători români de fotbal. Cariera sa de fotbalist se leagă de marile succese obținute de Universitatea Craiova la începutul anilor 1980. Din păcate, a avut un final prematur de carieră, din cauza deselor accidentări. Cea mai gravă dintre ele, care practic a pus punct carierei de fotbalist a lui Balaci, a fost provocată de fundașul băimărean Grigore Arezanov, într-un meci de campionat, jucat la Baia Mare, la 21 februarie 1984.

Ca antrenor a avut performanțe notabile cu echipe din Africa de Nord și din zona țărilor arabe.

În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul „Meritul Sportiv” clasa a III-a, pentru participarea la Campionatul European din 1984 și pentru întreaga activitate.

A devenit cetățean de onoare al Municipiului Drobeta-Turnu Severin post-mortem.

Sursa: www.wikipedia.org

Popasul său la TVV și la echipa de fotbal FC Vaslui, poate fi contribuție „de exemplu” pentru un timp.

15. GABRIELA ANA BALAN

*„O doamnă a poeziei adevărate și poeta reprezentativă
pentru Revista Internațională
Meridianul Cultural Românesc”
(D.V.M.)*

Data și locul nașterii: Sibiu, 19 septembrie 1968

Decembrie 1989 - 1993, redactor, ziarul 21 Radical Sibiu

În prezent, director literar la Asociația Artă, Tradiție Cultură Bârlad și membru în colegiul de redacție al revistei Meridianul Cultural Românesc.

Publicări frecvente în reviste literare, site-uri on-line Literatura de azi și qPoem

Volume publicate:

- „Împăratul de ceară”, Ed. Singur 2012
- „Labirintul de cristal”, Ed Self-Publishing 2014,
- „Moartea trece pe tușă”, Ed. Art Creativ 2016, Colecția

Regal.

- Ochii leului berber, 2018, 150 pag.

Antologii si volume colective:

● „Toamna”, „Iarna” Ed.Singur, ● „Doisprezece”, Ed. Topoexim, ● „Timpul pietrelor prețioase”, Ed. Art Creativ, ● „Astfel și Altfel”, Ed. Amanda Edit, ● „În dreptul luminii”, Ed. Art Creativ, ● „Credo”, Tipografia Vatra Veche, ● „Jurnalul unui câmp de aripi”, Ed. Art Creativ, ● „Atlasul cu diezi”, Ed. Armonii Culturale, ● Almanahul „Sintagme literare”, Ed. Eurostampa.

Premii:

● Diploma Grigore Vieru, mențiune la Festivalul internațional „Sunt iarbă. Mai simplu nu pot fi!”, 2017

- Premiul și Trofeul de Excelență, Expoziția Națională Concurs Mărțișor 2016.

- Premiul III, Festivalul Internațional Credo 2016 și 2017

- Premiul Editurii Salonul literar, Festivalul Internațional de Creație Vrancea Literară, 2017, pentru volumul „Moartea trece pe tușă”

- Premiul I, Concurs Internațional Învingător prin artă, 2015 și 2016.

- Premiul I și Diploma Voluntar pentru cultură, Ziua Culturii Naționale, Botoșani 2014, 2015

- Premiul Special Nichita Stănescu, Festivalul Internațional Vis de toamnă, 2017

- Premiul Revistei Cafenea politica și literară, Concurs Literaturitate.ro 2017

- Mențiune, Festivalul Internațional Romeo și Julieta la Mizil, 2018.

Dublu premiată de M.C.R.2018, 2019.

Gabi a devenit umăr de rezistență pentru M.C.R. și la Meridianul de Iași-Bacău-Vaslui, fapt absolut meritoriu.

Tentativă sădărit în vespria „Impiți Măi la Nașteră” și au
maioritatea scriitorilor [...]. Cartea de poezie a poeziei
Gabriela Ana Balan aduce unghi acesta sentiment al
dăruirii, dincolo de toate, de viziile spirituale locale, prin
vocea sa frumoasă a trăit și înțelegerea tuturor
sentimentelor sale și Moartea la un loc.

Făcând termenii spațiilor, putem spune că poezia Gabriellei
Ana Balan „Căminul leului” este o poezie și o scriere „a
cărora” poezie și de jubilație a existenței umane, a aspirațiilor
de viață și de existență condiții, dintr-un ambulator
atunci din timp... Căminul poeziei și să vezi căvinga pe
deplin de aceste lucruri.

George Călin
scriitor, diplomat, Ambasador cultural - Convenția OMI, Geneva

grinta

GABRIELA ANA BALAN
CĂMINUL LEULUI BERBER

16. NICOLAE BALAN... ȘI ANSAMBLURILE

De fapt vreau să sugerez rolul profesorului Nicolae Balan

în ansamblul vieții culturale a județului pe care, cultural, l-a servit ca foarte puțini alții: a predat muzică și artă componistică, a condus un Ansamblu de valoare națională și europeană „Trandafir de la Moldova”, a susținut sute și sute de spectacole în toată lumea, s-a întors la vatra strămoșească, în satul Mitoc de lângă Bârlad, unde nu are, totuși, o bătrânețe liniștită și nici

pensie corespunzătoare, deși chiar ar merita pensie specială (nu ca tot felul de polițai corupți). E împăcat cu soarta și se plânge că-l uită lumea, pe el, care, aduna multe, multe mii de spectatori și telespectatori. A rămas limpede și... sfântos.

L-am cunoscut în 1973, când am organizat un mare spectacol la Bulboaca-com Deleni, la câțiva km de Vaslui, cu ocazia sărbătoririi intrării acolo în luptă a Diviziei Tudor Vladimirescu. Cam 5000 de oameni, din Vaslui și comunele învecinate cu mulți artiști amatori, scenă, orchestră și două soliste de la Bârlad, printre care și Mioara Velicu. Ca inspector și superior, l-am convocat și pe Nicolae Balan. Spun sincer cu mâna pe inimă : mai făcusem multe spectacole, dar la țară, la Măcărești, unde eram director de școală, dar aici era lume nu glumă. Balan m-a scos. A intervenit, a regizat, a țipat, a dirijat, a îmbrățișat pe cine a trebuit, a înjurat pe țigani, m-a felicitat la sfârșit, a raportat la județ „ce om grozav e inspectorul ista” ; am colaborat de zeci de ori și după aceea. E un mare sufletist și cu aport substanțial la profilul cultural al județului Vaslui, inclusiv cu cărți și activitate componistică.

Destinul dirijorului Nicolae Balan l-a purtat mult în lume, i-a permis să lanseze foarte mulți cântăreți de muzică populară (Mioara Velicu, Silvia Ene, Matilda Pascal Cojocărița și f. mulți alții), iar ansamblurile sătești organizate de el (ex. Ivănești-Vaslui) s-au încununat cu premii naționale.

N: 8 februarie 1935

Reporter: Nicolae Balan, este un personaj extrem de cunoscut pentru că ce a realizat domnia sa în cei peste 70 de ani de muncă artistică rămâne unic. Pe ce dată te-ai născut și unde, domnule Balan?

Nicolae Balan: M-am născut pe 8 februarie 1935 în comuna Sârbi, județul Tutova, satul Mitoc. Acum este comuna Banca, județul Vaslui.

R: Ne întâlnim astăzi, 2 noiembrie 2018, pe scena Casei de cultură din Vaslui, dumneata însoțind o fanfară de la Băcești, așa cum făceai odinioară cu Ivăneștii tăi; cum ai reușit să faci asta?

N.B.: Revenind pe această scenă mi-a revenit în minte momentul când am făcut inaugurarea Casei de cultură, în 1972, înainte de Festivalul umorului (erai și tu pe acolo). Aici am făcut primul spectacol, când trebuia să vină tovarășul Ceaușescu. Ce muncă era atunci, ce spectacole... bineînțeles că aceste amintiri mă cam dor pentru că mă gândesc ce tânăr eram atunci. Acum însă, anii mă cam apasă. Ce am făcut astăzi este ceva firesc pentru că atunci când depui suflet treaba iese bine. Eu nu-mi permit să-mi bat joc de meserie pentru ce am făcut în viață, și mi-a plăcut.

R: Ai fost un dirijor de seamă căruia mulți soliști de muzică populară îi datorează cariera iar acum nu te lași de fanfară; ce-ți veni, omule?

N.B.: Vreau să spun un lucru. Cât am fost în activitate am făcut de toate: am făcut orchestră cu surdo-mușii, am

făcut orchestră la Murgeni, am făcut orchestră la Negrești, am făcut fanfară la Crețești, la Zorleni, la Vaslui... și unde nu am mai făcut..., am avut formații corale de nu știam cum să mai scap de ele; acum mi-e dor de acele vremuri.

R: Eu mi-aș dori să conduci încă mulți ani această Fanfară de la Băcești.

N.B.: Și eu mi-aș dori dar totul depinde de cum se simte organismul meu.

R: Să trăiești, Nicolae Balan, mai este nevoie de tine.

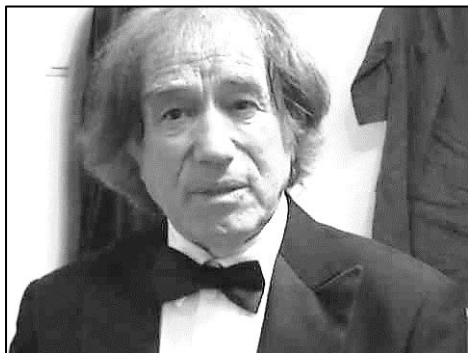
Munca lui Neculai Balan tinde să fie uitată, dar nu merită, pentru câte a realizat pentru cultura și arta locală.

DRAG MI-I CÂNTECUL ȘI JOCUL, semnată Nicolae Balan și Mircea Stan, Vaslui, 1972, 222 pag. a fost prima culegere cunoscută de melodii din jud.Vaslui.

17. OVIDIU BALAN: „mă... tu ești, Trică?!”

Mare compozitor și dirijor, născut: 11 august 1942 în satul

Bouroș, Corbița, județul Vrancea. Gimnaziul, studiază la Podu-Turcului; Liceul de Muzică nr.1 București cu diploma de bacalaureat, anul 1963, Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu”, cu diploma de licență în muzică, în anul 1968. În

februarie 1976 i s-a decernat Premiul criticii muzicale pentru interpretarea simfoniei a IX-a de Beethoven și a creației românești. A primit numeroase titluri și premii la concursuri internaționale. Universitatea „George Bacovia” i-a conferit, ca recunoaștere a întregii activități în afirmarea spiritualității băcăuane, titlul de Membru de onoare al comunității academice. În anul 2004 a primit titlul de Cetățean de onoare al orașului Ploiești pentru merite artistice și promovarea culturii muzicale ploieștene peste hotare.

Întâlnire după 60 de ani!

Din sala Teatrului V.I.Popa din Bârlad, unde peste 250 de reprezentanți ai firmelor vasluiene așteaptă să se decerneze Diplomele pentru cei din TOP pe județ, răzbat învăluitoare și cuceritoare vestite opere simfonice intrate în patrimoniul cultural al omenirii. Filarmonica de stat Mihail Jora din Bacău a fost

angajată să prezinte o selecție dintre cele mai cunoscute creații muzicale ale lumii, Dansul slav nr.8 de Dvorjak, Dansul maghiar nr. 5 de Johannes Brahms, Uvertura la opera Liliacul, Polka - la vânătoare - de Johann Strauss, în total 15 piese. S-a produs și soprana Georgeta Grigore care a contribuit la realizarea unei stări emotive excepționale în rândul publicului.

Dirijorul nu era altul decât, "internaționalul" OVIDIU BALAN, o personalitate muzicală intrată de decenii în rândul marilor valori ale lumii. M-am întrebat adesea ce l-a individualizat pe Ovidiu cel din satul aproape desființat astăzi, Bouroș, de lângă Giurgioana spre Podu-Turcului, jud.Bacău. De mic era un bun interpret vocal și instrumentist, cu omofoniul lui l-am anunțat ca interpret la o serbare unde eram prezentator (cls.a IX-a) la Giurgioana, când și acel sat era în floare...

Acum, destul de îmbătrânit, cu părul alb dar tot lung, cu o chelie vizibilă în creștetul capului, preocupat într-atât de transmiterea mesajului muzical încât sărea și într-un picior, schița pași de dans, sugera prin unduirile corpului și mai ales prin jocul brațelor starea de grație specifică marilor interpretări orchestrale și...dirijorale. Omul acesta este copilul care mi-a rupt piciorul, împreună cu fratele lui, într-un meci de fotbal pe terenul de lângă Liceul din Podu Turcului? Cât se mai regăsește din lutul de la Bouroș sau clisa de la Giurgioana, din copilul foarte necăjit cu haine peticite, flămând și la dus și la întors parcurgând cei 7 km dintre liceu și casă în fiecare zi... S-o fi schimbat, așa îmbătat de glorie? S-o fi realizat ca mare muzician, de talie mondială, fără dubii, dar cât a mai rămas din copilul cu care mă întreceam la învățătură ?

Desigur, nu l-aș mai fi recunoscut pe stradă nici în Podu, nici în Bacău, cu atât mai mult în vreun oraș din Statele Unite unde s-a stabilit cu soția și cei doi copii, chiar dacă aș fi fost pe acolo. Nici el nu m-a recunoscut decât după un interviu de o jumătate de oră. Am avut avantajul de a fi știut cine e el dar după discuție și recunoaștere „răsfoindu-mi o carte dintre cele dăruite nici el n-a rămas dator...” măi Trică, tu ești un mare jurnalist,

măi, mă bucur tare mult că de pe văile alea am ajuns câțiva de talie națională. ”Se referea la un campion olimpic (tot Marin) din Giurgioana, generalul Viorel Cheptine din satul Strâmba (Vâlcele de azi). ”S-au născut și pe la noi... oameni!”

A fost și este imposibil să pot reda simțirile momentului. Interviu realizat vă stă la dispoziție în continuare:

Reporter: Bună seara, maestre Ovidiu Bălan, v-aș ruga să stați mai la lumină cu mine să vă fac o surpriză de viață. Dacă vă spun că sunt peste 60 de ani de când nu ne-am mai văzut. Domnule Ovidiu Bălan pe unde ați umblat că de la Strâmba, Boul Roșu de unde ești tu, pe la Podul Turcului...

O: Toate dealurile astea le-am revăzut, venind aici, acum 2-3 ore.

R: Și mai vii din Statele Unite ale Americii? Am înțeles că tu nu mai ai pe nimeni pe la Boul Roșu!

O: Nu mai am pe nimeni acolo, toată familia mea este în Statele Unite și eu cu profesia mea sunt mai mult peste hotare, prin trenuri, prin avioane.

R: Ce voi face eu să-ți stimulez memoria să știi cu cine stai de vorbă?

O: Încerc să întorc timpul așa... poate îmi voi aduce aminte.

R: Îți aduci aminte cu cine ai cântat pentru prima dată la o serbare la Giurgioana?

O: Da... făceam naveta la Podul Turcului.

R: Deci, realizezi acum cu cine stai de vorbă?

O: Trec anii pe lângă noi, nu prea îmi amintesc...

R: Domnule Ovidiu, am scris 26 de cărți. Îți spun că am ajuns cel mai de seamă jurnalist vasluian și moldovean. Am televiziune, radio, ziar și revistă internațională. În atâtea și atâtea cărți și articole ce am scris eu, peste 1.000 de editoriale, m-am mândrit cu Giurgioana.

O: Locurile respective au dat oameni de valoare în toate domeniile. Și în artă, și în industrie...

R: Tu ești un cap de operă, cum zice un vechi prieten.

O: Asta mi-a fost soarta, am plecat de acolo la 14 ani.

R: Ai plecat cu un omofon!

O: Da, așa este.

R: Pe unde ai umblat, domnule dirijor, Ovidiu?

O: Am înconjurat lumea.

R: În prezent ai 74 de ani?

O: Da. Am împlinit vârsta de 74 de ani.

R: Prin urmare, în 74 de ani, ai trecut de 74 de țări?

O: Da, mult mai multe.

R: Tu vii la Bacău să te mai încarci cu energie sau vii pentru altceva?

O: Ce se întâmplă, sunt legat sufletește de aceste locuri. Eu sunt de mai bine de jumătate de secol în fața acestei orchestre, vă dați seama că e crescută de mine, am făcut un sediu la Bacău, special. Nu pot să zic că singur am realizat acel sediu, da măcar sub conducerea mea s-a întâmplat. Mă bucur că las în continuare pentru Bacău, pentru tineri în general, un loc unde se pot hrăni și unde pot să se dezvolte spiritual, după sunetul muzical.

R: Eu am mai avut asemenea emoții când l-am filmat François Mitterrand. Acum știi cine sunt? Cum îmi ziceai în copilărie?

O: Noi făceam naveta către Podul Turcului și ne întâlneam. Fratele meu, care era mai mare decât mine cu doi ani, făcea naveta cu noi și era bucuria noastră când ne întâlneam...

R: Eu vreau să scormonești în memoria ta și să îți aduci aminte cum mă porecleați.

O: Nu mai știi exact care era poreclă, eu nu prea am pus porecle...

R: Deci, te-ai mai reîncărcat pe dealurile acelea dărămate, acum?

O: Mă mai duc, dar foarte rar, cam de 2-3 ani de zile nu am mai fost pe acolo. Nu am mai avut timp și nu am avut ocazia.

Americanii au nevoie de mine acolo și alții au nevoie de mine și atunci mă împart. Stau câte patru luni pe acolo, apoi, plec din nou. De exemplu, acum vreau să plec în China, am vreo 20 și ceva de concerte. Acesta este al VIII-lea an de când merg în China.

R: Mă bucur că ai ajuns și tu la capătul lumii, că porți emoțiile ei, dar te mai simți român?

O: Da, bineînțeles, eu nu am renunțat la cetățenie, sunt încă cetățean român. Tot ce este în mine este român.

R: La revista la care colaborează 326 de scriitori din toată lumea, Meridianul Cultural Românesc, vorbesc despre „Crima culturală împotriva limbii române în formă continuată”, comentezi ce scriu eu acolo?

O: Nu prea... Când merg în China, eu merg cu orchestră internațională. Sunt oamenii din fiecare țară, fac două zile repetiții, îi pregătesc să fie excepționali. Noi în fiecare seară schimbăm locul în care cântăm.

R: De la Mihail Jora, câți duci cu tine?

O: Anul acesta sunt cam 3 care merg, acum 7 ani de zile am mers cu toată Filarmonica.

R: Domnule Ovidiu, erai un tip extrem de modest, discutam foarte bine, aveai un glas moale dar acum ești mai aspru la vorbă. Întrebarea este alta: pe tine, ca român, presupun că totuși ai o simțire mai aparte, în ce măsură te ajută graiul românesc.

O: Câteodată mă ajută și mă mândresc cu asta. Imediat după Revoluție eu am fost onest cu colegii mei, eu am fost numit director la această instituție și am muncit până în anul 1994. De atunci au trecut 26 de ani și eu am rămas alături de ei.

R: Comentează te rog ce spun eu mai departe: „Tu ești unul dintre cei mai dinamici dirijori pe care i-am văzut vreodată” și nu uita că am fost și la Viena, și-n New York, și-n multe alte țări, unde am mai urmărit și concerte. Nu spun că am urmărit numai asta deoarece munca mea de jurnalist este alta. De

exemplu, cum de-ți vine să sari pe scenă, când ești în calitate de dirijor?

O: Nu-mi dau seama când fac asta, deci, este în contextul tensiunii interioare, îmi vine să prind tensiunea sălii, totul ce fac, fac involuntar și când îmi dau seama mă opresc.

R: Deci trăiești muzica pe scenă.

O: Da, așa e. De fapt primele formații pe care le-am dirijat au fost formații de muzică populară. Eu eram student și avem formație de muzică populară în zona cealaltă, peste deal, în zona Adjudului. Am avut o fanfară formată din 40 de oameni, am avut un taraf, tot așa, de vro 30 și ceva de instrumentiști din satul respectiv.

R: Doamnă Ovidiu cine te-a ales ; soarta pe tine sau tu ai influențat soarta?

O: Eu cred că sunt și produsul unui destin, pentru că eu o luasem pe linia petrol-chimie. Făcusem școala de petrol și chimie și acolo am avut primul contact cu formații instrumentale. Am fost atât de impresionat și atât de captat de toată această treabă iar când am terminat această școală am rugat părinții și le-am spus că eu vreau să continui, să nu mă opresc la profesia respectivă. Am urmat școala de muzică și așa am intrat, fără să știu nimic, iar când am terminat, după 10 ani cu tot cu liceu, am dat concurs pe postul de dirijor și am câștigat concursul și de atunci am rămas ca dirijor.

R: Dragă doamnă Ovidiu, eu îți mulțumesc foarte mult pentru acest interviu și mă bucur nespus că ne-am revăzut după peste 60 de ani.

Ovidiu: Mă...stai așa, acum știi, tu ești... Trică a lui Marin...

**Articol apărut în revista internațională
MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC Nr. 7-8/2016**

Să vii de prin China, Japonia sau S.U.A. și să dirijezi la Vaslui, poate fi un merit deosebit?

*Prof. dr. Dumitru V. Marin și
dirijorul Ovidiu Bălan
– revedere după 60 de ani –*

18. GEORG BARTH, un neamț mai altfel

N-aș putea preciza cum a apărut printre bunii mei prieteni, domnul acesta, care, din Passau-ul domiciliar, îmi trimite mailuri zilnic din ce citește sau apreciază el, acolo, în Germania. De câțiva ani, de la apariția Meridianului Cultural Românesc, în 1 febr. 2015, am corespondat cu mare intensitate (îi trimitem ziarul și Revista, imediat la apariție, răspunde imediat), am convorbit telefonic și afectiv ca doi oameni care se prețuiesc, se respectă, au același obiectiv publicistic și aceeași cauză nobilă de apărut: limba română. Ex sibianul e de o mare probitate și înțelegere, e un familist de tip vechi adică cu credință în valorile tradiționale (foarte afectuos cu fiica sa, pe care o iubim, astfel și noi, adică nu numai eu, ci toți moldovenii de la revistă și ziar) și în prietenie.

Bineînțeles răspundem cu aceeași măsură.

Deși trăiește de decenii în Vest, Georg rămâne un adevărat... român: se exprimă absolut corect și nuanțat în limba română, selectează ce i se pare valoros în presa actuală, comentează articole și cărți, recomandă autori de valoare. Pot exemplifica...zeci.

Esențial apare că datorită lui Georg Barth am scurtat distanțele fizice, distanțele spirituale, deosebirile de orice natură în folosul comunicării și al progresului necesar în zilele noastre. Fără efortul și prietenia lui Georg, noi am fi chiar mai săraci sufletește.

Stimate D-le Director general, Prof. Dr. Dumitru V. MARIN

Cu ocazia zilei dvs. de naștere, am început această scrisoare cu unele versuri în lb. germană.

Astfel am considerat eu, că meritati pe deplin, respectul nostru.

Alături de urări de bine, la care se mai adaugă tradiționalul românesc LA MULȚI ANI!

*A fi ceva deosebit,
a fi cel mai bun,
iată motivul ptr. care
sărbătorim împreună cu dvs.*

La Mulți Ani și să fie ziua unică precum si dvs. un unicat!

Deci, am făcut tot posibilul ptr. a traduce textul din lb. germană în lb. română.

De ce folosesc în ambele limbi cuvintele „deosebit, cel mai bun, unicat“?

Fiindcă (și) sunteți... acesta este adevărul sau altfel spus „situația actuală“!

Este o confirmare din partea mea, este o dovadă în plus a înaltului spirit cultural românesc, dar și de mult profesionalism jurnalistic si organizatoric, de care dați dovadă zi de zi, precum și în fiecare săptămână, totul, de foarte mulți ani.

Cred că mai trebuie să adaug ceva.

Vă doresc în aceste vremuri grele – MULTĂ, MULTĂ SĂNĂTATE!

**Cu deosebită stimă și foarte mult respect
Georg Barth / Germania / aprilie 2020**

80

Manche Leute feiern ihren 80. Geburtstag.

Manche Leute feiern 80 Jahre Gästebuch.

Manche Leute feiern mit 80 die Herausgabe ihres ersten Buches.

Manche Leute feiern die Herausgabe ihres Buches mit der Nummer 80!

Die Frage stellt sich; wer ist diese Person?

Antwort: Prof. Dr. Dumitru V. MARIN aus Vaslui in Rumänien.

Kurz vor seinem 80. Geburtstag (geboren am 28. April 1941), möchte der o. g. Autor und Kulturschaffende (ist ein Sammelbegriff für alle die Kultur gestaltende Personen) dieses Ereignis feiern. Eine Herausgabe und Buchveröffentlichung ist halt immer eine aufregende und emotionale Reise für jeden Autor.

Weshalb wir diese Nachricht auch der Öffentlichkeit bekannt machen.

ZUSAMMENARBEITEN!

Unii oameni își sărbătoresc 80 de ani.

Unii oameni sărbătoresc 80 de ani de carte, sau primirea a 80 de oaspeți.

Unii oameni sărbătoresc lansarea primei cărți la 80 de ani.

Unii oameni sărbătoresc lansarea cărții lor cu numărul 80!

Se pune întrebarea; cine este această persoană, la 80 de ani, cu mult mai multe realizări?

Răspuns: Prof.Dr. Dumitru V. MARIN din Vaslui – România.

Cu puțin înainte de a 80-a aniversare (născut la 28 aprilie 1941), OMUL de mai sus, autorul și lucrătorul cultural (este un termen colectiv pentru toți oamenii care modelează cultura) poate sărbători acest eveniment.

Va fi o carte specială „Marin 80” și un număr omagial din Meridianul Cultural Românesc, publicație internațională; fiecare este întotdeauna o călătorie emoționantă și emoțională pentru autor.

Motiv pentru care facem cunoscută, public, această veste.

SĂ COLABORAȚI!

Georg Barth, octombrie, 2020 – email

Georg este, sigur, un vector cultural valoros pentru vasluieni.

19. MIHAI BATOG BUJENIȚĂ, comandorul scriitor, epigramist

Comandorul acesta a aterizat în literele românești după ce a încercat destule avioane supersonice în cerul fără frontiere. Acum exersează proza, poezia epigrama și conducerea Cenaclului ALPI (adică Asociația Literară „Păstorel” Iași), și, și mai sigur metafora... fără frontiere. Fără îndoială este o mare personalitate a vieții culturale ieșene, un promotor fără odihnă, o fire cu totul deschisă la valori clare, fie afirmate, fie gata să îmbobocească.

Cine vrea să vadă pe viu ședințele lunare ale ALPI de la Biblioteca Județeană Iași (unde prezidează cu un clopoțel fermecat devreme ce-i invită pe toți la... metaforă), să priceapă ce înseamnă să scoți o revistă de umor neavând la dispoziție fonduri – BOOKLOOK – cine vrea să afle că e foarte activ în paginile MERIDIANULUI CULTURAL ROMÂNESC, și împreună cu soția sa, d-na medic și dr. în științe Cornelia Ursu ne completează număr de număr, și mai ales, cine vrea să se mire de cât reușește domnul acesta să scrie și... să mai fie și om de treabă, cred că chiar poate să le afle pe toate. Pentru că, Mihai, comandorul de prin ceruri, are disponibilitățile sufletești aici pe pământ și lângă noi: e mereu prezent.

A participat la înființarea revistei noastre M.C.R., la multe lansări de cărți, cu noi și fără noi, în toată țara, pare a fi mereu cam pe unde le trebuie oamenilor să fie. Dacă aș fi invidios, aș avea pentru ce, dar mă mulțumesc să fiu bucuros că ne cunoaștem

bine, ne prețuim reciproc, ne potrivim pași, gânduri, condei, într-o bătălie unică: sănătatea și menținerea limbii române între granițele ei, adică în toată lumea.

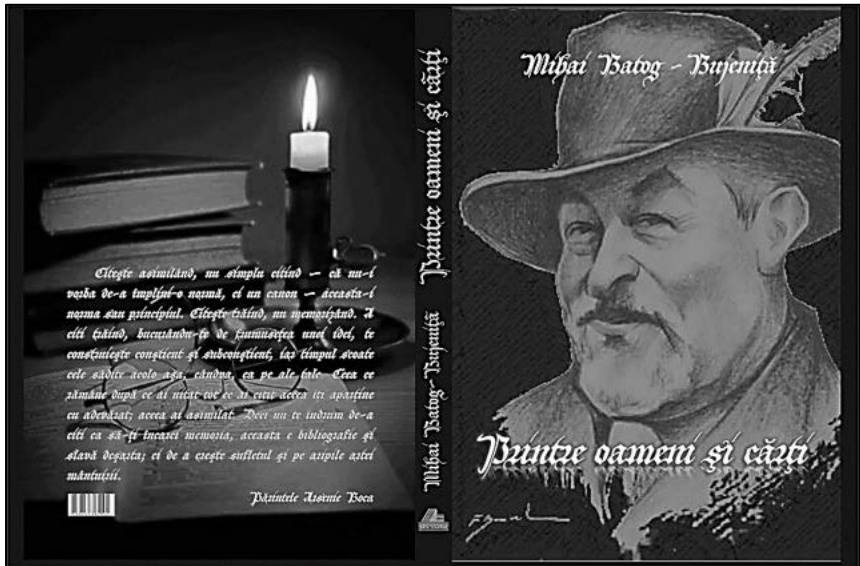
Consider că pentru o istorie corectă a culturii naționale aceste mărturisiri trebuie să fie cunoscute.

Pentru Vaslui?

„Cultura și mai ales jurnalistica vasluiană din ultima jumătate de secol este magistral reprezentată prin grupul său de presă și prin operă de Prof.dr. D.V. Marin. El este cel mai veritabil lider cultural actual.”

Mihai BATOĞ-BUJENIȚĂ – Iași

Prezență fizică și intelectuală curentă, promovează personalitățile locului, contribuie mult la apariția M.C.R.

20. MIHAELA BĂBUȘANU

*„Am ajuns să spun cu toată mândria că Mihaela e
poetă de la școala (liceul) lui Marin”
(D.V.M.)*

N. 12 martie, 1976 în Băbușa/Băcești, Vaslui

Muzeolog, poet, expert bunuri
cu valoare memorialistică, realizator/
prezentator tv, jurnalist, promotor cultural
Căsătorită, un copil: Mihail-
Dacian, Băbușanu-Vieru (născut la
2.03.2018)

Parinții **ANA** (casnică), născută
UNCESCU (ONCESCU) cu bunica din partea mamei provenind
din respectabila familie **AVERESCU** și **MIHAI BĂBUȘANU**
pădurar, descendent al familiei de răzeși **BĂBUȘANU**
întemeietori de sat. Pentru faptele lor de vitejie (probabil în urma
bătăliei de la Podul Înalt) voievodul Ștefan cel Mare le-a dat
răzeșilor Băbușanu, Beciu, Niță, Lupan și Mitache moșii în aceste
locuri-conform etnologului Dorinel Ichim).

Studii și funcții:

Grădinița și Școala cu clasele I-IV din localitatea natală
BĂBUȘA. Clasele V-VIII la Școala cu clasele I-X **BĂCEȘTI**
Liceul teoretic „Mihail Kogălniceanu”, profilul filologie-istorie
Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava. Licențiată în istorie și
muzeologie. Expert bunuri istorice cu valoare memorialistică din
anul 2011. Președinte al Asociației culturale și editurii “Derzis
Eruditio” în perioada 2011-2014. Director al revistei de cultură
sportivă „Sportul băcăuan” în perioada 2011-2014

Redactor: revista de cultură „Plumb”, Bacău (prezent)

Redactor: revista de cultură „Meridianul Cultural Româneasc și la ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău”, apar la Vaslui (în prezent).

Conservator bunuri culturale în cadrul Complexului Muzeal” Iulian Antonescu”, Bacău (prezent). Prezentator și realizator tv la Tele 1 Bacău (emisiunea “Telesportiv”)

Membru al UZPR (Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România) din anul 2016. Membru al Asociației Culturale “Octavian Voicu” Bacău și al cenaclului cu același nume. Secretar al cenaclului “George Bacovia” Bacău

Membru Romanian Kukai

Activitatea literară:

Debutul literar în volumul colectiv „*A PATRA ZI*” , Editura LUMEN, Iasi, 2005, în urma participării la concursul *POEZIA TINEREȚII*, Iași, 2005

Debutul pe plan local în anul 2006, în revista de cultură „*ATENEU*” (BACĂU) ulterior apariții în :

„*FORMA*” (Bacău), „*RĂȘUNETUL*” (Bistrita), „*ROMANIAN KUKAI*”, „*ZIARUL DE BACĂU*”, „*ONEȘTI EXPRES*”, „*PLUMB*”, „*PLOC*”(Franța)

„*ALBATROSS*” (Constanța), „*CLUJUL LITERAR*” (Cluj), „*DOR DE DOR*” (Loc. DOR MĂRUNT/CĂLĂRAȘI), „*SINGUR*” (TÂRGOVIȘTE), „*I3 PLUS*” (BACĂU), „*VATRA VECHIE*”, „*SPAȚII CULTURALE*”, „*AMURG SENTIMENTAL*” București etc

Apariții în antologiile:

„*A patra zi*”, „*Antologia Plumb 600*” (BACAU), Editura Ateneul Scriitorilor, 2008, „*366 Lecții de haiku*” autor Florin Grigoriu Editura Societății Scriitorilor **Români**, București, 2008 și „*Autoare de haiku din România*” de Florin Grigoriu, Adina Enăchescu, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2008; Melania Cuc, „*Cronici alb pe negru*”, pagini de (ne)critică literară, Editura Semănătorul, 2010, „*Vara visurilor noastre*”, 2012, „*A treia carte .Poezii*” de Cristina Ștefan, Editura Art Book, Bacău, 2012, „*Personalități Băcăuane*”, vol. VI, de

Cornel Galben, Editura Corgal Press, Bacău, 2012, „**Scriitori Băcăuani**”, de Cornel Galben, Editura Corgal Press, Bacău, 2012, „**Capoliveri Haiku Contest 2012**”, Italia, 2013 etc. „**Numărând cocorii**”, București 2018.

Selectiv-câteva premii și distincții:

Premiul al III, pentru haiku, septembrie 2008, acordat de Romanian Kukai

Premiul al II-lea, pentru haiku, aprilie 2009, acordat de Romanian Kukai

Premiul al III-lea pentru senryu, ianuarie 2017 etc

Premiul de debut al revistei „PLUMB” și al Asociației „Octavian Voicu” Bacău, octombrie 2011, pentru volumul de debut „Adevărata fericire/ True happiness.

Premiul revistei „Amurg Sentimental” în urma participării la concursul de creație literară „Vara visurilor noastre”, 2012

Premiul revistei „PLUMB” și al Asociației „Octavian Voicu” Bacău, octombrie 2011, pentru volumul „cu Mercur în exil”, 2016

Premiul Revistei internaționale MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, 24 oct. 2019.

Sunt multe referințe critice.

Un personaj important din viața ei pe care a ținut foarte mult să-l menționeze a fost preotul satului, Mitoiu, care o sfătuia, o „pomenea” la fiecare slujbă era cald, incisiv, bun și un mare erudit; și pe care nu-l va uita niciodată. A fost ținut mulți ani în beciurile securității. La liceu, prof. Elena Popescu de istorie, Dumitru V. Marin de limba și literatura română, Dumitru Buzatu de psihologie, Dobre Angela de franceză, Rozeanu de geografie și Ignat Cătălin de fizică.

Autoarea volumelor de poezie:

“Adevărata fericire/True happiness”

“Stejarul cu flori de cireș/The cherry blossom oak tree”

“Femeia bonsai”

“Cu Mercur în exil”, „Dragoneasa”

Alte preocupări:

În anul 2011 pune bazele unei asociații culturale și a unei edituri ambele denumite „**Derzis Eruditio**” împreună cu alte 3 persoane. În echipă erau :un inginer, un istoric, o învățătoare (care era și juristă), un profesor și o economistă. Din luna septembrie 2011 au editat neîntrerupt revista lunară de cultură sportivă „**Sportul băcăuan**” a cărei director a fost în perioada 2011-2014.

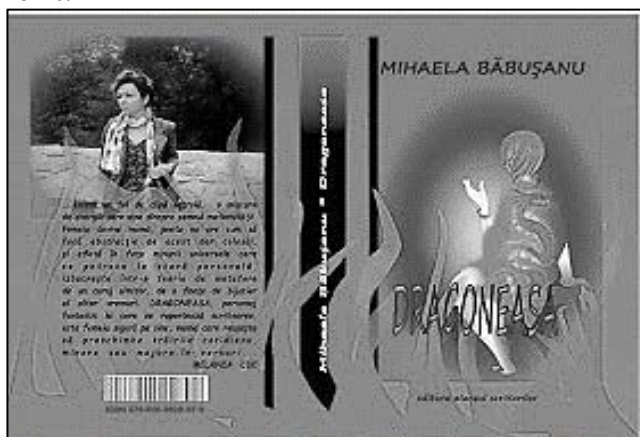
Inițiază și coordonează mai multe activități culturale. Donații de cărți, rechizite și jucării la Grădinița și Școala cu clasele I-IV din Băbușa, com Băcești, jud Vaslui si la Centrul Medico Social din Băcești, unde face o donație însemnată de carte, de câteva mii de titluri și unde s-a pus astfel bazele unei biblioteci a centrului.

Promotor cultural, initiator și realizator al unor proiecte, expoziții și activități foarte bine primite în mediul cultural ca: „*Bacău-personalități ale locului*”, „*Japonia departe-aproape de Bacău*”, „*Jucăriile copilăriei de altădată*”, „*Sportul băcăuan reflectat în trofee românești și străine*”

Adresa blogului personal:

<http://mihaela-babusanu-amalanci.blogspot.com>

Prezența sa curentă la Băcești și obișnuită în presă e de mare merit.

21. TRAIAN BĂSESCU, deputat, președinte de stat

Traian Băsescu mai are un an din cei 10 ai mandatului său reînnoit, în pofida celor 2 suspendări și a referendumului defavorabil. În acest de-al doilea n-am fost nici măcar tentat să-l filmez, deși am avut ocazii. N-a mai răspuns la telefon, n-am mai comunicat în vreun fel, deși-mi promisese că am oricând intrare.

Am asistat la o bătălie degradantă între palate, cu consecințe grele pentru țară, inclusiv pentru noi, micii întreprinzători. Integrarea în Uniunea Europeană pe care o prezentase Ioschka Fischer la întâlnirea „forței a III-a”, ecologiștii, de la Hotelul Berlin din Budapesta, pe 30 noiembrie - 2 decembrie 2001, când am văzut că se lucra la Constituția Statelor Europene, încă neterminată și nepusă în practică, integrarea de azi cu pierderea independenței și suveranității României, cu atentatul violent asupra limbii române și a altor elemente de individualitate a poporului român...este fapt împlinit! Cu limba română e jale mare!

Cred că Traian Băsescu este cel mai ascultător președinte dintre cei 27 și că este ineficient când trebuie să apere drepturile națiunii din care provine.

Cred că în acest răstimp nu va fi liniștea creativă știut fiind că inter arma silent musae. De aceea, pentru că este ultimul președinte de care am fost aproape (deși l-am intervievat și pe Crin Antonescu, azi, posibil)... îl întreb: QUO VADIS, HOMINE?

BĂSESCU... și, Traian!

Primul interviu la TV din cariera lui politică la Vaslui: de o parte cu camera video în față eu, preopinienți președintele Consiliului Județean Vaslui, Constantin Alexandru, deputat de Vaslui, ing. Emil Cojocaru (†), deputat Traian Băsescu și deputat Georgică Alexandrache (†) la sediul partidului.

După o oră de discuții în care i-am umilit în fel și chip, demonstrând că nu sunt pregătiți pentru asemenea demnități, ceilalți 3 s-au ridicat, dar Traian a rămas în polemică evidentă și... zâmbind!

M-a primit ca Primar al Capitalei după puține minute de așteptare; mai întâi a fost ministru al transporturilor unde am avut intrare liberă. De câte ori ne-am întâlnit mă întreba dacă nu vin alături de el.

În campania electorală, la masa de la hotel Europa m-a întâmpinat vesel: „nea Marine, să trăiești!”. I-a lăsat pe toți, inclusiv pe Tăriceanu, să aștepte, ne-am îmbrățișat, m-a asigurat că va fi alături de noi... să-l sprijin... Comunica încredere și sinceritate!

Din păcate, ori caracterul lui, ori multiplele obligații prezidențiale l-au îndepărtat de vasluieni și de noi! Ba, cred că și de țara pe care o are de administrat!

Dintr-o discuție telefonică, imediat ce a fost ales: „din câte vă cunosc, nu veți fi inactiv!” „Se înșeală toți aceia care cred că nu fac ce vreau eu!”. Tocmai îl înlăturase pe Petre Roman, iar ce a făcut din Theodor Stolojan (loialul său) rămâne caracteristic. Știam că-l va mazili pe candidatul obosit, imediat ce am scris un editorial în care l-am văzut inert, moale și lipsit de vitalitate pe Stolo. Tot așa când acesta o luase tare cu noul partid PD-L când era clar că e doar un paravan pentru... voturi. Era timpul când făcea băi de mulțime!

O remarcă simplă: ori m-a primit și atunci a fost afabil, strălucitor, rememorativ (ba chiar mi-a propus șefia pe județ a

PD, dar n-a fost de acord omul de cadre Vasile Blaga) ori, nu mi-a răspuns deloc la telefon.

Un episod onorant din timpul mandatului său a fost candidatura lui Marin D.V. la Primăria Vaslui, sprijinit la fața locului de Primul Ministru Tăriceanu și destui miniștri dar nu și de liberalii locali care m-au săpat bine-bine, deci am avut rezultat slab, foarte slab. Am fost tentat să cred că la 67 de ani sunt tot tânăr, ce-i drept cam de multă vreme tânăr, dar ghemul dușmăniei locale s-a desfășurat cum nu-mi trebuia. Acum, după un timp, spun încă o dată că m-am risipit destul ca să nu știu cine sunt!

Deși i-am condus la nivel județean 18 ani pe ecologiști, niciodată autoritatea mea n-a fost exclusiv politică. Niciodată.

SECETA ȘI BĂSESCU altă Ciuma lui Caragea!

Seceta cea mai cumplită în istoria noastră a fost cea de pe timpul lui Papură Vodă, poreclit așa de moldoveni pentru că trebuiau să macine papură ca să-și mai astâmpere foamea. Lacurile și râurile secând, vitele și oamenii mureau de foame pe capete și atunci a fost bejenie, mai ales cei de la câmp refugiindu-se la munte, și destui în lume, noțiunea de graniță neexistând. Blestemele împotriva domnitorului se mai păstrează în folclor.

Ciuma de pe timpul lui Vodă Caragea a fost cea mai mare epidemie din Țările Române, ultima în istoria noastră, soldată cu serioase pagube în țară și cu impresionantă suferință umană.

Singurul tratament, frecția cu rachiu dar boala se lua de oriunde și oricând, comunitățile neștiind să se apere de flagel. Altă depopulare, alte blesteme împotriva domnitorului, ultimul fanariot. De data aceasta se păstrează ceva documente scrise, Caragea fiind la rândul-i un cărturar. Populația s-a bejenit.

1946, seceta de după Război, calamitate după calamitate, urmată de altă calamitate, venirea rușilor! Instalarea

bolșevismului a influențat major destinele poporului român care însă n-a mai plecat în bejenie ci a rămas să construiască socialismul cu față comunistă. Comentez numai, seceta, printre efectele ei cumplite. Am trăit-o din plin. Și astăzi revăd dealurile pârjolite ale Giurgioanei și comunei Podu Turcului. Secaseră izvoarele seculare (satul e atestat acum 500 de ani), Zeletinul era o imensă panglică de nisip fierbinte, „ceaunele” mari din pământ uscat fără pic de vegetație, pe ici pe colo cu cadavre de animale diferite, pământul cu crăpături în care-și rupeau vitele și noi copiii, picioarele. Pădurea ne-a salvat atunci și știrul, caprița, troscotul.

Nu doresc nimănui să aibă la masă doar borș cu știr iar când să se întindă la pământ să-și suplimenteze masa cu troscot (ăsta era mai bun la gust! antireumatic!) În cămășoie lungi de cânepă toți ne ascundeam de soarele vânt!

2012, anul celor 4 calamități: alegeri locale (un tur), Referendum (un tur, dar tot cheltuieli mari), alte alegeri (care urmează) și mai ales SECETA în plină „desfășurare”!

Sunt îngrijorat că multă lume nu gândește la ce ne așteaptă.

Sunt îngrijorat că politicienii absentează de la frământările și căutările pentru ziua de mâine. Sunt îngrozit că seceta a prins toată România și o bună parte din Europa! În esență, nici eu nu pot da soluții decât să îndemn la cumpătare și calm. Să strângem de pe câmp orice se poate, inclusiv știrul pe care să-l depozităm și frunze de copaci pentru hrana animalelor, pentru că vânzarea lor nu e cea mai bună soluție.

Ca totul să fie cel mai rău, iată, revine Traian Băsescu, nu cu soluții, ci cu răzbunare, gata să-i răspopească pe mulți. Imposibil însă, pe toți cei 7,4 milioane de oameni.

Bomboana de pe colivă a explodat zilele acestea când a anunțat că s-a sculat („de mă voi scula ... pre mulți am să popesc și eu” - Lăpușneanul) și să vedem noi ce urmează ...!

Când vitele mor de foame din cauza secetei...

Când oamenii sunt în pragul deznădejzii...

Când forțele politice-s divizate iar U.E. ne desființează legi, limbă, obiceiuri, dușmănie generală ne trebuie?

La seceta din 1946 oamenii au strâns rândurile într-ajutorându-se și protejându-se de ruși.

Oare acum nu găsim calea solidarității românești?

Chiar dacă vreo 3 milioane sunt în BEJENIE, chiar dacă cineva e inconștient...

Doar n-a dat ciurma, fraților!

*(Meridianul, an XIV, nr. 36 (957),
joi, 06 septembrie 2012)*

Pe secetă: SCROAFA-N COPAC sau BĂSESCU ÎN AVION

Bănescu vrea avion în care să stea măcar 24 de ore în aer.

Pe pământ oamenii sunt înnebuniți de secetă și Bănescu vrea înc-o ruptură de cei care l-au apărat la referendum: mai întâi e împotriva legii pensiilor, deci îi arde la polonic pe pensionari, adică taman pe cei care l-au sprijinit masiv, iar acum, când pământul arde, vitele mor, țăranii n-au ce să adune de pe câmp, orașenii mor de căldură și de sete, el, Bănescu și instituția prezidențială vor avioane scumpe cu care să-și asigure „traiful” în caz de... ce? pericole la granițe (nu...) revolte interne? (încă, nu), secetă (asta, da!).

Mi s-a părut o bătăie de joc nemaiîntâlnită ca atunci când populația e amenințată de foamete (sigură, după o asemenea calamitate)) popularul Bănescu să vrea avioane scumpe! Țara arde și baba (pardon!, Bănescu) se piaptână.

Mi se pare că nu reacționăm corect (mai ales guvernării) la calamitatea începutului de secol și mileniu în care recolta autohtonă e compromisă, zootehnia cade pe bucățele multe și mici, viața socială se dezintegrează din cauza unei generații cu

nota 10 la școală, dar cunoștințe de 5 și poftă de muncă de 3 (mare zăpăceală!...).

Și când exodul românilor e provocat (și) de politicile de sus...

M-am revoltat să văd indiferența unor aleși care cred că a sta cu mâna întinsă în UE ar fi o salvare pentru noi. Am apreciat atitudinea lui Adrian Porumboiu în emisiunea de la TV.V (de duminică, 22 iulie) care aplică un principiu just: să facem ce putem noi, oricât de bine și apoi... să nu așteptăm mila altora!

M-am revoltat să văd cum parlamentarii își acordă tot felul de drepturi și măririi de lefuri (ce-or fi făcut ăștia, să merite?), m-am revoltat să aflu de afacerile oneroase ale unor politicieni și funcționari, care fură din banul public, deci din impozitele pe care le plătim...

Culmea că cei mulți nu mai au și nu mai pot avea nici un cuvânt de spus! (Chestia cu votul e... iluzie, pe bani!)

Tot la culme e minciunăria din politica românească!

Întrebarea e, NOI CE PUTEM FACE?

Să îndemn la revoltă, nu pot și nu vreau; nu e o soluție.

Dar organizarea unor acțiuni se impune. Cine va face CEVA, va avea tot sprijinul nostru!

Ar fi curios, cum putem să împiedicăm scroafa să urce-n copac, adică renunțarea la avioanele lui Băsescu și să-l determinăm să-și întoarcă privirea spre nevoile reale ale poporului.

Ori, chiar s-a îndepărtat de noi toți și are mare nevoie de avion să-și scape pielea?! Absolut sigur, cu asemenea acțiuni, e definitiv în aer.

**(Meridianul, An IX, nr. 29 (707),
joi, 26 iulie 2007, Editorial)**

D.V. MARIN – Traian BĂNESCU
În acțiune... în campanie electorală
Noiembrie 2004

În vara lui 2009, de fapt în august, președintele Traian Bănescu, a participat la o întâlnire cu fermierii din județul Vaslui, organizată exemplar de cel mai important om de afaceri, Adrian Porumboiu.

Ferma de vaci de la Târzii - Oltenești era perfect pusă la punct, inclusiv cu muzica liniștitoare pentru mulgătoarele care să dea mai mult lapte. Ad-hoc s-a organizat o grădină de vară cu spațiu închis, cu scaune pentru aproximativ 300 de persoane. Câțiva fermieri, printre care și tânărul doctorand Dan Hurduc

au înfățișat principalele probleme ale agriculturii vasluiene, mai ales că era an de secetă.

În final a luat cuvântul președintele Traian Băsescu, după care ne-a acordat un (alt) interviu. Cu părere de rău am constatat neputințele prezidențiale și apoi lipsa oricărui efect, inclusiv legat de cererea de a fi implicate în agricultură societățile de asigurare.

Traian Băsescu era pe val, fermierii i-au cerut sprijinul, a venit, a făcut baie de mulțime pe o căldură înnăbușitoare, ba chiar a ciocnit un păhărel cu gazdele și, evident, a tot plecat.

Înjurăm... BINE!

Am citit câte ceva despre CRIZA dintre 1929 - 1933 (cu Vasile Roaită al ei); am trăit criza de demnitate și de creativitate din perioada „socialistă”. Am anticipat CRIZA ACTUALĂ, românească și mondială (editorialele-s martori) spunând că dispărând războaiele, pier și unele motoare sociale, iar cine a apucat locuri la masa bogaților, va arunca greutatea pe cei sărmani; țările bogate pe... noi.

Nu mi-am închipuit că va fi așa de ASPRĂ și grea, și neiertătoare!

Adevăratul triaj acum începe. Am intrat cu toții, speră fiecare și scapă cine poate!

Valul de proteste și greve subliniază neputința guvernanților, unde nu văd nici o capacitate, decât politrucii la ciolan, de a chibzui, cântări și împărți rezultatul muncii unui neam ajuns la sapă de lemn!

Vinovați:

1. Traian Băsescu. Președintele, nu omul politic conflictual și nestatornic; nu ambițiosul peste măsură, nu... omul ! Președintele care „face”, guvernul trage (ce de scandaluri...!), poporul... rage! Adică strigă și tot... înjură că nu trăiește bine!

cum i-a promis candidatul. Președintele care s-a tot răfuit cu ceilalți, în loc să construiască viitorul țării, al lui, al tuturor !

2. Guvernele. Niciunul cu altă grijă decât taxe și impozite, distrugerea întreprinderilor mici și mijlocii, angrenate steril, neproductiv, într-o bătălie... cu președintele!

3. Partidele politice mari, adică astea 3. Care l-a dat pe... Mesia și nu știm nici noi, care a realizat ceva pentru viitorul nației?

4. Noi. Cei mai vinovați pentru că am votat pentru un chibrit, un blid de mâncare, un șpriț, pe cine nu trebuia; pentru că ne-am obișnuit să nu mai muncim, așteptând mila statului, care trebuia să sece odată și odată; pentru că n-am găsit sistemul de valori pe care să-l respectăm și să-l urmăm. Noi, care ne mâncăm unul pe altul, care suntem cei mai deștepți din lume, în a-l denigra pe altul, a fura, a înjura... Noi, care mâncăm și nu gândim!

5. Dacă nu este cumva și Dumnezeu de vină, cei de la U.E. sunt. Se dovedește că n-am știut ce să facem cu libertatea.

Și atunci?

– Dispar subvenții pentru agricultură. Adică pentru mâncarea ieftină, locală, imediată. Pare mai ieftină cea de afară (cartofii!) dar cu ce preț, oameni buni!

– Industrie? Pe unde mai e?

– Serviciile? Jale și iarăși jale.

– Emigrație? Asta da, și... mai crește!

Efecte imediate: petice la haine, încălțăminte proastă, încălzire așîșderea, jafuri și tâlhării, alte probleme sociale! Nu pot excepta PRESA.

Acum e regrouparea cea mare. Chestiune de câteva luni. Băieții aceștia buni sau răi, meseriași și nu prea, săvârșesc o muncă utilă, uneori produc bucurii. Sunt prost plătiți dar suflete de luptători. Cine să-i sprijine, știind că pentru fiecare întreprindere e un viitor incert ! Cel mai bogat om din județ înregistrează deficite, proporțional, fiecare întreprinzător.

Marți, 6 septembrie 2009, era o agitație cu aglomerație deosebită, la sediul PD-L. Foamea și speranța unei munci bine plătite îi face... directori și căței ascultători pe mulți. Epurarea pesediștilor e procesul inițiat de ei imediat ce au fost luați la guvernare. Pâinea politică e o slujbă, variabil, temporară. Dacă nu e alta!...

Răscoală sau revoltă populară nu mai e posibilă, că vin scutierii. De furat mai merge ceva, de strigat în piața publică, așa și așa. Dar de scrâșnit și de înjurat cu năduf, nu poate fi oprit nimeni.

Înjurăm... BINE!

**(Meridianul, An XI, nr. 30 (808),
joi, 8 octombrie 2009)**

Am rămas contrariat că în ambele mandate ale sale,

Nov. 2004 - cu preș. Traian Băsescu

bătălia politică a ajuns cu totul vulgară și neproductivă. Nu cred că n-a încălcat legea uneori, apropo de pământurile cumpărate, dar atacurile suburbane la persoane, îl vor târî în multe procese și mare lucru să nu ajungă ca Adrian Năstase. În acest

timp, tabloidizarea, dezbaterile TV au atins adesea grotescul.

**(Extras din cartea „Ceaușescu... Băsescu, Mitterand
- Snegur - Ilescu, Lucinski -Constantinescu –
Regele Mihai I, Evocări de reporter”
Editura PIM Iași 2014)**

**Deputat activ și președinte jucător, Traian Băsescu...
de la Vaslui, pleacă(!).**

22. IFTIMIE BÂRLEANU, sculptorul... lui Ștefan.

Era în mare vogă în 1970 când i-am călcat pragul atelierului etajat cu sticlă și flori, cu o temperatură aproape constantă iarna și vara. M-a introdus cineva, un coleg de la CJCA Iași, dar am fost atenționat că e tare ușor să se înfurie, pentru că, zic eu astăzi, artistul (cu A) era într-un proces creativ continuu fie ca pictor, desenator, sculptor, scriitor. Avea și o stare materială deosebit de bună.

În august 1970, după Festivalul Umorului din 3-5 iulie, și după o vizită la pictorul Dan Hatmanu, (împreună cu prietenul Ion Zamfirescu, poet și... inspector), de la care am cumpărat un tablou ceva mai mic (după punga mea amărâtă), am sunat la ușa vilei lui, de prin Copou, ne-a răspuns, ne-a primit cu un ceai cald întins cu mâinile pline de lut, pentru că lucra la o impunătoare statuie, singur în casă. Cred că dacă eram singur nu mă primea din cauza figurii mele prea tinerești și că eram din Vaslui. Când i-am spus că sunt inspectorul cu care va ține legătura pentru statuia lui Ștefan din centrul Vasluiului, a coborât de pe o strapontină, a desfăcut vreo 30 de foi cu desene printre care l-am recunoscut pe voievodul Ștefan, cu sabia înclinată în mâna depărtată de corp, cum va fi în piața civică vasluiană. Nu mi s-a părut deloc impunătoare.

Numai că avea ceva mai alături aproape terminat prototipul în ipsos, la dimensiuni mai mici dar... chiar demn de atenție: „nu mă pricep îndeajuns, maestre, dar când mai aveți timp să-l terminați, că se construiește Casa de cultură, Sediul Comitetului Județean de Partid e gata,...” „Stai tinere, ai aici

restul grupului statuar care va fi greu de transportat (sculpturi déjà în piatră, scene din înfrângerea turcilor la 1475) și amplasat lângă zidurile Palatului. Ștefan (statuia) e gata zilele astea. Vă pregătiți să-l duceți la București pentru a fi turnat în bronz...”

Ce le-o fi spus celor de la Partid și președintelui, nu știu, dar am primit sarcina să mobilizez muncitori, să-l ambalez, și să hâiesc zdravăn până la U.A.P. (Uniunea Artiștilor Plastici) din București.

Cred că nu l-aș fi ținut minte dacă n-ar fi fost totdeauna amical cu mine oridecâteori ne-am întâlnit, de multe ori, sarcina mea de inspector cultural fiind

să bat cât mai bine drumurile, căminele culturale și bibliotecile județului (cu tot felul de oameni, cu 7 clase, rar cu liceul, și doar câțiva cu facultate), unde am introdus clasificările alfabetice și tematice.

Bârleanu era un tip tare prietenos, zic eu astăzi.

23. RADU BELIGAN, actorul miștocar

Festivalul Umorului, Vaslui, 1972, ediția a II-a, alergător de serviciu doctorandul D.V. Marin, deja aflat în ceva conflicte cu colegii care-l săpau, după moda oricărei vremi. Trebuia contactat, lămurit, antrenat în mobilizarea unor nume mari Valentin Silvestru și Radu Beligan, considerat atunci și ca nume de scenă și ca funcție deosebit de important pentru că era vicepreședinte al Uniunii mondiale a teatrelor (aproximativă denumire), era Directorul Teatrului Național (vechea locație, nu se construise actualul) și membru în Comitetul Central al PCR.

Deci trebuia să i se arate respect și supunere; cu primul aspect eram de acord, dar, când am pătruns în biroul lui (după așteptarea de rigoare) deși nu era singur, nu m-am arătat deloc slugarnic și tocmai asta i-a plăcut, dar tot m-a reclamat la președinte că l-am înfruntat. M-a plasat și el la Ioan Massoff, secretarul literar, critic teatral și un om de mare calitate, să mă ajute s-aducem actori de calitate și spectacole la Festival.

Dat fiind că intrase în acțiune și Valentin Silvestru, atunci o mare autoritate critică, la această ediție am avut și mulți și valoroși actori prezenți, în primul rând Teatrul satiric muzical condus de Dinescu.

Pentru economii a hotărât că merge cu trenul clasa I, că îl însoțesc. S-a încuiat în compartiment cu o foarte frumoasă tinerică îmbrăcată cu fuste în culori diferite dispuse orizontal, așa că am discutat (pe hol, întâmplător) cu Arșinel cel necunoscut pe

care l-am adus la Vaslui. Beligan a avut onoruri la Vaslui cum cred că n-a avut nicăieri. A dat și un recital.

După Revoluție a revenit de mai multe ori, singur sau cu Teatrul Național unde era „regele” și cam dicta totul. Am realizat mai multe interviuri cu el deși nu-mi plăcea că era miștocar, nu-l suportam să se dea atotștiutor și-i vorbea de rău pe vasluieni. Modul de comportament îi asigura un fel de autoritate suplimentară și influență publică. De câte ori a fost la Vaslui (de vreo 6 ori) a adus spectacole de excepție, de câte ori eram între 4 ochi îmi mai spunea:

„– Nu lua totul în seamă, tinere!” L-am întrebat despre fidelitatea în căsnicie : „e o prostie ” a răspuns sec.

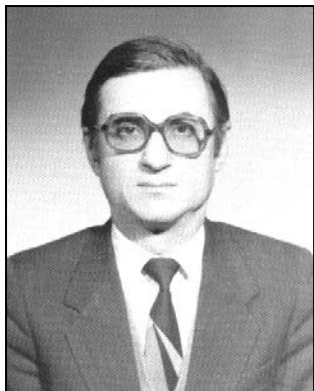
Adaug că în fața camerei de luat vederi se purta normal, chiar timid, spre deosebire de Stela Popescu, cea care devenea exuberantă și volubilă. Pentru că lucram la cartea „Personalități vasluiene, printre cei vreo 80 era și el. Cu Radu Beligan am tranșat definitiv ideea că ar fi vasluian: „fii, domle liniștit, dacă am trecut pe aici, înseamnă că sunt vasluian?”

Și-a făcut bine meseria și pentru vasluieni.

„Eu am trăit pentru meseria mea și asta mi-a afectat de multe ori viața personală. Copiii mei ar putea să îmi reproșeze că, de multe ori, n-am fost alături de ei pentru că eram prea mult absorbit de munca aceasta. Am pus întotdeauna teatrul pe primul plan. Nu am fost cel mai bun soț și nici cel mai bun tată din lume. Totuși, cred că moștenirea spirituală pe care le-o las lor și publicului, mă spală de aceste păcate.”

Radu BELIGAN

24. IOAN BERDAN, un chimist...diluat

Ioan este azi un tip fără răbdare în comunicare. De câte ori am vorbit cu el, era tot pe grabă, parcă plictisit de viață, grăbit să se întoarcă la căsuța lui cu grădină. Nu-l interesează de loc gloria postumă, nu cine știe cât soarta celorlalți, evident nici viața publică. E adeptul principiului că atât a putut face în viață, se mulțumește cu atât. Solicitat să-și adune amintirile a trimis impresii de călătorie prin diverse țări, drept care le ignor. Dar... nu pot ignora activitatea sa de om de știință, drept care iată-l în cele ce urmează pe tăvădăreșteanul nostru de la care am copiat la algebră (se așeza astfel încât să văd bine), deși nu eram chiar slab, că altfel puteam rămâne corigent...

S-a născut la 9 august 1941, în comuna Vultureni, jud. Bacău din părinții Ioan și Elisabeta Berdan. Primii ani ai copilăriei i-a petrecut în satul natal, sub îngrijirea și educația părinților. În anul 1948, la vârsta de 7 ani, este înscris ca elev în clasa a I-a la școala general nr.5 din Tecuci, unde, va absolvi, de altfel, în 1955, cursurile ciclului gimnazial.

Din dorința de a fi mai aproape de familie, în septembrie 1955 devine elev, în clasa a VIII-a, la Liceul teoretic „Al. Vlahuță” din Podu-Turcului care era în cel de-al doilea an de existență. Aici, sub îndrumarea unui colectiv de profesori tineri și entuziaști (Mircea Varvara, I. Grama, Vasile Pandele) dobândește solide cunoștințe de cultură generală și aptitudini practice, printre care cele de chimie, care îi vor marca evoluția viitoare. Aceasta și pentru că, profesorul său de chimie, Vasile Pandele, i-a insuflat

dragostea și interesul pentru studiul fascinant al Chimiei și al științelor exacte. Nu întâmplător, în iulie 1959, în urma examenului de admitere, cu o concurență de 6 candidați pe loc, devine student la cursurile de zi ale Facultății de Chimie, din cadrul Universității „Al. I. Cuza” Iași. De altfel, marea majoritate a absolvenților singurei clase de la liceul din Podu-Turcului, au devenit studenți grație serioasei pregătiri din timpul școlarizării care s-a realizat cu prima promoție cu patru ani de liceu.

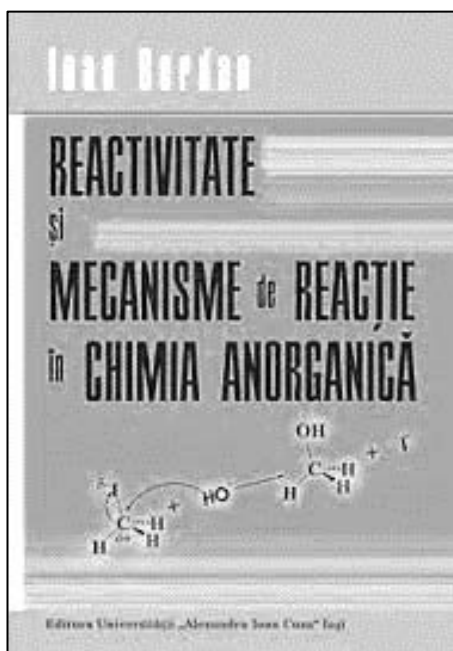
Perioada celor 5 ani de studenție i-a permis înțelegerea și aprofundarea notiunilor, conceptelor și legităților de bază ale chimiei, și, cu acest fundament, o solidă pregătire de specialitate. Printre profesorii pe care i-a avut aici, cunoscuți ca specialiști în țară și străinătate se remarcă: Ioan Zugrăvescu, Radu Ralea, Margareta Poni, Eugen Papafil, Magda Petrovanu, Vasile Ababei etc.

După terminarea studiilor universitare, în 1964, este numit ca preparator la Catedra de Chimie Anorganică din cadrul aceleiași facultăți a Universității „Al. I. Cuza” Iași. Ulterior, urcă ierarhiile treptelor universitare, în urma unor concursuri, și ocupă succesiv funcțiile de asistent (1966), lector (1975), conferențiar (1990) și profesor (1992). Începând cu anul universitar 2006-2007 este profesor consultant la aceeași catedră.

În anul 1974 își susține teza de doctorat, cu titlul: „Combinatii complexe cu Tl (III)”, sub conducerea științifică a d-lui prof.dr. Nicolae Calu. În perioada 1978 – 1982, este detașat în Algeria, pe baza unui contract, unde funcționează ca profesor asociat la Universitatea din Sidi-Bel-Abbes.

În calitate de cadru didactic, în paralel cu activitatea didactică și științifică a îndeplinit o serie de munci de răspundere la nivelul catedrei, facultății și Universității „Al. I. Cuza” Iași. Astfel, a fost șeful Catedrei de Chimie: anorganică timp de 11 ani (1992-1995, 2000-2003, 2004-2006), membru al Consiliului Profesorat al Facultății de Chimie (1990-2006), membru al Senatului Universității „Al. I. Cuza” Iași (1972-1974).

Activitatea didactică a cuprins toate formele de învățământ (cursuri, seminarii, lucrări practice) cu studenții anilor I-V, cu masteranzii și cu doctoranzii. Astfel, a fost titularul cursurilor: „Chimia nemetalelor”, „Chimia metalelor”, „Structura și reactivitatea substanțelor anorganice”. „Reactivitate și mecanisme de reacție în chimia anorganică”, „Elaborarea materialelor anorganice” (în limba franceză), „Chimia compușilor organo-metalici (în limba franceza), „Chimie anorganică avansată”; „Strategii de sinteza și caracterizare a compușilor chimici” etc.

A îndrumat peste 100 de studenți în elaborarea lucrărilor de licență și peste 70 de profesori de gimnaziu și liceu în finalizarea lucrărilor metodic - științifice pentru obținerea gradului didactic în învățământ.

A efectuat cursuri de pregătire și de perfecționare cu profesorii de chimie în vederea obținerii definitivatului și a gradului didactic II și a făcut parte din comisiile de examen pentru definitivat și gradele II și I în învățământ. Este autor și coautor al unui

număr de 15 manuale și cărți de specialitate apărute la Editura Universității „Al. I. Cuza” Iași, Editura I.P.Iași, Editura USM – Chișinău (R. Moldova).

Vizitele prin județ, apariția la TVV, colegialitatea cu DVM sunt elemente concrete...

25. GELU VOICU BICHINEȚ, administrator cultural

N-aș putea spune că apreciatul profesor de prin liceele

vasluiene a ajuns datorită fratelui său director al Bibliotecii Județene „Nicolae Milescu Spătarul”, dar, sigur a beneficiat de prietenia fratelui său, Corneliu, cu președintele Consiliului Județean, Dumitru Buzatu, cel cu mâinile pe directoratul său.

Geluțu, prietenul meu, s-ar supăra cumplit dacă n-aș aduce argumentele care să susțină că astăzi este unul dintre cei mai valoroși oameni de bibliotecă din Țara Românească, pentru că așa este. Dar ca și în cazul fetelor frumoase și deștepte... câte și câte nu sunt așa, dar, de ajuns celebre, ajung numai cele promovate corespunzător, adică la înfățișarea agreabilă, la nivelul intelectual ridicat, trebuie să existe unul cu mare putere de decizie care să-l împingă în față, să-l impună.

La câtă minte are, și are destulă, Gelu Voicu Bichineț trebuia doar să fie menținut în funcție (oriunde ar fi fost se impunea) ca societatea să beneficieze de calitățile sale. Pentru că, nici în Deceniul Dușmăniei, nici în ultimul deceniu, la câtă mândrie și îndoșmănire locală există, nu cred că ar fi rezistat.

De reținut esențialul : acest Bichineț e om potrivit la loc potrivit și înobilează funcția de OM DE CARTE, de administrator cultural în cel mai bun sens al cuvântului. Dovada : B.J.V. este una dintre cele mai moderne, mai dotate și mai organizate Biblioteci din țară. Aici, în amărătul de Vaslui cel plin

de multe bube, de sărăcie și cu faima cea mai proastă din țară. E destul să intrați pe site-ul instituției și vedeți aceasta.

Gelu mai are o calitate multiplă : bun comunicator, rezistent la bârfe și dușmăanii, orientat înspre marile valori locale și naționale pe care le promovează cu pricepere. Și, mai are ceva : o aleasă independență spirituală.

Opera sa „administrativă” va tot rămâne.

Nu mă pot abține să scriu: am așa prieteni de buni astăzi... că **mă vor urmări cu ura lor** mult după moarte. Gelu e un mare prieten adevărat.

„Singurul lucru pe care trebuie să-l cunoașteți este locația bibliotecii.”

**Albert EINSTEIN
(1879-1955, fizician teoretician)**

26. ANA BLANDIANA,... nu numai poetă

În mediul studențesc și la Cenaclul studenților de la Casa de cultură a Studenților de la Iași, unde frecventam cercurile culturale (dans, cu care am fost și în străinătate) și morse, Otilia Coman nu era dintre cei/cele mai prețuite, dar Ana Blandiana (inspirat pseudonim) s-a impus atenției și... criticii constructive, pentru că era foame nu glumă de poeți, între care Adrian Păunescu și Marin Sorescu se purtau ca niște genii în viață. Și Ana Blandiana a spart niște tipare și mai ales a rezistat într-o concurență cu tinere și vârstnice. Era o voce nouă în poezie, drept care a avut parte de promovarea pe care orișicine și-ar dori-o.

Ne-am re-revăzut cu ocazia întâlnirilor cu scriitorii din județul Vaslui (organizate de mine, ca inspector ce eram) și la alte manifestări publice, dar după Revoluție (1989) a fost intens promovată pentru ceea ce am numi, „drepturile cetățenești”, poetei convenindu-i de minune postura de luptătoare cu cuvântul.

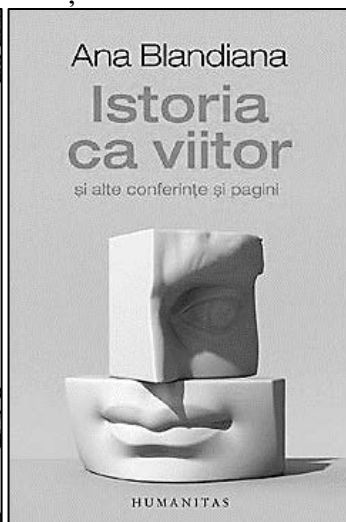
Am promovat-o de câte ori am avut ocazia (de multe ori) prin TVV și prin Unison Radio, automat și prin Meridianul. În câteva rânduri am publicat-o în Revista internațională Meridianul Cultural românesc. Era și rămâne model de limbă măiastră, după părerea mea cu o poezie inegală, dar toată creația ei servind scopului declarat al Revistei: bătălia pentru limba română.

Mai adaug că tot ce înseamnă literatură și în special poezie scrisă de femei face parte din politica de promovare în această revistă, azi, cu 534 de colaboratori din toată lumea, iată, având și un nume reprezentativ: Gabriela Ana Balan, din județul Vaslui.

10 martie 1994 - Interviul cu poeta Ana Blandiana

Imaginile rămase pe pelicula TVV rămân dovezile imbatabile ale prezenței poetei Ana Blandiana și a luptătoarei cu același nume, în arhiva noastră și în sufletele vasluienilor.

27. SIMION BOGDĂNESCU

„Poet tare inventiv ascuns sub înfățișarea unui profesor de liceu și a unei firi modeste, plăcute, respectuoase; aprig tare când scrie „critici”, molcom în relațiile sociale”

(D.V.M.)

Poet, prozator, eseist, publicist. Profesor de limba și literatura română la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” – Bârlad.

Născut la 27.10.1951, în satul Hupca din comuna Bogdănești, județul Vaslui.

Debut în reviste: 1969, în nr. 2 al revistei „Aripi tinere”, publicație a Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din Bârlad.

Debut editorial: „Totem interior”, versuri, Editura Arania din Brașov, 1991

Opera:

- 1991 – „*Totem interior*”, Editura Arania, Brașov;
- 1992 – „*Dioptri*”, Editura Arania, Brașov;
- 1994 – „*Adio somnoroasă – spleen călugăresc*”, Editura Arania, Brașov;
- 1996 – „*Obscure*”, Editura Cronica, Iași;
- 1997 – „*Elegii fără timp*”, Editura Cronica, Iași;
- 1999 – „*Apa vie și smiceaua de măr*”, Editura Sfera, Bârlad;
- 2000 – „*Șoc*”, Editura Timpul, Iași;
- 2002, „*Spic de idei*” (eseuri literare), Editura Timpul, Iași;
- 2003 – „*Oracol scufundat*”, Editura Cronica, Iași;
- 2003 – „*Praf la statuie*” (aforisme), Editura Cronica, Iași;
- 2005 – „*Dioptri*” (antologie de versuri), Editura Cronica, Iași;
- 2006 – „*Zar bizar*” (proză scurtă), Editura Cronica, Iași;

- 2007 – „*Poeme maxime*”, Editura Cronica, Iași;
2008 – „*Noroc / Soroc de apăsurdă*” (proză scurtă),
Editura Cronica, Iași;
2009 – „*Așchii de spirit*” (eseuri), Editura Cronica, Iași;
2009 – „*Ursine sabia tăcerii*”, Editura Cronica, Iași;
2011 – „*Spleen călugăresc*” (antologie), Editura Tipo
Moldova, Iași;
2011 – „*Spleen călugăresc*” (antologie), Editura Dacia
XXI, Cluj-Napoca;
2012 – „*Toiagul magului*” (proză scurtă), Editura
Cronica, Iași;
2012 – „*Să ai de sete pe drum*” (antologie de proză),
Editura Tipo Moldova, Iași;
2013 – „*Consemnări în timp*” (eseuri), Ed. Sfera, Bârlad.
2014 – „*Ritual de memorie*” (poezii ilustrate), Editura
Cronica Iași ș.a..

MONEDĂ FALSĂ

**Mi-e greu să-ți spun de ce-am plecat de-acasă,
Când lângă geam mă ocroteau castanii;
La capătul de drum mă strigă anii,
Vor să mă cumpere cu o monedă falsă.**

**Dar dacă nu plecam să cumpăr lună
Și nu voiam să scape cumpăna din mine
Și murmurele ploii s-adune-n jgheab suspine,
Fereastra suferă, cu inima împreună.**

**C-așa e scris poverii. O vară se scufundă
în marmura fântânii ce-o îndrăgii aiure,
ca să-mi închege lacrima din gât, secure
azi las doar frica-n suflet să mă vândă.**

Simion BOGDĂNESCU

Cred că poetul din el rămâne contemporanilor.

28. NICOLAE BOTGROS, n-a contat culoarea, ci valoarea.

Dirijorul foarte valoros astăzi, basarabeanul Nicolae Botgros nu și-a ascuns niciodată originea de etnic rrom, și, când dirija pe scena Teatrului Luceafărul din Chișinău părea neajutorat și nesigur, deși exagerat îi urmărea pe soliștii care să evolueze; nu părea preocupat de prezența sa scenică ci de reușita spectacolului. Mi-a atras atenția că pe țambalul (cu un țambalagist extraordinar) interpretului se rostogoliseră câteva buchete de flori și... numai el a perceput ușoara alterare a sunetului, drept care tot bătând măsura s-a apropiat și a înlăturat florile, apoi la apariția interpretei de muzică populară Zenaida Jula, tot din Chișinău, i-a aranjat acesteia costumul popular.

A dirijat mulți ani în România și a concertat și la Vaslui, și n-am scăpat prilejul pentru 4 interviuri, în ani diferiți, în locuri diferite. Oricum, a ajuns o excepțională personalitate și ca dirijor și ca solist la vioară și țambal (a purtat toată copilăria țambalul în spate), el având dexteritate și la alte instrumente populare. În ultimii ani, invocarea colaborării cu Nicolae Botgros, ani mulți dirijor al Orchestrei populare a Televiziunii Române, ar fi semnul sigur de valoare, orice interpret grăbindu-se să anunțe înregistrarea în concert cu acest mare dirijor.

Nu era de mare ajutor unui reporter și trebuia profesionalism, nu glumă, să scoți un interviu adevărat cu el. Cel puțin, după un concert excelent pe scena Casei de Cultură Vaslui, mi-a fost tare greu să scot atât păreri despre muzica populară și

rolul ei în apărarea limbii române, cât și/sau despre interpreții tineri de viitor (era foarte reținut în aprecieri).

– Cum de ați ajuns atât de apreciat dirijor...?

– „Am muncit mult, domnule profesor, nimeni nu mi-a dat ceva degeaba. Doar Dumnezeu care mi-a pus arcușul (și țambalul) în mână și un pic de noroc să dau de oameni-oameni și aici în România.

Eu știu și țigănește, și rusește și mai ales limba română. Chiar sunt român, domnule profesor...

Ca român am avut multe succese în lume”.

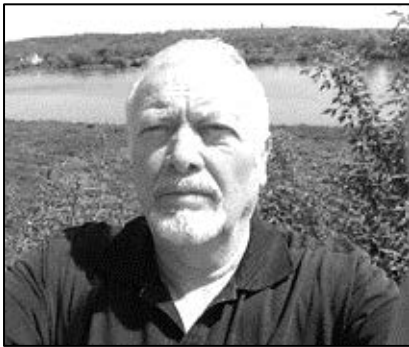
Mi-am zis că, iată un om muncitor, tare modest, foarte talentat și... foarte bun vorbitor de limba română.

Exemplul său chiar trebuie să rămână pilduitor pentru multă vreme.

29. DUMITRU BRĂNEANU, dr.ing. dar... și mare scriitor

Trăim într- o lume în care goana după bani, tehnologie, facilități materiale și a unui consumism nesățios , duc în fapt la distrugerea valorilor tradiționale ale acestei planete, valori acumulate de a lungul multor ani de civilizație, de sacrificii umane și materiale. Lumea noastră pare că a luat-o razna și acești ani îndelungați de pace par a fi creat o plictiseală generală. Este tot mai greu să te indentifici cu cei de o cultură cu tine. Globalizarea dăunează grav sănătății individuale și culturale. Acest proces duce la desnaționalizare, desculturalizarea individului și la o sclavie modernă, în sensul în care individul este un număr acolo pe un display și într-o bază de date, care poate fi oricând sacrificat pentru interesul mai marilor lumii acesteia.

Fac parte dintre aceia destul de puțini, care încearcă să pondereze entuziasmul față de procesul globalizării prin arma nevinovată a scrisului. M-am format într-un regim de stânga, iar după optzecișinouă am rămas tributar acelorași idei de stânga, fiindcă sunt un om care iubește oamenii și tradițiile noastre creștine. Am rădăcinile adânc înfipte în pământul acesta românesc, și cu nici un chip n-aș putea să mă dezvolt spiritual și cultural în altă parte a lumii. Chiar mă consider un plăieș de al lui Ștefan cel Mare, dar nu unul războinic. În general marii scriitori ai acestei lumi au fost sau sunt de stânga. Prin poeziile sau articolele mele încerc și am speranța să și reușesc să aduc un

strop de încredere în inimile și sufletelor celor care încă nu și-au vândut sufletul Anticristului globalizării. Este din ce în ce mai greu să convingi oamenii care au devenit sclavii pântecului și nu pot privi mai sus de linia orizontului, că limba și valorile noastre spirituale sunt cea mai mare bogăție a acestui popor. Să ne convingem semenii că trebuie să ne cunoaștem istoria ca să știm ce vrem și pe ce căi să mergem în viitor. Că trebuie să ne promovăm personalitățile culturale și științifice mai întâi în rândul tineretului nostru și apoi în plan internațional. Rămân un umil slujitor al scrisului și a încercării alături de mulți alți români adevărați, să mențin respectul pentru noi înșine și în valorile autentic românești. Am șansa să fiu contemporan și prieten cu una din acele personalități care simt, trăiesc și construiesc cu migală de albină fagurii culturii contemporane românești.

Profesor, ziarist, scriitor, animator cultural, om de radio și televiziune, Dumitru V. Marin este o personalitate complexă, care marchează prin activitatea sa o perioadă istorică la fel de complicată ca cea de dinainte și de după 1989, din viața culturală și social – politică a vasluienilor și nu numai.

Într-o lume dominată de politicieni, multinaționale, afaceriști veroși, procurori și o administrație a statului supraîncărcată, este foarte greu pentru un om de cultură să-și facă auzită vocea în spațiul public, în chestiuni legate de perenitatea limbii române sau evoluției spiritualității românești.

Totuși prin perdeaua aceasta groasă de fumigene sunt și voci care aduc un aer proaspăt de spiritualitate, de mândrie națională. Una din aceste voci este cea a profesorului Dumitru V. Marin.

Profesorul univ. dr. Alexandru Ionescu, premiat al Academiei, spunea despre acesta: „Performer de excepție, creator prin excelență, personalitatea lui D.V. Marin se propune ca un model de umanitate dezirabil acum și, relativ, în viitor”. Cu

adevărat profesorul dar și omul de cultură poate constitui un model pentru tinerii care aspiră să realizeze valori culturale în viața lor.

Vă veți întreba ce legătură poate exista între Tudor Pamfile, etnofolclorist, scriitor, ziarist de la începutul secolului XX și profesorul D.V. Marin. Vorbim de un secol distanță între cei doi și totuși multe lucruri îi apropie și îi fac complementari. Sunt promotorii acelorași idei de culegere, promovare, conservare și inducere în conștiința opiniei publice de pretutindeni a valorilor spirituale și materiale a lumii satului românesc. În aceeași măsură și a patrimoniului cultural românesc. Fiecare cu metodele și posibilitățile tehnice ale perioadei respective, dar scopul fiind același – apărarea culturii, limbii și ființei naționale, cu oameni, opere și fapte. Tudor Pamfile, ofițer și apoi propus în Academie și-a pus în slujba folcloristicii toată energia intelectuală dar și cea materială și a reușit în 15 ani o operă impresionantă, într-un domeniu mai puțin cercetat la acea vreme. În perioada 1908 – 1916, apar cele mai valoroase opere pamfiliene, cum ar fi: Mitologia românească, Agricultură la români, Cromatica, dar și cele mai numeroase culegeri de mituri, legende, cântece, obiceiuri, etc. din lumea satului podișului moldovenesc, iar revista „Ion Creangă”, rămâne pururi nume de referință.

A fost dat ca altcineva peste decenii să cerceteze și să aducă la lumina rampei, atât prin teza de doctorat cât și prin articole publicate, opera marelui folclorist Tudor Pamfile, tipărind și o antologie de proză populară, nimeni altcineva decât inimosul profesor D.V. Marin.

Coborători din plăieșii măriei sale Ștefan cel Mare, de pe meleagurile Tutovei și Bârladului, cu rezonanțe istorice, ca un arc peste timp și locuri, cei doi și-au asumat destinul istoric de a cinsti cu armele scrisului, memoria înaintașilor.

Oameni ca Tudor Pamfile au fost predestinați să salveze o operă nescrisă a comunităților rurale din această zonă, operă întreruptă aproape brusc prin anii șaizeci odată cu industrializarea României.

Dezvoltarea industrială a României era o realitate istorică și nu așa cum au afirmat mulți „cretini și cozi de topor” că a fost

una forțată. Din păcate odată cu acest proces, lumea rurală s-a golit de conținut spiritual, de acei intelectuali nativi, care erau păstrătorii datinelor, ritualurilor, a cântecelor, tradițiilor și spiritualității comunităților respective. După această perioadă nu mai putem vorbi decât izolat de „veșnicia născută la țară”. Aripile veșniciei au început să se frângă în interiorul ei!

Astăzi din păcate în zona Podișului Moldovenesc nu mai găsești depozitari ai memoriei locului, mai ales că aceste comunități rurale sunt îmbătrânite, reduse la o mână de oameni, iar pușinii tineri care au mai rămas sunt „memorii vide”. Doar izolat câte un profesor inimos, cu dragoste pentru locurile natale, a mai salvat ce se mai putea salva! Unul dintre acești oameni destoinici este și profesorul D.V. Marin, o adevărată instituție care a știut mai bine decât oricine altul să se folosească de mijloacele moderne de comunicare pentru a salva ceea ce se mai poate salva din patrimoniul cultural al spiritualității autentice românești. Omul este măsura lucrurilor sale!

Zbătându-se ca peștele pe uscat, cu ajutor foarte subțire din partea autorităților, ca și Pamfile, și-a pus la bătaie întreaga pricepere și trudă situându-se în fruntea unor aspiranți care să alimenteze un suflu nou cerut de momentul istoric actual. A fost timpul marilor realizări cu mijloace mult diversificate față de acum un secol: radio, televiziune, presă scrisă și online. Este meritul profesorului Marin de a fi adus un nou suflu după anii nouăzeci, într-un județ anchilozat în propriile neputinți culturale și sociale. A înființat primul post de televiziune privată din România – pionier absolut în acest domeniu, dar și două posturi de radio, ziarul Meridianul, Revista Meridianul Cultural Românesc. A fost omul care a simțit direcția din care bate vântul schimbării și modernizării și s-a pus în slujba acestui curent, dominându-l pentru zona vasluiană și nu numai! Nicăieri în România nu s-a datorat atât de mult la atât de pușini într-o mass-media incipientă în democrația capitalismului sălbatic, spune cu durere autorul. Mare adevăr într-o lume a mercantilismului, a prăpastiei tot mai adânci între bogați și săraci, a lipsei mecenatului cultural, într-o zonă considerată cea mai săracă din UE. Din păcate, Dumnezeu a croit greșit lumea în

sensul că intelectualilor oameni de cultură nu le-a dat bani, ci doar patriotism și putere de muncă, în timp ce șmecherilor, mai puțini dotați, le-a dat bani dar nu și minte ca să o folosească în mecenatul cultural național sau local.

Mai trebuie încă un fapt de semnalizat. Munca multor etnofolcloriști ca Tudor Pamfilie, Artur Gorovei, Simion Fl. Marian ș.a., în secolul trecut, prof. D.V. Marin, I. Brezeanu, C. Manolache și mulți alții în zilele noastre care sunt depozitarii unei istorii speciale etnografice și spirituale a acestui popor, a conservării specificității neamului nostru în concertul popoarelor lumii, pare a rămâne un fapt aproape singular prea puțin apreciat de tinerele generații.

Din păcate acapararea tinerilor de tehnologia actuală, duce la o ruptură greu de reparat, între generația facebook-ului și cele care au creat o cultură națională folclorică sau cultă. Ne alăturăm și noi afirmațiilor profesorului D.V. Marin, care trage un semnal de alarmă cu perspicacitatea-i caracteristică: „Bătălia pentru limba română se află astăzi la răscruce sub ciocanele necruțătoare ale globalizării ca latură a istoriei lumii cu elemente specifice culturii existențiale încă în definitivare”. Să ne fie foarte clar că într-o lume a globalizării vor rezista acele popoare cu o cultură și credință puternică.

Cine nu rezistă devine istorie pentru generațiile viitoarelor secole. Să ne ajute Dumnezeu și să ne dea mintea moldoveanului cea de pe urmă, în a ne uni forțele intelectuale și culturale, în a salva poporul român de la dispariție. „Patria mea este limba română”, versul lui Nechita să rămână hrană și călăuză pentru viitoarele generații de astăzi și până în veșnicie!

(D. BRANEANU)

(Extras din cartea ... 77... Noduri culturale și semne amicale, Ed. PIM, Iași, 2018 – 397 p.)

Îmi pare rău că și-a ales această imagine foto de reprezentare, pentru că el e un tânăr, mereu tânăr și îndrăzneț, clar de-al nostru.

30. ION BRIȘCARU, manager priceput

Ion Brișcaru, director, manager, coordonator de excepție la o unitate nou înființată în județul Vaslui, Centrul de Asistență Medico-Socială, Băcești, jud. Vaslui. Pe o imensă pârlăoagă de lângă calea ferată sub îndrumarea și munca neobosită a acestui economist s-a realizat un Centru medical model, exemplu pentru toată țara. Milioanele de Euro (multe...) s-au transformat în condiții omenești pentru o importantă categorie defavorizată de soartă, cu posibilitatea prelungirii capacității de muncă ori creative. Despre aspecte ale muncii sale ne-a vorbit chiar el, adesea, în interviuri. Ca pensionar, la data muncii la acest volum, mai conduce o unitate non-profit și un ansamblu artistic. Oricum, munca sa rămâne.

31. TAMARA BUCIUCEANU-BOTEZ, mare actriță.

Decedată pe 15 oct. 2019, la 90 de ani; am intervievat-o la București, Bârlad, Vaslui, atunci când era plină de viață și în mare vogă. Liniștită, zâmbitoare, cuminte și decent îmbrăcată, avea conștiința valorii de sine și dădea dovadă de modestia care-i aducea un plus de simpatie. Artistă de comedie (ce rol a făcut în Chirița în provincie, a lui Vasile Alecsandri !) a avut destule roluri și în cinematografie ca să rămână autoritar în Istoria teatrului Românesc.

Am însoțit-o în primii ani ai Festivalului de umor „Constantin Tănase”, ca sarcină de serviciu (eram inspector la Comitetul de cultură și artă Vaslui, până în 1974), iar după ce am înființat Studioul de televiziune și radio Vaslui (5 dec. 1990), aproape la toate revenirile în județ mi-a fost invitată în studio sau intervievată după spectacole sau la întâlnirile cu actorii.

Alături de Rodica Mandache era purtată de Valentin Silvestru (cu care m-a legat o indicibilă prietenie) era promovată de criticul și organizatorul bucureșteano-vasluian în grupuri mari și mici, dar, și, cu răspundere spun, nu era o bună vorbitoare, ci doar o prezență remarcantă. Era mare când i se dădea voie să interpreteze ceva, căci mai fiecare artist adus de Silvestru era foarte, foarte ascultător. Parcă nici nu sufla până când i se făcea locul să explodeze artistic, și, că, de atunci devenea Tamara cea mare.

Desigur și Tamara Buciuceanu-Botez (i-am ascultat și înregistrat destăinuiri pe care nu mi-a permis să le difuzez) a fost dintre străluciții reprezentanți ai epocii culturale bazate pe cultul cărții, al literaturii, al metaforei, al ironiei, deci cu râsul sincer și gălăgios.

O singură întrebare mi-a rămas de la actriță: Domnule profesor, da, de ce te-ai apucat mata de televiziune?

Talentul dezlănțuit al Tamarei... e exemplu perpetuu.

32. MARIA ȘI VASILE BULAI

*„Ar fi o greșeală să fie despărțiți în vreun fel.
Familie unită, copii realizați, rapsozi populari unici.”
(D.V.M.)*

„Noi, cuplul Maria și Vasile Bulai născuți și trăitori în comuna Miclești, județul Vaslui, la poalele Movilei lui Burcel, încă din copilărie ne-am pliat la existența rustică, sătească, mioritică din Podișul Central Moldovenesc.

Dupa absolvirea studiilor medii ne-am inclus în câmpul muncii - Vasile Bulai - ca tehnician horticol și apoi director al Căminului cultural Miclești și Maria Bulai ca bibliotecară și contabilă în comuna Miclești.

În cei 50 ani de căsnicie, împreună, am încercat să intrăm și noi în rând cu lumea după o vorbă din popor: Dacă vrei să fii cu adevărat om trebuie să faci în viața:

- O casă și noi am făcut-o cu etaj;
- Să plantezi un pom și noi am pus o livegioară în curtea casei;

- să faci un copil și noi am făcut trei copii, două fete și un băiat după cum urmează:

- Antonela-Bianca, acum are 48 ani și lucrează ca doctor de familie în Montreal-Laval, Canada și are 2 copii;

- Laura-Maria, acum are 42 ani și lucrează ca inspector financiar în Madison, Wisconsin, America și are un băiat;

- Mihai, are 39 ani și lucrează ca lector doctor și prodecan la Facultatea de Geografie și Geologie a Universității Al. I. Cuza Iași, necăsătorit.

Având aptitudini și trăiri intense pentru viața cultural-artistică și educativă ne-am orientat cu toate forțele și priceperile spre acest important sector de activitate.

În calitate de director de cămin cultural mai întâi am propus și susținut repararea și modernizarea localului de Cămin Cultural, pavoazarea interioarelor cu picturi din istoria patriei noastre și expoziție foto privind activitățile desfășurate în comună și în afară.

Am studiat originea costumului popular cu specific local, am proiectat și executat 24 costume populare noi cu sprijinul gospodinelor și elevilor școlilor din Miclești și Chircești, am reparat încă 30 costume din cele vechi de la cămin și din școli, apoi am obținut Proiectul European „Mâini întinse peste Prut” prin care am procurat încă 50 costume populare noi tot după modelul nostru și tot soiul de instrumente populare și aparatură necesare la cămin.

Înainte și paralel cu acestea am cercetat potențialul artistic din comună, am reluat toate formațiile artistice posibile, am conceput și altele noi și am trecut treptat la treabă cu toate forțele însumând în jur de 150 persoane, continuând marele front de

pregătire a tuturor formațiilor grupate în două ansambluri după cum urmează:

1. – Ansamblul folcloric „Ciobănaș cu trei sute de oi Miclești” înființat încă din anul 1986 la inițiativa animatorilor culturali Vasile și Maria Bulai în care activau în jur de 50 persoane, artiști amatori tineri și vârstnici. În componența acestui ansamblu au funcționat;

– Grupul coral laic și religios „Armonii” alcătuit din circa 20 persoane (cu rădăcini adânci de peste 100 ani), instructor D. Nica;

– Grupul de fluierași - „Fluierașul Micleștean” înființat în 2004 activând în jur de 20 persoane. Instructor Vasile Bulai;

Inițial nu aveau nici un fluier dar în câteva nopți am confecționat personal 50 de fluieri din țevi de plastic și am demarat lucrările.

– Grupul vocal „Astă iarnă-n șezători” din 12 persoane, instructor bibliotecar Maria Bulai;

– Grupul instrumental „Barbu Lăutaru” din 18 persoane înființat din inițiativa primarului Nică Fănică, în 2005 instructor învățător Costică Luca;

– Grupul de dansatori populari „Florica” din 12 persoane, înființat în 2004 , instructori Maria și Vasile Bulai.

2. – Ansamblul de cântece și dansuri „Plai de dor” Chircești” care a luat ființă în 2005 din inițiativa profesorului Vasile Cozma și a primarului F. Nica. A avut în componență peste 54 persoane, artiști amatori între 10 și 65 ani sub coregrafia maestrului Gigi Ilașcu, fiu al satului Miclești.

În componența sa funcționau:

– Grupul vocal „Săteanca” format din 20 persoane ;

– Grupul de dansatori „Ciobănașii” alcătuit din 54 de persoane.

Aceste două ansambluri au participat în plen sau pe secțiuni la toate activitățile susținute an de an în cadrul comunei Miclești de la înființarea lor. Cu ele și cu tot publicul micleștean

am susținut an de an ZIUA RECOLTEI – „TOAMNA CULTURALĂ MICLEȘTEANĂ” cu Alaiul ei unic, și SĂRBĂTORILE MOVILEI LUI BURCEL, precum și la festivalurile organizate în comunele din județ cum ar fi: Tăcuta, Dănești, Boțești, Solești, Văleni, Munteni, Laza, Bogdănești, la cele organizate în Vaslui, Huși, Bârlad. Am mai participat în județele Iași, la Crasnita, în Galați la Cavadinești, în Republica Moldova la Ermoclia, Caplani și în Franța la Neuille Pont Pierre, (erați, D.V.M.)venind cu diplome, premii și frumoase aprecieri.

O activitate deosebit de importantă a fost reprezentată de schimburile culturale în cadrul Proiectului european „Mâini întinse peste Prut” în anul 2008 între ansamblurile artistice din comunele Miclești și Solești din județul Vaslui, România și cele din Parlita și Todirești, Raionul Ungheni din R. Moldova.

La majoritatea acestor minunate manifestări am fost însoțiți de ochii agheri ai camerelor de filmat ale domnului Profesor Doctor, Director de presa vasluiană – Dumitru V. Marin, inclusiv în Franța prilej în care am vizitat cu toții Parisul, ne-am plimbat pe Sena, am escaladat Turnul Eiffel, am vizitat Muzeul Luvru, etc.

**Dumitru V. MARIN și Vasile BULAI în
satul Neuillé-Pont-Pierre,
Franța, 26.03.1995**

La finele anului 2008 eu și soția mea am ieșit la pensie dar nu și din activitățile culturale. În calitate de rapsozi populari, de membri în Corul Județean „Gheorghe Cucu” dirijor profesor Mihai Cornea și ca dansatori populari în Ansamblul „Joc” instructor coregraf George Ilașcu. Am participat cu mult entuziasm la toate manifestările acestora atât în Vaslui, în județ, cât și în țară cum ar fi la Târgu Mureș, la Odorheiu Secuiesc, etc.

În calitate de rapsozi populari, eu și cu soția mea am participat în ultimii 20 ani la numeroase activități cultural-artistice, la festivaluri, la prezentări de carte, la aniversări și omagieri, organizate în județ, la Vetrișoia, la d-l Mâcnea, la Todirești, în Vaslui, Bârlad, Huși, Sibiu, etc, în majoritate împreună cu dl. D.V. Marin.

În întreaga mea activitate am folosit cu succes hobby-urile mele în sculptură, muzică, dans, pictură, fotografie și altele.

Am sculpat în marmură patru statui pentru comună: Bustul lui Mihai Eminescu, la parcul cu același nume în Miclești, bustul lui Ștefan Cel Mare în Parcul de la Primarie, Ion Creangă la Școala Chircești și Spiru Haret la Căminul Cultural Miclești. La inaugurarea acestor statui a participat din partea presei județene și d-l D.V. Marin, urmărind cu mult interes toate activitățile.

Dintotdeauna am îndrăgit mult muzica și de-a lungul timpului, paralel cu activitățile zilnice, am perseverat și în pregătirea mea muzicală și fredonez cu multă satisfacție la fluier, caval, ocarină, tivdafon, nai, acordeon, pian, saxofon, vioară, solz etc, cântece din folclorul românesc, de la înaintașii noștri, transmițând ca pe o comoară neprețuită urmașilor noștri. Am facut-o pe plan local, în țară, cât și în afară, ca în R. Moldova, Franța, Canada și America.

(Mențiuni personale pe care le-am acceptat).

33. MIHAI CABA, inginer și poet

Un inginer electrotehnist cu mari merite în electrificarea Iașiului, dar și cu supravegherea liniilor de transport din județul Vaslui, în paralel desfășoară o bogată activitate științifică, publicistică și culturală.

Pășcănean prin naștere, lespezean prin obârșie, Mihai Caba s-a ivit (norocos!) pe lume la vreme de război, în 6 mai 1942. A urmat, în perioada 1949 – 56, cursurile Școlii din Lespezi, înființată, la 15 nov. 1964, din vremea și vrerea lui Cuza Vodă, apoi, în perioada 1956- 60 continuă cursurile la Liceul Internat “C. Negruzzi”, un liceu de renume, înființat în 1895, pe care-l absolvă cu examen de maturitate, în 1960. Mai departe, reușește la concursul de admitere pentru Facultatea de Electrotehnică Iași, prima din România, optând pentru secția de electroenergetică, pe care o absolvă cu examen de stat și diplomă de inginer în 1965.

Ca inginer electroenergetic stagiar este angajat al Energomontaj București – Șantierul Iași, unde, ajungând **șef de lot**, termină și pune în funcțiune cazanele 2 și 3 de la CET Iași. Din sept. 1966 devine **inginer al IRE Iași**, la secția PRAM, până în 1972, trecând prin compartimentele de încercări profilactice, defectoscopie pe cable, protecții prin relee și puneri în funcțiune. În 1967 verifică și pune în funcțiune Stația 110/6 kV FAI. În 1972 realizează în “*premieră națională*” **primul simulator de manevre** pentru testarea pers. operativ din stații. Este promovată, apoi, pe rând, **șef de centru rural Iași**, când încheie acțiunea de electrificare rurală în jud. Iași (1972-74), **șef de centru urban Iași** (1974-79), perioadă efervescentă în realizarea inst. el. de JT, MT și IT de alimentare a tuturor categoriilor de consumatori economici și culturali, instituționali, edilitari și sociali din

mun.Iași, aflat în plină dezvoltare, **șef serviciu investiții** (1979-97), unde, între 1979-89, se preocupă de dezvoltarea impetuoasă a rețelelor el.de MT și IT ale IRE Iași (jud.Iași și Vaslui), prin construirea a peste 20 ST 110/20 kV, 500 PT 20/0,4 kV, 1500 km de LES și LEA de jT, MT și IT, iar, între 1990-97, se preocupă de întărirea și extinderea rețelelor de 0,4 kV, care ajunseseră până atunci într-o situație critică, pe stâlpi de lemn putreziți și conductoare și bransamente el.dezizolate. Pentru asigurarea fondurilor necesare, implementează cu succes, *pentru prima dată în țară, taxa de racordare*. Până în 1996 racordează la SEN și cele 13 localități ieșene neelectrificate, aflate pe... *lista satelor în dezafectare!*

În perioada 1978-80 a elaborat, ca doctorand teza: *“Conducerea operativă a SEN cu ajutorul tehnicii de calcul moderne, utilizând microprocesorul Z80”*, care, deși nesusținută din motive de *“strictețe”* a perioadei de *“tristă amintire”*, a constituit un prim punct de plecare în introducerea SCADA la nivelul Sistemului Energetic Național, după cum s-a menționat în volumul 2 al monografiei *“File din istoria energiei românești”*, ed. E'nergo, 2007.

Spre sfârșitul anului 1998, prin reorganizarea RENEL,desființându-se postul de dir.de dezvolt., trece pe postul de **șef serviciu Strategia de dezvolt. a inst.el.**, elaborând cu întreg colectivul o lucrare de referință: *Strategia de dezvolt. a instalațiilor el. ale FRE Iași în perioada 2000-2020*, ce prevedea direcții și obiective ce vor fi realizate anual pentru asigurarea siguranței în funcționare și a calității en.el. furnizate tuturor categoriilor de consumatori. În 2000, prin noua reorganizare a sect. energetic, revine pe postul de **șef serv. investiții** și implementează anual (2000-4), până la pensionarea sa din **5 ian.2005**, sarcinile strategiei elaborate, trecând la 20 kV instalațiile de 6 kV de pe colinele Breazu și Bucium ale Iașului, cum și alte multe realizări de reabilitare tehnică a unor instal. el. din patrimoniu.

După pensionare ocupă, între 2005-8, funcția de **director executiv al OPJ Iași**, o asociație patronală energetică care se preocupa de promovarea unor relații principale în raport cu angajații.

În perioada 1985-89 a îndeplinit funcția onorifică de Președinte al Comisiei Inginerilor și Tehnicienilor, jud. Iași, contribuind la înființarea Școlii de Inventică; fapt ce a făcut posibilă clasarea jud. Iași pe locul 2 pe țară la invenții și inovații și a Cercului *“Tehnică și Umanism”* de pe lângă Muzeul Politehnic Iași și care a condus la o apropiere și un fervent dialog între personalitățile de marcă din aceste domenii tehnico-științifice și culturale ale Iașului.

În paralel cu profesia inginerească desfășoară și o bogată activitate științifică, culturală și publicistică, evidențiată prin numeroase articole și comunicări la conferințe și simpozioane energetice, prin redactarea unor articole istoriografice și aniversare, ce apar în presa locală și centrală, cât și în revista Energetica, prin editările în calitate de co-autor a mai multor monografii ale Uzinei de Lumină, IRE Iași și a Fac. de Electrotehnică Iași *“Pe suișul unui veac”* - ed. PIM, 2010 și de autor a 6 volume și 2 broșuri literare, apărute între 2013-17: *“Negruzzist... pe firul amintirilor”* Ed. Alfa, 2013, *“Răsfoind un volum...și altele”*, ed. Alfa, 2014, *“Răsfoind volumul, Rochia de vorbe- Toni Macovei Hulubei”*-2014, *“Lumina unei prestigioase aniversări- Școala de la Lespezi – 150 de ani!”*, ed. Alfa, 2014, *“O viață pe drumul Luminii”*, ed. Rotipo-2015, *“Lespezi, pe fir de legendă și împlinire”*, ed. Rotipo-2015, *“Castanul Unirii de la Vișan”*, ed. Rotipo -2016, *“Un erou s-a întors acasă”*, Ed. Rotipo – 2017, *“Răsfoind romanul Inelul cu ametist”*, Ed. Rotipo – 2017. Unele poezii tematice au fost cuprinse în antologiile: *“Mama”*, ed. Autograf-2014 și *“Poezii de primăvară”*, ed. Rotipo-2015.

Activitatea literară a autorului a fost menționată și în alte volume: *“Printre oameni și cărți”*, ed. PIM, 2015, autor - Mihai Batog Bujeniță , *“Condeie lespezene”*, ed. Editgraf, 2015, autor – Dan Camer, *“Nuanțe”*, ed. PIM, 2017, autor Doina Toma, *“Un deceniu de Booklook – uri”*, ed. PIM, 2017, almanah aniversar al Asociației Literare *“Păstorel”* Iași.

Ca membru activ al Asociației literare *“Păstorel”* Iași – ALPI, publică în aproape fiecare număr al revistei lunare *“Booklook”* epigrame și poezii adecvate profilului ei. A publicat frecvent în presa locală *“Ziarul de Iași”*, *“Curierul de Iași”*,

Bună Ziua, Iași” și *“Evenimentul”* articole legate de istoria și cultura Cetății, dar și articole critice privind salvarea unor monumente ieșene de primă însemnătate: Castanul Unirii de la Vișani, Salcia legendară din curtea fostei Uzine de Lumină ș.a.

Este membru al Asociației literare *“Junimea 90”*.

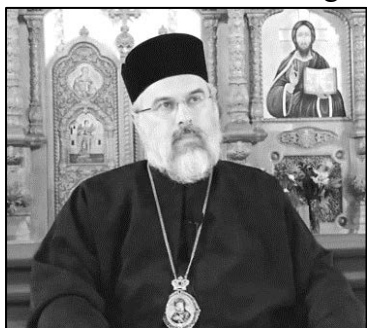
De la apariția din 2015 a *“Meridianului Cultural Românesc”* a publicat în toate cele 23 numere trimestriale apărute până în prezent. Este publicat în reviste literar - culturale: *“Scriptor”*, *“Feed – Back”*, *“Cronica veche”*, *“Constelații diamantine”*, *“Armonii culturale”*, *“Prietenia”*, *“Surâsul Bucovinei”*, *“Dor de Basarabia”*, M.C.R. Are apariții în reviste științifice și de cultură: *“Asachiana”*, *“Buletinul Muzeului Științei și Tehnice Iași”*, *“Corolar”*, *“Energetica”*, *“Buletinul SETIS”* ș.a. Publică în revistele românești: *“Așii României”* și *“Vocea ta”* din Germania, *“Miorița”* din S.U.A, *“Unirea”* din Austria.

Căsătorit în 1965, la terminarea Fac. de Electrotehnică de la Iași, cu colega de grupă ing. Simona Ana Mihailescu, devenită cadru universitar la aceeași facultate și până la pensionare obținând titlul didactic de conferențiar doctor, au întemeiat împreună o familie respectabilă, cu doi copii reușiți și bine situați în profesia lor: Cătălin-Eugen, inginer, șeful SMART Iași și Mihaela Cătălina, medic de familie și conf.univ.dr. la Univ. de Medicină *“Grigore T. Popa”* și trei minunați nepoți: Cristian Dimitrie Caba, elev la Colegiul Național, Teodor Alexandru Vicol, învățăcel la Școala *“Junior”* și Alexia Ioana Vicol, extren de drăgălașă la cei 3 anișori.

Bucurându-se și în prezent de reputația *“OMULUI REȚELELOR ELECTRICE”*, stipulată biografic în volumul al II-lea al monumentalei monografii în IV volume intitulată *“File din istoria energeticii românești”*, Editura E’Nergo, 2007, inginerul veteran Mihai Caba continuă să organizeze în rândul *“străjerilor Soarelui Electric”* numeroase manifestări energetice aniversare dedicate rememorării unor evenimente și fapte luminoase ale bătrânilor date de aceștia pentru folosul și strălucirea Luminii Cetății și a întregii Moldove, ca factor primordial al Civilizației și Progresului acestui minunat ținut moldav, atât de sărac și urgisit în vâltoarea istoriei sale.

34. Preasfinția Sa IOAN CASIAN – Canada: „viitorul sună bine!”

„Et in Arcadia ego” ar fi un rezumat al călătoriilor, ca întotdeauna private, în Montreal și o bună parte a Canadei, totul datorită fiului meu Sergius-Lucian Marin, stabilit în orașul de pe fluviul St.Laurent, din provincia Quebec. Să vă spun în trecut că m-a purtat ca pe brațe pe mine și pe doamna Iulia prin imensitatea Canadei, printr-o parte a Statelor

Unite ale Americii, după ce am trecut pe la... Niagara.

Nașul de cununie al lui Sergius este un preot oltean... Ion Ceaușu, tare de treabă, care la una dintre slujbe l-a avut în inspecție pe Episcopul Americii de Nord și Canadei, P.S. Cassian, care a oficiat mai multe slujbe în parohia preotului care își crește prin mari eforturi o parohie creștină, în bătălie cu adversități greu de bănuț.

Cum tocmai apărusem ca invitat la televiziunea canadiană și PS Cassian oficiase niște cununii, am fost invitat de acesta la masă într-un restaurant românesc și, evident, am avut mai multe schimburi de păreri. Om de televiziune, puteam scăpa, eu, prilejul unui interviu?

Trebuie să fiu, însă, scurt și rezum:

– Pentru cei 55000 de români din Montreal sunt 14 parohii, cu preoți români de diferite vârste (unul a decedat în august 2018) care își asigură cu eforturi proprii enoriașii.

– Nu există nici o bibliotecă și nici vreo școală (nici vorbă de facultate) în limba română. Pe lângă parohii, preoții se îngrijesc de colecții de cărți cu rol de bibliotecă publică.

– Nu există nici o librărie numai cu carte românească, sunt câteva cenecluri întreținute de persoane particulare (alte informații la George Filip și Alex Cetățeanu – Montreal).

– „Viitorul sună bine” a zis P.S. Cassian care constata că ortodocșii din Quebec (el avea o arie cu mult mai mare de păstorit) se înmulțesc și că pentru a nu-și uita limba mulți vin la biserici, ca autentice centre de cultură și cu preoți dedicați, însă, religiei noastre; ei plătesc taxe și se autofinanțează.

M-a surprins cât de român se arată acest slujitor al Domnului, dar și al limbii și poporului roman cât e în Canada.

Bineînțeles interviul s-a difuzat pe post, a fost copiat de mai mulți enoriași, despre el s-a scris în presa din Canada (mai mult interes avea episcopul) și în România.

Învățăturile-i adânci, le primim cu toții

Biserica Ortodoxă „Buna vestire” din Montreal, Canada

35. V.I. CATARAMĂ: cu fălcile mutate de bătai, evocare din comunism

Îl includ pe profesorul vasluian, doar pentru merite didactice și ceva contribuții literar-publicistice, pentru că atunci când l-am cunoscut, la el acasă lângă spitalul Drăghici, avea fălcile strămutate de bătaia primită la Securitatea vasluiană. Am intrat prin spatele casei, cu mare fereală, eu însumi riscându-mi postul de inspector și profesor de limba română recent căpătat prin concurs în orașul Vaslui, el riscând altă serie de bătaii, după tipicul vremii, pentru prizoniți. Era din grupul foștilor elevi legionari,... își afirmase ideile într-o parte a presei ieșene, făcuse destulă închisoare, n-avea serviciu, trăia greu, greu. Apucase să

predea la niște școli și era foarte prețuit pentru harul și pregătirea sa, la fel ca și profesorul de muzică Petrea Didilescu, cel care a înființat ansamblul pionieresc „Izvorașul”, astăzi, nici în vreun fel de memorie...

V.I. Cataramă avea un talent oratoric ieșit din comun, o logică a argumentării așa de clară încât făcea auditoriul să fiarbă, să participe la tema expusă. Îi plăcea mult să vorbească despre „Junimea”(!!!) fiind printre întemeietorii cercului Junimea nouă: în plină perioadă proletcultistă, așa că i s-a administrat atâta bătaie încât să tacă molcom.

Evident că nu era primit în adunări publice, unde nu se știa ce va spune în momentele de izbucnire a revoltei personale, drept care el mai scria unele studii a căror manuscrise s-au pierdut, sau fiica sa prof. Greta Lascăr le-a ars, pentru că era mereu amenințată să rămână muritoare de foame. Acum cred, că și ea, mai ales ginerele, erau informatori locali, dar nu vreau să cad în păcat. Cu siguranță, reabilitarea prof. Vasile Ion Cataramă a tot întârziat până la sfârșitul vieții, iar mintea sa strălucitoare n-a fost aproape de loc utilizată.

Cele câteva lucrări publicate nu-i asigură loc important în istoria culturală locală: n-a putut reuși mai mult în acel timp de dictatură. Pentru acea vreme de mare secetă intelectuală în viața târgului, raionului și apoi județului Vaslui, i se șterge legenda, dar rămâne prin cele câteva opera publicate cu foarte mare dificultate. Prea a fost redus la tăcere... să nu-l pomenim. Apare ca singurul vasluian în „Istoria literaturii române de la origini până în prezent”, 1941.

N-am să pot uita niciodată privirile sale pline de recunoștință pentru că-l vizitez, că discutăm îndelung probleme de literatură, că risc tare mult, trecând pe la el, atunci paria în mărunțelul târg Vaslui, unde era o joacă de copil să-l urmărești pe „legionarul” și familia lui.

„Târgul nostru”, e o scriere consistentă.

E o formulă fadă: regretat de cei care l-au cunoscut. Să nu regretăm vremurile care l-au desființat ca valoare.

36. HORĂȚIU CĂRĂUȘU, un primar luptător

Reporter: Stimați prieteni, suntem în fața primarului

Horățiu Căraușu și aș vrea să precizez că am fost la Băcești de multe ori, așadar cunoaștem activitatea primarului. Domnule primar, a câta registratură marchezi la Băcești?

Primar: Este a șasea, dar prima a fost scurtă, de doar un an, pentru că primarul de pe atunci a murit în timpul mandatului, fiind vorba chiar de tatăl meu, s-au făcut alegeri, eu eram plecat în Cipru, am venit, am candidat și am câștigat. Aș vrea să fac o precizare, eu nu am candidat la partidul unde era tatăl meu, ci la PD, deci nu se poate spune că a fost o continuitate pe linie de partid, acum într-adevăr sunt la același partid la care a fost și tatăl meu.

R: Familia Căraușu este o familie pentru satul și comuna Băcești, l-am cunoscut pe tatăl dumneavoastră, și mi-am păstrat părerile bune despre el și pentru dumneata, că te-ai legat de primărie, 5-6 mandate înseamnă o viață și presupun că vei mai candida. Aș vrea să aflăm câteva date despre naștere, familie.

P: M-am născut în Vaslui, pe 23 Februarie 1962. Tatăl meu a fost profesor de matematică, o perioadă secretar și primar între 92-99, mama a lucrat la farmacie de când a terminat școala și până la pensie. Suntem 3 frați și o soră, ceilalți sunt plecați în Cipru, în 91 am plecat și eu pentru câțiva ani, mama e și ea acolo.

R: Ce mai ai în Băcești, din punct de vedere al familiei?

P: Am soția, un băiat de 25 de ani, și o fată de 19 ani.

R: După o escapadă de câțiva ani în Cipru, cum pare Băceștiul?

P: E de mult, din 99, lucrurile au mers înainte, din nefericire nu în ritmul în care ne-am fi dorit toți.

R: Plecând de la faptul că Băceștiul este o comună foarte cunoscută, prin țigani cu fanfarele vestite de la Băcești, au trecut anii, au trecut festivalurile, fanfara nu mai este. Acum mai sunt măcar 5000 de oameni?

P: 4820 de oameni. Noi credeam că avem ceva mai mult. Foarte mulți sunt plecați în străinătate.

R: Din 4000 cam câți sunt plecați peste hotare?

P: Vreo 1500.

R: Văd case noi, ce se întâmplă?

P: În general, casele astea mari pe care le vedeți sunt de la cei care au venit de la Murgeni cândva.

R: Fostele fanfare?

P: Nu, fostele fanfare sunt cele de la capul dealului, iar fanfara nu mai are succes la noi pentru că nu prea se mai cere la evenimente. Tineretul se îndreaptă spre alte instrumente.

R: Cam câte nunți au fost în anul 2019?

P: Cununii au fost vreo 20, dar nunți cu siguranță au fost mai multe, lumea s-a modernizat, se orientează spre locații mari, din Vaslui pe care noi nu le putem oferi.

R: Dacă... cununii au fost 20, autorizații de construire câte ați dat?

P: Cred că 7-8, în afară de investițiile noastre.

R: Câte taxe și impozite ați încasat în 2019?

P: Cam 2 miliarde 200. Problema este că cei care sunt în evidență cu amenzi, nu pot plăti taxe și impozite până nu plătesc amenzile.

R: În ce măsură este în scădere populația țigănească în Băcești?

P: Nu este în scădere, ei sunt plecați în străinătate. Vreau să vă spun un lucru cu mâna pe inimă, cei din Băcești

care sunt plecați de atâta timp, s-au schimbat în bine, s-au civilizat.

R: Vorbim de civilizație la Băcești?

P: Fără doar și poate. Avem școli, avem cea mai tare grădiniță din mediul rural.

R: Am văzut că aveți un rezervor mare acolo. Ce veți face cu el?

P: Noi avem aducțiune cu apă în Băcești, dar pentru că investiția a fost începută în 2007 și terminată în 2016, sunt alte cerințe și nu au cum să ne dea avizul de la ISU pentru că ar trebui să schimbăm conductele, așa că ne cer un rezervor special pentru incendii.

R: Va putea fi folosit în toate comuna?

P: Nu, acela este pentru școală, prin proiect. În restul comunei avem hidranți.

R: Am parcurs împreună câteva sate, acum o vreme. Atunci erau lucrări de aducțiune a apei, de canalizare, la Vovriești. Ați terminat lucrările?

P: Ați văzut că asfaltarea era terminată încă de atunci, la Vovriești, nu am dat de apă la forajul care s-a făcut, și acum așteptăm geologul, să găsim altă soluție, nu se poate foră oriunde.

R: Printre dealurile astea nu aveți izvoare naturale sau nu v-ați orientat către acestea?

P: Am întrebat specialiștii, și izvoarele nu fac față, e nevoie de o cantitate mare de apă.

R: Aveți copii pentru școli?

P: E pe zone. În satul Țibănești rămân foarte puțini copii și vor fi aduși la Rămășeni, în satul alăturat. Nu e vorba numai de sporul de populație, ci de faptul că oamenii au plecat în străinătate și au luat și copiii cu ei. În schimb, la Păltiniș avem nevoie de o grădiniță, pe lângă noua școală. Acolo majoritatea familiilor au 5-6 copii.

R: Primăria în care stăm de vorbă, este construită de la 1895. Presupun că nu v-ați făcut primărie pentru că este încă funcțională.

P: Noi am cumpărat Federalcoop în așa zisul centru, lucrarea a fost licitată, am schimbat acoperișul, urmează de la 1 Martie să continuăm lucrările cu ce avem, dacă ne ajută și Consiliul local o să terminăm anul acesta, dacă nu, probabil anul viitor. O să fie o primărie mai mare, este nevoie de mai mult spațiu pentru activitățile care se desfășoară, inclusiv o sală mare de ședințe.

R: Și aici ce veți face?

P: Nu ne-am hotărât încă. În spate, trebuie început dispensarul. Aici ne gândim să mutăm biblioteca, o să facem un club a elevului, o casă a căsătoriei. Nu va rămâne părăsit.

R: Vis-a-vis că stați bine cu planurile de viitor, în momentul acesta cam câte proiecte aveți în derulare?

P: Avem alimentarea cu apă la Păltiniș, trebuie să terminăm neapărat anul acesta, avem un pod la Băbușa, avem dispensarul, avem școala în lucru, apa la Vovrești, un pod peste râul Crăiasa, primăria, modernizarea pieței, prin resurse proprii.

R: Vine lumea la piață?

P: Vin, dar nu ca o dată, din mai multe motive, poate și noi am neglijat modernizarea pieței, și sunt multe mijloace de transport iar lumea se duce la magazine.

R: În comună aveți vreun bancomat?

P: Am solicitat montarea unui bancomat de la CEC, însă nu am primit încă, pentru că trebuie examinată situația.

R: Aveți aici un centru medico-social, noi l-am lăudat mereu, ce știți că se va mai întâmpla acolo?

P: Chiar astăzi am fost la doamna director, trebuie să aprobe bugetul la Consiliul județean, mi-a spus de diferitele proiecte cum ar fi o fântână arteziană, un beci, o stație de epurare, sunt mai multe.

R: Ați ajuns și ați rămas primar. Ce v-a determinat să candidați și să tot rămâneți?

P: Când am candidat prima oară, a fost ceva emoțional, eram în Cipru, a fost problema cu decesul tatălui meu, iar băiatul meu avea vreo 2 ani jumătate și mereu întreba unde sunt și mă emoționa. Am venit acasă și mi s-a propus să candidez, poate că am luat o hotărâre pripită atunci, pentru că nu eram familiarizat cu nimic din primărie, nu e chiar așa ușor fiind inginer de meserie.

R: Vă simțiți profesionalizat în meseria asta?

P: După 21 de ani de când sunt în primărie, da. Am vrea să facem multe lucruri, dar suntem limitați în puterea noastră. Mereu se spune că primarii nu depun proiecte dar nu e adevărat, nu sunt măsuri care să ne ajute, iar în ultima vreme s-au băgat niște criterii care - i favorizează pe cei din zonele dezvoltate.

R: Aveți oameni la 416?

P: Da, avem, s-au diminuat, la un moment dat aveam 500 de dosare, iar acum avem vreo 200 și ceva. Au plecat la muncă, în străinătate.

R: Am văzut că bibliotecă aveți, dar cămin cultural?

P: Nu avem cămin. Căminul a fost revendicat la Legea 10 și nu ne-am mai zbatut, este o lipsă a noastră. Federalcoop are o sală foarte mare sus, unde se făceau nunți, și în proiectul care s-a făcut, în partea tehnică avem și o sală mare, dar avem și un proiect depus la CNI pentru o sală de sport, care ar suplini lipsa căminului cultural.

R: Cetățenii comunei se duc în Europa, dar primarul fuge în Europa din când în când?

P: În ultimii ani am fost și eu vara.

R: Echipa din primărie cum o caracterizați?

P: Muncesc. Unii vor măririi de salariu, dar nu putem. S-au mărit suficient cu timpul, eu zic că sunt la un nivel acceptabil. Vin și sâmbăta, și duminica dacă e nevoie, nu se pune problema.

R: Doamna Cărăușu vă sprijină în demersurile dumneavoastră?

P: Doamna Cărăușu face pregătire la matematică cu copiii, dar fără bani și nu e profesor de matematică. Am o soție foarte deșteaptă.

R: Vă veți zbate în perioada imediat următoare, să mai câștigați un mandat?

P: Primarul trebuie să facă campanie tot timpul. Nu e de ajuns să promiți atunci că faci. Cred că am suferit la comunicare, nu prea am făcut reclamă.

R: Nu v-ați făcut casă în Băcești?

P: Ba da, am cumpărat, eu stau la Ocolul silvic, am amenajat acolo și mai am casa părintească.

R: Așadar, v-ați legat de Băcești pe viață.

P: Până la urmă, sunt născut aici.

R: Aveți un vis care credeți că nu se va împlini?

P: Pot să vă spun de lucruri pe care puteam să le fac, nu ca primar, ci ca om, adică aș fi avut o altă traiectorie, însă un vis care nu se poate împlini, nu cred că am. Eu sper să vină și gazul metan, dar asta se poate împlini.

R: Intrați cu comunele din jur, la gaz metan?

P: E un program mai mare, noi am depus un memoriu, împreună cu Dumești și Todirești, dar deocamdată la nivel național sau pe zonă, gazul de la Negrești se va duce spre Țibăneștii mari, nu vine până la Băcești.

R: Domnule Horațiu, eu abia aștept să te văd în cabinetul nou de acolo. Când credeți că veți intra?

P: La anul se termină sigur.

R: Eu vă doresc să vă simțiți bine ca primar, soția și copiii să vă sprijine. Să fiți sănătos, cu rezultate și să ne mai întâlnim!

R: Vă mulțumim, domnule profesor! Multă sănătate și vă mai așteptăm!

**Interviu publicat în Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
Nr. 7 (1940) de joi 20 februarie 2020**

37. NICOLAE CEAUȘESCU... și noi, poporul

Oricine în lumea asta s-ar mândri dacă ar fi vorbit, ar fi strâns mâna sau ar fi slujit un șef de stat. Nicolae cel mult hulit în ultimii ani „a domnit” un sfert de secol, a umblat mult în țară și străinătate, și-a asigurat dominația personală ca un adevărat dictator. Pentru lucrurile și faptele folositoare românilor va fi destul de curând reabilitat și repus pe un soclu. Nu va avea destinul lui Ion Antonescu, acel „dictator” care ne-a băgat în Război, care a fost doborât printr-un complot coordonat de Regele Mihai I, căruia i se pune în cârcă holocaustul din România. Cum evreii nu sunt dispuși să ierte, va dura mult până să-și aibă și el soclul național. Ceaușescu va fi reabilitat mult mai repede de istorie și politică..

Am dat de 3 ori mâna cu acest șef de stat autoritar și neiertător cu cei care nu se supuneau, drept care fiecare pas social îi era adus la cunoștință, după care aprobat de el. Într-o vizită prin județul Vashui (1971) după ce a fost întâmpinat cu urale prin porumbiștile de la Ghergheleu, a aterizat cu elicopterul la Moldosin și adus cu autoturismul special la Sediul Județean PCR, în clădirea Poliției județene. de azi. Se construia actualul Palat administrativ și lângă el, la roșu, un magazin universal. Pe traseul de la mobilă la centru era o mare de oameni

iar eu, ca inspector la cultură, aveam sarcină specială de pază în fața Sediului. A dat mâna cu aproape întreg grupul, a întrebat ce-i cu clădirea în construcție care n-avea ultimul etaj gata. Intrat în Sediul PCR a țipat la toată lumea și fostul comandant al Miliției s-a scăpat pe el. Pe Primul Secretar l-a luat la rost că de ce a permis să facă magazin lângă Partid, ca să meargă oamenii la WC chiar în fața organelor? După vreo 2 ore de discuții a ieșit mai îmblânzit, iar a dat o mână moale și ușor îndreptată înspre pământ cu noi și... orașul s-a ales cu actuala clădire a Muzeului și Bibliotecii (masivă și extrem de friguroasă). Nu este altfel nici în Casa de cultură, la care am fost „diriginte de șantier” (un fel de băgător de seamă) și care s-a inaugurat la Ediția a II-a a Festivalului Umorului din vara lui 1972, la care am fost printre realizatorii primelor 3 ediții, recomandat de faptul că eram doctorand în științe și aveam articole publicate.

În vederea sărbătoririi Bătăliei de la Vaslui, din 10 ianuarie 1475, s-a luat hotărârea să i se ridice o statuie (corp, coroană, sabie) în centrul orașului și o alta ecvestră la Băcăoani, comuna Munteni de Jos, unde istoricul ieșean Constantin Cihodaru de la Toporăști-Vaslui de loc, argumenta că a avut loc marea confruntare de la Podul Înalt. La fel am crezut și eu care am organizat, oficial, mari spectacole populare în aceste locuri și am ajuns să vorbesc de pe scenă la 5000 de oameni. Tot pentru această sărbătoare am fost desemnat om de legătură dintre regizor și instituțiile locale la turnarea filmului Ștefan cel Mare, Vaslui, 1475, cu intervenții directe în timpul bătăliei filmate în mlaștina de la Laza.

Ca inspector la cultură am fost delegat (tot drumul în camion neacoperit, înghețat bocnă de un ger de toamnă, pentru a supraveghea deplasarea și starea exponatelor) să le prezint împreună cu sculptorul pe ambele, la Casa Scânteii din București, într-o mare expoziție cu zeci de astfel de propuneri (și pentru alte județe) organizată în toamna lui 1973. Am descris întâlnirea aceasta în volumul „Ceaușescu... Băsescu...” așa că pe scurt:

Cine a făcut machetele astea? Din cauză că toți ceilalți au cam înghețat de teamă, așa că am dat eu lămuririle.

– De ce mărețul Ștefan privește în jos, tovarășe? Abia acum sculptorul care-și vedea opera (mulți bani) respinsă „a intrat” cu motivele lui și a ieșit cu ce-a hotărât Ceaușescu.

– Nu trebuie ca să fie sugerată renunțarea la luptă, el este simbol de vitejie, deci să privească spre înălțimi, tovarășe...

Am mai intervenit și eu cu un fel de poezie patriotică și că „am înțeles” așa că a trecut la cei de la Bistrița. A rămas cam o oră tot vânturând exponatele și analizând cu consilierul său valorile intrinseci. La ieșire, din nou mi-a strâns mâna mie și la alți vreo 3, cu aceeași palmă moale și înclinată înspre pământ cam la 45 de grade, ca să impună respect și obediență.

– Tovarășul de la... Vaslui(i s-a suflat) să veghezi personal cum iese lucrarea și Tănase să-mi raporteze...

Nu ieșea, oricum nimeni din cuvântul lui, că se trezeau schimbați în câteva ore. Și, la Partid erau salarii mari, nu glumă, ca de 4 ori salariul meu, 650 lei plus indemnizație de inspector, 150 lei. Basta mașini la scară, avantaje la cumpărături, influență politică și socială neegalată. N-am ajuns niciodată în structurile Partidului.

Trebuie să spun că era un fel de competiție în acele timpuri când totul se baza pe bunăvoința celor din conducerea de Partid, iar în urma îndrăznelii de la București, cu primul secretar de la Vaslui, ne salutăm amical. Nu m-a ajutat prea mult deși îmi pregăteam un doctorat (și am fost singurul doctor în știință din județ aproape 20 de ani), că m-au prelucrat „tovarășii” în flori de viță. Strigam lozinci ca și ceilalți, dar nu participam la demonstrațiile aniversative – mare defect – mă preocupau temele științifice, elevii folclorului, presa timpului... scriam. Ca orice „om din popor”.

Ceaușescu... și poporul...

CEAUȘESCU - ROMÂNIA, MÂNDRIA MEA!

Nicolae Ceaușescu (n. 26 ianuarie 1918, Scornicești - d. 25 decembrie 1989, Târgoviște) a fost un om politic comunist român, Secretar general al Partidului Comunist Român, șeful de stat al Republicii Socialiste România din 1967 până la căderea regimului comunist, survenită în 22 decembrie 1989. La 22 decembrie 1989, printr-un decret al CFSN semnat de Ion Iliescu, a fost constituit Tribunalul Militar Excepțional. La 25 decembrie 1989, soții Nicolae și Elena Ceaușescu au fost judecați în cadrul unui proces sumar de acest tribunal, condamnați la moarte și executați la câteva minute după pronunțarea sentinței.

La 4 decembrie 1957, având gradul de general-locotenent de armată (fiind șeful Direcției Superioare Politice a Armatei și adjunct al Ministrului Forțelor Armate), Ceaușescu a condus unitățile militare care au înăbușit răscoala țăranilor din Vadu Roșca (jud. Vrancea) care se împotriveau colectivizării forțate.

La trei zile de la moartea lui Gheorghiu-Dej, în martie 1965, Ceaușescu preia funcția de secretar general al Partidului Muncitoresc Român (acesta era numele Partidului Comunist Român la acea vreme, după asimilarea forțată, în 1948, a unei aripi a Partidului Social Democrat). Una dintre primele acțiuni ale lui Ceaușescu, odată ajuns la putere, a fost redenumirea Partidului Muncitoresc Român în Partidul Comunist Român.

La 28 martie 1974, Marea Adunare Națională instituie funcția de președinte al Republicii Socialiste România, iar Nicolae Ceaușescu este ales în unanimitate și devine astfel primul președinte al României.

Între 1970 - 1974 am fost promovat inspector la Comitetul de Cultură al județului Vaslui (proaspăt înființat) începând cu 3 martie, după ce fusesem director al Școlii generale Măcărești, comuna Prisăcani, județul Iași, 6 ani. Aveam sarcini culturale dar și destule de partid, drept care am fost verificat de cadrele de

partid Vaslui la sânge, și noroc de primarul de la Prisăcani, Gafița care a spus că nu-mi dă drumul pentru că sunt foarte bun și că îi reclamă și la Ceaușescu.

Recomandare mai bună nici că putea fi și vicepreședintele de la Consiliul Județean Vaslui, V. Amariței a vorbit personal la Iași să mi se dea drumul.

În perioada aceasta, 1 martie 1970 - 1 martie 1974, secretarul general a venit de 3 ori în județul Vaslui, dar am dat de două ori mâna pe parcursul unei vizite: când a strâns mâinile celor care-i făceau coridor de mulțime în drumul către Consiliul județean, și în clădirea actualului sediu al Poliției județene, unde eram printre cei care-i asiguram paza împreună cu civili de diferite proveniențe.

N-am făcut niciodată parte dintre informatori sau colaboratori ai securității și în martie 1974 a trebuit să trec la catedră izgonit de un tractorist - propagandist - Bran, mare președinte la cultură.

Au fost străngeri de mână protocolare (avea o mână moale, rece, inertă, întinsă într-un unghi să i se simtă autoritatea).

A 3-a oară a fost la Casa Scânteii (Casa Presei Libere) când i-am prezentat grupul statuar de la Băcăoani, unde a fost odinioară teatrul bătăliei lui Ștefan cel Mare, din 10 ianuarie 1475. Am transportat cu un camion pe Ștefan cel Mare călare, din ipsos, aproape în mărime naturală și s-a organizat expoziția care trebuia să decidă cui se acordă fondurile. Un frig...

În holul Casei Scânteii, unde era o mare expoziție care să prefigureze investițiile pentru următorul cincinal, a fost nevoie să prezint eu grupul statuar la rugămintea marelui sculptor Mircea Ștefănescu care apoi și-a expus viziunea. Tăcere, pași, emoții... în concluzie, Ceaușescu:

„- Tovarășe de la Vaslui... Marin (i s-a suflat), de ce Ștefan cel Mare privește în jos? Avem nevoie de măreție și independență..” Având în vedere înălțimea soclului și dealului, i se dăduse o înclinare capului...

La plecare am fost dintre pușinii cu care a dat mâna. Am păzit toată noaptea sculpturile - machetă duse direct la atelierul Uniunii Artiștilor Plastici. Peste vreo 3 luni am fost trimis să verific piesele componente și am intrat în burta calului de bronz ciocănind în stânga și în dreapta și căutând crăpături. Misiunea mea s-a încheiat înainte de amplasarea statuii la Băcăoani, dar pregătirea terenului, soclului și turnarea propriu-zisă m-au avut supraveghetor, pălmaș și observator.

Ca inspector la Comitetul de Cultură am vizitat 388 de sate din cele 436 din județul Vaslui îndrumând activitatea culturală, stațiile de radioficare, bibliotecile (unde am introdus cataloagele alfabetice și tematice, clasificarea zecimală), în câteva zeci făcând cercetări etnofolclorice de teren (texte, fotografii, înregistrări). Am îndrumat construcția Căminelor culturale de la Berezeni și Dragomirești, am fost diriginte de șantier la Casa de cultură Vaslui, am participat la Sesiuni de comunicări la Craiova (și în juriul festivalului „Maria Tănase”, descoperind-o pe cântăreța Ionela Prodan), Caraș-Severin, Târgoviște, București ș.a., am organizat primele 3 ediții ale Festivalului Umorului, căruia i-am găsit numele și am dus Vălăretul de la Voinești - Vaslui la Festivalul obiceiurilor de iarnă de la Muzeul Satului - București (1971). Pe linie de partid n-am fost promovată pentru că, de regulă, aveam... păreri.

Prima dată l-am văzut pe lângă mine la aniversarea bătăliei de la Mărășești (1917) când s-a organizat la Mausoleu și pe lângă, un grandios spectacol de sunet și lumină, primul pe care l-am privit din interiorul mulțimilor adunate fără eforturi. A venit de la gară cu un ARO decapotabil, mereu făcând semnul său specific de salut; era îmbrăcat într-un costum gri, cu părul ușor grizonat, cu un tricou pe gât, fără șapcă; a stârnit multă simpatie, dar nu i s-a organizat primire triumfală (raportul gărzii, doar).

Eram la București (studiam în Biblioteca Academiei), când se aștepta vizita lui Nixon. Cu această ocazie am văzut cum în cel mult 3 luni, în loc de câțiva ani, s-a construit podul pasarelei

peste linia de centură de la Otopeni, iar când a trecut convoiul oficial, împreună cu toată familia salutăm entuziast venirea președintelui american, prima în statele socialiste, care și-a încheiat discursul cu 4 cuvinte în limba română spre delirul mulțimii „trăiască batalia (prietenia) romana amaracana!”... Numai Papa a mai avut parte de asemenea entuziasm (la destui ani încoace).

A urmat o perioadă de prigoană și împotriva mea, de care nu-mi face plăcere să scriu.

CEAUȘESCU, prin județ (Vaslui)

Dezhumarea lui Ceaușescu (măicuță, câte legende și povestiri pentru istorie...!) e un act nesurprinzător, dar și neașteptat, fără tam-tam-ul „emergent” operațiunii. Dintr-odată subiectul a trăsniț în presă (că tot apar, acum, ploile din senin) și există un sistem de dezbateri care de care mai... stalinist! L-am reauzit pe cântărețul epocii de aur, Adrian Păunescu ridicând osanale într-o așa zisă „analiză contemporană”. O jigodie de om atunci, un pupincurist acum, un poet mare al țării pe care-l respect pentru literatura lui, ce e ca poet, și pentru că a susținut cauza Basarabiei în care nu mai crede. Reabilitarea lui Ceaușescu (doar după 20 de ani de când l-au împușcat) nu e departe.

O mare personalitate anihilează pe numeroase altele (pe câți a scurtat de cap Ștefan cel Mare, să domnească 47 de ani...) și Nicolae cizmarul nu face excepție. Era temut, respectat, adulat și prețuit iar ordinul lui (șoptit, dar și în Congrese) era lege!

În cei 25 de ani de domnie geniul din Carpați a avut esențial o zi de revoltă, în vara lui 1968, strigând aprig contra expansiunii armate comuniste.

Era titlu de mare glorie să fie adus mai ales la inaugurări și evenimente propagandistice, deci și în județul Vaslui, mai în toate orașele, în special centrul administrativ. Era un aparat

propagandistic (din care am făcut parte ca inspector la cultură) bine pus la punct cu teroriști vocali (vestiții aplaudaci) care creau atmosferă de euforie și... lirism.

Eu eram tare mândru că am dat de câteva ori mâna cu el, cu degetele molatice, ușor înclinate spre pământ care produceau efectul de supunere și entuziasm: „am dat mâna cu Ceaușescu” era ca o binecuvântare la Muntele Athos (nu se vorbea nicicum de asta) sau a vreunui sfânt de prin calendar. Totul, dar absolut totul, era organizat cu entuziasm socialist și popular. A coborât, chipurile neanunțat, din elicopter, la Ghergheleu - Codăești: secetă, țărani (locali) și agricultori (cu ochi albaștri) cam vreo 30 la cei 10 localnici de pe câmp. Tiva la Vaslui, unde urlam la elicopterul în care se afla, să știe cât e de iubit !

A inaugurat școli și fabrici la Bârlad, Huși, Negrești, Vaslui și în câteva comune. Putea coborî pe stadion dar era primit pe platforma industrială, astfel: el întâi, apoi cei 2 câini special dresați pentru atentatori, la deplasarea sa în urale prin mulțime. Cei din primul rând se scăpau pe ei de așteptare, de frica de cei doi câini premergători alaiului, emoția de a strânge mâna moale a conducătorului iubit. Urale, urale, lozinci de recunoștință, atașament.

Muzeul din Vaslui e „opera directă” a lui Ceaușescu. Sediul Consiliului Județean era în cel al Poliției județene, începuse să se construiască mare magazin alimentar, urma să se termine Palatul administrativ.

După ce i-a luat la rost pe șeful poliției (tare „demn” dar ud în pantaloni) și pe primul secretar, a avut aproximativ următoarea remarcă: „Centrul civic e loc serios, nu cu bețivi la cumpărături, tovarășe arhitect, să formulați propuneri”... N-a spus ce, s-a ales Muzeu, s-a re-încărcat cu actualele coloane toată clădirea care e extrem de friguroasă ! Și, norocul Bibliotecii județene !

Statuia de la Băcăoani, inclusiv cu înălțarea locului, e aprobată special de șeful statului. Am alergat la Mircea Ștefănescu și i-am dus în camion deschis copia, am ridicat și

șlefuit, am susținut (pregătit, chiar de sculptor în atelier) forma actuală și credibilitatea istorică, la „Casa Scânteii”. După expunere, am scris, mi-a întins mâna (singurului din toată mulțimea) și a zis „bine”, după care a trecut la ansamblul din centrul Sucevei, apoi la Târgoviște. Erau însă, alții, destui, experți care mi-au trasat sarcini, inclusiv la Uniunea Artiștilor Plastici !

Să precizăm: se crea atmosfera patriotică; se utiliza imaginea izbăvitorului cu dexteritate; se pedepsea imediat și aspru nesupunerea. Știa de cozi, știa de nemulțumirile populației, de minciunile administrației, cu planul cincinal și oricât de putred, monumentul său nu și-l putea refuza.

Pot și eu să fiu mândru că ne-am strâns mâinile cu președinții Nicolae Ceaușescu, Francois Mitterand (Franța), Mircea Snegur, Petru Lucinski (Republica Moldova), Ion Iliescu, Emil Constantinescu, Traian Băsescu sau Regele Mihai I. Pe Smirnov, nu-l mai pun. Nici pe Voronin, că m-a arestat, când, încă, nu era „șeful”.

Cam câți au reușit asta, și, nu numai din Țara Românească?

**(Meridianul, an XII, nr. 30 (849),
joi, 29 iulie 2010, editorial)**

LENIN IN FAȚA LUI CEAUȘESCU, DE FAPT, INVERS!

Oarecum amuzant e ceea ce istorisesc acum. În august 1980 s-au organizat Jocurile Olimpice de vară la Moscova. 26 de persoane (vreo 14 n-au primit aprobare să plece cu noi) ne-am urcat în tren până la Kiev apoi Leningrad - Moscova cu avionul.

Zilele din capitala Uniunii Sovietice au însemnat V.D.N.H. (Parcul Expoziției cu realizările socialismului sovietic, imens, muzee și expoziții în aproximativ 100 de clădiri mamut, cu emblema primului cosmonaut din lume, Gagarin în vârful unui

soclu arcuit de vreo 100 de metri, chiar am intrat într-o rachetă) câteva meciuri (pe stadionul Lenin eram atât de supravegheați că dacă voiai să lovești pe unul, erai împiedicat până să cobori mâna), vizita la Mausoleul lui Lenin. Am pornit dez-dimineazăși am ajuns în fața învățătorului popoarelor cam pe la prânz datorită cozilor imense, cu multe mii de oameni în Piața Roșie, unde, lângă zidurile roșii ale Kremlinului este amplasată clădirea din marmură roșie și neagră cu sicriul lui Lenin (înghețat, mereu înghețat, zicea ghidul).

L-am văzut mic de statură cu fața galbenă, cu perii bărbii ca după 2 zile nebărbierit, cu ochii închiși dădea impresia de viu, totuși, dar contrasta puternic, chiar foarte, cu imaginea tip care se difuza la noi: cu chelia mare, în poziția avântată a unui discurs, pumnul drept strâns, plutind deasupra steagurilor roșii - proletare. M-am oprit circa 3 secunde după care am fost împins de valul excursioniștilor. În secunda de oprire l-am „văzut” pe Ceaușescu, atunci pe valul de simpatie populară în România. Era mai puternic decât Lenin pentru că era viu, pentru că era conducătorul statului român, pentru că ideologia oficială începuse să nu mai fie cea marxist - leninistă ci a socialismului multilateral dezvoltat de culoare românească. Am trăit sentimentul acesta: Ceaușescu mai puternic decât Lenin!

În Mausoleu, cu Lenin care părea viu sub lumini, de față, cu mii de excursioniști împrejur, în cadența cu totul specifică a schimbării gărzii, un ceremonial necesar întrucât soldații nici nu pot clipi în post, supravegheați la sânge de nu mai știam cine.

Deși am umblat binișor în lume, n-am mai avut cumva ideea supremației României a vreunei mari personalități sau a conducătorului ei față de altcineva, țară sau conducător.

Sunt dator memoriei socrului meu Vasile Cernat din Țepu, satul lui Tudor Pamfile, care a murit cu credința că Ceaușescu va cădea curând, el și regimul lui care l-au condamnat politic, la câtă pușcărie a putut duce, deși eu n-am putut să cred asta, decât în decembrie 1989, după ce am îngenunchiat în piața Vasluiului, când toată lumea cânta „Deșteaptă-te Române!”.

O precizare în legătură cu momentul de revoltă a lui Nicolae Ceaușescu din 21 august 1968. Eram la tratament la Sângeorz - Băi când s-a auzit de invazia sovietică, dimineată, iar la ora 16:00 a avut loc marea adunare populară, când șeful partidului și statului striga că ne vom apăra independența inclusiv cu armele.

Invazia armatelor celor 5 state membre ale Tratatului de la Varșovia a fost „o mare greșeală. Nu există nici o justificare, nici un motiv pentru a admite ideea intervenției militare” striga Ceaușescu somând „să se pună capăt amestecului în treburile interne ale altor state, ale altor partide” pentru că „întregul popor român nu va admite nimănui să încalce teritoriul patriei noastre”. O mai mare azeziune la cuvintele sale n-a mai avut, cred, niciodată.

Consecințe: a) până seara stațiunea s-a golit; eram director de școală la Măcărești - Iași și am luat primul tren până la Iași, de acolo, 32 km pe jos, și noaptea; b) Am intrat „în dispozitiv de luptă pentru patrie” și patrulam zi și noapte, câte 2, între Prisăcani și Măcărești, pe malul Prutului cu câte o secură în mână, să respingem... atacul(!). Rușii au dat drumul la tot felul de motoare, noi ziceam că-s tancuri, și vreo 4 zile ne-au rupt urechile, sufletele, răbdările; eram mândri să ne apărăm de ruși, dar cu ce... cu securile și ciomegele?

După ce s-a anunțat cererea de primire a lui Teajelnikov, ambasadorul, gata cu gălăgia secretarului general, dar mișcarea „tancurilor” tot a continuat. Era o mobilizare patriotică și afectivă a tuturor satelor de lângă Prut, cu cetățenii îngrijorați, pentru că ei ar fi fost primii înrobiți, călcați, pedepsiți, despre care am făcut destul haz mai târziu.

Până atunci se făceau excursii cu Biroul de Turism pentru Tineret (care asigura verificarea candidaților, aprobarea listelor și revenirea în țară a acestora), cam singura posibilitate de a vedea Chișinăul ca parte a U.R.S.S. Ce minune era să observăm cât seamănă cu Iașul marilor iubiri. Pe clădirea Parlamentului R.S.S. Moldovenești trona figura uriașă a lui Leonid Brejnev cu

câteva îndemnuri de partid (și ce de hoți împrejur !). Românii cumpărau electrice și ceasuri, duceau pungii de plastic să le schimbe pe ruble. Toate legăturile au fost întrerupte, dar... de la Măcărești se întreba încă și, se auzea peste Prut, ce le mai fac rudele...

Am învățat repede să facem antene sofisticate de TV Chișinău și să urmărim programe sovietice în limba rusă, rar în limba română, așa că eram la curent mai mult cu ce se întâmplă în Marea Uniune decât la București de unde recepționam cele 2 ore, cu tot felul de știri despre cuplul prezidențial... în alb și negru! Primele televizoare color sau portabile, de acolo s-au adus, trecute ilegal granița. M-a îngrozit rusofilia populației de neam cu noi, temătoare să se exprime în limba română, totdeauna pe la colțuri și cu fereală. Cu foarte mare greutate am pătruns la Biblioteca Națională din Chișinău pentru a studia câte ceva despre Tudor Pamfile, revista Ion Creangă sau Glasul Basarabiei și chiar despre poeții moldoveni.

Adevărul e că eram tare izolați ca limbă, țară și popor. Și, pentru noi, Ceaușescu era cel puternic...

(Extras din cartea „Ceaușescu... Bănescu, Mitterand - Snegur - Iiescu, Lucinski -Constantinescu – Regele Mihai I, Evocări de reporter” Editura PIM, Iași, 2014)

Ce a făcut pentru Vaslui? Ce a făcut și pentru România.

38. VASILE CHELARU

*„Scriitor mare sub haina foarte mică de polițist”
(D.V.M.)*

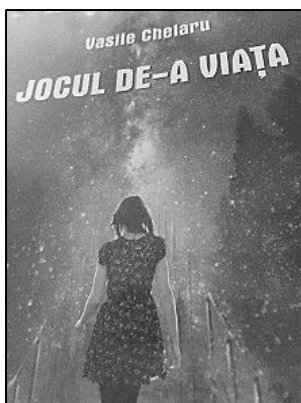
„M-am născut într-un loc peste care Dumnezeu a revărsat

cu generozitate lumină și credință: în spitalul din satul Florești, care fusese Palatul Stăreției, căci acolo existase dintotdeauna mănăstire, cum de altfel a redevenit după 1990. Astăzi biserica aceea cu o arhitectură aparte, cu slujbele producătoare de tulburări lăuntrice, cu chiliile îngrijite și curtea plină de copaci și flori, ademenește

credincioșii, fiind un loc de unde parcă nu s-ar mai da plecați. Primii șase ani i-am petrecut într-un sătuc la vreo 7 kilometri, de unde părinții au plecat la oraș, în Bârlad, pentru a munci ca să ofere un viitor mai bun celor doi copii. Nu știu dacă voi reuși să găsesc vreodată cuvintele care să cuprindă sentimentele de apreciere și recunoștință pentru curajul lor de a-și lăsa în urmă agoniseala, rudele și prietenii ca să ne aducă pe noi aproape de orizontul râvnit al instruirii, șlefuirii minții și stabilității sociale!

Printre multe alte oportunități aduse de mediul urban se numără și școala gimnazială, cu dascăli de excepție, devotați până la epuizare profesiei, răbdători și iscușiți în a îndruma pe fiecare după aptitudini și capacitatea intelectuală spre direcția potrivită a fi urmată în viitor. Profesoara de limba română a scormonit în mintea mea ca să mă cunoască bine, apoi a picurat în sufletul meu aroma versului eminescian și a povestirilor lui Creangă, m-a încurajat să las libere gândurile, îmbrăcate în cuvinte potrivite, ca să le lectureze cei din jurul meu, mi-a trecut numele în revista

școlii, în dreptul unor creații ce purtau pecetea unui grăunte de talent și entuziasmului copilăriei, m-a încurajat când am primit primele premii pentru proză scurtă, dar cu o zgârcenie măsurată ca să nu mă las îmbătat de aburii firavelor reușite. Tot în acea perioadă a încolțit înlăuntrul meu pasiunea pentru profesia de polițist, iar rădăcinile crescute cu anii au fost atât de puternice încât nu am obosit nicio clipă pe drumul vieții până la a cuprinde cu palmele visul, în momentul în care am fost admis la școala de ofițeri. Am înțeles devreme cât este de important să muncești cu drag, să însuflețești cu atingerea mâinii lucrurile, să lași o urmă vizibilă pe unde trec pașii, ca să o poată observa și alții, să lași în amintirea oamenilor semne de bunătate și respect, să fii și om și profesionist, căci nicio profesie nu presupune separarea individului de calitățile cu care a fost înzestrat de natură, iar valoarea omului nu este dată numai de numărul diplomelor, ca semn de atestare a studiilor universitare și postuniversitare, care, fără îndoială, îi cimentează personalitatea.

Resursele sufletești și experiența dobândită de-a lungul timpului mi-au consolidat atracția pentru literatură, iar câțiva oameni de cultură pe care i-am cunoscut m-au îndemnat să scriu. Așa s-au născut o serie de articole și proză scurtă ce au primit loc în paginile câtorva reviste locale, Meridianul Cultural Românesc al d-lui Marin, apoi unele au fost publicate în două antologii realizate de scriitorul Ion N. Oprea din Iași, iar în anul 2017 a ieșit de la tipar nuvela ”Jocul de-a viața”. Despre proiecte viitoare nu voi vorbi. Sigur va fi o carte ce s-ar putea intitula „...80...” și doresc din toată inima să se îndeplinească această proorocie.

Nu știu cât va mai scrie, dar... e de-al nostru ca polițist și scriitor.

39. VIOREL CHEPTINE – general cu har

(CHEPTINE, GENERALUL ȘI MULȚI ALȚI GENERALI)

De observat că printre cei aproximativ 1000 de intervievați au fost mulți generali începând de la Ministrul Forțelor Armate, Nicolae Spiroiu (1991-1994) interviuat în Cabinetul său de la M.F.A. din București, care chiar tremura în fața aparatului de filmat pe care-l purtam ca pe o cutie minunată pe umeri, și mărturisesc, eram presar puternic, pentru că orice spunea se putea interpreta și pe baza asta el schimbat... repede. Nicolae

Militaru a fost cel mai scorțos fost ministru, următorii mai accesibili și cu mare temere să nu cumva să nu dea bine pe sticlă. Lista celor de prin ministere (pentru că am filmat și la Poliție, și la Marină, și la Pompieri și Poliția de frontieră) este destul de mare, eu urmărind grade superioare, că chiar voiam măsuri folositoare țării; ultimul general mi-a asigurat protecție la Costești în timpul revoltei minerilor conduși de Miron Cozma. Am ratat întâlnirea cu Șeful de Stat Major al Armatei, Ștefan Gușă, iradiat (cred eu) și repede...mort!. Dar am discutat mult în contradictoriu cu Cătălin Dudu Ionescu, ministru, după „pacea de la Cozia” la care am fost prezent. Munca mea de reporter m-a adus și aproape de Victor Atanasie Stănculescu, cu rolul determinant în succesul

răsturnării lui Ceaușescu, și a condamnării lui la moarte, în perioada lui Victor de glorie și de frământări. Și generalii se îngrămădeau...pe sticlă.

La comanda Corpului de Armată cu sediul în Iași, a ajuns generalul Viorel Cheptine, cu un an mai mic decât mine, dar tovarășul meu de joacă din copilărie. Era fiul unui sătean sărac din satul Strâmba, negricios, osos, voinic, bun la sport și la carte. În toată copilăria și studiile gimnaziale la Podu Turcului, ne-am înțeles foarte bine generat și de faptul că mă considera premiantul generației și un fel de poet. Mai mult, s-a căsătorit cu o vecină frumoasă și bună la carte Dorina Dorin, ceva mai mică decât noi, dar îndrăzneță și răzbătătoare. Așa că Dorina lui Zaharică i-a asigurat liniștea și echilibrul atât de necesare în făurirea unei cariere militare.

Ca general i-am luat interviuri la Poligonul de trageri de la Mogoșești-Iași, apoi la Vaslui, unde a venit într-un control, chiar pe terenul de instrucție unde ne-am reîntâlnit după niște ani, și de unde m-a invitat la Regiment, la Iași. Ei, năzdrăvanul acesta de general a strâns în platoul dinspre Copou câteva detașamente, și când m-am prezentat pentru o altă filmare a pus să mi se prezinte onorul și să defileze cam vreo sută de ostași. Comandantul defilării era adjunctul său, ajuns și el general Mircea Chelaru, după trecere în rezervă „un oștean de nădejde” în PRM-ul lui Corneliu Vadim Tudor, naționalist recunoscut cu care mă cunoșteam de prin 1980.

Și cu generalul, apoi politicianul Chelaru am făcut mai multe interviuri și ne-am întâlnit de zeci de ori. L-am întrebat pe Viorel Cheptine, ce e cu defilarea și onorul militar cu care m-a întâmpinat. Răspunsul:

– Măi, Trică, ce-am reușit noi, nu va mai reuși nimeni, niciodată. Eu general dintr-un fel de nimeni, tu mare om de televiziune și de cultură cu autoritate în toată Moldova. E felul meu de a-ți arăta respectul pentru perioada când jucam țurca lângă izvorul de la Budăi (o cișmea între Giurgioana și Strâmba). Meriți onorul militar cu un general (Chelaru) care să bată pas de front în

fața ta. Și-apoi, nici nu știi tu cât m-ai încurajat ca exemplu în viață. Și încă ceva: tu ești un personaj important în județul Vaslui, președinte de partid, consilier, șef de televiziune; cam al dracului după cum te-au vorbit la masa festivă. Da, eu știu cine ești de atâția ani!

A venit la aproape toate manifestările organizate de mine la Iași, la Vaslui, la Podu Turcului, la Giurgioana (6 nov.2011). Aveam și eu grijă de „ridicarea lui” pe un fel de pedestal al valorilor, GENERAL, nu?

Generalul Viorel Cheptine, pifanul, era un incomod vorbăreț dar cu care ne simțeam aproape perfect împreună și noi și familiile noastre, extrem de apropiat prieten cu fratele meu prof.Victor Marin. Îmi spunea uneori că dacă n-aș fi ajuns așa de sus, nu știa dacă ar mai fi fost așa de aproape, casta lor având destule pretenții de noblețe. Chiar că era un om deosebit.

Ultimul interviu cu generalul (r) Mircea Chelaru l-am realizat luni, 14 oct. 2019, la Institutul Cultural Român din București, când am rememorat perioada ieșeană a acestuia, și i-am cerut părerea despre tragedia de la Cotu Donului (în legătură cu cartea mea „**Jale și eroism românesc la Cotu Donului... și după**”, Pim,Iași, 2019=274, 2020=330 pag.). A răspuns militărește (deh, general și patriot): „am pierdut 170.000 de oameni datorită trădării... armatei germane”. Încă n-am publicat interviul.

Viorel Cheptine a instruit ostași vasluieni... nu?

40. CONSTANTIN CHIPER, colonelul... învățatul...

Pentru un om stabilit departea de Vaslui, întoarcerea pe acasă e o triplă problemă : banii pentru drum, scopul călătoriei (din motive de recunoaștere a valorilor, arareori e invitat) și, cel mai rău, lumea în care a trăit se micșorează, faptele militare nu mai sunt la modă, într-un cuvânt neiertătoarea uitare (și prețuire, măcar) datorită căreia nu mai găsește acel rost al întoarcerii acasă. Colonelul se simte un dezrădăcinat chiar în comuna lui.

Omul este deosebit, comunicativ, liniștit, prezentabil.

Militarul nu prea mai impresionează pe nimeni decât la sărbători naționale sau depuneri de coroane. Istoria nației pe care o reprezintă nu mai e element de educație și patriotism (globalizare, da).

Ne-am reîntâlnit la inaugurarea monumentului eroilor de la Bogdănești-Fălcu, în 2018, și la o serie de manifestări cultural-patriotice și m-am bucurat că „nu se dă”, nu capitulează și mai scrie când poate.

Și eroii au, totuși, vârstă...

Pentru că și la anii aceștia mai revine la Vaslui, respectul nostru. Ce e și mai important este colaborarea sa „tinerească” la Meridianul Cultural Românesc.

41. LAURENȚIU CHIRIAC, istoric și critic, dr. în științe.

Deși tânăr, Laurențiu are OPERĂ și destui dușmani care nu vor putea să-l ajungă niciodată, pentru că are o minte deschisă, memoria documentului și răbdarea cercetătorului adevărat.

Impresionează bibliografia operei publicate dejă.

Dintre CĂRȚILE (ȘTIINȚIFICE) PUBLICATE:

1. Edificiile religioase medievale din zona și ținutul Bârladului. Repere istoriografice, Iași, Editura Opera Magna, 2006.

2. Monumentele religioase medievale din zona Bârladului, Iași, Editura KOLOS, 2007.

3. Muguri și flori de voie bună, coautor: Dumitru Apostolache, Bârlad, Editura Sfera, 2012.

4. Memoria Timpului. Gheorghe Alupoaei, Iași, Editura PIM, 2015.

5. Situl arheologic “CURȚILE DOMNEȘTI” din Vaslui. Monografie (în colaborare cu cercet. șt. Costică Asăvoaie).

Are o bibliografie foarte întinsă, demnă de un doctor în științe istorice.

DUMITRU V. MARIN ȘI RENAȘTEREA CULTURALĂ ROMÂNEASCĂ

Profesorul-editor **DUMITRU V. MARIN** a realizat totul cu banii săi, fără a pretinde că s-a jertfit, rămânând ca viitorimea

să judece impresionanta sa influență în domeniul mass-mediei, publicisticii, învățământului și a culturii. Faptul că a intrat în contact cu o serie de personalități din țară și din afara ei a constituit o onoare pentru domnia sa, dar a atras pentru sine stima și respectul acestor spirite pozitive. Cu o experiență de peste șase decenii în domeniul învățământului, a culturii și a presei, Profesorul doctor **DUMITRU V. MARIN** se situează printre acei oameni care contează întru luminarea cetății și deschiderea acesteia către lume și viață. Profesor, ziarist, scriitor, animator cultural, om de radio și televiziune, **DUMITRU V. MARIN** este o personalitate complexă, care marchează prin activitatea sa o perioadă istorică la fel de complicată ca cea de dinainte și de după 1989, din viața culturală, socială și politică a vasluienilor și nu numai.

Cu o bogată **activitate didactică** – director, inspector și profesor la mai multe școli și licee din Vaslui și nu numai – și cu o pasiune aparte pentru **cercetarea folclorului românesc** (o sumedenie de texte populare și obiceiuri culese și încă neprelucrate din foarte multe sate moldovenești și o teză de doctorat legată de revista “Ion Creangă”, dar și de viața și activitatea ilustrului folclorist Tudor Pamfile), **DUMITRU V. MARIN** a dobândit repede prestigiul și admirația contemporanilor săi.

Ca inspector la Comitetul de Cultură al Județului Vaslui, **DUMITRU V. MARIN** a participat la multe reuniuni științifice, alături de mari nume ale vremii: academicienii Iorgu Iordan și Al. Piru., prof. dr. Mihai Pop, cercetătorii Ovidiu Bârlea, Ovidiu Papadima, Adrian Fochi, dr. Ioan Vlăduțiu, dr. Gheorghe Vrabie etc. și a organizat diferite activități culturale. Se remarcă ca un **om de cultură** extrem de performant și are o voce distinctă în ambientul cultural. Nu întâmplător, numele prestigiosului profesor doctor **DUMITRU V. MARIN** este legat pe veșnicie de cultura județului Vaslui, întrucât el a asigurat în această zonă o activitate cultural-istorică, jurnalistică și etnografică extrem de consistentă. Distinsul **Profesor** este cel care a lucrat mereu la

zidirea fundamentelor culturale ale cetății Vasluiului și, în general, ale județului Vaslui, contribuind la cristalizarea unui spirit autohton și la afirmarea unor personalități culturale locale, fapt pentru care oricând el își merită lauda și cinstirea noastră, a celor care îl cunoaștem. Tocmai de aceea, pe bună dreptate, **DUMITRU V. MARIN** poate fi considerat un excelent **creator de cultură locală**.

Profesorul doctor **DUMITRU V. MARIN** e și un foarte bun **publicist**, el remarcându-se mai întâi cu realizarea unei **Monografii a Liceului „Mihail Kogălniceanu” din Vaslui** (în 1990), dar și a altor 28 de cărți publicate, multe dintre ele abordând curente literare, culturale și informaționale, studii etnografice și de personalități, proză populară, interviuri cu oameni politici și de cultură etc. E un editorialist și un comentator mai aparte, de multe ori controversat și care are darul de a neliniști pe cei fără de putință.

DUMITRU V. MARIN a fost un deschizător de drumuri în **mass-media locală și națională**, pentru că încă din 1990 a înființat prima televiziune privată din România – TV VASLUI, după care a deschis două posturi de radio în rețea - UNISON RADIO, pentru ca mai apoi să dea naștere ziarului “MERIDIANUL” - ca for jurnalistic de conceptualizare și dezbateră a unor importante idei. A înființat, astfel, cel mai cunoscut Grup de presă din țară – CVINTET TE-RA. Nu în ultimul rând, prin crearea de câțiva ani a internaționalizatei reviste **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC** (cu 414 colaboratori din toată lumea), a reușit să adune mai toate spiritele importante ale vremii și să le dea posibilitatea să se exprime liber în pagini de cultură și civilizație românească. Așadar, **DUMITRU V. MARIN** a ajuns cel mai mare **jurnalistvasluian** din toate timpurile, cu recorduri în domeniu și cu jurnaliști competenți pe care i-a format (printre care se remarcă Lucian Pârvoiu – corespondent al TVR la Bruxelles, Cătălin Striblea de la BBC și alte televiziuni private, Mihai Ursu de la Londra, Cristi Lapa de la ziarul Obiectiv de Vaslui). În fond, meritul cel mai

mare al prof. dr. **DUMITRU V. MARIN** a fost să-i determine pe semenii să se ridice spre orizonturile cunoașterii și ale luminii cultural-spirituale, iar prin ceea ce a făcut important pentru comunitate a devenit un adevărat **formator de opinie** în rândul cetățenilor. Această adevărată **școală vasluiană de jurnalism** - în jurul căreia s-au coagulat talentate condeie - a constituit o adevărată rampă de lansare a valorilor, pentru că a cerut mai mereu o cantitate enormă de viață și de noblețe sufletească. În fond, generații întregi de jurnaliști, redactori și reporteri ai săi au lucrat la zidirea spiritului și au contribuit la cunoașterea unor oameni deosebiți ai locului.

La ceas aniversar, lui **DUMITRU V. MARIN** i se cuvin aceste gânduri de evidențiere a mării sale personalități și a faptelor sale deosebite, arătându-i omagiul nostru în fața extraordinarelor merite pe care le are! Totodată, acest cărturar nu a abdicat niciodată de la culturalitatea vasluiană și a participat activ și s-a implicat în importante activități cultural-artistice ale urbei pe care o slujește cu sufletul. Însă, marea cucerire posibilă a profesorului **DUMITRU V. MARIN** în cetatea Vasluiului e aceea că nu a fugit din fața vieții și a provocărilor ei. A știut să adulmece frumusețea vieții, s-a grăbit încet. De aceea, și-a câștigat libertatea de a avea aici succese, eșecuri, bucurii, responsabilități, învățând să se descurce cu ele. Din toate acestea, a rămas prizonierul propriei conștiințe, dar a devenit ceea ce gândea cu adevărat! Un creator de cultură și un spirit liber!

DUMITRU V. MARIN rămâne pentru noi o viață împlinită de om care și-a clădit singur faima și care iată că a intrat deja în binemeritata-i poveste unică. Vârsta acestui dinstins domn e doar un teanc de călătorii culturale care s-au îngmădit de-a lungul anilor într-o veritabilă devălmășie a sufletului său, fiecăre acțiune a inițiativelor sale culturale, literare, jurnalistice sau de orice fel fiind dulcele dor de toate pentru oameni și pentru Pământul pe care l-a străbătut cu pașii inimii. De altfel, sufletul său e o dulce zăbavă a alergării departelui, către spirit și valoare! Creația sa literară, cea cultural-istorică și cea jurnalistică

constituie șoapte fidele a unor clipe de seducătoare anarhie sufletească, tumultul dorințelor sale visate, dar și un dat al Dumnezeiescului din el!

Din acest punct de vedere, **DUMITRU V. MARIN** constituie o matrice a unui spirit rafinat care pulsează diafanic către noima culturală și către curata renaștere interioară a oamenilor de creație. Tocmai de aceea, hoinara sa inimă a fugit mai mereu către *străfundul neastâmpărului celorlați*. De fapt, **Profesorul** și-a ancorat creația în zona spriturului și a înălțimilor culturale ale județului Vaslui. Freământul grațios al creației lui e o suavă descătușare de lumină hărăzită, revărsată imagistic într-o estetică a trăirilor sufletești, dar și osimfonia plăcutelor clipe intense ale creației. Sufletul său ascultă și acum în goană cum noaptea picură egal penumbra gândului său pribeag! În fond, galopul fierbinte al înzvăpăiatei sale inimi e un surghiun al neastâmpărului a toate ce-i ființează, dar și zborul care veghează cu aripi de iubire asupra creatorilor adevărați și asupra actelor autentice de cultură. Chemarea atavică a sufletului său vine din graba fecundă a lumii care îl neliniștește și care-i determină o binecuvântată sorbire cu nesaț a flămândului elixir al destinului său și al culturii locale.

Așadar, **DUMITRU V. MARIN** este un depozitar al memoriei locurilor pe care le-a străbătut cu pașii inimii și un colecționar al unei istorii etnografice și spirituale a neamului românesc din care se trage. Tocmai de aceea, **DUMITRU V. MARIN** este un destin de om colosal, cuprinzător și integrativ în efortul de revigorare culturală românească, susținător frenetic al valorilor autentice, slujind LIMBA ROMÂNĂ, FAMILIA, SATUL, GLIA, NEAMUL și ȚARA ROMÂNEASCĂ. Are meritul de a fi un catalizator de talente, căci le insuflă acestora dorința de a face ceva care să merite și să dăinuie, fiind călăuză în drumul devenirii lor.

În fine, gândul și imploziile sale de neliniști îl răstignesc pe **Profesor** în spiralele timpului, iar cântul sufletului său respiră mai mereu înspre văzduhurile spiritului uman. Globul intim al

adâncurilor sale profunde se rostogolește în fiecare an în fluiditatea contrastelor sale, **Profesorul** ascultându-și răbdător intuiția valorii, iar umbletu-i și-l pornește totdeauna dinspre el înspre departe. **Profesorul DUMITRU V. MARIN** și-a așezat deja efigia în templul eternității, urmând ca - prin exemplul său de abnegație și stăruință în a reuși - să-i ajute și pe alții să pășească în împlinirea lor spirituală și vocațională.

(Dr. Laurențiu CHIRIAC)

(... 77... *NODURI culturale și semne amicale,*
Ed. PIM Iași, 2018, p. 112... 117)

Muzeul Județean Vaslui

42. PETRICĂ CHIRIAC

E primar, re-reales în 2020, mare promotor cultural.

E unul dintre puținii credenționaliști vasluieni, în calitate de viceprimar a depus la Alba Iulia, la 1 decembrie 1990, Credenționalul, alături ce D.V. Marin, Vasile Stoica, V. Mihalache ș.a. la Catedrala și Muzeul Marii Uniri. Are o activitate administrativă și social-culturală remarcabilă.

Reporter: Încep prin a spune că sufletul meu este mai liniștit într-un colț din județul Vaslui, mai exact la primăria comunei Duda Epureni, asta pentru că întotdeauna am ce discuta cu primarul, politică, cultură, și de suflet. Bine v-am găsit, domnule primar, Petrică Chiriac!

Primar: Bună ziua, domnule profesor și bine ați revenit!

R: Vă prețuiesc pentru ceea ce reușiți să faceți în această comună! Am venit pe asfalt, Valea Grecului este acum populată și fără inundații, cum era odinioară. Aș vrea să ne menționați realizările primarului din comuna Duda Epureni!

P: Sunt realizări, sunt și nemulțumiri, dar pot spune că nu am fost degeaba aici. Se finalizează și al doilea mandat, sunt 8 ani de când sunt în fruntea acestei comunități și într-adevăr putem să ne lăudăm cu niște realizări, pe infrastructura de drumuri s-au finalizat câteva proiecte, printre care și modernizarea prin asfaltare a unor drumuri de interes local și comunal, prin PNDL 2, asta însemnând 5 km de drumuri asfaltate în toate cele 3 sate componente ale comunei Duda Epureni- Duda, Epureni și Valea Grecului,

urmând inițierea unui proiect de modernizare în continuare a drumurilor prin asfaltare.

R: Așadar, sunteți în plină desfășurare a acestei acțiuni, de continuare a asfaltării.

P: Da, vrem ca această comună să aibă o înfățișare demnă de faptul că suntem în UE.

CENTRUL CULTURAL EPURENI

R: Sunteți în centrul comunei, ați sistematizat-o, dar nu aveți primărie nouă.

P: Aveți dreptate dar interesul cetățenilor este să avem apă, drum, canal. Instituția arată bine pentru că s-a renovat, avem spațiul necesar. Nu este cazul să construim un nou sediu al primăriei pentru că ne putem desfășura activitățile și aici. Următorul proiect este aducțiune de gaz, am finalizat un studiu de fezabilitate, și obținem aprobări. Include toate satele componente ale comunei. Acest proiect se va derula pe o perioadă de 4 ani și sper ca acest proiect să prindă contur, poate peste un an.

R: Aduceți gazul de la Huși?

P: Da, suntem în colaborare cu comuna Drânceni.

R: Îl veți duce și acolo?

P: Da, peste deal în Valea Grecului, în Duda.

R: De unde va începe direcționarea?

P: Direcționarea va începe de aici, o să legăm de la strada Șara, din Huși, am obținut aprobarea Consiliului local Huși, o să avem o conductă magistrală de presiune medie în fiecare sat component, și bineînțeles, peste deal de Valea Grecului o să meargă către vama Albița și comuna Drânceni.

R: Acesta ar fi unul dintre proiectele îndrăznețe, și dacă îl faceți, chiar că sunteți îndrăzneț. Am participat la manifestări culturale, sportive, am jucat și pe terenul vostru. Când mi-ați spus că o să faceți teren la Bălcăoia, recunosc că am avut câteva îndoieli, dar iată că ați demonstrat că se poate .

P: Sunt lucruri pe care ni le-am propus, și am reușit să le facem, și lucruri pe care nu am reușit, și aici mă refer la o casă tradițional țărănească, un fel de muzeu al satului. Ne gândeam ca după trecerea anilor, tineretul din această comună să își aducă aminte de obiceiuri, de oamenii locului. Am ridicat-o încă din primul mandat dar merge foarte greu.

R: După dispariția prietenului nostru comun, Ion Gheorghe Pricop, vă gândiți să numiți muzeul după dumnealui?

P: Cu siguranță o să găsim și o denumire. O să fie o consultare populară, nu sunt în măsură să iau de unul singur această decizie. Avem Consiliul local, comunitatea formată din profesori.

R: Cât va dura până veți pune sus denumirea?

P: Nu știu, eu am sperat ca în al doilea mandat să fie terminată, însă din păcat este una din nerealizările pe care le bifez.

R: Dar ați făcut grădinițe, ați reabilitat școlile.

P: Într-adevăr, de aceste lucruri ne-am preocupat, de cămine culturale, de școli. Dacă în momentul în care am început mandatul, ploua în această instituție, acum putem spune că lucrurile stau diferit. Ne ocupăm anul acesta să

punem o centrală în căminul cultural, să facem modernizarea interiorului, pentru că arată destul de rău. La Bobești, am modernizat școala chiar dacă nu mai este funcțională și cam toate școlile arată bine.

R: Cum stați cu natalitatea?

P: Asta este o problemă care frământă întreaga societate, noi nu putem să facem nimic. Este în scădere natalitatea, populația cu vârste cuprinse între 25-45 este plecată pentru a realiza niște venituri mai bune.

R: Credeți că se vor întoarce acasă?

P: Din punctul meu de vedere, nu se vor mai întoarce pentru că condițiile de trai din Occident sunt mai bune, iar România încă nu oferă aceste condiții.

R: Orice primar este semănător de credință în biruință, așadar, trebuie să ne gândim la partea pozitivă a evoluției comunei. Cum vedeți dezvoltarea comunei în viitor?

P: La un moment dat, am crezut că acest cod administrativ pe care l-au pus la punct guvernării noștri, o să prevadă comunități mai mari. Investițiile care se fac la nivelul unei comune foarte mici, nu permit o dezvoltare mai amplă. Din această cauză nu cred că oamenii vor veni înapoi, să se integreze în niște sate care sunt așa cum le-au lăsat. Mă gândeam la comune de 10.000 de locuitori. Anul acesta am modernizat prin asfaltare, prin investiții proprii. Am reușit să lămurim cetățenii să plătească impozite și taxe, fapt pentru care bugetul local ne-a permis să facem investiții de genul acesta. Cred că pentru un singur om trebuie făcută asfaltare, nu trebuie să fie o mulțime. Fondurile europene ar trebui să le permită lor să facă autostrăzi, și fondurile naționale ar trebui să ne permită nouă să facem drumurile comunale.

R: În cazul acesta, vom putea gândi la nivel național o ridicare a învățământului, a culturii, socotind îmbătrânirea populației, scăderea veniturilor, scăderea natalității?

P: Plec de la premisa că omul sfințește locul, și o să argumentez. Student fiind la Facultatea de agronomie, am

întârziat 2 minute la cursul unei profesoare și când am ajuns m-a dat afară direct. Profesorul sau cultura este ceva ce trebuie să privim cu mult mai multă înțelepciune. Omul dacă nu se ține de ceea ce-și propune, nu va realiza nimic niciodată. Acolo unde există autoritate, dăruire, chemare spre profesia respectivă, nu cred că există cale de întoarcere.

R: Fiecare lucru trebuie făcut la timpul lui, și dacă îl facem, vom avea și rezultate.

P: E o degradare toată, din cauza oamenilor care nu își fac treaba.

P: Primarul Petrică Chiriac și-a făcut treaba?

R: Pot spune că mi-am făcut treaba cu prisosință și la evaluarea care va fi în lunile următoare, cetățenii vor spune dacă mi-am făcut treaba sau nu. Se văd rezultate ale muncii pe care o desfășor în primărie.

R: Să fiți încrezător în forțele dumneavoastră, în realizări! Vă mulțumesc pentru câte ați făcut pentru pietenul nostru, Ion Gheorghe Pricop, aț dat dovadă de curaj, și știu că o să mai faceți, e emblema voastră culturală.

P: Am avut o relație foarte bună cu dumnealui, o să demarăm niște proiecte pe care dumnealui nu a reușit să le facă. Împreună cu familia, colaboratorii și apropiații să continuăm ceea ce el a început pentru că este păcat să dăm uitării lucruri de autoritate națională.

R: Mulțumesc din nou, cu speranță în mai bine ne întoarcem la muncă, domnule primar!

P: Mulțumim, domnule profesor și vă mai așteptăm și cu alte ocazii!

**Interviu publicat în Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
Nr. 9 (1942) de joi 5 martie 2020**

43. MIHAI CIMPOI, academician Basarabean

Filologul Mihai Cimpoi a ajuns o mare autoritate în Republica Moldova, mai ales datorită cercetărilor și interpretărilor operei eminesciene. L-am intervievat și la Chișinău.

A fost o prezență de semnalat în județul Vaslui, mereu ca invitat la manifestări plătite de organizatori, dar și al profesorului Th. Codreanu din Huși, unde a venit de câteva ori ca invitat de acesta. E un tip foarte plăcut, un savant cu argumentul mereu potrivit și un patriot român, aici, în țară manifestându-se ca un mare unionist.

A promovat hotărât pe Mihai Eminescu și Grigore Vieru ca poeți naționali, iar cuvântul său a contat îndestul, mereu.

A participat și la o lansare de carte a subsemnatului și mi-a acordat mai multe interviuri pe teme unioniste și de cultură națională. Am crezut întotdeauna că academicianul Mihai Cimpoi din Republica Moldova reprezintă românismul și valorile sale. Special am scris cu B, basarabeanul. Dintre interviurile sale voi include ceva într-un volum în pregătire.

A mobilizat direct și indirect vasluieni în spiritul unionist.

**D.V. Marin, G. BICHINEȚ, Th. CODREANU, M. CIMPOI
07.12.2017 – Lansare de carte**

44. Mircea CIUBOTARU, profesor doctor, istoric

Era profesor de limba română la Negrești, jud Vaslui, eu inspector școlar, când ne-am întâlnit prima dată și am convorbit de una, de alta, sigur și despre cultura vasluiană. Cu mari eforturi scotea o revistă școlară „AXA” pe care n-am prea apreciat-o, și nici pe el, îndeostul. N-am scris mai niciodată mai amplu despre el, pentru că s-a angajat la Filiala Academiei Române din Iași pe un post de cercetător, și-a susținut doctoratul, iar la Negrești, venea din când în când.

E foarte greu de explicat de ce omul acesta m-a suportat întotdeauna cu mare greutate, nu s-a exprimat prea favorabil vreodată, nu a crezut în misiunea mea jurnalistică și a căutat întotdeauna să semene neîncredere în ceea ce am realizat pe această linie. De fapt, nu s-a omorât de dorul meu niciodată.

De ce-l nominalizez?

Mircea Ciubotaru s-a ridicat de jos, a fost un profesor foarte muncitor, a studiat trecutul istoric al acestui județ, a dat dovadă de corectitudine în cercetările lui științifice.

Până la urmă și alți câțiva din această carte au avut cam aceeași atitudine. Dar merită ca eu să fiu ranchiunos... și apreciind valoarea, să nu individualizez un vlăstar muncitor și cu rezultate, chiar de pe aceste meleaguri?

Mai e ceva: oamenii aceștia retrași în bibliotecă sunt cam în afara timpului privind promovarea în public. Și el uită că oricâte cercetări și oricâtă valoare ar avea, fără opera de popularizare a unui jurnalist cultural... nu există.

De aceea un jurnalist adevărat face mult pentru individualizarea și promovarea valorilor în teritoriu.

Niciodată nu ne vom putea arăta, însă, toate valorile.

45. CONSTANTIN CIOPRAGA... optimistul!

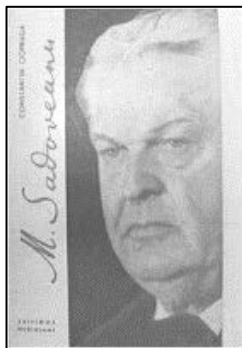
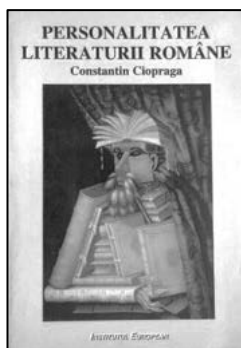
Să înțelegem: a fost un ales universitar, critic literar, mare

autoritate critică și filologică, îndrumător al studenților printre care mă aflu, la Facultatea de filologie a Universității Al. I. Cuza” din Iași. Ca prizonier în Siberia a îndurat chinuri cumplite (câtă foame și bătaie !); contemporanul nostru era un tip calm, păr alb, vorbă domoală, expresie fermă, definitivă. Debutul meu în prețuita revistă Cronica, cu două articole, lui i se datorează. Ani mulți (a fost un longeviv) am combătut pe scene,

reviste, scrieri pe stricătorii de limbă; am scris despre el, n-a scris despre mine. În pofida suferințelor a fișă un optimism tare molipsitor.

A fost un profesor ieșean cu adevărat model, iar în județul Vaslui a fost de mai multe ori, l-am intervievat de mai multe ori, prezentat ca o valoare critică și științifică națională.

46. VALENTIN CIUCĂ, un neconformist și ca artist

Ne-am întâlnit prima dată la Școala de vară „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte, în 1973, și 1974, la dineul special al ministrului Mircea Malița, el fiind angajat sau director al Bibliotecii municipale „Kirileanu” din Piatra Neamț. Mereu activ a ajuns director adjunct la Studioul regional al TVR- Iași, și din ce în ce mai cunoscut critic de artă. La Vaslui a vernisat mai toate expozițiile principale din cadrul Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” fiind printre puținii agreați fără rezerve, evident, invitat și la Salonul Național de caricatură. Mai ales după obținerea funcției la TVR- Iași a dobândit o asemenea autoritate încât prezența sa la vernisaj echivala cu consacrarea unei valori.

Tot în calitate de oficial TV a fost printre invitații de mare importanță (cu onoruri, distincții, premii), avea și funcție politică, scontându-se pe difuzarea în media a Festivalului, Studioul regional fiind deosebit de preocupat de ilustrarea „bătăliilor intelectuale” de pe la Vaslui. În perspectiva timpului, cam orice a fost imprimat video sau audio, pare acum, mai puțin important.

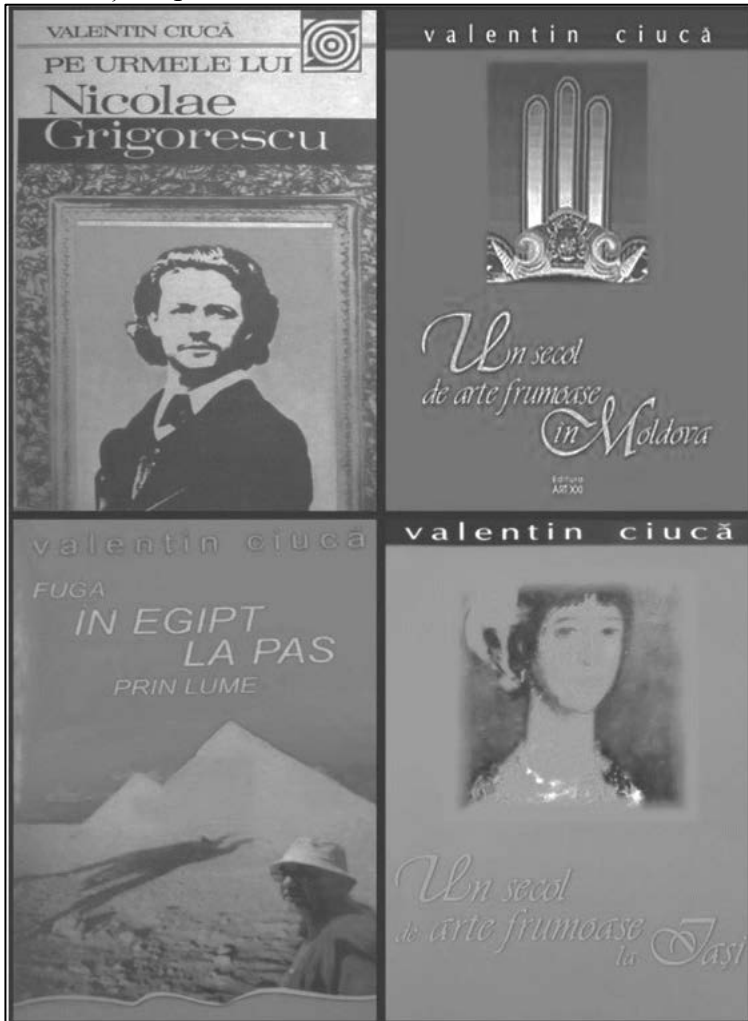
Vorbea elevat, cu mare grijă pentru alegerea cuvintelor, lăuda, de regulă, reușea să transpună verbal în emoții imediate tabloul de pe simeze. L-am înregistrat de cel puțin 10 ori și ne revedeam întotdeauna cu mare plăcere.

A publicat după anul 2000 sinteza privind arta europeană Pictori și capodopere, albumul omagial Ion Irimescu și, în 2004, Un secol de arte frumoase la Iași. În paralel, s-a consacrat editării unor jurnale de călătorie.

Valentin Ciucă a publicat numeroase cronici plastice, studii și eseuri pe teme de artă în revistele: "Contemporanul", "Convorbiri literare", "Cronica", "Steaua", "România literară", "Ateneu", "Caiete critice", M.C.R., ș.a. ș.a. (vezi, Wikipédia)

La Vaslui, unde nu venea cu mare plăcere, își găsește un grup de prieteni cu care mai petrecea cu vorbe. Merita și aprecierile și respectul care i se acorda.

47. COSTIN CLIT

*„Istoric, îndrumător prin revistele scoase,
cercetător unic și prieten ales”
(D.V.M.)*

Născut la 26 ianuarie 1964, originar din satul Gușiței, urmează cursurile Școlii generale din satul natal, Liceului Agroindustrial din Huși și ale Facultății de istorie din cadrul Universității din București (cursuri la zi).

A funcționat ca profesor de istorie la Grupul Școlar „Dimitrie Cantemir” din Huși (1995-1997), Seminarul Teologic din Huși (1996-2007), în prezent își desfășoară activitatea la Colegiul Național „Cuza Vodă” din Huși (1995-1996, suplinitor, iar din 1997, profesor titular).

Se remarcă prin acribia cercetării istorice, cercetarea fondurilor documentare din Arhivele Naționale de la București, Iași, Vaslui și cele ale Episcopiei Hușilor depozitate în reședința eparhială sau de la Academia Română din București, scoaterea la lumină a mii de documente ce privesc istoria locală și națională, publicate în colecția Documente hușene, în lucrări monografice și diverse reviste de specialitate. Aria de cercetare este una vastă, de la trecutul bisericilor și lăcașelor monahale la evoluția instituțiilor de învățământ, cultură, bancare și altele. Cunoscător al paleografiei chirilice, Costin Clit are marele merit de a fi publicat până în prezent peste 2000 de documente din perioada cuprinsă între 1595 și prima jumătate a secolului al XIX-lea, nefiindui străină nici perioada contemporană. Un alt domeniu predilect este cel al însemnărilor de pe cartea veche depozitată la Muzeul

Eparhial din Huși, Mănăstirea Secu sau Mănăstirea Neamțului, a căror importanță în cercetarea istorică este nebanuită.

Alături de munca de cercetare pe tărâmul muzei Clio, Costin Clit se remarcă prin organizarea unor simpozioane tematice de înaltă ținută științifică în orașul dintre văi și prin participarea sa cu o serie de comunicări istorice la simpozioane naționale și internaționale. Putem aminti manifestările culturale organizate în 2018 cu prilejul împlinirii a unui secol de la reîntregirea granițelor României și înființarea Colegiului Național „Cuza Vodă” din Huși la care au participat veritabili intelectuali din stânga și dreapta Prutului sau din Australia, Grecia, SUA, Franța și alte țări.

Spațiul spiritual hușean postdecembrist lipsit de o publicație culturală s-a îmbogățit prin revista de cultură „Prutul”, inițiată în ianuarie 2001 de Costin Clit pentru promovarea cu generozitate în orașul de pe Drâslăvăț a creației literare, cercetării trecutului istoric, gândirii, valorilor novatoare, modernismului și polemicilor culturale. Modelul revistei „Prutul” a fost urmat de Vicu Merlan și Ștefan Plugaru, care la rândul lor vor edita în Huși revistele „Lohanul” și „Maluri de Prut”.

Pune bazele revistelor locale „Prutul” (2000-și astăzi, devenită națională și apreciată în mediul universitar), „Gușiței. Foaia satului”, „Gheorghe Ghibănescu”, „Memoria locului” (din 2015) și „Cadențe peste timp”, revista cadrelor militare în rezervă și a veteranilor de război din județul Vaslui (împreună cu col (r) ing. Nicu Șapcă, col. (r) Martin Cata), corector la „Cronica Episcopiei Hușilor” (vol. II-X), a reluat editarea revistei „Zorile” (Colegiul Național „Cuza Vodă” din Huși), membru al colectivului de redacție la „Cercetări istorice”, revista profesorilor de istorie din județul Vaslui (nr. 1-3, 2007-2008), membru în colegiul de redacție al revistei „Pădureni” editată de Asociația „Ethnos”, Pădureni, coordonator la „Coordonate metodico-științifice”, publicație județeană de comunicare didactică, editată de Casa Corpului Didactic, Vaslui, membru în colegiile de redacție la „Meridianul cultural românesc” (Vaslui)

și „Buletin informativ al Simpozionului Național Rolul Mănăstirii Secu în viața religioasă a Țării Moldovei”.

A publicat studii, articole și documente inedite în: „Cronica Episcopiei Hușilor”, vol. II -X, „Acta Moldavie Meridionalis” (Vaslui), „Monumentul” (Iași), „Carpica” (Bacău) „Prutul” (Huși), „Elanul”, „Est”, „Cotidianul”, „Clepsidra”, „Academia bârlădeană”, „Părerii tutovene”, „Gușiței Foaia satului”, „Zorile”, „Coordonate metodico-științifice”, „Meridianul cultural românesc”, „Est”, „Lohanul”, „Cadențe peste timp”, „Buletin informativ al Simpozionului Național Rolul Mănăstirii Secu în viața religioasă a Țării Moldovei” (2014), „Adevărul de Vaslui”, „Monitorul de Vaslui” și altele.

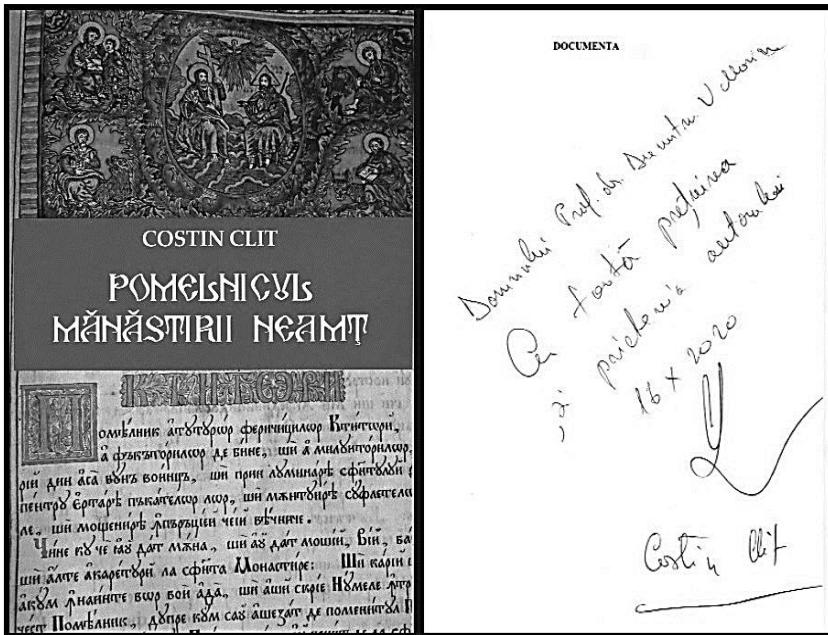
Volume publicate: Liceul Teoretic „Cuza Vodă” din Huși - Studiu monografic, Vaslui, Editura Thalia, 2003; Un chestionar inedit despre bisericile din ținutul istoric al Vasluiului, Bârlad, Editura Sfera, 2004 (în colaborare cu Mihai Rotariu); Studii și articole privind istoria orașului Huși, vol. I - II, 2005 – 2009, Bârlad, Editura Sfera, (în colaborare cu Mihai Rotariu); Biserica „Sfântul Gheorghe” din Huși, Bârlad, Editura Sfera, 2006; Mănăstirea Rafaila, Bârlad, Editura Sfera, 2007; Un secol de istorie Colegiul Agricol „Dimitrie Cantemir” din Huși: 1908 – 2008, Iași, Editura „Ștefan Lupașcu”, 2008; Schitul Averești, 2008, Extras; Schitul Mera din județul Vaslui, 2009, Extras; Schiturile Porcăreț și Mălinești din județul Vaslui, Extras, 2010; In Memoriam Ion Gugiuman, în colaborare cu Constantin Vasluianu, Iași, Editura PIM, 2010; Batalionul 202 Apărare C.B.R.N. (Intervenții la dezastre din Huși) - 60 de ani de la înființare, în colaborare cu Mihai Gheorghiu, Iași, Editura PIM, 2010; Documente hușene, vol. I - IV, 2011, 2013, 2014, 2016, Iași, Editura PIM; Mănăstirea Brădicești, Iași, Editura Doxologia; Colegiul Național „Cuza Vodă” din Huși – 95 de ani de învățământ liceal- (coordonator), Iași, Editura PIM, 2014; Bisericile din satul Frenciugi, comuna Drăgușeni, județul Iași, Iași, Editura PIM, 2014, în colaborare cu pr. Ionuț Alexandru Figler; Comuna Dimitrie Cantemir – Studiu monografic, vol. I,

Ediția I, Iași, Editura PIM, 2016; Corespondența Mitropoliei Moldovei cu stareții Mănăstirii Neamțului și Secului, Extras, Iași, 2017, extras; Colegiul Național „Cuza Vodă” din Huși – Centenar – 1918-2018, Iași, Editura PIM, 2018 (coordonator).

Multe colaborări în volume;

Ediții îngrijite: Cântece populare de pre valea Prutului, culese, corectate și adnotate de N.A.Caranfil, Huși, Tipografia Asociaților, Ediție îngrijită de Costin Clit, adnotată de Lucian-Valeriu Lefter, însoțită de reproducerea anastatică, Iași, Editura PIM, 2017.

Cred că e dintre cei cu valoare care tot trebuie să vină.

48. THEODOR CODREANU

*„Avalanșa ideilor, la Codreanu, nu s-a oprit nici măcar
în vrafal de cărți pe care le-a tipărit...
pentru că mai are mult de scris.”*
(D.V.M.)

Născut la 1 aprilie 1945, în Sârbi, com. Banca, jud. Vaslui.

Cărți publicate: *Marele zid*, roman, Editura Junimea, Iași, 1981; *Eminescu - Dialectica stilului*, Editura Cartea Românească, București, 1984, col. „Eseuri”; *Modelul ontologic eminescian*, Editura Porto-Franco, Galați, 1992, col. „Studii eminesciene”; *Plecăt-am nouă din Vaslui*, epigrame, Vaslui, 1996, în colaborare; *Numere în labirint, I*, Editura Opera Magna, Iași, 2007; *Numere în labirint, II*, Editura Opera Magna, Iași, 2008; *A doua schimbare la față*, Princeps Edit, Iași, 2008; *Istoria „canonică” a literaturii române*, Princeps Edit, Iași, 2009; *Numere în labirint, III*, Editura Opera Magna, Iași, 2009; Ion Barbu și spiritualitatea românească modernă - Ermetismul canonic (Ed. Curtea Veche, București, 2011), Polemici „incorecte politic”, Râmnicu-Sărat, Editura „Rafet”, 2011, Iași, Editura Ștefan Lupașcu”, 2011, col. „Radiografii: 21”, Lumea românească în zece prozatori, Editura Contemporanul, București, 2017, În oglinzile lui Victor Teleucă, Chișinău, Editura Universul, 2012; ediția a doua revăzută și adăugită, Editura eLiteratura, București, 2017, Valori din două veacuri, Galați, Editura „Axis Libri”, 2012, Cezar Ivănescu – transmodernul, Iași,

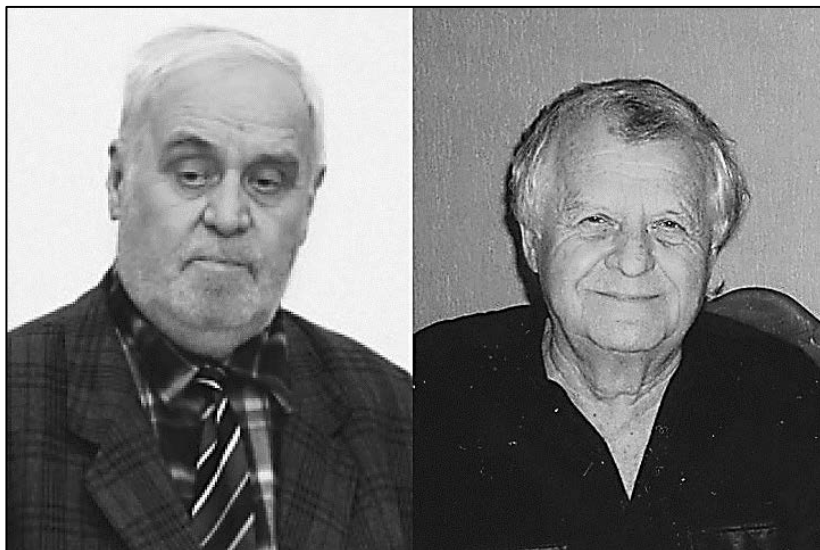
Princept Edit, 2012, Mihai Cimpoi: de la mitopo(i)etică la critica ontologică, Iași, 2012, Târgoviște, 2016, ediția a II-a, revăzută și adăugită, col. „Critică și istorie literară”, Aforisme trad. în italiană de Alina Breje, în Antologia dell’aforisma romeno contemporaneo, Torino, Genesi Editrice, 2013, prefață de Fabrizio Caramagna, col. „Aforisticamente”, pp. 51-57, Numere în labirint, vol. IV, București, Editura „Detectiv literar”, 2014, Dialogurile unui „provincial” , București, Editura Scara, 2015, Anamorfoze, Editura Scara, București, 2017 etc.

Premii, distincții etc.: Medalia jubiliară „Eminescu - 150”, prin decret prezidențial al Președintelui Emil Constantinescu, noiembrie 2000 etc.

Valoare certă de interes național refugiat între cărțile sale și între hușenii care-l neglijează.

49. MIRCEA ȘI SERGHEI COLOȘENCO,

E o întreagă poveste cu acest cercetător bârlădean, fost vasluian, transplantat la București, fratele stabilit fiind, la Bârlad.

Ziarist la „Vremea nouă” comunistă, știa de alergătura mea la primele 3 ediții ale Festivalului umorului „Constantin Tănase”, începând cu luna iunie 1970, dar avea sarcină de partid să critice cultura și, expres, să nu-mi pomenească numele, pentru că deși eram foarte activ, eram și cam liber la cuvânt. M-a sfătuit să am răbdare că oricum am valoarea mea și am să izbutesc. Totuși nu m-a scutit de „cuvenitele” critici, el ca reprezentant al partidului și poporului în presă.

A fost debarcat și și-a găsit de lucru în București, unde ne-am întâlnit de zeci de ori pe culuarele Bibliotecii Academiei și în foarte lungi convorbiri despre fenomenul literar, el având certă aplecare către munca de cercetare.

Era ironic peste măsură, inclusiv cu mine, provincialul, dar a venit la întâlniri la Bârlad și la ediții ale Festivalului „Tănase”, unde l-am și premiat alături de George Stoian, noi 3 fiind veteranii în viață la împlinirea celor 40 de ani de la primul gong. A colaborat și la ziar și la M.C.R. chiar dacă se plângea de probleme de sănătate.

Are operă pe măsura staturii sale impunătoare, a prețuit și participat la... opera culturală locală. Tot de-al nostru.

SERGHEI COLOȘENCO, enigmistul din Bârlad

Profesorul bârlădean ajuns astăzi la o vârstă frumoasă a fost prezent și când nu era chemat la întreg sistemul de acțiuni, el fiind un excepțional compozitor de cuvinte încrucișate și epigrame.

Cele câteva volume tipărite cu texte și Cuvinte... îl situează printre cei merituoși; iată-l destăinuindu-se...

(Rebus la Festival)

„La Festivalul Umorului „Constantin Tănase” de la Vaslui am participat doar la patru ediții, în calitate de autor de enigmistică „la temă”, în tipăriturile editate cu aceste prilejuri.

Primele două publicații intitulate „Magazin Tănase” (1982 și 1986) le-am realizat cu Dan Ravaru. Placheta din 1982 (52 p. + 4 coperti) a cuprins textele umoristice prezentate la ediția din 1980 ale Brigăzilor artistice și ale Grupurilor satirice. Dan Ravaru a selectat anecdote populare din vechi publicații locale, epigrame și fabule, iar eu am fost prezent, împreună cu rebusiștii locali și cu câțiva invitați din țară: Th. Sandu Ciobănean și Florea Gheorghe din Craiova, Petrache Mureș din Vișeu de Sus, Zeno Turdeanu din Cluj-Napoca, Octavian Dumitriu din Văleni de Vaslui și bârlădenii Gh. Al. Kissling și dr. Iancu Pantalon, cu 30 de careuri: Pagini de umor, De-ale lui Păcală, Take, Ianke și Cadâr, Stan și Bran, Umorul lui Creangă, Să râdem cu Nea Mărin,

De-ale lui Mușatescu, „Chirițele” lui Alecsandri, Comediile lui Caragiale, Filmul de comedie românesc ș.a. și 20 de probleme de enigmistică. Prezentarea grafică a fost asigurată de Iulian Țurlea, iar o scurtă prefață a semnat-o Teodor Pracsiu.

La ediția din 1986, „Magazin Tănase” a avut subtitlul: Literatură satirico-umoristică și Enigmistică umoristică. Aceeași echipă a adunat în cele 52 de pagini „creații literare satirico-umoristice premiate la ediția a VIII-a a Festivalului Umorului „Constantin Tănase”, ediția 1984: proză, epigrame, miniaturi, panseuri, fabule, scenete până la p. 24. De la pagina 25 până la sfârșit: 30 de careuri: Pe urmele lui Constantin Tănase, Salonul de caricatură, Snoave, Reviste umoristice, Fabula românească, Hazul „Amintirilor”, „Moș Teacă”, de Anton Bacalbașa, Musicalul, Veselie ș.a. și 45 de enigme, realizate de subsemnatul împreună cu Cercul rebusist „Feroviarul” din Craiova, Corneliu C. Tocan, cuplul Gh. Al. Kissling și dr. Iancu Pantaloni și Constantin Butișcă din Oradea.

A treia participare a fost în 1996, când Festivalul s-a derulat între 7 și 20 octombrie, ediția fiind a XIV-a. Formatul, oarecum bizar: 10/25!, în 44 de pagini. N-are casetă tehnică, așa că nu se știe cine a realizat pliantul, care a apărut sub egida Ministerului Culturii și a Inspectoratului pentru Cultură al Județului Vaslui, cum scrie în antet. Eu mi-am recunoscut careurile, doar șase la număr, specificându-se că dezlegările vor apărea... în „numărul viitor”! Nicio enigmă!!!

Pliantul cuprinde, pe larg, programul Festivalului pe zile, ore, locații și titlurile spectacolelor.

Ultima prezență a mea a fost în anul 2006, când am tipărit la Editura „Sfera” din Bârlad placheta „Umor cu puncte negre”, în 24 de pagini, cu un tiraj de 300 de exemplare, ce s-au distribuit gratuit participanților la Festival. Cuprinde careuri și enigme inspirate din umorul românesc, atât de sănătos”. Bârlad, 14 mai 2020.

Adăugăm noi, profesorul pensionar Coloșenco este prezent tipografic (în volum) și la ediția de semicentenar...

50. DANIELA CONDURACHE, interpretă „populară”.

La ora actuală Daniela Condurache e în vogă ca interpretă de muzică populară, se pare într-un fel de carusel cu promovare directă între interprete. Am zis că este „populară” pentru că are zeci și zeci de melodii moldovenești pe tot felul de înregistrări și CD, apariții la TVR și la spectacolele de ziua comunei nu mai știu care. E mai tot timpul zâmbăreață, salută oamenii, se

poartă aproape, familiar.

Am înregistrat-o de zeci de ori la astfel de manifestări, am intervievat-o de cel puțin 10 ori. A evitat să dea un răspuns la întrebarea cum încurajează păstrarea limbii române prin cântec și am crezut că nu poate, dar mi-a răspuns printr-un cântec pe scenă (la Băcani, jud. Vaslui).

Daniela are o discografie apreciabilă.

Reprezintă cu mare strălucire plaiurile bucovinene.

„De-l muncește dorul pe român, de-l cuprinde veselia, de-l minunează vreo faptă măreață, el își cântă durerile și mulțumirile, își cântă eroii, își cântă istoria și astfel sufletul său e un izvor nesfârșit de frumoasa poezie.”

Vasile ALECSANDRI

51. EMIL CONSTANTINESCU – președintele țării, profesor, prieten

O apropierea de tip special a fost cu Profesorul universitar

doctor, Rectorul Universității București care a fost desemnat de către Convenția Democratică a României candidat la Președinția României și... a ajuns Președinte în exercițiu pentru 1996 – 2000. În campania electorală a ajuns la o întâlnire cu publicul proiliescian și doar în parte susținător al CDR din Sala Casei de cultură Vaslui, de unde am efectuat transmisie în direct pe TVV și Unison Radio: act

de mare curaj pentru mine și echipa mea dat fiind publicul delirant prospd. Transmisia în direct (rarissimă în acele timpuri, și la tehnica existentă) s-a încheiat cu interviul meu cu Emil Constantinescu, pe care n-am încercat de loc să-l cruț, dar a răspuns strălucit la toate întrebările, inclusiv pentru ce poartă țacălie. Cei vreo 600 de spectatori din sala de spectacole au păstrat o disciplină model care l-a impresionat pe candidat („ce ascultat ești, domnule!) și doar la întrebări cheie murmurau și șoșoteau satisfăcuți de cum îl presam. Mi-am făcut datoria de jurnalist, fapt pentru care președintele Constantinescu m-a prețuit toată viața, dar colaborarea cu totul rară și valoroasă a fost numai pe linie politică, întrucât după expirarea mandatului său, președintele a ajuns conducătorul formațiunii Alianța Populară care s-a contopit prin absorbție cu Federația Ecologistă unde, decenii am fost președinte de județ cu 11% din partid. Am devenit cel mai important președinte de filială din țară pentru că am avut 234 de consilieri, a 4-a forță din județul Vaslui, și, implicit un

foarte apropiat al președintelui Constantinescu. N-au fost puține discuțiile intime, în cabinetul său, întrucât îl interesau părerile „de jos, din teritoriu” și eu eram un adevărat mediu de informare ca om, ca jurnalist (TV.,Radio, Ziar), ca președinte de filială, ca autor de carte și dr. în științe (el era mereu înțepat că a părăsit Rectoratul), chiar ca prieten denatură specială cum a zis el. Senzația mea este că eu i-am folosit lui și nicidecum invers.

Au fost numeroase întâlniri de partid, la lansările de cărți ale lui Emil Constantinescu, ale lui Dumitru V. Marin, ale prietenului comun, prof.univ.dr. Alexandru Ionescu (de care mă leagă o prietenie frățească de 3 decenii) în București și în țară, alte colaborări cu Asociația pe care o conduce fostul președinte al Statului, inclusiv întâlniri în județul Vaslui. Ce ne-a apropiat?

În ciuda glasului său pițigăiat și a barbișonului care-i ascute figura, a poziției sale sociale foarte înalte, profesorul universitar doctor Emil Constantinescu este foarte prietenos și afectiv. Pare a rezona cu nevoile și durerile altora, ia decizii rapide și...favorabile. Am discutat despre meseria sa, și-a prezentat din operă în interviuri, a afirmat hotărât drepturile omului. Deși ne-a băgat în NATO și Uniunea Europeană, e un adevărat patriot român. Și, nu ca să-mi facă mie plăcere, este și el în bătălie pentru limba română. Dintre autografe, cel de pe vol. *Adevărul despre România*”,(ed.Universalia, 2004, pentru perioada 1989 – 2004) mă onorează îndestul pentru sinceritatea sa: „Domnului Profesor Dr. Dumitru V. Marin – o revelație tardivă dar strălucitoare, în care am descoperit o comuniune de idealuri și caracter”, Sinaia, iulie 2004 (cu puține zile înainte de alegeri, pentru care eram la Consfătuire acolo). Dacă m-am simțit apropiat, prețuit public, popularizat de o asemenea personalitate... a fost destul?

Din mediul politic am fost prețuit de sumedenie de actanți: Corneliu Vadim Tudor (ce nu știe lumea, că și înainte de 1989), Adrian Păunescu , poet mare, dar în ultima perioadă a vieții politician, nu glumă, cu care ne-am cunoscut la cercurile studentești, la Iași, Theodor Meleșcanu, în 2019, Ministrul

Nov. 1996 - Prima vizită a
președintelui Emil Constantinescu

Afacerilor Externe,
întemeietorul partidului
A.P.R., Theodor
Stolojan, mare liberal
(mai multe interviuri),
Antonie Iorgovan,
„părintele Constituției”,
coleg de partid și mare
prieten, Mugur Isărescu
(un evreu tare deștept,
interviavat ca prim-
ministru), acad. Ioan

Pop de Popa, medic și...însingurat rău, Ludovic Orban, azi,
președintele PNL, cu 8-9 interviuri realizate, Varujan Vosganian,
un armean șiret și deștept, fost Ministru al Economiei... listă
foarte bogată, probată cu autografe, declarații, interviuri.
Volumele Marin 70 și 75 DVM, chiar ...77 Noduri culturale și
răspunsuri amicale sunt dovezile scrise ale prețuirii de către peste
150 de personalități de rang național, din toate domeniile de
activitate. Jurnalismul m-a oferit posibilitatea să fiu printre ei, cu
unii să ajung prieten, pe unii să-i iau corespunzător în furculiță, pe
alte câteva sute să-i menționez doar.

Spun încă o dată că am avut noroc de porția mea de
independență și libertate, drept care am scris exact cum am gândit
liber; cele peste 35 de cărți sunt dovada,,,scrisă.

Mare șansă în viață, pe care am fructificat-o acceptabil,
mediatic.

EMIL CONSTANTINESCU – VALOARE NAȚIONALĂ

Emil Constantinescu (n. 19 noiembrie 1939, Tighina, acum în Republica Moldova) este un politician și om de știință român. Constantinescu a fost președinte al României între anii 1996 și 2000; din 1966 este cadru didactic al Facultății de Geologie a Universității din București.

A parcurs toate treptele carierei universitare ca asistent, lector și conferențiar la Facultatea de Geologie (1966 - 1990). Din 1991 și în prezent este profesor de Mineralogie la Universitatea București.

În 1996, CDR a câștigat alegerile locale și parlamentare iar Emil Constantinescu a fost ales prin vot direct (cu 7 milioane de voturi) Președintele României, pentru un mandat de patru ani. În perioada mandatului său prezidențial (1996 - 2000), România s-a angajat într-un larg proces de reformă în economie, justiție și administrație.

Cărți: „Tetralogia Timpul dărâării, timpul zidirii”; „Cele două fețe ale zidului”, București, Editurile Universalia, 2002, 685 p.; „Pietre de încercare”, București, Editurile Universalia, 2002, 900 p.; „Lumea în care trăim”, București, Editurile Universalia, 2002, 914 p.; „Cărțile schimbării”, București, Editurile Universalia, 2002, 740 p. etc.

Venit la Vaslui, în campanie electorală, în cadrul unei manifestări la Casa de Cultură, prof. univ. dr. Emil Constantinescu a fost huiduit serios, chiar dacă organizatorii s-au străduit să-i asigure ordine și liniște.

L-a impresionat că atunci când am realizat transmisia în direct la TV.V. s-a făcut liniște, liniște, și a comunicat ce credea adecvat momentului. „Dom’ profesor, dar ai autoritate aici, nu glumă”, mi-a șoptit încântat. El reprezenta democrația abstractă, primită cu huiduieli, în contrast de cea palpabilă promovată de iliescieni.

„– Chiar credeți în democrația occidentală?”

„– Asta-i încă anarhie, dar fără bătălie nu se poate.”

„– Bine, dar un profesor universitar, doctor, prorector, nu se mânjește zdravăn în troaca politică, mai ales că acum nu se face după vreun fel de regulă...”

„– Sunt Rector al Universității București. Ca să răspund pentru telespectatori: cineva trebuie să se sacrifice în numele acestui ideal suprem, altă orânduire socială, poate chiar

monarhie, mult prea necesară neamului nostru...” La drept vorbind, când l-am auzit de monarhie, m-a cam pierdut instantaneu de client. În întregimea ei Convenția Democratică, mare alianță politică, n-a mai intrat în Parlament datorită orientării promonarhice, inexistenței candidaturii lui Emil Constantinescu, și promovării tuturor loazelor tinere (promovarea tineretului...) care au vândut partidul încă de când era la putere după ce au părăduit economia țării (pentru Vaslui am „n” exemple!).

Că dl. Emil Constantinescu a fost un înfrânt politic, a recunoscut și dânsul...

Am convorbit de 18-20 de ori, mai ales după ce a fost doar președintele Acțiunii Populare care înglobase Federația Ecologistă din România și eu am rămas președintele Organizației județene Vaslui a Acțiunii Populare, cu organizații și liste complete în județ, 234 consilieri locali etc. Cea mai mare realizare ecologistă din țară, reprezenta 11% din Partid; a IV-a putere locală.

M-am mirat mereu de unde atâta energie la o uscătură de om, binecunoscut pentru bărbuța lui (barbișon) și cu voce pițigăiată. Emil Constantinescu, președinte al României între 1996-2000, are cu adevărat principii, are valoare umană, are realizări în specialitatea de geolog, are, are... dar a avut imensa greșeală de a nu candida în 2000 pentru PNȚCD. și așa a ieșit practic din arena politică și el și partidul. Mi-a expediat în decembrie 2005: „Pentru Crăciun și Anul Nou vă urez din toată inima sănătate și bucurie în casă și în suflete. Sărbători fericite!”, și multe alte asemenea mesaje.

Frământările politice, și dușmăniile, și lucrăturile au făcut ca această mare valoare națională să fie marginalizată, deși, intrarea țării în NATO și U.E. i se datorează. Autograful de pe cartea sa „Adevărul despre România” îmi acorda și mie partea leului, declarată și la Congresul de fuziune cu PNL: „vă prezint un învingător, învingător prin muncă, merite naționale prin activitatea politică, autoritate morală locală recunoscută...”

dl. prof.dr. Dumitru V. Marin (București, 18 aprilie 2008, ora 11, Congresul de absorbție de către P.N.L.).

În pagina luminoasă a existenței mele valorosul prof. univ. dr. Emil Constantinescu este o jertfă pentru România, pentru care-i rămân prețuitor toată viața.

Autograf: Emil CONSTANTINESCU, ADEVĂRUL DESPRE ROMÂNIA, (1989-2004): „Domnului Profesor Dr. Dumitru V. Marin - o revelație tardivă dar strălucitoare, în care am descoperit o comuniune de idealuri și caracter.”

Sinaia, iulie 2004

Pe una dintre cărțile sale autografiate mi-a scris cuvintele de mai sus, dar acestea sunt doar câteva, mult prea puține în raport cu declarațiile din interviuri sau cu efuziunile sentimentale reciproce de la zecile de întâlniri de partid sau legate de activitatea Fundației pentru democrație pe care a întemeiat-o, cu o atât de apreciată activitate astăzi.

Subliniez că n-am fost foarte activ în ședința A.P. de la București din cauza oboselii și a respectului pentru președinte; învățam mereu și răspundeam când eram întrebat.

N-am amestecat niciodată partidul cu televiziunea.

Emil Constantinescu, președintele, a întronat democrația în România.

Președintele României 1996 - 2000

**(Extras din cartea „Ceaușescu... Băsescu, Mitterand - Snegur - Iiescu, Lucinski -Constantinescu – Regele Mihai I, Evocări de reporter”
Editura PIM Iași 2014)**

52. NICOLAE CONSTANTINESCU: mămăligă, știe să facă?

Profesorul universitar bucureștean nu-mi era cunoscut decât ca nume, când d-l profesor doctor docent Mihai Pop, privind la televizor mi-a spus că el nu mai poate să participe la susținerea doctoratului meu și mă roagă să-l accept pe Nicu Constantinescu:

– Dacă vrei, îl sun acum, zice dl. Pop, pentru care n-am putut avea niciodată decât sentimente filiale și admirație pentru rezultatele publice. Îl sună, universitarul răspunde, intră direct în subiect:

– Dragă Nicule, am lângă mine pe d-l Marin din Moldova, vrei să te ocupi de formalitățile pentru susținerea doctoratului în locul meu. Te asigur că ai să te împaci foarte bine cu el. Să vii să-ți dau documentele, să-i faci referatul, și, mă rog, tot ce mai trebuie.

Așa s-a început o colaborare de mulți ani, pentru că după susținerea publică a Tezei pentru obținerea titlului de doctor în filologie, prof. univ. dr. Nicolae Constantinescu a venit de mai multe ori la Vaslui, a efectuat cercetări oficiale pe câteva teme pentru Universitatea București, i-am recomandat un grup de oameni (din Laza) cu care să plece la un festival la Washington de unde Rodica Bulboacă din Sauca, comuna Laza, s-a întors cu impresii rarissime.

Amândoi mi-au povestit într-o seară pe marginea lacului de acumulare de la Pușcași (de unde se aprovizionează cu apă Vasluiul), întâmplări care de care mai hazoase, râzând cu gura până la urechi când îi prezentau pe americanii mâncând lacomi mămăligă cu pâine, lăudând-o pe cumătra Rodica pentru calitatea

bucatelor, pentru cârnăciorii ardeiați pe care-i înfulecau suflând să înlăture iuțea ardeilor. Profesorul Constantinescu era un om de lume, un cadru didactic excepțional, un prieten neprețuit (până s-a pierdut), un interlocutor-specialist greu de aflat vreodată. Mi-a făcut și alte articole, dar reproduc doar introducerea la cartea „Tudor Pamfile și revista Ion Creangă” aproximativ la fel cu Referatul pentru acordarea titlului științific de doctor în filologie... „Actualitatea științifică a operei lui Tudor Pamfile – cuvânt introductiv –

Mai mult, poate, decât unii dintre înaintașii și contemporanii săi, folcloriști și etnografi, condamnați, pe durata celor cincizeci de ani de „democrație populară” și de „socialism multilateral dezvoltat”, la o „uitare respectuoasă”, Tudor Pamfile (1883 – 1921) și opera lui au căzut, nemeritat, într-un con de umbră deasă care, abia în ultimii ani ai ultimului deceniu al acestui secol, tinde să se ridice. Vorbește de la sine faptul că, deși intrat în conștiința contemporanilor ca „albina harnică a poporului românesc” (V. Bogrea) și în aceea a posterității ca „un clasic al etnografiei și folcloristicii românești” (Al. Dobre), lui Tudor Pamfile nu i s-a consacrat, în cele peste trei sferturi de veac scurse de la trecerea lui în neființă, decât un singur studiu monografic, în 1956, nu i s-a retipărit decât un singur volum cuprinzând „Cântece de țară”, în 1960, nu i-a fost dedicată decât o singură lucrare bibliografică (incompletă), în 1970. În tot acest timp, însă opera lui Tudor Pamfile a fost intens „valorificată” în studiile de etnografie, de folclor și de mitologie ale tuturor celor preocupați de aceste domenii ale culturii românești, ca și în multe antologii de literatură populară apărute pe parcurs (între care un volum de Basme. Ediție îngrijită de D. V. Marin, Editura Junimea, 1976), încât frecvența numelui său în notele de subsol ne face să admitem că folcloristul a fost o prezență în cercetarea științifică a acestui secol.

Și nici nu se putea altfel, dacă ne gândim că, venind în continuarea lui Sim. Fl. Marian, cu Sărbătorile la români (I. Sărbătorile de vară, 1910; II. Sărbătorile de toamnă, 1914; III.

Crăciunul, 1914) Tudor Pamfile îmbogățește considerabil literatura etnografică românească, iar cu Mitologie românească (I. Dușmani și prieteni ai omului, 1916; II Comorile, 1916; Pământul. După credințele poporului român, postum, 1924) realiza prima sinteză modernă în domeniu, acestea fiind, de altfel, și cele dintâi scrieri ale sale recuperate prin republicare în ultimii ani, cea dintâi într-o excelentă ediție cu introducere (echilibrată și documentată) de Iordan Datcu (Editura Saeculum I.O., 1997), a doua într-o ediție îngrijită (discutabil!), cu studiu introductiv de Mihai Alexandru Canciovici (neglijent redactat), (Editura Saeculum I.O., 1997). A fost, de asemenea recuperat un studiu inedit, Vrăji de frumusețe și „trecere”. Text stabilit, întregiri bibliografice și notă introductivă de Petre Florea, în „REF”, 1-2, 1997, p. 59-89, al patrulea capitol din lucrarea inedită Dragostea în datina tineretului român, gata de tipar încă din 1915 și propusă spre publicare în colecția academică „Din viața poporului român” pe care Tudor Pamfile a îmbogățit-o cu un număr considerabil de scrieri. Au rămas în continuare necunoscute marelui public și greu accesibile chiar și specialiștilor studii precum Industria casnică la români(1910) sau Agricultura la români(1913), al căror caracter de noutate absolută, la vremea respectivă, nu a fost anulat de trecerea timpului. Și nici orizontul teoretic ori metodologic, considerat punctul slab al operei pamfiliene(un adjectiv pe care autorul cărții de față încearcă să-l impună și, iată, chiar a reușit!), nu lipsește de fel din scrierile folcloristului de la Bârlad, scrierile mai sus amintite înfățișându-se ca adevărate monografii, cuprinzând material din colecțiile apărute până atunci, dar și material cules de Pamfile însuși ori primit de la numeroșii săi corespondenți. Primatul acordat culegerii, consemnării și publicării informațiilor reflectă tocmai intenția autorului de a epuiza materialul, aspirația sa către exhaustiv, către totalitate, implicând, în fapt, o anume opțiune teoretică și metodologică, impusă de necesitățile momentului și, nu mai puțin, de destinația scrierilor lui. În plus, Agricultura la români. Studiu etnografic(1913) nu se mărginește la descrierea tehnicilor

agricole, a plantelor cultivate, a uneltelor de muncă, ci face permanente referiri la credințele și tradițiile legate de fiecare dintre acestea, se raportează consecvent la textele folclorice, la poezia populară, fără a se limita la acelea legate direct de muncile câmpului (plugușor, cântece de seceriș), ci extinde investigația asupra unor categorii folclorice ale căror relații cu agricultura sunt, la o privire superficială, greu de sesizat. Este reconstituită astfel baza etnografică a unor imagini poetice din lirica sau din epica populară, din ghicitori sau din proverbe, refăcându-se în felul acesta ceea ce teoria folcloristică modernă numește „contextul genetic” sau „contextul cultural” al faptelor de folclor.

În favoarea unei discipline a studiului și a unei perspective teoretice clare pledează mai convingător ca orice revista „Ion Creangă” (1908 - 1921), în paginile căreia s-a adunat un imens material folcloric, o impunătoare arhivă prea puțin cunoscută și cercetată până acum. Este, neîndoielnic, meritul cărții de față, la origine teză de doctorat de a deschide lungul și anevoiosul drum al recuperării integrale a operei lui Tudor Pamfile, ale fixării definitive a locului acestuia în folcloristica și etnografia românească. Căci fără „Ion Creangă”, bibliografia pamfliană rămâne indubitabil incompletă și peisajul științific al epocii văduvit de una dintre părțile lui de rezistență. De fapt, nici unuia dintre cei care au scrutat istoria folcloristicii (etnografiei) românești nu i-a scăpat acest aspect, remarcându-se caracterul complet al cercetărilor reflectate în paginile numitei publicații, în care s-a adunat un material „extrem de bogat și valoros”, ca și „compartimentarea[...] bine gândită” a prozei populare (Gh. Vrabie), extensia națională a colaboratorilor, provenind „din toate provinciile locuite de români” și „gruparea” (informațiilor) „mai judicioasă decât la <Șezătoarea>, rubricile devenind o constantă care ușurează cititorului căutarea speciilor solicitate” (O. Bârlea); calitatea de „corpus” a materialului publicat.

„Ion Creangă, Revista de limbă, literatură și artă populară” cuprinde în cele treisprezece volume ale sale o epocă din istoria culegerii folclorului și cercetării culturii populare

românești, constituind o prelungire a direcției romantice, trecută, de acum, prin experiența științifică a școlii Hasdeu, ilustrată strălucit, la sfârșitul secolului al XIX – lea, de un G. Dem. Teodorescu, L. Șăineanu, Sim. Fl. Marian și alții. Comparația cu „Șezătoarea”, cea dintâi publicație specializată de folclor de la noi, se impune, de asemenea, dar trebuie să se țină seama de condițiile noi, specifice începutului de secol și intrării României într-o nouă fază a dezvoltării sale economice, sociale, culturale. Sub acest aspect, revista „Ion Creangă”, prin unele din rubricile sale, se înfățișează ca o oglindă a vremii, reținând nu numai cele mai diverse aspecte ale culturii populare tradiționale așa cum se păstrau ele în amintirea sau în practica sătenilor, în primul rând, dar reflectând viu și mișcarea de idei a epocii, raporturile de forțe dintre diferitele orientări din folcloristica vremii, felul în care instituțiile de cultură (Academia, Universitatea) și personalitățile momentului (N. Iorga, I. Bianu, Ovid Densusianu, ministrul Spiru Haret, M. Sadoveanu, G. Ibrăileanu etc.) se implicau în efortul cunoașterii, păstrării și înțelegerii acestei părți a culturii naționale.

Sigur că o revistă cu un număr extrem de mare de colaboratori nu putea să dobândească o ținută și o relativă unitate decât prin lucrarea unui spirit conducător și acesta a fost Tudor Pamfile. Adesea invoca lipsă de preocupări teoretice (Pamfile „nu are o concepție teoretică clară asupra exigențelor riguros științifice despre culegerea de folclor și nici despre cele etnografice”, scrie P. Ursache) nu se susține decât parțial, în sensul că editorul revistei își adoptase principiile teoretice scopurilor publicației și capacității de reacție a colaboratorilor săi, cei mai mulți dintre ei preoți și învățători de țară, „amatori” atât în sensul etimologic al cuvântului (adică „iubitori” de folclor), cât și în sensul de „neprofesioniști”. Dar, dincolo de această reținere programatică de la teoretizări, scrierile lui T. Pamfile și revista însuși produc nenumărate dovezi ale unei viziuni științifice asupra faptelor de folclor, uneori, cum am arătat cu alt prilej, chiar depășind standardul curent, anticipând perspective viitoare. Mărturia cea mai elocventă a viziunii sale largi,

cuprinzătoare asupra culturii românești, observă și d-l Dumitru V. Marin, se află în planul de lucru, de culegere și de sistematizare a materialului, propus Academiei Române și publicat sub titlul O părere despre culegerile și cercetările cu privire la viața poporului român în Povestea lumii de demult („Din viața poporului român”, XVIII, 1913, p. 1-4), plan de lucru ale cărui linii de forță se regăsesc în (sau, poate, au fost dictate de) materialul colecționat și publicat în revista de la Bârlad. Așezând în centrul acestui plan de lucru omul, așa cum îl înfățișează credințele, legendele și povestirile vechi, în devenirea sa, în raporturile sale cu divinitatea, cu ființele malefice și cu cele benefice, în relație cu cosmosul, cu semenii și cu istoria, Tudor Pamfile dovedea o intuiție etnologică de mare finețe, devansând cu mult gândirea folcloristică a multora dintre contemporanii săi și anticipând, cu câteva decenii, viziunea asupra creațiilor populare a cercetătorilor formați în cadrul „Școlii sociologice de la București”.

Incursiunea în lumea operei lui Tudor Pamfile, operă în care revista „Ion Creangă” ocupă un loc de prim ordin, propusă în acest studiu dens, documentat, scris cu mare grijă pentru adevăr, dar și pentru „mai dreapta cinstire” a folcloristului de la Țepu, oferă o lectură extrem de instructivă și deschide o poartă către recuperarea integrală a acestui prețios obiect de patrimoniu. Găsim în paginile cărții o adevărată pledoarie pentru cunoașterea revistei și a mentorului ei, pentru fixarea locului său în vremea respectivă, dar și a prelungirilor sale în timp, căci Pamfile și revista „Ion Creangă” acoperă o epocă și au făcut școală. Când timpul se va arăta încă mai „răbdător” cu oamenii și imensul „corpus” de texte adăpostit în paginile publicației de la Bârlad va putea fi restituit într-o ediție critică integrală și se va spune că testamentul lui Pamfile a fost respectat și legatarul său moral de astăzi și-a împlinit, cu asupra de măsură, misiunea.

Prof.univ.dr. N. Constantinescu a alergat, cercetat, condus vasluieni spre dobândirea valorii. Șansa mea: să fim prieteni.

53. Valeriu D. COTEA, academicianul... spumos”(!)

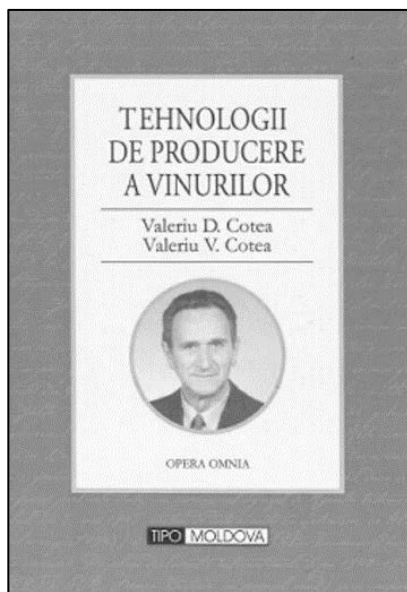
Academicianul, profesorul universitar dr., omul de excepțional spirit umoristic, era mereu vedetă în destulele manifestări organizate la Huși, Vaslui, Slănic, Iași (unde locuia), ca oenolog, iar pentru reporterul Marin era mană cerească pentru replicile, pildele, snoavele, bancurile pe care le presăra cu o energie inimaginabilă pentru un

om de vârsta sa. L-am intervievat de mai multe ori, la Huși, Vaslui, Iași, Moinești, ș.a.

M-am mirat mereu de unde atâta cultură enciclopedică la... un agronom. L-am admirat pentru subțirimea glumelor și poantelor sale; l-am prețuit pentru prețuirea pe care a arătat-o altei mari personalități locale, din Huși, prof.dr.ing. acad. AOȘR, Avram D. Tudosie.

Academicianul și omul de înalt spirit a făcut cinste cu brio nu numai rangurilor sale ci, pentru tot ce a însemnat limba și poporul român.

Pentru vasluieni (hușeni) și mai ales pentru Avram D. Tudosie era zeul viticulturii.

54. LUMINIȚA COZMEI, doctor în științe și... inimă pentru sat

Plecată de la Parpanița, sat aparținător de orașul Negrești,

Luminița a fost o ființă foarte-foarte muncitoare și a răzbit cu greu pe un post de cercetător la Liceul Negruzzi din Iași. A crezut că doctoratul în științe istorice o poate ajuta mai mult și chiar a studiat serios. Elemente ale muncii sale sunt strecurate în Revista internațională MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, ori în ziarul Meridianul

de Iași-Vaslui-Bacău, și în alte apropape 20 de publicații.

Prof. Dr. Luminița Cozmei e de o corectitudine exemplară și numeroasele lansări de carte sau revistă în Iași i se datorează, drept care îndreptăm spre d-sa cele mai bune gânduri și aprecieri.

E de groază, însă, cât de dragi și câtă energie cheltuie pentru popularizarea localității natale, a datinelor, obiceiurilor, realizărilor bisericii și...inclusiv ale mamei sale în domeniul cântecului popular unde, în pofida vârstei are prezențe artistice apreciabile.

Noi doar vrem să vă deschidem apetitul pentru studierea operelor sale. Tot de-a noastră, pentru noi.

Iată și o recenzie a unei cărți:

OPERA MAGNA 1 – Prof. dr. Dumitru V. Marin

Cu tenacitate, inspirație adâncită de adevăr și o abnegație cu totul neobișnuită zilelor noastre, apărător înverșunat al Limbii Române (am mai spus-o), domnul ziaristicii vasluiene, care a depășit – cu harul său – granițele țării, profesorul doctor care a avut onoarea întâlnirii și interviuării atâtor personalități, ne oferă cu mărinimie OPERA MAGNA I! Gândind pentru posteritate și mult înaintea ei, Omul realizează o neasemuită simbioză cu Specialistul în etno-folcloristică rezultând o paralelă completă și complexă a vieții celor doi protagoniști, ambii editori de revistă – TUDOR PAMFILE și DUMITRU V. MARIN.

*În prima parte a cărții îi reîntâlnim viața și opera lui Tudor Pamfile, creatorul Revistei Ion Creangă. Dedicarea autorului, admirația Dlui Dumitru V. Marin se simte la fiecare rând! fără această operă Tudor Pamfile nu ar fi străbatut până azi în lumea literaturii de calitate. Cartea **Opera Magna I** reprezintă, ca atitudine, un demers literar de înaltă calitate. Paralela între viața și opera celor doi autori, născuți la sat, îndrăgostiți de carte, dedicați muncii asidue pe care o presupune cuvântul „literar” cu caracter de inovație, ne trimite într-o înaltă zonă culturală aș spune chiar spirituală a literaturii române. Oare ce mai rămâne din destinul unei țări dacă nu moștenirea ei culturală peste veacuri? Domnul DUMITRU V. MARIN lasă cu generozitate o operă care va dăinui pe lângă deschiderea de drum în jurnalism, ridicând cultura la alt orizont, invitând atâția alți colaboratori –scriitori sau nu - să-i urmeze exemplul în munca aceasta creativă, greu, de altfel, dacă nu imposibil de egalat!*

...dacă însăși Limba Română este în pericol...dacă existența națiunii este amenințată, Viața și OPERA lui Tudor Pamfile mai pot fi în centrul atenției? Afirm, clar da! Pentru că face parte din Pantheonul național, din forma principală de

cultură a neamului. Folclorul, etnografia, mitologia, opera literară, revistele și ziarele tipărite EXISTĂ! afirmă cu tenacitate prof.dr. Dumitru V. Marin.

A contribuit DUMITRU V. MARIN cu viața și opera sa la apărarea Limbii Române, la perpetuarea sentimentului patriotic, la dezvoltarea culturală? A promovat studii de etnografie, folclor, reviste și ziare ca un fidel continuator Pamfile? A depășit granițele județului, ale țării ajungând în toate continentele, promovând valorile acestei țări? DA, o spun cu toată responsabilitatea!

Ziarele, Revista Meridianul Cultural Românesc precum și toate cele 42 de romane/istorii/dicționare/ cărți în frunte cu OPERA MAGNA I, EXISTĂ și vor rămâne peste veacuri.

O altă latură a muncii Domnului prof. dr. Dumitru V. Marin, regăsită în OPERA MAGNA I o reprezintă promovarea valorilor culturale. Nominal, cu specificarea operei fiecăruia, în acest volum regăsim un frumos și altruist omagiu literar personalităților din zonei Moldovei, scriitori, epigramaști care-și dedică viața Culturii!

Nu pot încheia fără admirația personală asupra frumuseții și complexității operei Domnului Profesor Doctor DUMITRU V. MARIN, deținătorul atâtor recorduri ziaristice, scriitorul care a reliefat cu generozitate cei 101 VASLUIENI PENTRU 100 DE ANI, carte pe care o vom lăsa cu recunoștință nepoților și strănepoților noștri.

OPERA MAGNA I (deja a apărut și OPERA MAGNA 2 -romanul)) încununează viața plină de succes dar și de muncă a unui titan, strălucit om de litere, apărător și promotor al Limbii Române – PROF.DR. DUMITRU V. MARIN.

Monica Luminița COZMEI
Meridianul Cultural Românesc,
Nr. 3 (23), iulie-august-septembrie 2020

55. VICTOR CRISTEA, profesor, un primar, un parlamentar...

Înaltul și bine legatul profesor vasluian, mult prețuit de organele de stat și de partid comunist (profesor de fizică, promovat mereu ca director de licee), a rămas printre aleșii urmașilor democratizați ai puternicilor din încrengătura cumplit de strânsă în jurul unuia ca prof. Constantin Alexandru (era imposibil să spargi ghemul local de interese care hotăra totul).

Eu am reușit, în condiții de democratizare de după 1989, împotriva acestei cumplite hegemonii, drept care nu m-au iertat niciodată și au încercat să mă ostracizeze.

Vivi Cristea a fost berbecul de luptă al acestei forțe conducătoare, distribuitoare de funcții și avantaje..

A rămas director până când l-au propus și ales primar în orașul reședință de județ pe care l-a condus... cum le-a trebuit!

Ani de zile am fost adversari pe toate fronturile, el cu puterea în mână, eu cu mass-media, până la urmă în folosul comunității, pentru că nici el nici președinții Consiliului Județean (C. Alexandru, Ion Manole, C. Bichineț, D. Buzatu) n-au putut să facă chiar ce au vrut. Și spre folosul lor, pentru că temându-se de presa înființată de mine, care stătea cu ochii pe ei, n-au ajuns pe mâna Direcției Naționale Anticorupție, vestita D.N.A. Ca observație: toți au avut dosare care... n-au mai ajuns în tribunale.

Victor Cristea a fost un foarte bun director de licee, la L.M.K. și la Liceul 1, a fost un primar foarte controversat (dar n-a dat înapoi), un deputat topit în ceata necuvântătorilor (ca

aproape toți ceilalți, indiferent de partide). Excepție a fost Traian Băsescu, deputat și...Președinte al României.

La câte greutăți am suferit noi din cauza președinților și primarului, ar trebui acum să ne repezim să-i desființăm. Numai că din același spirit de evaluare corectă nu-l putem omite dintre persoanele însemnate din ultimii 30 de ani. Și Cristea a fost reprezentantul unei perioade frământate, pe cale de disoluție astăzi, cu mențiunea esențială : întruchipează avântul creativ și băătăia muncii în peisajul vasluian. În context amintim și sprijinul soției sale, prof. Gabriela Cristea, fără de care nu putea ajunge la rangul obținut.

Ca pe un fost primar, fost deputat, ar trebui să-l considerăm destul de eronat, însă, într-un prim-plan al BĂTĂLIEI PENTRU VASLUI, numai că întotdeauna vom considera ca mult mai importantă contribuția sa la educarea generațiilor de elevi ca profesor, diriginte și director de școală.

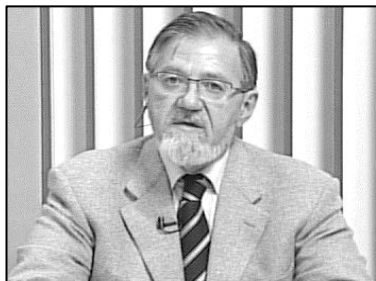
Va fi foarte surprins că l-am inclus între „222... printre noi”.

„A fi politician înseamnă să fii capabil să spui dinainte ce se va întâmpla mâine, săptămâna viitoare, luna viitoare. Iar apoi să poți explica de ce nimic din toate acestea nu s-a întâmplat.”

Winston CHURCHILL

56. ADI CRISTI, un intelectual evreu

Cineva ar putea spune că aducând în prim plan pe acest evreu, ziarist ambițios (a pus la cale un puci în UZPR), un scriitor prolific și un universitar la facultăți private din Iași îi discriminăm pe evreii adevărați, pentru că nu e la înălțimea lor în planul sforilor de culise. Dovadă că n-a reușit să ajungă președintele UZPR.

Numai că Adi Cristi=Adrian Rosentzveig a fost un cutezător comentator și reporter în presa ieșeană cu implicații și prezențe în cea vasluiană, a fost un amic al meu, mereu ironic, cu tot felul de subtilități în exprimare vorbită sau scrisă. A participat activ și amical la multe acțiuni de presă și culturale pe care le-am inițiat, rareori cerându-mi și bani. Impunător ca înfățișare, cu șarm în manifestări publice, cu mult conținut în articole și polemici, Adi Cristi s-a dovedit un colaborator valabil și, până la un punct, loial, în tot ce am organizat eu în județele Iași, Vaslui, Bacău, Galați, adică în aria de acoperire jurnalistică a Meridianului de Iași-Vaslui-Bacău-Galați.

„Măi, Marine, tu ești slab, la puterea ta mediatică, ai putea să-i desființezi pe golanii ăștia de la putere în județ. Bagă-te, măi, în ei...” Cu adevărat, n-am făcut speculațiile lui aspre și acide, pentru că trebuia să-mi hrănesc oamenii, la un moment dat 66 de angajați. Managementul meu, nuanțat, a asigurat permanența acestui grup de presă, el, Adi, este astăzi doar lector universitar la Iași.

În județul Vaslui, a existat momentul de peste 8 ani când la TVV se dădea ora exactă...

57. NICOLAE DABIJA, azi, academician basarabean.

Am participat la PODUL DE FLORI (6 mai 1990) de la

Prut, o acțiune patriotică unică în favoarea Unirii Basarabiei cu România. Am spus și atunci și am scris de zeci de ori că, dacă Iliescu și Snegur voiau atunci, se putea face Unirea, soldații ăia cu ochii încrucișați, tare înspăimântați, ar fi luat-o la fugă înspre țările lor fără nici o împotrivire. Ai noștri au oprit voința națională.

Am fost, invitat și neinvitat, de multe ori în Republica Moldova... cea independentă.

Pe Nicolae Dabija l-am cunoscut cu mult înainte, pe str. Pușkin nr.6, unde era redacția revistei **Limbă și literatură**, publicație în limba română, cu litere latine, unde lucra acest tânăr poet. Am comunicat foarte bine, deși mereu se uita prin colțuri să nu fie înregistrat și, drept care am ieșit pe strada mare (Lenin) unde nu s-a mai înfricoșat să fie unionist. În aceeași seară l-am întâlnit pe Mihai Cimpoi, pe Grigore Vieru, condus de profesorul din Cărpineni (ajuns ministru, apoi) Ion Iachim.

După înființarea TVV (televiziunea Vaslui), am filmat pe săturate în Chișinău, însoțit chiar de un ministru al culturii, marele patriot Ion Ungureanu. L-am înregistrat și pe Nicolae Dabija în perioada sa de îndrăzneală revoluționară, pentru că după ce a tot fost promovată și mai ales după alegerea ca Academician al Republicii Moldova, a devenit blând și circumspect.

Rețin din toate acestea că Nicolae Dabija a devenit un poet fanion al Unioniștilor, o voce autorizată în Academie, dar nu cel

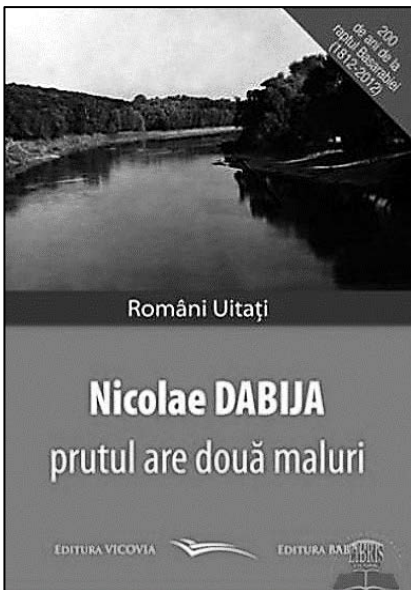
mai înflăcărat luptător pentru Unire. A contribuit serios la adoptarea alfabetului latin în școli și la combaterea idioțeniei numită „limba moldovenească” de esență sovietică.

A fost de multe ori în România, am convorbit de multe ori și la Huși și la Vaslui și în alte părți, dar nu l-am prea înregistrat pe bandă pentru că evita considerațiile politice care făceau obiectul atenției mele. Poetul, prozatorul, activistul social, academicianul Nicolae Dabija este un produs („neclar”) al României Mari.

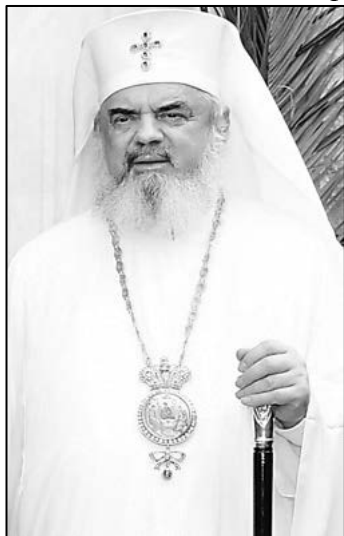

Îmi pare tare rău s-o spun, dar trebuie: cam toți frunțașii basarabeni au fost în două bărci, călcând pe cea mai avantajoasă: dacă nu e cu România... e cu Rusia. Drept care destui au ajuns și academicieni români (deci cu avantaje) fără ca să aibă cumva rolul stindardului național.

A fost prin județ ca exemplu, a fost în presă, este...

58. IPF DANIEL... mitropolitul, azi patriarh.

I.P.F. Daniel a impresionat și ca episcop, și ca Mitropolit la Iași și acum ca Întâi Stătătorul Bisericii Românești prin acuratețea comunicării, logica expunerii și dinamismul pentru realizarea faptică. Era considerat astfel încă înainte de 1989. Ca Înalt Prea Sfințit la Iași, l-am filmat și ascultat. Interviu mai amplu despre rolul tehnicizării în biserică mi-a acordat când a inaugurat postul de radio Trinitas la Vaslui, într-o clădire din centrul municipiului, concurent la postul meu, Unison Radio, de care nu ne-am prea sinchisit datorită profilului manifest religios și doar

cu program regional și nu viu, local cu viața DJ-ului comunicată publicului.

„– Ce sperați să obțineți prin acest mijloc de comunicare?”

„– Neamul românesc a păstrat și va păstra și pe viitor credința strămoșească. Trebuie să ținem cont de comunicarea audio, video, pe internet, alte mijloace tehnice, pentru asistența religioasă a tuturor categoriilor trăitoare pe aceste meleaguri istorice. Ține de voința noastră să ne adaptăm cerințelor viitorimii”.

După mai bine de un deceniu, se observă că a fost un vizionar. Noi nu „vedeam” internetul așa penetrant și în atmosfera libertină, nici educația prin biserică, nici cât de mare forță socială va deveni. În fapt, astăzi Biserica Română este cea

dintâi Instituție a acestui stat, încă laic. Deocamdată numărul mare de biserici construite existente (circa 18.000), dotările pentru difuzarea imaginii și sunetului, revitalizarea muzicii bisericești, armata de preoți cu foarte mulți școliți și învățați, probabil și cu adaptări dogmatice, alcătuiesc o bază puternică, nu numai pentru educație spirituală. I.P.F. este cel Dintâiul pentru slujirea neamului în acest mod... cultural și spiritual. Probabil pregătit pentru lupta împotriva alienării mintale, promovată de televiziunea la purtător, de alegătura după „ochiul dracului” - banul cel stăpânitor.

**(Extras din cartea „Ceașescu... Bășescu, Mitterand
- Snegur - Iliescu, Lucinski -Constantinescu –
Regele Mihai I, Evocări de reporter”
Editura PIM Iași 2014)**

Om de excepțional spirit, ÎPF Daniel exprimă în cel mai înalt grad aspirațiile naționale dintr-un plan paralel spiritual-cultural.

CATEDRALA PATRIARHALĂ

59. IORDAN DATCU, istoric al folclorului

Cu ocazia unor Sesiuni de comunicări și a Festivalului de interpretare a cântecului popular de la Craiova, între 1971-1973, am fost cazat în hotelul „Jiul” din central municipiului. A fost să dorm în aceeași cameră cu monografistul Iordan Datcu, cu o mutră acră și mereu nemulțumit de ceva, dar cu care m-am înțeles excepțional după Sesiunea, pe care el a comentat-o în scris și mă nominalizează ca Marin Dumitru, în loc de Dumitru V. Marin. Până la urmă conta că sunt și eu pomenit printre personalități, pentru că, deși eram Inspector principal în cultura vasluiană, pentru îndrăzneală, personalitate și nesupunere îi era interzis preseii de partid, ziarului *Vremea nouă* (altul nu era) să-mi primească vreo colaborare sau să-mi pomenească numele. Cel care avea în veghe acest lucru era tocmai fostul meu coleg de facultate, cel cu ștampila „T” în buzunar, și fără de care nimeni, absolut nimeni nu tipărea ceva.

În sala hotelului „Jiul” a venit floarea folclorului și etnografiei românești, adică a fost o sesiune cu adevărat științifică, iar la Concursul din acea seară le-am descoperit pe interpretele Ionela Prodan și Maria Dragomiroiu, am făcut cunoștință cu o personalitate cultural specific oltenească, Florea Firan. Printre cei care au apreciat comunicarea mea „Cântecul popular în cultura de masă” a fost și acest mare cercetător, rămas în Istoria disciplinei prin Dicționarul *Etnologilor Români*, Ed.

SAECULUM I. O., Buc.1998, în 2 volume, în al doilea fiind și eu micromonografiat, pp.65-66.

De altfel, într-o bună tradiție de colaborare cu vârfurile cercetării și istoriei etnografiei de nivel național, a funcționat sistemul de promovarea valorilor pe care le descoperea fiecare și așa am ajuns și eu mai repede cunoscut, așa am învățat de la mari valori ale vremii ca Al. Amzulescu, Ov. Papadima, Gh. Vrabie, G.G. Ursu, Adrian Fochi și mulți, mulți alții. Îmi folosea și faptul că mă înscrișesem la Doctorat la dl. Profesor Doctor Docent Mihai Pop.

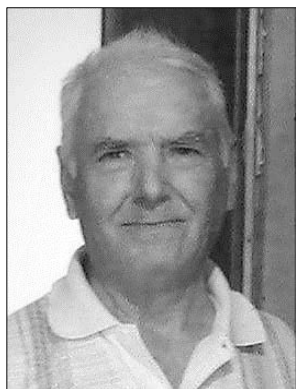
Omul acesta de o acribie cu totul rară, era un foarte bun amfitrion și, în apartamentul său dintr-un bloc bucureștean, prin spatele Casei Scânteii, am purtat multe convorbiri folositoare, am aflat mari taine ale cercetării, m-a orientat asupra marilor valori românești și universale. Să nu uităm că o bibliotecă impresionantă ca a lui era o sursă de mare pregătire în știință, în condițiile în care informația de bază sau de specialitate era ÎN CĂRȚI și cine nu avea o bună bibliotecă nu putea aspira la autoritate în specialitate, iar cine nu participa la diverse întâlniri era mereu în afara competiției.

Eu eram la catedră, unde nu eram un profesor de limba română slab, unde întrețineam un Cenaclu (Mugurel '74, aproape 2 decenii), când stăteam multe nopți la studiu și interpretare. Cu ajutorul lui Iordan Datcu, chiar nu am pierdut timpul de pomană și am beneficiat de un parteneriat competent, afectiv, concret. Pătrunea și el greu în presa de specialitate, era cam marginalizat că nu-i făcea destul loc „partidului în toate”, preferând probitatea științifică și omenească. Ultima vizită, acasă la el, dar și el a fost oaspetele meu la Vaslui, în preajma susținerii doctoratului meu, a fost prilej de bucurie pentru rezultatele sale în cercetare și de tristețe pentru starea modestă, săracă chiar, în care se afla și era nevoit să trăiască. Cam crud destinul pentru un așa de mare specialist ca el.

E o pildă vie de conștiință națională și științifică.

60. PETRU DAVID

„Om blajin cu inimă de aur, profesor pentru mulți, inclusiv ca ziarist, face mare onoare Hușului... aproape natal”
(D.V.M.)

„Mă numesc Petru Ioan David. M-am născut la data de 1 februarie 1938, în satul Tupilați, comuna Vutcani, pe atunci județul Fălciu. Referitor la data și locul nașterii pot adăuga faptul că era o iarnă foarte grea încât, lui tata i-a trebuit să aștepte 4 zile, să se poată deplasa la centru de comună, pentru a declara, organelor în drept, că m-am născut. Pe certificatul de naștere apar ca fiind născut pe data de 4 februarie. Toată copilăria mea a fost marcată de evenimente tragice pentru locuitorii din Depresiunea Elanului: Cutremurul de pământ, devastator din noiembrie 1940, deplasarea trupelor românești spre răsărit, urmând să elibereze Basarabia răpită de ruși prin tratatul Molotov - Ribbentrop. Trecerea frontului Celui de al II-lea Război Mondial cu efecte devastatoare, spre apus, seceta din vara anului 1946, care a determinat, foamete și criza a mărfurilor de larg consum din anii 1946 și 1947, introducerea cotelor obligatorii pentru plata datoriilor de război, către Uniunea Sovietică(Rusia).

Am început activitatea publicistică la Ziarul Evenimentul de Iași. Timp de șapte ani am publicat zilnic, în afară de sâmbăta, articole în care am descris evenimente din zona Huși Nu am avut restricții privind domeniile de activitate.

În ultimii 10 ani, activez în calitate de redactor colaborator la redacția hușeană a ziarului Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,

Televiziunea Vaslui online și revista Meridianul Cultural Românesc, particip activ și antrenez un număr apreciabil de condeieri hușeni la simpoziioanele organizate de Trustul de presă CVINTET TE-RA VASLUI, condus de Prof. Dr. Dumitru V. Marin. La aceste simpoziioane am alocuțiuni sau realizez filme pentru TVV Online, Vaslui, Particip la lansările de carte organizate în localitățile din Zona Huși. Particip și realizez pelicule de film la Sărbătoarea comunelor limitrofe Hușului, realizez reportaje cu ocazia unor evenimente deosebite. Public în ziarul Meridianul lecții și fotografii apicole, inspirate din experiența proprie. Zilele acestea lucrez la o monografie a satului meu Tupilați din Zona Huși, comuna Găgești, Jud Vaslui. Lucrarea care va depăși mult sută de pagini se apropie de sfârșit. Probabil, în lunile următoare o voi încredința la o editură. Distribu și realizez un număr apreciabil de abonamente la publicația Meridianul Iași-Vaslui-Bacău. Am cereri de articole pentru revistele hușene Prutul și Lohanul”.

De adăugat că Petrică David este un alergător pe speze proprii în tot județul Vaslui, este un tip deosebit de simpatizat deși face ziaristică, e un coleg blând și afectiv. Ca profesor, activist cultural, ziarist și... apicultor (articole valoroase în Meridianul de Iași – Vaslui – Bacău) ca familist (de decenii căsătorit cu o doamnă=soție de excepție) cu doi copii realizați social și familial, de fapt prin toate, e un reprezentant al adevăratei intelectualități hușene.

	<i>„Nu poți să accepți mierea și să negi rolul albinelor</i>	
	Dorel SCHOR	

61. IOAN DĂNILĂ, universitar alecsandrinian

Ne-am apropiat instantaneu la o lansare de carte a unei colege de la Podu Turcului, monografie pe care a îngrijit-o și a orientat-o pe autoare pentru o bună realizare (prof. gr. I, Tatiana Galan). L-am filmat la Casa Alecsandri din Bacău de care se ocupă îndeaproape pentru restaurare, la alte manifestări din județ, la lansarea Revistei, a comunicat la mai multe ediții ale Simpozionului Național organizat de noi, la Vaslui. De multe ori, pentru că mereu are de spus ceva în plus, de argumentat o idee nouă sau o problemă de limbă.

L-am simțit întotdeauna ca pe un frate, calm, documentat, afectuos profesionist. Are rezervată rubrica învățătorului...

EXCURS PAMFILIAN, DUPĂ 20 DE ANI

Prezența, într-un parcurs imaginar, a unui specialist dintr-un anumit domeniu are o dublă valoare: pe de o parte, este liantul a două serii de cercetători (în cazul nostru), iar pe de altă parte, este el însuși o personalitate creatoare. Tudor Pamfile (1883-1921) a izbutit performanța ca în doar 38 de ani să se remarce în ambele direcții enunțate mai sus. Romulus Vulcănescu îl găsește drept „a doua figură dominantă în etapa de elaborare a domeniului etnografiei” românești, după Simeon-Florea Marian, cel care – mentor fiindu-i – a primit eticheta de „priceput, stăruitor, bogat și norocos muncitor”. Să realizezi culegeri de folclor tematic și de proporții semnificative, să fondezi și să coordonezi două reviste de cultură („Ion Creangă” și „Miron Costin”), să publici producțiile populare sub egida celui mai înalt for științific – Academia Română – și să primești laude pentru toate acestea de la personalități de

primă mărime (Nicolae Iorga, Ion Bianu, Mihail Sadoveanu ș.a.) e mai mult decât trebuie pentru ca numele lui Tudor Pamfile să strălucească în galeria oamenilor de seamă ai Moldovei și ai țării.

Am spus undeva că un criteriu – secundar, e drept – pentru a stabili valoarea de circulație a ideilor sau a lucrărilor cuiva este dat de convertirea numelui de persoană în adjectiv sau, mai mult decât atât, acesta să se prelungească într-un termen semnificând o orientare cu caracter general. În cazul nostru, autorul unei teze de doctorat centrate pe contribuția lui Tudor Pamfile la dezvoltarea folcloristicii naționale, Dumitru V. Marin, a creat adjectivul „pamfilian”, pe care l-a susținut prin evaluări corecte și prin necesarele raportări la opera cărturarului. Stă mărturie varianta editorială a tezei, cu titlul „Tudor Pamfile și revista «Ion Creangă»” (Vaslui, Editura „Cutia Pandorei”, 1998). A nu se crede că subiectul nu a mai fost abordat; ba se poate vorbi de o tradiție personală în tratarea temei. Într-un singur an, 1973, D. V. Marin a publicat șapte articole din domeniul folcloristicii: „90 de ani de la nașterea lui Tudor Pamfile” („Vremea nouă”, Vaslui), „O prestigioasă revistă de folclor: «Ion Creangă» (65 de ani de la apariție)” („Cronica”, Iași) etc. În anii următori a păstrat pasiunea pentru cele două teme, cu studiile „Considerații preliminare privind promovarea cântecului popular la revista de folclor «Ion Creangă»” (1975), „Un folclorist de seamă: Tudor Pamfile” (1978), „O valoare spirituală națională: revista «Ion Creangă»” (1983), „100 de ani de la nașterea unui mare folclorist: Tudor Pamfile” (idem) etc. Editorial, a îngrijit „Basmе”-le lui Tudor Pamfile la Editura „Junimea” (Iași, 1976). Așadar, o primă condiție a credibilității a fost atinsă: continuitatea abordării temei. Probabil aici trebuie căutată preferința lui D. V. Marin pentru detalieri, întrevăzute în cuprinsul lucrării sale din 1998: „Un folclorist și o revistă bărlădeană în patrimoniul național” (pp. 15-72), „O revistă pentru o idee: corpusul folclorului românesc” (pp. 73-172), „O arhivă pentru mai târziu” (pp. 173-214), „Final deschis” (pp. 2015-220), totul încheiat cu note, mărturii și documente și clasica bibliografie.

Am semnalat în cuprinsul lucrării câteva subiecte pe care le-am parcurs cu un interes special: tonul aspru (motivată?) al lui

Tudor Pamfile la adresa broșurii lui Grigore Tabacaru „Jocuri românești pentru copii” (pp. 17-18), descrierea unor obiceiuri de Dragobete (pp. 258-260) și a salutului la români (p. 270), ca și referirile la Giorge Pascu (p. 202 et passim), cu privire la studierea ghicitorilor. Îmi permit o sugestie pentru D. V. Marin: reeditarea lucrării, cu dezvoltarea unor subcapitole („Folclorul copiilor”, de pildă) și cu revizuirea altora. Îl obligă la acest demers calitatea specialiștilor în folcloristică pe care i-a contactat (Iordan Datcu, Gh. Vrabie, Ovidiu Papadima, N. Constantinescu ș.a.), necesara reevaluare a propriei munci și, de ce nu, progresele industriei tipografice. Într-un an când vârsta îl obligă să dubleze o cifră recunoscută pentru energia-i benefică, îi fac cadou o propunere: să deschidă chiar în 2018 Colocviile de Folclor „Tudor Pamfile” fie la Galați, fie la Vaslui, de preferință în parteneriat cu respectivul Centru Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale. Mi-a venit această idee în ziua de 4 aprilie a acestui an, asistând la sărbătorirea lui Viorel Savin, care a împlinit 77 de ani. (L-au firitisit, în Aula „Vasile Alecsandri”, Serviciul Public Județean pentru Promovarea Turismului și Coordonarea Activității de Salvamont Bacău, în parteneriat cu Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău.) A primit în dar ediția I a unui festival național de dramaturgie. (Scriitorul băcăuan a excelat în acest gen, dar a trimis în librării și cărți de poezie, teatru și publicistică.) C.J.C.P.C.T. Bacău și multe altele din țară vor fi prezente la prima ediție a Colocviilor „Tudor Pamfile”, coordonate de prof. dr. Dumitru V. Marin.

Ioan DĂNILĂ

**(... 77... NODURI culturale și semne amicale,
Ed. PIM Iași, 2018, p. 143, 144)**

Prezent des în județ, este de toată prețuirea pentru efortul depus, dar mai ales pentru mintea sa strălucitoare.

62. ION DEDIU, ecologist și academician basarabean

UN ÎNDRĂZNEȚ UNIONIST ȘI UN MARE PATRIOT

„Ne-am întâlnit la primul forum (la alegeri) al ecologiștilor, care promovau o uniune de partide în cadrul Internaționalei Ecologiste, la întâlnirea Internaționalei Verzi pe 30 nov. - 2 dec. 2001, la Budapesta. La alegerile din Republica Moldova mi-a fost oaspete la sediul Partidului Ecologist în Chișinău (împreună cu alți reprezentanți români și președintele Alexandru Ionescu). Ne-am mai văzut și am

convorbit de câteva ori, așa că pot zice că l-am cunoscut oarecum bine pe profesorul videoreporter. I-am dat interviuri mai multe, inclusiv la Budapesta, unde a sprijinit delegația Moldovei să fie admisă în Internațională (preopinental lui Ioscha Fischer!).

Ca om, era extrem de comunicativ și n-am avut vreodată controverse. Totdeauna cu aparat de filmat la el, era și reprezentant oficial și om politic și operator tv. Unionist convins militant cu adevărat, și în Parlamentul Moldovei și în interviurile cu președintele Mircea Snegur, ori alți miniștri și în emisiunea de la Televiziunea Moldovenească, era bun vorbitor, clar în afirmații.

Un tip interesant și cu operă, donând cărți, de care nu-mi mai amintesc, eu am doar „Tudor Pamfile și revista Ion Creangă”, activitatea marelui folclorist fiindu-mi puțin cunoscută, dar am auzit mai multe de Glasul Basarabiei, fondată de Tudor Pamfile.

Pentru că eu am împlinit 77 de ani, îl consider un frate român, de aniversat acum la o vârstă rotundă și-l invit să nu lipsească la aniversarea mea de 80 de ani de la Chișinău.

Cordiale salutări și urări de sănătate”.

**Prof. univ. dr. Ion Dediu,
Academician al Republicii Moldova
Directorul Institutului de ecologie și geografie
al Academiei din Republica Moldova,
Președinte de onoare al Partidului Ecologist din
Moldova
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 73)**

A existat o perioadă de dezgheț și comunicare liberă cu confracții din Chișinău, cu deplasări și acțiuni comune, inclusiv, politice.

Cu academicianul Ion Dediu m-am întâlnit în varii momente, la partid, la Academia Republicii Moldova, unde avea un cabinet special. Era extrem de primitiv, manierat, prietenos, dar mai ales convins unionist, temă pe care am discutat-o mult și intens. În inimile noastre Unificarea celor două țări românești s-a înfăptuit de mulțisor, adică de aproape 3 decenii de când ne cunoaștem.

Mă sfătuia mereu, „mai stai pe loc, prietene, că n-ai să le poți face pe toate”, dar de fapt altfel nu se putea, pentru că întotdeauna eram de toate, de la șofer la interlocutor oficial și mai ales reporter de televiziune.

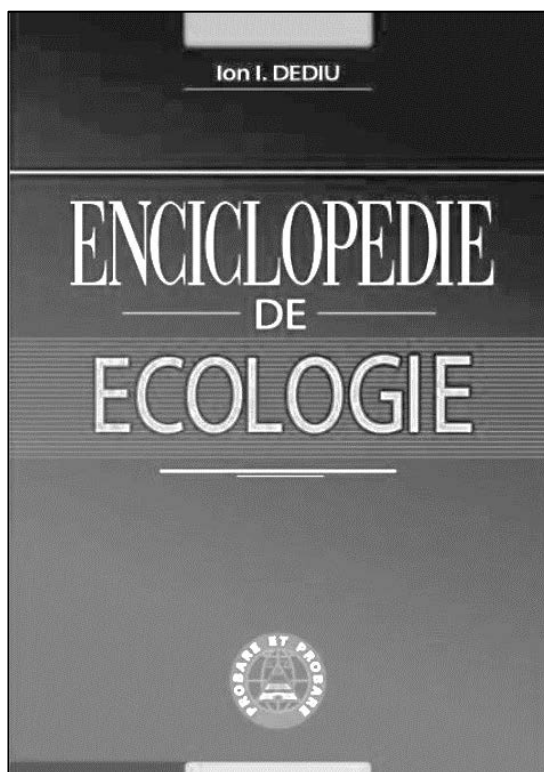
Sub ochii noștri neputincioși s-a desfășurat tragedia unui neam rupt de pactul Ribbentrop-Molotov, din 1939, iar politicienii actuali n-au avut curajul să încalce atitudinile externe de păstrare a statu-quo – ului politico-administrativ.

Am mai spus-o de multe ori: dacă la PODUL DE FLORI de la Albița-Leușeni (6 mai 1990), când tot felul de soldați cu ochii încrucișați se uitau cu imensă frică la zecile de mii de români

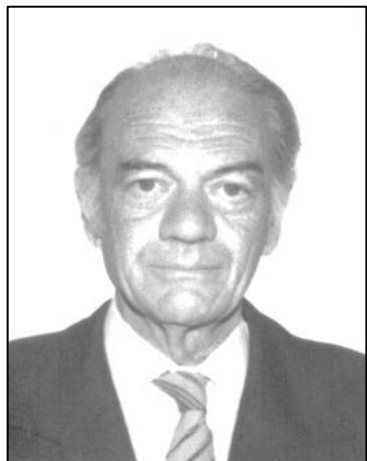
și alte zeci de mii de basarabeni care traversau podul de graniță, gălăgioși, optimiști și fericiți, dacă atunci Snegur + Iliescu ar fi avut curajul înlocuirii grănicerilor cu români, unirea s-ar fi făcut de la sine. Atunci și eu și Dediu eram la Podul de Flori, astăzi rămas în istorie, ca și dorințele noastre de împlinire națională. Marii intelectuali ca Ion Dediu, Ion Ungureanu, Ion Iachim, D. Mățaș, N. Dabija, Valeriu Matei și mai ales Grigore Vieru ca și cei din România și-au dorit împlinirea acestui ideal național, care...va mai tot întârzia (!!).

Iată de ce încă sper că vom putea întinde mâinile peste Prut, să ni le strângem ca frați ce suntem.

Așa cum sunt vânturile politice acum... mai e de așteptat. Totuși, sper să-l pot îmbrățișa în viață pe acest mare patriot...

63. EUGEN DEUTSCH, înțeleptul

De poet și mai ales de epigramistul cu acest nume am auzit de mulți ani, adică de pe când promovam la Iași ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, dar pe omul Eugen cu nume de neamț (nu l-am întrebat dacă e neamț sau nu) l-am cunoscut și apreciat la ședințele lunare ale ALPI, unde amândoi suntem membri senatori. Are o vârstă demnă de respect, are o vitalitate ca la 60 și o înțelepciune ca la 90 de ani. Starea de colaborare s-a instaurat instantaneu, pentru că a apreciat mai ales apariția Revistei

M.C.R. unde a devenit colaborator și...sfătuitor. Prin ce scrie e român adevărat din frontul „batailleuri”-lor pentru permanența limbii române.

Poetul și epigramistul sunt și pentru vasluieni.

64. CONSTANTIN DIDILESCU talent nedreptătit

Omul acesta a fost un mare nedreptătit în perioada

D.V. MARIN și Constantin DIDILESCU

1999, spectacol aniversar –

5 ani RADIO UNISON

Conferirea titlului de CETĂȚEAN DE ONOARE

Prof. Constantin DIDILESCU

comunismă, în pofida marelui său talent de interpret și mai ales de conducător al unor formații vocal-instrumentale cu copiii vasluienilor.

A fost prizonier în Uniunea Sovietică, deci un paria al societății mulți-mulți ani, n-a avut de muncă, n-a primit ajutoare de nicăieri.

Cu mari intervenții a primit conducerea formației de pionieri și școlari de la Casa pionierilor Vaslui, IZVORAȘUL, pe care a făcut-o atât de performantă că a primit premii la fiecare participare județeană, regională, națională. Copiii interpreți îl adorau și deși părea sever avea o răbdare de invidiat. De pe mâna lui s-au ridicat multe valori tinere din municipiu și împrejurimi, voci și instrumentiști.

Rândurile acestea sunt și un omagiu pentru omul care a suferit enorm în prizonierat (ca și prof.univ.dr. Constantin Ciopraga) și apoi ca tratament discriminatoriu al contemporanilor în ultimii săi ani de viață (ca și prof. V.I. Cataramă).

A fost un optimist, optimism pe care-l transmitea tuturor, mai ales părinților care-și căutau educator pentru copii.

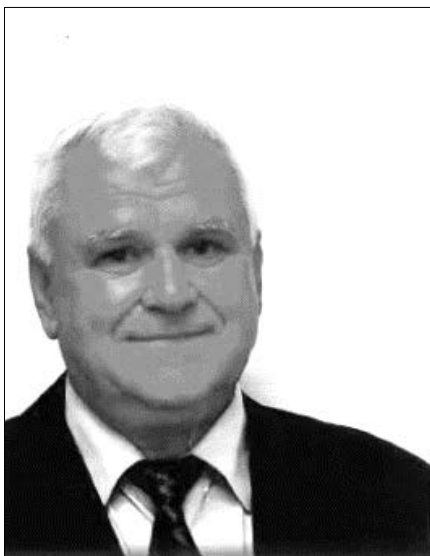
65. TOADER DIMA

„Printre primii doctori ingineri agronomi, deputat, consilier județean, acum, primar, Toader Dima e un model de cumpătare, capacitate, inventivitate.”

(D.V.M.)

AUTORITATE ȘI RECUNOAȘTERE

N: 25 februarie 1951

Reporter: Mă aflu la Berezeni și stau de vorbă cu primarul comunei. Bună ziua, domnule Toader Dima.

Primar: Bună ziua!

R: Dumneata ai harul de a face și satisfacția omului în plină putere, care a realizat ceva în viață. De unde această împlinire?

P: Primii pași i-am făcut după Revoluția din 1989 când fostele CAP-uri și persoanele care au fost împrăștiate au trebuit să-și ia soarta în propriile

mâini și să-și decidă viitorul. Atunci era un haos și nimeni nu știa ce îi rezervă viitorul.

R: Da, dar dumneata ai fost și înainte de 1989 implicat în sectorul acesta.

P: Din 1981 până în 1986 am fost șef de fermă la ferma Sărata, o fermă de oi cu 5.000 de capete ce aparținea de IAS Vetrișoaia. După 1986 am fost promovat ca președinte de

CAP la un CAP cu renume pe Valea Prutului, în județul Vaslui. Era un sector zootehnic puternic cu 2.900 de capete de taurine, un sector puternic cu animale sănătoase și bine îngrijite care dădeau 20 de litri de lapte pe cap de vacă furajată. Centrele de colectare a laptelui din zonă se aprovizionau cu lapte de la Berezeni. Era un model de practicare a zootehniei. Totodată am preluat aici, în 1986, pe lângă sectorul acesta zootehnic modern și un sector vitipomicol performant, un sistem de irigații bine pus la punct pe traseul Albița – Fălciu. Aveam atunci 1800 de hectare irigate cu peste 100 de instalații de irigat.

R: Dacă vă întreb ce mai este astăzi din ce era atunci, ce-mi spuneți?

P: Dacă vă legați de activitatea inginerului Dima, eu am fost cel care a susținut și a salvat în 1996 sistemul de irigație Albița – Fălciu de la distrugere. Atunci când totul era „un morman de fiare vechi” în viziunea unora, eu am spus că „de Berezeni nu se atinge nimeni”. Apoi în 2000 am înființat OUAI-uri (Organizația Utilizatorilor de Apă) și a rămas aceeași suprafață de irigat instalația mergând și în ziua de astăzi. Am beneficiat și de un proiect de 1 milion de euro pentru modernizarea sistemului de irigații și schimbarea conductelor de aprovizionare. Am salvat astfel tot sistemul Albița – Fălciu pe cele aproape 9000 de hectare. Am înființat peste 7 astfel de OUAI-uri. Aici a rămas astfel un puternic bazin legumicol și un puternic bazin de cultivare a cerealelor, cu producții record.

R: Haideți să reconstituim puțin din viața dumneavoastră. Când v-ați născut?

P: Eu m-am născut pe 25 februarie 1951 în satul Berezeni, comuna Berezeni. Părinții mei au fost țărani. Tatăl meu nu a prins revoluția, din păcate a murit în 1989, în septembrie. Mama mea, mă bucur că trăiește și acum. Are 93 de ani. Sunt mândru că sunt fiul lor pentru că m-au educat și m-au format pentru a fi de folos societății.

R: Realizați că chiar sunteți de folos societății?

P: Eu mă mândresc cu ce am făcut, dar să spună oamenii. Eu tot timpul am ieșit în fața oamenilor și le-am spus cine sunt, ce-am făcut și ce voi face în viitor.

R: Când v-ați căsătorit și câți copii aveți?

P: M-am căsătorit în 1977 și am două fete. O fată este medic și asistent universitar la Facultatea de Medicină din Timișoara iar a doua este biolog la Apele Române la Iași. Am și un nepot în vârstă de 7 ani cu care mă mândresc.

R: De ce ați ales agronomia și zootehnia, domnule Dima?

P: Pentru că asta am avut la bază. Am avut niște modele de tehnicieni veterinari pe Valea Prutului iar tatăl meu a spus că este o meserie de viitor și că ar trebui să o practic și eu. În 1972 am terminat liceul și am ieșit tehnician veterinar. Apoi am mers în armată după care am practicat meseria vreo 3 ani și apoi am făcut facultatea și m-am perfecționat în ceea ce am devenit mai târziu.

PUȚINĂ ISTORIE

R: Cum ați reușit să mențineți această societate zootehnică, sub numele de AGROIND Berezeni, și după 1989. Asta cu siguranță n-a fost o treabă simplă.

P: Mulți spuneau la acea vreme să-mi văd de treabă, chiar și oficialitățile județului, și să las omul să-și bată țărusele și să-și ia în proprietate ce este al lui. Am chemat atunci un grup de oameni care a fost aproape de mine și i-am invitat să ne întâlnim la Căminul Cultural unde să stăm de vorbă despre viitorul nostru. Au fost atunci peste 500 de persoane la întâlnire, oameni cărora le-am spus ce voi face și că nu vom distruge nimic și vom păstra totul așa cum este. Am funcționat la început pe vechea structură și nu am distrus nimic. Am păstrat ferma zootehnică, am păstrat ferma legumicolă, nu am stricat sistemul de irigații și am fost primul care am plantat în 1991, 37 de hectare de vie.

R: Ați făcut și presiuni asupra unora, pentru că atunci toată lumea își voia dreptul.

P: Nu. Pur și simplu au luat exemplu unul de la altul și au luat ce-i bun. Noi nu doar ne-am adunat și atât, noi ne-am dezvoltat. Am spus că trebuie să păstrăm ce avem. Trebuie să păstrăm unitatea de panificație și brutăria. Din 1994 am spus că trebuie să ne dezvoltăm din punct de vedere economic. Ce producem la nivel de comună, de societate agricolă, trebuie valorificat. Am înființat astfel magazine în Bârlad, în Huși și la nivel de localități. Apoi, pe lângă plantațiile de vii și livezi, am făcut o moară de grâu și porumb care funcționează și astăzi și pe care am modernizat-o. Am mai făcut un centru de colectare a laptelui și o fabricuță de produse lactate.

CU ÎNCREDERE

R: Credeți că ați făcut tot ce trebuia și că veți rezista în continuare în forma aceasta?

P: Da. Mai ales acum când avem un mare sprijin prin Fondurile Europene. Nouă ne-au ajutat foarte mult aceste fonduri. Am început cu un program SAPARD de 350 de mii de euro prin care am adus utilaje agricole: combine, tractoare performante, mașini agricole performante. Apoi după ce ne-am integrat în Uniunea Europeană în 2007, am beneficiat de un alt program de 1,5 milioane de euro prin care am modernizat sectorul zootehnic și am făcut achiziții de tractoare, mașini și am făcut și depozite de 3.000 de tone de cereale care au un uscător performant cu preluarea cerealelor, selectare, vânturare, ieșind astfel un produs finit de bună calitate.

R: Vă propun să ne întoarcem la omul Toader Dima. Ați fost așadar tehnician, inginer zootehnist, șeful CAP-ului și apoi, ce a urmat?

P: Am reușit prin imaginea pe care am avut-o în toată Moldova ca la alegerile din 2012, în urma candidaturii în colegiul Huși, să ajung deputat cu 70% din voturi.

R: Faptul că ați ajuns în Parlament a fost o experiență bună, a fost o experiență rea, v-a întrerupt de la munca dumneavoastră aici?

P: Eu sunt mândru că am ajuns acolo. Am fost în fruntea țării, vorba mamei mele.

R: Am văzut că se și doarme, uneori, în parlament. Dumneavoastră ați dormit pe acolo?

P: Te mai prinde somnul, de ce să nu recunoaștem? Sunt ședințele alea lungi în care se mai întâmplă, dar trebuie să fii vigilent să nu te prindă mass-media. Mie nu mi s-a întâmplat dar sunt cazuri.

R: Cum a fost în Parlament, mai ales că dumneavoastră aveți o oarecare experiență într-un anumit domeniu.

P: M-am axat în principal pe agricultură în intervențiile mele, mai ales că știam că agricultura ocupă un loc important în Parlament. La Comisia Pentru Agricultură am avut întâlniri cu sindicatele din agricultură, cu patronatele, cu toți fermierii, cu crescători de ovine, apoi am pus un accent deosebit pe Codul Silvic, am fost consultați la Codul Fiscal. Apoi s-au dat tot felul de legi pentru valorificarea produselor agricole, pentru valorificarea cerealelor. Am avut contribuții pentru înființarea sistemului de irigat, pentru înființarea OUAU-urilor astfel încât toți cei care au avut OUAU-uri au putut face proiecte de 1 milion – 1,5 milioane de euro. S-au dat milioane de euro pentru modernizarea sistemului principal de stații de pompare mari, la nivel național. Chiar și ministrul Daea a spus că se vor mări suprafețele irigate cu sisteme de irigat performante.

R: Credeți că prin faptul că ați menținut această unitate productivă agricolă, așa zice eu unică, ați contribuit la creșterea nivelului de trai a populației sătești?

P: Această îmbunătățire se cunoaște în continuare. Modul cum s-a dezvoltat acest sector mi-a ajutat și în campanie, ca imagine. Mă întrebau oamenii în campanie când duc minunea de la Berezeni și în celelalte comune.

SUFLETUL LA BĂTAIE

R: Simțiți ceva în sufletul dumneavoastră datorită acestor aprecieri?

P: Simt că întineresc, nu îmbătrânesc. Dacă mă uit ce las în urmă sunt foarte mândru. Eu am plecat din Parlament și am vrut să ajung primarul comunei Berezeni pentru că nu mi plăcea deloc cum arăta această comună. Prin ce am reușit într-un an jumătate, am schimbat fața comunei. Comuna Berezeni are acum indicatoare ca la oraș care sunt luminate și pe timp de noapte, are cele mai frumoase stații de autobuz din țară. Am modernizat și sistemul de alimentare cu apă. Prin PNDL 2 voi face propriul sistem de alimentare cu apă al Berezeniului. Asfaltăm în comuna Berezeni, sunt modernizate școlile și am peste 12 proiecte pe care trebuie să le realizez în continuare. Voi face un centru social, de zi, pentru 150 de persoane care vor beneficia de fizioterapie cu medici specialiști. Vom moderniza Căminul Cultural cu o sală de spectacole pentru a aduce teatru la Berezeni, pentru a aduce spectacole ca locuitorii să participe și la activitatea culturală.

R: Cum vedeți întinerirea satului românesc.

P: Prin proiectele pe care le facem trebuie să căutăm să reînnoim satul românesc, să-l reaşezăm, să-l revigorăm. Acest lucru se face nu prin luarea și aducerea copiilor de la sate la centru, ci încercând să ducem învățători la nivel local. Noi am avut niște repere în Perioada Interbelică. Învățătorul, agentul agricol și preotul sunt cei trei factori importanți care dau imaginea satului românesc. S-a greșit foarte mult de la Revoluție încoace. Noi am pus accent pe pământ, să nu

rămână pârlomagă, să-l folosim, dar nu ne-am întrebat ce va face omul, care este proprietar, în viitor. Am abandonat omul. Asta a dus la desființarea și la izolarea satului românesc. Nu mai avem repere.

UNITATE DE NEAM

R: Suntem în Anul Centenarului și v-aș întreba: primarul de la Berezeni, mai vrea unificare cu Basarabia?

P: Cum să nu, eu chiar am rude în Republica Moldova. Noi am participat la Podul de Flori în 1990, am trecut atunci și ne-am întâlnit cu frații noștri de peste Prut. După Revoluție am fost printre primele localități din județ și din țară care am trecut cu autocarul și am mers la Antonovca – Antonești – și am, stat o săptămână cu Școala de la Fălciu și Școala de la Antonești. Apoi au venit și ei la noi și am depănat amintiri și ținem și acum legătura.

R: Ideea de patriotism poate dispărea din rândul poporului?

P: Nu, niciodată!

R: De ce credeți asta?

P: Românul a fost tot timpul patriot. Nu trebuie decât să ne uităm de-a lungul timpului în istorie.

R: Domnule primar, aveți satisfacția că lăsați ceva în urmă?

P: O vorbă din bătrâni spune: „să nu faci umbră pământului degeaba”, și cu asta cred că am spus tot. Trebuie să te uiți ce-ai lăsat în urmă, ce-ai făcut și ce mai poți face. Eu am dorința de a face din această comună un reper pentru toate comunele din județ și nu numai, și când va intra cineva în comună, indiferent din ce parte, să spună că aici este un adevărat gospodar.

Interviu publicat în Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
Nr. 9 (1839) de joi 8 martie 2018

66. MIRCEA DINESCU, poet și... revoluționar

Poetul acesta, revoltatul în comunism, cu prezență multiplă de când vorbim de capitalismul românesc, are o perioadă lungă de glorie, generată mai ales de aureola sa de prim-revoluționar la TVR, în vestitele secvențe de la 1989. În media timpului nostru în afară de versuri (pe care nu le mai auzim recitate) are o emisiune specială de „bucătărie românească” – Politică și delicatețuri – destul de interesantă (cu Dinescu, bucătarul priceput), e prin diverse jurii (O Vedetă populară la TVR) și

mahăr pe la Uniunea Scriitorilor.

Era consemnat la domiciliu când ne-am întâlnit la un fel de serată literară în București, apoi la Iași, l-am intervievat de mai multe ori, a participat la alt Pod de flori, la Vetrișoia, județul Vaslui, eu, deținând autografe de la el din amândouă „orânduiri” sociale, ca semn că drumurile noastre, nu toate, s-au întâlnit pe tărâm cultural.

În public e o prezență populară, agreabilă, cu voce răsunătoare, destul de clară când e vorba de... susținerea limbajului metaforic. La cât de preocupat apare cu bucătăria, probabil, nu mai are timp să încurajeze noile talente (atât de puține, spre dispariție, astăzi, oricum nesuținute corespunzător de tineretul contemporan).

Venind des, înregistrat mult în presa noastră, a stimulat și cultura locală.

67. VASILE DONOSE, muzician și... multilateral(!)

Vasluian de origine, mare muzicolog, director al Teatrului

de estradă „Constantin Tănase” apreciat profesor, a reușit să conducă destinele unui teatru în care vedetele căutau să-și impună mofturile. Știam asta din bârfele auzite în timp ce stăteam pe holurile instituției.

Președinte de juriu, suflétist, chiar priceput, și-a adus aici de mai multe ori trupe complete cu tot ce înseamnă spectacol teatral adevărat. Era reținut în interviuri ca să nu se strice

cu Partidul și realizam greu un material bun pentru TVV. (n. 4 apr. 1929 – m. 30 dec. 2017).

Născut la 4 aprilie 1929 în Valea Lunga (Vaslui), și-a început studiile muzicale la Școala Normală „Costache Negri” din Galați (1942-1950) cu Xantopol Spiru (vioară) și Ion Voicu (teorie-solfegiu), continuându-le la Conservatorul din București (1950-1955), A urmat Facultatea de Filosofie a Academiei „Ștefan Gheorghiu” (curs seral) din București (1962-1965), obținând doctoratul.

Dirijor de cor la Uzinele „Timpuri noi” din București (1953-1955); metodist (1955-1957) și director (1957-1959) la casa Regională a Creației Populare din București; redactor muzical (1959-1964), director artistic (1964-1966) și redactor șef adjunct (1966-1969) la Radiodifuziunea Română, redactor șef al emisiunilor muzicale la Televiziunea Română (1969-1972), redactor șef și director al emisiunilor și formațiilor muzicale la Radioteleviziunea Română (1972-1978), consilier și director artistic la Agenția Română de Impresariat Artistic – ARIA (1978-1982) și director la Teatrul satiric-muzical „Constantin Tănase” din București (1982-1999).

A fost vicepreședinte al Uniunii Interpretilor din București (1997). A scris articole, studii, cronici și recenzii în „Muzica”, „Studii de muzicologie”, „Sovietskaia Muzika” (Moscova), „Contemporanul”, „Flacăra”, „România literară”, „Viața studentească”, „Săptămâna”, „Tomis” (Constanța), „Luceafărul”, „Îndrumătorul cultural”, „Apărarea patriei”, „Scânteia”, „România liberă”, „Scânteia tinerelului”, „Viața nouă” (Galați), „Drum nou” (Brașov), „Magazin”, „Muncă”, „Ramuri” (Craiova), „Steagul roșu” etc.

A susținut emisiuni de radio și televiziune, conferințe, prelegeri, concerte-lecții, comunicări științifice (Varșovia – 1974, Edinburg – 1969, Augsburg – 1974, Budapesta – 1975, Moscova – 1976, 1984, 1985, Stuttgart – 1977). A făcut parte din jurii naționale și internaționale de concursuri muzicale, de radio și televiziune (Irlanda – 1971, 1976; Ungaria – 1973, 1975; URSS – 1976; Italia – 1973; Franța – 1974; și Cehoslovacia – 1976). A întreprins călătorii de documentare în Belgia, Italia, R.F.Germania, Polonia, URSS, Cehoslovacia, Bulgaria etc. Este membru în Comitetul Internațional de Muzică Populară (1969). A realizat documentarul radiofonic George Enescu or the Poetry of Man (1967, în colaborare).

A fost distins cu Ordinul „Meritul cultural”, clasa V-a (1969), și clasa II-a (1976), Medalia de argint a orașului Russe, Bulgaria (1973), Ordinul Muncii, clasa III-a (1974), Medalia

jubilărie „Bedrich Smelana” din Praga (1975), Medalia orașului Lucca, Italia (1976).

Este vicepreședinte al Uniunii Interpretărilor din București (1997). A scris articole, studii, cronici și recenzii în „Muzica”, „Studii de muzicologie”, „Sovietskaia Muzîka” (Moscova), „Contemporanul”, „Flacăra”, „România literară”, „Viața studentescă”, „Săptămâna”, „Tomis” (Constanța), „Luceafărul”, „Îndrumătorul cultural”, „Apărarea patriei”, „Scânteia”, „România liberă”, „Scânteia tinerelului”, „Viața nouă” (Galați), „Drum nou” (Brașov), „Magazin”, „Muncă”, „Ramuri” (Craiova), „Steagul roșu” etc. Înmormantarea a avut loc luni 1 ianuarie, ora 13,00 la Cimitirul Bellu.

Rămâne un personaj emblematic, adică exemplul de oameni de valoare care au onorat FNUCT deși avea preocupări mult mai importante ca muzician de aleasă importanță.

68. ADRIAN ENACHE, interpr. muz ușoară

E un „solist vocal și cântăreț român de muzică pop și show-man” (Wikipedia)

În acești ultimi ani, interpretul de muzică ușoară s-a impus atenției prin emisiunile realizate pe programul II al televiziunii române, unde ca moderator și realizator a chemat ceea ce a reușit printre cei mai buni interpreți de gen dar a supliniit destule momente cu interpretările proprii.

Noi l-am cunoscut, invitat și ascultat la inaugurarea postului de radio UNISON din Bârlad, la lansarea unui proiect și program la Grădina de vară din parcul public din Bârlad, la sărbătorile TVV cu peste 20000 de spectatori în piața civică din Vaslui.

Ca om e foarte comunicativ , glumeț și cu simțul umorului, poate un pic afemeiat (din cauza asta s-a despărțit de actrița Cornelia Dănilă, azi realizatoare la Gala Umorului), ca artist e un tip dinamic, foarte plin de viață, cu interpretări repertoriale dintre cele mai diverse, supranumit copilul teribil al muzicii ușoare românești.

Dat fiind că după spectacolele sale zeci și zeci de tineri și tinere se întretineau în piața publică iar el, Adrian Enache le răspundea la destule întrebări, ne-a părut un important element educativ. Interpreta melodiile de pe scenă și în aer liber cu școlărima adunată, și avea peste 30 de piese în repertoriu.

Interviurile difuzate atât la radio cât și la TVV, inclusiv aparițiile în direct au însemnat importante și valoroase momente culturale.

69. MARIAN ENACHE, cel bine orientat

Nu l-am cunoscut până n-a ajuns nr. 1 în Palatul Administrativ, în locul fostului Prim-secretar P.C.R. A fost în grupul de la crășma cea mai apropiată care, după fuga cu elicopterul a lui Nicolae Ceaușescu, pe la ora 12,30, au năvălit și ocupat sediul vasluian al PCR. Fiind avocat, grupul l-a ales repede conducătorul noului executiv, iar Marian era foarte prudent și calculat. A știut ce să facă și apoi să se orienteze.

Zeci de seri am convorbit despre ce era de făcut a doua zi, și, m-am prins târziu că mă folosea fără să-mi ofere absolut nimic. Singurul beneficiu a fost că în calitate de reporter TVV, n-am avut nici o interdicție la activitățile publice (democratic, de altfel), așa că în fața biroului său am realizat primul interviu cu Primul Ministru Nicolae Văcăroiu, care, m-am mirat atunci, déjà știa câte ceva din activitatea și reușitele noastre, fapt ce dovedea că Marian Enache știa să se folosească de mana dumnezească de atunci : televiziunea.

M-am cam îndepărtat de om și loc, văzându-mă și neajutat (bănește sau cu transport cel puțin) și băgat în seamă doar ca beneficiar TV. A beneficiat din plin de televiziunea Vaslui, mai ales legat de vizitele lui Ion Iliescu pe aici, acesta cerându-mi de fiecare dată relații despre el. Au fost de folos, pentru că avocatul din Vaslui, Marian Enache a fost de-a dreapta tatălui și în funcții mari și foarte mari promovată de Președinte.

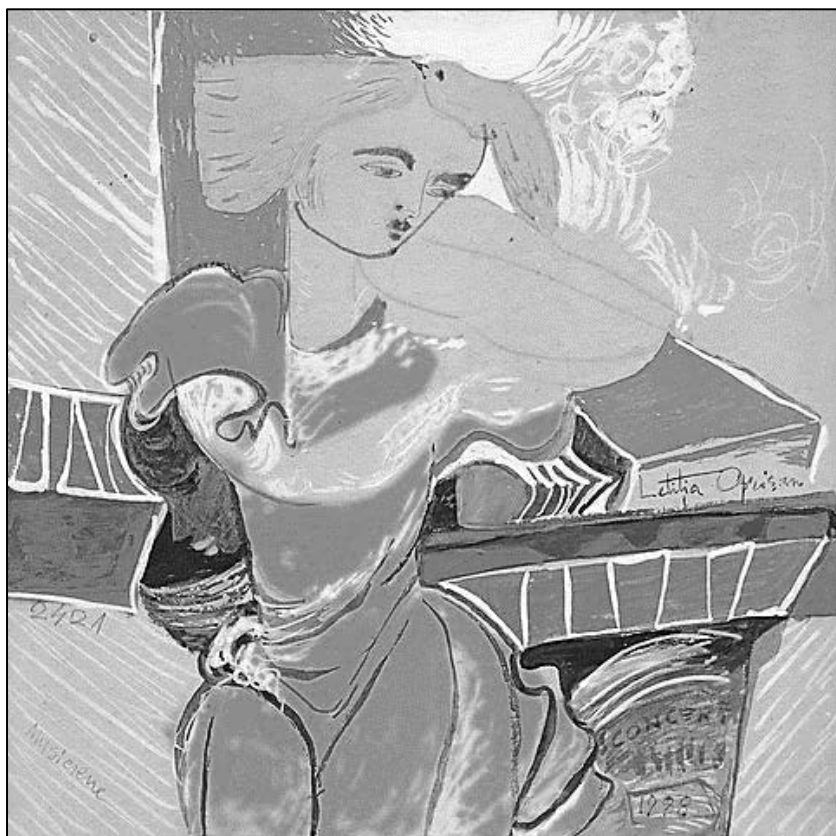
Cred că fostul conducător al „revoluției de la Vaslui” (care n-a fost, de fapt), a fost loial partidului și PSD până și astăzi.

Ce-a făcut pentru Vaslui ?

E greu de spus dacă chiar i-a mai reprezentat pe vasluieni pe oriunde a tot fost. Totuși, Primăria Negrești i-a recunoscut meritele și l-a declarat Cetățean de onoare.

La câte miliarde salariu lunar are astăzi, putem concluziona că a știut să exploateze favorabil împrejurările.

Rămân cu ideea că la baza zborului său a contribuit substanțial și TVV Vaslui. **Nu prea s-a arătat de-ai noștri.**

Letiția OPRIȘAN – Concert

70. SILVIA ENE, cântă

„Muzica populară interpretată ca la Valea Mare, ar fi de asociat cu o voce unică și o personalitate... mereu feminină”

(D.V.M.)

N: 24 ianuarie 1952

Reporter: Eu am prețuit întotdeauna vocea Silviei Ene. Profit acum de faptul că am ocazia să stau de vorbă cu ea. Sărut mâna, Silvica, bine ai venit.

Silvia Ene: Bine v-am găsit.

R: Ai un port tineresc care vrea să impresioneze. Arăți ca o doamnă bine.

S.E.: Desigur. Trebuie să arăt tânără, pentru că sunt prezentă pe scenă.

R: Când ai constatat tu că poți să cânti muzică populară și să te afirmi în muzica populară? Se obișnuiește să se spună: „Am făcut cu bunica, am făcut cu mama, etc.” Dumneata cu cine ai învățat să cânti?

S.E.: După ce am obținut anumite rezultate. Am avut și în clasele primare învățători care au văzut că am voce, s-au ținut de mine, dar mult mai important este faptul că eu am fost trimisă la foarte multe festivaluri, chiar din județul nostru, Vaslui. Am obținut multe premii mari.

R: Nicolae Balan, a avut vreun rol în promovarea ta?

S.E.: Da. Mi-a fost dirijor. Chiar atunci când eram amatoare, lăsa soliștii lui din orchestră deoparte și mă prefera pe mine. Eu cântam cu fanfara și el făcea spectacole cu

fanfara. Eu împreună cu fanfara încheiam toate spectacolele. Pentru că la noi fanfara place și adună oameni. La toate petrecerile sau dansurile care se făceau înainte cânta fanfara. Vara în special. Fanfara cânta în aproape toate comunele din județul Vaslui. La nunți, la baluri, la jocuri, etc.

R: Melodia care te-a consacrat este vestita sârbă a lui Măguță. Așa-i? Cum ai descoperit-o?

S.E.: Bunicul meu se numea Măguță. El avea fanfara lui. După ce a îmbătrânit, a preluat-o tatăl meu. Ei aveau sârba asta pe care o cântau peste tot și avea succes. Și am preluat-o și eu de la ei.

R: Rivaliza cu sârba de la Cozmești, Iași. Fanfara lui Manole, era căutată. Și totuși nu mai este mai nimic acolo, la Valea Mare.

S.E.: Fanfara lui Manole, era foarte căutată. Erau cam 12 în formație. La Valea Mare, cei care au rămas, sunt bătrâni, au plecat majoritatea celor tineri. Erau bătrânii care erau mari muzicanți. Am să scot acum un nou CD și am să scot Hora de la Valea Mare, care se cânta instrumental.

R: Pentru un cântăreț, un CD este ca o carte pentru un scriitor. Câte CD-uri ai scos până acum, Silvia?

S.E.: 6 CD-uri, dar nu mă grăbesc să scot prea multe pentru că vreau ca lumea să se obișnuiască cu melodiile. De câte ori merg la petreceri, spectacole, lumea cântă cu mine melodiile. Spectatorii mimează cu mine melodiile.

R: Există locuri unde nu sunt apreciate cântecele tale?

S.E.: Nu cred. Prind peste tot. Acum, de curând, am fost la ziua unei colege de la televiziune și mi-a cerut în mod expres să-i cânt „sârba aia cu trompetele”.

R: Tu știi să cânti la vreun instrument? Consideri că reușești să ai o voce deosebită pentru că ai talent, har, sau datorită muncii?

S.E.: Nu, la instrument nu știu să cânt. În ceea ce privește vocea mea, mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a dat

harul acesta și talent. Dar dacă nu muncești, talentul nu-i suficient.

R: Cum te clasezi tu în ierarhia muzicii de azi?

S.E.: Generația de aur este generația pe care o știm: Irina Loghin, Maria Ciobanu, etc. Margareta Clipa, mi-e foarte bună prietenă și chiar vorbeam cu ea: „Măi, Silvia, noi suntem generația noastră.” Și chiar aveam de gând să facem un duet împreună.

R: Și totuși există concurență între voi. Mai sunt cântărețe și în Vaslui... Matilda Cojocărița, de exemplu? Eu cred că e de-a noastră, este din Negrești. Dar dintre băieții din Vaslui, pe cine ai remarca? Mai sunt și cei tineri.

S.E.: Da, concurență există, desigur. Dar consider că Matilda Cojocărița, face parte mai mult din generația de aur. Nu știu dintre vocile masculine pe care să o aleg. Dintre cei tineri, Raluca Radu mi se pare deosebită.

R: Desigur, multă muncă. Este vreun sat aici în zonă unde nu ai cântat? Dar dacă cineva ar dori să te asculte, cam câte melodii ai putea să interpretezi?

S.E.: Am cântat prin mai toate satele din Vaslui. Am multe melodii, peste 100, 150. Vorbesc de melodiile mele.

R: Ai avut satisfacții după munca ta? Nu mă refer la prețuirea ta artistică. Din punct de vedere material, ești mulțumită?

S.E.: Nu sunt lacomă, partea materială nu este pe primul plan. Nu am un preț exagerat, mă uit și la om când cer bani, am mai fost și la spectacole caritabile.

R: Cum se cheamă ansamblul tău? Ai copiii acolo?

S.E.: Ansamblul meu se cheamă Hora Ivăneștenilor. Este înființat acum 3 ani. Am copii care au voci foarte bune. Au terminat clasa a VIII-a și au venit aici la Vaslui, sunt acum la ansamblul lui Călin.

R: Se poate trăi din muzica populară?

S.E.: Nu. Trebuie să ai o meserie. Până am ajuns să fiu angajată, am avut una. Se poate întâmpla orice, este posibil să-ți cadă vocea, ai terminat-o cu muzica.

R: Se poate întâmpla așa ceva? Să-ți cadă vocea? Cunoști cazuri? În Vaslui? Probabil este o soluție în aceste cazuri. Să nu cânti când este frig?

S.E.: Da, Maricica Pană, la orchestra „Trandafir de la Moldova”. Avea o voce extraordinar de frumoasă. Era soția lui Emilian Pană. Avea probleme cu vocea în ultimul timp. Eu îmi cunosc coardele vocale foarte bine. N-am nici o problemă. La revelion am cântat afară, pe ger.

R: Câți bani ai făcut la Huși, la revelion?

S.E.: N-am luat nici un ban. Pentru plăcerea domnului primar am cântat, cu orchestra „Trandafir de la Moldova” de acolo. Nu-mi ajunge să trăiesc jumătate de lună cu cât am câștigat acolo.

R: Înseamnă că se câștigă puțin în comparație cu alții. Ce se va întâmpla cu soliștii de muzică populară?

S.E.: Înainte erau mult mai puțini cântăreți ca până acum. Dar eu cred că evoluția muzicii populare în continuare nu este prea bună or să rămână cei ce sunt autentici. Cei care fac o melodie două și se cred vedete nu au nici o șansă. Azi sunt, mâine nu mai sunt.

Trebuie spus că acele câteva interprete nominalizate de Silvia ar fi cam a suta parte din câte am ascultat și înregistrat.

Interviu publicat în Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
Nr. 3 (1884) de joi 24 ianuarie 2019

„Muzicienii nu se pensionează; ei se opresc din cântat atunci când muzica nu mai face parte din ei.”

Louis ARMSTRONG

71. GEORGE FILIP – CANADA, dar, poet național

Pensionarul român George Filip viețuiește într-un bloc pentru asistați social aproape în central marelui oraș Montreal, unde a ajuns după un „pelerinaj” cu multă foame și frecvente umilinți în multe țări, după fuga din țară. M-a invitat acasă, pentru a-i vedea luxul (!) și să-mi gătească românește Maria, moldoveanca, soția lui. „Mă, nene Marine, recunoști repede locul după steagul românesc , tricolorul care atârnă din balcon. Vino să petrecem cu poezia” m-a invitat el după ce ne-am cunoscut în fața

Bibliotecii Naționale din această parte, din provincia Quebec. Chiar că l-am recunoscut ușor după pălăria lui mare de cowboy, părul lung și alb, ținuta neconvențională dar ordonată. A fost strașnic de primitor, afectuos și...deferent, plin de simțământ românesc. Ne-am mai întâlnit în Montreal, să-mi arate statuia părăsită a lui Eminescu, să văd schilavul fond de carte românească din orașul de pe fluviul St Laurent, iar când a venit în țară, am fost bucuros că și-a revăzut Tuzla lui dintr-o Dobrogea românească unde nu mai există un loc și pentru el.

Iată, de ani buni, peste 10 colaborăm excepțional și-și găsește locul în „Destine literare”, pe care le reprezintă cu mare autoritate. Meridianul Cultural Românesc se mândrește cu zecile de poezii, trimise cel puțin săptămânal din care doar o câțame sunt incluse în paginile tipărite.

Rămâne un prieten de înaltă valoare, chiar dacă sălășluiește peste mări și țări, ca un haiduc modern într-o lume cu totul indiferentă la poezi și poezie.

La ultima vizită în Montreal, în august 2018, mi-a înmănat un pachet voluminos de cărți „în care este dorul meu de țară, un strop din simțirea mea și credință că sunt român”.

Eu cred că George „poetul total” e un produs al românismului, aflat în toată nevoia de a-și căuta existența, rostul și...metafora.

E prea bun român să nu-l apreciem.

MAREA... CA O CLEPSIDRĂ

cu tălpile desculțe, pe nisip
încumet dezimvolt amprente dure
și Marea mea cea Neagră n-are timp
pentru nesăbuițe să mă-njure.

mă iartă...de copil m-a botezat
cu apă preasfințită și de dor;
nu ea spre-nstrăinări m-a alungat,
cătrec pustiia emigrărilor.-

vara mă reîntorc la Marea mea.
mă joc precum scrumbiile prin alge
și dinspre depărtări de peruzea
zîmbesc spre țărnișuri sveltele catarge.

râd pescărușii – valuri mă sărută.
eu îngenunchi și briza mă răsfață.
furtuna chiar...nu-mi pare că-i urâtă
chiar dacă mă pleznește peste față.

își trag pescarii lotcile la mal.
sunt grele de calcani și de scrumbii
iar eu ghicesc în fiecare val
clipele smulse dintre veșnicii.

e Marea ca un cactus prin prerii
din care-ascult o doină nerostită;
de ce-ai plecat...de ce nu ne revii
din emigrare grea ca o ispită?...

clepsidra vremii macină balast
și-l zvîrle către-ntinsele fruntării
la care se întorc din timpul vast
să doarmă-n cimitire – marinarii.

aștern cu nonșalanță-amprente dure
peste balastul fin și fără chip.
Marea mea Neagră nu stă să ne-njure,
ea - calmă ne transformă în nisip...

George FILIP
24 iulie – 2019, la TUZLA

72. JOSCHKA FISCHER, șarmantul ministru ecologist german

Un neamț încântător, cu șarm, reținut și exact: în 3 ore, cât a durat întâlnirea oficială dintre delegația ecologiștilor germani condusă de acest ministru de externe-ecologist și Delegația ecologiștilor – Federația Ecologistă din România condusă de subsemnatul s-a purtat ca un frate mai mare și cu mult respect pentru noi: ei ne-au cerut să-l sprijinim să-și aleagă oamenii lor în Comisia Europeană, noi i-am solicitat să ne sprijine să intrăm în Uniunea Europeană. Interpretul nu reușea să

traducă la timp cât de multe lucruri comunicam, într-un dialog foarte animat.

Mi-a înmânat Constituția (viitoarea, neadoptată nici astăzi) Uniunii Statelor Europene, și un steag al U.E. ca semn de prețuire și amicitie.

Hotel Berlin, Budapesta, Ungaria, 30 nov.- 2 decembrie 2001. Întâlnire filmată în totalitate de ing.Sergius-Lucian Marin.

Vasluian la... Budapesta!

De regulă în acest colț de pagină expun teme sau idei generale aplicabile fiecăruia dintre noi. Cred că pe unde au trecut unii, prin lumea largă, mai pot ajunge și alții. Mai avizați însă, după experiența noastră.

Așa cum am spus, am reprezentat Partidul Federația Ecologistă din România la Internaționala Verde al cărei Consiliu

s-a întrunit vineri - sâmbătă - și duminică (31 noiembrie - 2 decembrie 2001) la Budapesta. Fără orgoliu spun că este rangul cel mai înalt de reprezentare pe care l-a avut vreun vasluian în ultima perioadă. Cel mai înalt, dar nu cel mai eficient (pe care l-a reușit dl. Ion Manole, președintele Consiliului Județean Vaslui), pentru căintâlnirea a rămas formală.

Recent, Adrian Năstase mai reprezentase România la Internaționala Socialistă Democrată dar ca Executiv și nu numai politic.

Doctrina ecologistă are forță să ajungă majoritară în Europa și în lume pentru că în condițiile normale ale economiei de piață, împotriva supremației banului și profitului trebuie să fie mai presus viața sănătoasă. Pe care o visăm cu toții. Să nu ne închipuim că (Joschka) Fischer, ecologistul neamțși cel mai puternic în executivul națiunilor europene, face ce vrea el. L-am văzut ca și pe noi, reprezentanții de rând, răspunzând la întrebări, inclusiv ale mele. El, omul care învârtește politica externă a Comunității Europene. S-a văzut mai apoi, la 2 zile, la București, la întâlnirile din cadrul vizitei oficiale.

Chiar atent să nu-i iau funcția, președintele Federației Ecologice din România, Alexandru Ionescu m-a desemnat șeful delegației României la întâlnirea din 30 noiembrie - 2 decembrie 2001, la Budapesta, a Internaționalei Verzi, cu 3 mandate - drept de vot. Am convorbit cu toți mai marii Internaționalei, care fugeau de răspundere ca dracul de tămâie. În protocol era și întâlnirea cu ministrul de externe al Germaniei, președinte al ecologiștilor nemți, Joschka Fischer. Era păzit foarte bine cu... automatele și măsuri de securitate deosebite și pentru mine, înștiințat de asta, pentru a nu se repeta ceva din răpirile de la jocurile olimpice.

Față în față cu ministrul german de externe Fischer (un mare puternic al zilei în Europa) n-am avut decât handicapul că nu știam nemțește sau englezește, dar am avut traducător. Am discutat 2 ore, 3 puncte esențiale:

1) Sprijinul ecologiștilor români (cerea la toate partidele ecologiște) pentru un delegat neamțîn Biroul de conducere și așa am votat.

2) Sprijinul pentru a intra și Republica Moldova în Consiliul Europei.

3) Sprijin pentru intrarea României în Uniunea Europeană și în Internaționala Verde.

Fischer mi-a înmănat, în semn de încredere și amicitie proiectul de Constituție a Europei precizând că vor trece mulți ani până va fi votată. Exact așa s-a întâmplat. M-a impresionat farmecul personal, condescendența care ne-o arăta, poza personală și sinceritatea opiniilor. Sergius Lucian Marin filma tot ce se discuta cu pistolarul neamțîn spate. Delegația europeană părea indiferentă (și era), cea ungară ne neglija, nu vorbea nimeni cu noi, portughezii erau foarte expansivi, moldovenii s-au lipit de noi, prof. univ. Ion Dediu era mereu lângă mine și am comunicat perfect.

Ca român însămi dau seama că avem de luptat nu glumă, să stăm la masă cu domnii. Dacă nu vrem să fim bananieri sau forță de muncă agricolă. Ei cam au de toate, noi sperăm să avem.

La Budapesta am dobândit speranța că putem fi mai eficienți decât ei! În nici un caz cerșind un blid de mâncare ci... prin muncă și minte!

Vizitată mai de multe ori (în orașele Debrecen, Gyor, Budapesta), cu revederi lăcrimoase cu români orășenizați acolo, țara a prezentat o națiune revansardă și arțăgoasă.

Câinele te mușcă, chiar dacă-i dai de mâncare, când îi vine bine, ziceau ardelenii despre vecinii pe care azi îi vizitează ușor.

**(Meridianul, An II, nr. 103 (232),
10-12 decembrie 2001, editorial**

Când ecologismul era în floare, iar eu aveam 234 de consilieri în județ, ca Președinte, Fischer mi-a dat ceva curaj.

73. ADRIAN FOCHI, omul de mare suflet

Avea cam 50 de ani când l-am cunoscut, într-o pauză din Sala de lectură a Bibliotecii Academiei, când era organizată o expoziție de carte veche. Parcă ne cunoșteam de când lumea, deși el chiar realizase ceva deosebit în domeniu: vestita colecție de 904 variante ale baladei populare Miorița, inclusiv, analiza variantei Alecsandri. Impunătorul op „MIORIȚA” de 1106 de pagini (ed. Academiei, 1964) era greu și doar de luat în mână, ca să nu mai spun de greutatea sa științifică. Mi-a părut rău că nu i-am dăruit și din variantele culese de mine la Giurgioana.

Avea colțul său unde i se aduceau cărți, ziare, manuscrise (Sala I) de către custodele sălii Bibliotecii Academiei Române, nimeni alta decât soția sa, o doamnă tare de treabă.

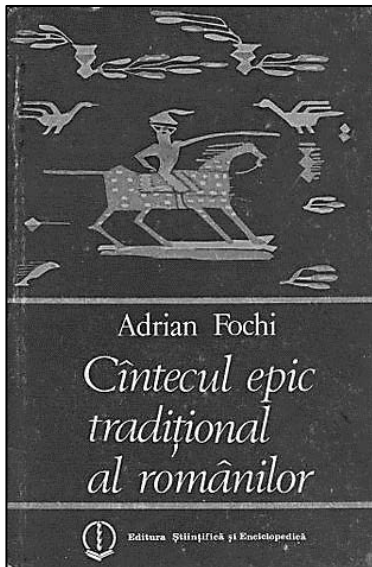
Cea mai mare recunoștință i-o port, și după atâția ani, că a lămurit-o pe doamna custode că sunt om de nădejde și... am parcurs mulți km de rafturi cu cărți și manuscrise în subsolul instituției, unde am pipăit primul document în limba română, Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung, din 1521 („I Pac, dau știre domnietale za lucrul turcilor...”) și multe din categoria „S” – secret – mai ales câte ceva dintre cele 20000 de titluri ale lui Nicolae Iorga, pus și el la index cu o bună parte dintre scrieri.

M-a ajutat să citesc și să fotografiez (pe ceva bani fotografului oficial) manuscrisele și scrisorile lui Tudor Pamfile, din fondul Pamfile, G.T.Kirileanu, A. Gorovei ș.a. multe, tot la

„S”. Mi-a folosit să întocmesc Teza de doctorat cam în proporție de 90% pe bază de astfel de manuscrise. Fragmentele din teză pe care mi le-a citit folcloristul Adrian Fochi, i-au dat convingerea că nu voi avea nici o problemă la Doctorat (dar a mai durat până s-o pot redacta corespunzător și în liniște, câțiva ani buni).

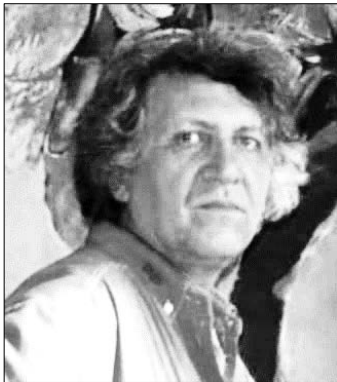
În epocă se obișnuia ca fiecare cercetător afirmat să recomande un novice ca mine unor alte personalități, spre a se înlătura trădarea și frica de Securitate, așa că Adrian Fochi m-a prezentat unui număr de cercetători români și (a) unor francezi, cu care am purtat mulți ani corespondență.

Unul dintre oamenii de mare valoare cu care am avut onoarea unor convorbiri productive și determinante pentru cercetările mele de mai târziu a fost fără îndoială Adrian Fochi.

74. NĂSTASE FORȚU, impresionistul

Învățătorul, stabilit mai apoi la Bârlad, a avut două fiice care mi-au fost eleve, bune la literatură dar și la pictură. Mădălina s-a afirmat în pictura bisericească.

Năstasă Forțu, însă a excelat în pictură ultraimpresionistă și a avut rezultate de excepție, cu multe comenzi de peste hotare, cumva, prefigurând apariția Alexandrei Nechita în America.

Cu prilejul unei deplasări cu un grup de artiști din Miclești la Neuillé-Pont-Pierre de lângă orașul francez Tour, am realizat un material de presă (și interviu) cu un pictor american care-și cumpărase un castel pe aproape de vestita cârciumă „Cheval blanche” prin apropierea căreia d*Artagnan s-a tot înfruntat cu oamenii cardinalului Richelieu... și printre tablourile sale era și unul de la Năstase Forțu din județul Vaslui.

Impresionistul pictor Năstase Forțu nu și-a părăsit catedra deși era și este un mare artist, cu un atelier special și o expoziție permanent amenajate pe o străduță din Bârlad. Ar trebui să fie una dintre mândriile Vasluiului...dar, poate, altădată...?!

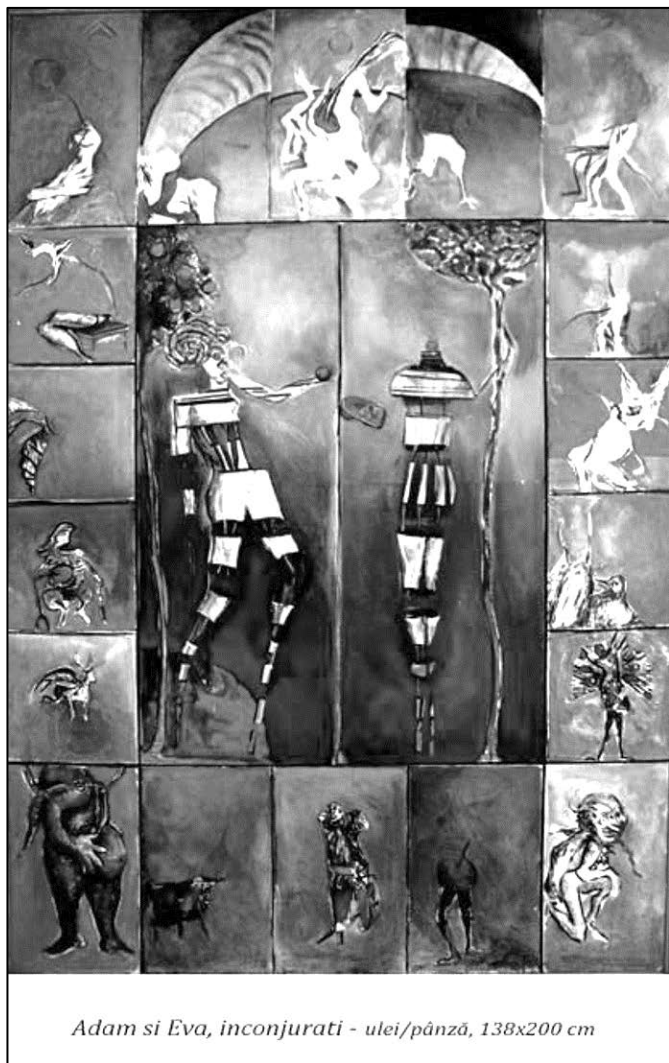
Personal mă mândresc cu colaborările sale la M.C.R. și la ziar, și de faptul că ani buni am fost colegi în învățământ.

Data și locul nașterii: 21 mai 1950, la Rânzesti, Fâlcui, județul Vaslui

Studii: Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, Facultatea de Arte Plastice (Universitatea de Arte ”George Enescu” Iași)

Membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România
Premii: „American Medal of Honor”, din partea American
Biographical Institute pentru întreaga sa activitate artistică;

Institutul Internațional „Board of Research” din SUA l-a
nominalizat pentru Personalitatea Anului 2004.

75. PETRU FRĂSILĂ, prieten în media

După destul timp, și la Piatra Neamț a luat ființă o televiziune locală, iar inițiatorii ei printre care și ing. Petru Frăsilă s-au asigurat și de prezența unei echipe de la TV. Vaslui, deja cu notorietate în țară. Interviuri în direct, dotare de zece ori mai bună decât la mine, invitați români și străini, inclusiv de la o organizare religioasă din afară care asigura tot echipamentul gratuit, în condiții de ei știute.

Important a fost că s-au manifestat ca prieteni adevărați mulți ani la rând, chiar după ce TeleM s-a mutat la Iași, de unde de asemenea am fost invitați să le preluăm programe sau emisiuni, dar C.N.A. ne-a dat la cap, adică nu ne-a permis din motive politice. Oricum TV Vaslui a rămas tot timpul independentă și mereu cu probleme de existență (oraș mic, ambiții mari...)

Petru Frăsilă nu s-a sfiit să recunoască întâietățile noastre, nici autoritatea în media :

PRIMUL OM DE TELEVIZIUNE DIN MOLDOVA

Am avut șansa să fiu printre primii oameni de televiziune din Iași care l-au cunoscut pe profesorul Dumitru V. Marin. Dumnealui a avut curajul, la Vaslui, să facă un program de televiziune care se prindea în zona Moldovei, inclusiv la Iași.

Acest lucru i-a provocat și pe alții din zona Iașului să înceapă activitatea în acest domeniu al audio-vizualului românesc.

Imediat după Revoluție, în 1990, nimeni nu își putea închipui că televiziunile private pot exista și că, mai mult, pot fi la același nivel de audiență sau chiar mai sus decât televiziunea publică. Dacă în domeniul economic exista încă o inerție a experiențelor trecutului, a ceea ce s-a întâmplat înainte de '89, în domeniul mass-media exista o adevărată foame, care se evidențiază prin explozia care a urmat. Pe fondul începuturilor din noua presă scrisă și din cea audio-vizuală a apărut și televiziunea de la Vaslui.

Despre profesorul Dumitru V. Marin nu pot spune decât că este un prieten drag și un om care a știut să centreze, să dea cu capul, să facă tot ce trebuie făcut într-o televiziune, de la munca unui cameraman, până la aceea de moderator sau de patron. Și mă gândesc la contradicțiile care sunt evidente acum, după atâția ani, între ceea ce înseamnă omul de media și patronul său. Iată că profesorul Marin a început ca om cu camera, ca reporter, dar și ca propriul patron de media. Nu pot să spun dacă a ajuns mogul sau nu, însă pot să afirm că, la 70 de ani, a intrat în conștiința vasluienilor și a moldovenilor, pentru pionieratul în televiziune, dar și pentru curajul și tenacitatea cu care, atâția ani, a reușit să țină steagul sus în acest domeniu.

Știu că, la un moment dat, Federația Ecologistă de la Vaslui a avut un lider în persoana domnului Marin. Poate această activitate politică a pus în dificultate calitatea de om de televiziune și cea de patron de media, dar a supraviețuit și acestei situații, chiar dacă n-a învins în domeniul politic întotdeauna. Lucru care mi s-a întâmplat și mie. Cred că profesorul Marin a încercat și altceva și, dacă nu i-a ieșit, cred că politica a fost cea care a pierdut, în final, nu profesorul Marin, pentru că dumnealui s-a întors acolo unde știe să facă lucrul cel mai bun, în televiziune.

Despre începuturile televiziunii particulare ar fi de scris cărți. Televiziunea de la Iași a apărut în octombrie 1991. Tele'M

sau SOTI Iași, cum s-a numit la început, a apărut cu o săptămână înaintea televiziunii publice conduse de domnul Grigore Ilisei. Ei bine, televiziunea de la Vaslui a apărut înaintea celor două televiziuni de la Iași, la 5 dec. 1990.

Înainte de a apărea aceste televiziuni, noi ne uitam cu toții la programul TVR național, de la ora 20.00 la ora 22.00. Imediat din zilele Revoluției au început emisiile care țineau de dimineață, cu o pauză la prânz, și continuare seara până în jurul orelor 23.00, 24.00, chiar spre 1.00, dacă se punea film. Ne mai uitam la Televiziunea Chișinău, pe care o prindeam atunci cu antene speciale. De altfel, pe profesorul Marin l-am cunoscut încercând aceleași contacte de la Televiziunea Chișinău, ceea ce mă face să pot spune că am avut drept punct de legătură Prutul și frații noștri din Basarabia consacrați în televiziunea moldovenească.

Pentru mine a fost o șansă ca, începând de la 1 martie 1990, să fiu prezentator al unei emisiuni, Melodii '90, realizate de Televiziunea Națională din Republica Moldova la Sala Circului din Chișinău. Din România, erau prezenți aici peste 25 de artiști, cu Hrușcă, Șeicaru, Socaciu și alte nume de referință, care avuseseră deja, din februarie, turnee peste Prut. Spectacolele au fost în număr de șase, au fost imprimate de Televiziunea Națională, iar unul dintre ele a fost transmis în direct. Prezentatorii aceluia spectacol Melodii '90 au fost, din partea română, Petru Frăsilă, din Republica Moldova - Ștefan Petrache, artist al poporului, iar realizatorul emisiunii era Svetlana Frumusache.

Frații noștri de peste Prut erau, parcă, oleacă mai liberi decât noi și acesta a fost, cred, motivul pentru care un om ca profesorul Marin, la Vaslui, sau ca Frăsilă, la Iași, să îmbrățișeze această profesie. Nu din dorința de a face carieră, ci din dorința de a intra într-un joc al punerii în pagină prin montaj video, care poate fi mai convingător.

Într-adevăr, la început, televiziunea era ca o joacă. Se lucra cu niște camere VHS, care apăruseră prin România prin '85, '86 și cu care mai puteai filma și pe la nunți. Montajul unei

emisiuni se făcea printr-un sistem de două aparate video, unul era doar player, iar celălalt recorder, la care se adăuga un televizor, pentru a avea controlul a ceea ce intră și alt televizor pentru controlul a ceea ce ieșea după montaj, în recorder. Un mixer era pe atunci mare lucru. Noi am reușit să îl avem, pentru că am primit la televiziunea SOTI, devenită ulterior Tele'M Iași, un set de echipamente de circa 25.000 de dolari ca valoare, de la InterNews, o fundație americană, și Soros. Aceste echipamente însemnau o masă de montaj cu cele două aparate video și două camere de luat vederi. Se adăuga un mic echipament de titraj, care era, de fapt, ca o tastatură de calculator cu care scriai pur și simplu Tele'M ca siglă sau numele interlocutorului. Cu caseta pe care se înregistra acest montaj și care nu putea fi mai mare de o oră sau două ore mergeam în grabă la releul de la Bucium, noi, cei de la Iași, de unde, pur și simplu, se punea cu un aparat video și se mixa pe emițătorul televiziunii publice. Acest lucru era posibil doar noaptea, de pe la ora 1.00-2.00, când termina TVR programul pe canalul 1.

Începuturile oficiale ale televiziunii particulare au fost posibile datorită unei hotărâri de guvern, pe când prim-ministru era domnul Stolojan, în 1991. Legea audio-vizualului a apărut în 1993 și până atunci televiziunile particulare erau, de fapt, niște fundații, care, dacă aveau acele posibilități tehnice enumerate anterior, trebuiau să obțină voie să emită prin hotărâre de guvern. Așa se face că au avut voie să emită SOTI București, SOTI Constanța, SOTI Baia Mare, SOTI Iași. Mai înainte însă, și-a luat voie de la Dumnezeu, TV Vaslui.

Emițătoarele de televiziune au apărut după ce a apărut legea audio-vizualului. Primul președinte al audio-vizualului românesc a fost profesorul Titus Raveica din Iași, care, cred, a fost susținut de domnul profesor Solcanu. Noi, ieșenii, am fost mândri cu acești profesori. Situația i-a ajutat și profesorului Marin, pentru că Titus Raveica a fost cel care a ținut cu moldovenii lui și chiar o spunea public. Am primit licența 007

pentru Tele'M Iași (el, 001/TV) și s-a pus atunci problema ca aceste societăți de televiziune să fie societăți private.

Cert este că începuturile televiziunii particulare a fost un pionierat într-un domeniu care acum a ajuns să concureze televiziunea publică și, de multe ori, să aibă audiență, pe anumite segmente, ce-i drept, mai mare decât aceasta.

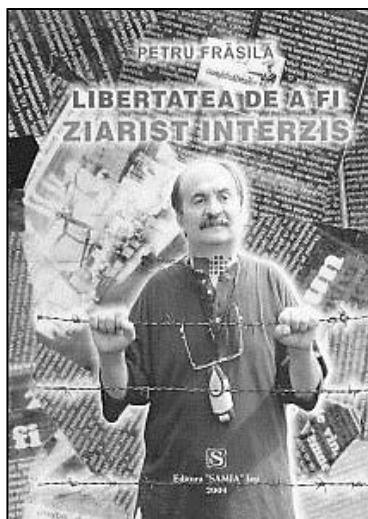
Înțeleg poate cel mai bine prin ce a trecut profesorul Marin în acest experiment care înseamnă libertatea de exprimare prin audio-vizualul românesc din provincie. Îl felicit că la împlinirea celor 70 de primăveri poate să își adune gândurile, impresiile, realizările în cărți.

Îi urez la mulți ani profesorului Marin, îi doresc să rămână nemuritor prin ceea ce a făcut în media, prin cărțile pe care le scrie și prin credința sa de om de litere la catedră și prin speranța de a schimba în bine ceea ce a considerat că e rău în comunitatea lui!

Ing. Petru Frăsilă, jurnalist

Director PRIMA TV Iași

(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 75)

76. LAURENȚIU FULGA (IONESCU), in memoriam

Astăzi numele scriitorului și fostului președinte al Uniunii Scriitorilor din România, Laurențiu FULGA, nu mai spune nimic, uitat ca toți nechemații prin acest sector al culturii românești. Dar a fost un chinuit și mare scriitor.

L-am adus în județ, ca organizator al întâlnirilor cu scriitorii în perioada 1970-1974, când am fost inspector la Comitetul de Cultură și Artă Vaslui, în atribuțiile mele trebuia să fiu un propovăduitor ardent al socialismului multilateral dezvoltat după tezele ceaușiste din 1971. Chiar eram prins de ideie, până când, de la București la Vaslui, el m-a luat în mașină și mi-a deschis... mintea. Era președintele Uniunii, deci tot cu sarcini de politruc, dar:

Avea mai multe romane publicate, Eroica, Alexandra și Infernul etc. și multă experiență scriitoricească;

Fusese în Uniunea Sovietică, prizonier după Cotul Donului, apoi pentru bolșevizare totală și intoxicare ideologică

Nu știu prin ce favoruri (sau nu) a ajuns președinte...

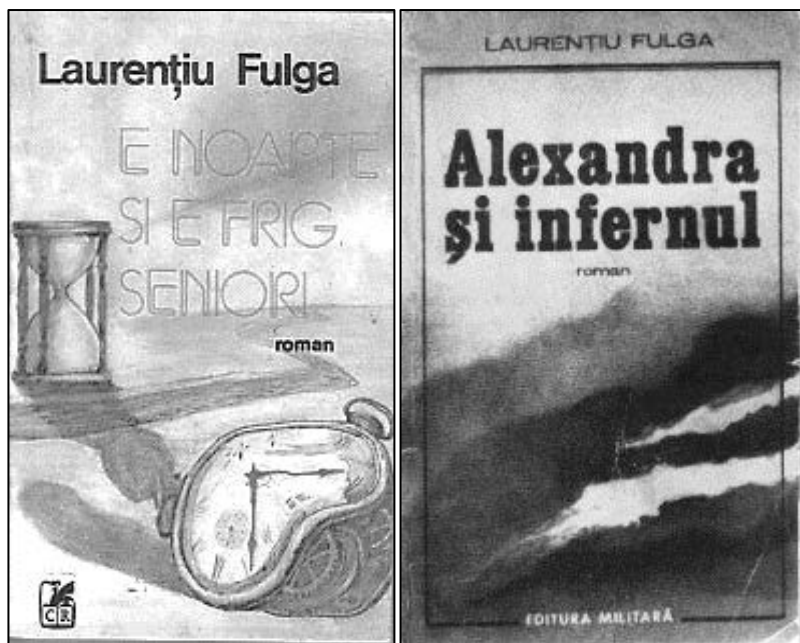
Dar a rămas un patriot lucid și anticomunist fără a-și putea exprima măcar gândul. Printre cei 8 care au venit în județ, odată cu el, cel puțin unul avea sarcina să-l urmărească și să-i informeze pe cei cu ochi albaștri. El știa asta și se păzea. În cele vreo 6 ore de deplasare m-a câștigat și l-am câștigat, cel mai important aspect fiind cel legat de semifanatismul de care voiam să dau dovadă în munca mea. Efecte: 1. Am devenit mult mai rezervat

ca activist cultural, chiar neîncrezător și cei de la județ s-au prins în 1974 când m-au dat afară; 2. M-am axat serios pe cercetări folclorice (am cercetat 388 de localități dintre cele 436 ale județului, cu mii de texte culese); 3. Am prețuit mai mult cultura și învățământul decât politica și dedesubturile ei.

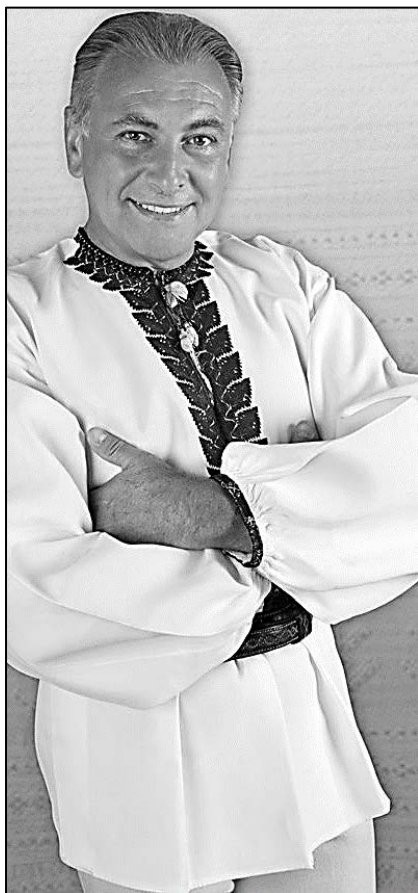
Omul acesta nu prea corpolent, cu părul alb, fumător, cu experiență „sovietică”, bun de snoave și pilde m-a făcut atunci și după ce ne-am mai întâlnit, să înțeleg ce este patriotismul ca esență nu ca agitație politică în care eram angajat, deși trebuia să promovez cultura.

Mi se părea că se înțelege bine cu autorul „Cireșarilor”, Constantin Chiriță, de loc de la Simila de lângă Bârlad, un om extraordinar, un prieten declarat pentru locurile natale. M-a ajutat substanțial în activitatea mea de inspector... cultural.

Laurențiu Fulga mi-a deschis ochii către democrație și prețuirea valorilor naționale pe care o viață le-am și promovat.

77. NICOLAE FURDUI IANCU, voce de aur

Am fost martorul devenirii artistice a acestuia, pentru că am frecventat Televiziunea română pe timpul lui Tudor Vornicu, Marioara Murărescu, Liviu Tudor Samoilă, Mihai Miron, având colaborări și înregistrări de neluat în seamă astăzi. Tânărul ardelean Nicolae atrăgea atenția prin vocea vorbită foarte subțire pentru un bărbat, pentru că venea în costum național, când alți cântăreți îl repudiau.

Ca tot românul l-am văzut destul pe scenă, apoi l-am înregistrat pe film după concertele de pe scena Casei de cultură Vaslui, unde făcea rețetă întotdeauna.

Dădea întotdeauna impresia unui timid nimerit în mijlocul oamenilor care-i apreciau interpretările de melodii populare (culese de el) și mai ales cântecele patriotice care nu lipsesc nici astăzi la zile de sărbătoare națională. Cred că-i datorează mult, mult Marioarei Morărescu și, poate, șarmului său personal, plusului de modestie cu care-și învelea aura de mare vedetă.

Ce a făcut el pentru Vaslui, e de discutat, dacă cele câteva concerte de pe aici chiar au avut o importanță. Dar faptul că în 4-5 interviuri publicate la TVV a luat apărarea limbii române, a cetățenilor simpli (la unul dintre concerte pe scena Casei de cultură Vaslui era tare liniște, iar publicul, ca și el, înghețat) pe care i-a laudat pentru rezistența lor în frigul pătrunzător din sală și subsol, adevărat frigorifer, și, cel mai important, mi-a răspuns la mai multe întrebări în care eu doream să-i demonstrez că sunt doctor în etnologie... și el a răspuns chiar convingător, m-a determinat să-l apreciez și să-l iubesc.

Pot afirma că dintre sutele de interpreți de muzică populară pe scenele vasluiene, Nicolae Furdui Iancu s-a detașat prin voce, ținută scenică, profesionalism, patriotism.

Tânărul care nu promitea prea mult la început, care s-a retras, chiar, un timp, de pe scena publică, a evoluat înspre o valoare reprezentativă națională.

Și vasluienii au beneficiat de ascensiunea lui.

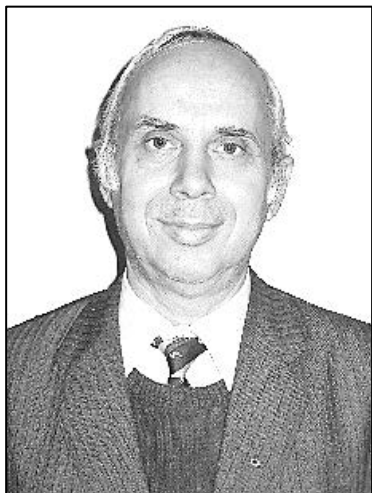
Cele vreo 3000 de casete din arhiva personală cuprind înregistrări de interviuri și melodii cu Ion Dolănescu, Ionuț Dolănescu, Benone Sinulescu, și cam tot ce a fost mai valoros în muzica populară din această generație.

*„Azi puțin mai cântă din suflet pentru că nu
le mai cântă sufletul.”*

Grigore LEȘE

78. CORNEL GALBEN, dintotdeauna prieten

Un băcăuan de o loialitate rară, un „ouvrier” îndrăcit la muncă, un mare cercetător cu o aleasă specializare: realizator de Dicționare ale personalităților băcăuane. Asta pe lângă toate cele ale unui intelectual de mare clasă, memorialist, critic literar, îndrumător de talente.

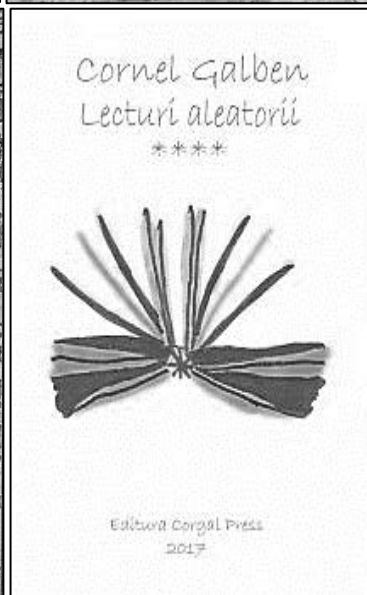
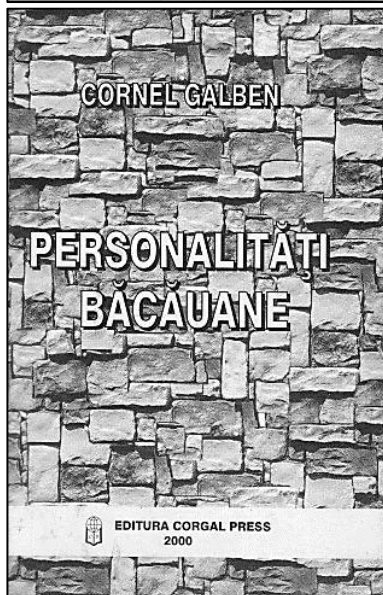
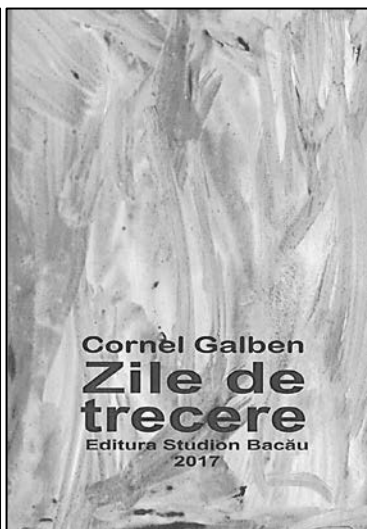
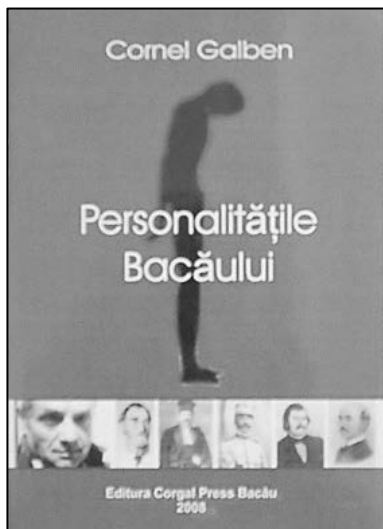
Or fi vreo 45 de ani de când l-am sunat la telefon să mă înscriu printre cei care întocmeau istoria culturală a Bacăului și ne-am înțeles din prima. Destui ani n-am mai comunicat absorbiți de „muncile pâinii” adică să ne

asigurăm existența.

Cornel e mereu ca pâinea caldă, voce caldă-caldă, calmă, cuvântul măsurat, îndemnul spre înainte, peste toate o disponibilitate la sacrificial personal. Când m-am trezit cu el la Giurgioana, în noiembrie 2011, de ziua satului, cred că am realizat ce înseamnă un suflet nobil. De atunci, am colaborat într-un mod unic: i-am cerut material pentru ziar, apoi pentru Meridianul Cultural Românesc, apoi pentru alte scrieri; dacă întârziem, mă lua la întrebări. M-a considerat printre marile personalități culturale băcăuane (vol.V) pentru că sunt născut în Giurgioana și că am realizat câte ceva important pe acest pământ. Dar cred că microportretul din Dicționar, pe care cu răbdare mi l-a alcătuit, este dintre cele mai complete.

I-am răspuns cu aceeași monedă (...!) n-am prea scris despre el dar i-am publicat orice mi-a trimis văzându-i valoarea

și acribia de cercetător. Iată, așa zice ca și cronicarul „Nasc și la Bacău, oameni” de mare valoare. O prietenie ca cea a lui Cornel Galben și de o durată așa mare... nu se poate plăti vreodată.

79. VIORICA GHENGHEA

„Viorico, Viorico,... ești bărbată...”
(D.V.M.)

N: 09.02.1954

„Încerc să scriu cu pana sufletului înmuiată în cerneala

limpede a minții și să-mi croiesc drum printre cuvinte, purtată de nostalgia amintirilor mele, înglobate în lacrima adevărului. Sunt momente în care purtată de cuvinte, am dorit să rescriu anumite capitole ale vieții mele, unele dureroase, altele fericite, dar am fost prinsă în capcana timpului, ca un punct minuscul suspendat în acest univers.

Mă mândresc să spun că sunt fiica orașului Bârlad, oraș moldav care a dat țării mari personalități culturale și doi președinți de stat, locul meu natal unde îmi sunt înfipte rădăcinile din care îmi extrag seva existențială a vieții. Provin dintr-o familie de oameni gospodari, cu credință în Dumnezeu, respect pentru om, natură și valoare. Crescută și educată într-o altă generație, când principiile de viață erau sănătoase și valorile morale bine definite în societate, încă din copilărie părinții ne-au inoculat mie și fraților mei ideea de respect, de bun simț, rușine, cinste, demnitate și onoare ca și valori morale.

În ce fel m-a făcut trecutul meu mai puternică, ce calități mi-au dezvoltat provocările trecutului?

Voi răspunde sincer că: mi-a plăcut întotdeauna definiția succesului și am plecat de la concepția că fiecare dintre noi este unic ca individ pentru că destinul și personalitatea sunt individuale iar valoarea pe care o ai ca om, în chip absolut există prin tine însuți, pentru că numai tu ești propriul tău stăpân, singurul arbitru și factor de decizie.

În timp, am învățat să accept viața așa cum este ea, fără să judec pe nimeni și să pun condiții și fără să cer mai mult decât am.

Ca urmare a celor spuse, am reușit să produc o schimbare rapidă în viața mea, mulțumindu-i lui Dumnezeu că m-am născut cu acest har, pe care l-am transformat în profesie, după ce am absolvit studii de specialitate ale „Școlii de Arte Plastice” care timp de 6 ani, m-au purtat într-o călătorie unică, unde am descoperit lumea mirifică a formelor și culorilor, tehnici, curente artistice, etc. – obținând, media 10 la examenul de stat.

Profesia mea de artist-plastic, mi-a oferit un loc de muncă onorabil și am activat 20 de ani, ca pictor-grafician și designer industrial în cea mai cunoscută și de prestigiu întreprindere din zona Moldovei și din țară - Intreprinderea de Rulmenți, Bârlad (IRB). În ultimii, am fost numită ca și delegat permanent în relațiile de parteneriat între IRB și Primăria Bârlad și alte instituții ale orașului.

Am fost profesor de educație plastică și educație muzicală la Școala generală nr.10, clasele a- V-VIII-a, timp de 10 ani, unde am descoperit elevi cu talente native pe care i-am instruit și îndrumat spre o carieră artistică muzicală sau arte plastice. Am fost Director artistic coordonator proiecte și programe sociale la A.H.Ridendo, unde am conceput un proiect din domeniul Arta Tradițională, promovat de catre U.E. Am fost Director artistic - etnografie și folclor la Asociația „S’ARCH ORGANISATION” Am fost producător și moderator de emisiuni la televiziunea locală Tele M Bârlad și televiziunea EST 1 Bârlad, cu rubrica „CARICATURA ZILEI” și emisiunea „POVESTE DE VIAȚĂ” ambele cu drepturi de autor”

Sincron cu activitatea profesională, am desfășurat o amplă și complexă activitate artistică și culturală, fiind cooptată în toate cenaclurile artistice existente în orașul Bârlad și județul Vaslui în două Cenacluri Literare, Cenaclul de Artă Plastică, Cenaclul SF, Asociația de Mediu. Am fost organizator de expoziții de arta plastică, lansări de carte, simpozioane, spectacole artistice, muzicale, seri literare.

În Arta plastica - am participat constant în cei peste 45 de ani de carieră, la toate activitățile cultural artistice la nivel local, județean, național și internațional, cu lucrări de pictură, grafică, caricatură, în zeci și zeci de expoziții de grup și 6 expoziții personale și am ilustrat șapte volume de poezie a unor poeți binecunoscuți și apreciați. Am participat în taberele de creație artistice, județene, interjudețene, naționale și doua tabere internaționale, reprezentând cu cinste și onoare plaiurile moldave.

În Arta Literară - am participat cu proză scurtă, poezie, epigrame, pamflete, catrene în numeroase reviste și antologii și câteva articole apărute în ziare și alte publicații.

În Arta Muzicală - am activat ca interpretă de muzică populară la „Ansamblul BRĂULEȚUL” și am participat la spectacole, acțiuni, evenimente și activități cultural artistice.

Donații - Lucrările din cele trei expoziții personale, de grafică, de pictură și caricatură au rămas în patrimoniul IRB, iar alte trei expoziții de caricatură au fost donate la: Televiziunea EST1, Clubul pensionarilor și Casa de ajutor reciproc pensionari, din Bârlad.

Pe lângă statutul meu de soție și gospodină, am și calitatea de mamă a două fete și un băiat, acum oameni maturi. Am fost binecuvântată de Dumnezeu, cu urmași o nepoată de 20 de ani și un nepot de 19 ani, care îmi înnobilează viața cu cele mai frumoase și curate sentimente de iubire și respect.

Ce potențial am și pe cine pot să ajut cu experiența mea?

Acum am statutul de pensionară și activează în Asociația „Artă, Tradiție, Cultură” ca președinte fondator, pe care am înființat-o pe 1 iunie 2011 și încerc din răspuțeri să identific,

să sprijin și să promovez valorile artistice autentice ale persoanelor cu reale talente native și capacități intelectuale deosebite. Pot face o prezentare despre artă, tradiție și cultură, domenii de activitate creatoare, ce reprezintă cartea de vizită a Asociației „ARTĂ, TRADIȚIE, CULTURĂ, Bârlad dar mă rezum

în a spune că asociația noastră este o reală cale spre orizontul larg de dezvoltare al activităților cultural-artistice cu o mare prezență de spirit și o deosebită capacitate de comunicare între membrii, colaboratori, parteneri și simpatizanți noștri într-un dialog amiabil. Sunt un bun organizator și integrată în viața culturală a comunității, de aceea susțin cu toată căldura că „AATC” dă prilejul celor talentați și interesați de a pătrunde și a descifra tainele artelor vizuale, creațiilor literare, artei

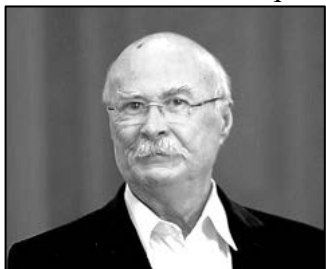
tradiționale, artei muzicale și coregrafice. Membrii A. „ATC” au șansa de a se afirma personal și de a-și promova creațiile plastice, literare, muzicale, coregrafice, etc. bucurându-se de un real succes, în expozițiile personale și de grup, lansări de carte, la evenimentele și activitățile cultural-artistice, la concursurile și festivalurile naționale și internaționale, unde au obținut numeroase premii și trofee.

Cu toate acestea eu și alții ca mine nu am făcut decât să îndeplinim misiunea pentru care am fost hărăziți.

Mulțumesc și mă bucur dacă ați pătruns cu adâncime sensul acestor cuvinte atât cât să fie înțelese și nu ați trecut cu ușurință peste ele”.

(Confesiune după un mare necaz în viață, decembrie, 2018)

80. TUDOR GHEORGHE, oltean, compozitor, om

Olteanul interpret, compozitor, și mai ales o voce unică în muzica românească, e greu de găsit „în traficul vieții” dacă nu ai șansa unor întâlniri private. Era și membru titular al Consiliului Național al Audiovizualului românesc, cu rang aproximativ de Secretar de stat, Cabinet cu vreo 5 salariați, telefon, mașină și... putere de decizie pentru cine voia să obțină Licența audiovizuală.

O obținusem de mult pe cea din televiziune (001/TV) când a ajuns el ministru, ba chiar și pe cele de la Unison Radio Vaslui și Bârlad. Dar am avut unele probleme cu emițătoarele, drept care m-am înființat la Cabinet. Nu m-a ținut la ușă și mi-a spus dece:

– Intră, nea Marine, că uite îmi sună prin cap o melodie, vrei s-o asculți?

– Cam mirat, zic eu, dar cu mare plăcere, sper că nu mă puneți la plată, decât cu un vin dacă veniți pe la Vaslui.

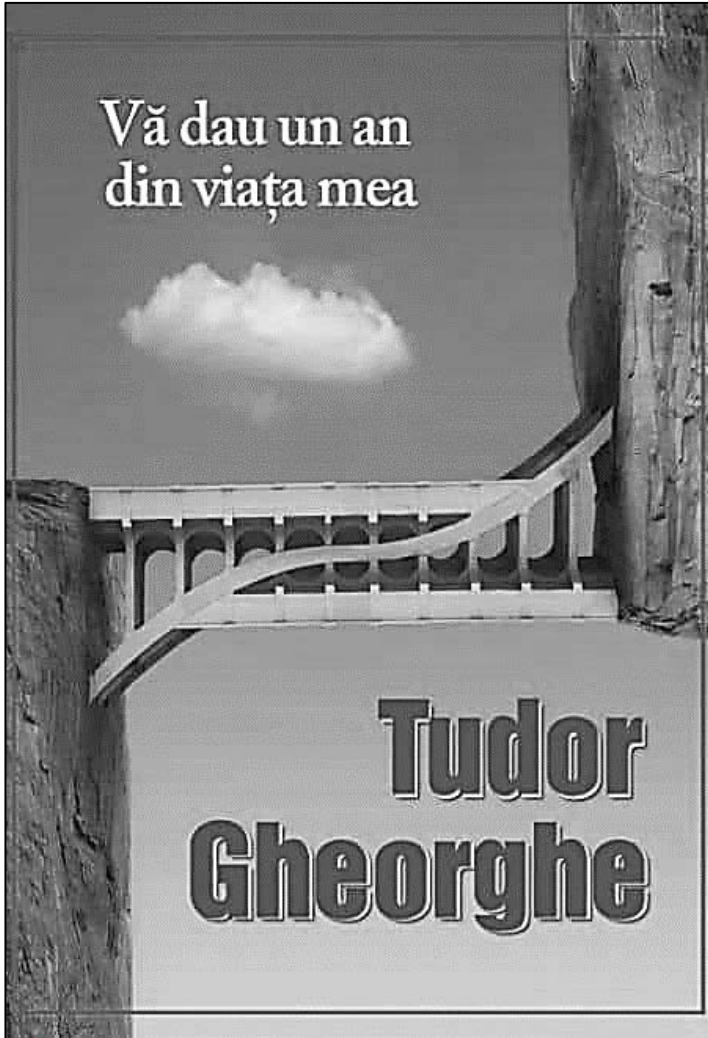
– Ia, ascultă din marele spectacol pe care-l pregătesc la Sala Palatului (11.000 de locuri).

Ce-i drept eram cam stresat de măsurile care se puteau lua, dar știam de la alte spectacole filmate sau numai audiate cam ce înseamnă vocea lui Tudor Gheorghe. Am ascultat chitara lui măiastră, vocea care se întrerupea, când el credea că ar fi mai bună altă tonalitate, gestica pe care și-o impunea privind la mine ca în oglindă, Am uitat de problemele mele și le-am discutat pe cele legate de spectacole, public, audiență, vedetism, autenticitate. Mă considera dintre cei mai avizați din televiziunea de pe teritoriul țării, și, cred că faptul că pe de o parte ne mai întâlнисem, pe de

altă parte că se discutase anterior despre măsurile de luat, și el știa decizia, l-au făcut să se desfășoare între 4 pereți, el, cantautor, interpret, componist, actor, voce unică în stare să adune ușor peste 10000 de oameni la un concert.

Pentru mine a fost un moment unic. El, pașnic:

– Lasă, nea Marine, că se rezolvă...

81. GHEORGHE GHEORGHIU DEJ, la țară, la Giurgioana...

Comuniștii nu veniseră încă la putere, dar făceau cele mai „curajoase” eforturi să câștige alegerile cu soarele – siglă și cu marele prieten de la Răsărit, Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice de-a dreapta, cu atomatele cu disc de-a stânga. În 1948, 28 martie, au fost alegeri generale care să consfințească instalarea marionetelor staliniste în conducerea României.

Giurgioana, era o comună mai răsărită și mai importantă atunci pentru că avea o categorie importantă de alegători, răzeșii, și se bucura de mai multă atenție din partea agitatorilor, în care context, pe la mijlocul lui februarie a poposit un grup de 4-5 cu o mașină (fapt rar pe atunci) dintre care 3 au participat la Ședința Organizației de Partid Giurgioana, la școală (dispărută astăzi), cam cu vreo 70 de țărani-răzeși. Accentuez, răzeși, pentru că era categoria oamenilor liberi pe care PMR-ul se străduia să-i atragă de partea lor.

A urmat o masă în casa vecină, a lui Liță Marin în care spre voce bună ai mei m-au „înaintat” să spun poezii:

Ia, spune-i domnului Gheorghiu (tovarășului, a corectat unul) poezia lui Coșbuc, apoi a lui Vlahuță, doina populară...

Cum eram bun la recitări, învățat cu „Hristoși să fiți nu veți scăpa/Nici în mormânt” sau cu „Minciuna stă cu Regele la masă...” le-am spus cam pe nerăsuflăte.

„Tovarășul” Gheorghiu mi-a pus mai multe întrebări, după care, în final, a scos niște bani (și monede și niște bancnote mari) și, foindu-le, să mi le dea:

– Ia, spune, cine e primul secretar al PMR?

– Nenea Liță, am zis eu, repede, că pe el îl știam mai marele pe acolo. Hohot de râs printre țărani prezenți.

–Uite, e Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, îmi zice unul dintre cei veniți cu acesta, arătându-l.

Mare jale pe mine că mi-a dat mai puțini lei, și pentru că n-am cunoscut răspunsul la întrebare. Tocmai de aceea l-am reținut pentru toată viața: Primul Secretar al Partidului Muncitoresc Român (prezent la Giurgioana, azi județul Bacău).

Cu banii aceia cumpăram ½ dintr-un bou, și ...

Tata a povestit și repovestit de multe ori cele 2 episoade din viața lui, când i-am salvat viața : când rușii, în drum spre Berlin, în toamna lui 1944, au vrut să-l împuște, dar am apărut eu din porumbiște, și, pe aceasta când am făcut pe „viteazul” în fața celui care a ajuns conducătorul Republicii Populare Române, bărlădeanul Gheorghe Gheorghiu Dej.

**Ziarul „Steagul Roșu” anunță moartea președintelui
României**

Foto: wikipedia.org

82. CORINA GHERMAN, o talentată... multilateral

O poetă, scriitoare meditativă, o femeie frumoasă, talentată, dar rece. Nu cred că e și fericită în viață pentru că destinul femeilor foarte deștepte nu e întotdeauna cel așteptat: e mult prea introvertită, în același timp analitică și... creativă. Un bărbat „mediu” ar fi mereu în inferioritate și atunci relația nu merge. Pentru cât de talentată poetă și cât de reflexivă scriitoare este îi doresc tot binele din lume.

Opera Corinei este foarte bogată, activitatea ei obștească asemenea. Participă

la multe acțiuni cultural-artistice, e prezentă curent la Asociația A.L.P.I. și publică mereu în varii publicații.

A participat la numeroase acțiuni culturalizatoare în jud. Vaslui, de regulă la Omagiu Cărții și Culturii Vasluiene (6 ediții), la numeroase întâlniri cu scriitorii și... e des publicată în MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC.

Ca președintă al Ligii scriitorilor, filiala Iași, a desfășurat mereu o activitate meritorie.

Interviată sau înregistrată în evoluție publică, e mereu suculentă și interesantă stilistic.

Matei-Gherman Corina, n. 30 martie 1967, în Erbiceni, jud. Iași. **Poetă și prozatoare**. Membră a Uniunii Scriitorilor din România, Membră a Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și Membră a Asociației Jurnaliștilor și Scriitorilor de Turism din România, Membră a Clubului Cultural Junimea, Iași, România, Iași, Cetățean de onoare al Comunei Erbiceni, Județul Iași.

Doctor în economie, Specializarea Marketing, Universitatea „Al.I. Cuza”, Iași. Studii liceale la Iași, Facultatea de Marketing a Universității de Vest Timișoara, Masterat în Managementul Marketingului, Universitatea Tehnică Gh. Asachi Iași, Curs Postuniversitar de Perfecționare în Specializarea Cultură Organizațională și Integrare Europeană în Industrie, Administrație și Servicii, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Iași, România, Cursuri postuniversitare Analiza și controlul riscurilor (abordări noi), Centrul de formare analiză în ingineria riscurilor, Facultatea de Matematică, Universitatea „Al.I. Cuza”, Iași, România.

A lucrat ca director economic și de marketing la S.C. Maticonst, Iași, apoi Profesor asociat la Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România, Lector la Facultatea de Marketing, Universitatea „Gh.Zane”, Iași, România, Lector la Facultatea de Comunicare și Coordonator al Departamentului de Analiză și Prognoză Organizațională Universitatea „Apollonia”, Iași, România, Coordonator Departament Programme Asociația Cultural Științifică „Pleiadis” în prezent Președinta Ligii Scriitorilor Filiala Iași-Moldova.

Debutează cu **Flori de primăvară**, versuri 1998, volumele **Visul lui Moș Nicuță**, versuri pentru copii 1998, **Pe aripa visului**, versuri, 1998, **În umbră de nisip**, versuri, 1999, **Orașul melcilor**, versuri pentru copii, 1999, **Rana de stea**, versuri, Timpul, 2000, **Pădurea fericirii**, proză pentru copii Universitas XXI, **Răstignirea pe necuprins**, poezii, Cronica, **Întâmplări din**

primul vis, poezii pentru copii, 2001, *Când pietrele vorbesc*, poezii, ediție bilingvă română-engleză, 2001, *Înger pierdut*, poezii, ediție bilingvă română-franceză, 2002, *Moș Nicuță la mare*, versuri pentru copii, ediție bilingvă română-germană Iași-Chișinău, 2002, *Cer fără îngeri*, proză, Iași-Uzdin, 2002, *Întotdeauna ninge altfel*, roman, 2003, *În vacanță la bunici*, versuri pentru copii 2003, *Dilema Lăcrămioarei*, poezii pentru copii, 2004, *Dialog alb*, poeme, Novi Sad, Libertatea, 2004, *Satul lupilor*, roman, 2004, *Dialog surd*, poeme, 2005, *Povestea unui vis*, proză pentru copii, Timpul, 2006, *Dialog absurd*, 2007, *Sărutul lacrimii*, poezii 2007, *Fücele anului*, poezii pentru copii, 2007, *Capra cu trei iezi*, poveste crengiană versificată, 2008, Mozaic de spirit, poezii limba arabă, 2009, *Decupaj dintr-o secundă*, 2009, *Croazieră pe orizonturi*, 2010, *Labirintul imaginarului*, 2012, *Cronica unui vis*, 2013, *Dialog*, poezii, 2014, *Lumina palidă a amintirii*, 2015, *La margine de meditație*, 2016, *Cadența timpului*, 2018, *Beton marfă*, *Diferențiere și poziționare*, 2009, *Marketing, Diferențiere și poziționare*, 2010, *Opinii Economice, Marketing, Management*, 2011, *Managementul marketingului undelor nocive din locuința viitorului – O provocare*, 2012, *Marketingul, O filosofie a firmei*, 2013, *Marketing Agroalimentar*, 2013, *Provocările cunoașterii*, 2013, *Cercetarea – motor al dezvoltării*, 2014, *Comunicare Provocări și perspective*, 2015, *Management teoretico-practic în condiții de liberalizare economică*, Matei Gherman Corina, *Managementul marketingului viitorului în sistemul economic actual*, 2013.

Corina Matei Gherman participă activ la viața literară și culturală a orașului și nu numai. În acest sens a făcut parte din Cenaclul Ion Creangă de la Bojdeuca Ion Creangă, Iași coordonat de cunoscutul scriitor Constantin Parascan, a coordonat activitatea literară la reviste pentru copii din Iași și Chișinău. A colaborat cu diverse Fundații Culturale și este colaborator al revistelor literare din țară și din străinătate de la debut și până în prezent, după cum urmează a publicat proză, poezie clasică și modernă, poezie pentru

copii, proză scurtă și diverse comentarii în: *Revista Convorbiri Literare, Revista Florile Dalbe, Chișinău, Republica Moldova, Ziarul Opinia Moldovei, Revista Florile Dalbe, Revista Cronica, Revista Bucovina Literară, Revista Coloana Infinitului, Revista Poezia, Revista Semne, Revista Pagini Literare, Revista Lumina, The Chinese Poetry International Quarterly, Chongqing, China, Messenger for world poets, Quarterly, Chongqing, China, The world poets, Quarterly, Chongqing, China, Revista Dor de Dor, Revista Primăvara ieșeană, Revista Contact Internațional, Poezie în volumul „Mihai Eminescu – Poet national și universal”, Ediția a III-a, Poezie în volumul Disponibilități Creative în lume, Revista Moldova Literară, Constelații Diamantine, Revista Armonii Culturale, Expres Cultural, Surâsul Bucovinei, Meridianul Cultural Românesc.... etc.*

DESTINE... DESTINE... DESTINE

Dumitru V. Marin, un nume bine cunoscut în massmedia românească, manager, scriitor, editorialist, un om care a vrut să transmita mai departe cunoștințele acumulate în timp. În acest scop urmează Facultatea de Filologie din Iași și cea de Limbi străine din București. Cum era de așteptat urmează și doctoratul, are peste 60 de studii științifice. Cum era firesc Dumitru V. Marin își urmează calea sa ca profesor de limbă și literatură română, apoi îl găsim ca profesor la liceele 2,3,4 din Vaslui. Devine apoi și Inspector la Comitetul de Cultură și Artă din Vaslui și drumul nu se oprește aici ca să-l găsim director și editor de reviste printre care amintesc Meridianul Cultural Românesc.

Îl regăsim pe omul de cultură, masmedia și istoric Dumitru V. Marin în diverse antologii, dicționare, monografii, în numeroase volume și emisiuni de radio și televiziune, colaborator la reviste din țară și străinătate. Dar nu se oprește nici aici și înființează primele posturi de radio și TV din Vaslui și Bârlad.

Cum era de așteptat îl regăsim și candidat la Primărie, Parlament, Consilier Județean, Președinte al ecologiștilor, Președinte al Acțiunii Populare, în Județul Vaslui. Devine director general și proprietar al grupului de presă CVINTET TEREA, organizează și conduce cenecluri literare, susține moral și material numeroase festivaluri, este onorat cu diverse premii, distincții, diplome, ordinul ziaristilor clasa I. Este invitat la numeroase emisiuni speciale în țară și în străinătate.

Colaborează cu diverse instituții culturale, licee, universități, întâlnește diverse personalități ale timpului din care se trage și Domnia Sa. Devine primul cetățean de onoare al comunei Podu Turcului, Județul Bacău, cetățean de onoare al comunei Prisecani, Județul Iași, cetățean de onoare al comunei Țepu, Județul Galați.

De ce vă prezint această activitate?

Pentru că am avut onoarea să întâlnesc această personalitate la Iași, într-o duminică de toamnă ruginie la Biblioteca Județeană „Gheorghe Asachi” din Iași, unde umorul este la el acasă, adică unde se întâlnesc membrii Asociației Literare „Păstorel”.

Aveam să aflu cine este mai târziu. Atunci am avut ocazia să am în fața mea un intelectual de la care sigur aveam ce învăța, să ascult și să înregistrez în memorie „vorbe” pe cale auzim foarte rar, învățături benefice tinerei generații, pentru că venea în fața noastră cu un bogat „bagaj” de cunoștințe, o înțelepciune și o încărcătură sufletească deosebită.

Dumitru V. Marin a trecut prin timpul și anotimpurile vieții. Dar ce este timpul pentru Dumitru V. Marin? **Seneca** ne spune că o parte din timp ne este răpită, alta ne este sustrasă, alta se scurge. Dar cea mai urâtă pierdere este aceea datorită neglijenței. Și dacă vei voi să bagi de seamă vei vedea că cea mai mare parte a vieții noastre o pierdem făcând ce nu trebuie, o mare parte nefăcând nimic, întreaga viață, făcând altceva.

Dar timpul este poate cea mai importantă resursă. Este și va fi o preocupare constantă, fie că vorbim de „economisirea”

timpului fie că vorbim despre „investirea” acestuia în activități utile pentru noi, cum a procedat și Dumitru V. Marin. Și-a programat timpul, așa cum afirma **Eugen Barbu**: Sunt un om programat, trebuie să răspund pentru fiecare minut pe care l-am irosit. Dumitru V. Marin nu a irosit timpul, l-a folosit eficient, lăsând în urma sa o muncă de cercetare, de creație și îndrumare. Dumitru V. Marin cred că trăiește din izvorul obârșiilor, trăind copilăria, respectând tradițiile și vatra, iubind natura și credința, studiind și slujind limba, cultura și isoria. Activitatea Domniei Sale izvorăște și dintr-o bogată experiență de viață, realul și imaginarul se împletesc asigurându-i o puternică viziune asupra a tot ce-l înconjoară. Dincolo de întrebări, nostalgii, gânduri și trăiri Dumitru V. Marin încearcă acum să afle adâncimea sufletului ființei sale folosind calea luminii în încercarea de a decoperi ce va fi de acum înainte sau poate va descoperi iubirea cosmică ce îl va conduce spre o liniște stelară.

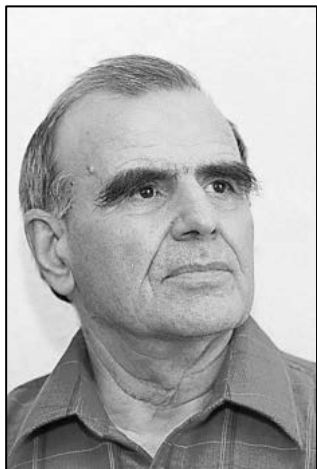
Timpul l-a plimbat prin anotimpurile vieții, prin grădinile transcendente din care a ieșit spiritual mai bogat, mai optimist și, de ce nu, trebuie admirat, ne impresionează prin delicatețe și meticulozitate, câteodată o face în taină, dar nu se închide în sine ci arată lumii realizările sale cu bun simț, cu eleganță dar și cu bucuria sufletului împlinit.

Dumitru V. Marin ne întâmpină totdeauna cu un zâmbet cald, un cuvânt rostit din suflet, o îmbrățișare și o prietenie sinceră care rupe bariera, diferența dintre bine și rău, care evoluează diferit în spațiu și timp.

Dumitru V. Marin a ținut și va ține flacăra aprinsă a neamului său, a culturii și spațiului din care face parte. O va purta cum a făcut și până acum în țară și peste hotare cu multă responsabilitate și dăruire.

Dr./Scriitor Corina Matei GHERMAN
Membră a Uniunii Scriitorilor, Filiala Iași
Președintă a Ligii Scriitorilor, Filiala Iași-Moldova
(Din cartea: ... 77... Noduri culturale și semne amicale
Editura PIM, Iași, 2018, 397 p.)

83. VASILE GHICA, un filozof din Tecuci

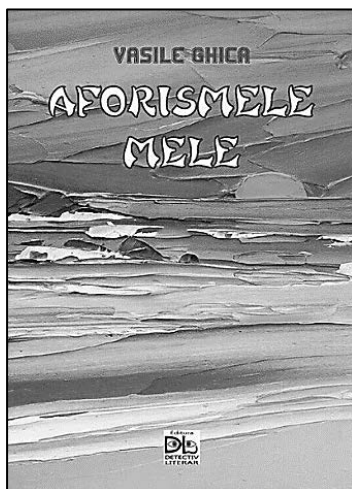
Un mare împătimit al promovării limbii române, cu alte mijloace decât ale noastre. Ne-am întâlnit la simpoziioanele consacrate lui Tudor Pamfile, la Țepu, Vaslui și Tecuci, m-a introdus în Dicționarul personalităților tecucene, NASC ȘI LA TECUCI OAMENI, menționând o parte din opera mea, legându-mi valoarea mai ales de teza de doctorat.

Am convorbit telefonic de multe ori, ne-am întâlnit în varii împrejurări, l-am înregistrat pe bandă de cel puțin 3 ori pentru că e un tip comunicativ, exact, corect (când e vorba de evaluări valorice). L-am

publicat în MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC cu aproape tot ce mi-a trimis.

Maximele și cugetările sale au fost mult apreciate de cititorii noștri de pretutindeni, dar n-am putut participa la Festivalurile internaționale organizate de el la Tecuci, unde m-am oferit să acord un premiu al Revistei.

A scris despre cultura vasluiană, despre personalitățile județului, despre acțiunile culturale, ca un prieten și corect prețuitor.

84. DANIELA GÎFU

„Dacă nu vă impresionează opera, ființa ei eterică și dinamismul rarisim, nu puteți cuprinde marea valoare națională pe care o are”

(D.V.M.)

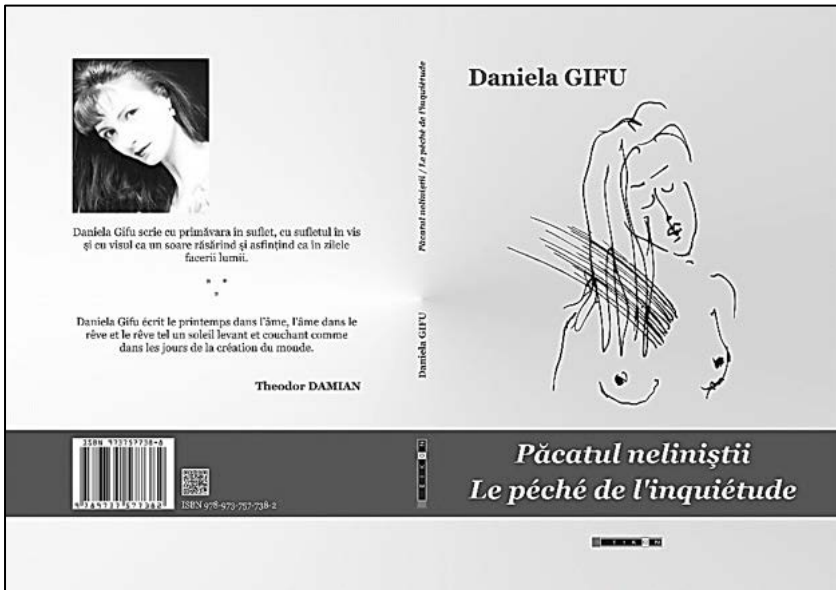

Daniela Gîfu (născută la Bârlad, în 10 ianuarie 1973) este doctor în informatică (2016) și doctor în filosofie (2010). Obține licența în fizică (1997) la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC) și absolvă un master în comunicare și relații publice la Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA), București (2004). Rămâne însă permanent legată sufletește de Bălăbănești (jud. Galați), unde și-a petrecut copilăria alături de bunicii din partea mamei, în 16 octombrie 2010, pentru dăruirea, implicarea și contribuția substanțială aduse acestei comunități, primește titlul de cetățean de onoare.

- În perioada 1999-2010 în calitate de coordonator de programe cultural-educaționale la Casa de Cultură a municipiului

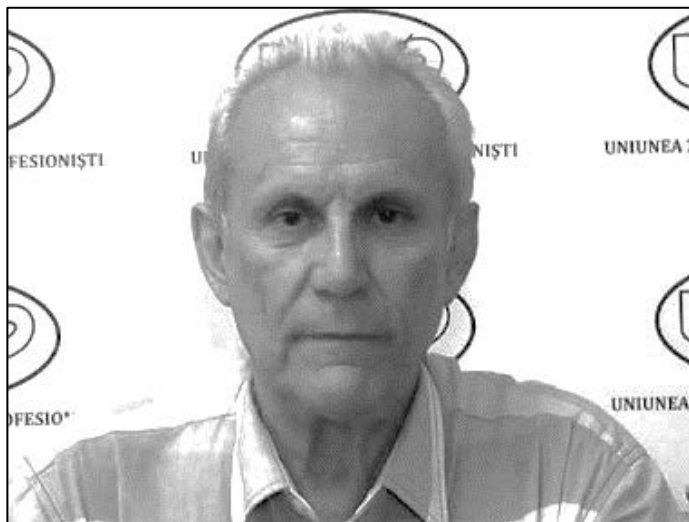
Cluj-Napoca, organizează și călăuzește diferite grupuri literar-artistice (Cenaclul de Seară, Trupa de Teatru “Arca lui Noe” etc.). Este și perioada conturării profilului său publicistic.

• Începând cu anul 2002, Daniela Gîfu colaborează cu diverse publicații literare din România: Dacia literară (Iași), Steaua (Cluj-Napoca), Ateneu (Bacău), Familia (Oradea), Bucovina literară (Suceava), Citadela (Satu-Mare), Oglinda literară și Pro Saeculum (Focșani), ZIP (București), Gând românesc (Alba-Iulia) etc. În paralel, după un debut colectiv deloc de neglijat, sub îndrumarea unor mari personalități ale națiunii române (Virgil Bulat, Bartolomeu Anania, Artur Silvestri, Cornel Moraru, Zeno Fodor, Valentin Marica etc.) Danielei Gîfu i se deschide un orizont fără de timp. Colaborează constant cu publicații din străinătate în limba română: AGERO – Germania; Asymetria – Franța; Candela de Montreal și Destine Literare – Canada; Lumină lină și Gâdacul de Colorado – USA; Argument – Australia etc.

85. DORU DINU GLĂVAN, altfel de președinte...

Președintele de astăzi al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România a fost un ziarist de mare merit și un comentator sportiv (fotbal) de mare autoritate. În calitate de redactor șef al Studioului Teritorial al Radioului Român din Reșița, a organizat un excelent schimb de experiență la Reșița și Băile Herculane în anul 2000, 30 sept. – 2 oct. De regulă a fost un tip pozitiv și susținător al președintelui Mihai Miron, care, de altfel l-a propus în locul său președinte. Pe merit.

E un tip introvertit și prietenos, cu toată compasiunea pentru fiecare în parte, însă hotărât ca această centenară organizație profesională să-și atingă obiectivele. De aceea inițiativa sa ca și realizările sunt de toate aprecierile.

Voi încerca să sugerez natura apropierii noastre prin înfățișarea întâlnirii de luni, 14 octombrie 2019, la Institutul Cultural Român din București, de pe Aleea Alexandru, între orele 17:00-19:05, la Seratele M. Eminescu, Jurnalistul.

LA I.C.R. – București: MARE IZBÂNDĂ VASLUIANĂ

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN din Aleea Alexandru din București a găzduit luni seara, pe 14 octombrie 2019, o manifestare mai aparte la SERATELE „Eminescu, jurnalistul”, organizate de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România.

Pentru Vaslui a fost un real triumf datorită faptului că invitatul serii a fost profesorul dr. Dumitru V. Marin, cunoscută personalitate locală și națională, care a avut o excelentă prestație intelectual-jurnalistică .

Timp de două ore și aproape un sfert cele 51 de personalități culturale din București și din țară au urmărit o manifestare complexă care a cuprins între „Convorbirile jurnalistice” o amplă expunere despre Festivalul internațional „George Enescu” a doamnei Clementina Timuș, foarte documentată și cu ilustrații pe ecranele din sală, dar, după „Prefața” unui jurnalist cunoscut și mult apreciat, Miron Manega: „De la Eminescu cetire...” Astăzi semnalăm evenimentul și urmează să revenim.

O altă parte a întâlnirii a fost „acoperită” de un mai tânăr confrate de la Târgu Jiu cu rol dublu: prezentarea unui mai tânăr ziarist (parte din dialogul generațiilor) și vernisarea unei expoziții proprii de fotografii din Afganistan, unde a „călcat” în misiune fiind trimis de Radio România Actualități, unde lucrează.

Interesant acest Ilie Pinteș reporter, foarte comunicativ și plăcut conviv, cu care s-au legat destule prietenii și modalități de comunicare. Am remarcat că fratele său s-a ocupat de filmarea în întregime a Seratei.

Într-un DIALOG ÎNTRE GENERAȚII s-a înfiripat expunerea amplă a prof.dr. Dumitru V. Marin, din Vaslui,

Director Trust Media invitat ca preț de vreo jumătate de oră să înfățișeze auditoriului modalitatea obținerii unor succese uluitoare care să se contureze plecând de la o localitate fără tradiții și fără renume, dintr-un loc „unde nu se întâmpla nimic” (Sadoveanu).

Moderatorul, foarte prestigiosul ziarist Doru Dinu Glăvan, președintele U.Z.P.R., l-a tot stimulat pe profesorul Marin să povestească multe și foarte multe din activitatea sa de „peste 30 de ani”, corectat repede : „de 62 de ani în presă”. Expunerea, întreruptă de câteva întrebări, a fost urmărită cu mult interes și mai ales cu mare mirare de cei vreo 6 generali și atâția titrați din cultura românească, oarecum șocați de aceste mari reușite, cu mijloace proprii, dintr-un oraș fără cine știe ce însemnătate.

Ca întotdeauna profesorul vasluian a captat repede publicul, a declarat că se simte onorat de asemenea selectă audiență și s-a grăbit să afirme că a călcat în cele 32 de țări de pe 4 continente dar „nu să mănânce și să bea ci să învețe și să le comunice la ai săi ce a văzut pe acolo”, adică să fie de folos comunității din care provine.

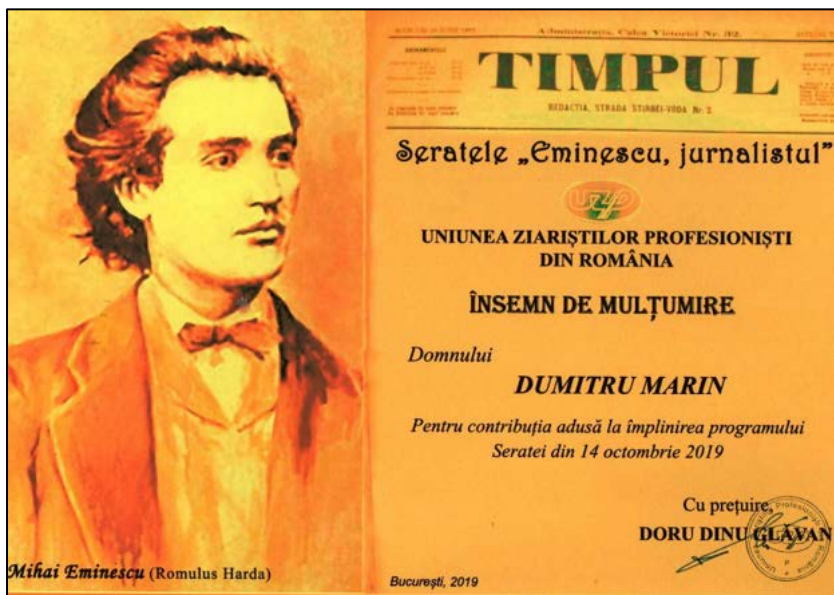
Discutând despre a 34-a sa carte „111 valori naționale pentru Vaslui”, ed. Pim, 2019, 512 pag. autorul a afirmat că dintotdeauna valorile locului, creierile cele mai productive au fost atrase de Iași, de alte mari orașe și de lumea care le-a absorbit, deci el a simțit că trebuie să aducă valori intelectuale, științifice, artistice, politice, economice etc. în acest județ năpăstuit, pentru a compensa într-un fel pierderile naturale. Mai mult, prin volumul emblemă „101 vasluieni pentru 100 de ani” (Pim, 2019, 404 pag.) a înfățișat tuturor fața reală a „lumii” de pe aceste meleaguri, cunoscută din presa momentului ca raiul violatorilor, al bețivilor, al tuturor relelor. Trăind acolo, nu poate fi de acord cu discreditarea acestor oameni.

Reacția celor prezenți a devenit fremătătoare și afectivă când a fost înfățișată Revista Internațională MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, aflată la nr 19, dar în pragul unui alt

record mondial: 556 de colaboratori din toată lumea. 556(!?). Drept care cei prezenți au „pulverizat” stocul de pliante „Recorduri, recorduri, numai... recordurile” și ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, în încercarea de a se crea o colaborare cât mai fructuoasă cu liderul presei vasluiene.

Desigur, n-au lipsit întrebările despre sprijinul autorităților locale, a presei, despre care D.V. Marin a spus că lipsește cu desăvârșire, dar nu lipsește sabotajul, fără a da alte lămuriri.

Profesorul vasluian s-a ales cu două Diplome onorante: ÎNSEMN DE MULȚUMIRE/ Domnului Dumitru Marin/ pentru contribuția adusă la împlinirea programului Seratei din 14 octombrie 2019/ Cu prețuire/ Doru Dinu Glăvan, București, 2019”.

Cea de a doua, o vedeți în pagina următoare, **DISTINCȚIA CREDINȚĂ ȘI LOIALITATE**/ se acordă Domnului profesor Doctor Dumitru V. Marin/ pentru devoțiunea, perseverența, străduința și puterea de a sluji actul jurnalistic și

publicistic de-a lungul unei bogate cariere./ ss Doru Dinu Glăvan/ București, 14 octombrie 2019”.

Desigur, se cuvin mulțumiri conducerii UZPR și bunului nostru coleg și Președinte, Doru Dinu Glăvan care este invitatul nostru de onoare la Simpozionul Național OMAGIU CĂRȚII ȘI CULTURII VASLUIENE, ediția a VI-a, joi, 24 oct. 2019, la Biblioteca Județeană Vaslui.

***Notă:** cu această ocazie s-au realizat mai multe interviuri cu mari personalități, printre care și generalul Mircea Chelaru...*

**Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
Nr. 41 (1922) de joi 17 octombrie 2019**

86 . IANCU GRAMA, poetul...navetist

Elevul de la Podu Turcului, jud. Bacău, n-a realizat decât după decenii că profesorul de geografie e un mare poet, că chiar dacă face o navetă obositoare, că predă la o școală generală, realizează metafore sclipitoare, participă serios la viața culturală a urbei. Tăcut și modest este astăzi, foarte apreciat pentru producția sa poetică de-a lungul unui timp nicicum favorabil.

A fost un ales model pentru toți elevii săi.

O discuție cu familia profesorilor Iancu Grama și Elena Tudorache... e o plăcere dublă: doamna este iute dar plăcută în conversație (și-apoi are o ținare de minte...?!), chiar incitantă, încât nu poate fi „amplasată” într-o vârstă, după care urmează senior poetul, grav, măsurat, prudent.

– Ce mai scrieți, domnule profesor?

– Mai realizez câte ceva. Am ajuns la 20 de volume, e... bine.

– Ce prieteni mai buni aveți în Bacău?

– Sunt mulți, dar, cu ieșirea mea și cu vizitele e mai greu.

– Veniți la întâlnirea promoției noastre, cineva trebuie să strige catalogul; v-ați eschivat la întâlnirea precedentă. Vă așteptăm?

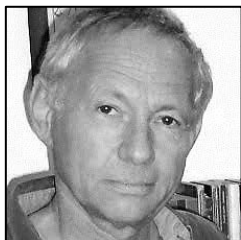
– Să vedem, să vedem...

Cam din celălalt capăt al camerei se aude inconfundabila voce a profesoarei de limba română. Parcă tot asta spune.

În sinea mea mă declar liniștit că foștii mei profesori (ce rol important a jucat doamna în orientarea mea spre literatură...) sunt vioi, sprinteni chiar, și la locul lor, știut. Regret că, acum nu-i pot vizita, nu le pot strânge respectuos câte o mână...

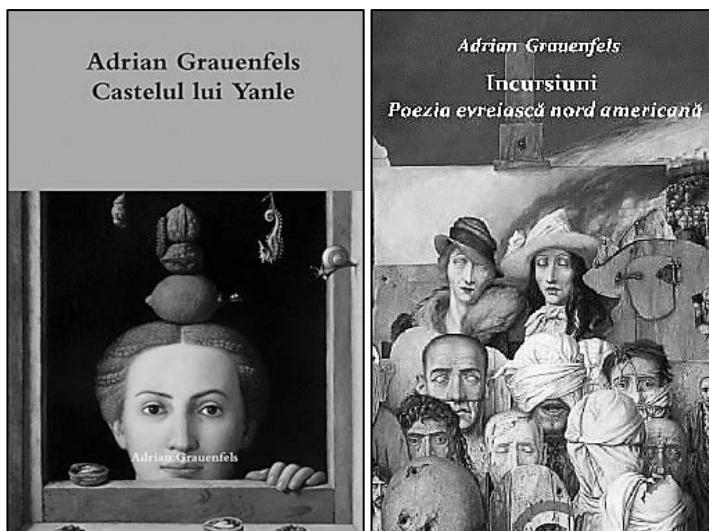
87. ADRIAN GRAUENFELS, prieten de la distanță.

Adrian Grauenfels (n. 1946, București) este un poet, scriitor și traducător evreu, originar din România, stabilit în Israel.

De meserie inginer, a emigrat în Israel în 1972. Din 1999 este activ ca poet, scriitor și traducător din limba ebraică. Publică articole despre artă și cultură la ziare israeliene de limbă română.

A publicat circa 10 cărți de poezie și artă, zeci de colaje, câteva antologii, traduceri din engleză și ebraică, articole critice și de cultură, a participat intens la revista anuală IZVOARE, redactor la revistele internetice Secolul XXI, Alchemia, Nautilus. Din anul 2017 este directorul editurii SAGA – Israel cu orientare spre cărți electronice (ebooks).

88. VASILICA GRIGORAȘ

*„Doamna Vasilica e o mare scriitoare. O mânăitoare excepțională a expresivității limbii române”
(D.V.M.)*

Născută la 30 mai 1951, comuna Robeasca, județul Buzău. A urmat cursurile școlii primare și gimnaziale în comuna natală, apoi Liceul nr. 4, cu program sportiv din Galați. Este absolventă a Facultății de Filosofie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași.

După o scurtă carieră didactică, se transferă pe post de bibliotecar la Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui, afirmând: „m-am simțit răsfățată în lumea cărților aproape 30 de ani”. A urmat cursuri de perfecționare organizate de Centrul de perfecționare profesională, din cadrul Ministerului Culturii, s-a bucurat de mai multe stagii de pregătire la Biblioteca Națională a României, Biblioteca Centrală Universitară, Biblioteca Academiei Române și Biblioteca Metropolitană din București și a mers în mai multe schimburi de experiență la biblioteci județene, municipale, orășenești din țară. Membră a Asociației Naționale a Bibliotecarilor din Bibliotecile Publice și a Asociației Bibliotecarilor din Învățământ – România, participând la mai multe conferințe anuale și întruniri de lucru.

A lucrat în *Compartimentului de evidență, clasificare-indexare și catalogare* a documentelor de bibliotecă, însă a desfășurat o activitate laborioasă de informare bibliografică, identificând mai multe personalități vasluiene, trăitoare pe alte meleaguri, în țară ori peste hotare. Astfel a îmbogățit Bibliografia

locală cu nume valoroase, cu rădăcini vasluiene ale culturii, literaturii, științei, artei, spiritualității, muzicii, sportului... În urma cercetării a publicat un dicționar al personalităților vasluiene, intitulat: „*Fragmente de spiritualitate românească*”. În colaborare a organizat activități culturale cu ocazia unor aniversări, comemorări, întâlniri cu autori, editori, oameni de cultură... A scris și a publicat bibliografiile de autor sau tematice, prezentări și medalioane ale unor personalități. În *Biblioteca–revistă de bibliologie și știința informării* a publicat materiale de specialitate.

Publică eseuri, poezii, poeme de sorginte niponă (haiku, senryu, tanka, gogyoshi, haibun), poezii și povestiri pentru copii, proză scurtă, cronică literare, impresii de călătorie, medalioane, interviuri în publicații periodice, pe suport hârtie și în format electronic, din țară: *Milesciana, Milesciana Junior, Bibliotecă-Educație-Cultură, Ecouri literare, Acta moldaviae meridionalis, Discobolul, Fii activ, fii performant* (revistă de educație, cultură, literatură, artă, sport), *Monitorul de Vaslui, Melidonium, Singur, Monitorul (Vaslui), Meridianul (Iași, Vaslui, Bacău), Elanul, BAAADUL literar, Neamul românesc, Glas comun, Monitorul cultural, O carte pe zi, Foaia Națională (Revistă liberă de luptă culturală și spirituală), Oglinda literară, Revista Argument, Confluente literare, Rexlibris, Așii români, ROKU (prima revistă online din România), Constelații diamantine* (revistă de cultură universală, editată sub egida Ligii Scriitorilor Români), *Climate literare, Cuvântul liber, Convorbiri literare, Revista Contraste literare, Impact cultural, Metafore mogoștene, Agora literară, Orizonturile bucuriei* (revista ASCIOR BUZĂU), *Revista Logos și Agape...*, și din străinătate: *Clipa (SUA), Armonia - Saltmin Media (SUA) Gândacul de Colorado (SUA), Radio Metafora (S.U.A.), Miorița USA, Lumină lină (SUA), Observatorul (Canada), Destine literare (Canada), Agero (Germania), Revista ProLitera, (Germania), Revista Australiana (Australia), Așii Români (Agenție de presă), Revista Iosif Vulcan (Australia), Confluente literare, Rexlibris, Argument (Australia).*

Cărți publicate: *Fragmente de spiritualitate românească*, București, Oscar Print, 2001; *Eudoxiu Hurmuzachi și Colecția Hurmuzachi*, Vaslui, 2007; *Petre Iosub - Un destin exemplar* - Vaslui, Thalia, 2008; ediția a doua 2011; *Anghel Rugină - Omul și savantul*, Vaslui, Thalia, 2011 (coautor); *Așa vreau eu: povestiri pentru copii*, București, Oscar Print, 2012; *Raze de soare pentru Sara: versuri pentru copii*, București, Oscar Print, 2012; *Reflecții filosofice: Convorbiri cu prof. dr. Petre Iosub*, Vaslui, Thalia, 2015; *Odă prieteniei: Jurnal de călătorie în Noua Zeelandă*, București, Oscar Print, 2015; *Izvoare nesecate: Însemnări despre oameni și cărți*, Iași, PIM, 2016; *Doar cu pana inimii: tanka* (ediție bilingvă), Iași PIM, 2016; *Starea vremii azi: senryu*, Iași, PIM, 2016; *Ninge pe-oglanda lunii: haiku*, Iași, PIM, 2017; *Ochi în ochi cu luna: tanka și pentastihuri* (ediție bilingvă), Napier (NZ), Scripta manent, 2017; *O corabie la timp potrivit: versuri*, Iași, PIM, 2018; *Pui de pasăre măiastră: versuri pentru copii*, Iași, PIM, 2018.

Volume colective:*In memoriam – Artur Silvestri, Mărturii tulburătoare*, București, Carpathia Press, 2009; *Promovarea valorilor culturale românești în contextul globalizării*, PIM, Iași, 2009; *Ben Todică – Ambasador onorific al Românismului: volum aniversar*, Roman, Mușatinia, 2012; *Vasile Plăvan, un Slavici al Bucovinei*, Mariana Gurza, Editura Fundației pentru Cultură și Învățământ „Ioan Slavici”, Editura Eurostampa, 2013; *Poetical Bridges - Poduri lirice*, Napier (New Zealand), Scripta manent Publishing House, 2016; *Apropieri : Mariana Gurza - pelerinaj prin idee, gând și suflet*, Roman, Editura Mușatinia, 2017; *Printre gânduri, printre rânduri, printre oameni...*, Târgoviște, Editura Singur, 2017; *Gânduri de recunoștință*, Iași, PIM, 2017, *Antologie ASCIOR*, 2017, Buzău, Editura Teocora, 2017, *Taina scrisului* (în curs de apariție).

Din anul 2012 s-a apropiat de mișcarea haijinilor din România, devenind membră Romanian Kukai, Romanian Haiku și Haiku Club. Participă la concursuri naționale, obținând premii, poemele sale fiind incluse în Antologiile RO KU: *Chemarea*

cocorilor, Anul VII, Iași, PIM, 2014; *Dansul cocorilor*, Anul VIII, Iași, PIM, 2016; *Pană de cocor*, Anul IX, Iași, PIM, 2016; *Numărând cocorii*, Anul X, Iași, PIM, 2017; *Sharpening the green pencil*, Romanian Kukai Group, 2015,2017.

Este membru asociat al Asociației Canadiene a Scriitorilor Români (A.C.S.R.), membru al Uniunii Scriitorilor de Limbă Română (USLR), membru al Asociației pentru Civilizația Ortodoxă (ASCIOR), membru fondator al Asociației Județene „Sportul pentru toți” Vaslui.

Administrează blogul:

<https://gradinaculecturi.wordpress.com/>

SENRYU

primele știri –
două vrăbiuțe-n zori
toacă liniștea

l

starea vremii azi -
tot bate un vânt turbat
prin buzunare

l

toamnă ploioasă -
din ce în ce tot mai mulți
mănâncă ciuperci

transhumanță iar –
prin toate partidele
oi rătăcite

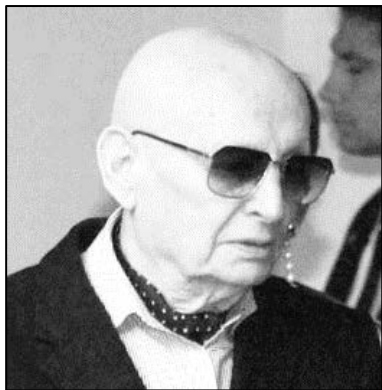
l

după strâns miera
pas cu pas marii trântori
merg din stup la zdup

circ național -
la mare înălțime
trasul sforilor

Vasilica GRIGORAȘ

89. MARCEL GUGUIANU: Eu... celebru?"

Tot auzeam printre bârlădeni, că o celebritate mondială se întoarce acasă, adică în Bârladul unde s-a născut pe 28 iunie 1922. Curiozitatea reporterului a biruit, și l-am căutat prin toate mijloacele, până l-am găsit, ba chiar de mai multe ori, pentru că la interviu, deja știa multe despre TVV și Unison Radio Bârlad.

Uscat, slab, peste 80 de ani, cu spiritul tare viu, pus pe glume, Mereu urmat de o foarte tânără și frumoasă secretară, cuplu care năștea presupuneri, de care se simțea măgulit pentru că „tinerețea n-are vârstă” și nu se sfia să vorbească despre orice subiect în termenii cei mai urbani și politicoși. Era o mare personalitate în sculptura lumii și mulți îl considerau urmașul lui Brâncuși; cam aceasta a fost prima întrebare.

– Nu, nu sunt urmașul lui Brâncuși, dar sunt român de lângă voi, am alte împliniri, am sumedenie de expoziții în lume...

– Dar, la Bârlad sunteți puțin cunoscut.

Dacă i-aș fi dat cu ciocanul în cap n-ar fi rămas așa ca trăsniț. I-a venit tare greu gălușca asta, dar n-am avut intenția să-l jignesc; și apoi cam acesta era adevărul, el locuind mai mult prin străinătate. Aici, la el acasă, nu era nici o sculptură expusă în județ, nu prea era pomenit în presă, nici eu nu m-am prea omorât ca lider județean. De față cu mine, atunci, pe loc a hotărât ceva unic:

– Uite ce, directore, ca să le arăt la toți cine sunt, fac o donație dintre operele mele cele mai semnificative, pentru un

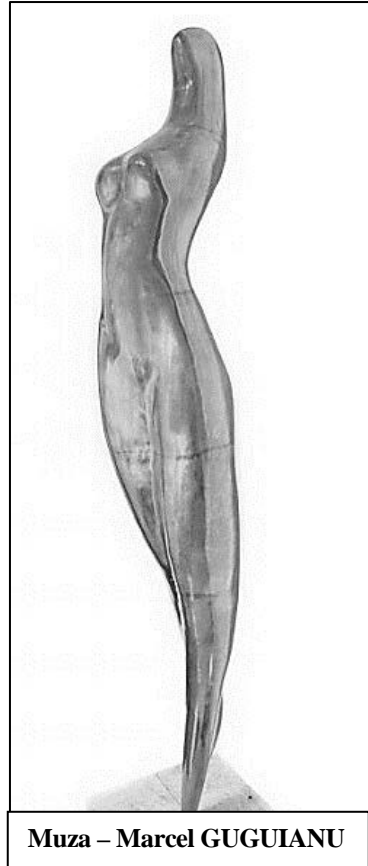
muzeu care să-mi poarte numele (era vorba de o clădire nouă, nu accepta la Muzeul „Vasile Pârvan”)

– Cam câte exponate, maestre ?

– Cam vreo 1000, dar numai în pavilion special...

Trebuie să mărturisesc sincer: era el plin de bani, era mare-mare artist în piatră și nu numai, dar credeam că bravează, că spune asta pentru presă.

La Bârlad era și un primar inimos, inginer constructor de felul lui, cu mari probleme cu legea după ce nu a mai fost ales: Titi Constantinescu, așa că au demarat multe discuții, variante de proiecte, gânduri de îmbogățire suplimentară (Titi dobândise destulă avere ca să zidească și o biserică în centru, unde este ctitor).

Cert este că după aproape 8 ani s-a realizat o bijuterie arhitectonică „Pavilionul Marcel Guguianu” în centrul Bârladului. Se spunea că sculptorul ar fi pus și niște sume ca să iasă această frumusețe, dar exponatele dimprejur și din săli sunt de patrimoniu și aproape imposibil de evaluat. Cu adevărat rivalizează cu astfel de clădiri din Viena, dar cel mai important mi se pare cât suflet din sufletul marelui artist de reprezentare mondială poartă acest muzeu.

Nu știu cum s-a întâmplat dar la destul de puțin timp de la inaugurare (2004) Marcel Guguianu și-a dat obștescul sfârșit: 12 iunie 2012.

90. ȘTEFAN GUȘĂ, un preot cu har

*„Preot cu vocație, cărturar, povestitor grozav, patriot mare prin tot ce a făcut ca bun organizator.”
(D.V.M.)*

Reporter: Un om cu o răbdare deosebită, impozant, având o barbă respectabilă: Sfinte părinte, vă rog să vorbiți un pic despre locul unde ne aflăm.

Ștefan Gușă: Bine că ați întrebat. Suntem la Mănăstirea Ștefan cel mare, de pe Movila lui Burcel. Foarte aproape de „...drumul de costișe/ce duce la Vaslui...”, drumul de costișe este doar la 2 km. Drumul vechi era pe sub Movilă.

R: Aici, sub dealul unde aveți crucile, eu am vorbit pentru prima dată la o manifestare unde au participat circa 5000 de oameni, în calitate de inspector. Dumneavoastră de când orânduți treburile la această mănăstire?

Ș.G.: În anul 1992 a fost canonizarea lui Ștefan cel Mare, apoi în 1993 am venit de la Durău (unde ajunsesem de la Putna). Am sfințit locul pentru mănăstire, jos, sub movilă, pentru că aici este monument istoric dar și rezervație botanică. Aici nu aveam voie să construim, am sfințit jos o primă biserică pe raza comunei Codăești, lângă lac. Am dus tratative cu Ministerul Culturii care avea în grijă monumentele istorice, cu Academia Română și Ministerul Mediului care avea în grijă o rezervație botanică și în 1996 ni s-a dat aprobare să construim pe Movilă, cu condiția că dacă îngrădim și vom avea grijă de rezervație. În 1996 am sfințit

locul și prima biserică de lemn, care, după 8 ani, a ars. aici pe vârful Movilei.

R: Tot aici pe vârful Movilei aveți un număr impresionant de clădiri, printre care și trei biserici.

Ș.G.: Da, biserica Ștefan cel Mare, a doua – biserica de lemn refăcută în 2005 iar cea care a ars poate fi numită a treia. Cu cele două de jos sunt cinci, iar cu încă două de dincolo de Prut sunt șapte.

R: Acolo voiam să ajung, spuneți că aveți biserici dincolo de Prut.

Ș.G.: Suvorov este generalul rus care are o statuie la Dumbrăveni. Mulți se întrebă ce caută acolo Suvorov. Fostul raion Suvorov din sudul Basarabiei a devenit în ultimul an raionul Ștefan cel Mare. Chiar în centrul raionului este o singură biserică sub patriarhia Moscovei. Noi am construit aici o biserică de lemn, am dezmembrat-o și am reconstruit-o acolo cu tot ce trebuia atât în afară cât și înăuntru. În trei ani am sfințit-o cu hramul Ștefan cel Mare și Sfânt. O altă biserică i-am dat-o protoiereului Ciuntu din Chișinău, de 3-4 ani se plânge că nu are unde să o pună. Nu-i se aprobă amplasarea.

R: Dar la Toronto ce ați căutat, părinte?

Ș.G.: În Toronto, am un băiat pe care l-am îndemnat să dea la teologie, acum 20 de ani, când eram în Canada. A venit în țară, a urmat teologia la Pitești, a ajuns preot, a făcut o biserică cu hramul Ștefan cel Mare și Sfânt (tot la îndemnul meu, acolo). I-am mai donat unele dintre cele necesare bisericii – inclusiv crucile de pe biserică, între care este și tricolorul românesc. Acum doi ani a avut loc înfrățirea dintre parohia Ștefan cel Mare și Sfânt din Toronto și mănăstirea Ștefan cel Mare de pe Movila lui Burcel.

R: Ține de comuna Miclești, sau Codăești?

Ș.G.: De Miclești. Cea de la vale ține de Codăești.

R: Aici aveți mai multe statui ale lui Ștefan cel Mare. Tot de la dumneavoastră am aflat că vreți să trimiteți o statuie a domnitorului în Canada.

Ș.G.: Am făcut două statui ale lui Ștefan cel Mare, voiam să trimit una la Toronto, alta la Vancouver, unde de asemenea este o parohie Ștefan cel Mare. Dar pentru că transportul este foarte scump, pentru moment, nu pot. Adică am plătit 1000 și ceva de euro să le fac și mă costă 7000 de euro transportul. Aștept pe cineva să mă ajute, sau vremuri mai bune să le trimitem la locul lor.

R: Care este secretul succeselor dumneavoastră, părinte?

Ș.G.: Nu este nici un secret. Trebuie să-ți dorești să faci un lucru. Dacă ai bune intenții, poartă Doamne-Doamne de grijă. Când am venit aici nu aveam nici un ban, era un loc gol-goluț, am nivelat cu buldozerele. Am avut apoi probleme foarte mari cu apa. Am cărat apă cu sacaua la început, aproape doi ani. Apoi am forat, am făcut un viaduct, am construit bazine și am adus apă de la casa de apă. Casa de apă este la 2 km. N-am avut nici bani, nici sponsori. Am strâns ceea ce am primit de la mireni, unul 1.000, altul 10.000, 500, 400. Am „scâncit” și eu pe la radio, pe la presă, pe la televiziune, am făcut scrisori peste tot în țară: la ministere, la protoierie, la parohii, am făcut colecte la parohii, la preoții cu parohii mai bunișoare, la mănăstiri. Am strâns în cele din urmă bani. Numai pictura de sus de la biserică m-a costat cinci miliarde și jumătate. Cea de jos patru. Asta numai în ultimii doi-trei ani. Am primit (din banii alocați de guvern pentru culte), cam 5% din ce am investit.

R: Mai insist să-mi spuneți cum ați adunat atâtia bani?

Ș.G.: Prin încăpățănare. Am dat un anunț, de exemplu, în ziarul Vremea Nouă, în care rugam cititorii care vor să contribuie să plătească contravaloarea unui sfânt. Cam 1.000 RON ar veni asta. A ieșit un articol – „Gușă, vinde sfinți pe Movila lui Burcel. Cine vrea să cumpere un sfânt să meargă pe Movila lui Burcel”. Am crezut că o să am probleme, dar mi-au făcut un bine. Pentru că așa a aflat multă lume, în urma acestui articol am primit mulți bani. Nu numai de la Vaslui, de la București, din toată țara.

R: Câți oameni mâncați, dormiți și visați aici în mănăstire?

Ș.G.: La ora actuală nu suntem mai mult de patru. Și ne ocupăm de toate.

R: Am văzut că aveți și păsări exotice aici.

Ș.G.: Avem de toate. La mănăstirea de jos mai avem doi părinți, o maică și cinci bătrâne. Tot de noi ține.

R: Iertați-mă, cum se numește mai exact funcția dumneavoastră?

Ș.G.: Arhimandrit. Stareț. Starețul este o funcție, arhimandritul un grad. Cât poate ajunge un călugăr până devine episcop. De acolo, stop.

R: Ați candidat ca episcop?

Ș.G.: Nu, acolo trebuie să fii chemat. Călugăria se cere, arhieria se oferă.

R: Eu n-am să înțeleg niciodată: un preot ca dumneavoastră care are atâtea biserici construite și dotate cu tot ce este necesar într-un timp relativ scurt, de ce s-ar mai strădui să facă din ce în ce mai mult? Este vorba de harul de a face? Nu vorbesc de harul preoției pe care îl au toți preoții. Pentru că una este harul preoției și alta harul de a face. Sunt preoți care nu reușesc să facă un praznic.

Ș.G.: Nu știu, eu am făcut puține pentru mine. Am două-trei mașini aici, trecute pe numele meu, dar nu am casă, nu am masă. Am mai făcut donații, i-am mai ajutat pe bolnavi, pe săraci când a fost cazul, familii sărace, am mai ajutat și pe Doamne Doamne, aș mai ajuta și alte mănăstiri mai sărace. Am un plan cu o mănăstire de la Țiganca unde a fost Antonescu în 1941. Am procurat 100 metri cub de lemn ca să le trimit acolo.

R: O să vin și eu când le trimiteți, ca să filmez. Am vorbit deja cu primarul de acolo. Este parcul acela care ar trebui refăcut, sunt 22.000 de oameni căzuți, acolo. am scris despre Cotul Donului.

Ș.G.: Tatăl meu a fost rănit acolo. A supraviețuit, cu trei cartușe trase în picioare.

R: Și tatăl meu, tot la Țiganca a fost. Vreau să vă pun o întrebare „postrevoluționară”, vă rog să țineți seama de accentul puțin ironic. „Cine sunteți dumneavoastră, părinte Ștefan Gușă?”

Ș.G.: Sunt un om de rând, ca oricare altul. Sunt al treilea copil dintr-o familie cu opt copii: patru băieți și patru fete. M-am născut la Mălinii lui Nicolae Labiș, aproape de mănăstirea Slatina. Pe 7 aprilie 1950 m-am născut.

R: Și la călugărie cum v-ați hotărât?

Ș.G.: Am făcut seminarul, am urmat apoi Facultatea de Teologie, am terminat în iunie 1974. Pe 1 iulie eram în chinovie la Putna, exact când am terminat teologia. Am vrut să dau un doctorat dar nu mi s-a dat binecuvântarea, mi s-a spus că dacă vreau să ajung episcop o să ajung și fără doctorat. M-am ambiționat și am zis că dacă nu mă lasă să fac unul, o să fac trei. Și am făcut trei la bătrânețe. Unul în teologie, unul de filologie și unul de filozofie. Dar nu ajută aceasta la mântuire.

R: Nu ajută. În plus, azi, doctoratele sunt un fel de titluri fără remunerație. Și eu am un doctorat dar de 20 de ani de când îl am nu am văzut un ban în plus. Și nici dumneavoastră nu aveți, dar am văzut că aveți în schimb o deosebită autoritate și respect nu numai în rândul preoților din județ, ci și din altă parte.

Ș.G.: N-aș putea să vorbesc neapărat de autoritate. Dar se poate vorbi de o colaborare frumoasă.

R: Ce v-a făcut să ajungeți preot?

Ș.G.: Dragostea de a sluji numai și numai lui Dumnezeu. Și nu familiei.

R: Vreți să spuneți că nu ați avut nici o patimă lumească?

Ș.G.: Oho! Și încă multe! Și acum la anii mei mă încercă patimile. Dar luptăm. Cine nu se luptă, nu se izbăvește.

R: Nu voiam să îl jignesc pe părintele Gușă. Țin minte că odată, la Putna, când eram acolo cu un grup de excursioniști ne arătați: „Uitați scrie când a început să domnească Ștefan cel mare:

1457. Dar nu scrie când a murit. Asta înseamnă că el este viu și trăiește în inimile noastre de români.” De atunci vă cunosc.

Movila lui Burcel – Spre meditație...

Ș.G.: De când mă știu, ca elev, ca student, la Putna mi-am petrecut toate vacanțele. chiar de când m-am călugărit din ‘74-’80.

R: Și v-ați obișnuit cu ideea de a păstori în continuare doar mănăstirea de la Miclești?

Ș.G.: Și Codăești. Mă mai duc o dată, de două ori pe an la bisericile pe care le avem: la Ștefan Vodă, una. Pe părintele Ciuntu, încerc să-l conving să găsească un loc unde să amplaseze biserica pe care i-am dat-o. Acum, este un ierarh nou la Basarabia de Sud, am luat legătură cu preasfințitul Veniamin, să vedem cum pot ajuta un pic Țiganca. Mie mi-e suficient.

R: Aș avea o întrebare: ce patimi îl bântuie pe părintele Ștefan zilele acestea?

Ș.G.: Nu știu dacă poate fi vorba de patimi. Am o „garsonieră” aici, aproape, la câțiva metri.

R: Da, am văzut acolo mormintele! Poate pe la 90 de ani, acum sunteți prea tânăr.

Ș.G.: Am scris acolo pe cruce: „Și fu, și trecu, ca și când nu fu”

R: Ce operă mai deosebită crede filosoful Ștefan Gușă că a realizat?

Ș.G.: Nu am ceva deosebit. Am scris câteva sute de articole, predici, recenzii. Am scris trei cărți cu tezele de doctorat. La teologie: „Influența sfântului Vasile cel Mare în monahismul românesc”, apoi la filologie: „Ștefan cel Mare în folclorul românesc” – legendă, basm, doină, cântec, bocet, colind, etc. Și cea de la filozofie: „Idei și aspecte filosofice în cazania mitropolitului Varlaam” – 1654, „Carte românească de învățătură”. În rest, faptele care se văd pe aici: clădirile acestea care au rămas pe aici. Sunt vreo șapte.

R: Care ar fi visul dumneavoastră de viitor?

Ș.G.: Să mai facem una. La Țiganca. După aceea la Doamne – Doamne.

R: Părinte, multă lume vine la dumneavoastră să se reculegă. Unii nici nu mai știu de Ștefan cel Mare, ei țin minte doar că vin la părintele Gușă. Cum reușiți să-i uniți pe toți?

Ș.G.: Nu fac nimic deosebit. Îi strâng pe toți aici, le recit legenda Movilei lui Burcel, le povestesc de ce suntem aici, de unde și de ce am venit aici. În fiecare dimineață facem liturghie. Dacă trebuie să plec undeva mă scol cu o oră-două mai devreme. Nu mă lasă conștiința să las nepomenite pomelnicele pe care mi le lasă credincioșii pentru o sumă mai mare sau mai mică de bani. Ajutorul vine de sus de la Dumnezeu, nu de la noi. Dar noi ne facem pe cât se poate datoria. Avem 20 de ha de pământ care nu a rămas nelucrat, avem un iaz cu un pic de pește, un hectar jumătate de vie nobilă, facem și vin și țuică, avem păsări, vite, ne autogospodărim.

R: Deci părintele Ștefan Gușă care are un loc al lui în cultura teologică din aceste timpuri este mai mult un om de acțiune. N-ați avut niciodată un moment de revoltă împotriva lui Dumnezeu?

Ș.G.: Niciodată! Pentru că Dumnezeu mi-a dat întotdeauna tot ce am avut nevoie. Chiar mai mult decât pot

eu duce. Mitropolitul Andrei Șaguna are un citat frumos: „Dacă m-aș naște de 100 de ori, tot călugăr m-aș face.” Și eu îl parafrazez: dacă m-aș naște de nu știu câte ori, tot călugăr m-aș face. Și am tot ce-mi trebuie inclusiv mulțumire sufletească că nu am trăit degeaba, că rămâne ceva în urma mea. Dacă colegii mei de facultate, de seminar au copii, femei, gospodării, eu las de asemenea ceva în urmă. Două mănăstiri care au tot ce le trebuie, un pic de carte, atât cât am putut. Îmi pare rău că nu am putut scrie mai mult. Lumea se așteaptă ca după două-trei doctorate, omul să publice. N-am mai avut timp și de una și de alta. Doctoratele le-am făcut noaptea. Atât cât am putut să studiez.

R: Cum îi mobilizați pe oameni să vadă frumosul din viața lor?

Ș.G.: Suntem aici puțini oameni, doi-trei. Nu facem fiecare doar un singur lucru. Facem ce este nevoie. Eu fac și curățenie și gospodărie, fac și bucătărie, mă duc și după aprovizionare. Suntem puțini, poate prea puțini, dar am reușit să facem față până acum.

R: Bat clopotele. De ce?

Ș.G.: Începe acuși slujba. Utrenia.

R: Care este cuvântul dumneavoastră față de enoriași, acum la final?

Ș.G.: Să nu uite că suntem creștini, că suntem români, că suntem creștini de când suntem români și nu avem o dată specială când am fost creștinați. Să nu uităm că Sfântul Andrei este nănașul poporului nostru și să lăsăm copiilor, copiilor noștri, parafrazându-l pe Ștefan cel Mare, moștenirea pe care am primit-o și noi de la strămoșii noștri. Pentru că acest pământ este sfințit cu lacrimi nevinovate și sudoare de la moșii și strămoșii noștri.

R: Așa am descoperit patriotismul părintelui Gușă. Amin, părinte.

Ș.G.: Amin să fie.

(Din cartea: „101 vasluieni pentru 100 de ani”

Editura PIM, Iași, 2019, 434 p.)

91. MIRCEA RADU IACOBAN, amintiri fugare

D.V. MARIN și Mircea Radu IACOBAN
14 ianuarie 2011

Omul acesta iute în gânduri, gândire și vorbe, spontan mai peste obișnuit a avut o carieră fulminantă înainte de 1989. Era cunoscut ca reporter radio, în care calitate a transmis din multe părți ale lumii (la meciul pierdut în Elveția cu 7 – 2, de selecționata României, plângea la microfon), a deprins mișcarea lumii și a fost promovat de sus în jos în funcții importante în județul Iași, în Moldova, în țară. Era, probabil, cel mai tânăr director de teatru din țară, la Iași, drept care, ca un Alexandri modern, a scris pentru acesta câteva piese de teatru, de destul succes.

După 1989, s-a retras în Suceava lui dragă și multă vreme nu s-a prea auzit de el. Numai că l-am dibuit la câteva manifestări și am realizat interviuri cu el, mereu echilibrate, cu mare conținut ideatic și educativ pentru că a rămas adeptul consistenței în scris și un mare patriot.

Nu cunoaștem mult din creația sa actuală, dar colaborarea la Monitorul de Suceava duce ziarul la cea mai înaltă cotă jurnalistică, nu numai pentru Moldova ci și în țară. Este un pătimaș al scrisului, al adevărului social, al artei cu talent.

Ca preopinent sclipitor m-am bucurat de comunicarea cu el, un scriitor care... va mai rămâne.

92. CĂTĂLIN IGNAT, un director și un fost...

Actualul director al Liceului „Mihail Kogălniceanu”

pentru care am scris prima monografie la Centenar (urmată abia după 23 de ani, mai slabă) și unde am scos prima revistă de după 1989, Vlăstarul (1990) este un profesor de biologie, modest ca om dar cu rezultate la catedră și ca director, cu mult, foarte mult, peste rând. Am fost colegi la Liceul Emil Racoviță, a fost promovat

Inspector școlar, apoi numit Director al acesteia cea mai de seamă instituție școlară din municipiul Vaslui, dacă nu și din județ. De când se știe aici au fost și profesorii cei mai buni și elevii cei mai capabili, inclusiv fii de mărimi ale timpului, drept care cel promovat în fruntea colectivului didactic ori avea încuviințări speciale, ori merite importante. A fost prea mare miza pentru ambițioșii din fruntea județului, întotdeauna.

Din interviul realizat cu el, cu profesorul Cătălin Ignat, nu prea răzbat nici meritele și nici realizările sale de-a lungul unei cariere didactice cu adevărat deosebite.

Reporter: Stimați prieteni suntem la liceul „Mihail Kogălniceanu,, din Vaslui, unde stăm de vorbă cu directorul acestui liceu, domnul Cătălin Ignat, fost inspector și... de câți ani director la LMK?

Director: În această toamnă s-au făcut 7 ani de când sunt director al liceului „M. Kogălniceanu” după cei 10 ani de inspectorat școlar.

R: Domnule Ignat, se pare că ai albit din înțelepciune și din muncă, nu stând.

D: Am muncit suficient, nimeni nu stă degeaba aici. Am multe împliniri.

R: Cineva cu rezultate atât de impozante la olimpiade și concursuri cred că într-adevăr a muncit. Nu vreau să te perii, dar vreau să fac o constatare.

D: Da, într-adevăr, rezultatele vin într-adevăr din munca unor copii de excepție – pentru că am avut în ultimii ani niște copii de excepție, care îndrumați de mine au avut rezultate deosebite la nivelul țării și chiar la nivel internațional.

R: Să nominalizăm câțiva.

D: Sunt foarte mulți. Doar în anul trecut, eu personal, am avut 6 elevi. La obiectul fizică am avut 6 elevi calificați la olimpiada națională, dintre aceștia remarcându-se Bordeianu Andrei care în acest an școlar a luat medalie de aur, locul II pe școală, la clasa a XII-a – copil care a intrat primul pe lista facultății de medicină din București – Bordeianu Andrei care are în palmares o medalie de bronz la Olimpiada de Științe a Uniunii Europene pe fizică, în acest an are un premiu deosebit – premiul Uliu se numește, care se dă copiilor care în toți cei patru ani de liceu participă la olimpiada națională – doar patru copii din țară au luat acest premiu în acest an. Bineînțeles ar fi și mulți alții, dar lista ar fi lungă.

R: Dacă ai face o listă a anilor de învățământ ce ai trece pe ea?

D: Ani de învățământ sunt numai 29. Deja sunt printre cei mai bătrâni din școală. Dacă ar fi să fac o listă cu elevii mei, ar fi greu. Tudorache Mădălina, care a terminat acum doi ani liceul nostru, olimpică la fizică în toți anii de liceu și care acum studiază fizică la Imperial College Londra. Un elev

de succes care ne face cinste și care ne reprezintă cu succes acolo, fiind printre cei mai buni. Vorbim de top 10 universități din lume. Sunt elevi cu care mă întâlnesc cu plăcere, care revin în liceul nostru.

R: N-am pregătit acest interviu, deci te iau pe nepregătite. Dar despre acea persoană premiată de Obama, mai ții minte cine este?

D: Am să încerc să-mi amintesc.

R: Domnule profesor ai multe satisfacții ca profesor, bănuiesc.

D: De acolo îmi vin satisfacțiile în mod direct.

R: Dar ca director nu ai satisfacții?

D: Ba da, dar sunt de altă natură.

R: Domnia ta te consideri oricum un om împlinit. Și ca familist, bănuiesc. Probabil te consideri printre cei mai înțelepți.

D: Sperăm, niciodată nu este un prag maxim pentru înțelepciune.

R: Vorba acad. Milcu: „Toți suntem tineri, dar unii de mai multă vreme.”

D: Este valabil și pentru bătrânețe. Toți suntem bătrâni dar unii mai bătrâni ca alții. Adică mai înțelepți.

R: Domnule director aveți foarte multe trofee aici în încăpere – bănuiesc că doar numai o mică parte din câte ai de fapt. Dacă ar fi să ne amintim o veche vorbă: „Omul plătește și domnia și prostia.” Domnia ta ai plătit domnie multă și de aceea eu te-am considerat una dintre personalitățile învățământului vasluian. Cât contează emblema LMK în arealul județean?

D: Emblema LMK este grea. Este o moștenire grea dar spunem noi că prin rezultate nu am coborât de loc ștacheta. De exemplu anul acesta au fost trei de 10 la bacalaureat, am clase în care trei sferturi au intrat la medicină – dintr-o clasă, vreau să spun. Și rezultatul se vede prin feedbackul pe care îl avem de la facultăți. Se bat facultățile pentru elevii noștri.

R: Asta-i bine, poate se întorc și înapoi.

D: Eu mi-aș dori. Să avem și medici buni și informaticieni buni. Dar din păcate piața muncii îi duce pe alte meleaguri și este vorba de realizare pe pan profesional pe care o pot găsi numai în afară.

R: Reporterul întreabă: dar elemente negative nu ai? Corigenți...

D: Din păcate în orice pădure sunt și crengi uscate. Dar repetenți: nu avem așa ceva. La liceul nostru nu avem. Mai avem un corigent doi acolo pe toamnă, dar repetenți nu avem de mulți ani. pentru că îi aducem încet, încet pe linia de plutire.

R: Este și asta o performanță. Câți elevi mai sunt la Kogălniceanu?

D: În anii trecuți au fost 860, anul acesta 850.

R: Dintre elevii care pleacă se mai întorc?

D: Să știți că la noi vin, nu pleacă. În toamna aceasta de exemplu am avut în jur de 43 de transferuri. 40 au venit, doar trei au plecat.

R: Domnule director Ignat este afectat liceul pentru că populația pleacă masiv în Vest?

D: Într-adevăr foarte mulți pleacă – și eu îi înțeleg – merg la un loc de muncă mai bine plătit. Uneori își iau și copiii. Liceul nostru este afectat doar într-o măsură mică.

R: Dar beizadele cu ifose ai?

D: Ca în orice școală sunt. Noi o să avem grijă să le scoatem ifosele.

R: Deci rezultatele sunt palpabile, corecte și vizibile.

D: La examenele naționale – cum să nu fie corecte, dacă tezele se corectează în alte județe de către alți profesori? Când eu la bacalaureatul din acest an am avut 100% promovare. Adică din 169 de copii care au terminat a XII-a, 169 au luat bacalaureatul.

R: Nici unul nu s-a îmbolnăvit?

D: Nu trebuie să mai spun că peste jumătate dintre ei au avut note de 9 și 10. Adică se vede munca din cei patru ani.

R: Domnul Cătălin Ignat ar putea să mai vorbească încă

mult despre asta. Eu vă consider prieten de mulți ani. și pentru că ieri am vorbit cu Ionel Armeanu Ștefănică, care de asemenea este un vechi prieten aș dori să-ți pun aceeași întrebare pe care i-am pus-o și

lui: ce părere ți-ai făcut despre profesorul D.V. Marin, de-a lungul timpului?

D: Nu am apucat să cunosc omul Marin prea mult pentru că eu am venit în 1990 când ați ieșit la pensie, dar publicistul Marin îmi dă o impresie bună de om serios, consecvent – ca urmarea numărului mare de cărți pe care le-a scos, consecvent prin prisma ziarului Meridianul – care este un ziar destul de vechi.

R: 1996. Dar de TVV îți amintești?

D: Sigur! Nu era nici un post de televiziune și noi aveam un post local. Publicist, om de cultură seriozitate, fost profesor la liceul nostru.

R: Domnule profesor, te las să te mai gândești la o monografie a liceului, eu am făcut-o pe prima în 1990, și sper să vă pot ajuta pentru că între timp s-au mai adunat materiale și mărturii ale unor timpuri pe care le putem evoca pentru memoria și autoritatea acestei unități de învățământ cu care și eu mă mândresc. Să trăiești, Cătălin Ignat!

**Interviu publicat în Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
Nr. 36 (1917) de joi 12 septembrie 2019**

93. P.S. IGNATIE MUREȘANUL

INTERVIU LĂMURITOR:

(N:7 iulie 1976)

Reporter: Mă aflu la Episcopia Huși, și stau de vorbă cu Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor; Bine v-am găsit.

P.S. Ignatie: Doamne ajută.

R: Vă mulțumesc pentru întrevvedere și vreau să le spun tuturor celor ce ne ascultă, citesc și văd că ați făcut exact ce trebuia să faceți pentru autoritatea bisericii, a Episcopiei Hușilor. Felicitări pentru cât ați reușit până acum. Eu m-am uitat pe CV-ul dumneavoastră și am rămas mulțumit de ce am văzut acolo. Bine ați venit și în mediul cultural de la Huși, la Episcopie, unde sper să jucați în continuare un rol important datorită capacității și calităților dumneavoastră. Ne-ați impresionat pe toți cu acest mod smerit în care vă prezentați pe oriunde sunteți invitat. După părerea dumneavoastră, populația aceasta, a județului Vaslui, poate rămâne în această dreaptă credință, Ortodoxă, în urma atâtor influențe externe și interne?

P.S. I.: Să știți că nu caut ca prin ceea ce fac aici să mă lustruiesc pe mine. Tot ceea ce facem, facem în primul rând pentru Dumnezeu și desigur pentru oameni. Legat de întrebarea dumneavoastră; eu am descoperit aici, în zona Vasluiului, niște oameni care au o manieră foarte genuină în a-și trăi credința. Prin urmare, nu cred că pot să fie afectați de aceste vifornite ideologice care se năpustesc asupra țării noastre și trag nădejde vie că oamenii vor rămâne în

continuare în această cumințenie și puritate în a-și trăi actul credinței.

R: Să spunem că cei de o anumită vârstă, cei de vârsta a treia, vor rămâne așa pentru că așa s-au născut. Tineretul pleacă și vine cu idei noi, cum îl putem atrage spre ortodoxism Preasfințite Părinte?

P.S. I: M-aș disocia un pic de viziunea dumneavoastră. Nu cred că oamenii, chiar dacă sunt de vârsta a treia, să spunem, ar rămâne neclintii în valorile credinței, valorile Evangheliei numai în virtutea unei inertii, că așa s-au născut și că așa au moștenit o tradiție, o perpetuează sau că merg mai departe. Nu prea îmi vine să cred. E o abordare un pic mai simplistă din punctul meu de vedere. Oamenii aceștia chiar cred în Evanghelie la modul foarte sincer, într-o manieră necomplicată, nesofisticată cum o facem noi cei care poate mai avem tendința de a diseca tot ceea ce ține de credință, sau modul nostru de a ne raporta la tot ceea ce presupune a fi un om credincios. Prin urmare există această trăsătură definitorie a celor care se raportează cât se poate de sincer la credință, o trăiesc într-un mod simplu. Simplitatea este un mare dar de la Dumnezeu. Legat de tineri, sigur că, nouă ne revine această sarcină ca mesajul Evangheliei să fie foarte proaspăt, să fie racordat la căutările pe care le au tinerii de astăzi. Aceasta nu este o sarcină foarte simplă. Dar cred cu ajutorul lui Dumnezeu, cu puțină determinare, cu puțină perseverență că se pot face lucruri foarte frumoase și cu tinerii.

R: Care este punctul dumneavoastră de vedere legat de aceste culte de pe cuprinsul județului Vaslui?

P.S. I: Eu am o altă viziune în ceea ce privește celelalte culte religioase, în sensul că raportarea trebuie să fie una de sinceritate, de deschidere și de colaborare în punctele în care se poate colabora. Eu însă aș fi mai mult atent, și consider că este esențial în primul rând, să ne cunoaștem noi foarte bine credința, ca prin această cunoaștere a credinței, prin trăirea

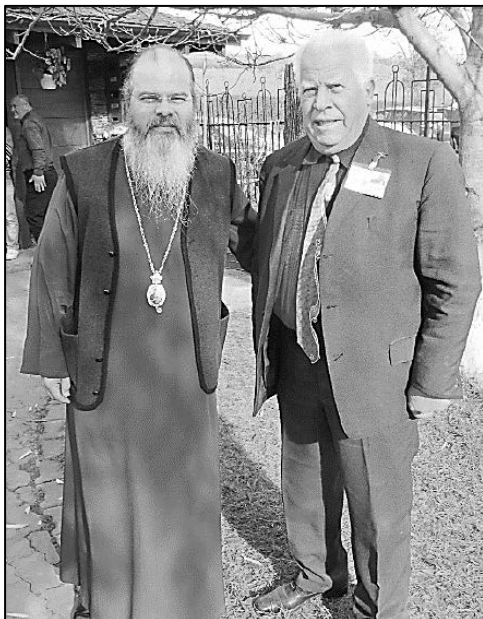
ei, să o constituim ca o mărturie frumoasă în fața celorlalte culte religioase. Eu nu merg pe linia unei abordări contradictorii, ci să discutăm.

R: Să înțeleg că dumneavoastră considerați că nu există prozelitism în județul Vaslui din punctul acesta de vedere?

P.S. I: Nu cred că există pentru că nu sunt foarte multe culte. Majoritatea locuitorilor din județul Vaslui sunt ortodocși. Acum sigur, nu am eu perspectivă de ansamblu să îmi dau seama dacă se poate vorbi de prozelitism sau nu. Cert este că nu aceste lucruri mă interesează în mod deosebit, ci capacitatea noastră ca prin tot ceea ce facem să constituim o mărturie frumoasă a credinței pe care Dumnezeu ne-a lăsat-o moștenire de la părinții noștri. Pe acest lucru m-aș axa, eu să îmi trăiesc credința frumos iar trăirea mea să constituie o mărturie extraordinară în fața celui alt care împărtășește un alt crez, împărtășește un alt set de valori, dacă putem spune în felul acesta.

R: Preluând un pic din ceea ce ați spus dumneavoastră, Dumnezeu ne-a lăsat cu limba și obiceiurile noastre. Și totuși, la data aceasta, înregistrăm atacuri pernicioase și îndelungate la ființa limbii române. Eu m-am exprimat în mai multe rânduri și în articole scrise, și în cărți, despre acest atac la adresa limbii, la ființa ei, și am spus că religia, biserica ortodoxă în special, este o apărătoare a limbii române în special a părții mai vechi a acesteia care se supune însă atâtor influențe tehnice, prin calculator, prin video ș.a.m.d.. Există o anumită părere a Episcopiei?

P.S. I: Noi, slujitorii bisericii, avem ca instrument de lucru cuvântul, limba română față de care ar trebui să avem o grijă extraordinară. Cel mai bun respect față de limba română este să o vorbim corect și să nu o sărăcim prin renunțarea la anumite cuvinte, la anumite construcții gramaticale care sunt de o frumusețe extraordinară. Eu cred că dacă tinerii noștri ar citi puțin din beletristica românească,

PS Ignatie Mureșanul și D.V. MARIN
28 octombrie 2019

din clasici, nu cred că ar avea foarte mari probleme în a înțelege și limbajul bisericesc care nu este învechit, nu este vechi. Sigur că limba are evoluția ei și o știm foarte bine. Și eu îmi dau seama de acest lucru chiar dacă sunt mai tânăr, însă nu aș putea vorbi de o limbă învechită pe care o folosim în biserică ci mai mult poetică. Aș vorbi de o limbă parfumată, de savoarea ei... sunt multe cuvinte care nu mai sunt în uzul curent al comunicării de

zi cu zi, însă este un lucru extraordinar pentru că limba din biserică nu este o limbă murdărită prin vulgarități. Are o curățenie a ei pentru că este folosită numai într-un spațiu sacru iar pentru mine este un foarte mare avantaj.

R: Cum vedeți bătălia cu calculatorul care introduce o sumedenie de cuvinte din alte limbi, mai ales limba engleză?

P.S. I: Pentru mine nu este o problemă. Nu consider că limbajul calculatorului, al tehnicii, este un atentat la limba română. Atentatorii la limba română sunt toți cei care nu o vorbesc corect, nu mai citesc, nu se mai îngrijesc de ea. Pentru mine nu constituie tehnologia o problemă în ceea ce privește limba română.

R: Cum ați perceput, de când ați venit înapoi, cultura vasluiană?

P.S. I: Am descoperit oameni minunați în toată zona Vasluiului. Am participat în toată perioada aceasta de când am fost întronizat la Episcopia Huși la mai multe simpozioane, la mai multe întruniri cu caracter cultural, și, să fiu foarte sincer, am descoperit oameni dedicați cărții, oameni extraordinari, ceea ce, sincer să vă spun, nu este o surpriză pentru mine. În orice județ, în orice parte a țării noastre sunt oameni care iubesc cartea, oameni care sunt dedicați cercetării. Mie nu mi-a rămas decât să îi întâlnesc pe acești oameni, să mi-i scoată Dumnezeu în cale, să putem să împărtășim fiecare din experiențele noastre, din ceea ce am asimilat, am acumulat fiecare, în branșa în care ne-am pregătit.

R: Vă considerați sprijinit de presă?

P.S. I: Este o întrebare destul de delicată. Pot spune că da. În general presa, cel puțin de când am venit, reflectă cât se poate de fidel, cât se poate corect, viața spirituală a Eparhiei. Ceea ce aș putea spune cu certitudine este că percepția mea este că presa reflectă viața spirituală și este interesată de viața spirituală a Episcopiei Hușilor.

R: Respectuos vă rog să îmi răspundeți la o întrebare care ține de orgoliul meu. Ați perceput existența Meridianului și a grupului de presă într-un fel?

P.S. I: Contactele mele cu acest ziar au fost destul de sporadice, să fiu foarte sincer. Am pus mâna pe acest ziar pe unde mai mergeam, sigur și din întâlnirile cu dumneavoastră, și cred că este un lucru minunat că promovați frumosul. Acest lucru pentru mine contează foarte mult și cred că acest lucru ar trebui să fie una dintre dominantele presei iar dumneavoastră vă aliniați foarte bine în ceea ce privește frumosul și binele.

R: Doamne ajută!

**Interviu publicat în Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
Nr. 23 (1853) de joi 14 iunie 2018**

94. ION ILIESCU, un președinte de țară...

Ion Iliescu (n. 3 martie 1930, Oltenița) este un politician român. A fost președinte ales al României între anii 1992-1996 și 2000-2004 și președinte al CFSN între 22 decembrie 1989 și 1992. Între 2004 și 2008 a fost senator din partea PSD. În prezent (2014) este președinte de onoare al PSD.

A intrat în Partidul Comunist Român în 1953 și a devenit membru al Comitetului Central al P.C.R. în 1965, însă, începând cu 1971, a fost treptat marginalizat de Nicolae Ceaușescu.

A avut un rol foarte important în Revoluția română din 1989, devenind președintele Frontului Salvării Naționale, ulterior al Consiliului Frontului Salvării Naționale.

Ion Iliescu a fost primul președinte post-comunist al României și a servit în două mandate constituționale, separate de mandatul lui Emil Constantinescu. În timpul celui de-al doilea mandat al său, România a aderat la NATO și a încheiat negocierile de aderare a României la Uniunea Europeană. A reușit de asemenea să stabilizeze politica românească.

Lucrări publicate: „Revoluție și reformă”, Editura redacției publicațiilor pentru străinătate 1993; „Revoluție și reformă (ediție revizuită)”, Ed. Enciclopedică 1994; „Revoluția trăită”, Editura redacției publicațiilor pentru străinătate 1995; „Momente de istorie”, Editura Enciclopedică 1995; „Fragmente de viață și istorie trăită”, Editura Litera, 2011.

●

Poveste lungă cu acest politician adevărat. A venit în controlul Prutului (revărsat în 1970) și flămânzit zdravăn, d-na prof. Iulia Marin l-a hrănit cu mămăliguță, ochiuri, caș freat și ceapă, de nu se mai sătura. Eram directorul școlii de la Măcărești, comuna Prisăcani și m-a vizitat ca prim-secretar județean Iași, fiind în control pentru inundațiile foarte mari de pe Valea Prutului.

Imediat după Revoluție ne-am reîntâlnit la „Școala de vară Nicolae Iorga” de la Vălenii de Munte. Am vizitat împreună Muzeul Tiparului, a cuvântat participanților dintre care 1/5 erau împotriva lui. Dacă eu aș fi vrut să-l lovesc îl uscam într-una din sălile muzeului unde eram singuri. L-am apărut însă, în fața câtorva golani care îi aruncau vorbe grele... Pe o filă de carnet (în pătrate) mi-a semnat (autograf?!), doar atât și mi-a zis „cu foaia asta vei intra oricând la mine”. N-am folosit semnătura, dar o păstrez. Ca dovadă că am fost pavăza președintelui de stat!

M-a ținut minte și ori-de-câte-ori am mai realizat materiale TV, și-a sacrificat timpul, inclusiv pentru Organizația județeană PSD, spre marea disperare a șefului său de cabinet, a lui Buzatu, sau a SPP-iștilor.

L-am intervievat de 8 ori. Mi-a răspuns diferențiat: „asta pentru mata; asta înregistrăm”. Deși am știut, în premieră, ce părere are despre... bășescu (cu b mic), despre Adrian Năstase sau despre politicienii de Vaslui. M-ar crede prof. C-tin. Alexandru, președinte al Consiliului Județean Vaslui, atunci, că-l considera senilizat? Că-l considera pe Dumitru Buzatu ca pe cel mai șiret și parșiv? Erau discuții între noi!

Mă încumet să zic și altceva: ca președinte, nu se simțea nici bine păzit, nici protejat, nici cu prea multe persoane loiale pe lângă el. Făcea excepție acad. Răzvan Theodorescu, Dan Iosif, Opaschi și alți 2-3. „Cât am ce le da (oferi), ăștia ai tăi (de la Vaslui) vor fi cu mine. Să vedem ce va fi și cu Adrian Năstase”, mi s-a destăinuit în sala de conferințe de la Hotel „Racova”.

A avut un cuvânt bun pentru familia mea. Ba, a invocat preferința de a răspunde special împreună cu Mircea Snegur, la Ungheni, înainte de proclamarea independenței Republicii Moldova, unde m-au numit „prietenu (lor) de la Vaslui, ultima întrebare” din conferința comună de Presă.

La câteva luni, la Huși, m-a îmbrățișat și am fost singurul operator TV, din câteva zeci, care am filmat și la o parte din convorbirile oficiale. Mai erau acolo: Mugur Isărescu, Adrian Năstase (prim-ministru), Nicolae Văcăroiu și mulți alții.

Televiziunea națională, prin redactor șef, Virgil Tatomir m-a căutat cu disperare să le dau eu, eu, imagini filmate, că din altă parte n-aveau!

Regret că din cauza lui Ion Iliescu, Podul de flori (5 mai 1990) n-a însemnat reunificarea cu Basarabia. I-ar fi trebuit doar atât: să nu fie prea ascultător față de Moscova. Nu regret că prin Ion Iliescu am avut liniște în Transilvania, am rămas Stat Național și că în anii președinției lui, și eu mi-am luat porția de libertate.

Și de succes: fără el nu-l filmam, la Iași, pe Francois Mitterand (mamă, ce-mi tremurau mâinile și picioarele, și ce pază! Ce pază!). Azi, nu mai avem nici libertatea presei de atunci, nici posibilitățile de existență (publicitate) de atunci!

Nu înseamnă că am fost de acord cu tot ce a făcut Iliescu. Ba, chiar am scris împotriva lui. Dar ing. Ion Iliescu, președintele Statului Român, mi-a fost oaspete, de mai multe ori în propria mea casă, și mi-am cinstit atât oaspetele de suflet, cât și pe cel de onoare și mai ales primul om din Stat, PREȘEDINTELE.

Câți vor mai putea spune asta?

Mesajul din fruntea cărții „TVV - 15...” este doar o dovadă; casetele... alta; cele de mai sus... o mărturie.

Mesajul de la aniversarea mea de 70 de ani (2011) demonstrează delicatețea omului care, destulă vreme a condus destinele României și o atenție în plus pentru omul de presă pe care l-a simțit alături.

PREȘEDINTELE ȚĂRII, Ion Iliescu, Oaspetele meu!

Televiziunea Vaslui a apărut ca urmare a unui act de mare curaj. De fapt eu întotdeauna am fost un „batailleur” și din cauza asta n-am fost nicicând în grațiile mai marilor timpului. Zic eu, în pofida schimbărilor, mi-am păstrat personalitatea.

Președinții de țară care mi-au fost oaspeți, în sens că i-am avut în bătaia camerei de luat vederi și le-am difuzat imaginea au fost: Francois Mitterand (cel mai bine păzit), Mircea Snegur de câteva ori, Petru Lucinski, Emil Constantinescu și de mai multe ori dl. Ion Iliescu. Prim-miniștri mai mulți, miniștri și mai mulți, președinți de partid, aproape toți. Ar fi o carieră gazetărească de excepție în condițiile unei televiziuni locale, bazată zic eu și pe curaj dar și pe „meserie”.

Dl. Ion Iliescu n-a urcat în micul nostru studio cu prilejul vizitei de câteva ore în Vaslui, pe 10 ianuarie 2004. Dar nici nu mi-a refuzat cam al 8-lea interviu, în pofida grozavei crize de timp, poate și pentru că și-a adus aminte că mi-a fost oaspete pe Valea Prutului cândva, sau că, la Vălenii de Munte, imediat după Revoluție am făcut zid de apărare pentru el. La simpozionul consacrat lui Ștefan cel Mare, după ce a vorbit, s-a întreținut cu mine minute bune.

Oricum s-ar privi lucrurile, e o onoare ca să discuți fie și doar 9 minute special cu președintele țării! Și chiar dacă, la Vaslui, a venit pentru Anul Ștefan cel Mare sau pentru imagine, tot onorant rămâne pentru TV.V., Unison Radio și ziarul Meridianul că PREȘEDINTELE STATULUI stă de vorbă cu mai mulți vasluieni prin intermediul meu. Indiferent cine-ar fi președinte, este președintele românilor și trebuie să-l respectăm.

La câteva zile după Sf. Ion: La mulți ani, D-le Președinte Ion Iliescu!

Prof. Dr. Dumitru V. Marin
(Meridianul, an V, nr. 3 (479) 12-14 ianuarie 2004)

Președintele României

D-l. Ion Iliescu

S-a aflat la Vaslui, vineri. Cred că într-una dintre cele mai dureroase întâlniri, cu Petru Lucinski, alt președinte al Republicii Moldova pe care am avut plăcerea să-l interviuez cândva.

Presă multă și noi printre ei: păreri, comentarii, ici-colo, învinuiri, animație în sector, controale la sânge să nu fie vreun descreierat...

M-am simțit onorat când am fost recunoscut și de unul și de celălalt președinte; am amintit de momentul Ungheni când împreună cu regretatul Tatomir am pus aceeași întrebare ca și azi: „pe când zone libere” între cele două țări?

Când eram director de școală pe Valea Prutului l-am avut oaspete pe Ion Iliescu. În calitatea sa de președinte al României sau numai al PDSR, mi-a acordat câteva lungi interviuri toate publicate sau difuzate. Acum, l-am privit cu atenție.

Cred că întâlnirea cu Lucinski i-a fost nu numai neplăcută, ci și dureroasă. De ce? Pentru că vineri s-a stabilit granița Uniunii Europene pe teritoriul românesc, pe Prutul ăsta blestemat.

S-a implantat o cortină „cenușie” între România și o parte a ei pe Prutul - graniță între două state românești.

Și nu pentru că președintele Ion Iliescu ar fi vrut...

Iată de ce, nu pentru că aș avea intrare oricând la omul ajuns președinte, ci pentru că l-am simțit suferind pentru existența împilată a națiunii românești, nevoită să accepte un alt DIKTAT, îmi aplec și capul și condeiul în fața patriotului: DOMNUL Ion Iliescu. Președintele României.

**(Meridianul, An II nr. 18 (147),
luni, 12 februarie 2001, editorial)**

Cu preș. Ion Iliescu, 1990, la Vălenii de Munte

Din interviul din ianuarie 2005 de la Vaslui, când capitalismul sălbatic era stabilizat și înfloritor, și Deceniul Dușmăniei crâncen, doar o idee:

„– Domnule Președinte, încotro România?”

„– Spre capitalism, n-avem încotro!” Am simțit resemnarea visătorului la socialismul cu fața umană, așa cum îl vedeam și eu, atunci. Încă nu începuseră privatizările și nici atacurile susținute împotriva sa. Că el a tot tras de timp nu m-a mirat de loc.

„– E presiune din exterior?”

„– E alt timp, trebuie să ne modernizăm și noi...” Mai rămânea chestia cu democrația și intra în discursul obișnuit, pe care-l ascultam la televizoare. Ori eu voiam și altceva, dar nu mi-a mai spus.

„– Vrei să difuzezi tot ce spun?”

„– Mi-e de ajuns că mă bucur de încrederea Dvs. Nu cred că v-aș putea trăda”. M-a privit pătrunzător, probabil mai liniștit după episodul de la Constanța, cu „măi animalule!” Chiar mi-a

spus destule, dar fără permisiunea de difuzare pe care o respect și acum.

Ar trebui să stărui mult mai mult asupra omului, câte ceva din relațiile cu colaboratorii, familistul, bărbatul fără copii, tristețile unui om singur în pofida gălăgiei din jurul său și mai ales principala sa trăsătură de om politic preocupat de liniște socială când dușmănia era cuvânt de ordine. N-a vrut, n-a știut sau n-a putut să realizeze unificarea cu Basarabia dar am avut „liniște” să ne batem între noi ca chiorii, prin cele 100 de partide politice în zbaterile pentru democrație, mult prea destule și azi. La un moment dat părea să fie redus la tăcere (interesant episodul cu fostul senator de Vaslui, Aristide Roibu înfrânt în bătălie cu șeful județean de partid, Dumitru Buzatu, gata să treacă pe o altă baricadă), dar a răsărit nu falnic, dar sigur, ca să fie ceea ce percepe lumea că este el astăzi: om cu experiență a cărui părere contează. Nu știm ce va fi după Băsescu, dar autoritatea d-lui Ion Iliescu va fi tare greu să mai fie atinsă în acest secol. Până la urmă, rămâne un om dedicat politicii, neavând grija familiei, a copiilor, a averilor.

Pentru mine a fost un om cu bune și cu rele preocupat îndeosebi de grija României, în imposibilitate să facă mai mult, în aceste condiții istorice.

Desigur, cuvintele președintelui sunt la loc de cinste în volumul „TVV - 15...” Bârlad, 556 pag., din 2006.

Faptul că o televiziune locală avea o aniversare de 15 ani, încă era important subiect de presă.

Un mesaj personal, fie și de la un fost președinte de țară nu e chiar de ici de colea mai ales că însemna că sigur mai figuram prin notițele sale de pensionar.

Poate fi o dovadă de aleasă prețuire, fie pentru persoană, fie pentru sufletul ei, fie pentru omul de presă, fie pentru instituția condusă?

Cu ocazia apariției volumului omagial „MARIN 70” (2011) m-a onorat cu mesajul de mai jos:

STIMATE DOMNULE MARIN,

Dubla împrejurare a apariției acestui volum omagial și a împlinirii unei frumoase vârste îmi oferă prilejul de a vă adresa felicitări și urări de viață lungă, plină de împliniri.

Cu acest prilej, doresc să îmi exprim și satisfacția de a vedea, în activitatea gazetărească și civică a domniei voastre, confirmarea convingerilor de care am fost animați, în zilele dificile de după Revoluția din Decembrie 1989, toți cei care am pus bazele unei Români democratice.

Sunt cu atât mai bucuros să particip, fie și de la distanță, la această dublă sărbătoare, cu cât îmi amintesc momentele în care ne-am întâlnit personal, înainte și după 1989.

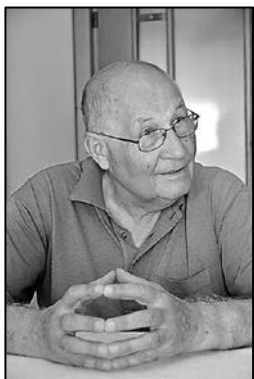
Sunt alături de dumneavoastră la acest ceas aniversar.

La mulți ani !

**Ion Iliescu,
Președinte de Onoare al P.S.D.
Președintele României 1989 - 1996, 2000 - 2004**

95. GRIGORE ILISEI, reporterul-scriitor fără frontiere

Studentul Grigore Ilisei dormea în aceeași cameră cu Dumitru V. Marin, în complexul studentesc „Codrescu” din Iași, erau la Facultatea de filologie, el cu un an mai înainte, „haleau” din strugurii aduși de Marin în cameră de pe la viile de pe dealul Galata, mai comentau câteodată legat de transmisiile în direct la radio pe care Grigore le făcea din toată Europa pe unde urmărea echipele de fotbal în calitatea sa de colaborator al radiodifuziunii române. Din lungile sale deplasări rezultau un fel de informații pe viu din lumea largă. Destul de răruțe, dar mereu impresionante.

Fiecare a mers... la postul său, Dumitru la o Școală de țară, Măcărești, în județul Iași, apoi inspector la Vaslui și profesor la licee și creatorul TVV, Grigore la postul de radio Iași, angajat al Bucureștiului, și, și-a continuat plecările. S-au întâlnit de multe ori, oficial sau neoficial, cu paraponul firesc al fiecăruia.

REVOLUȚIA a schimbat și destine și vieți și oameni.

La 5 decembrie Marin a înființat prima televiziune privată din România, la Vaslui, TVV, în 1990, cu prima emisiune difuzată pe 24 decembrie, de Ajunul Crăciunului, în ¼ din România și în Republica Moldova. Începe ascensiunea... vizibilă.

În condiții grele, prin grozave eforturi personale și Grigore Ilisei a redeschis Studioul Teritorial Iași al TVR, ca efort financiar al Statului, cu personal calificat, corespunzător, bine plătit. Dl. Ilisei, director, menținut o bună perioadă, și diriguitor al culturii ieșene și moldovene ca omul cu pâinea și cuțitul, dar mai ales scriitorul cu operă, deci autoritate (și profesională) în viața culturală.

Cam acestea ar fi unele... cuvinte.

Povestea de viață și colaborarea, pentru ambii profitabilă cultural, e însă, lungă și pilduitoare. Fiecare și-a clădit prin muncă, multă muncă, statut de om de cultură cu întâietăți locale sau în cazul Marin cu recorduri mondiale și naționale în presă. Întotdeauna interviurile cu Grigore Ilisei au fost de excepție, ca între două personalități care se recunosc, pentru că e bineștiut că acolo unde sunt 100 de scriitori (sau ziariști) sunt 102 talente (!).

Grigore Ilisei a fost mai întâi și întâi un mare și valoros jurnalist: de radio, de presă scrisă de televiziune, obiectiv și uns cu toate alifiile. A fost și este un activ om de cultură ieșean, de fosta capitală a Moldovei legându-se toate marile sale reușite de scriitor, critic literar, comentator. Un om prețuit în Agora.

Tot ce pot scrie acum: dacă-l prind prin Vaslui, nu scapă de alt interviu...

96. ALEXANDRU IONESCU – prietenul adevărat, de 3 decenii

O colaborare atât de întinsă (o generație!), atât de „rezultativă”, atât de afectivă, are nevoie de multe cuvinte, pe care, chiar aş vrea să le aştern în aceste pagini. Pentru că marele meu prieten le merită cu prisosință, iar numele său se leagă organic de cultura vasluiană pe care a completat-o și încurajat-o. A fost destui ani atât de prezent încât merita distincția de Cetățean de onoare, dacă un individ conducător cu care a fost coleg în Camera Deputaților n-ar fi refuzat-o

cu maximă dușmănie. Peste timp trebuie să se știe că profesorul universitar doctor în științe, autor a peste 70 de volume tipărite a fost prezent cu cartea sa, cu lansările sale de operă, cu participarea la multe manifestări de gen organizate de subsemnatul și, mai ales:

1. A difuzat foarte numeroase știri, comentarii, fotografii și popularizat valori-oameni din acest județ, și,

2. Este membru întemeietor al Revistei internaționale **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC**, acum, după 5 ani, la nr. 23, cu alt record mondial, 628 de colaboratori din toată lumea.

A fost unul dintre oamenii de bază în asigurarea existenței acestui monument de limbă și literatură, pentru că apărarea limbii române a fost și ținta sa (a noastră) determinantă.

Profesor model.

Prieten model.

Mare om de cultură.

ALEXANDRU IONESCU, MARELE PRIETEN AL VASLUIENILOR...

A plecat pe neașteptate, joi 9 iulie 2020, la ceas de seară târzie.

Prof.univ.dr. Alexandru Ionescu... nu mai e.

Nu mai are cine veni la manifestările literare, sociale, culturale pe care le organizăm de 20 de ani (de la care n-a lipsit), nu mai are cine sprijini Revista internațională MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC din a cărei redacție făcea parte de pe 8 februarie 2015, nu mai are cine oferi premii câștigătorilor concursurilor organizate de ziar, revistă, radio, TVV, nelipsind de la sărbătoarea Cărții și culturii vasluiene (7 ediții).

Era cu adevărat un om neobișnuit, mare luptător pentru adevăr și democrație, un mare învățat, cu peste 70 de cărți tipărite. Era un prieten al vasluienilor cu care s-a întâlnit de multe ori.

Eu am rămas mai sărac, tare sărac, prin moartea acestui prieten de o mare loialitate timp de peste 30 de ani. E mare durerea mea personală, e durerea firească a familiei, dar și vasluienii care l-au cunoscut îl regretă pentru că a făcut pe aici multe fapte demne de legenda unui om adevărat.

Alexandru Ionescu nu mai e, de joia trecută.

Dar noi, atâția, îl putem uita?

Dumnezeu să te aibă în pază, prietene drag.

Dumitru V. MARIN.

**Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
Nr. 28 (1960) de joi 16 iulie 2020**

**97. CONSTANTIN DUDU IONESCU, ministrul
CDR-ist care-l înfundă pe Miron Cozma.**

În preajma unui ministru care se exprima destul de greu am ajuns în dublă calitate: și eu ca membru al Convenției Democratice din România (care-i cuprindea și pe ecologiștii pe care-i reprezentam) și ca reprezentant al unui important grup de presă (televiziune, radio). Deși păream de aceeași parte a baricadei, n-a fost de loc bucuros pentru omul de presă care l-a martelat cu întrebări incomode la care nu prea a răspuns decât în

termeni confuzi sau deloc. Asta îmi și trebuia pentru demersul și succesul jurnalistic. Sincer, mi-a părut rău că l-am înfățișat așa bleg, deși era un tip de treabă și foarte supus PNȚCD. Să menționez că am candidat ca senator pe listele Convenției Democratice, care n-a obținut pragul de 5% deși eu, în județul Vaslui am realizat peste 8% și ne-am întâlnit mai des înainte ca el să fie numit ministru al Forțelor Armate din România. Eu eram apreciat și promovată de Președintele E. Constantinescu, de Președintele PNȚCD, Ion Diaconescu, a cărui soție era din comuna Bunești-Averești, jud. Vaslui (filmări la vizitele lui pe aici), de ministrul Bleahu, ecologist ș.a.

Ce conta pentru el era imaginea TV.

Miron Cozma a fost liderul minerilor înfuriați pe tot și pe toate, foarte bine organizați în cele 3 mineriade care au dat înapoi democrația românească nouă. Avea putere să răstoarne guvernul (primul ministru Roman), să dicteze miniștri, să respingă propuneri pe baza bastoanelor și ghioagelor cu care grupuri de mineri au schilodit studenți, oameni de cultură, politicieni. Arogantul Miron Cozma a fost păcălit de acest tânăr PNȚCD-ist care i-a promis că nu va face atâta pușcărie cât îi trebuia, de fapt de loc și atunci s-a semnat „Pacea de la Cozia” în biserica Mănăstirii Cozia, după atacul minerilor de la Costești. Eram prezent în biserică.

A fost o înșelătorie de zile mari, la care am fotografiat chiar în biserică, aleasă ca fiecare să jure pe Biblie că se ține de cuvânt.

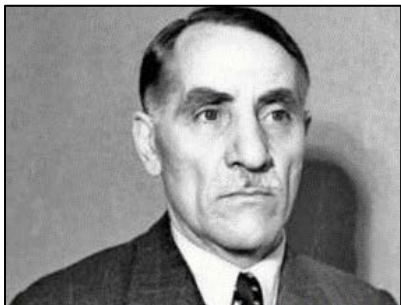
La câtă pușcărie a făcut ing. Miron Cozma, idolul minerilor, nici Dudu, nici guvernele următoare nu s-au ținut de legământul din fața altarului.

De fapt nici Dudu Ionescu n-a stat prea mult în scaunul de ministru, mult prea mare pentru...capul lui!

Ca interlocutor în atâtea rânduri și materialele difuzate pe post, are partea lui de culturalizare.

98. IORGU IORDAN, academicianul cel sfătos

OMENOS ȘI SFĂTOS: academician... comunist, dar autorul primului tratat românesc de gramatică: icoana limbii naționale de atunci care se schimbă accelerat în acești ani.

Zi de iarnă luminoasă de 8 ianuarie 1977, când am fost primit de Academicianul (subliniez, titlul de mare

autoritate atunci) de origine tecuceană într-un apartament spațios, dar amenajat într-un mod special ca locuință: pe tavane erau grinzi din lemn tare, probabil cu dublu scop: ornamente țărănești într-un spațiu auster și prin dublura tavanului, izolarea de zgomotele de la vecinii de sus. Era o sufragerie mare-mare căptușită cu cărți pe toate laturile, cu birou de lucru, lampă de birou și câteva lucrătoare specifice, dintre care nu lipsea tamponul cu hârtie sugativă. Multe creioane, câteva stilouri, multe cărți deschise pe masa cu picioare masive dar nesculptate, alte câteva stive cu cărți care să poată fi repede la îndemână. Era întocmai cu cabinetul de la Academia Română, unde Iorgu Iordan, n-a stat de vorbă cu mine, dar auzind că vin de la Țepu m-a invitat acasă. Eu eram foarte marcat, emoționat destul, dar nu pierdut în fața celui despre care socrul meu Vasile Cernat îmi povestise că în calitate de șofer personal îl scăpase de la moarte când pe la moșia sa din Țepu era o oarecare zaveră, cu tot felul de golani războinici, noaptea. Faptul că manevrase mașina să-i abată când aveau ghioagele ridicate, că a „zburat” peste șanț și i-a dus sănătos la Tecuci, i-a atras laudele lingvistului și invitația că oricând avea nevoie de el vreodată să-l caute. Știam, dar nu i-am

povestit acestea, dar când și-a mai dat drumul la „încredere” a confirmat chiar el întâmplarea și salvarea vieții sale.

– Zici că ești din Țepu și că te ocupi de Tudor Pamfile? Ia loc.

– Tovarășe Academician, chiar vreau să contribui la istoria locului și la reabilitarea folcloristului. Să știți că sunt dintr-un sat apropiat de Țepu, Giurgioana, că sunt profesor de liceu la Vaslui, jud. Vaslui, căsătorit cu fiica lui Cernat (aveam rețineri serioase, pentru acesta tocmai fusese arestat din nou pentru activitate subversivă, antisocialistă; nu știam cum va reacționa. Dar nici el n-a insistat).

– Să știi că m-am născut la Tecuci, pe 11 oct. 1888, că am ajuns aici doar prin muncă. M-am dus la comuniști, pentru că am înțeles cine și cum au împărțit lumea, tot ascultând la radio... Cu ocazia aceasta am observat că de podea atârna o lampă termoelectrică, adică dădea și curent electric pentru un aparat de radio și luminează pentru biroul de lucru. La el am văzut prima dată așa ceva.

– Să știți că vreau să aflu cât mai multe dar, doar din ce vreți să-mi spuneți. Ce nu trebuie, nu rețin...

– Nu vreau să vorbești de apartenența la comuniști, nu scrii nimic de moșia mea de la Țepu, nu te bagi nici mata în politică dacă vrei să ajungi cercetător. În continuare mi-a povestit câte ceva de pe timpul când a fost ambasador în Uniunea Sovietică. Se temea cumplit de orice fel de spionaj personal, drept care unele informații au rămas uitate acolo, în inima mea.

M-am uitat atent la statura lui mărunțică, părul care începea să încărunțească, mustața care-i conferea un soi de distincție, îmbrăcămintea simplă („ce-o fi făcând cu atâția bani?”, mă întrebam, parcă nevăzându-i biblioteca foarte impunătoare). Omul acesta era proslăvit în Universitatea ieșeană pentru tratatul de Gramatica limbii române, cel mai complet până și astăzi, opera de referință în specialitate. Mi-a vorbit despre cărțile sale tipărite (nemulțumit de fiecare) despre cele pregătite pentru tipar. În anii 70 o carte se tipărea greu, cu eforturi financiare mari, cu

recomandările suspuse și cu supravegherea cenzurii. Cea mai mare nemulțumire, zic eu, astăzi, era că a trebuit să facă multe concesii științifice pentru limbile slave și în special pentru limba rusă. Am mai priceput eu, atunci, că i se impuseseră niște reguli și că în scaunele academice trebuiau patrioți nimeriți momentului istoric.

– Eu pot ajunge academician ? a strecurat întrebarea ghiavolul din mine.

Ce a mai râs, iar se oprea, iar râdea, dar nu jignitor, ci cu oarecare surescitare și bunăvoință, el știind ce eu copilul de la țară, nici nu puteam bănuî. Probabil că m-a ghicit de ambițios și m-a încurajat apoi pe diferite căi.

– Despre Tudor Pamfile, ce-mi spuneți ?

Păcat că o asemenea personalitate, un adevărat munte creativ, nu poate fi analizat cum trebuie. E unul Ciuchindeal care-și bate joc de el. Să nu scrii despre el până nu-i citești toate cărțile, TOATE! e PREA MARE să nu-l pricepi, și să scrii eronat. Te cred că vrei, dar totdeauna trebuie să știi ce scrii, că ăștia... nu te iartă. Am priceput că... ăia de specialitate... Întâlnirea m-a marcat îndestul, ca bornă existențială: era un mare patriot din perioada construcției socialiste. Am înțeles că și o mare valoare națională (unică) trebuie să facă unele concesii pentru devenirea și mai ales menținerea sa în prim plan social-științific. Pe cartea lui de Memorii, în 3 volume apărute destul de recent (I, 1974), dăruită mie atunci, acasă la el, a scris: „Tov. Dumitru Marin tecucean ca și mine, cu urări de succes în munca sa științifică” București, S., 8 ianuarie 1977. (Am mai convorbit de 2 ori, mi-a înmânat și un volum din Gramatica sa din 1946, a decedat „necunoscut” pe 20 septembrie 1986, la 98 de ani).

Discuția noastră a durat cam 3 ore, mi-a dat autograful pe ultima carte apărută, drept mărturie; drumurile mele n-au mai trecut prin viața lui...

99. MARCEL IORGA

*„Muzica se leagă de el ca boala de om sănătos.
Drept care...vin premiile.”*
D.V.M.

COMPOZITOR-ARANJOR, TEXTIER, POLI-INSTRUMENTIST

Născut:25 oct 1955

A început să cânte de la 3 ani. Înzestrat cu auz polifonic absolut, distinge încă de mic copil fiecare instrument dintr-o piesă muzicală redând cu precizie liniile melodice ale partiturii.

Studiază muzica din 1965 la Clubul Elevilor din cadrul Casei de Cultură Slănic Moldova.Studiază Principiile Fundamentale ale Teoriei Muzicii, orchestrație și compoziție în particular cu diferiți profesori de muzică și dirijori. A fost inițiat în arta dirijatului coral și arta compoziției de profesorul, compozitorul și dirijorul, Nicolae Balan.

Studiază teoria muzicii, armonie și contrapunct cu prof. Marin Constantin.

Instrumente studiate: pian, flaut, saxofon, acordeon, chitara bass, tobe.

Contracte muzicale: Olanda, Emiratele Arabe Unite, Bulgaria.

Formația „VENUS”

**De la stânga la dreapta: Marcel Iorga – bass,flaut,
Valerian Cosug – chitara,voce, Doina Moroșanu,
Marcel Maxim – trombon, clape, Sorin Zlat – saxofon,
clape, Sandu Calfa – tobe (trecut în neființă)**

Membru al juriului în diferite concursuri de muzică vocală și instrumentală naționale și internaționale.

Membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România (ADA) cu peste 150 de piese înscrise ca autor.

Înființează și dirijează Corul mixt al I.P.L Vaslui.

Posesor Atestat de Artist Liber Profesionist –secțiunea Aranșor – șef orchestră, cu gradul II din perioada 1985,cu 20 de ani de experiență muzicală profesată la Hotelul Racova –Vaslui, ca solist instrumentist și profesor coordonator, corepetitor și organizator al diferitelor activități artistice din țară.

Promovat la Festivalul Mamaia Copiilor în calitate de compozitor cu piese la secțiunea de CREAȚIE, în fiecare ediție, începând cu anul 2002 până în prezent .

Premii importante:Premiul I la Festivalul tineretii – Costinești–creație 2007, Mențiune I – 2002 la Festivalul Mamaia Copiilor –creație, Trofeul la Festival Sulina –creație 2008,

Premiul 1 Constelația necunoscută –creație 2008, Trofeul la Mamaia Copiilor la secțiunea interpretare, Locul 1 la Mamaia copiilor la secțiunea Creație 2011, Locul 2 la Festivalul Mamaia copiilor –creație 2011. Locul 2 la Festivalul Mamaia copiilor – creație 2012, Trofeul Mamaia Copiilor la secțiunea Grupuri mari 2012, Locul2 la Festivalul Tinereții – creație – Constanța Jupiter 2011, Marele Premiu pentru Creație la Festivalul NESTIA – 2013 – Bulgaria – Balcik. Laureat la secțiunea de creație a Festivalului Național de Romane, „Crizantema de Aur” a edițiilor din anul 2017 cu piesa „Acest buchet de crizanteme” și ediția 2018 cu piesa „Romanța inelului”. Mare iubitor de artă – pictor, sculptor grafician – autor al multor lucrări expuse în țara și în străinătate.

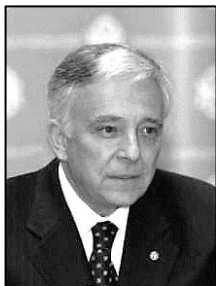
Autor al mai multor imnuri: Imnul F.C. Vaslui, Imnul Liceului cu Program Sportiv Vaslui, Imnul emisiunii Recreația Mare – Radio Iasi, Imnul Liceului Piatra Neamt, Imnul Kids Land – Mall Iași, Imnul Festivalului Ghiocelul de Argint, Imnul Liceului CuzaVoda – Huși, Imnul Festivalului Florile Copilăriei – Bârlad, Imnul Festivalului Vis de Stea – Moinești, Imnul Taberei pentru Copii și Tineret Năvodari –Constanța, Imnul Fundației Centrul Daniel din Bacău, etc.

Membru al Uniunii Internaționale a Oamenilor de Creație.

**Așa cum a înțelege pe cineva presupune să îi
asculți cu răbdare povestea, tot așa, pentru a
descoperi un interpret presupune să îi asculți
muzica.**

Madalina MANOLE

100. MUGUR ISĂRESCU, guvernatorul de ieri și de azi, prim ministrul, candidatul la președinție

De la începuturile TVV-ului, guvernatorul a tot fost subiect de știri, analize, prezențe, pe care omul său loial Adrian Vasilescu, fost jurnalist, ajuns purtător de cuvânt al Băncii Naționale a României, l-a apărat și completat precum și sfătuit, cum rar se mai poate găsi.

S-a organizat întâlnirea dintre conducerea României în frunte cu Ion Iliescu, în grup fiind și Mugur Isărescu, și conducerea Republicii Moldova, condusă de Mircea Snegur, în grup fiind și primul ministru moldovean, Muravschi, un inginer mutilat de un accident suferit la față, deci cu o privire cruntă. Ger de început de iarnă la ferma dintre vii, la Huși unde s-au adunat cei de mai sus, pază multă, ceva presă, pentru că nu erau decât cei de la TVR (cu vestitul Tatomir), TvM (a lor) și TVV (a noastră). Cred că mai era o televiziune străină. Primele declarații, afară în ger, după care ne-au dat voie să filmăm 5 minute în sala de tratative. Am avut inspirația să șterg obiectivul aparatului când am intrat așa că am fost singurul pe fază când aproape se pupau unii cu alții, pentru că echipa mare a TVR nu și-a șters ceața de pe sticlă, așa că au făcut demersuri lungi și serioase să le dau imagini de la fața locului (s-a întărit prietenia cu Tatomir, mai ales că nu le-am cerut bani).

Simpatic și foarte calculat era Mugur Isărescu, la primul interviu luat de mine, ceilalți nu-l băgau în seamă, că se ocupau de președinți și de prim-miniștri. Cred că m-a reținut pentru că niciodată nu m-a refuzat, în nici o calitate, pentru că, promovat Prim ministru, a fost și prezidențiabil (ce prostie a CDR-ului !), ne-a chemat la București la conferințe de presă și instrucțiuni

pentru alegeri, și din grupul de circa 22 de ziariști de la Sala mare a Băncii Naționale, numai mie mi-a răspuns la întrebări, înregistrate și de către ceilalți reporteri. Eu eram și om de presă și candidat al Convenției Democratice din România, primul pe lista de Senatori, ecologist (am scos 8% dar nu au obținut pragul electoral). În plus eram cunoscut de Consilierul său Adrian Vasilescu, un tip foarte orientat și combativ.

Desigur, l-am întrebat despre viitorul leului românesc, atunci când era pe aproape de dolar (mai înainte 1 leu valora 3 dolari), dar n-a putut să prezică ceva, spunând doar că se va alinia la moneda europeană, marca germană la putere atunci. Numai că, ce a urmat a fost nenorocire mare, că leul s-a prăbușit ajungându-se la paritatea 1 dolar = 50 de lei și mai mult, marca germană, cam la fel, forintul unguresc care înainte de Revoluție valora 10 bani, a ajuns egal și mai bine cotate, în sfârșit, dezastru... pe care l-a gestionat Mugur Isărescu.

În alegeri se spunea „votați CDR susținut de Mugur Isărescu, propus candidat la Președinția Republicii în locul lui Emil Constantinescu; și... în competiție cu Ion Iliescu (învingător detașat).

Pentru că fluctuația leului a terminat economia românească am fost chemați de mai multe ori la conferințe de presă la Banca Națională, susținute în partea esențială de Adrian Vasilescu și cu mari onoruri își făcea apariția scumpă Guvernatorul Mugur Isărescu, cu rol decorativ și de întărire a spuselor purtătorului de cuvânt. Am fost convocați și la B.N.R.

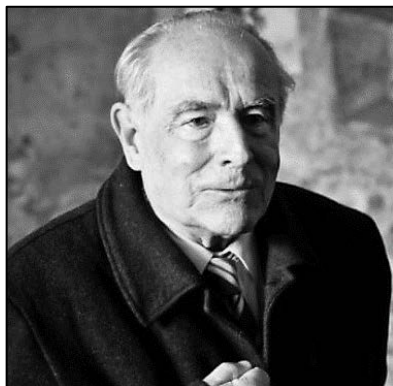
Cu excepția momentului de la Huși, nu mi-a mai plăcut niciodată acest bun, foarte bun vorbitor, care în puține cuvinte comunica și mai puțin. Era de respectat pentru dexteritatea cu care evita subiecte esențiale și rolul Băncii Naționale în prăbușirea economiei românești, a valului de sărăcie care a urmat și a desființării patronatului românesc (și astăzi... urmărit penal).

Mugur Isărescu a ajuns în 2020 unul dintre cei mai bogați români și, cred, Guvernatorul cu cei mai mulți ani în această funcție cheie dintr-un Stat.

101. CONSTANTIN IULIAN, dr.ing., anticomunist

ISTORIE ȘI SUFERINȚĂ Pe Frunzelor 2, Vaslui Rezistența națională anticomunistă, la Vaslui

Paginile care evocă o remarcabilă rezistență la comunism

trebuie să cuprindă și vasluieni, neapărat pe Valeriu C. Neșțian (cu care am fost coleg de facultate în primul an, 1962-1963, în timpul căruia a fost exmatriculat pentru că a făcut parte dintre legionarii hușeni) și profesorul Vasile I. Cataramă, nevoit să-și abjure credința, și, după ani de pușcărie să fie primit la catedră (să aibă cu ce trăi) în

care calitate am avut lungi convorbiri la el acasă, uneori în prezența fiicei sale, Greta, ajunsă tot profesoară de limba română. Fost membru al noii Junimea și al altor grupări tinerești, V.I. Cataramă, profesor și excelent orator, era urmărit pas cu pas. „Vezi... căăștia te urmăresc, tocmai pentru că vii pe la mine”, eu însumi eram bănuțit și în cele din urmă înlăturat de la Comitetul județean de cultură Vaslui (angajat pe 3 martie 1970, expedit în 1974, de un oarecare tractorist Bran). Deși n-au mai reprezentat ceva din capitoul „rezistență”, ei au fost oameni de mare cultură; ambii profesori ar merita mai multă atenție din partea cercetătorilor...

De-a lungul peregrinărilor mele (61 de ani, jurnalist) am întâlnit și alți potrivnici regimului, dar și ei trebuiau să trăiască și

au fost învinși de nevoi. Că, securitatea comunistă avea „privirile” lungi este și dovada că doar față de 2 (doi) prieteni am spus și arătat documente găsite la Bârlad, pe locul librăriei Petroff, dărâmate (în blocul construit a funcționat postul de radio Unison Bârlad) și am luat bătaie de la un securist, Marincu, până le-am depus aceste înscrisuri de valoare, despre istoria Bârladului, care s-au pierdut astăzi. Am tras concluzia atunci că unul din trei români, colaborau cu securitatea comunistă. Acum, un episod din vara lui 2011.

Dr. ing. Constantin Iulian, specialist în construcții hidrotehnice, de 2 ori Laureat al Academiei Române cerceta de pe trotuarul de vis-a-vis, cam sfios, clădirea care marchează un secol și jumătate de istorie, întrebându-se cât se mai păstrează din ea și din istoria ei. De precizat că hidrotehnistul locuia la București și s-a întors după aproape 40 de ani la o aniversare a promoției de la L.M.K. organizată de I. Zarojanu. În acea zi de vară (31 iulie 2011, când s-a realizat și interviul) încerca să-și reamintească unele dintre momentele existenței sale, privind cu îndoială la clădirea veche din 1890 – 1892, când era aici Chestura Poliției, o clădire mai răsărită (unde avem astăzi redacția), geamănă și aidoma cu localul primului liceu înființat în 1890, ca Gimnaziu, în Vaslui. Din aceeași perioadă, e și Primăria Băcești.

Văzându-l stingherit, l-am întrebat dacă-i pot fi de folos, fără ca el să știe cine sunt, proprietar și reprezentantul Grupului de presă.

– Domnule, ce mai este în clădirea asta?
– Acum e sediul unei firme de mass-media.
– Mai are beciul acela mare?
– Desigur, dar... gol.
– În beciul acesta am fost schingiuiți vreo 14-15 elevi de la L.M.K. în noaptea de 12/13 iulie 1948, după ce pe 14-15 mai 1948, începuse marea prigoană. Ne-au ridicat de la via lui Dănilă din Bahnari, pentru că făceam parte din Frăția de cruce. Eram dat în urmărire de la Iași,... fetele închise în magazia de lemne..., ne-au bătut bine, pe noi băieții, cu scândura pe piept lovită cu

maiul, pe fete strângându-le de vârful sânilor cu cleștele de fierărie... am înghețat... ne-au transportat la Galata, apoi la Suceava împreună cu Val Neșțian de la Huși. Am fost condamnat la 25 de ani închisoare, am făcut la Aiud 6 ani și jumătate, total, zi de zi, 13 ani și jumătate. Am muncit mulți ani la lopată, dar am fost șef de promoție la facultate, în 1972. Am proiectat și condus foarte importante lucrări hidrotehnice. Doctoratul mi l-am dat abia după Revoluție pentru că n-am avut voie...

Omul derulează întâmplări tremurând din tot trupul și din când în când strângând din dinți, închizând ochii, auzind parcă, glasul acelor vremuri. A fost coleg de celulă cu poetul închisorilor Radu Gyr și cu poetul național Ion Barbu. Crede că în acei ani a fost desființată rezistența națională... La VASLUI n-a mai călcat de mulți ani, deși își salvase casa părintească. Așa se explică emoția deosebită pe care o trăiește.

Și, la care sunt și eu părtaș.

– Aici a fost Chestura Poliției, a fost Comandament în ambele războaie, a rezistat la explozia depozitului de muniții din 1917, care a distrus o parte din oraș, au trecut oameni mari pe aici, mai ales pe timpul primarului C. Capră, în timpul Războiului. Mă mir că mai rezistă după 2 cutremure, cel din nov.1940 și cel din 4 martie 1977. Dar văd că a fost „încercuită”, adică a fost bine consolidată de proprietar (dr. Vasile Sepeniuc, un om de aur, adaug eu) și-și păstrează patina vremii. Sunt teribil de ocupat, dar îl îmbii să continue:

– Vasluiul tinerețelor noastre nu mai are multe semne, nici Liceul nu mai e cel de atunci, Palatul Sturza parcă mai e, dar, chiar după suferințele de atunci, mă bucur să văd clădirea asta în picioare și cu activitate culturală, jurnalistică... mulțumesc pentru cafea, d-le profesor Marin, sunt bucuros să vă cunosc după ce am citit Monografia L.M.K. unde m-ați pomenit și pe mine și generația mea.

L-am invitat în redacție, unde împreună cu colegul meu Val Andriescu am realizat interviul (care se află postat pe youtube) cu sigla TVV-online (23 minute și 13 secunde); deși

eram și eu în camera unde odinioară Constantin Iulian a fost cercetat și torturat nu realizam (până nu ne-a spus) că era Președintele Asociației Foștilor Deținuți Politici din România, că era un nume mare pe internet, că fusese în emisiunea „Profesioniștii” Eugeniei Vodă, de la TVR.

Deci, pe str. Frunzelor 2, unde este „astăzi”, în 2020, redacția Ziarului Meridianul (la 24 de ani), a TVV (prima televiziune privată din țară, 5 decembrie 1990, Licența 001/TV), a postului de radio Unison și a Revistei internaționale MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC există o clădire de patrimoniu (neinclusă) în proprietate privată cu important rol jurnalistic. Se păstrează într-o cameră materialul tehnic din timpul funcționării TVV și în întregime, aparatura postului de radio Unison, cel care avea audiența incredibilă de 67% când avea redactori-nebuni de îndrăzneți ce erau, elevii Lucian Pârvoiu și Cătălin Striblea (azi recunoscuți în plan național). Pagina importantă a evoluției culturale în Oraș, județ, România. Chiar în Deceniul Dușmăniei naționale de după 1989.

Cartea de vizită pe care mi-a lăsat-o, interviul realizat atunci cu puțin înainte de moartea sa și prezență virtuală, mai sunt urme ale trecerii unui om-cetățean (m. 8 iunie 2012) cu merite istorice și cultural-științifice deosebite în trecutul Vasluiului. Omul care-i apăra azi pe legionari, inginerul de înaltă valoare, vasluiianul din București, inginer „constructor” care „s-a dus”, dar clădirea a rămas ca martoră a schingiuirilor pe care le-a suportat. (Sperăm să descifrăm mult mai multe din istoria localității, să vorbim de rolul ei într-un secol și jumătate).

În centrul Vasluiului, în România, se păstrează, de fapt o păstrăm noi, o clădire de epocă, de prin 1890, cu un beci uscat și bine păstrat, în apropierea unui legendar tunel subteran de pe timpul domnitorului Iliăș Vodă (cinematograful abandonat este ridicat pe bolta acestuia), fost sediu al Chesturii Poliției, fost sediu al Comandamentelor în cele două Războaie, fost casă conspirativă a Siguranței, apoi în camerele astea (unde am vorbit), Birourile Siguranței datornicilor, iar în clădirea din spate, din

scândură, au suferit cumplit fetele,... locul păstrează multe taine ale unui trecut pe care contemporaneitatea tinde să-l uite, iar istoria națională în stare de pieire n-are vlagă să se intereseze. (Vezi, TVV.ro online, Cvintet te-ra, 31 iulie, 2011, YouTube).

Am intrat deja într-o perioadă de „n-aude, n-a vede” pe care am numit-o TĂCEREA NEAGRĂ, când noua cultură existențială se rupe destul de neașteptat de... Galaxia Guttenberg, cu cartea la căpătâi, ca esență a cunoașterii și progresului în toată lumea.

**Sediul redacției Revistei, a Ziarului, a Radioului și a TVV online.
Str. Frunzelor, nr. 2, Vaslui.**

102. CEZAR IVĂNESCU, un activist retras, dar, chiar poet.

Discuțiile mele cu acest tip extrem de mușcător, ironic, chiar dușmănos cu mai toată lumea, au fost puține, și, acum constat doar de suprafață, el, ca și Ion Iancu Lefter având o idiosincrazie nativă când era vorba de cei de-o seamă cu ei care au ajuns mai sus în ierarhie socială ori profesională. Omul avea și o suferință omenească greu de vindecat (de la care i s-a tras și moartea), avea greutatea

de a comunica mai cu toți oamenii, după ce fusese mare șef.

Era însă un poet remarcabil și cu toate antipatiile pe care și le atrăgea instantaneu (îl ajuta din plin și figura acră și ironia prost mânuită), alături de importante volume de versuri a reușit să fondeze reviste literare pentru elite intelectuale, printre care Baaadul Literar, revistă continuată un timp, la nivel mult sub prag, de bărlădeanul Gruia Novac, profesor. Mie, ca ziarist și oricum un frecvent mânuitor al condeiului, autor a 43 de volume până astăzi, promotor al jurnalismului cultural de bunăvoie și nesilit de nimeni, (vezi, M.C.R.), mie care trebuia să livrez cititorilor de calibre diferite ceva să și citească, mi se părea că superacademismul promovat de Cezar Ivănescu nu făcea vreun serviciu poeziei, oricum destul de puțin pentru educație.

Nu mi-am propus să fac acele considerații de valoare, Cezar (n.6 aug.1941-m.24 apr.2008) fiind prezent în dicționare și remarcat de critica literară și înainte și după 1989, ci să-l evidențiez ca pe un fiu al locurilor (n. la Zorleni, de fapt) care,

atât cât a trăit, a scris ca un moldovean instruit o poezie greu accesibilă, dar necesară momentului istoric.

Cele peste 30 de volume de autor, multe recenzii, prezentări, activitatea de poet, dramaturg, scriitor, director de editură sunt dovezile „de după” care-l impun printre batailleur-ii din frunte.

103. KLAUS WERNER IOHANNIS, președintele de azi.

Președintele României din 2014 până azi, cu cele mai mari șanse și valorificate, în 2019, deci cu un nou mandat când scriem rândurile de față, a avut o trecere meteorică prin județul Vaslui, participant la o întrunire electorală proverbială – atunci când în laudație, Ludovic Orban a avut o prezentare după toate regulile oratoriei pe scena Casei de cultură Vaslui - și a fost singurul om pe care n-am vrut să-l filmez amplu pentru TVV din două motive: când eram eu candidat la Primăria Vaslui (2008), a venit prin studioul fotografic al PNL, unde făceam clipul cu Crin Antonescu și cumva, m-a deranjat cu atitudinea sa, chiar dacă era primar al Sibiului. A doua cauză era legată de poziția sa de candidat, în condițiile în care PNL era un partid mult mai slab cotate decât PSD, candidatura lui nu era câtuși de clar relevantă (după părerea

mea) și când, sondajele îl dădeau cu peste 10 procente în urma lui Victor Ponta, candidatul celui mai puternic partid și cu o mașinărie de vot bine unsă.

Am crezut că n-are nici o șansă, am asistat la întrunirea electorală „așa să fie” despre care am scris puțin în ziar, i-am dat fotografiile de la întâlnire mai mult din prietenie față de Ludovic Orban. Adunarea liniștită a Organizației PNL Vaslui, unde marea majoritate a consilierilor și a președintelui de atunci (niște necinstiți mimând opoziția) erau mână în mână cu pesediștii, am considerat-o o mizerie care a căpătat înfățișarea politică numită USL cu Ponta și Antonescu în frunte (un hibrid politic destrămat după vreo 6 – 7 luni, cu dușmănie mare).

Am priceput că Johannis va ieși învingător imediat după ora 16, din ziua votului, când Patriarhia română a dat un comunicat (în ziua votului !?!) prin care se spunea că poate fi președinte ales și altcineva decât de naționalitate română. Oricum neamțul a ieșit învingător.

Revenind la perioada mea liberală (reprezentantul ecologiștilor în alianță, candidatul PNL la Primăria municipiului Vaslui) discuția de atunci cu Johannis mi l-a înfățișat ca pe un om cam absent dar hotărât, gata să-i înfrunte pe ai lui cu părerile sale. După adunarea electorală de la Vaslui, la conferința de presă, i se sugerau și alte răspunsuri la întrebările noastre, era provocat să răspundă și altfel, dar a făcut o afirmație care mi-a atras atenția: „prefer să pierd decât să nu spun ce vreau eu”.

Vă veți întreba ce a făcut președintele țării Klaus Werner Johannis pentru Vaslui... Răspuns simplu: ce-au făcut și ceilalți ajunși președinți ai țării: le-au luat proștilor voturile și și-au căutat de treaba lor, nemaicălcând pe aici până la o nouă campanie electorală. L-am inclus în această „bătălie pentru Vaslui”, nu pentru că este președintele țării (nu figurează în reușitele mele super-jurnalistice, deși am convorbit de câteva ori cu el, când nu era președinte), ci pentru că a influențat o altă orientare spre democrație, mai ales în județul Vaslui, unde de 30 de ani e la putere același partid, cu rezultate aproape înfricoșătoare.

104. ZINAIDA JULEA, artist al poporului basarabean.

A fost o perioadă de comunicare liberă între România și

Republica Moldova, fiecare de altă parte a unei granițe care împarte limba, averea, poporul român, cu izolare impusă de mai marii pământului.

S-au organizat „zilele comunei” în majoritatea localităților din România, așa că mulți interpreți de muzică populară și ușoară moldoveni au colindat țara în lung și lat pentru spectacole destul de

bine plătite, așadar după câștiguri substanțiale. Zinaida Julea a fost o prezență activă și aplaudată.

Am intervievat-o prima dată la Chișinău după spectacolul oferit de Ministrul culturii de la Chișinău, Ion Ungureanu, un mare patriot și unionist care ne-a cinstit astfel ca prima televiziune privată din cele două țări. Concertul era dirijat de Nicolae Botgros, solistă-vedetă, artista poporului Zinaida Julea o personalitate muzicală cu totul impunătoare, plus alte vedete de mare talent ca Ion Rusu, Mihai Ciobanu, Nicolae Sulac ș.a.,ș.a. În interviu, am întreat-o dacă se va realiza unirea cu țara mamă și a răspuns clar, că, nu, pentru că influența rușilor e prea puternică și în Chișinău sunt peste 60% rusofoni.

În țară am intervievat-o în mai multe localități, mi-a vorbit povești din viața ei, de familie dar a refuzat întrebările cu iz politic zicând că nu vrea să audă de politică și că viața ei e cântecul

popular. De fapt nu puteam să mă supăr pentru unele răspunsuri ale sale legate de pelerinajul în Marea Rusie, de faptul că mai câștiga un ban în urma evoluțiilor sale pe scene din România.

Important a fost că în toate împrejurările în care am auzit-o (multe) a cântat într-o perfectă limbă română.

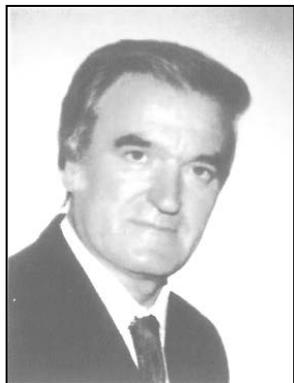
În România ultimilor ani (înainte de Covid) a existat un fel de politică de stat pentru atragerea basarabenilor către țara mamă. S-au făcut cetățenii ale acestora cu miile (tare multe, că numai în Vaslui sunt aproape 40000, cu câte 1700 la aceeași adresă), care au șters-o după aceea în Europa și pe urmă le vin numai amenzile. Deci încurajarea cântăreților de peste Prut a fost de normalitate și aceștia n-au întârziat mai de loc. Ion Suruceanu, de pildă, cânta la 2-3 nunți într-o seară. Rusu la 3-4 zile culturale etc. Lista este destul de lungă.

Zinaida Julea a apărut și la televiziuni centrale cu intervenții ale ei sau cu frații Ahvadov în care și-a etalat profesionalismul și vocea sa superbă. Și formația Ahvadov e excepțională.

În județul Vaslui a avut întotdeauna evoluții apreciate.

105. VASILE LARCO, epigramistul, prietenul

Ne-am cunoscut la o ședință ALPI, a trimis regulat colaborări la M.C.R., a participat la manifestările culturale organizate de noi. E un mare talent dar și un om de o bunătate specială. Cumva și o nepotrivire: scrie epigrame unde ar trebui să critice, să piște cu vorba, dar el e de o bunătate exemplară și cu un comportament pur constructiv. Îmi vine să cred că nu are dușmani... deși știu bine că în lumea literelor și a presei există o competiție – deci și dușmănie – acerbă și fără menajamente. El e un bonom, zâmbăreț și condescendent.

Nu-mi propun analiza creației și talentului său pe care l-am recunoscut prin publicare aproape număr de număr. Cred că e un „accident fericit” că ne înțelegem și colaborăm atât de bine.

Data nașterii: 01.01.1947

Localitate: Iași

Membru USR din 2007

A scris Cărți de poezii lirice, satirico–umoristice și poezii pentru copii, proză scurtă umoristică, epigrame, mono-grafie selectivă (în colaborare).

- **HOHOTIERA**, 1994, rondeluri, epigrame, proză
- **ZODIA RÂSULUI**, 1996, proză umoristică
- **PĂCATUL OMENESC**, 1997, epigrame

- **UN BUCHET DE IRONII**, 1999, poezii umoristice, epigrame
- **UN BOB ZĂBAVĂ**, 2001, parodii, cronici, și alte poezii umoristice
- **PEDEAPSA TIMPULUI**, 2003, rondeluri, fabule, parodii
- **DINCOLO DE ORIZONT**, 2004, poezii
- **ÎN AȘTEPTAREA LUMINĂRII** 2006, epigrame
- **VISURI**, 2007, poezii
- **SEMNALUL DE ALARMĂ**, 2009, epigrame
- **UN POPAS PE ARIPA TIMPULUI**, 2009, fabule, cronici, parodii
- **CARTEA COPIILOR CUMINȚI**, 2010, poezii pentru copii
- **Monografie selectivă a orașului Bucecea** (în colaborare), 2011
- **De la poarta țării la... firul de mătase**, 2012, poezii (volum-antologie de autor)
- **CAREUL DE ISPITE**, 2012, epigrame
- **CIRCUL FĂRĂ CUPOLĂ**, 2012, proză umoristică
- **DESCULȚI PE MIRIȘTE**, 2014, epigrame
- **OAMENI... CA LUMEA**, 2015, epigrame amalecte
- **Cânta un sturz prin ciritei**, 2016, poezii lirice
- **Rochia de seară**, 2017, sonete și rondeluri

Trei dintre aceste cărți au fost premiate de către Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Bacău, iar în anul 2015 a obținut premiul pentru Literatură Umoristică.

Inginerul Vasile Larco (n. 1 ianuarie 1947) este membru fondator al „Uniunii Epigramiștilor din România”, așadar un om cu un verificat simț al umorului! Volume de umor (în principal epigrame) dar și de poezie „propriu-zisă”, conturează un profil literar original între scriitorii Filialei Bacău a U.S.R. Premiat la numeroase concursuri naționale de creații literare satirico-umoristice.

●

**PROPUN: aniversarea celor 75
de ani de viață**

*Cum șaptezeci și cinci de ani s-au dus,
Din viață-i o doime, deci se poate:
Urcând în pomul vieții până sus,
Să traversați și-a doua jumătate!*

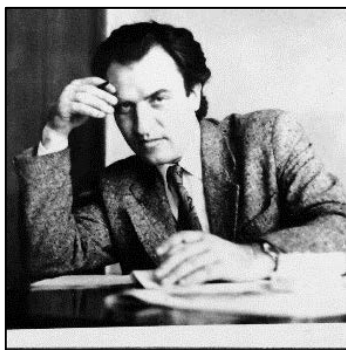
La mulți ani stimate domnule prof. dr. Dumitru V. Marin, să rămâneți același om perseverent, ambițios, întreprinzător, talentat și priceput, generos, înțelegător și conciliant, prietenos cu toată lumea, de la cel ce-i rupt în coate, pân' la cel cu vile-n „State”, scriitor deosebit cu 25 de cărți publicate până acum, om de televiziune și presă scrisă, director de publicații, printre care „Meridianul Cultural Românesc”, mult lăudat, subsemnatul afirmând că:

*Meridianul e de plâns,
Un fapt m-a aruncat în foc:
Atâtea laude a strâns
Iar critica ...nu-și are loc!*

*LA MULȚI ANI, cu sănătate de fier-beton,
realizări după dorințe, fericire și un car, două, trei de
noroc!*

**Vasile LARCO - Iași, poet
(M.C.R. nr. 5/ 2016)**

106. ION IANCU LEFTER, poetul și ziaristul inconstant

Fostul meu coleg de la Facultatea de filologie din Iași, publicase în 1962, când reușisem amândoi în prima parte a listei. Fusesse remarcat de G. Călinescu într-o cronică a optimistului. Din cauza aceasta era surprinzător de încrezut iar figura sa (și zvonul că bea mult) îl făceau antipatic deși avea un suflet de țăran din Gura Albești, mereu frământat de vreun vers consacrat muncii țăranului.

L-am sprijinit cu cursuri manuscrite, dar a abandonat după un an, nereușind mai apoi mai mult decât un institut de 3 ani. A reușit, oarecum, în jurnalistică unde avea scânteia în peniță și metafora în frază. Cel mai mult a reușit în poezie, unde a și fost remarcat de mediul literar. Mi s-a părut că volumul „Starea de duminică” reprezintă quintesența artei sale.

A avut noroc de o consoartă de excepție, Elvira, tot profesoară de limba română care a avut grijă de manuscritele lui, după ce un șofer l-a călcat cu mașina chiar în centrul Vasluiului. Între amicii săi (deloc mulți) circula un fel de butadă: I.I. Lefter a scris 100 de poezii dintre care soția lui, i-a publicat, numai la Vaslui, 300.

Caracter de boem, lesne gata să-i jignească și pe prieteni și pe adversari, a fost greu acceptat prin redacții, deși sprijinit politic. Aproape 7 ani, intermitent, a scris la ziarul județean Vremea nouă, răstimp în care a publicat câteva volume.

După deces, soția a făcut totul pentru memoria poetului, iar câțiva condeieri mai de soi au înființat cenaclul literar „Ion

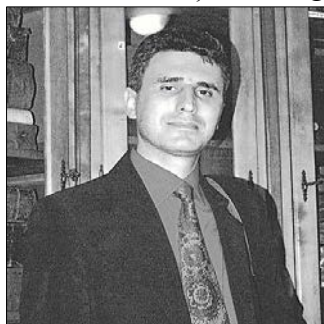
Iancu Lefter”. Dacă pe alt poet de aceeași natură, și cu aceeași valoare, Ion Enache, timpul îl șterge din memorie, pentru Ion Iancu Lefter timpul a fost mai răbdător, poate din nevoia de a avea talente recunoscute, poate profesoarei Lefter, poate unor prețuitori ai versului său remarcabil. Nu putem spune că a marcat într-un fel Deceniul Dușmăniei, pentru că, practic n-a trăit în acest timp (m.1 martie 1990).

107. LUCIAN VALERIU LEFTER

„Modest, retras, tăcut, dar...numai istoria Festivalului Umorului o maltratează serios..”

(D.V.M.)

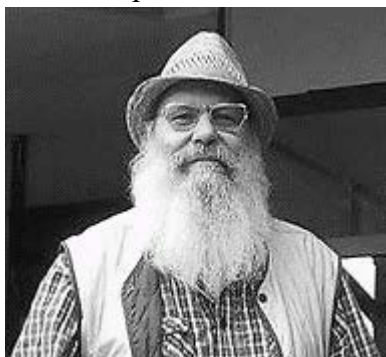
Istoric și etnolog. Originar din Zăpodeni, jud. Vaslui, născut la 26 martie 1977. Licențiat al Facultății de Istorie a Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în 2003, în cadrul căreia și-a obținut și doctoratul cu o teză despre boierimea Moldovei medievale, în 2009 (sub coordonarea prof. univ. dr. Ștefan S. Gorovei). Autor și coautor al unor volume și studii de istorie socială medievală și modernă, genealogie, heraldică, etnologie și antropologie culturală.

Din anul 2003 activează ca etnolog în cadrul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui. O sinecură de care profită din plin.

Pentru noi contează activitatea sa de activist cultural, mereu în afara dezbaterilor publice, mereu într-un plan secund, probabil la adăpostul cuiva cu mare putere. Asta face să-și poată continua cercetări pe care publicul larg nu le cunoaște, dar care se adună la CV-ul său.

Are mai multe volume și câteva studii etnologice, apărute în reviste. Volume: *Ospățul funerar în Moldova. Mărturii istorice și etnologice*, 2010; *Moșteniri arhaice în lumea românească. Ipostaze simbolice ale calului*, 2012; *Prolegomene la jocurile cu măști*, 2014 etc. A reușit destul de mult îndeosebi datorită sinecurii obținute.

108. GEORGE LETEANU, un mare pictor contemporan

Reporter: Bună seara, Ghiță Leteanu! Domnule, eu sunt impresionat de barba asta a ta, care parcă tot crește. De ce o porți așa de mare?

Gheorghe Leteanu: Ea crește tot timpul, așteaptă pe Moș Crăciun, poate o să vină să mă ia cu dumnealui să mai împărțim câteva cadouri prin zona.

R: Înfățișarea asta de patriarh te ajută în recunoașterea valorii de pictor?

G.L: Pictura este o poți realiza și cu barbă și fără, nud sau îmbrăcat. La sfârșit, se vede opera de artă, nu artistul.

R: Cam câte tablouri ați pictat, stimat domnule George Leteanu?

G.L: Nu am cum să le țin minte, sunt destul de multe. Numai anul trecut am avut o expoziție la Muzeul de artă din Roman unde au fost 110 lucrări, mai de actualitate.

R: Cam câte expoziții ați făcut de-a lungul vieții?

G.L: Am avut și în Belgia, în Olanda, Germania. Referitor la intrarea României în UE, am avut o expoziție la Bremen.

R: Așadar, ai cam călătorit în lume, domnule Leteanu.

G.L: Așa este, am avut ocazia să plec, însă din această țară nu aș putea să plec pentru totdeauna, pentru că mă atrage.

R: Pe ce dată te-ai născut și unde?

G.L: Pe 30 August 1954, la Hălărești, comuna Iana, județul Vaslui.

R: Acolo erau obiceiuri pe vremea aceea, am înregistrat și eu din 1970. Erau obiceiuri de Anul nou absolut unice.

G.L: Da, nenumărate, sunt minunate obiceiurile de acolo, de fapt în toată Moldova, însă acolo unde m-am născut sunt extraordinare, și încă se mai păstrează.

R: A avut vreo influență teatrul folcloric de Anul nou asupra evoluției domniei tale, deodată ce ai ales pictura?

G.L: În zona unde m-am născut, era o lutărie extraordinară și un pământ galben și când eram copil făceam căsuțe din acel pământ și le coloram, culoarea o găseam în liantul lutului. Și iată de acolo a izvorât pasiunea.

R: Și te-ai stabilit la Vulturești?

G.L: M-am stabilit la Vulturești, însă sufletul meu e tot la Hălărești.

R: Motivul pentru care eu sunt la Vulturești, în grădina și lângă casa ta, este tabăra pe care ai organizat-o. Câți ați fost în această tabără?

G.L: Am un prieten din Republica Moldova, se numește Liviu Hîncu cu care am fost în anumite tabere în România și am rămas prieteni. Pur și simplu am intenționat să organizăm ceva, să pictăm. L-am invitat și pe domnul Marius Lupu din Bârlad, pe Mihai Olteanu din Roman, Constantin Costică Onuță din Draxeni, Doru Istrate.

R: Deci tabăra asta pe care ai organizat-o cu multă îndrăzneală și pe cheltuială domniei tale, ce rezultate are?

G.L: Rezultate sufletești.

R: Absolut de acord, însă picturi câte sunt?

G.L: Artiștii s-au mobilizat să facă cât mai multe lucrări, să respecte și să vedem dacă este timpul potrivit, am avut noroc că nu a plouat. Am realizat câte o lucrare, o lucrare și jumătate, pe zi, mai ales că ziua este mică, în sfârșit am făcut ceva lucrări.

R: Domnule, dați dumneavoastră o denumire a pictorului Leteanu. Ce fel de pictor sunteți?

G.L: Sunt un pictor naturalist, un pictor de peisaj, dar în timpul iernii când e frig afară, și am amintiri, gânduri, care încep să-mi exploreze sufletul, atunci vin anumite idei, și aștern pe pânză ce gândesc. Când e cald și timp frumos, eu fac peisaj.

R: Am văzut că ești un tip optimist, nu prea lucrezi în negru, nu-ți vezi viața în negru.

G.L: Asta pentru că e non-culoare. De negru doar mă ajut să obțin combinații.

R: Eu sunt necunoscător în acest domeniu. Spune-mi de ce ar trebui să mă intereseze picturile lui George Leteanu.

G.L: Fiindcă amândoi trăim în aceeași perioadă și eu trebuie să mă bucur de ce scrieți dumneavoastră iar dumneavoastră să vă bucurați de frumusețea, de pata de culoare pusă undeva, într-o lucrare.

R: În viața de toate zilele, care este rolul picturii?

G.L: Rolul picturii este de a ordona toate lucrurile, trebuie să meargă toate, să se închidă într-un cerc.

R: Dacă aș spune că rolul este de a împlini așteptările sufletești, aș greși?

G.L: Nu, nici vorbă, dar oricum pretențiile tot cresc de la o zi la alta și nu sunt niciodată mulțumit cu ceea ce fac și îmi doresc să fac tot mai mult.

R: Pictați și icoane?

G.L: Da, am pictat și icoane pe sticlă.

R: Pentru vânzare?

G.L: Nu mă refer la vânzare, ci când stau în Postul Paștelui, atunci încep să fac câteva icoane în ideea ritualului, dar în rest nu fac pentru vânzare.

R: Ce urmăriți să faceți în perioada următoare?

G.L: În perioada următoare, intenționez să fac expoziții.

R: Cei de la Muzeul Județean Vaslui, știu de grupul vostru?

G.L: Sigur că știu de gruparea artistică Moldart, pentru că noi am avut o expoziție la muzeu, și au luat pentru colecție câte o lucrare de la fiecare artist.

R: Se poate trăi din pictură? Cum e pentru George Leteanu?

G.L: Eu îmi mai câștig existența făcând și portrete, sunt la SilverMall în fiecare week-end, am 10 șevalete, și fac portrete pe loc, și în cazul acesta sigur că poți trăi din asta.

R: Cum vezi dezvoltarea picturii în continuare, Gheorghe Leteanu? Având în vedere că nu există nici un sprijin material, nicio încurajare.

G.L: Din moment ce ești liber profesionist cum sunt eu, eu trebuie să-mi câștig existența prin ce fac.

R: Și e bine, reușești?

G.L: Câteodată reușesc, dar nu mă laud că strălucesc.

R: Când am făcut interviul cu Episcopul de Canada și Statele Unite, am reținut de la el că viitorul sună bine. La voi, pictorii, cum sună viitorul?

G.L: Sigur că sună bine, trebuie să fim optimiști pentru a putea merge mai departe.

R: Din câte am înțeles s-a scos desenul din unele școli. Dacă nu vine generația nouă, ce se va întâmpla?

G.L: Vă dați seama că cei de la conducere și cei care conduc destinele acestei generații, ei pot să facă câte ceva. Noi trebuie doar să pictăm.

**Interviu publicat în Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
Nr. 46 (1927) de joi 21 noiembrie 2019**

109. IRINA LOGHIN, o voce unică

Fără îndoială, o mare interpretă a cântecului popular, voce unică, prezență impunătoare care a reținut atenția întregului public românesc în acești 30 de ani. Făcea tot felul de nazuri înainte de convorbire, că s-o filmez ba din profil, ba numai din față și de la distanță să nu i se vadă ridurile, ba să nu iau decât unele melodii din prestația sa scenică.

Oricum, pentru că ținea la prezența ei corespunzătoare în public, tot cam așa și cu Maria Dragomiroiu, i-am respectat condițiile, am fost printre cei care am contribuit la menținerea ei în prim planul artistic al epocii. Ca și a lui Ion Dolănescu, filmat indiscret pe scena Casei de cultură Vaslui, cum se descălța de ciorapi și cum era cu o maseuză specială. Am apreciat actul artistic nu... scandalul.

Precizez că am procedat identic cu toți interpreții de muzică populară (Benone Sinulescu mi-a mulțumit de multe ori că i-am reliefat personalitatea), Mioara Velicu, aproape am lansat-o eu, la Serbările de la Podul Înalt... în fapt i-am urmărit cu atenție în calitatea mea de etnolog (dr. în științe), de realizator de emisiuni care trebuiau să aibă succes, de reporter atent la valoarea celor care se produc în public. Sutele de interviuri cu sute de interpreți de toate vârstele au marcat de fapt succesul meu în media, pentru că nu aveam posibilitatea remunerării lor.

Îngrămădeala lor pe sticlă a fost în marele beneficiu al TVV.

110. PIOTR LUCINSCHI, un prorus incurabil

Chișinău, București, Vaslui... interviuri... discuții.

Știa foarte bine limba română, probabil și alte limbi, se exprima cam întotdeauna rusește. El, Voronin, Dodon au întruchipat în cel mai înalt grad trădarea ideii de Unificare cu patria mamă.

PIOTR LUCINSCHI – PROSOVIETICUL DE TIP NOU

Piotr Lucinschi s-a născut la 27 ianuarie 1940, în satul

Răduleni Vechi (azi raionul Florești). Și-a făcut studiile la Facultatea de Filologie și Istorie a Universității de Stat din Moldova, pe care a absolvit-o în 1962. Este membru al Academiei de Științe Sociale din Federația Rusă (Moscova). A obținut titlul științific de doctor în filozofie (1977).

În perioada 1971-1976, este secretar al Comitetului Central (CC) și membru al Biroului Politic al

Partidului Comunist din Moldova. El era pe atunci singurul basarabean din conducerea Partidului Comunist din R.S.S. Moldovenească.

Din anul 1992 deține funcția de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Moldova în Federația Rusă. La data de 4 februarie 1993 este ales Președinte al Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a XII-a, fiind reales la 29 martie 1994 ca Președinte al Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a XIII-a. Președintele Vladimir Voronin i-a conferit la 27 ianuarie 2005 „Ordinul Republicii”.

De la 15 ianuarie 1997 până la 4 aprilie 2001 deține funcția de președinte al Republicii Moldova.

Bibliografie: Dicționar Enciclopedic Ilustrat Nume Proprii, Ed. Cartier, B., 2004.

Rare contraste am observat la omul acesta de o inteligență sclipitoare, ascunzându-și momentele de gândire prin gestul ridicării ochelarilor de pe nas spre ochi. Aproape îmi anticipa întrebările și începea întâi în limba rusă, probabil să mă vadă dacă pricep.

Fusesem atenționat, atât de prietenii de la radio Chișinău (ce colegi tare, de treabă!) cât și de D. Frumuzachi, cel care a deschis televiziunea Catalan, privată, dar și cu jocuri politice care l-au dus la închisoare. Cine i-a făcut cel mai bine jocul a fost scriitorul Nicolae Dabija, iar adversarul său, pe care l-a prigonit cât a reușit, a fost poetul Grigore Vieru.

„– Tradiția și nevoile noastre sunt alături de Marea Rusie!” a tranșat clar, fără echivoc orientarea către economia rusă și politica „maicei” pe care o vedea tot organizată pe soviete, raioane și republici. Nu mă mir că s-a înțelea atât de bine cu Igor Smirnov.

„– Despre limba română în școli...” am întrebat, printre altele. Aveam de ales dacă să pot realiza un interviu sau să mă dea afară, mai politicos sau nu. Am precizat că nu voi interveni nicicum în material și-i voi respecta părerea.

„– Vom mai cerceta, dacă poporul vrea, noi suntem obișnuiți cu limba moldovenească...”

Am luat ca alt sinonim pentru limba română, dar în câteva luni această „moldovenească” a devenit limba oficială cu

caractere chirilice sau latine. Mai mult, s-a tot lucrat și a apărut Dicționarul limbii moldovenești care ar fi alta decât cea română... La început m-am tot întrebat cum de l-a învins pe Snegur, dar când am înțeles că a fost adjunctul lui Gorbaciov, am realizat că a fost de sprijinit, subvenționat și aservit. Era prea mult dator.

În bătălia politică s-a pierdut un mare patriot, omul de cultură Ion Ungureanu, și au pierdut partida (inclusiv privilegiul) mai toți scriitorii basarabeni în frunte cu Nicolae Dabija, acad. Mihai Cimpoi, Ion Hadârcă, iar Partidul Ecologist, în frunte cu prof. dr. acad. Ioan Dediu garat pe linia cea mai moartă. Prin Vladimir Voronin rusofonii au blocat orice val pro-românesc sărăcindu-i pe moldovenii care au tot crezut în revenirea comunismului, deși nici în Rusia el nu mai exista. Pentru importanța sa strategică, spațiul dintre Nistru și Nipru (Bug) va rămâne definitiv colosului Rus, azi intrându-se doar cu vize și aprobări speciale. Când l-am întrebat pe Mircea Snegur dacă a pierdut Transnistria mi-a dat următorul răspuns: „Important e că nu mai este război între frați pe teritoriul moldovenesc!”

Poate...

Din punctul meu de vedere, Piotr Lucinski fiind omul rușilor, a adus deservicii substanțiale ideii de unificare a Republicii Moldova cu patria mamă. Comunistul înfocat a devenit capitalist feroce (fiul său e dintre cei mai bogați oameni din Republica Moldova) despre care nu mai am prea multe știri.

**(Extras din cartea „Ceașescu... Bășescu, Mitterand
- Snegur - Iiescu, Lucinski -Constantinescu –
Regele Mihai I, Evocări de reporter”
Editura PIM Iași 2014)**

111. VALENTINA LUPU, CA O FURNICA

Data și locul nașterii: 18 octombrie 1950, Cacica – Gura Humorului, jud. Suceava

Studii: Școala primară și gimnaziu la Liceul „M.Sadoveanu” Iași, 1957 -1965. Liceul „V.Alecsandri” Iași 1965 – 1969. Facultatea de matematică, Universitatea Al.I.Cuza Iași cu examen de diplomă 1973

Activitate profesională:

1973-1977 –profesor matematică- Școala Generală Dolhești- Iași . 1977-1977

- director Școala Generală Pietriș Iași

Din 1983 bibliotecar la Școala Nr. 7 Vaslui. Din dec.1989 bibliotecar la Liceul „M.Kogălniceanu” C.C.D. desființat în 1986. Din 1991 până în anul 2012 la Biblioteca Pedagogică de la C.C.D.Vaslui

A organizat două Conferințe Naționale ale bibliotecarilor C.C.D. 2000 și 2010

Coordonatorul revistei „Bibliotecă - educație - cultură,, filiala A.B.R.Vaslui din bugetul propriu al coordonatorului.

A organizat schimburi de experiență naționale, regionale și zonale în fiecare an.

Membru în Consiliul Național al Bibliotecilor din România. Președinte ABIR – Filiala Vaslui din 1990 până în prezent. Președinte Secțiunea Bibliotecii școlare și ale C.C.D. din România. Președinte Filiala ABR Vaslui. Președinte Diviziunea Bibliotecii școlare și C.C.D.-uri din România. Membru plin – Comisia Națională de Achiziții din cadrul M.C.C.

Din aprilie 2017 până în prezent Președinte la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Solidaritatea” Vaslui
Membru de onoare al ABR

Diplome și distincții:

Diploma „Cea mai bună bibliotecă, dată de M.E.C.1987, Diplomă aniversară Revista Biblioteca 1995, 2005Diplomă de fidelitate 2006 .Diploma Gheorghe Lazăr 2007. Diplomă de merit 2000, 2010. Plachetă omagială oferită de Primăria Vaslui -2010. Diplomă de excelență oferită de I.S.J. 2014

Publicații :

Autoare sau coautoare de cărți:

Tradiție și continuitate - Vaslui Ed. Cutia Pandorei, 1987

Orizonturi interioare – Vaslui, Ed.Cutia Pandorei, 1999

Polivalența poetului – Vaslui Ed.Cutia Pandorei 1999

Biblioteca de la tradiție la modernitate – Iași, ED.Astel

Design 1989

Lumini către Eminescu – București, Ed.Amurg
sentimental, 2000

Adolescența – Iași Ed.Cronica, 2000

Buchete de recunoștință – Iași, ED.Pim 2006

Statuile nu ies la pensie – Iași, Ed.Pim 2007

Comunicare și cuminecare în bibliotecile școlare – Iași,
Ed. Pim 2009

Curcubeu peste timp – Iași, Ed.Pim 2010

Biblioteca – centru de documentare și informare –Iași
Ed.Pim 2010

Clipe de vrajă – Iași Ed.Pim 2010

Cercetări documentare –Iași Ed.Pim, 2011

Gânduri de recunoștință – Iași, Ed. PIM, 2017

Tratat de biblioteconomie , vol.III, Editura ABR, 2017

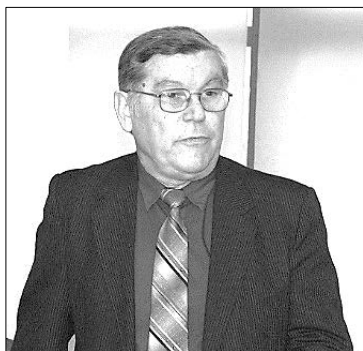
Studii și articole publicate:

Peste 250 de articole publicate în Reviste:**Biblioteca, Repere psihopedagogice, Tribuna învățământului,Revista de biblioteconomie și știința informării, Etos, Liber BCP, Meridianul Cultural Românesc, Buletinul ABIR, Anuarul ABIR, ETHOS** și presa locală și națională.

De precizat că are azi o prezență culturală deosebită și o activitate socială remarcabilă, cu prezențe vizibile în cadrul culturii vasluiene.

112. VALERIU LUPU, medic pediatru, coleg, prieten, exeget

Născut la 15 aug 1945 în localitatea Dragalina, comuna

Cristinești, județul Botoșani. Părinții Vasile și Maria, de profesie agricultori, refugiați din ținutul Herței (Bucovina de Nord), satul Pilipăuți comuna Lunca, în aprilie 1945 (astăzi Ucraina), lăsând în urmă averea unor țărani mijlocași, a căror istorie de generații se afundă în negura vremilor, gospodari de frunte a

satului la acea vreme, alungați și dezrădăcinați de urgia bolșevico-stalinistă.

Tragedia refugiului și periplul unor familii fără rădăcini avea să marcheze profund familia, pierzându-și mama la vârsta de 5 ani, iar tatăl va lua drumul exilului. Copilăria și clasele primare le absolvă în satul George Enescu (Livenii Dorohoiului), iar gimnaziul în comuna învecinată Dumeni.

Absolvă cursurile secției reale a liceului Hurmuzachi din Rădăuți în anul 1966, după care va urma cursurile Facultății de Pediatrie din cadrul Universității de Medicină din Iași (1966-1972). Își va continua pregătirea ca intern clinic prin concurs (1972-1974), optând la sfârșitul internatului pentru cariera universitară printr-un concurs de asistent universitar, anulat pe motive de origine socială în toamna anului 1974, după care se va specializa în domeniul pediatriei, pe care o va profesa din anul 1975 la Spitalul Județean Vaslui timp de peste 40 de ani.

Va atinge cel mai înalt grad profesional de medic primar în anul 1991, în prima sesiune organizată de Ministerul Sănătății

la doi ani după revoluție, ceea ce nu era posibil înainte de 1989 decât ocazional și preferențial, în orice caz extrem de rar și limitat ca locuri scoase la concurs.

În anul 1994 va obține titlul științific de Doctor în Științe Medicale a Universității de Medicină și Farmacie din Cluj Napoca, cu teza “Aspecte clinico-biologice și fiziopatologice în deshidratarea acută gravă la copil” lucrare ce se constituie în corolarul cercetărilor personale în domeniul patologiei digestive la copil publicate de-a lungul anilor.

A deținut numeroase funcții printre care; Președinte al comitetului frontului salvării naționale din sănătate 1989-1990, director al Spitalului Județean Vaslui 1990-1993, șef Secție Pediatrie Vaslui 1992-2010, președinte al filialei USSM Vaslui și apoi al Asociației Medicale Române 1990-2000, președinte al Colegiului județean de Disciplină a Medicilor și Farmaciștilor Vaslui 1990-1994, metodolog județean pediatrie 1993-2010, prorector al filialei Vaslui a Universității “Dimitrie Cantemir” 1994-1996.

Cea mai importantă latură a activității sale, dincolo de exercitarea profesiei, a fost activitatea științifică și publicistică. În domeniul științific a publicat peste 80 lucrări științifice în revistele de specialitate autohtone; Fiziologia, Pediatria, Revista Română de Pediatrie, Revista Medico-chirurgicală, Viața Medicală, Terapeutică și Toxicologie Clinică, Gastroenterologie Pediatrică, Pagini Medicale Bârlădene. Medica Academica, Revista Română de Bioetică, Medicii și Biserica, Revista Română de Istoria Medicinii “Victor Gomoiu” etc.

A comunicat un număr 90 de lucrări la cele peste 110 de participări la cele mai importante manifestări în specialitate; congrese, conferințe naționale, consfătuiri interjudețene, simpozioane și seminarii la Iași, București, Bistrița, Constanța, Mamaia, Brașov, Cluj, Suceava, Bacău, Galați, Timișoara, Oradea, Arad, Baia Mare, Sibiu, Tg Jiu, Pitești, Huși, Bârlad, Viena, Atena, Liubliana, Liverpool, Paris, Amsterdam, Riga etc.

Tematica abordată este dominată de patologia digestivă, respiratorie, patologia malformativă, neonatologie, toxicologie, hematologie, coagulare sangvină, nefrologie, neurologie, bioetică, istoria medicinei etc. A publicat 25 lucrări ample legate de sănătatea publică și alte teme privind starea de sănătate, sub formă de studii sau eseuri medicale.

A scris 10 cărți între care trei cărți de specialitate; 1. **Știința Creșterii și Dezvoltării Copilului** (Ed Cutia Pandorei Vaslui, 1996), 2. **Genetică și Embriologie** (Ed Cutia Pandorei Vaslui 1996), 3. **Urgențe în Pediatrie** (în colaborare cu universitari ieșeni Ed Cutia Pandorei Vaslui, 1996) și șapte cu tematică medicală, istorică, filosofică și sociologică; 1. *Reflecții peste timp* (Ed Pim Iași, 2007), 2. Monografia “*De la Spitalul Drăghici la Spitalul Județean de Urgență Vaslui*” (în colaborare, Ed Pim Iași, 2010), 3. *Compendiu de preocupări științifice în Pediatrie* (Ed Pim Iași, 2011), 4. *Paulescu: între Știința Vieții și Metafizica Existenței* (Ed Pim Iași, ediția I-a 2013 și ediția II-2016), 5. **Medicină și Societate** (Ed Pim Iași, 2014), **Mihai Eminescu din perspectivă medicală și socială** ediția I-a Ed. Pim, 2016 și ediția II-a 2017.

A publicat peste 100 articole de istorie literară, iatroistoriografie medicală, critică literară, critică de film, evocări, cronici, recenzii, eseuri etc. Colaborează la reviste și publicații; Pagini Medicale Bîrlădene, Permanențe, Medica Academica, Elanul, Arheu, Meridianul, Revista de istorie a Mediciniei Victor Gomoiu” Meridianul Cultural Românesc etc.

Este membru al mai multor societăți de științe medicale; Societatea Română de Pediatrie, Societatea Română de Genetică Umană, Societatea Română de Gastroenterologie, Societatea Română de Istoria Medicinei, membru al Societății Medicilor Scriitori și Publiciști din România, membru al Societății Europene a Medicilor Scriitori, inclus în WHO is WHO – Enciclopedia Internațională a Personalităților, 2010.

Este vorbitor de limbă engleză, este căsătorit și are trei copii.

LA BRAȚ PRIN ISTORIE CU PROFESORUL MARIN

**Motto: „Mărginit prin natura sa,
infinit în dorințele sale
Omul este un zeu căzut,
care privește spre ceruri”**

Alphonse de Lamartine

După ce și-a revărsat dezamăgirea și pesimismul într-un volum recent lansat „Editoriale valabile în timpuri regretabile” sub motto-ul destul de percutant „*să vorbim în timpul vieții noastre și nu a altora*”, literatul și omul de presă Dumitru V. Marin ne propune un nou volum (Cu Eminescu, Dascăl de Suflet –studii și adnotări istorico-literare, Ed. PIM, 2013) care la prima vedere pare a fi în totală opoziție cu primul, încercând *să vorbească în timpul vieții altora despre problemele noastre*, altfel spus, printr-o incursiune istorică în ceea ce a însemnat spațiul cultural românesc, îndeosebi cel moldav pentru care manifestă o predilecție specială. În acest periplu concitadinul nostru nu putea găsi un ghid mai potrivit decât pe însuși Eminescu, cu care pornește la drum, îl ia părtaș la diferite opțiuni personale, îi folosește maniera de abordare, ridicându-l astfel la rangul de dascăl de suflet.

Trebuie remarcat faptul că pentru autor gustul pentru trecut nu l-a părăsit niciodată, deși aparent concretul zilelor noastre l-a pasionat întotdeauna, printre altele și pentru faptul că nuanța critică îi produce o reală plăcere, oferindu-i o șansă de reacție vizibilă în două ipostaze; una de atac – predilectă de altfel realizându-i chiar o zonă de confort spiritual pentru că îi dezlănțuie unele porniri ancestrale, și alta de victimizare - care nu numai că nu-l descurajează ci dimpotrivă îi conferă răgazul

necesar replierii în perspectiva unei reacții care nu se lasă mult așteptată.

Dincolo de aceste considerații de început și care-l privesc pe autor, trebuie subliniat faptul că întreprinderea concitadinului nostru este una pretențioasă, pentru că pășește pe un teren bătătorit din care de-a lungul timpului s-a scos mai totul, mai ales când e vorba de nume mari, consacrate istoric. Mai mult, întreprinderea presupune în mod obligatoriu să pătrunzi epoca, ca realitate existențială în care personalitatea analizată a creat, pentru a înțelege evenimentele în derularea lor istorică și nu în ultimul rând trebuie să pătrunzi perspectiva istorică încrustată în posteritate, cu alte cuvinte consacrarea pe care timpul i-a adus-o.

Profesorul Marin are curajul unui asemenea demers pe care-l încearcă cu succes așa spune, succes garantat de adâncă cunoaștere pe care i le-a prilejuit profesia sa și mai ales preocupările sale publicistice în domeniul culturii. Deși cunoscător, în detaliu așa putea spune, a bazelor culturii poporului nostru, adică folclorul, autorul preferă în cartea de față să abordeze subiectul mai degrabă din perspectiva culturii elevate care presupune rigori, cutume, redări și interpretări atente. În acest context nu e de mirare că prima personalitate asupra căreia se oprește este Dimitrie Cantemir un adevărat cavaler medieval al culturii noastre, depășind epoca cronicarilor și scrierilor mănăstirești și consacrat ca primul scientist în domeniu.

Maniera în care domnul moldovean preia informațiile din etosul folcloric, îl prelucrează, îl analizează și chiar îi conferă o conotație moralizatoare reprezintă o adevărată abordare științifică, în spiritul acelor care abia se prefigurau în Europa. Lucrări precum *Descriptio Moldaviae* sau *Istoria Ieroglifică* sunt efectiv centrate pe elemente de folclor; de la ritualuri, obiceiuri păgâne sau creștine, tradiții, prejudecăți, proverbe și zicători, fac din acest prim academician născut din plămada românismului un folclorist de referință, fără de care orice abordare sub aspectul culturii populare este de neconceput.

Dincolo de faptul că este primul învățat mărturisitor al culturii populare românești, Dimitrie Cantemir este considerat și primul etnograf, mai mult este considerat și primul sociolog, calitate dovedită în scrierile enunțate mai sus, realizând astfel și prima monografie din literatura noastră. Cine dorește să aibă o imagine a ceea ce însemnau trăitorii acestor meleaguri, de fapt strămoșii noștri, găsește în aceste scrieri o adevărată frescă a acelor timpuri. Calitățile poporanului de rând, psihologia lui, viața lui de zi cu zi în vreme de pace și de restriște, sunt prezentate cu afecțiunea apartenenței de neam și cu rigorile științei acelor vremuri încât am convingerea că nu puțini din scriitorii noștri, îndeosebi Sadoveanu, s-au inspirat din nemuritoarele portrete pe care Dimitrie Cantemir a știut să le redea pentru posteritate.

În cele câteva pagini consacrate aceste mari personalități, care **„printr-o pildă, precât de rară pre atât de lăudabilă, și-a legat numele de cel al cercetărilor științelor și prin alăturarea sa la societatea noastră i-a adus acesteia cea mai aleasă podoabă și strălucire”** (din motivația diplomei conferită de Academia din Berlin, a cărei membru era), profesorul Marin readuce în actualitate personalitatea celui care a descifrat istoria imperiului otoman în celebra sa lucrarea „Istoria Creșterii și Descrășterii Imperiului Otoman”, un gânditor și creator care ancorându-se viguros în cultura trăitorilor acestui pământ capătă repede dimensiuni europene, bucurându-se peste veac de o recunoaștere pe măsură.

Într-o înlănțuire firească urmărind filonul etnofolcloric al istoriei noastre culturale profesorul Marin face un popas în ambianța spirituală creată de bardul de la Mircești, la rândul său o personalitate culturală și politică de nivel european; parlamentar, om politic, ambasador, autor al poemului „Ginta Latină” care crează în domeniul liric, epic și dramatic opere de referință și de pionerat în cultura noastră. Legende, doinele, baladele populare (Miorița), pastelurile, poemul eroic la care se adaugă și consacrarea ținuturilor vasluiene prin nemuritoarele versuri din Peneș Curcanul, Sergentul din ciclul Ostașii Noștri, îl

apropie și mai mult de sufletul poporului său. Deschizător de drumuri în arta literară „*acel rege al poeziei, veșnic tânăr și ferice, veselul Alexandri*” este în opinia profesorului Marin „*o mare personalitate a timpului său, cu revărsări plenitudinare în multiple domenii; politic, social și literar, a contribuit hotărâtor la îmbogățirea spiritualității naționale*” pornind și el am adăuga noi de la ceea ce are mai sănătos un popor: cultura sa tradițională etno folclorică pe care nu numai că a înțeles-o, dar a și prelucrat-o cu mijloacele talentului său.

Aproape firesc și fără nici o dificultate filonul viguros al emancipării culturale a trăitorilor acestor meleaguri se oprește la luminosul „*dascăl de suflet*” pentru profesorul Marin care în 5 miniportrete surprinde inegalabila contribuție a celui mai strălucit spirit pe care l-a plămădi acest popor „Mihai Eminescu” După ce subliniază că definirea culturii noastre s-a făcut prin contribuția geniului eminescian, în care generații după generații preeminesciene și post eminesciene se regăsesc și se vor regăsi întotdeauna, profesorul Marin coboară la nivelul percepției actuale pe care o deplânge.

Dacă ne-am obișnuit cu negarea, contestarea, dezavuarea de către detractorii săi, din nefericire chiar nume importante, ceea ce i se pare mai grav autorului este necitirea măcar a poeziilor sale. Cu toate amărăciunea amintirilor pe care le deapănă se consolează cu faptul că evocarea continuă, permanentă, chiar și contestatară, sunt elemente care-l mențin în actualitate.

Dincolo însă de scepticismul său privind receptarea eminesciană, mai ales în rândurile tineretului, rămâne amprenta eminesciană în tot ceea ce mișcă în țara aceasta; de la limbă la cultură, de la dragoste la ură, de la naționalism la patriotism, de la trăire cultă la percepție afectivă, în sfârșit de la viață la moarte. Anii trec, iar înțelepciunea lor ne îndreaptă către meditația eminesciană care ne asimilează și ne conduce în eternitate, pentru că până la urmă, conchide autorul „*mereu...Eminescu...mereu...*” ceea ce ar însemna „*nimic fără Eminescu*”.

Dar profesorul Marin mai are un motiv de adulare pentru Luceafăr – apicultura – el însuși un pasionat, este uimit de ceea ce știe și scrie Eminescu, ceea ce-i întărește convingerea de apicultor că Eminescu este „*omul total al culturii române*” sau cum spunea Petre Țuțea „*Eminescu este românul absolut*”.

În periplul său cultural istoric autorul poposește, în mod necesar aș spune, la Ion Luca Caragiale pe care-l consideră un maestru al comunicării directe, nemijlocite și ancorată fatalmente în cotidianul imediat și neaș al zilelor sale. Frescă culturală a epocii sale, el surprinde în scrierile sale meandrele limbii vorbite în diverse ipostaze, conjuncturi și medii sociale, fără prelucrare stilistică (meșteșugită) ci pur și simplu firească, normală. „*Model de comunicare și simț al umorului*” el consacră omul ca ființă socială, cu manifestări caracteristice epocii sale și pe care Caragiale îl surprinde cu umoru-i caracteristic. Meandrele lingvistice se vădese mai ales în Momentele și Schițele sale, cu deosebire însă în dramaturgia sa, realizând adevărate șarje lingvistice și expresii de epocă care vor face istorie.

Nu aș fi atât de sceptic precum se arată autorul atunci când vorbește despre invazia de neologisme și „*mondiala de comunicare*” facilitată astăzi de mijloacele moderne ale informaticii, pentru că limba noastră a mai cunoscut în istorie asemenea agresiuni. Să ne amintim de perioada slavonă când și scrierea era chirilică, de epoca fanariotă cu grecismele ei, perioadă în care și ritualurile religioase se făceau în limba greacă, ca să nu mai vorbim de franțuzismele epocii pașoptiste.

De fiecare dată limba a ieșit mai viguroasă, mai expresivă, mai plină de conținut, pentru că a reținut ceea ce i s-a potrivit ca structură și expresivitate, îmbogățindu-și astfel semnificația. Există chiar părerea încă din perioada războaielor balcanice că fondul lingvistic al limbii române ocupă locul al treilea în Europa după Franța și Anglia, iar ca expresivitate se plasează printre cele mai expresive limbi vorbite.

Este adevărat că pentru a rămâne popor (națiune mai bine zis) avem nevoie de limbă ca element identitar de bază, iar

Caragiale este unul din marii contributivi la maturizarea ei. Multiculturalitatea și multietnicitatea nu cred că este un pericol atât de mare dacă avem în vedere experiența marilor imperii, mai vechi sau mai noi, care în tendința lor de omogenizare și deznaționalizare s-au izbit ca de un zid impenetrabil alcătuit tocmai din națiune, național și naționalism având în spatele lor limba, cultura și spiritualitatea care sunt trăsăturile eterne ale unei colectivități naționale. Cu toate acestea Îngrijorările rămân totuși necesare.

Și bineînțeles că nu se putea fără un popas absolut necesar și extrem de binevenit în ceea ce a însemnat Tudor Pamfile în istoria folcloristicii românești, așa zice eu al doilea dascăl de suflet al autorului. Din modul cum scrie se vede că viața și opera îi sunt chiar familiare, pentru că din ea s-a inspirat și sub percepțiile ei autorul a creat la rândul său. Prin tezaurizarea folclorului, și în general a tot ce ține de spiritualitatea poporului (tradiții, obiceiuri, ritualuri) în numeroasele sale scrieri, dar mai ales prin prezentarea lor critică în evoluția spiritualității noastre, Tudor Panfile se așează confortabil în coloana marilor folcloriști deschisă de Dimitrie Cantemir, continuată de Vasile Alecsandri, Ion Creangă, S. Fl. Marian până la Dimitrie Gusti - părintele sociologiei românești.

Momentul Tudor Pamfile este unul de excepție pentru folcloristica românească, iar profesorul Marin (unul din exegeții marelui nostru etnograf) nu putea să nu-i consacre cel mai amplu spațiu din cartea sa, mai ales că monumentală sa operă va depăși granițele țării. Lectura acestui articol devine și mai captivantă când realizezi faptul că Tudor Panfile a creat în proximitatea noastră, la Bârlad, unde va edita revista Ion Creangă (entuziast primită la acea vreme) și va fi unul din fondatorii Academiei Bârlădene.

Cartea continuă cu încă trei capitole din care de reținut ar fi capitolul al doilea, sugestiv intitulat: **„Proza și poezia românească în competiție cu cele mai frumoase valori universale”** în care un loc aparte îl ocupă Grigore Vieru, fiul de

suflet al lui Eminescu timpurilor noastre din stânga Prutului, care plânge cu duiosie eminesciană nenorocul istoric al Basarabiei. Apoi portretul lui Valentin Silvestru, ani de-a rândul sufletul festivalului vasluian al umorului Constantin Tănase, critic literar, umorist și om de teatru, care nu înceta să se revendice ca fiu al Vasluiului.

Eternul Nichita Stănescu care respiră și iriază poezie de nivel european, ca și romancierul și traducătorul Laurențiu Fulga, sunt personalități pe care autorul i-a cunoscut, i-a intervievat și i-a creionat în medalioane, unele dintre ele memorabile.

Celelalte capitole intră sub incidența a ceea ce exprimă sintagma „*și restul e istorie*” pentru că surprind personalități din mediul politic și economic pe care istoria i-a consemnat dar nu i-a consacrat încă. Reținem totuși aici câteva personalități din domeniul scrisului care deja și-au încrustat vîguros numele în peisajul cultural vasluian între care; Theodor Codreanu, unul din cei mai mari eminescologi, un scriitor extrem de prolific, cu cartea sa „Basarabia și Drama Sfășierii”, Mihai Apostu un poet profund ajuns la maturitate artistică cu „Poemele Auguste” și Val Andreescu care prin romanul său „Învierea Pământească” încalecă două epoci, iar în ultima sa carte „Liniște în fa major” ni se prezintă ca un inspirat poet și epigramist de forță.

La fel de interesante sunt și consemnările pe care Meridianul, organ de presă a trustului de presă Cvintet Tera le publică în cronici, prezentări, referiri, explorări istorice, înscriindu-se astfel în mișcarea culturală pe care autorul o intitulează, nu fără temeii „Curentul cultural-informațional”

Mai greu de înțeles este ultima prezentare (în facsimil) „Cultura de masă” o temă în reluare și dezvoltare spune autorul, intitulată „**Considerații privind cântecul popular în cultura de masă**” o preluare a ceea ce culturnicii anilor 50 – 60 și apoi proletcultiștii anilor 60 - 70 ai secolului trecut mobilizați de tezele din iunie, încercau să facă din cultura română, siluindu-i izvorul ei cel mai de preț; cântecul popular și etnofolclorul în general, deturnându-i conținutul și semnificația prin prelucrări

ideologizate, de la vers până la linie melodică. Contrastul este izbitor așa încât înclin să cred că este o prezentare a: **cum nu trebuie abordată o temă de sensibilitatea cântecului popular și folcloristicii în general.**

Aș contrapune acestui proiect - care urmărea „apărarea patrimoniului național de tendințe esoterice”(?) în baza abominației leniniste că „educația politică necesită ridicarea cu orice preț a nivelului cultural” iar folclorul este o modalitate de cultură - ceea ce știința folcloristicii presupune, anume; *„cunoașterea minunatelor produceri ale poporului, adevărate comori de gândire și simțire; de credinți și datini gospodărești, în cari se oglindește sufletul și viața neamului nostru”* (din articolul program Ținta noastră al primului număr al revistei Ion Creangă) Ori manipularea acestui tezaur ar trebui cu desăvârșire interzisă.

Dincolo de acest episod, cartea în sine capătă valoarea unei cărți document, care închide între copertile sale o lume diversă, în plină desfășurare, cu momente ancorate în trecutul încă insuficient cunoscut, în prezentul mereu schimbător și nu rareori în proiecții optimiste pentru viitor.

Valeriu LUPU – doctor în științe medicale

**Meridianul Iași – Vaslui – Bacău
An XV, Nr. 25 (998) de joi 27 iunie 2013
Despre cartea „Cu Eminescu, Dascăl de suflet –
Studii și adnotări istorico-literare”,
Editura PIM, Iași, 2013, 172 p.**

113. MIRCEA MAMALAUCA

„Ca director de muzeu nu pare ușor abordabil, ca specialist este incomparabil, ca organizator... perfect.”

(D.V.M.)

Data nașterii: 14.05.1960

AUTOPREZENTARE, **fragmente**

„Mă numesc Mircea Mamalaucă, am absolvit cursurile Liceului Industrial de Chimie - Târnăveni, jud. Mureș, la secția electrotehnică. În intervalul 1983-1987 am urmat cursurile Facultății de Istorie – Filosofie, din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași. În intervalul 1987 – 1990 am desfășurat activitate didactică la Școala Generală Nr. 5 din comuna Pechea, județul Galați. La scurt timp după obținerea gradului definitiv, în învățământ, mi-am început activitatea, în calitate de muzeograf, la Muzeul „Vasile Pârvan” din Bârlad, o instituție prestigioasă, cu un patrimoniu extrem de bogat și variat...

În anul 1995 am condus săpăturile arheologice din așezarea de epoca bronzului de la Poșta Elan, com. Vutcani, jud.

Vaslui. Rezultatele acestor cercetări au fost publicate în reviste de specialitate. Tot în anii '90 pornind de la informațiile oferite de localnici am căutat să descoperim în comuna Șuletea, jud. Vaslui, o necropolă de sec. IV p. Chr., semnalată cu mai mulți ani în urmă.

Începând cu anul 2002 am desfășurat o activitate susținută într-o altă necropolă de sec. IV p. Chr., de această dată, din punctul „Islaz”, aflată la 400 m nord de cea din punctul „La Movilă”, cercetată în anii anteriori. Rezultatele au fost spectaculoase, materializându-se prin descoperirea a 79 de morminte de înhumăție și incinerăție, cu un bogat și variat inventar. În anul 2009, în cadrul unui proiect transfrontalier, realizat în colaborare cu arheologi din Republica Moldova am desfășurat o campanie de cercetari arheologice, în urma căreia am reușit să descoperim, la mică distanță de cele două necropole menționate și o așezare aparținând aceleași perioade istorice. Este vorba de așezarea din punctul „Călălboaia” în care, până în acest moment, am descoperit 6 locuințe de suprafață și un foarte interesant cuptor de uz gospodăresc, primul de acest gen din România, încadrat în perioada culturii Sântana de Mureș - Cernjachov.

În cadrul activității profesionale trebuie să mai remarc faptul că în cei 27 de ani DE activitate în muzeul bârlădean am participat la zeci de sesiuni și conferințe cu caracter științific, desfășurate în numeroase orașe din țară și Republica Moldova, prilej cu care am prezentat rezultatele obținute în urma cercetărilor din teren, precum și a altor preocupări. Aceste rezultate se regăsesc în peste 30 de articole publicate în diverse reviste de specialitate, precum și trei cataloage care adună la un loc informații legate de sute de piese de arheologie.

În anul 2006 am inițiat lansarea unei reviste cu caracter științific la muzeul în care îmi desfășor activitatea, revistă care a ajuns, în acest an, la al XIII-lea număr (Acta Musei Tutovensis). În paginile sale fiind publicate studii elaborate de numeroși cercetători din țară și străinătate. Din anul 2004 sunt directorul

muzeului, în această calitate, ca de altfel și în cea de muzeograf și arheolog am contribuit la modernizarea instituției. Am elaborat și implementat tematica secției de arheologie-istorie, precum și a expozițiilor permanente de numismatică și medalistică. Am inițiat și organizat un număr mare de expoziții temporare, pe teme de arheologie, istorie, artă. Am inițiat deschiderea, în cadrul muzeului, a unui Observator astronomic, care a ajuns în acest moment unul dintre cele mai importante din țară. În anii 2008 – 2009 am elaborat și mai apoi implementat un proiect finanțat din fonduri europene, în urma căruia a fost construit, în cadrul muzeului, un modern Planetariu. Am inițiat deschiderea unui cinematograf 3D.

În anul 2018, am obținut Doctoratul în științe, în urma cursurilor doctorale și a susținerii tezei cu titlul „Descoperiri din perioada Antichității Târzii în Podișul Central Moldovenesc. Necropolele de la Bogdănești – Fălciu, Pogonești și Polocin”. Ca urmare a acestor realizări în anul 2014, Muzeul a primit, din partea Președinției României, Ordinul „Meritul Cultural” în grad de ofițer, iar subsemnatul Ordinul „Meritul Cultural” în grad de cavaler. Din anul 2014 am obținut și titlul de „Cetățean de Onoare” al municipiului Bârlad”.

DIN LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE:

● Mircea Mamalaucă, *Așezarea aparținând culturii Noua de la Poșta Elan, jud. Vaslui*, în Istros, VIII, 1997, Brăila, p. 191-208;

● Mircea Mamalaucă, *Săpăturile arheologice din locul „La Beci”, com. Ivești, jud. Vaslui*, în Acta Moldaviae Meridionalis, XV – XX/I, 1993-1998, Vaslui, p. 147-154;

● Mircea Mamalaucă, *Săpăturile arheologice din necropola de sec. IV. p. Ch. de la Pogonești – Ivești (campaniile din anii 1992-1994)*, în Carpica, XXVI/1, 1997, Bacău, 147-166;

● Mircea Mamalaucă, *„Două mii de ani de creștinism”*, Catalog, Editura ASA MEDIA GRAFIC, 2000, București, p. 1 - 112;

● Mircea Mamalaucă, Mariana Mamalaucă, *Elemente creștine la estul și sud - estul Munților Carpați în primul mileniu creștin*, în Revista EST, 8, 2004; p. 18-21;

● Mircea Mamalaucă, *Structuri sociale reflectate în practicile funerare întâlnite în unele necropole aparținând culturii Sântana de Mureș*, în Acta Musei Tutovensis, IV, 2009, p. 44-51;

● Mircea Mamalaucă, *O analiză a structurilor sociale din perspectiva riturilor și ritualurilor de înmormântare în necropolele de sec. IV d. Chr. din punctele „La Movilă” și „Islaz”, com. Pogonești, jud. Vaslui*, în Acta Musei Tutovensis, V, 2010, p. 116-153;

● Mircea Mamalaucă, *Studiu asupra fibulelor descoperite în necropola de secol IV d. Chr., din punctul „Islaz”, sat Polocin, com. Pogonești (jud. Vaslui)*, în Acta Musei Tutovensis, VIII, 2013, p. 73-88; Mircea Mamalaucă, *Contribuție la realizarea catalogului expoziției naționale „Aurul și argintul antic al României”*, editat de Muzeul Național de Istorie a României, București, 2013, p. 548-566;

● Mircea Mamalaucă, *Un muzeu centenar, Muzeul „Vasile Pârvan” Bârlad*, în Acta Musei Tutovensis, IX-X, 2014, p. 9-17;

● Mircea Mamalaucă, Mircea Oancă, *Sondajul arheologic din punctul „Călălboia”, sat Polocin, comuna Pogonești, județul Vaslui* în Acta Musei Tutovensis, IX-X, 2014, p. 151-165;

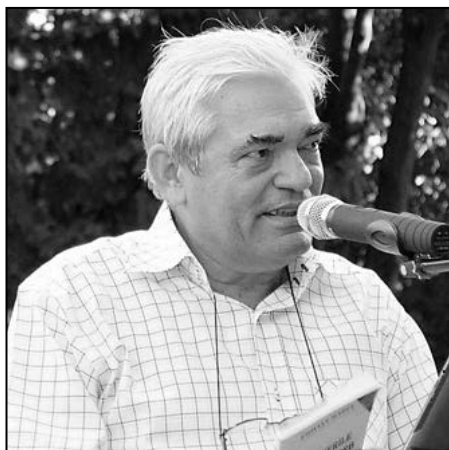
● Mircea Mamalaucă, *Ion T. Sion, Umbrărești, Vatră milenară de istorie*, în Acta Musei Tutovensis, IX-X, 2014, p. 249-250; etc., etc.”

**Recent și-a publicat Teza de doctorat, într-un op
impunător.**

114. EMILIAN MARCU, poet și patriot

Născut la 28 septembrie 1950 la Heleșteni, județul Iași

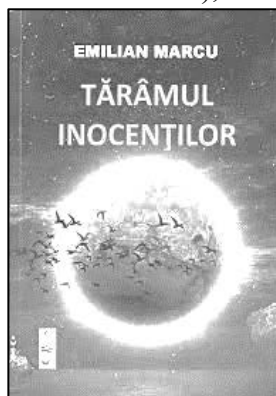
Absolvent al Institutului de Biblioteconomie, București, 1973. Printre altele, a primit premiul Academiei pentru vol. „Tărâmul inocenților”

Mai întâi a venit la lansările de carte și reviste, special pentru noi, la Vaslui:

A poposit în repetate rânduri la alte rânduri de lansări la Biblioteca Județeană Vaslui, și, în județ.

Ne-am împrietenit după ce a trimis, un timp, colaborări la Meridianul Cultural Românesc și s-a exprimat tare laudativ la opera subsemnatului. Pentru că este un mare poet, poate singurul de astăzi care mai scrie poezie patriotică (în multe volume), e un critic literar și un istoric al culturii respectat pentru pătrunderea și descifrarea valorii scrierilor, și.... pentru că am văzut în biroul său de la Casa de cultură a studenților din Iași, cel puțin 1000 de cărți pe care le-a citit și asupra cărora s-a pronunțat cu acribie.

Consider că poetul, criticul și omul de caracter Emilian Marcu este dintre cei care s-au zbatut pentru cultura județului Vaslui. Mai trebuie să spun că mi-a acordat și câteva interviuri pe teme culturale?

115. P.S. IOACHIM MAREȘ, ctitor

Rememorarea de față nu e o pagină de istorie, nici de

istorie a religiei, ci o amintire despre o înaltă față bisericească, episcop de Huși, de care m-a legat o afecțiune prietenească, specială.

Revoluția, sau ce o fi fost ea, a apucat județul Vaslui integrat în Episcopia Romanului și Hușilor, cu sediul la Roman, cu episcop întronizat P.S. Eftimie Luca, cel care m-a invitat curent la toate manifestările de sfințire a bisericilor din județele Vaslui, Neamț, Bacău,

uneori cu subvenționarea preoților hirotonisiți (rar). Era prea mare atracția unei televiziuni care să fie și constructivă, a unui redactor care să fie de încredere, pentru că, după sfințiri, urmau niște agape cu de toate și cu manifestări „omenești”, preoții, seminaristii și Prea Sfințitul care era un tip de mare spirit (și ironie), fiind mai liberi în expresie și comportament. Am filmat integral (și difuzat pe post) la Ferești, Vaslui, com Plopana, com Oltenești etc., etc.

Vicar era Părintele Ioachim, care a desfășurat o activitate cu totul excepțională pentru re-înființarea Episcopiei Hușilor, multe întâlniri cu oficialitățile pentru sprijin și bani, deși Eftimie

nu era de acord („mă, tu ții cu mine sau nu, de-l sprijini pe Vicar pentru noua Episcopie”).

Realizând ce importanță culturală poate căpăta Hușul, cunoscând din cercetări aspecte din istoria acestei episcopii și existând și un Muzeu (refăcut, neterminat, dar nici azi re-inaugurat) pe locul vechii clădiri domnești... am făcut tot ce se putea prin TVV, Unison Radio, Ziar și politic în calitate de șef de partid și Consilier Județean să-l sprijin pe P.S. Ioachim Mareș să izbândească. A fost întronizat pe 4 iulie 1996 (căldură mare, 18 episcopi, mitropolitul Iașului – Teofan, Patriarhul Teoctist îi pune mitra pe cap).

Au fost încercări grele, dar a meritat.

Drept recunoștință și prietenie, în campaniile electorale și mai ales la Întronizarea sa am fost întotdeauna „amplasat” în dreapta iconostasului și pomenit în predici. Nu spun de invitațiile la mese speciale și la ample discuții între patru ochi, cu dezbateri de ore întregi ale unor dogme și formulări istorice. Îi plăcea să stea de vorbă cu mine, la rându-mi am respectat cu loialitate deplină ce-am hotărât împreună.

Am primit la timp, imediat după apariție, ce-a scris P.S. Ioachim, a scos peste 20 de volume, am difuzat prin mijloacele mass-media ce a trebuit spre bunul mers al treburilor Eparhiei. După multele interviuri realizate primeam literatură religioasă pe care am consultat-o și rezumat-o pentru presă.

La întronizarea sa am realizat, în mers, interviul cu ÎPS. Teoctist, difuzat și cu mare impact social pentru acele vremuri de invazie ale unor culturi tip Bahai, cu tot felul de procleți, într-o populație 98% ortodoxă.

Ani întregi părintele a suferit, a fost foarte bolnav (m. 2009), până și când a fost întronizat Corneliu Bârlădeanu.

Prin lupta pentru Episcopie, „s-a bătut” și pentru județul Vaslui, unde 500.000 de oameni așteptau un păstor care să cunoască bine problemele lor.

116. CASSIAN MARIA SPIRIDON, poet și... președinte

M-am gândit de multe ori la acest poet, critic și istoric literar ajuns președinte al Uniunii Scriitorilor, filiala Iași, mai ales când mi-am pus o întrebare cu răspuns greu de adoptat: este dintre cei care influențează starea culturală (că alta n-are cum) a acestui județ devreme ce trăiește departe de aceste locuri, scrie, crează, decide în altă parte și pentru alți oameni?

Se întâmplă că vasluienii vor să aibă valori naționale dar cu persoane care n-au nici o legătură cu aceste locuri, doar că s-au născut pe aici. Materia cenușie forțat plecată nu se întrebuițează spre progresul locului, adesea nici pentru a națiunii, pentru că mulți rămân anonimi, și departe, în timp ce aici chiar s-ar simți efectul capacităților lor.

Am afirmat de multe-multe ori că cei care înfruntă dificultățile DE AICI, pentru cei DE AICI, merită să fie printre personalitățile acestor locuri, pentru că altfel ne furăm căciula, îi credem reprezentativi tocmai pe cei care nu ne mai reprezintă: eu devin al aceloră în mijlocul cărora trăiesc.

În această „bătălie” sunt însă mulți care au trecut PE AICI, fără să fie cu neamuri locale, ci doar s-au străduit să semene ceva din produsele minții lor, așa că și Cassian Maria Spiridon face parte de drept, fie și dacă trece la un an prin locurile natale (nicicum nu-l urmărim noi, pentru asta) și presupunem, are vreo influență în public.

Tot așa, scriitorul criticul, președintele USR e invitat ca semn de prețuire la unele acțiuni cu public, deci... e.

Pentru TVV, interviurile acordate (destule) n-au fost cu reverberații cine știe cât pentru că nu-l ajută vocea, în plus e oarecum abscons în ceea ce afirmă, până la un punct ca necesitate a unui ales intelectual. Mie, pentru că nu prea i-a acceptat pe alți colaboratori, fiind foarte ocupat, mi-a răspuns la întrebări esențiale de tipul care și cum determinăm valorile locale de înălțime națională, ce recomandați pentru tinerii scriitori, cum puteți încuraja cultura și creația literară în județul Vaslui, care ar fi revistele noastre pe care le apreciați ș.a.

Dacă mi-a răspuns că Meridianul Cultural Românesc (unde a și publicat, de altfel) este una dintre cele mai de seamă și împlinește un gol cultural dinspre jurnalismul cultural, mi s-a părut un răspuns normal, pentru omul care la rândul-i știe ce înseamnă efortul personal de selecție, interpretare, corectare, difuzare și mai ales de mobilizare a colaboratorilor în condițiile în care nu există stimulare materială. Din acest punct de vedere întreaga activitate a scriitorului, născut la Negrești, este cu totul remarcabilă. Dar, m-am întrebat ca unul care duce greul cel mare într-un asemenea județ, nesprișnit oficial și sabotat neoficial, (și) mă întreb, cum e corect: doar prin acele interviuri și prezențe rarissime,... poate fi el situat în primul rând al bătăliei pentru cultura locului?

117. DANIEL CERNAT MARIN, jurnalistul

O NOTĂ „FIXĂ”: Cei care urmează sunt incluși pentru contribuția lor directă în domeniile spirituale... literare, jurnalistice, publice.

Daniel a fost jurnalist la rețeaua Unison pe care a condus-o

mulți ani, a fost redactor, reporter, prezentator la TVV, este un priceput mânuitor al limbii române. Are la activ realizări naționale de invidiat, ajungând Președinte al Comisiei de disciplină a Federației Române de Fotbal de peste 10 ani, numai și numai prin eforturi personale și capacitate aplicată (avocat și fost fotbalist).

Faptul că a realizat emisiuni radio și TV aproape 15 ani, că a reprezentat pe plan național și internațional Grupul de presă, că are legături prin rude și proprietăți cu județul Vaslui (s-a născut la Iași, pe 10 noiembrie 1968, a crescut la Vaslui, elev la Școala Generală 3, la Liceele M. Kogălniceanu și Emil Racoviță, Facultatea de Științe Juridice la Iași, avocat la Vaslui și București)... îi dau dreptul să-și prezeve acele contribuții personale pentru un viitor previzibil.

Împreună cu soția sa, Alina, au 3 copii: Ștefan, Ana, Eva care-și urmează părinții ca foarte buni la învățătură.

Daniel revine adesea în județ unde are o mare autoritate socială. E un nedreptățit ...din cauza tatălui (!).

118. DUMITRU V. MARIN, doar:

RECORDURI, RECORDURI, NUMAI... RECORDURILE PENTRU MEMORIA ISTORIEI

N: 28 aprilie 1941

2... RECORDURI MONDIALE:

- Interviuri cu 9 șefi (sau foști șefi) de stat: Ion Iliescu, Emil Constantinescu, Traian Băsescu (România), Francois Mitterand (Franța), Mircea Snegur, Petru Lucinschi (Rep. Moldova), Igor Smirnov (Transnistria), Regele Mihai I, discuții cu Nicolae Ceaușescu (și, arestat de Vladimir Voronin, când nu era încă

președinte).

- Prin Meridianul Cultural Românesc (înf. pe 1 febr. 2015), publicarea, doar după 23 numere, a 628 de colaboratori din 4 continente și numeroase țări.

6... RECORDURI NAȚIONALE:

- Prima televiziune privată autorizată, Licența 001/TV, înființată pe 5.12.1990, prima emisiune pe 24 dec. 1990, pentru ¼ din România.

● Cel mai longeviv editorialist român, la TVV, Unison, Meridianul, Onyx, Meridianul Cultural Românesc, cu debut în jurnalistică în 1957, relatări din 32 de țări.

- Înființează primul grup de presă complet din județ și din Moldova cu televiziune, radio-rețea, ziar și revistă.

- Interviuri cu 14 prim-miniștri (Petre Roman, Th. Stolojan, Nicolae Văcăroiu, Victor Ciorbea, Radu Vasile, Mugur Isărescu, Adrian Năstase, Călin Popescu-Tăriceanu, Victor Ponta, cei din Republica Moldova Mircea Druc, Valeriu Muravschi, Andrei Sangheli, Vasile Tarlev, – ultimii doi încă nu erau în această funcție).

- Prima Teză de doctorat = carte consacrată curentului romantic în folclor: Tudor Pamfile și Revista ION CREANGĂ (1998), pregătită și documentată peste 20 de ani.

- Consemnări de la 3 întronizări de episcopi (Huși) PS Ioachim, PS Corneliu, PS Ignatie, interviuri cu Papa Ioan Paul al II-lea, PF Teoctist, PF Daniel și mulți mitropoliți, episcopi, protopopi, preoți.

3... RECORDURI INTERJUDEȚENE:

- Simpozioane interjudețene în numeroase comune. Zilele Meridianului, în jud. Iași, Bacău, Vaslui, Galați.

- Lansări de cărți, a ziarului Meridianul , a Revistei Meridianul Cultural Românesc în aceste județe.

- Nominalizare în 13 Dicționare cu personalități, Cetățean de onoare (Podu Turcului, Țepu, Prisăcani), vicepreședinte al Partidului F.E.R., vicepreședinte al UZPR pentru Moldova.

26... RECORDURI JUDEȚENE

- Longevitate mare ca jurnalist, peste 62 de ani.

- Școală neoficială de presă, (1990-2020 -), peste 500 de persoane.

- 23 de ani șef județean de partid (MER, FER, ACȚIUNEA POPULARĂ, Partidul verde), record local de consilieri, 234 în mandatul 2000-2004.

- 5 mandate de Consilier județean, + 2 local.

- Candidat la Primărie, Camera Deputaților, Senat, Consilii locale și județene (1992 - 2008).

● Prima rețea de radio, locală: Vaslui (1993) + Bârlad (1994).

● Primul romancier, din istoria speciei literare, în Vaslui: romanul Zăpada pe flori de cireș (1999).

● Înființează și promovează Curentul Cultural- Informațional din județ: cele mai mari personalități vasluiene, autori de merit, aproximativ 300, cu peste 450 de cărți și pagini speciale, au fost promovați în mijloacele proprii de presă.

● Organizează Cenaclul literar județean (1971) și 1991-2006), Cenaclul Mugurel '74, Festivalul național Fantastic Dance (2 ediții), Gala ziariștilor (2 ediții), Tip-top-minitop (2 ediții), Simpozionul național Omagiu Cărții Vasluiene (6 ediții), Zilele Meridianului în peste 25 de localități din 3 județe, alte manifestări legate de lansarea M.C.R. în județele Moldovei: Bacău, Iași, Galați, Vaslui... .

● Micromonografiile și medalioane despre viață și opera lui Dumitru V. Marin în 13 Dicționare cu personalități în județele Bacău, Iași, Vaslui, Galați. Istoria Jurnalismului din România (2012 = 9 mențiuni), Enciclopedia Personalităților din România (2010), Dicționarul etnologilor români (1998). Multe mențiuni în cărți, ziare și reviste.

● Prima monografie a Liceului „Mihail Kogălniceanu”, din Vaslui, 1990.

● Autor a peste 8 volume (din 43) de istorie culturală locală. Ordinul Ziariștilor, Aur, de 2 ori.

● Reprezentări pentru Vaslui în 32 de țări din lume.

● Cetățean de onoare în 3 județe: Bacău, Galați, Iași.

● Primul studiu consacrat învățământului local, 1980, carte, în 2016: Învățământ și merit vasluian (difuzată gratuit și la școlile din județ)

● Primul vasluian în întâlniri oficiale, ca șef de delegație ecologistă cu Joschka Fischer, pe 2 dec. 2001, la Budapesta. Primul vasluian la un asemenea rang înalt.

- Numeric și valoric întâlniri și interviuri (peste 1.000) cu șefi de partid, de stat, de organizații din toată lumea, editoriale care consemnează rezultatele.

- Prima revistă de după Revoluție, în jud. Vaslui, Vlăstarul/L.M.K. (1990).

- Primul ziar local, nr. unic, Teleradioeveniment (1993).

- Primul săptămânal, extins, Meridianul de Iași – Vaslui – Bacău (1996 – 2020 –).

- Vicepreședinte al UZPR (din 2005), Ordinul Ziariștilor români, AUR, 2005, 2013. Vicepreședinte al partidului Federația Ecologistă din România, 1990-2004.

- Membru al Ligii Scriitorilor din România, din 2016.

- Adună 628 de colaboratori, în 5 ani, la MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, din toată LUMEA și tot ce este mai valoros în județul Vaslui. De departe un record de Guinness Book. A tipărit 43 de cărți.

- Filmul lui Corneliu Porumboiu, 2006, premiat la Cannes, reface momente din viața și activitatea lui Dumitru V. Marin. „A fost sau n-a fost..”. Număr special în Evenimentul Zilei, București, (2006) și în alte 30 de ziare și reviste.

- PRIMUL „MECENA” local, totul fiind susținut din fondurile proprii.

Se consideră unanim că este cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile și cel mai de seamă om de cultură vasluian din ultimii 50 de ani, promotor în cultura universală.

(A se vedea Addenda)

119. RADU D. MARIN, lectorul inforenergetician

Inforenergeticianul, inginerul, alergătorul din cadrul Grupului de presă, în Europa, își are și el un loc aici.

În prezent Lector spiritual.... în cadrul unei organizații care cuprinde circa 5.000 de membri din toată România, și-a dezvoltat extrasensibilitățile în cadrul Fundației de Inforenergetică cu diverse aplicații, (cercetare, terapii,

consultanță), inclusiv cu adunări de profil, simpozioane și conferințe anuale, unde a căpătat și recunoaștere, după care a dobândit toate gradele existente, îndrumând grupuri de inforenergeticieni din Vaslui, Galați și București.

Contribuția sa la evantaiul spiritual al județului este de natură particulară, oamenii obișnuiți neposedând fără cunoaștere specifică (extrasensibilități) acele calități care să permită diagnosticarea, determinarea suferințelor individuale și transmiterea energiilor capabile să ajute la vindecarea și/sau elevarea spirituală a altor ființe umane. E un mecanism care scapă capacității de înțelegere obișnuite.

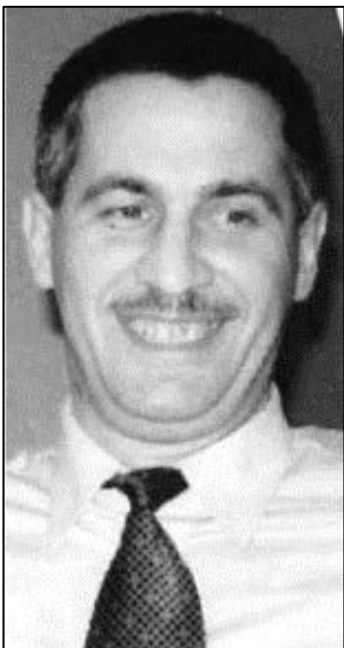
Radu contribuie de aproape 2 decenii și la cercetările de tip spiritual/extrasenzorial din România.

Mic proprietar de pământuri, cu părinți și rude în acest areal, este o prezență activă-tehnologic și spiritual, fără prioritizarea unei recunoașteri oficiale.

S-a născut pe 22 martie 1970, tot la Iași, a copilărit și învățat în Vaslui (LMK), facultatea la Chimie alimentară din Galați (în toate etapele de studii - premiant), își are soția, Mihaela, și 2 copii (Vlad și Rareș) în București, cu prezență obișnuită la Bârlad și Vaslui (proprietăți), și cu interese și prezențe spirituale.

120. SERGIUS LUCIAN MARIN, în diaspora, promotor

Conducătorul rețelei de radio Unison a dovedit pricepere

pentru partea administrativă dar și pentru realizarea unor emisiuni atractive cu oameni care nici nu puseseră mâna pe abecedarul meseriei.

Participant la Sesiuni de instruire organizate de BBC (Londra), VOA (București), Deutsche Welle (Frankfurt, Budapesta) ș.a., reporter și operator cu mari evenimente înregistrate (Congresul verzielor europeni, 2-3 dec. 2001, la Budapesta), relatări și articole din Montreal și New York, mijlocirea unor întâlniri cu scriitorii de la „Destine literare” și Episcopul Cassian al Americii de Nord și Canadei, la Montreal, orientări ale

ziariștilor începători (aproximativ 500) din județ, toate îl califică de luptător pentru Vaslui, unde se întoarce măcar anual.

De precizat că are articole și mențiuni în presa canadiană, mai ales legate de manifestări culturale (a realizat un grup cu repertoriu muzical – popular românesc, în Montreal) și că încurajează ca epitrop la o biserică a diasporei românești studiul, promovarea și diseminarea limbii naționale; ar fi suficient să intre între contributorii culturii naționale cu punct de plecare în județul Vaslui, cu rol special de promovare a limbii române în Canada.

121. IOAN MASSOFF, intelectual bun la toate.

Când un intelectual scrie și tipărește o mulțime de volume,

O istorie a teatrului românesc (3 vol. masive, nu-s în Wikipedia), îndeplinește funcții în Teatrul Național și Teatrul satiric muzical „Constantin Tănase” și-și jertfește ultimii ani de viață pentru artă, ca el, cred că merită toate aprecierile. Bland și înțelegător a fost devotat meseriei până la sacrificiu (4.06.1904-27.01.1985).

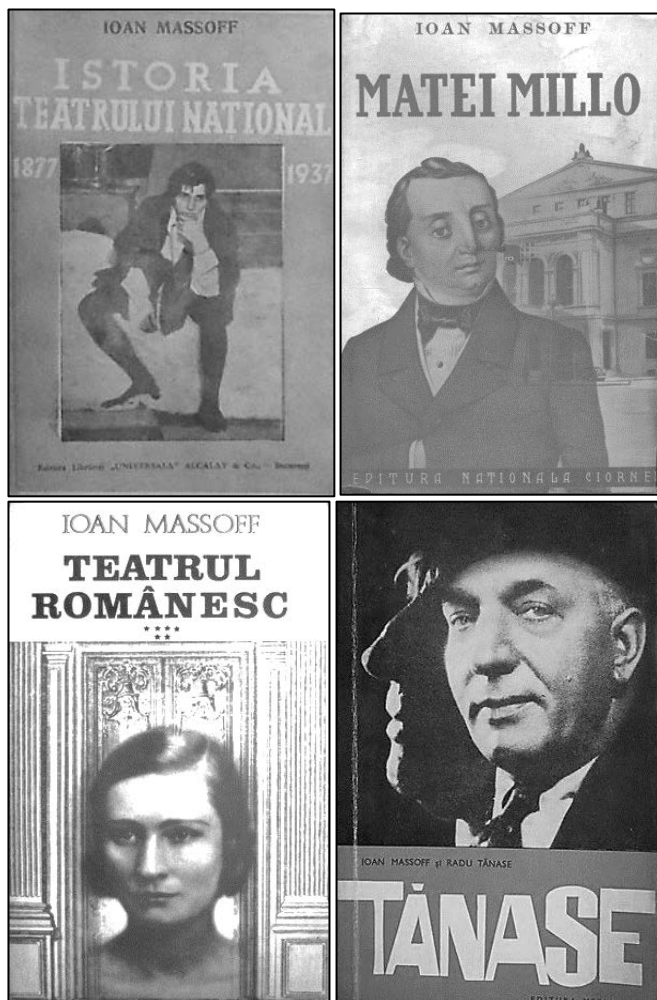
Festivalul Umorului „Constantin Tănase” îi datorează extrem de mult pentru sprijinul masiv la începuturi. Fără el n-aș fi reușit prea multe în acele prime 3 ediții pe care le-am organizat (și) eu, când orașul era ciumat, intelectualitate locală nu exista, instituții teatrale nici atât, pentru că în primăvara lui 1968 când a devenit centru de județ, târgul n-avea nici de unele, era sărac, fără apă, canalizări, gaz și doar vreo câteva blocuri: singurul oraș așezat la țară.

M-a purtat prin teatre, m-a trimis la multe personalități, m-a sfătuit cum să-i iau pe fiecare. Cel puțin mobilizarea familiei Tănase (soția și cei doi copii ai lui Constantin Tănase) a ținut aproape exclusiv de insistența lui.

Mi-a susținut eforturile și autoritatea istorisind tuturor cât de obosit am ajuns spre miezul nopții la el acasă: „parcă venea de la manevre, domle!” Era ascultat de Dinescu, Beligan, Silvestru

și mulți alții deși era destul de bătrân, avea părul alb, ochii încrucișați și un tremur al mâinilor: un bătrânel oarecare, se putea zice. Dar avea OPERĂ, și nu oarecare, avea un spirit ager, o aleasă prezență de spirit și înțelepciune cât trebuia.

Paginile mele nu pot fi decât pline de recunoștință, nu pentru autografele primite, nu pentru cărțile donate ci pentru înțelepciunea pe care mi-a transmis-o. Ioan Massoff a fost UN OM.

122. VALERIU MATEI, academician, poet, Basarabia.

E un tip foarte posesiv, deosebit de efervescent cultural, gata să se avânte în orice fel de dezbateri, dar, firește el strălucește în poezie și critică literară. Invitat la un Simpozion Național consacrat cărturarului Veniamin Costache, la Roșiești Vaslui (2018) a condus foarte autoritar dar și eficient întreaga manifestare, în pofida cerințelor politice ale musafirilor din județ și din țară. A fost doar una dintre multele sale prezențe în România, în condițiile separației tot mai accentuate a Republicii Moldova, până la urmă cucerită fără de tancuri de către „maica Rusiei”, grație lui Dodon și altora.

Din interviurile realizate în Chișinău, la Huși, Vaslui, Roșiești străbate dragostea sa de țară și năzuința reunificării celor două țări românești. Unionistul are un discurs foarte fluent.

Poet, scriitor, om politic, academicianul basarabean cu prezență tumultuoasă oriunde s-ar afla, (n. la 31.03.1959, la Cazangic-Leova) a cunoscut la ea acasă cultura rusă, tot cam așa pe cea română (este și academician român), multele sale volume de poezie și critică literară pot alcătui un îndrumar de învățături românești, util tuturor.

Opera sa este, mai mult ca oricând, un bun comun românesc.

123. ION MÂCNEA, poet, monograf, prozator și... din Grupul Statuar unic de la Vetrișoaia, jud. Vaslui.

La data alcătuirii acestui volum care înmănușează observații fundamentale ca jurnalism cultural, „decanul” scriitorilor vasluieni a trecut de 80 de ani, dar păstrează o vigoare și o energie de invidiat, Și-a alcătuit și un C.D. cu creații muzicale proprii, pe versuri proprii, interpretare proprie.

Am afirmat adesea că poetul Măcnea „poate” rămâne (pentru că într-o sumară analiză observăm metafora la ea acasă, dar și frecvente derobări stilistice), monograful va fi invocat întotdeauna în istoria culturală a comunei Vetrișoaia, ca și acel melanj cultural-etnografic din cel mai notabil muzeu sătesc privat din Moldova „Popasul spiritului”, dar, cel mai sigur monument pentru scriitorul Ion Măcnea este GRUPUL STATUAR absolut unic având în mijloc o copie a Coloanei Infinitului a lui Brâncuși, iar alături un impunător obelisc, înalt de circa 20 de metri cu chipul dăltuit al lui M.Eminescu, cu versuri la bază, primprejur fiind 13 statui în piatră, înfățișând principalele mari valori naționale.

„Asta, sigur, rămâne, Ioane, și multă vreme după ce...pleci!” i-am zis mai la fiecare vizită dintre zecile pe care le-am făcut la „Popasul Spiritului” din Vetrișoaia.

O precizare importantă: Măcnea a spus-scris-declarat că „dl Marin e un geniu pentru județul Vaslui, cu siguranță cel mai

mare jurnalist vasluian din toate timpurile” alăturându-se lui Ion Gheorghe Pricop, Petruș Andrei, Mihai Apostu, Alexandru Ionescu și multor altora cu aceeași părere. Ce consemnez eu aici din istoria clipei, nu e decât o recunoaștere a meritelor omului de mare importanță culturală locală, care, iată cu eforturi incalculabile lasă și posterității, pe pământul său, cu cheltuielile personale imense, cu nesomnul și creativitatea necesare, cu sacrificii, deci, un loc unic de înaltă spiritualitate.

N: 16 iunie 1935

Mai adaugă, el, și VETRIȘANU. Este cel mai inspirat contemporan care-și leagă numele de coada timpului: în afara unei opere diverse, mai mult sau mai puțin valoroase, octogenarul din Vetrișoiaia a reușit să întocmească un ansamblu statuar cu busturi ale celor mai importanți scriitori români, demn de POPASUL SPIRITULUI întocmit pe proprietatea sa, lângă o casă-muzeu tot de el realizată.

Moldovean primitor, poet cu idei dar și cu prea multe versuri șchioape, prozator cu vădite elemente originale, promotor cultural pentru o localitate care refuză obstinent cultura, fost primar, actual participant la aproape orice manifestare publică a creatorilor din județ, Ion este dintre cei care provoacă vremurile (a făcut-o în multe feluri), care nu se dă bătut de vârstă, oboseală, inamici și rezistă la prietenii durabile (vezi vol. Marile prietenii de pe Valea Prutului, 2020). E căsătorit cu Gabriela cu care are o copilă tânără care nu-și continuă tatăl pe linie artistică. Și-a asigurat trăinicia în piatră. Mâcnea reprezintă unul dintre cele mai productive centre culturale din Județele Moldovei, mai ales prin activitatea proprie, pentru că este prea puțin sprijinit de celelalte instituții cultural-educative sau de primărie. Un Cenaclu pe care-l întreține și cu vin roșu din producție proprie, un muzeu sătesc având câteva mii de exponate (casa proprie), întâlniri periodice cu personalități ale culturii din toată Moldova (inclusiv de peste

Prut), întreține o bună legătură cu scriitorii și cu presa dar, mai ales, parcul cu statui, cuprinzând o reproducere a coloanei infinitului, un obelisc pentru M. Eminescu, busturi pentru Gr. Vieru, Lucian Blaga, Adrian Păunescu ș.a. printre care și „un țăran”, adică Ion, într-o devenire din piatră ca întrupare a spiritului. Oricum, POPASUL SPIRITULUI de la Vetrișoiaia rămâne unic în această parte a țării fie și pentru că e o întreprindere privată, fie pentru calitatea artistică a sculpturilor, fie pentru biblioteca valoroasă, fie pentru Operă(!)

124. CONSTANTIN MÂNDRU: să dăm puternicilor lumii cât mai puțin...

La București era destulă fierbere politică înainte de

Atacul de la SMÂRDAN –
N. GRIGORESCU

trecerea Prutului. Am reținut din dezbaterile din Consiliul de miniștri ai României, aspecte și realități confirmate de un ministru.

După ocuparea zonei petroliere a Ploieștiului de către Armata Germană, în urma înțelegerilor de toate felurile ale timpului, ei fiind aliații românilor care trebuiau să-și

redobândească părți amputate din teritoriu și în special Basarabia. Nemții au instituit un regim de ocupație cu care să disciplineze pregătirile de război, și să stopeze corupția endemică, deși urmare a Pactului Ribbentrop – Molotov, extinderea convenită de cei doi miniștri de externe ale celor mai mari puteri europene care și-au împărțit continentul, prevedea că vesticiile se opresc la Prut.

Înainte Mareșalului Antonescu nu crâcnea nimeni, mai ales că avea de partea lui pe „polițaiul”-general Cristescu de la care afla tot, și pe Mihai Antonescu. În vreme de război, trebuia să fie bine informat și așa s-a întâmplat (se zice că știa de tratativele de la Cairo sau Oslo în preajma lui 23 august 1944).

Constantin Mândru din Țepu-Tecuiului a fost înaintat la rangul de colonel și numit Ministru-adjunct al Sporturilor. În 1963 trăia într-un apartament plin de cărți pe strada Bateriilor 50, din București. Tânărul D.V.M. a urcat cu ceva temeri Dealul Mitropoliei, știind că foștii miniștri și ofițeri sunt intens supravegheați și prigoniți de organele de partid și mai ales de cele

de stat, drept care nu se aștepta la vreun succes al vizitei sale, acceptate aproape imediat pentru că...provenea de la Țepu și cerceta viața lui Tudor Pamfile, folcloristul. Fusese instruit de un alt mare folclorist, Adrian Fochi, ce și cum să întrebe, ce să ceară.

– Bine v-am găsit, tovarășe Mândru, vă rog să mă iertați, sunt din Țepu, soția mea este neam de-al Mândreștilor... zise cam pe nerăsuflăte.

– Bine, bine, ia mai întâi loc, nu te servesc cu nimic pentru că n-am, poate cu vreo carte, dacă...Și în mijlocul casei și pe rafturi din scândură negeluită erau mormane de cărți, și manuscrise, proaspăt hrentuite de un control recent din partea miliției.

– Vă cer respectuos scuze, țin să vă asigur că nu-s vreun fel de spion, socrul meu e arestat politic, mă interesează mărturia despre Pamfile, în legătură cu care pregătesc un doctorat, și, ceva, câte ceva despre Dvs. ca ministru.

– Ce să-ți spun, îmi scriu memoriile, n-am pensie, trăiesc din ce mai vând dintre cărți, iată pe colecția completă (era unica, am aflat pe urmă) a revistei ION CREANGĂ am primit 300 de lei (o jumătate de salariu). Bine că am reușit s-o vând. Pe la Țepu n-am mai fost de mult, că m-au arestat și pe mine, m-au umilit și bătut, nu mai pot munci...

– Domnule Mândru, vă rog să mă lăsați să notez (nu existau mijloace de înregistrare) cam în ordinea următoare pe care v-o propun, pentru că vă solicit aducerile aminte: Pamfile, familia lui, ministeriatul Dvs.

Bătrânul, acum cam pipiriu, se așează pe povestit, după ce încropi un ceai din niște frunze care păreau de mușețel. Parcă se simțea mai acasă, mai ospitalier, cu paharul în față.

În aproape 3 ore fostul cetățean din Țepu de Sus povesti cum a urmat Școala militară ca și Pamfile, cum a absolvit o facultate, cum a fost remarcat de Maniu, prin ce mediu s-a mișcat, ascunzând cumva implicarea în viața politică și anticomunism. N-a avut deloc viață ușoară nici ca ministru în Cabinetul condus de Ion Antonescu, pentru că acesta era foarte riguros, extrem de

muncitor, ordonat, clar, arareori afectuos. Prima descriere a reacționarului, a trădătorului de țară, Ion Antonescu cum tot citisem eu din presa și literatura oficială, nu semăna de loc cu ce povestea gazda... Cel puțin episodul în care mama, Maria Antonescu, îl implora pe rege să-l grațieze și acesta nu putea din cauza sovieticilor care l-au răpit și dus la Moscova, de unde a venit cu condamnarea în plic, parcă a schimbat cu totul imaginea.

– Să știi că a fost UN MARE PATRIOT!

– Dar s-a aliat cu Germanii, a vândut petrolul românesc, a atacat Uniunea Sovietică...

– Cred, zice Mândru, că răspunsul său în Consiliu, când i s-a reproșat alianța cu Germania este clar: „să nu creadă cineva

Ion ANTONESCU

că mi-s dragi nemții, dar au trecut victorioși prin toată Europa, iar pe noi ne desfiintau dintr-o suflare și ne luau tot. Ca aliați, eu le dau cât mai puțin din avuția țării, inclusiv din petrol, din produsele agricole, mă pot mișca mai liber, pot face mai multe decât în regim de ocupație. Cu ungerii în spate, ne puteau desfiinta ca țară. Cu ei, cu nemții, poate, dobândim Basarabia!? Trebuie să mergem cu ei până la victoria finală.”

– Sunt năucit de aceste precizări, ați fost de acord?

– În unanimitate, toți am căzut de acord, de aceea n-au existat trădători din acest Cabinet, nici după tortură. N-a greșit nici cu țiganii, nici cu evreii, primii trădau imediat pentru că asta-i nația lor, iar jidaniile au fost cei mai crunți dușmani. La Odesa au provocat un carnagiu între soldați, de nedescris. Bolșevismul ei ni l-au adus.

– Dar la Cotul Donului, ce a fost?

– Dacă izbutea blitzkrieg-ul soarta lumii era alta. Întârzierile au fost benefice pentru ruși. I-au mai ajutat și americanii, apoi englezii. Eu n-am fost pe front, acolo, dar am discutat toate aspectele cu puțin înainte de arestarea lui Ion Antonescu. Mare patriot, ofițer român și conducător de stat adevărat. Vezi, că, dacă mă torni la Securitate, fac 10 ani pentru ce ți-am spus.

Tânărul rămas perplex abia avu timp să precizeze că a venit pentru biografia lui Tudor Pamfile.

– **Încă nu e timpul să scrii sau să vorbești despre această mare valoare națională. Face parte dintre exploatare, pentru că a fost locotenent colonel în armată (m. în 1921) și a avut moșii, chiar la Țepu. Prețuit de Academie, care i-a tipărit aproape toate cărțile a fost un erou în primul Război Mondial. Să scrii cu R mare, că atunci s-a format cu adevărat Statul Român, sub regele Carol era un început, cu întregitorul Ferdinand românii au reușit. Totuși, iată, îți dăruiesc 5-6 reviste ale lui Pamfile, (ION CREANGĂ) chiar revista Tudor Pamfile, din 1928. Despre Război, aș vrea să mai discutăm și altădată. Știi că mai trăiește colonelul Ion Pamfile, fiul ? Mareșalul Antonescu avea dreptate: să dăm puternicilor lumii cât mai puțin din cât vor!**

– Domnule Ministru primiți, vă rog, mulțumirile mele, pentru tot ce mi-ați spus și pentru curajul Dvs.

Aproape 15 vizite, de fiecare dată instructive la domiciliul voinicului și vigurosului colonel Ion T. Pamfil, str. Aviator Andreescu nr. 14, București, pot face obiectul unei cărți „mari”. Poate ajung s-o realizez, așa cum aș vrea să termin scenariul pentru filmul „eroul Tudor Pamfile”.

Fără încrederea și încurajările col. Ion T. Pamfile, n-aș fi ajuns cel de astăzi.

125. TEODOR MELEȘCANU, șef al A.P.R., ministru și când nu trebuia.

O istorie cu politicieni nu-l poate omite pe acest longeviv activist cu rol important după 1989, cel puțin pentru încercarea sa de a se separa de Ion Iliescu și pentru înființarea noii formații politice APR, unde a fost președinte dar n-a intrat în Parlament. Așa că... tot cu Ministeru', tot pe acolo, și astăzi.

L-am însoțit în campanii electorale și chiar era cel mai stilat dintre sutele pe care-i frecventam, era un fel de lord care trebuia să strângă mâna la plebei. Avea o foarte bună stăpânire de sine, un vocabular elevat, un comportament de domn. Diplomat de carieră.

A fost primul președinte de partid care a vorbit despre „rolul progresist al puseului inflaționist” pe care-l provoca chiar Statul Român.

A fost dintre cei care „a bătut la picior” multe sate și comune din județul Vaslui, în încercarea de a-și băga partidul în Parlament, dar era în competiție cu Ion Iliescu, așa că n-a mai avut loc nici în PSD. Tv-v l-a susținut pentru purtarea domnească și vocabularul decent.

Anul 2019 l-a prins din nou Ministru de externe, neobișnuit de ascultător lui Tăriceanu, șeful ALDE unde s-a refugiat împreună cu Varujan Vosganian, într-o mutare pur politică (trădare)câștigătoare.

126. VICU MERLAN

„Ceva mai mic de stat dar excepționalele-i realizări științifice sunt, pentru toată nația, foarte mari”

(D.V.M.)

În plan profesional, pe linia cercetărilor arheologice sau geografice Vicu Merlan își aduce o contribuție majoră asupra istoria locală și națională. Încă din anul 1995 realizează săpături arheologice în situl getic Huși – „Dealul lui Bălan”, apoi între 1996-2014 pe siturile aparținând Paleoliticului Superior de la Huși – „La Ursoaia”, Roșu – „Frantz Dâscă”, Răducăneni – „MAT”, complexului cultural Precucuteni-Cucuteni de la Isaiia – „Balta Popii”, Bazga – „Cetățuie”, Dolhești – La Ulm”, Rotăria – „Pe Runc”, județul Iași; Crețești – „La Intersecție”, Armășeni – „Muncel”, Huși – „Lohan-Camping”, jud. Vaslui. Tratează tehnologiile de prelucrare, șlefuire și perforare a pietrei și silexului din eneoliticul Moldovei dintre Carpați și Prut, iar prin Contribuții monografice asupra Văii Bohotinului și Văii Moșnei (2006) și Monografia comunei Răducăneni, jud. Iași (2016) aduce lămururi asupra fenomenului Moșna, asupra tumulilor din zonă, asupra legendelor și tradițiilor locale. În 2006 prin finalizarea studiului asupra tezaurului statuar descoperit în situl precucutenian de la Isaiia, identificat într-un sanctuar în preajma

unor măsuțe de altar, a publicat rezultatele privind Misterul Zeițelor de la Isaiia, iar prin Contribuții monografice asupra Depresiunii Hușilor (2008), a lămurit în parte misterul Movilei Răbâiei, a menhirilor din zona Hușilor, a riturilor de înmormântare a traco-geților de la Valea Grecului, Chersăcosul și Râșești ș.a. La acestea se adaugă numeroasele expediții de verificare și analizare a unor artefacte preistorice, cât și a unor locații sacre unde s-au desăvârșit spiritual multe suflete elevate a tuturor timpurilor (peșterile din Bucegi, Subcarpații Buzăului, Valea Răutului, Valea Nistrului, Dobrogea etc).¹

„Un popor care nu își cunoaște istoria este ca un copil care nu își cunoaște părinții.”

Nicolae IORGA

¹Merlan Vicu, *Noi descoperiri paleolitice la Huși «La Ursoaia»*, în *Acta Meridionalis*, XXVIII-XXIX (1998-1999), p. 41; Vicu Merlan, Florentin Burtănescu, Alexandra Comșa, *Un mormânt jannaia cu lespede de piatră la Chersăcosu (com. Stănilești, județul Vaslui)* în revista *Arheologia Moldovei* nr. XXII (1999), 2002, p. 209-214; Merlan Vicu, *Sanctuarul sacru de la Isaiia – ZeițeleProtectoare*, în: *Revista Misterelor*, nr.28, 2000; *Prutul*, 2000; *Balada*, 2003 Germany; *Divertiment Magazin*, 2004 Canada; 2003 - *Situl paleolitic de la Roșu-«Frantz Dâsca»*, comuna Răducăneni, județul Iași, în *Revista Prutul*, nr. 25, p.1-2; 2004 - *Crețești - «La Intersecție»*, în: revista *Prutul*, nr.28, p.2-3; *Cronica*, 2003-2013; 2005 - *Unelte si arme de silex si piatra din eneoliticul Moldovei dintre Carpați si Prut*, Ed. Lumen, Iași; 2006 - *Contribuții monografice asupra Văii Bohotinului si Văii Moșnei*, Ed. Lumen, Iași; 2006 - *Misterul Zeițelor de la Isaiia*, Ed. Lumen, Iași; 2008 - *Contribuții monografice asupra Depresiunii Hușilor*, Ed. Lumen, Iași; 2011 - *Vulcanii noroiși din România*, Ed. Panfilus, Iași; 2014 - *Monografia comunei Bunești-Averești, jud. Vaslui*, Ed. Stef, Iași; 2014 – *Carst și pseudocarst în Podișul Moldovei, între Carpați și Nistru*, Ed. Stef, Iași; Merlan Vicu, Grigorița Hapalet, *Monografia comunei Dolhești, jud. Iași*, Ed. Lumen, 2006, Iași; Merlan, Vicu, Maricica Grigoriu, *Monografia comunei Ciortesteți, jud. Iași*, Ed. Pamfilus, 2011, Iași; Merlan, Vicu, Irina Bulai, Marietta Matei, *Monografia comunei Răducăneni, jud. Iași*, Ed. Stef, 2016, Iași; Merlan, Vicu, Vasile Trofin, *Monografia comunei Tătărăni, jud. Vaslui*, Ed. Stef, 2018, Iași; Vicu Merlan, *Bazga-Cetățuie, jud. Iași*, în *Cronica*, 2009, p. 65-67; Vicu Merlan, *Itinerar dobrogean – Munții Măcinului*, în *Lohanul*, nr. 20, dec. 2011, p. 73-74; Vicu Merlan, *Scrierea preistorică sacră de pe teritoriul Daciei*, în *Lohanul*, nr. 20, dec. 2011, p. 4-7; Vicu Merlan, *Rituri de înmormântare străvechi*, în *Lohanul*, nr. 20, dec. 2011, p. 7-11; idem, în *Dacia Magazin, Elanul, Rapsodia, Prutul, Meridianul*; Vicu Merlan, *Peștera Limanu – un labirint enigmatic al Dobrogei*, în rev. *Lohanul*, nr. 39, 2016, p. 54-57.

127. ȘTEFAN MILCU: Toți suntem tineri, dar unii de mai multă vreme!

Academicianul uscățiv dar viguros cu fața smeadă și cu multe alunițe, având încă părul des, s-a aflat la o masă comună cu familia Iacob din București, frecventând-o și pentru că Polixenia era asistenta vestitei Ana Aslan de la Geriatrie-Otopeni. Deși era mare personalitate științifică și șef de secție, unde primea stăini la tratamente, se purta normal cu noi. Se împăca bine cu copiii (erau din Vaslui, București, Constanța, Iași) strânși în jurul bunicii Constantina Cernat-Mândru.

Nu spun că râdea des, dar era foarte conștient de deferența cu care era privit (și primit) ca recunoaștere socială, iar pe Șoseaua București-Ploiești nr. 127 căuta oaza de liniște, afecțiune copilărească, normalitate în comportament. Se împăca bine cu „șeful finanțelor” spitalului, ec. Dumitru Iacob.

Desigur, au fost întrebări protocolare ale profesorului de la Măcărești, încă nerodat cu lumea bună, cu atât mai mult cu cea de mare valoare științifică, națională. A venit vorba despre vârstă, așa, ca un fel de imputare la adresa celor de peste 70 de ani. Răspunsul său mi-a rămas pentru totdeauna în minte:

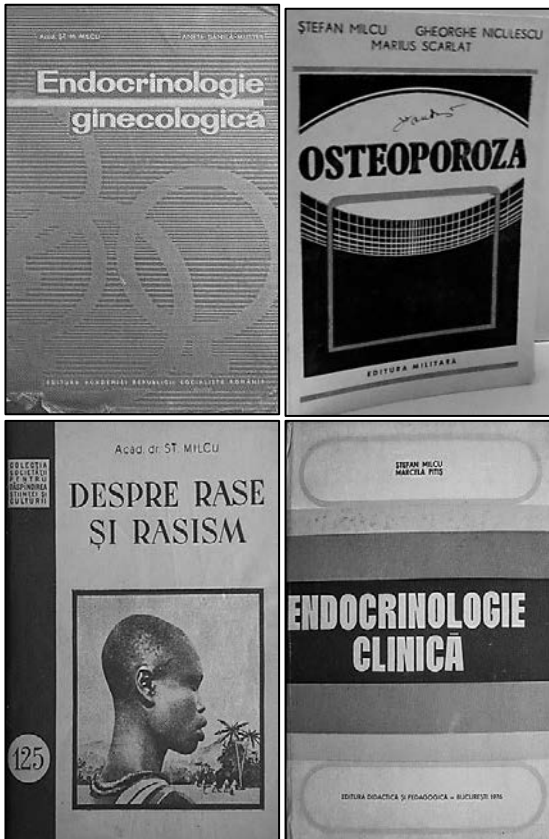
– Toți suntem tineri, dar unii de mai multă vreme! Și a arătat spre părul său sur.

L-am văzut străbătut de o undă de regret pentru trecerea anilor și, poate, pentru altceva ce nu m-am străduit să aflu. Eram cu toții într-o clipă de destindere, pentru că și eu abia ieșisem din Biblioteca Academiei Române, unde mi-am petrecut, de altfel,

mai toate vacanțele, în secretele căreia pătrundeam cu ajutorul folcloristului Adrian Fochi.

Tot în perioada aceea, directorul B.A.R. un mare om de cultură Șerban Cioculescu (în 1975) mi-a permis să pipăi vestita Scrisoare a lui Neațu din Câmpulung, primul document scris în limba română care începe cu „I pac, dau știre Domnietale za lucrul turcilor”. Chiar că m-am înfiorat în fața acestui document. Probabil pentru că mi-am exprimat simțirea, academicianul Milcu s-a întreținut mai ales cu mine, ales din cei aproximativ 16 prezenți la masă.

Ce înțelept, spus: **toți suntem tineri, dar unii de mai multă vreme!**

128. IONEL MIRON, cel cu iarba vieții

Într-adevăr, în contextul jubileului prilejuit de 150 de ani de la nașterea marelui savant biolog Emil Racoviță, am bucuria să constat că acest postulat al gândiri geniale racovițene a reprezentat și pentru Ionel Miron un *axis mundi* al strădaniilor sale de a cunoaște și decoperi treptat cât mai multe din tainele lumii vii, perseverând peste șase decenii pe calea asprului demers al cercetării științifice.

O sinteză pe 280 de pagini a aspirației sale de conștientizare a autocunoașterii, din care m-am inspirat și eu, ne-o oferă Ionel Miron sub titlul „*A gândi despre apă... din apă*”, publicată la editura „Performantica” Iași, 2015, accesibilă și pe site-ul www.mironionel.ro.

Așa se face că și la 83 de ani, grație privilegiului viager pe care i-l conferă titlul de *Professor emeritus* al Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași (UAIC) își continuă activitatea didactico-științifică atât în laboratoarele Facultății de Biologie, cât și la Stațiunea Biologică „Petru Jitariu” de la Potoci-Bicaz, pe care a fondat-o în 1991 și a înzestrat-o la nivel european în calitate de Director al proiectului de cercetare PN II, IDEI, 434/2007 intitulat „*Cercetări asupra structurii și funcționării unui ecosistem lacustru rezultat dintr-o succesiune ecologică de tip râu-lac*”.

Rezultatele activității de cercetare au fost încununete de primirea ca membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din

România (2010), urmare a publicării a 86 articole științifice în țară, 7 în reviste din alte țări, 12 brevete de invenție, din care unele au fost medaliat cu Aur la Saloanele Internaționale de Invenție (Geneva, Bruxelles ș.a.), precum și 12 cărți, între care două monografii limnologice care au primit premiul „Grigore Antipa” al Academiei Române (în colaborare) și premiul „Emil Pop” al Academiei Oamenilor de Știință din România (în colaborare).

Dintre contribuțiile științifice și didactice cu impact național și internațional ale lui Ionel Miron se pot remarca următoarele :

Fundamentarea mecanismelor eco-fiziologice care determină selecția radicală și profundă în fauna acvatică, în condițiile succesiunii ecologice de tipul râu – lac, realizată în cadrul tezei de doctorat coordonată de academicianul Petru Jitariu. Această abordare a fost posibilă și prilejuită de formarea primului mare lac de acumulare hidroenergetică pe râul Bistrița (1950 – 1960).

Elucidarea, pe această bază, a productivității biologice a lacului Bicaz în cadrul căreia producția piscicolă în lanțul trofic natural a fost sub nivelul cerințelor de piață.

Elaborarea teoretică și demonstrarea experimentală a unei noi metode de valorificare piscicolă a lacurilor de acumulare hidroenergetice prin aplicarea sistemului integrat al acvaculturii.

Conceperea și aplicarea unei metode noi de cercetare în hidrobiologia românească pentru efectuarea observațiilor și experimentărilor directe subacvatice cu scafandru autonom și laborator submers, prin care s-a asigurat o probitate sporită a rezultatelor cercetărilor, corespunzător cerințelor din literatura științifică de specialitate.

Conceperea și punerea în operă în acest scop a invenției „Batiscaf de cercetări și lucrări subacvatice”, (Brevet nr. 54936, România/1972, în colaborare). Plonjările științifice cu batiscaful s-au realizat în cadrul programului „Lacustris”, cu durate variabile de activitate, funcție de cerințele experimentale. În acest context s-a realizat și un record european de 36 zile de activitate

într-un habitacul subacvatic, a carui valabilitate de 25 de ani se păstrează și în prezent, aspect consemnat de revista „*Diving almanac*” din Canada, Director Jeffrey Galant, acvanaut. (<http://divingalmanac.com/longest-stay-underwater-habitat-europe/>).

S-au asigurat astfel condițiile pentru studiul comportamentului pastrăvului în creșterea intensivă finalizat prin construirea primei ferme de acvacultură a salmonidelor din țară, pe lacul Bicz, cu o capacitate de 100 tone /ha/an pastrăv de consum (Brevet nr. 94352, România/ 1988, în colaborare). În prezent, folosindu-se biotehnologia de acvacultură elaborată și aplicată de Ionel Miron și colectivul, un întreprizător privat, folosind fonduri europene a dezvoltat un complex salmonicol cu o producție - marfă de 300 tone /an și o perspectivă de 1000 tone/pe lacul Bicz. Astfel, profesorul Miron își vede visul împlinit atunci când cumpără pastrăv viu din acvariile magazinelor de specialitate ieșene. Dintr-o rară delicată cândva, pastrăvul a devenit astfel accesibil publicului larg.

A creat o școală de ecologie acvatică, acvacultură și acvanautică la Facultatea de Biologie a UAIC Iași și Stațiunea biologică Potoci, în cadrul căreia a coordonat tezele a 9 doctori în ecologie, specialiști de înaltă expertiză în învățământul superior sau în organismele de protecție, valorificarea și conservarea mediului din România și alte țări (Franța, Olanda, Anglia ș.a.) În cadrul unor proiecte de cercetare pe care le-a coordonat a asigurat doctoranzilor condițiile și mijloacele de cercetare, inclusiv specializări în Germania și Suedia. A brevetat în acvanautică 62 de aspiranți, aspect agreat și consemnat de însuși marele explorator subacvatic Jacques-Yves Cousteau, Membru al Academiei Franceze, considerat Omul secolului trecut în acest domeniu.

A predat cursul de „*Ecosisteme acvatice*” la Universitatea Paris VII Denis Diderot în anul academic 1995 – 1996, asigurând și îndrumarea studenților în aplicațiile de teren.

A coordonat în calitate de co-director, Campusul Internațional pentru mediu înconjurător organizat de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în colaborare cu Universitatea Paris VII și Universitatea Konstanz (1991 – 2010). În acest cadru, peste 50 de studenți în echipe mixte (români, francezi, germani) au efectuat stagii de specializare și aplicații de teren în Franța și Germania și România.

A explorat în trei ediții de câte 3 luni (1975-1977) deșertul Sahara, în cadrul Proiectului „*Limnologia Saharei*” coordonat de Universitatea Regală din Gand, Belgia.

A reprezentat UAIC la elaborarea Proiectului „Managementul ecologic al bazinelor versant din Europa”, coordonat de Universitatea Upssala, Suedia, în colaborare cu universități din Franța, Anglia, Olanda și Portugalia.

Este membru al Consiliului științific pentru acordarea titlurilor de doctor și doctor habilitat al Institutului de Zoologie al Academiei de Științe a Republicii Moldova.

Este membru al Societății Internaționale de Limnologie și al altor societăți de profil.

Este inițiator și consultant științific al simpoziunilor de educație bio la Școala gimnazială „Ionel Miron” din Ivanțești-Vaslui. Elevii școlii care au participat la Concursul Național Proiecte de Mediu, au obținut premiile I și II, în edițiile 2016 și 2018.

PROFESORULUI... LA CEAS ANIVERSAR!

Sunt unul dintre liceenii Vasluiului care la fiecare revenire îmi tropăia inima în piept. Acuma, după ce l-am cunoscut pe „vrăjitorul faustian” al Meridianului de Iași - Vaslui - Bacău, inima mea plutește ca în vis, încărcată de admirație pentru această operă.

Cu nici doi ani în urmă, colegul și prietenul meu de la facultatea de biologie din Iași, prof. dr. Mircea Varvara, mi-a semnalat că unul dintre elevii lui a reușit o faptă măreață în știința comunicării. Îl cheamă Dumitru Marin, doctor

**Școala Gimnazială „Ionel Miron”
Ivănești, Vaslui**

în filologie, și dacă îl întâlnesc la Vaslui să-i transmit omagiile și admirația lui pentru prețioasele realizări.

L-am cunoscut și i-am descoperit acuitatea și orizontul gândirii în exercițiul practic al interviurilor consemnate cu prilejul jubileului de 150 de ani a Școlii gimnaziale din Ivăneștii Vasluiului, cu un verb diversificat și încărcat de mesaj, adecvat fiecărui interviuat: Inspector general, primar, academician, profesor sau elev. Aflasem în acest context că a dat piept cu mulți președinți și prim-miniștri din multe țări ale lumii.

Este primul semnatar al adeziunii de membru al Asociației „Ivănești-orizonturi Bio”, în curs de edificare.

Mă închin în fața doctorului în filologie Marin Dumitru, Inventatorul Meridianului Cultural Românesc, destinat a fi un strigăt de trezire a culturii românești, pentru salvarea căreia luptă și ne îndeamnă și pe noi să luptăm ca pe front, cu trecutul glorios în gând și până la jertfire în fapte.

Îi doresc și îl rog, ca la această aniversare și „La Mulți Ani”, să se bucure, împreună cu noi, de harul care i-a fost hărăzit!

**16 februarie 2016, Iași,
prof. univ. dr. Ionel MIRON
Academician AOSR
(M.C.R. nr. 5/2016).**

129. MIHAI MIRON, sau rugbystul în televiziune

Printre sporturile pe care le-am încercat a fost și rugby-ul din care am înțeles un comportament de viață cu mare grijă de adversar. Pentru că în grămada ordonată oricine poate fi nenorocit pe viață, și, oricât ai fi de pornit împotriva cuiva în acest sport te excluzi dacă n-ai grijă de cel sau cei din echipa adversă. N-am stat mult pe la echipa de rugby Iași pentru că mi-a dat unul un pumn de nu mi-a mai trebuit.

Mihai era rugbyst și... colegul meu în Grupa 207 de la Facultatea de filologie a Universității Al.I. Cuza Iași. Se purta ca o mare vedetă sportivă, le avea cu vorba, avea mare succes la studente, se lăuda cu încercările sale literare cu care intra în competiție cu Adrian Păunescu, un timp și el pe la Iași, cu simpaticul poet Adi Cusin, tot în grupă, cu Ursachi și alții. Parcar fi venit și la Cercul de folclor dar cred că nu-i plăcea de Vasile Adăscăliței. Cert, era un student activ, cunoscut și... care m-a votat ca președinte pe an I, în Organizația studenților români.

Anii ne-au condus la colaborări pe teme de folclor, la realizarea unui film care i-a adus consacrarea în TVR, unde era realizator și redactor. Absolut întotdeauna a existat o bună înțelegere între noi, inclusiv în conducerea Uniunii Ziariștilor Profesioniști pe care EL A REORGANIZAT-O plecând de la vechea Uniune de profil, foarte multă vreme nerecunoscută ca „de utilitate publică”. Mihai a reușit să ne adune, cam 5000 de oameni, fiecare pe banii lui, deci cu grele probleme de finanțare,

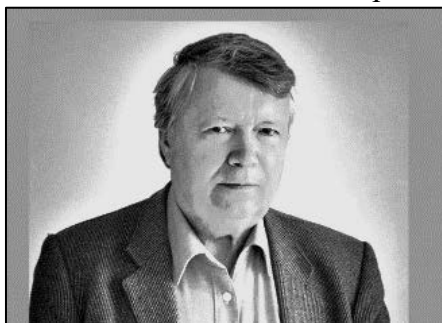
cu mare curaj în promovare și reprezentare. Ne-a strâns, cam pe 100, cu mai mare însuflețire pentru funcționarea și afirmarea acestei bresle, cu deplasări în toată țara, cu cheltuieli, dar mai ales cu entuziasmul necesar mobilizării celorlalți care apelau la UZPR în caz de nevoie. Perioada în care prof. Dr. Mihai Miron, sprijinit și de frumoasa noastră colegă, devenită soție și o bună scriitoare, Violeta (Miron), amândoi oameni minunați, a fost de mare entuziasm și speranțe. Doar de câțiva ani UZPR a dobândit recunoașterea oficială. Acum Senior al Ordinului Ziariștilor (mie mi s-a acordat de două ori), Mihai a suferit și cea mai grea pierdere, decesul acelei minunate colege, Violeta.

**13 dec. 2005, Vaslui - cu președintele U.Z.P., Mihai Miron
Conferirea Ordinului Ziariștilor, clasa I**

Mihai a fost un adevărat om de televiziune, cum s-ar zice, uns cu toate alifiile, și când a auzit că am înființat, la Vaslui(!!!) o televiziune privată m-a onorat cu sfaturile lui, A știut să ne încurajeze pe toți în fiecare Adunare convocată de el și să contribuie la un fel de unificare a idealurilor și scopurilor (am mai spus: unde sunt la un loc 100 de ziariști, sunt cel puțin 102 talente). Rar de găsit un om mai nimerit în fruntea unei Organizații cum a fost el. Și, ce-i mai important a colaborat la Meridianul Cultural Românesc, și continuă activitatea cerebral-productivă la înalt nivel. A fost dintotdeauna un spirit creator, un îndrăzneț... și, prietenul meu de suflet.

130. ALEXANDRU MIRONOV, știință, nu glumă

Unul dintre cei mai capabili și loiali miniștri, om de știință prin formație, diriguitor la revista Știință și tehnică, membru al Uniunii Ziariștilor din România, un om de o calitate rară, ar fi cu cele mai puține cuvinte o caracterizare a acestui alt martor al istoriei naționale în ultimii 50 de ani. Am

convorbit de multe ori, i-am luat interviuri cu diferite ocazii, am colaborat în modul cel mai fericit în conducerea UZPR unde am fost Membri ai Biroului, ai Delegației permanente și chiar vicepreședinți în două mandate. Îl ajută enorm vocea mereu caldă și liniștitoare, suma incredibilă de cunoștințe și informații în domeniul științei și tehnicii – în special tehnică spațială – modul de a comunica și colabora cu orice cetățean al acestei... României. Nici eu n-am dormit (ca mulți români) atunci când Neil Armstrong, pășind pe lună a zis „un pas mic pe lună dar uriaș pentru omenire”, dar n-aș putea să-l prezint cu atâta patos ca Alex. Mironov.

Cu prilejul aniversării a 50 de ani de la primul pas al omului pe lună (20 iulie 1969) în media și într-un parteneriat cu primul și singurul cosmonaut român Dumitru Prunariu (alt om superior înzestrat de Dumnezeu) s-a văzut cu prisosință cât de comunicativ este acest împătimit al tehnicii, cultura, informația... într-un cuvânt valoarea sa națională.

Cum să nu fiu mândru de o astfel de prietenie care ne înobilează de atâția ani, și de o asemenea calitate, neștirbită nici

Cu ministrul Alexandru Mironov și președintele C. J. Marian Enache

măcar atunci când am parcurs mulți km. pe jos, după un accident al meu de mașină, el dorind să-mi fie de folos, să nu mă lase singur și să dea declarații la poliția din Râmnicu Vâlcea (după Congresul UZPR în care l-am reales ca președinte pe prof. dr. Mihai Miron). Alex n-a dorit niciodată funcția de președinte, iar pentru faptul că n-a mai fost din nou numit ministru (și cât de mult merita) cred că a fost un mare câștig pentru viața spirituală din România: gândiți-vă câte articole, (mii), câte Reviste a difuzat, câți studenți și elevi a promovat, inclusiv prin cercurile științifice, și la câte manifestări cu public a participat. Și e un conferențiar foarte bun, un documentarist de rang înalt, o prezență scenică deosebit de agreabilă.

Cred că ce-am primit și ce-am dat lui Mironov e, mai ales, o prietenie sinceră și o colaborare de peste două decenii în cadrul Uniunii Ziaristilor.

Aleg pentru acest volum doar o mărturie a sa la niște ani ai mei în semn de omagiu pentru el, prietenul meu și al dumneavoastră.

LAUDATIO

Mare lucru-i să împlinească cineva șapte decenii de viață! Și încă mai mult îi să nu-i fi trăit degeaba!

Prietenul care a înfăptuit isprava - adică s-a învățat cu Terra de șaptezeci de ori în jurul Soarelui - este personajul principal al acestor pagini. Un om fără odihnă și fără astâmpăr, pe care l-am cunoscut în anii de după Revoluția din 1989, unul dintre cei condamnați să construiască. Pe fărâma de țară pe care trăiesc, membrii subspeciei sale, Homo faber pun ici de o fundație, dincolo înalță un zid, pe strada cutare clădesc o fabrică, dincolo de fabrică o școală. Sau, absorbind din ceruri libertatea nascentă, și-o asumă, și dăruiesc megieșilor: un ziar, o revistă, două-trei cărți, emisiuni de radio, un post de televiziune - ce „bat”, toate, peste bucata de Moldovă pe care i-a fost hărăzit să trăiască.

Trenul omului-fără-stare Dumitru Marin face acum o haltă pe traseul vieții lui Dumitru Marin. Trenul a adăstat o clipă, a slobozit un țignal - acesta! - și a pornit pufăind mai departe, purtându-l pe dascălul și cărturarul Dumitru Marin pe tronsonul '70 - '80....

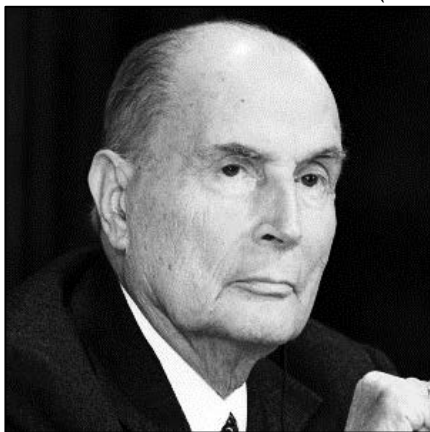
La mulți ani, Homo faber!

*La stația următoare, '80, promit, voi reveni.
jurnalist, Alexandru Mironov.*

Alexandru MIRONOV
scriitor, fost ministru

(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 73)

131. FRANCOIS MITTERRAND, președintele Franței... și propaganda!

Francois Mitterrand (n. 26 octombrie 1916, Jarnac - d. 8 ianuarie 1996, Paris), a fost președinte al Franței între anii 1981-1995. După absolvirea studiilor sale în 1939 a fost mobilizat în armată, iar în 1940 a fost în captivitate germană. În 1941 a evadat. Mitterrand a evoluat din punct de vedere ideologic de la poziția socialismului reformator la aceea a pragmatismului

caracteristic unui reprezentant al națiunii, susținător al rolului cheie, din punct de vedere militar și cultural, pe care Franța era chemată să-l joace în arena internațională. Alături de Germania, Franța lui Mitterrand a ocupat un loc de frunte în cursa pentru Europa unită. În 1988 a primit împreună cu colegul său german de post, Helmut Kohl, Premiul Karl (Premiul Carol cel Mare).

Francois Mitterrand a murit pe 8 ianuarie 1996 la vârsta de 79 de ani în Paris.

Importanta vizită a președintelui Franței Francois Mitterrand, la Iași, a fost o formă concretă de susținere a trecerii spre capitalism. Aglomerație, persoane misterioase, gălăgie,

strigăte entuziaste „Vive la France”, puțină presă centrală pentru că alta decât TV.V. - ca presă video, nu era în Moldova.

Ne-a trebuit un curaj nebun să-l acostăm din mers pe Francois Mitterand care s-a oprit în fața aparatului nostru de filmat în timp ce Ion Iliescu se întreținea cu universitari. Era așa de bine și de mulți păzit, că și azi ne mirăm cum am realizat materialul, și în exclusivitate. Norocul începătorului, îndrăzneala cunoscătorului, valoarea îndrăznețului. Gestul lui Mitterand de a ne acorda interviul în timp ce tremuram ca luat de friguri cu tot felul de caralii lângă noi, gata să ne împuște la vreun gest necugetat, oprirea lui a însemnat și pentru mine și pentru operatorul Grigore Avram înfruntarea fricii extreme și un efort de concentrare, la întrebări, cum n-am mai avut.

Proba de maturitate s-a dat exact la acest început !

„– Sunteți cel mai autorizat promotor al democrației. Ce credeți că va urma în România?”

– Vous eter tres aimable... și acum, traduc aproximativ în românește după „apres une periode de transition...” mari frământări și importante și dureroase schimbări sociale... dar ne aveți alături...”

„– Care credeți că va fi cea mai mare problemă pentru România?” A stat puțin pe gânduri apoi, lung, adică într-o frază amplă de mare politician, care știa să tragă spuza pe importanța țării pe care o reprezenta. Las-că nici întrebarea nu era grozavă:

„– Corupția...” N-a fost greu de înțeles cuvintele dar câtă realitate ulterioară ascundeau, abia de câțva timp am priceput; până la urmă e problema actuală în Europa și punctul negativ cel mai aspru în raportul MCV pentru România. În entuziasmul general de atunci, mă rog, alt președinte de stat care ne vizita după Charles de Gaulle și care ne declara sprijin „pour toujours” ca la „,48...”

Interviul a fost difuzat, aprecierile au fost interesante, dar nu-mi iese din cap cât ne-au tremurat pantalonii pentru curajul nostru. Cât sprijin ne-a mai promis, la București, De Gaulle,

îmbrățișându-l cu efuziune pe Ceaușescu... N-am fost martor la pupături Mitterand - Iliescu, dar pentru toți a fost un semnal bun.

În fața lui Francois Mitterand – 18 febr. 1991, Iași

În cele câteva călătorii în Franța n-am observat vreun fel de sfială când se vorbea despre președinte sau politicieni iar pe ecologiști i-am găsit greu și puțini. Populația din Neuville Pompiere (TOURENNE) ne-a primit cu bunăvoință și entuziasm, cea din Paris, Strasbourg, Tours, cu indiferență, mai ales că eram la cerut, în cadrul unor programe culturale ale localităților înfrățite, pe bani europeni sau pe cheltuiala noastră. Toate înregistrările din provincia Tourenne au intrat pe post! Că ne-am ales și cu multe aprecieri, chiar ne-a făcut bine.

Cu Francois Mitterand, președintele Franței, cred că am realizat un material deosebit, cu cea mai înaltă persoană publică din viața mea, deși la Kracovia am fost binecuvântat de Papa Ioan Paul al-II-lea.

Ce dovadă mai bună îmi trebuia pentru autoritate? Pe care n-am știut s-o exploatez mai niciodată, nicăieri. Dar nici nu mi-a trebuit, pentru că mă simțeam cu operă, de regulă, eram și operator și știam cum să fac mai bine cu aparatul de filmat. Uneori greu, ca în fața prefectului de Tourenne unde țineam camera cu dreapta, luminile cu stânga, într-un singur picior pentru că mi se încurcase în fir celălalt și vorbind franțuzește. Înregistrările ulterioare din Franța au susținut sprijinul socialiștilor francezi pentru socialistul Ion Iliescu și partidul său, capitalismul și privatizările impuse de noua orânduire socială. Am difuzat imagini și cu locurile unde D'Artagnan înfrunta pe adversarii regelui (Le cheval blanc, castelul Rochelle), și agricultura locului, monumente, transporturi, dar mai ales din Parisul minunilor, frumosului, istoriei și culturii, Tour d'Eiffel, Sena, Catedrala Notre Dame etc. etc. cu bucuria de a descoperi liber capitala culturii mondiale.

Dacă la Chișinău (ca și la Leningrad, Kiev, Moscova), nici la colțuri exprimarea nu era liberă, în Franța și apoi în toată Uniunea Europeană nu știam ce să facem cu atâta libertate. Marea descoperire de după comunism, dar cu efecte distrugătoare pentru limba, țara și poporul românesc: prin migrație și scăderea natalității se ajunge azi, cam la 16 milioane de locuitori, din cele 22.

Că austriecii s-au înfruptat cel mai mult din economia românească, asta a fost înțelegerea lor, a membrilor Europei Unite, ca să ne primească în U.E.

În treacăt, să consemnez, fără xenofobie, că astăzi, în februarie, 2014, petrolul și principalele bănci comerciale sunt austriece, și nu ale României, prin cele 51% din acțiuni și contracte dubioase pe bază de șpăgi.

**(Extras din cartea „Ceașescu... Bășescu, Mitterand
- Snegur - Iliescu, Lucinski -Constantinescu –
Regele Mihai I, Evocări de reporter”
Editura PIM Iași 2014)**

132. GRIGORE MOISIL, un savant fermecător

Am fost la cursurile de vară la Văleni de Munte, în concediul meu, că de la C.J.C.A. nu mi-a dat voie, pentru că citisem multe despre această școală de învățătură înființată de Nicolae Iorga, pe unde a călcat și eroul meu preferat Tudor Pamfile și unde speram să descopăr acte și fapte unice, fotografii, alte documente. Au fost conferențieri acolo, printre alții ministrul învățământului dr. Mircea Malița, Gr. Moisil, Laurențiu Fulga, Eugen Jebeleanu și alte mari personalități în vogă în anii 1973.

M-au impresionat Mircea Malița, care a vorbit 3 ore despre valorificarea materiei cenușii românești (ce vin bun ne-a oferit, după...), și savantul matematician Grigore Moisil (n. 10.01.1906), pe care-l urmăream cu ce se ocupă, fiindcă era printre cei identificați de mine pentru „personalități” și-l văzusem o dată la Vaslui. Vorbea cu „r” graseiat puternic, era un tip corpolent, cu chelie și nas proeminent.

Devenea simpatic de cum deschidea gura, mereu pus pe bancuri și glume cu care-și „înzestra” până și alocuțiunile științifice.

Ne-a vorbit câteva ore cu tot felul de hârtii, grafice, desene, schițe de calculator și ne-a coplesit cu descrierea computerului românesc, proaspăt pe piață, FELIX, pe care-l considera minunăția secolului. Era o mare cucerire.

„Va fi prezent în orice activitate omenească și va influența hotărâtor industria, agricultura, cultura, învățământul, orice”, și se întorcea iar la FELIX, care avea

dimensiunea unui perete mare, făcea ceva zgomot și dădea probe de aplicație în industria ușoară („și țesăturile vor fi individualizate pe calculator, pentru că niciunei doamne nu-i place să vadă același desen ca al ei pe altă rochie”). A fost foarte interesant și într-o întâlnire la L.M.K. Vaslui, invitat ca fost elev aici, cu câțva timp înainte.

Subliniez că era fermecător prin glumele presărate dar și prin esența comunicărilor sale.

Din păcate, momentul național de vârf atins atunci (unde am fi fost noi... axați încă de pe atunci pe producția de calculatoare?) nu a continuat, eforturile interne urmărind realizarea bombei atomice.

Să vă mai spun că în 1993 când am scris despre telefoanele portabile, azi terminalele atât de obișnuite, lumea dimprejur mă considera cam nebun: cum să înlocuiești cutiile alea măricele cu fir după ele cu altceva mai mic și fără fir? Ce e drept și eu îmi închipuiam un telefon de vreo jumătate de kg și cu diverse antenuțe pe el. Iată că în 25 de ani, doar niște cutiuțe de câteva grame pot comunica în toată lumea ce știri vrei să transmiți. Să subliniez că s-au adevărit parțial profețiile savantului român (istriot) Nicolae Tesla, din 1927, care credea că și curentul electric și undele radio vor înconjura pământul...
gratuit?

Grigore Moisil a murit curând după ce a plecat din țară, la Ottawa, în 1973, iar computerul românesc a pierdut de mult competiția cu străinătatea.

133. PAUL MUNTEANU, un uitat, astăzi

Includerea acestui profesor cu ceva preocupări de istorie națională, câtva timp, puțin, sprijinitor al unei revistute intitulată Gazeta de est, un personaj cu rol de sacrificiu după năvala grupului de cheflii de la o cârciumă apropiată care au confiscat „revoluția de la Vaslui”, prea puțină vreme (câteva zile) vicepreședinte al noului

Consiliu Județean, Paul Munteanu s-a stabilizat în funcția de președinte al revoluționarilor (cu drepturile și onorurile recunoscute de lege) deși la Vaslui, nu s-a tras vreun foc de armă, n-a existat nici un conflict oricât de mărunț (doar șeful securității de atunci, Pușcaci, a luat câteva șuturi când a fost ocupată poliția județeană).

Din câte știm a scos și câteva volume cu tentă istorică, dar cum n-am avut acces la ele, nu putem să ne exprimăm...

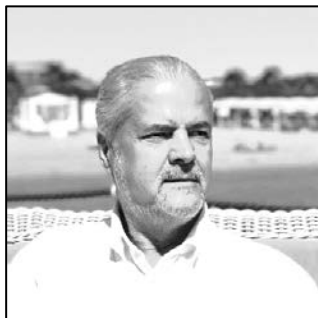
Credem, totuși, că Paul își merită locul în acest cuprins, chiar dacă recunoașterea sau încrederea lui în opera noastră nu e evidentă. Măcar... pentru Revoluția... lui(!).

„Istoria pentru noi trebuie să fie un izvor neseecat de poezie sănătoasă, un șir de icoane sfinte de unde să căpătăm totdeauna învățătură de adevăr și însuflare de virtute.”

Ion Luca CARAGIALE

134. ADRIAN NĂSTASE, prim-ministru, bogatul... controverselor

PRIMUL MINISTRU ADRIAN NĂSTASE... CA OASPETE!

Cel mai puternic om din țara Românească a fost invitatul nostru într-o emisiune specială, în direct pe radio și TV Vaslui, marți, 12 oct. 2004, între orele 18-19. Președintele principalului partid, premierul țării, poate, peste 2 luni, președintele statului, Adrian Năstase e un nume cu care se poate mândri oricine îl poate avea ca oaspete!

Vă reamintim că prezenți în studioul TV Vaslui au mai fost, până acum, președinții României I. Iliescu și E. Constantinescu, primul-ministru Ciorbea, miniștrii Tr. Băsescu, A. Sârbu și mulți alții, de fapt toate principalele personalități ale momentului, dar și că am realizat interviuri cu președinții de stat Fr. Mitterand, I. Iliescu, M. Snegur, E. Constantinescu, P. Lucinski, cu 12 prim-miniștri și cu peste 100 de miniștri și parlamentari importanți. Reprezintă, aceasta, altceva decât dovadă de muncă și profesionalism? Se justifică, și astfel, efortul nostru pentru a reuși într-o întreprindere de risc maxim? Aici nu e comerț săînșeli la cântar... și, poți păcăli pe unii, dar nu pe toți! AI SAU NU AI VALOARE, și atât!

Nu înseamnă că sunt de acord cu tot ce spune Năstase sau PSD-ul lui, nu-i înalț osanale și, acum, nici nu-l critic. Insist să vă spun că una dintre marile personalități ale țării a fost prezentă pe proprietatea mea, în folosul vashuienilor și sunt foarte mândru

**Cu primul ministru, Adrian Năstase,
în Studioul TV.V., 12 octombrie 2004**

de aceasta! A răspuns cu prietenie la gestul nostru amical, a spus ce-a crezut că trebuie, l-am protejat pe teritoriul nostru cu toată echipa. Politicianul are multe păcate, OMUL NĂSTASE, mi-a plăcut. Grozav!

Ne dovedim gazde primitoare pentru oricine ne calcă pragul, indiferent de poziție socialăși, sper că, se vede asta de către toți acei care ne cer sprijinul.

...Bafta vieții mele a fost SĂ POT discuta și cu președinți de stat sau prim-miniștri, parlamentari și oameni de afaceri, dar și cu mulți necăjiți ca cel din comuna Voinești, șchiop, bătrân, cu vierme în ochi și fără vreun sprijin.

Dintre candidații la Președinție a fost până acum la noi Marian Petre Miluț (Alianța Populară Creștin Democrată), indirect Gigi Becali, ceva mai înainte Th. Stolojan și P. Roman, acum A. Năstase. Îl așteptăm și pe Băsescu sau oricare ar mai fi, măcar cu un cuvânt de bun venit...

Oaspeții noștri vor fi, oricum, respectați, de oriunde s-ar afla!

Mulțumim pentru vizită D-le Adrian Năstase!

**Prof. Dr. Dumitru V. Marin
(Meridianul, an V, nr. 80 (557)
14-17 octombrie 2004)**

135. ILIE NĂSTASE, ION ȚIRIAC și, mai ales, SIMONA HALEP și alții/altele...

Scriu rândurile de față imediat după ce Simona Halep,

probabil cea mai iubită sportivă din țară astăzi și într-un top care-i mai cuprinde pe Ilie Năstase, Nadia Comăneci, Gheorghe Hagi, Ivan Patzaichin, cu adevărat emblematici pentru sportul românesc..., după o finală aprinsă cu una dintre cele mai mari tenismane ale lumii, americanca Serena Williams, azi 13 iulie 2019,

în jurul orei 17, Simona Halep a devenit „Regina de la Wimbledon”, câștigătoarea celui de al doilea Grand Slam din istoria sportului românesc feminin.

L-am cunoscut direct și personal pe mofturosul Ilie Năstase, un alintat al publicului pentru care făcea tot felul de giumbușlucuri pe teren, realiza faze de vis sau băga în mă-sa pe careva de se auzea într-o lume întreagă, cel care făcea dublu cu un alt mare tenisman Ion Țiriac, un Țigan cu geniu, ajuns azi, unul dintre cei mai mari oameni de afaceri din România.

În anii '70 Ilie Năstase avea o popularitate de neegalat atât pentru rezultatele sale în tenis cât și pentru că se zvonise că i-a administrat o mamă de bătaie lui Nicu Ceaușescu, fiul conducătorului autoritar al statului roman. Era și un fel de legendă așa de vie încât circula o anumită butadă mult gustată de marele public: „când a domnit Ceaușescu?/ Pe vremea lui Ilie Năstase”,

adică atunci când juca acest mare jucător, cel mai mare în tenisul masculin românesc.

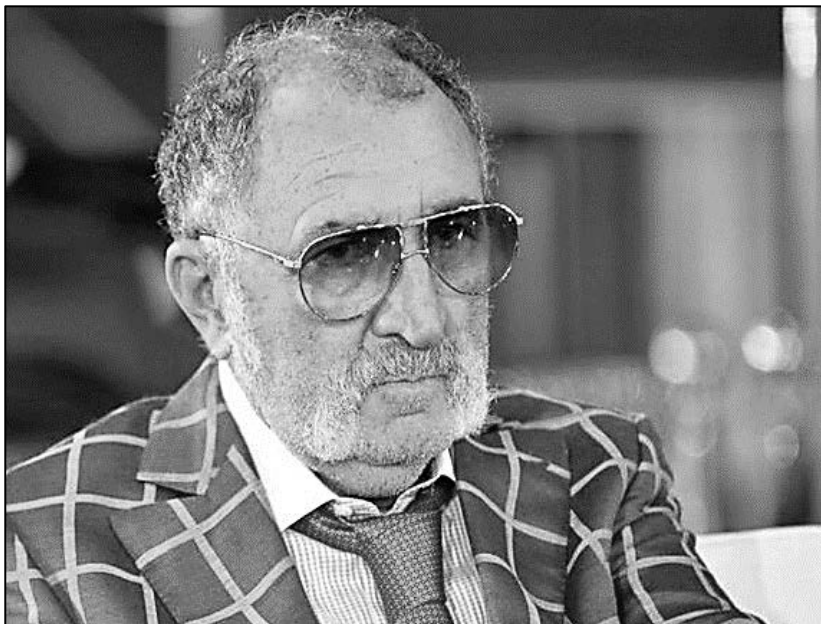
Era după ce pierduse la București finala Cupei Davis cu vajnicul și pragmaticul Stan Smith, un American uscat și îndelung huiduit pe Arenele Progresul unde se jucase. Năstase nu a prea fost excelentul Năstase, a servit slab, a returnat neconvingător, părea drogat, în fața unei țări care aștepta marea performanță națională. Cred că erau deschise toate televizoarele din țară (în alb-negru), cred că lumea ar fi ieșit în stradă cu toate interdicțiile care erau atunci, așa că înfrângerea sa a fost un oftat greu pentru români, pentru că de la coechiperul lui, Ion Țiriac, cel care l-a condus la seturi pe Smith, dar până la urmă a pierdut, nu se putea aștepta la mai mult. Repet, Ilie Năstase avea o popularitate mult, mult mai mare ca a lui Nicolae Ceaușescu.

Cumnata mea, Polixenia Iacob, lucra la Institutul de Geriatrie Ana Aslan, cumnatul meu Dumitru Iacob era contabilul șef al Spitalului Balotești, și mare admirator al lui Ilie cu care se cunoștea excepțional de bine. Nu știu dacă asistentei medicale foarte drăguțe, ori administratorului de spital i se datora vizita lui Năstase la vila lor din Șoseaua București-Ploiești nr. 127, un fel de colț de rai, unde veneau nume mari și foarte mari ale timpului: Virgil Trofin, academicianul Ștefan Milcu, alți mulți oameni de cultură și somități. Poate, pentru că era un loc retras și se simțeau bine ca oaspeți, poate și gânduri tinerești. Cert e că într-o după amiază a călcat pe iarba aceea spilcuitul Ilie Năstase și am fost extrem de surprins, când a dat mâna cu mine, că avea stele de locotenent pe epoleți. Pentru noi, toți românii, era marele tenisman al nostru. Chiar se certase de curând cu Ion Țiriac și practicau... nevorbitul, tare dăunător cuplului în concursuri.

Ilie s-a purtat absolut decent, civilizată, deferent chiar față de noi, i-a mângâiat pe cap pe copii, a dat cu piciorul într-o minge de tenis în curte, pentru că era nebuneala tenisului în fiecare bătătură, plecată de la performanțele lui. A servit câte ceva din bucatele alese făcute de soacră-mea Constantina Mândru, a povestit cum a pierdut în 1972 și recent, în 1976, la Wimbledon,

au șuguit cu ai casei despre aventurile sale printre femei, se exprima bine românește, mai strecura o expresie englezească (cred că avea unele interdicții, dar nu ne permiteam să întrebăm prea mult), oricum s-a simțit bine acolo, la Otopeni și a lăsat o impresie frumoasă: „ca Ilie Năstase să ajungeți copii” li s-a tot spus țâncilor, de atunci. Cred că valul acela în favoarea tenisului de câmp nu va mai avea niciodată amploarea de atunci.

Ion ȚIRIAC

Ion Țiriac nu era un tip comunicativ, mustața la care nu renunța nu-l făcea prea simpatic. Se cârâia mereu cu Năstase, dar era clar cine e șeful cuplului. Când s-au certat, n-a fost de la bani ci de la modul de comandă a lui Ion.

Simona Halep câștigătoarea de astăzi 13 iulie 2019 , la Wimbledon, (6-2,6-2) are cota cea mai mare de simpatie, prețuire, dragoste din toată România și Diaspora. Nu cred că îl egalează pe Ilie Năstase care se menține și astăzi în atenție publică, inclusiv, prin escapade „alcoolistice” dar sigur, ca specialist și performer

în tenisul mondial, pentru că și el a fost nr. 1, în tenisul masculin mondial. „E o mare performanță pentru Simona, e bine pentru ea dar și pentru români” a declarat telefonic,

Simona HALEP

Ilie Năstase. „E cea mai mare personalitate sportivă a României de astăzi” a spus Ion Țiriac, iar cunoscutul ziarist Cristian Tudor Popescu a scris că „a văzut cel mai frumos tenis din viața sa”. Kate Middleton, reprezentanta Casei Regale a Angliei, afirmă că a desfășurat „un joc minunat”. Evident există și o avalanșă de aprecieri... mondiale.

La cei 27 de ani ai săi, Simona are două Grand Slam-uri câștigate și 2 ani la rând a fost nr.1 mondial, deci, recorduri nu glumă. Constanțeanca este o luptătoare de o modestie rară, echilibrată în tot ce face, zâmbește mult, e cuceritoare ca ființă, e șefa unei generații feminine cu alte vreo 6 tenismene prezente în topuri și, deci, în lume. Se scrie că atinge 30 de milioane de Euro câștigați din tenis, dar e mult mai importantă emulația pe care o stârnește în mediul școlar și pe terenurile de sport. În 2019 a fost mereu printre primele 5 din lume.

Dintre cei care ar merita amintiți, pentru prezența lor de azi în prim plan sportiv, după ce-i dăm Cezarului Ion Țiriac ce-i al Cezarului, adică recunoștința pentru cât a contribuit la faima României, și... pentru cât e de bogat astăzi, să menționăm pe Mihaela Buzărnescu, Monica Niculescu, Irina Begu ș.a. iar dintre bărbați pe Horia Tecău, Marius Copil.

Din cartea

111 valori naționale pentru Vaslui – jurnalism cultural –

Ed. PIM, Iași, 2019, 512 p.

136. ALEXANDRA NECHITA, atunci, copilă

Destin rar, rar pentru fiica unui cetățean Nechita, din satul

Brodoc, suburbia a Vasluiului, plecat – fugit în S.U.A., care a fost descoperită la timp pentru o lansare ca-n filme pentru talentul său în pictura expresionistă. Copilă în clasa a IV-a era cotatea ca micul Picasso, promovată cum

numai americanii știu, valorificată financiar la mare artă și profitabilitate. Eu nu pot spune decât despre faima ei, așa de mică, pentru că am colaborat și cu familia și cu ea la TVV, unde am difuzat foarte multe știri și imagini și pentru că am cunoscut o autentică pictoriță expresionistă, pe mignona Letiția Oprișan, din comuna Podu Turcului de loc.

Alexandra Nechita a venit ca vântul prin județ, cu zeci de impresari și autoturisme americane după ea, drept care localnicii i-au dat numele Școlii generale (gimnaziale) nr. 8, Vaslui de Alexandra Nechita.

În reportajul pe care l-am făcut la Brodoc, cu ocazia prezenței sale în locul natal împreună cu mama, chiar împotriva „jandarmilor” comerciali, care o păzeau strict, supraveghind-o și cum și cât vorbește, în concurență cu televiziunea națională și alte proaspete televiziuni comerciale, am întreat-o de amintiri din școală, dacă frecventează obișnuit sau când are chef de pictură stă acasă, cum o ajută mama, cât o plătesc cei cu care este sub contract (a intervenit un negru american care vorbea bine românește și i-a interzis să răspundă la întrebare, am aflat neoficial că vreo 2 milioane de dolari), dacă simte cumva vreun

dor de dealurile împădurite de deasupra casei. A răspuns neinteresant, ca un copil ce era.

Cel mai important, am rugat-o să picteze ceva atunci, pe loc, pentru televiziunea Vaslui, pentru vasluieni. A realizat două „picturi” în câteva minute pe care nici astăzi nu le consider ca atare și am gândit că americanii ăia sunt tare tâmpiți dacă se dau în vânt după smângăliturile fetei. „Micuța Picasso” a plecat destul de repede de pe la noi, a mai revenit fără atâta alai și pentru puțin timp, dar în mediul ei de afirmare și creație, în America, a ajuns mare personalitate în pictură, câștigă îndeostul să-și ducă părinții în lux, și corespunzător pentru familia pe care și-a întemeiat-o.

Când voi avea timp voi realiza o amplă scriere despre emigranți, familie norocoasă și talentul, comercial exploatat; că până la urmă este rodul întreprinzătorului abil și priceput care câștigă însutit pentru lansarea talentatei copile din Brodoc-Vaslui.

Alexandra Nechita PRINCE OF MEUDON

137. VASILE NEGURĂ, un sufletist cu „Fantazia” lui

*„Un om cu FANTASIA lui prin lume și destine;
Corală întemeiată rămâne unică pentru totdeauna”
(D.V.M.)*

Născut. 21 octombrie 1955, Piatra Neamț.

Studii. Academia de Muzică „George Enescu“, Iași, specializarea Pedagogie Muzicală.

Familie. Este căsătorit și are un copil.

Apreciat pentru profesionalism și pentru rezultatele obținute încă din 2002, dirijorul Vasile Negură este un membru permanent al juriilor de la concursurile de muzică naționale și interna-

ționale.

A făcut primii pași spre lumea muzicii la inițiativa părinților, care au dorit ca Vasile Negură să facă ceva în plus față de restul copiilor. „Am intrat astfel în clasa I, la Școala de Muzică din Piatra Neamț și ușor-ușor am căpătat dragostea pentru muzică”, își amintește vasluianul.

Și-a continuat studiile la Iași, la Colegiul de Artă „Octav Băncilă”, „La Conservator am învățat să fiu dirijor, apoi am pus bazele unor coruri cu mai mult sau mai puțin succes”, a spus Vasile Negură.

A cunoscut gustul succesului alături de Corala Fantasia, cu care a pornit la drum în iarna anului 1995, la Gimnaziul „Elena Cuza” din Vaslui. A debutat alături de cei 40 de copii, într-o competiție corală județeană, iar de atunci, Fantasia a devenit rapid o prezență nelipsită din evenimentele artistice desfășurate la nivel județean și, mai târziu, pe scenele din țară și străinătate.

Din toamna anului 2002, vasluianul a fost cooptat în Comisia Națională de Specialitate din cadrul Ministerului Educației. Acest lucru nu ar fi fost posibil fără rezultatele obținute alături de Fantasia. A câștigat în patru rânduri Finala Concursului Național al Corurilor Școlare, premiul I și medalii de aur la Concursurile Internaționale „Orlando di Lasso” (Italia), „Cum laudae” (Olanda).

De asemenea, a primit premiul special pentru cel mai talentat dirijor, acordat de celebra Fundație „Madrigal-Marin Constantin”, iar în 2009 i-a fost acordat titlul de Cetățean de Onoare al Vasluiului. „*Aceste succese sunt rezultatul muncii, miilor de ore de repetiție, sacrificiilor elevilor și familiilor acestora*”, a apreciat Vasile Negură.

Sursa: <https://adevarul.ro>

138. TRAIAN NICOLA, un pățimaș arhivar

Un profesor de chimie, din Bârlad, dar un mare monograf al municipiului.

Autor al mai multor volume de studii asupra istoriei Bârladului, chiar un ziarist ales pentru contribuția sa, până aproape de deces, la dezvoltarea postului de radio Unison – vocea Bârladului, Traian Nicola a editat mai multe volume de „personalități bârlădene”, cotrobăind aprig arhive locale și naționale, după opere, volume, acțiuni, care să-i servească unei adevărate monografii consacrate orașului în care a locuit și valorilor sale. Am scris că fără opera lui Nicola, Bârladul ar fi fost cu mult mai sărac și noi toți, cu mult mai puțin informați, pentru că a consacrat pagini multe și dense lui G. Tutoveanu, Tudor Pamfile, Iacov Antonovici, Victor Ion Popa ș.a., dar și mult mai puțin cunoscuților Chiricuță, ... și altei sumedenii de scriitori mărunți de prin partea locului. D.V. Marin își avea locul în vol.V, nemaiterminat.

Neșansa sa spre 70 de ani a fost un atac cerebral care l-a făcut inactiv câțiva ani buni, practic dispărând din istoria culturală locală, apoi fizic, din acest decor. A murit într-o sărăcie cruntă, o totală neglijare oficială, o aproape imediată uitare din presă, pentru că nimeni n-a mai scris despre el. Și, totuși, și-a jertfit viața pentru cultura Bârladului.

139. GRUIA NOVAC, un spirit în retragere.

„Autoritar, chiar prea autoritar profesor de limba română, om de spectacol pe scenă și în viață, pătruns de seva limbii române, are articolele consistente și apariția revistei Baaadul literar...prin care poate rămâne în istoria culturală a Bârladului”

(D.V.M.)

Foarte bun recitator și prezentator de spectacole patriotice

închinat lui Nicolae Ceaușescu, dovedit repede că a colaborat cu securitatea, profesorul bârlădean s-a bucurat de onorurile aferente muncii sale văzute și nevăzute. După 1989, era cu totul stigmatizat, dar știindu-i capacitatea creativă, i-am oferit pentru 5 luni postul de

director al nou înființatului radio local UNISON în defavoarea fiului meu, Sergius, care l-a întemeiat. Cine m-a trădat cel mai mult... ghiciți, pentru că având un curaj sfidător și putere media a revenit într-un prim plan, mai ales politic.

E un om de aleasă creativitate, cu o exprimare foarte elevată, cu simțul proprietății cuvintelor în limba română. Se vede și din cele câteva studii și cărți și din redactarea îngrijită a revistei Baaadul literar, înființată de Cezar Ivănescu, și cu destule eforturi ale sale de continuitate, pe bani publici. Chiar și așa, are meritul de continuitate a unui act cultural meritoriu și unic în peisajul cultural bârlădean.

Născut în 1935, în Basarabia.

Dintre contribuțiile sale: „Cumințenia lui Procurante”(volum de critică literară), Postfață la monografia Casei de cultură George Tutoveanu, un studiu despre poetul contemporan Cristian Simionescu. Prefațator pentru numeroși autori rămași anonimi sau puțini ajunși consacrați.

Gruia Novac, este un reprezentant în Agora a unui Bârlad cu tradiție culturală notabilă, este un om-spectacol deschis oricărei confruntări de idei. „Baaadul literar” e mărturia.

140. DANIELA OATU

*„Dintre sute de catarge,
adică de elevi-poeti, Daniela a ajuns o mare poetă azi,
printre profesori înconjurători și elevii ei în așteptare”.*
(D.V.M.)

N.16 aprilie 1967, Petroșani

La Liceu l-a avut profesor de l. română pe D.V. Marin pe care l-a asaltat permanent cu creații literare. A urmat Filologia, a ajuns profesoară la Școala 5, Vaslui.

A debutat în 1982, la Ateneu (Bacău) cu versuri, editorial cu vol. „Eternitate fragilă”, ed. Cronica, Iași, 2003. A mai publicat la Ramuri, Luceafărul, Oglinda literară, Tomis, Meridianul Cultural Românesc etc.

Opera:

- Eternitate fragilă, Iași, 2003
  - Teste cu poveste (2009)
  - Un senior al spiritului (împreună cu Th. Pracsu, Pim, Iași, 2011.
  - Ochiul de veghe (împreună cu Th. Pracsu), Bârlad, 2015
  - Pompiliu Constantinescu... Iași, 2016
  - Fantasmale Versului Rău..., Ed. Timpul, Iași, 2017.
- În „CRONICI ȘI RECENZII: Ion Gh. Pricop – Daniela Oatu sau secretele unei lirici la vedere” apărut în ianuarie 2018.

*„Destinu-i sisific
Și elevii îi cer
Să poarte oricând
O stea la rever”*

(Daniela Oatu – Numai dascălul)

141. DRAGA OLTEANU-MATEI, actriță populară.

De înțeles că avea puține legături sentimentale sau prin profesie, cu vasluienii și județul lor. Lumea o cunoștea și recunoștea prin aparițiile destul de frecvente la televizor și în filme, unde atrăgea atenția că „e multă” adică voinică, dar mai ales printr-un talent (autenticitate) de a da viață unui tip de femeie harnică, vajnică, deșteaptă și întreprinzătoare.

Că e cu farmec și înzestrare intelectuală naturală am descoperit-o în cele câteva interviuri realizate, cu ocazia Festivalului Național al Umorului „Constantin Tănase” (pe care l-am sprijinit peste 50 de ani), și a câtorva turnee ale Teatrului bucureștean. Nici unul dintre Teatre, cu excepția celui satiric, nu făceau rețetă la Vaslui, unde se juca și în condiții de frig și fără orgă de lumini, cu sala nu întotdeauna plină. Draga îi aducea pe spectatori, interlocutoarea Draga era întotdeauna scilpitoare, cu umor spumos și... esență în comunicare. A fost una dintre favoritele TVV, alături de Cristina Stamate (scânteie și conținut, „le avea cu vorbele”) și Stela Popescu. Nu se arăta prea favorabilă acestui mod de comunicare cu publicul (interviuri), pe scenă, însă, umplea întregul decor cum numai George Constantin mai reușea.

Pentru cât a comunicat artistic și pentru inteligența textelor proprii, de altfel, a fost și autoarea câtorva piese), Coana Chirița – Draga Olteanu Matei, în ultima perioadă retrasă la Piatra Neamț, merită să împodobească și aceste notițe istorice.

142. ION N. OPREA, bădia din Priponești

După ani și ani de comunicare telefonică, schimb de scrieri, vedere scurtă și protocolară, a venit ocazia să-l și vizitez, în liniște, acasă, pentru că „Ion N. Oprea, lucrează”. Mi-a plăcut expresia și am reluat-o în mai multe articole de prezentare a acestui creator de lume adevărată, care are 4 pereți din 4 acoperiți cu cărți atât din biblioteca personală cât și dintre cele pe care le citește. Ion de la Priponești, prietenul meu, este o enciclopedie portabilă (greu,

că suferă cu picioarele), mai bine o mașinărie de scris, care mă uimește zdravăn prin cât de multe cărți a reușit să tipărească: UN RAFT PE UN PERETE ÎNTREG! Că e amabil, prietenos, cu simțul umorului, și foarte apropiat sufletește, vă rog să subînțelegeți.

Că mi-a dat zeci de autografe... iarăși.

Că merită un loc important în cultura națională, la fel. N-a fost primit în Uniunea Scriitorilor, unde sunt creatori cu cel mult 2 volume de... prostii, poate tocmai pentru că a scris prea mult. Că apare public din ce în ce mai rar, e bine să țineti cont de vârstă; dar să nu vă înșelați, Ion este de o prospețime intelectuală rarissimă, are o stare creativă, cred, unică. Și, scrie, scrie... în liniște.

Să-l țină, Dumnezeu!

„Sisif a fost fiul lui Acolus, întemeietor și rege al Cetății Corint. Venindu-i timpul, se căsătorește cu fiica lui Atlas, cu care zămislește mai mulți copii – spune legenda. Documentele vremii mai consemnau că el ar fi fost și tatăl celebrului Odiseu. Și Sisif, zeul, ca și oamenii, nu și-a văzut de treburile împărăției și de frumuoasa lui Acolus și mușcat de invidie (care pe atunci încă nu era declarată păcat), se amestecă în aventurile amoroase ale lui Zeus, stăpânul lumii antice și al cerului ce-o acoperea, și-i face un fel de publicitate mondenă și moralistă măritului dirigitor. Stăpânul se mânie și-l supune pe Sisif, precum caralii din închisorile comuniste pe cei închiși, la o pedeapsă absurdă, la prima vedere, absurdă și perpetuă, dar definitivă, de exterminare: să urce pe coasta unui deal un cogeamite bolovan și odată ajuns pe creastă, să-l prăvale până jos pentru a-și relua iarăși, la infinit, împingerea bolovanului spre vârful gorganului.

Acum, de ce am adus eu vorba despre acest personaj din legendele grecești, într-o prefață a unei cărți omagiale, închinată unui pământean din zilele noastre?! Pentru că noi oamenii, folosim comparația ca argument și atunci când subiectul de comparat este un rege celebru, iar atunci discursul pare și mai convingător” își începe pledoaria scriitoricească Constantin Hușanu, membru al USR, când scrie prefața la „Omagiu Ion N. Oprea” (autori dânsul și prof. Ana Dumitrescu) la împlinirea vârstei de 80 de ani, editura PIM, Iași, 2012, 391 pagini.

Povestea fiind la început, (co)autorul cărții continuă ceea ce a intitulat „în loc de prefață”, p.17-21):

”Și astfel, pe talgerul Balanței asemănărilor dintre Sisif și amicul meu de o viață, Ion N. Oprea, voi pune niște fapte (greutăți). Pe celălalt talger, al credibilității și acceptării argumentației de către cititori – las realitatea să vorbească.

Dar să pornim cu începutul. Cine este Ion N. Oprea, de-i compar eu viața cu pedeapsa lui Sisif? Fac, cumva, un exces metaforic? Pun în pagină un portret literar bine cosmetizat, de

dragul prieteniei și a colaborării noastre din timpurile faste și nefaste? Cititorul să mă judece! Și să mă judece ca pe un impostor creator de zeități pământene, chiar dacă eu le-aș numi excepții de la regula credibilității.

La urma urmei, chiar și Sisif, cred, că a fost o creație-parabolă a inteligenței grecești, pentru a ilustra cât mai plastic zădărnicia eforturilor sau, dimpotrivă, forța umană de a suporta o pedeapsă nedreaptă, așa cum mulți români au suportat-o în nu prea îndepărtatul secol apus cu toate ale sale...

Dar să fiu mai explicit. În cazul de față am recurs la fabula lui Sisif, nu pentru a-i compara eforturile sărbătoritului cu o pedeapsă, deși mai subiectiv gândind, – cam seamănă, ci cu o tenacitate și capacitate de a lăsa lumii o operă grăitoare despre români, cu riscul de a-și ruina sănătatea!

Câți din conaționali noștri au asemenea aplecare spre înălțimea sacrificiului de sine pe altarul binelui general, pentru slăvirea înaintașilor, tot niște Sisifi la rândul lor, dar loviți de pedeapsa uitării?

Să-ți trăiești viața doar cu condeiul în mână, zi și noapte, pentru altceva nemaiavând timp și spațiu, ține de un înalt ideal! Pentru unii hedoniști pare o absurditate, așa cum este socotit și mitul lui Sisif, o renunțare păguboasă la plăcerile vieții unice – și aceea prea scurtă pentru îndeplinirea dorințelor noastre! Absurditatea, însă, desființată de filosofia plăcerii (ca unic scop), ar fi conservat omenirea în stadiul de grotă! Și ar fi înclinat balanța spre o zonă mai întunecată a progresului omenirii, ceea ce, cu siguranță, nu e de dorit. De unde și viața, a toate știutoare, scoate din arhivele ei genetice, ființe gata să-și asume sacrificii.

Răsplata? Da, există o lege a dorinței de a fi răsplătit pentru sacrificiul tău. Ostașii primesc decorații, deși cunosc oameni, unul este chiar în această carte, care și-a periclitat viața nu pentru decorații și citări pe Ordin de Zi - ci pentru patrie - mama lui spirituală, cu tot ce este și ea: părinți, copii, iubite, prieteni și cunoscuți, ogoare de îngropat primăvara semințe de speranță.

Ion N. Oprea nu a îngropat, ci a scos la lumină, așa cum se va vedea din cuprinsul acestei cărți, - roade de aur, lăsate să ruginească, deși aveau dreptul să sălășluiască în conștiința contemporanilor, pentru simplul motiv – de a ști de unde venim și ce bogăție sufletească respiră în urma noastră și plânge să fie scoasă sus, pe înălțimea unde Sisif își urca bolovanul – și acolo să rămână, sub auspiciile unei altfel de mitologie. I.N.O. le-a auzit bătăile inimii și le-a întins o mână pentru a-i așeza în vraful de cărți elaborat într-un timp record. Când ajungea cu urcarea unei cărți pe picul desăvârșirii – se rostogolea din nou în arhive și începea urcușul alteia.

Și pentru ca mărturisirile mele să nu fie confundate cu literatura publicitară, voi încerca să le susțin cu date din cărțile lui I.N.O., ce se înalță într-un vraf de peste jumătate de metru pe noptiera mea, 35 la număr și ale căror titluri le veți întâlni în spiciurile colaboratorilor mei la scrierea acestei cărți omagiale, la 80 de ani ai lui. Eu doar le voi aminti numărul de pagini: în cele 35 de apariții editoriale sub care își pune numele și viața, numărul paginilor se ridică la 12.426! Dacă socotim că această enormă cantitate de informație a fost selectată, prelucrată, și pusă în operă în mai puțin de zece ani și că privirile sale prin arhive și biblioteci au zburat peste zeci de mii de pagini de documente, la care se mai adaugă un număr impresionant de colaborări la ziare, reviste, almanahuri și publicații de specialitate – avem un tablou aproximativ al urcușului pe dealul lui Sisif de către amicul meu Ion N. Oprea.

Această cantitate enormă de zile-muncă (în care se includ și nopțile) – și pe cei care știu ce înseamnă munca cu cartea îi sperie - a determinat pe semnatarii materialelor din această lucrare să-l numească și să-l considere: „*Condei prolific, combativ, competitiv...*” –dr. și poetul **Ion Hurjui**; „*Om dotat cu perseverență și migală, dublate de pasiune, vigoare și respect pentru cuvântul tipărit*” – **prof. Vasile Fetescu**; „*Ion N. Oprea reprezintă un adevărat mentor, un sfetnic înțelept și îndrăznesc a-l considera un apropiat prieten, și omul-surpriză*”, **Ioan**

Grămadă;; „intr-o zi – iertați-mi franchețea – nu veți mai fi, dar cărțile Dumneavoastră vor rămâne”, avertizează dar și încurajează – **Vasile Șuvoială**, de loc din **Balta-Oii, Bârlad**; „alăturându-ne celor ce vă sărbătoresc la aniversarea a 80 de ani de viață, nu putem exprima mai mult decât ceea ce Sfânta Scriptură ne învață, că această vârstă patriarhală reprezintă binecuvântarea biblică de care Dumnezeu v-a făcut părtaș, ca răsplată a lucrării după Voia Sa”- spune **prof. Gheorghe Clapa**;; „domnul Ion N. Oprea este un adevărat Negruzzi contemporan care, răsfoind și cercetând atent sute de ziare și reviste a reușit să facă un lucru extraordinar de bun prin aceea că pune la dispoziția noastră, un material atât de vast și de cuprinzător, care altfel ar fi rămas înmormântat în arhive și peste el s-ar fi așternut un și mai gros și greu „colb” al uitării”- **prof. Alexandru Mănăstireanu**; „Indrăgostit de arhive, Ion N. Oprea selectează din uriașul izvor de informații, cu o cumpănită migală” – **Lucian Vasiliu**; „Cartea Dvs deschide minții noi ferestre de gândire și căutare, vă înalță și vă ține, fără îndoială, la loc de cinste pentru totdeauna. Ea alimentează făclia culturală ce arde permanent de sute de ani în acest colțișor al țării” – **Mihai Pop**, fost profesor de limba engleză la Liceul nr. 2 din Rădăuți, astăzi locuitor al Germaniei.

Și lista aprecierilor ar mai putea continua pe multe pagini...și le veți întâlni lecturând această *carte-monument* înălțat sânguinței, destoiniciei, hărniciei, râvnei, strădaniei, priceperii, seriozității, capacității de concentrare și răbdare, închinării vieții unor idealuri înalte, sacrificiului de sine, pentru a demonstra că poporul român a avut oameni de seamă, de mărețe înfăptuiri, necunoscute de o Europă care ne-a luat sub umbrela ei drept consumatori de supraproducție capitalistă. Că am avut și avem oameni de înaltă calitate morală, profesională, științifică care au uimit lumea și au pus la temelie civilizației o cărămidă românească, e clar.

Ion N. Oprea, ca cel care îi citesc primul manuscrisele, străin aroganței, fuduliei, infatuării, înfumurării, îngâmfării,

lăudăroșeniei, trufiei, vanității – citește și scrie zi și noapte, taie și adaugă, cântărește și apoi scoate la lumină doar ce este luminos. Când crezi că are cartea gata, o ia de la capăt, vine cu alte și alte completări, face corecturi când nici nu te aștepți! Fac aceste aprecieri în cunoștință de cauză, mă repet, ca unul ce i-am descifrat manuscrisele și i le-am pus în pagină de computer. În laboratorul său de creație, unde adesea fac popasuri, greu găsesc un loc de așezare. Pereții apartamentului îi sunt plini de cărți, de fotografii ale celor dragi, din familie și prieteni – Constantin Clisu, Alexandru Tacu, Vasile Fetescu, Constantin Ostap, Ionel Maței, prof. dr. Dumitru V. Marin, Virgil Giurgea, - de un tablou schițat de maestru Neculai Ciochină cu chipul lui Alexandru Mânăstireanu, altul de Mircea Popescu cu chipul gazdei, de o pendulă ce-i măsoară clipele vieții de osârdie, masa plină de mauscise și un laptop la care a învățat să opereze anul acesta, patul din dormitor încărcat cu documente ce stau la baza cărților în lucru, numai de el știute cum să le mai descurce, și un locușor de circa un metru rezervat mie când îl vizitez. Aici îmi dăruiește ultimul volum tipărit și autografiat – apoi se lasă o tăcere ce cuprinde camera cu porumbeii ce-i gânguresc în balcon. Nici un cuvânt nu poate înlocui clipa măreață a edificării unei noi cărți ea este încărcată cu prea multă trudă, cu prea îndelungată urcare pe panta desăvârșirii pentru a mai putea fi evocate. Tăcem împreună în fața unei opere scoase din tăcere! Timpului i-a mai fost smulsă o împlinire. Omul trecător prin efemeritatea vieții i-a biruit tăișul coasei ce ne scurtează zilele, cu un lucru ce nu mai are moarte – cu O NOUĂ CARTE DESPRE VIAȚĂ. Când ieșim de sub imperiul acestei clipe solemne, Ion N. Oprea se scutură de sentimentul înălțător ce te cuprinde la sfârșitul unui vis și-mi pune în valizuta mea, adesea neîncăpătoare, proiectul unei noi cărți! Plec din apartamentul său de pe malul drept al Bahluului, copleșit de îndrăzneala acestui om decis să împingă iarăși bolovanul lui Sisif pe panta nemuririi. Grea viață și-a asumat! Dar cine i-o știe pe deplin? Doar cei care muncesc ca și el!”

Recitind scrierea lui Constantin Hușanu, cel cu care la Bârlad am editat un ziar în care scriam despre oamenii care lucrau niște bijuterii – rulmenți de tot felul – care mergeau mai în toate țările lumii, inclusiv în cele imperialiste și trimiteau înapoi valori bănești și felicitări, mi-am adus aminte și de țărani, deveniți muncitori, și de cei de pe Calea Zeletinului, înaintașii lui Dumitru V. Marin, profesorul, doctorul în limba rămână, etnograf, folclorist, ziarist, editorialist, prieten bun cu radio, televiziunea și cu mine, profitând de discursul lui C.H. din Pungești-Vaslui, și m-am întrebat, Sisif e de pe malul drept al Bahluiului, de loc din Priponeștii-Tutovei lui George Tutoveanu, prins în muncă, precum cel de la Giurgioana-Bacău?

DVM, de la un timp DVMZ - 75

Se apropie luna aprilie, răsună valea Zeletinului, Giurgioana este în fierbere, vestea a străbătut tot Bacăul, Iașul, de Vaslui nu mai vorbim, publicațiile locale, radio-TV fac pregătiri, emoționat, încurcat cu pregătirile, DVM, pardon, DVMZ, încurcat cu adresele celor invitați la eveniment, că el este sărbătoritul la împlinirea a 75 de ani de viață, mi s-a adresat telefonic și ca să-mi bată indirect obrazul că nu mă înscriesem, încă, în corul adulților domniei-sale, m-a chestionat șugubăț - „Ioane, dă-mi numărul de telefon a lui Mircea Snegur, că i l-am rătăcit... de-acum cinci ani”, când, adresându-se „prietenului lui de la Vaslui”, l-a felicitat la cei 70 de ani, de atunci.

N-am putut răspunde solicitării - că eu cu președinții de țară, cu prim-miniștrii, niciodată în Viața mea nu le-am simțit căldura mâinilor lor, nici răsuflarea binefăcătoare urechilor mele, dar am înțeles că invitațiile pentru foștii noștri președinți, Ion Iliescu, cordialului Emil Constantinescu, Traian Băsescu, chiar pentru regele Mihai I, dacă nu s-or fi rătăcit, erau plecate

de mult... Ba, intrând în aerul pregătirilor, nu știu cum s-a făcut l-am visat pe DVM, de odinioară, că muncea să-l convingă și pe Piotr Lucinski, Omul rușilor, ce Lucinski!, pe Francois Mitterand, cândva președintele Franței cu care avusese norocul începătorului, îndrăzneala cunoscătorului, valoarea îndrăznețului, pe Nicolae Ceaușescu, reabilitat, făcând drumul către Vaslui pentru participarea la aniversarea celui născut la Giurgiuoana...

DVMZ își prezenta CV-ul, așa cum se procedează în asemenea caz (trec peste studii, activitate didactică, publicistică, că-s treburi mărunte și vizez superlativale, prezentate de el sau de noi cei care l-am însoțit la evenimente festive anterioare): „omul cu 60 de studii științifice publicate în ziare și reviste, peste 750 de editoriale, mii de emisiuni și interviuri, inclusiv cu 9 președinți de Stat, 14 prim-miniștri, miniștri, Regele Mihai, parlamentari de tot felul, inclusiv dintre cei europeni”; „Cartea lui, „Zăpadă pe flori de cireș”, 274 de pagini, scrisă în 1999, este „primul roman din Vaslui”, de aceea a fost reeditat în 2014, cu revederi și adăugiri, prelungindu-l la 280 de pagini”; publicația Meridianul, Vaslui-Bârlad, este „o operă pentru un timp și o ilustrare a unui mediu unic”, cum l-a caracterizat Emil Constantinescu, fost președinte a României, „o carte dintr-o viață în acțiune”, părerea prof. dr. Marian Petcu – București; „onorat cunumeroase diplome, distincții și premii, Ordinul Ziariștilor, clasa I-a, invitat la BBC, în emisiuni speciale, în Turcia (Istanbul și Ankara) și televiziunea Canadiană din Montreal”; singurul vasluian în Dicționarul etnologilor români din toate timpurile pentru că “deschide o poartă către recuperarea integrală a acestui prețios element de patrimoniu” (prin) revista Ion Creangă și activitatea lui Tudor Pamfile; singurul vasluian cu 9 fișe personalizate în „Istoria jurnalismului din România, în date”, coordonator prof. dr. Marian Petcu; primul Cetățean de onoare al comunei Podu-Turcului, județul Bacău, 29 martie 2011, cetățean de onoare al comunei Prisăcani, județul Iași, 24 august 2014, Cetățean de onoare al comunei

Țepu, județul Galați, 30 septembrie 2014; Volumul omagial „Marin 70”, îngrijit de Val Andreescu, 2011, cu 70 de autori, 70 de mărturii, 70 de autografe pentru 70 de ani ai săi, cuprinde mărturiile ale 4 academicieni, 4 președinți de stat, 17 doctori în științe, restul jurnaliști, scriitori, persoane publice și administrative.

Despre DVMZ, Omul, referințele, la fel, îl înobilează: Coleg de partid - nu sunt mulți prieteni ca el, susține Dan Albescu - Marin 70, p. 14; este omul performanțelor - a reușit să împlinească o vârstă nobilă, Mihai Apostu, tot în Marin 70; și tot acolo - e modest și liniștit, ni-l recomandă Gheorghe Balan, care îl cunoaște din copilărie; știe că-i trecător, spune o noutate Corneliu Bichineț; un drag septuagenar, altă noutate de la Mărioara Buraga; e un invers - cetățean și prieten, după Jan Ciupilan; omul care sfințește locul îl prezintă Emil Constantinescu, președintele, de unde o fi aflat; continuă arta îmbogățirii, înfrumusețării și valorificării limbajului nostru, expus la influențe și provocări, susține P.S. Corneliu al Hușilor; e impresionant în câte domenii a fost în top, își dă cu părerea Cristian David; ce a realizat fiul lui Vasile și a Tudorei, ca om de-al nostru, e greu pentru o viață de om, ne șoptește Gabriela Iacobescu; un as al presei, îl vede Vicu Merlan, istoric, dar și conducător de revistă - Lohanul; un om care face, crează, construiește, edifică - George Stoian; prietenul său de suflet, îl susține Avram D. Tudosie...

Mare personalitate, „meritul lui nu cere răsplată, cere cinstire”, spune Petruș Andrei de la Puiești; „un infatigabil căutător”, îl prezintă Theodor Codreanu, eminescologul; „un Don Quijote” - Adi Cristi; „un mare patriot” - Acad. Ion Dediș; „primul om de televiziune din Moldova” - Petru Frăsilă; „se transformă în exemplu” - Alexandru Ionescu; „Spectacolul unei personalități este Marin” - Theodor Pracsiu.

Integrator în cetate, „actant perseverent”, în „Când floarea de cireș...”, Simion Bogdănescu; „Un om al cetății”, Valeriu Lupu; „un adevărat învățător”, Mihai Miron; „un

feromon specific”, Vasile Puf; „un marcator al postdecembrismului”, Adrian Solomon; „un deschizător de drumuri, îndrumător și formator de condeie”, Ion N. Oprea.

Valorificator a ambițiilor jurnalistice prin muncă, „rodul unui zbugium constant”, îl vede Vasile Arhire în „De la cuvinte la numere”; „nu aş putea să nu fiu recunscător unui asemenea om...”, scrie Val Andreescu în „7 decenii de trăire incandescentă”; „Confirmarea convingerilor de care am fost animați”, vede Ion Iliescu parte din scrierile lui DVM; „Aveam unde să învățăm”, memorează Adina Huiban; „...aflu și știi că DVM este și un foarte bun profesor”, spune zelețineanul C.D. Zeletin.

Vizionarul este considerat DVM de alți dintre confracți: „Vizionar și destul de generos...”, îl etichetează Mihaela Băbușanu-Amalanci în „Tânăr în gând și faptă”; „tot ce a scris se bazează pe o bună și reală documentare”, Mona Bujor; „școala vasluiană de jurnalism a constituit o ambițioasă rampă de lansare a valorilor”, Laurențiu Chiriac; „o amprentă clară în jurnalismul vasluian”, Costin Clit; „el, ca profesor, ne-a învățat și deschis aripile către cunoaștere”, Radu Corozel; „a fost, este și a rămas inițiatorul curentului informativ de calitate”, Levente Csaba Szekely; „o prezență activă de peste două decenii”, Laurențiu Șoitu; „contemporani, nu-i tulburați Eternitatea lui DVM!”, Ioan Măcnea; „Când și câți vor putea să-i egaleze performanțele lui DVM?”, se întreabă Ștefan Șerban, alăturându-ne și noi celui care ne crează asemenea stări de mirare și aprecieri pozitive.

Alte aprecieri ne sporesc starea de bine, atunci când gândim la DVM: „are un stil de vorbire incitant”, sesizează Gheorghe Cârjă; „Spirit viu și critic, nu irosește laudele”, spune Vasile Chelaru, adresându-ni-se, și se întoarce către DVM, adăugând „La mulți ani... să trăiți!”; „biruința e numai a lui, și a obținut-o”, ne vestește Mircea Coloșenco; „savant, în întreg spațiul românesc”, îl vede Mircea Snegur, fără a ne argumenta susținerile care ni se par mult binevoitoare; „i-a plăcut totdeauna

să construiască”, Marius Vlad; „acordați-i încredere lui DVM”, îndeamnă Călin Popescu Tăriceanu.

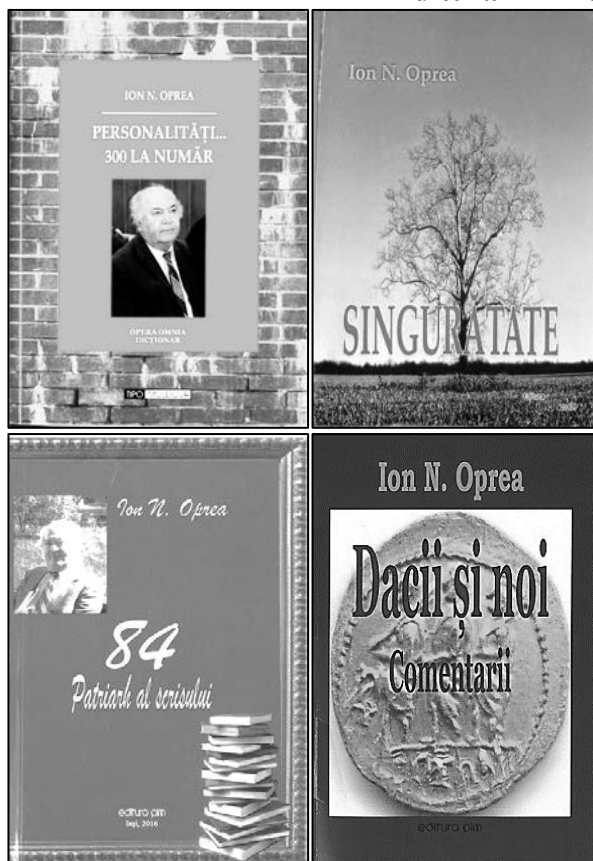
Vreți să-l ascultați pe DVM, actualul DVMZ, filosofând? Citiți-l!: „În primul rând, să nu uităm noi, cei vii, azi... Și, poate, se va mai apleca cineva asupra acestei cărți, măcar pentru genealogie...”, spune când vine vorba despre „Giurgioana-Bacău, Sat-Biserică-Oameni”, 2011; „Nimeni nu știe cât e de singur! Dar nici ce prețuiește... după”, „Marin D.V.- Opera în câmpul critic și valoric național”, 2013, FOTODOCUMENTE; „...Norocul...în preajma celor aleși, se poate chema profesionalism!”, Ceaușescu -...- Bănescu, Mitterand-Snegur-Iliescu, Lucinski-Constantinescu, Regele Mihai I (evocări de reporter)”, 2014; „Și Gloria se obține pe rând, oricâți ar bate la porțile ei... E trist când Gloria vine, totuși, mult prea târziu!”, scrie DVM, dar și „mai trist este, zic eu, cândeai se cuvine, dar oameni din preajmă, arătându-ți copita nerecunoscătoare, care, și în anii noștri devine tot mai inevitabilă, trece cu buldozerul peste tine truditorul pentru că tu, tot scriind, nu ți-ai găsit timp să stai cu dâștii pe Corosso la... băut”, l-am repetat tot pe DVM, dar în altă topică...

Răsfoiesc cărți, reviste, citesc și recitesc paragrafe, cărțile lui DVM, câte are la număr până acum când mâine-poimâine aniversează 75 de ani, 22-24 de volume, eu, INO, la o asemenea vârstă nu aveam decât vreo 5-6, cât despre publicistică, nu există loc și timp pentru măsurat, în timp ce DVM conduce și scrie zi de zi editoriale și tot soiul de articole, știri și știriluțe, dintre ultimele unele referitoare și la mine, eu, INO, scriu, scriu, pe colțuri de pagini de la prieteni, și observați dumneavoastră, la Casele (revistele) unde șefii au plecat în excursiile lor, unde vom ajunge fiecare până la urmă, nici nu mă mai publică... sau dacă o fac, nu știu de unde se vor fi molipsit, tot spațiu pentru o știre îmi pun la dispoziție. Probabil atât merită, dacă mai merită bătrânii sau o fac din îngăduită politețe. Bătrânii...

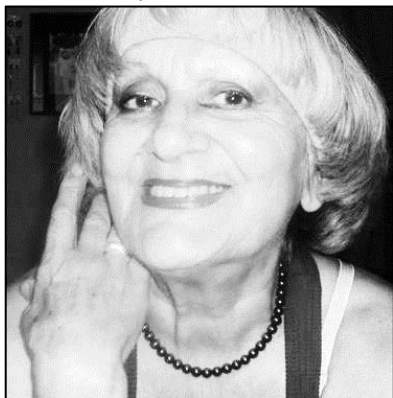
Așa că, DVM-DVMZ, nici o grijă sau teamă, să o încheiem într-o notă optimistă, îți spune și INO, hai, ca din cărți, „să vorbim în timpul vieții noastre și nu a altora”, acum la 75 de ani, împliniți, ai băcăuanului-vasluianului, Coane îți zic LA MULȚI ANI, CU SĂNĂTATE!

Ion N. Oprea - Iași
Monografist, scriitor, jurnalist
martie 2016

(75 - D.V. Marin - Volum aniversar
Editura PIM Iași, 2016)

143. LETIȚIA OPRIȘAN, mignonă, dar mare pictoriță

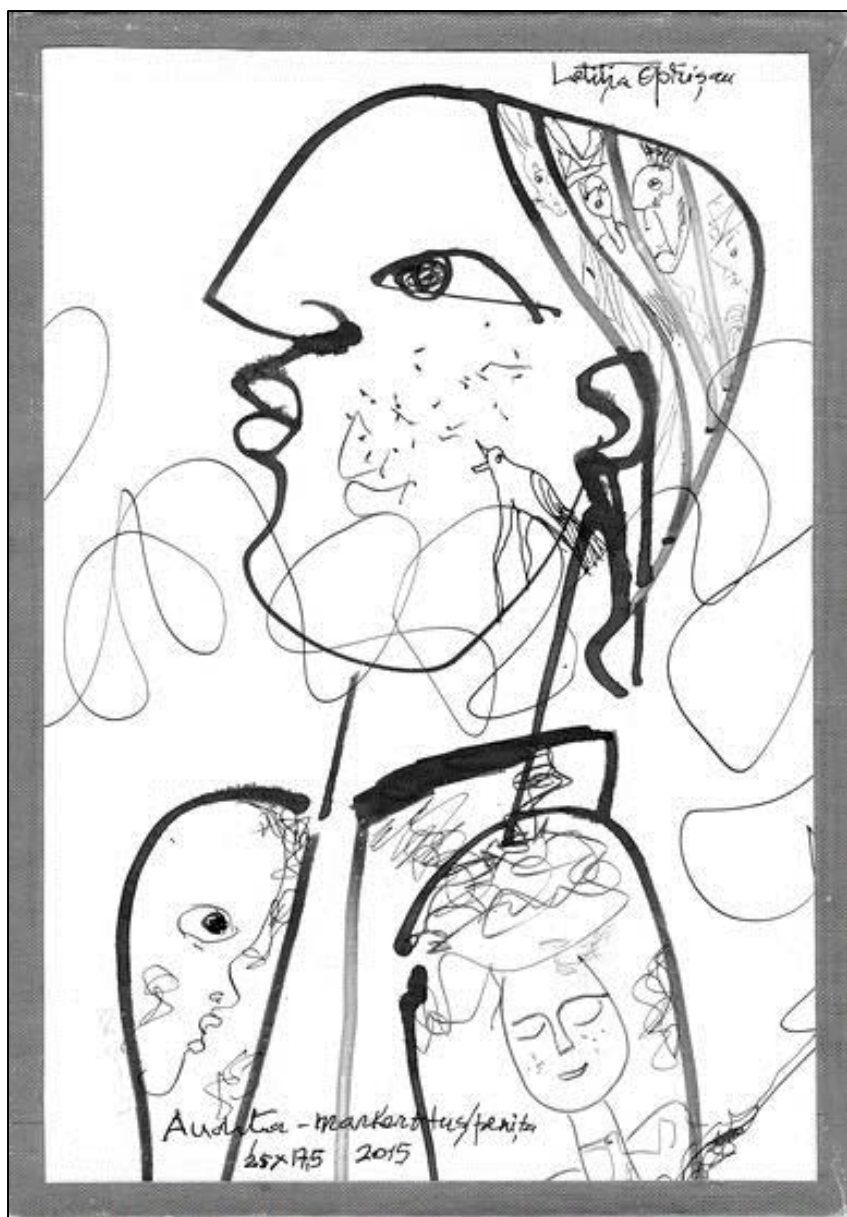
Letiția, cea de la Podu Turcului, e foarte cunoscută în „meseria” de pictoriță abstractă și aproape necunoscută ca doamnă ce este, acum, la o vârstă onorabilă...dar, tot singură. O luptătoare cu sânge de țaran din Căbești (unde s-au născut alte 8 personalități în frunte cu matematicienii frați Spulber), destinată a fi învingătoare într-un domeniu greu de încercat, ba, cred că e și o deschizătoare de drumuri pentru Năstase Forțu , Alexandra Nechita ș.a..

A participat la mai multe întâlniri „culturale” la Podu Turcului, printre care aniversarea a 55 de ani de la absolvirea primei clase de liceu cu 11 ani de studiu, 1959, la Întâlnire promoțiilor, la sărbătorirea Ansamblului „Privighetorile Zeletinului”, la lansarea cărții *Prima clasă/ Personalități de pe Valea Zeletinului* , Iași, Pim, 2014,330 pag. dintre care face parte.

Am publicat-o frecvent în revista internațională *MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC* , la sărbătorirea căreia a venit special cu o expoziție de la București, ba chiar și la *Omagiu cărții și culturii vasluiene*, în 5 ediții, în organizare privată.

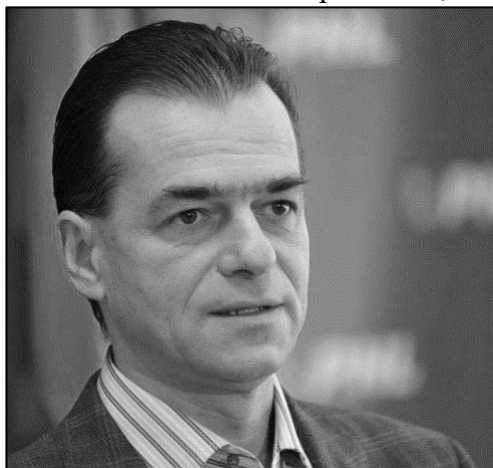
Este o doamnă adevărată cam prea sfoasă, dar ageră în convorbiri și cu o înțelepciune a vârstei care o fac simpatică, plăcută și care o onorează.

Letiția OPRIȘAN – AUDITOR

144. LUDOVIC ORBAN, prim-ministrul de azi... și președintele PNL.

Destin asumat de politician, nevoit să stea în umbra altora

destul timp pentru a căpăta experiență. Ascensiunea lui Crin Antonescu și a președintelui Klaus Johannis e datorată în mare parte lui Ludovic Orban, cel protejat la un moment dat de influentul său frate (în prezent ambasador la Washington după ce a fost șeful SIE) și sigur

de organizația PNL din București pe care a condus-o niște ani. Pentru că a fost atacat și implicat în cercetări penale ale DNA, a renunțat la candidatura pentru Primăria Capitalei și n-a mai candidat la ultimul Parlament.

Într-unul dintre cele vreo 6 interviuri luate de-a lungul anilor, declara că se simte pregătit să fie ales președintele PNL, iar dislocuirea unor femei cu el pare a fi de bun augur, la alegerile din 26 mai 2019, partidul său devansând cu aproape 3 procente veșnicul învingător PSD. DE LUNI BUNE E PRIM-MINISTRU.

Întotdeauna i-a prețuit pe vasluieni, l-a promovat în campania electorală pe Marin Dumitru, pentru care a venit la Vaslui, înainte de susținerea specială a lui Tăriceanu – Prim ministru, a cunoscut activitatea grupului de presă, care, însă, a intrat în mare neînțelegere cu PNL-ul local.

Doar, cuvintele lui, la aniversare, aici:

ENERVANT...

Membru al P.N.L. de curând (prin absorbția cu Acțiunea Populară a președintelui Emil Constantinescu, 2008) l-am reținut pe profesor când a fost prezentat în Congresul de unificare ca om de succes care „sfințește locul”.

În diverse împrejurări ne-am revăzut, m-a sunat la telefon de mai multe ori, iar la Congresul P.N.L. (de alegeri) mi-a dovedit că are cu adevărat coloană vertebrală prin ce a afirmat, susținut și votat, iar, cum de atunci a trecut ceva vreme, constat și o loialitate ieșită din comun, pentru acest sector al vieții sociale, politica. „Eu cred în steaua dumneavoastră pentru că aveți cu ce și pentru cine” mi-a transmis pe 28 martie 2011, domnul profesor. Consider o încurajare pentru toată viața mea.

Desigur, că îl prețuiesc pentru realizările sale în media, pentru voința sa (s-a „bătut” cu un întreg partid) și pentru încrederea sa în viitor. Mărturisesc a nu-i cunosc opera dar am reținut că este lider de presă de multă vreme și are câteva cărți foarte bune, printre care și un roman.

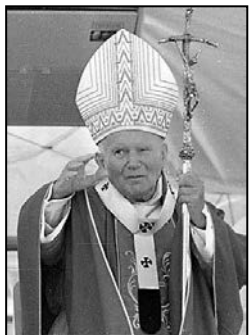
Îmi amintesc de vitalitatea sa în campania electorală din 2008, în care l-am sprijinit cu toții, în primul rând (de) primul ministru Tăriceanu și actualul președinte, Crin Antonescu.

Uneori e enervant, cât optimism are. A daug deci, și urarea mea de „La mulți ani!”.

Ludovic Orban,
senator, București
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011)

Dincolo de politică, Ludovic e un excelent interlocutor... cultural.

145. PAPA IOAN PAUL AL II-LEA

În 1991.. (!?) în căutare de bani pentru a susține nou înființatul „Studioul de televiziune și radio Vaslui” mi-am încărcat familia în Dacia mea cea roșie, mi-am închipuit că voi vinde miere să schimb pe ceva mai folositor adică aparat de radio cu ceas, aparat foto ș.a. drept care am pus 2 bidoane pline din care cauză doamna Marin, soția, a stat pe ½ loc tot drumul de vreo 2000 de km., am trecut pe la Siret – Lwow cu mari greutateți (numai să trecem granița către Polonia trebuia să așteptăm o săptămână la o coadă de 17 km.) cu câini polițiști asmuțiți asupra noastră (speriindu-mi copiii), cu răutate extremă a vameșilor și ucrainenilor, cu îndrăzneala de a mă ține după un echipaj al poliției (și așa un grup de huligani a vrut să ne răstoarne, au dat cu parii în mașină, ne-au înjurat în mai multe limbi ale pământului, așa era de înrăită lumea). M-a salvat cunoașterea limbii ruse ...

Convoiul Papei în papamobil a trecut pe lângă noi, aproape de Krakovia, printr-o mare de oameni, și Papa Ioan Paul al II-lea de origine poloneză avea o spetează care-i ținea mâna spre binecuvântare și semnul crucii. A doua zi am ajuns în piața Centrală, circulară, lângă castelul lui Miron Costin, ne-am așezat la rând lângă scenă, fără să știm de ce, am făcut fotografii, am filmat pentru TVV. Marea de oameni s-a prosternat când și-a făcut apariția Sanctitatea Sa, căruia i-am sărutat poala veșmântului când a trecut pe lângă mine și care ne-a binecuvântat cu semnul crucii și cunoscuta expresie „Pax Vobiscum”. Garda sa ne supraveghea foarte atent, nu permitea să-i adresăm întrebări,

dar am înregistrat scurta cuvântare a Papei, pe care, mereu am considerat-o un interviu cu Sfântul Părinte și o binecuvântare cerească.

Mare, mare, șansă pentru niște muritori din Moldova, nedormiți de 2 săptămâni, prigonți de „ucrainți”, să se afle practic sub mâinile binecuvântătoare ale Papei, într-o adunare de aproximativ 100.000 de oameni, după ce peste un milion l-au întâmpinat prin oraș.

Am mers peste 1600 de km în Polonia, fără să dăm de vreo gaură în asfalt.

Am văzut de ce Polonia era mult mai înaintată decât noi în organizarea agriculturii (toți își aveau tractoare pe două roți de tractat, tot felul de unelte agricole), cât de mult face să ai căi de circulație și transport bine puse la punct.

M-am întors cu bidoanele pline de miere acasă, pe la Albița, trecând pe la Edineț, Soroca, Chișinău. Comerțul pe deplin eșuat. Copiii foarte oboșiți, noi, așisderea, cheltuieli corespunzătoare unui asemenea drum. Prin hurducăturile din Republica Moldova și mai ales prin Moldova noastră ne-au sărit din cap ideile să mai facem vreodată o asemenea deplasare.

Am considerat excursia pe deplin împlinită prin binecuvântarea Papei Ioan Paul al II-lea pe care l-am privit de la câțiva zeci de centimetri. Invitat de Președintele Emil Constantinescu, la vizita de la București a Papei, n-am mai reușit performanță, filmând festivități doar de la mare distanță, degeaba am fost eu primul care am înființat televiziune privată din țară. Binecuvântarea îndeaproape a Sanctității Sale rămâne pentru totdeauna unică, deși am mai fost binecuvântat de Patriarhul Teoctist, Patriarhul Daniel și mai mulți înalți preoți ortodocși.

NE-A BINECUVÂNTAT PAPA...

Fericitul Papă Ioan Paul al II-lea (născut Karol Józef Wojtyła, 18 mai 1920, Wadowice, Polonia - † 2 aprilie 2005,

Vatican) a fost papă al Bisericii Catolice - episcop al Romei - și suveran al Vaticanului ales în 16 octombrie 1978.

Pontificatul său de 26 ani (octombrie 1978 - aprilie 2005) este considerat al treilea ca lungime din istoria Bisericii Catolice, în urma Sfântului Petru (estimat între 34 și 37 ani) și al lui Pius al IX-lea (31 ani).

În august 1991 a făcut o vizită în Polonia natală, unde a fost primit de popor cu un entuziasm nemaîntâlnit și s-a bucurat de onorurile oficiale. Printre cei binecuvântați de el s-a aflat și familia Marin, în întregimea ei, în Piața Miron Costin, din Cracovia.

Mulți, foarte mulți kilometri Sanctitatea sa a binecuvântat din papamobil miile de oameni care-l așteptau pe lateralele căilor de acces. Era un pelerinaj nemaivăzut al polonezilor către locul întâlnirii din imensa piață a Cracoviei cu fundal impresionantă casă a boierului moldovean Miron Costin, monument de arhitectură.

Supravegheată de călugări catolici dar și de o rețea densă a securității poloneze, cu grupuri isterizate (cei câțiva români, cu gândul să nu ni se fure bagajele sau chiar mașinile, priveam detașați la creștinii aceștia pe care-i consideram dușmani). Când Sanctitatea Sa a ridicat mâinile a binecuvântare „Pax Vobiscum”, toți ne-am prosternat, înțelegând instantaneu cine a răsturnat comunismul în Polonia, adică politica suveranului pontif bazată pe înțelegere și evaluare lucidă a situației specifice, dar în liniște și pace. La noi era prea mare satisfacția populară după executarea Ceaușeștilor. La ei n-am auzit cuvântul răzbunare.

M-am înțeles bine cu polonezii, mai bine decât mă așteptam, poloneza fiind o limbă slavă (veche), eu vorbind în limba rusă, iar când afirmam că sunt român, automat ne erau prieteni pentru că-și aduceau aminte de salvarea tezaurului lor

și de sprijinul din timpul războiului pentru refugiații polonezi. Eram „priateli” dar nu prea cumpărau de la noi (de la mine, miere cu care m-am întors acasă, fără vreun zlot în pungă).

Sub semnul crucii arătat de Papa Ioan Paul al II-lea, ca și din alte ocazii, am priceput cât de apropiate sunt religiile catolică și ortodoxă și nici acum nu înțeleg marea schismă și nici de ce nu are loc acea reunificare, idee care l-a adus la București pe Suveranul Pontif câțiva ani mai târziu. Susținerea populară într-o asemenea majoritate mi-a dat de gândit și m-am întrebat dacă nu ne îndreptăm către o altă - nouă dictatură a Bisericii. Mi-am zis că religiozitatea unei nații este sau nu este, iar înalții ierarhi o pot susține cu personalitatea lor.

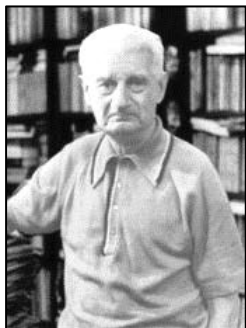
Acolo am înțeles harul Marelui Papă, canonizat mai apoi, de a electriza masele, insuflând credință și încredere. Am fost foarte aproape de Papă i-aș fi putut atinge veșmintele dar mi-a fost frică să nu fiu considerat atentator sau terorist. Experiență cu totul unică.

Am mai fost și în Cetatea Vaticanului de 2 ori, am urcat pe Catedrala Sf. Petru, am asistat la Mesa altui Suveran catolic, dar n-am mai avut aceeași pătrundere în toată ființa, a ideii de Divinitate. Ca amănunt picant, pentru că am urcat scările Catedralei repede, pe rondoul de sus am leșinat, mi-am pierdut cunoștința, am vărsat tot, n-am mai știut de mine vreo 30 de minute. Puteau să-mi ia toți banii, camera video, aparatul foto, tot. Dar m-a păzit un Viking, nici acum n-am aflat de unde era și cum l-ar chema, voinic și foarte tatuat, roș la păr și față. Ei, acesta a stat de strajă, a alertat paznicii care n-au făcut nimic, m-a sprijinit să nu cad cu capul de piatră... români nu s-au ivit ! Hm! Ce câștigam eu pe 15.09.2011 dacă chiar de acolo plecam la ceruri... ???

**(Extras din cartea „Ceaușescu... Bănescu, Mitterand
- Snegur - Iliescu, Lucinski -Constantinescu –
Regele Mihai I, Evocări de reporter”
Editura PIM Iași 2014)**

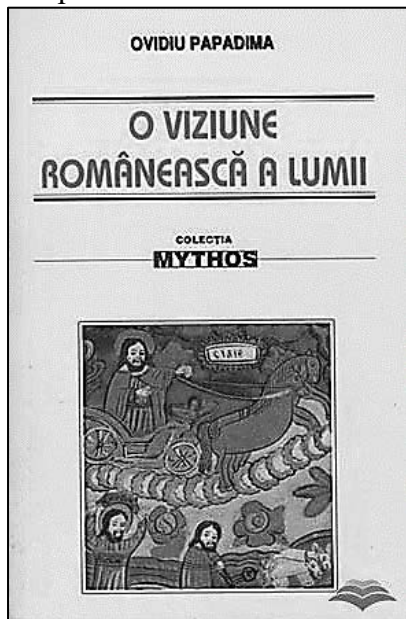
146. OVIDIU PAPADIMA, om adevărat

Povestea comună începe în Biblioteca Academiei

Române, se continuă cu o întâlnire lungă la Sângeorz-Băi, și cu o bogată corespondență, pentru că n-am întâlnit un om să fie dispus la o așa lungă dezbateră în scris. Totdeauna m-am mirat de ce cercetătorul acesta (folclor mai ales), doctor în științe, recunoscut pentru contribuțiile sale la constituirea ȘTIINȚEI etno-folclorice era așa de amplu în comentariile către mine, despre mine.

M-a onorat cu totul deosebit prin aprecierile formulate la începuturile cercetărilor mele.

147. MATILDA PASCAL COJOCĂRIȚA, chiar frumoasă și talentată

Miss România plecată din târgul nenorocit, Negrești, din județul Vaslui, are un destin de mare cântăreață de muzică populară, are 3 copii, e căsătorită tot cu un artist instrumentist, Cigu, are o voce de aur cu care a încântat pe destui conjuđețeni prin participarea la Ziua comunei sau în alte spectacole. E cu adevărat o vedetă de muzică populară, talentată, modestă și... tare frumoasă.

Am încercat, în interviuri, să aflu dacă îi pare rău de vasluieni, a răspuns că, chiar tare pentru că, zice ea în presa națională răzbat

numai știri negative și denigratoare. Nu se prea întoarce la Negrești pentru că are viața ei, acolo la Bistrița Năsăud unde locuiește și -și are propriul univers de trai și vis. Mi s-a părut foarte cerebrală de fiecare dată în răspunsuri, iar repertoriul ei este dintre cele mai apreciate pretutindeni, în țară și în lume. Am rescultat-o cu plăcere, vineri 24 ianuarie 2020, în concert la Vaslui, ocazie cu care am realizat un nou interviu.

Că și această vasluiancă e un talent pentru întreaga lume, din toate continentele.

148. IPF TEOCTIST – PATRIARHUL ROMÂNIEI

Patriarhul Teoctist Arăpașu (din botez Toader Arăpașu)

s-a născut la data de 7 februarie 1915 în satul Tocileni, Botoșani.

A fost uns în monahism la 6 august 1935 la Mănăstirea Bistrița (jud. Neamț), sub numele de Teoctist. La 4 ianuarie 1937,

Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei aprobă hirotonia monahului Teoctist în treapta de ierodiacon.

În anii 1950-1954 Prea Sfințitul episcop-vicar patriarhal Teoctist a fost secretar al Sfântului

Sinod, rector al Institutului Teologic Universitar din București și a condus diferite sectoare din cadrul Administrației Patriarhale. În perioada 1954-1962, a condus cancelaria Arhiepiscopiei Bucureștilor.

La 9 noiembrie 1986 este ales în urma votului Colegiului Electoral Bisericesc ca arhiepiscop al Bucureștilor, mitropolit al Ungrovlahiei și patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, fiind întronizat la 16 noiembrie 1986 în Catedrala Patriarhală din București.

A publicat multe articole, predici, cuvântări și studii care sunt cunoscute atât în țară, cât și în străinătate. A publicat monografiile: „Mitropolitul Iacob Putneanul” (Mănăstirea

Neamț, 1978), „Sfântul Vasile cel Mare în evlavia credincioșilor ortodocși români” și „Mitropolitul Dosoftei, ctitor al limbajului liturgic românesc” (Iași, 1980).

Soborul de preoți cânta aprig „întru mulți ani, Stăpâne” când I.P.F. Teoctist se ridicase de pe imensa scenă din fața Catedralei din Huși construită pentru momentul reînființării Episcopiei Huși și întronizarea ca episcop a P.S. Părinte Ioachim Vasluianul.

Pe scenă mai era Mitropolitul de Iași, alți înalți ierarhi martori sau îmbrăcați în odăjdii aurite cu mitrele pe cap, cârjele distinctive, crucile grele din aur, alte însemne ale rangului lor, în orice caz un lux orbitor în contrast cu sărăcia afișată de populația județului Vaslui (și delegați din alte județe) care umplea curtea până la refuz.

Cu semnul puterii în mână, I.P.F. Teoctist, cam ușor mai eliberat de obligații și comportare ușor mai liberă pe căldură, avea de parcurs 200 de metri de la scenă până la biroul episcopului, de la catedrală înspre oraș.

Era înconjurat de multe fețe bisericești care-l apărau de un fel de busculadă, lăsându-l pe capul bisericii române doar să binecuvânteze mulțimea care se îngrămădea avan să-i sărute mâna sau veșmintele. Drept în poarta intrării în incinta catedralei episcopale Huși am reușit, din mers să realizez un scurt interviu din care extrag doar câteva replici.

„– E un moment important pentru drept credincioșii din aceste istorice locuri, care vor beneficia de o călăuzire spirituală directă și eficientă...”

„– Unde se va ajunge cu religiozitatea românilor”, l-am întrebat. Era soare, cald, părea incomodat...

„– Pericole mari, în primul rând prozelitismul promovat de alte secte religioase, au impus reînființarea episcopiei de Huși,

(până atunci fusese Roman și Huși) Mulțimea are nevoie de păstor...”

„– P. S. Ioachim este omul potrivit?”

„– Cunoaște foarte bine realitățile locului și ai văzut că mulțimea îl sprijină”. În mers, l-am tot întrebat.

Nu știu din ce motiv I.P.F. nu m-a lăsat să-i sărut dreapta, ci mi-a strâns bărbătește mâna, când atâta norod era gata să-i smulgă brațul cu totul. Mi s-a părut un gest cuceritor de reală prețuire și afecțiune.

Cunoaștem expresia lui Andre Malraux că secolul va fi religios sau va dispărea. Statura și comportamentul I.P.S. Teoctist impunea respect convenit pentru cel mai înalt ierarh român. Eram cu aparatul de filmat și nu apar în imagine deși tare aș fi vrut.

P.S. Părinte Ioachim Vasluianul s-a bucurat de sprijinul necondiționat al TV.V. deși cu mai cu dragoste ca Episcopul Eftimie Luca, cel căruia i se înjumătățea eparhia prin înființarea acesteia de Huși, n-am fost primiți de prea mulți. Îmbrățișări, cuvinte frumoase, interviuri succulente am realizat și cu I.P.S. Streza, I.P.S. Mitrofan de la Iași și evident cu cei doi episcopi de Huși. P.S. Ioachim a fost la emisiuni speciale de sărbători în studioul TV.V. și aproape în fiecare an îi luam cuvântul de îndrumare și binecuvântare. Despre cei 3 mitropoliți, la cei doi adăugându-se I.P.S. Daniel Ciobotea, când era încă la Iași și apoi când a inaugurat postul de radio Trinitas de la Vaslui, pregătesc o carte amplă deci, acum, informații puține. Ca simplă observație: I.P.F Daniel strivește cu inteligența Sa, cu erudiția, cu personalitatea Sa.

(Extras din cartea „Ceașescu... Bănescu, Mitterand - Snegur - Iliescu, Lucinski -Constantinescu – Regele Mihai I, Evocări de reporter” Editura PIM, Iași, 2014)

149. ADRIAN PĂUNESCU, poet bun, politician rău

„Dar când propria ta viață, n-o știi pe de rost/ Or să-și bată alții capul, s-o pătrunză cum a fost?” (M. Eminescu), ar fi un motto pentru acest poet și mare agitator-activist cultural, promotor al socialismului multilateral dezvoltat și mai ales mare realizator de ode (alături de Corneliu Vadim Tudor) pentru Nicolae Ceaușescu (toate epitele și metaforele posibile, epuizate) care i-au scăzut din valoarea creației.

Când a auzit că am făcut

televiziune la Vaslui s-a exprimat defavorabil, „și tu, mă, ai ajuns să faci televiziune?” dar s-a îngămădit destul pe sticlă adică pe micul ecran, pe care i l-am oferit. Mai era și campanie electorală, mai era și PSD-ist, mai lăuda pe Ion Iliescu și ai săi... Pedala pe o metaforă: „iubiți-vă pe tunuri...”

Un poet care s-a pierdut printre politicieni, care a dus-o excelent ca Senator și mereu pe-aproape de șef de partid.

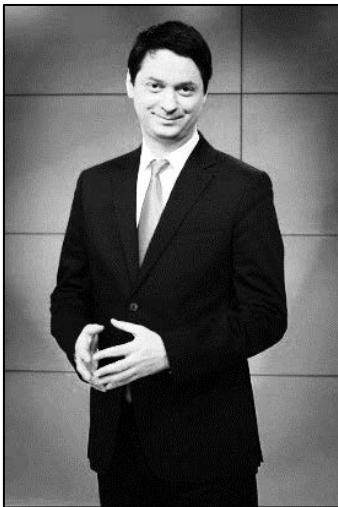

150. LUCIAN PÂRVOIU, chiar ziarist

*„E mare mândrie profesională a prof. Marin. Unul dintre marii jurnaliști contemporani”
(D.V.M.)*

N:17 martie 1976

„Când eram mic, înscenam în fața părinților mei emisiuni de

televiziune. Ecranul era format din spătarul unui scaun din bucătărie, iar microfonul era unul dintre dopurile acelea sferice din sticlă, folosite la serviciile pentru lichior sau whisky. Nu erau prea multe de făcut în iernile acelea înghețate, când seara se lua lumina și ne adunam în bucătărie la flacăra aragazului și lumina unui felinar pe care mama mea îl cumpărase special pentru orele de beznă impuse de Ceaușescu pentru a face economie de energie. Mie îmi zbura gândul, ca oricărui copil, ai mei ascultau Radio Europa Liberă la

tranzistorul cu baterii. Pe vremea aceea, programul la televizor era de două ore pe zi, iar programele pentru copii nu depășeau zece minute, duminica. Când tatăl meu a instalat antena cu care să prindem programele tv de peste Prut și de la Moscova, a fost o adevărată sărbătoare: timp de câteva zile nu m-am desprins de ecranul cu imagini un pic puricoase, dar atât de vii, în comparație cu puricii amorfi transmiși de televiziunea română. Ca o anecdotă, înainte de alfabetul latin, l-am învățat pe cel chirilic, întrucât mă intrigau literele acelea ciudate cu care scriau peste Prut niște oameni care vorbeau (cam) ca noi.

Și a venit decembrie 1989. Ceaușescu a căzut, iar la câteva zile, pe ecranul televizorului a apărut o miră ciudată: era vorba de primele emisii ale televiziunii locale, TVV, care se adăuga exploziei de imagini venite în acele zile de la București. Diferența era că imaginile transmise de la Vaslui erau chiar de acolo, cu oameni pe care îi puteam întâlni pe stradă. Impresia a fost puternică.

La câțiva ani, după ce intrasem la liceu și începusem colaborarea cu presa centrală, îmi construiseam o revistă de muzică rock și alternativă, al cărui nume fusese inspirat de parcul Secu am fost solicitat de Daniel Marin să intru în prima echipă care a „construit” postul de radio Unison. La propriu. Cu cuie bătute, cofraje de ouă lipite pe pereți, pentru izolare fonică, geamuri urcate la sediul din ceea ce fusese hotelul partidului, primul loc din care am emis în 1994.

A urmat una din cele mai frumoase perioade din viața mea, în care, pe lângă radio, am făcut și câteva emisiuni cu muzică rock la televiziunea locală, TVV, mi-am făcut o mulțime de prieteni, dar și dușmani. Unii profesorinu apreciau stilul meu liber și faptul că le dezvăluiam abuzurile la radio și în cotidianul național „Ziua”, în pagina liceenilor, „Zexe” așa că, nu de puține ori am avut probleme din această cauză, însă radioul mă „mușcase” prea tare pentru a-l mai putea lăsa. Nu l-am lăsat nici înaintea bacalaureatului, când părinții mei mi-au impus să o las mai moale, iar eu îmi înregistram emisiunile acasă, ascuns sub plapumă, pe o sculă de care eram tare mândru, căci îmi permitea să îmi mixez din cameră emisiile. Astfel au trecut anii, zeci de ediții de „Marlboro Music Eurochart”, show-ul muzical al momentului, mândria stației, „Coca Cola Planet Live”, cele mai tari concerte cu trupe uriașe... și a venit momentul să predau ștafeta și să plec spre alte zări.

Rămân însă toate acele momente extraordinare, singurele care îmi mângâie tristețea unei case goale, în care părinții nu mă mai așteaptă, atunci când revin ACASĂ.

(Text autopropus prin email și integral acceptat.)

Lucian PÎRVOIU, 29.10.2018, Bruxelles

151. MARIAN PETCU, un aprig... muncitor

Am corespondat, el fiind informat din presă de activitatea

mea mai deosebită mi-a cerut punctual informații despre fiecare element de presă și apoi cele câteva informații fugare despre autor. Ne-am întâlnit la congrese de istorie, la lansări de cărți, la universitate înainte de a-și ține cursurile. Un tip tare plăcut și la vorbă și la înfățișare, mereu cu substanță în comunicare, totdeauna cu grijă și considerație pentru preopinent. Așa se

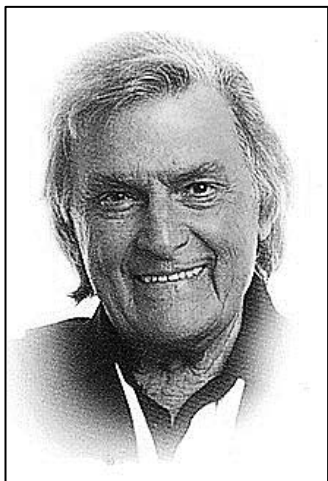
explică și aprecierile pe care le întrunește la catedra universitară de la Universitatea din București... și împlinirea muncii sale titanice pentru realizarea acestui Dicționar UNIC, **Istoria Jurnalismului din România**, greu, tare greu de egalat chiar cu posibilitățile moderne de informare. Numai să realizați că mânuia acele 35.000 de fișe/nume, hârtiuță cu hârtiuță și tot sunteți impresionați. Dar efortul de analiză și sinteză?

Doar o vizită în Vaslui, dar multe interviuri pentru vasluieni, pe probleme de jurnalism, istorie și cultură.

152. FLORIN PIERSIC, actor cu memoria fantastică

Destinul clujeanului a început la București ca june prim în teatru, fotografiat mereu din profilul tele-foto-cinematografic. Există, de ani buni, o impresionantă legendă despre mulțimea femeilor cucerite (a avut 4 căsnicii), a aventurilor de toate genurile, pentru că a jucat și într-un serial „Haiducii lui șapte cai” și în zeci și zeci de piese de teatru și de film. Oricum am privi, în 2019, la peste 80 de ani foarte prezent pe micul ecran, actorul Florin Piersic este unul dintre cei mai mari actori români din toate timpurile, la o oarecare concurență cu Radu

Beligan.

A fost în „bătaia obiectivului” și la București (ce bucuroși erau toți pentru publicitatea gratuită, dar ce bucuros eram eu, că nu le puteam plăti...), la Bârlad, la Iași, la Vaslui, la Chișinău. Ar fi greu să vă înfățișez vreun interviu, pentru că sărea peste o întrebare cu tot felul de elemente de intimitate actoricească și mă luau acestea, așa că despre esența artei sale, despre valorile înaintașilor, despre viitorul teatrului și intimități personale se găsesc replici în mai multe interviuri. Ce mi-a dat mie, de fapt nouă telespectatorilor moldoveni, Florin Piersic, o adevărată instituție de teatru, a fost reportajul cu tentă unică urmărit pe TVV, ce i-am dat eu a fost un plus de popularitate la începuturile expansiunii televiziunii ca principală întreprindere în Media.

A vorbit întotdeauna frumos de Vaslui, despre limba română, despre cultură prin teatru și asta a fost deosebit de benefic pentru telespectatorii TVV, prima televiziune privată din Moldova.

De ce consider că are o memorie fantastică, în continuare:

– Odată pornit, e greu de oprit mai ales când vine vorba de amintiri cu actori celebri sau nu, pe care-i iubește nemăsurat și-i laudă tot așa,

– Provocat, și în stare bună (nu știu să consume alcool, cam cum fac mult prea mulți) poate reproduce scene și replici de o lungime apreciabilă. Creatorul vestitului personaj-haiduc Mărgelatu zice că și-a iubit personajul, dar și pe frumoasa Marga Barbu și caii, tovarășii săi de film (era un bun călăreț).

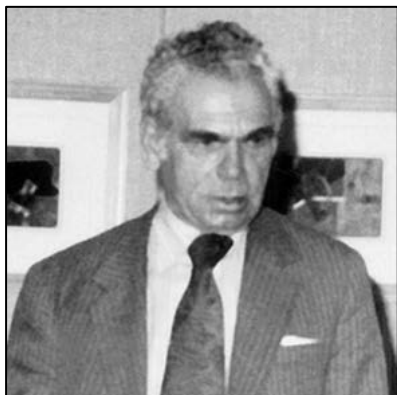
– Deși a interpretat multe zeci de personaje cu structuri și misiuni diferite, deși poate să arunce poante și replici pentru fiecare, n-a dat un răspuns pe media, care-i personajul cel mai îndrăgit de el; răspunde simplu: toate.

După atâtea decenii de viață, de actorie, de prezență în viața cetățenească (la un moment voia să candideze la Președinția României, și bine, că a renunțat) Florin Piersic, interviuatul, sau filmatul meu cu multe ocazii este o prezență specială în arta interpretativă românească.

„Cariera unui artist depinde, în procente diferite, de pasiune, talent, pregătire, sănătate și de acel altceva, care înseamnă șansa, norocul, recunoașterea, momentul...”

Florin PIERSIC

153. ALEXANDRU PIRU, rector de treabă

La Rectoratul de la Științe juridice se intra tare greu, din cauza aglomerației și pentru că era tare bine protejat, la Decanatul de la Facultatea de filologie de la Universitatea din centrul Bucureștilor, ajungeam mai ușor: am avut dublă calitate, de doctorand în folclor și student la limbi străine din cadrul Facultății. A fost nevoie de unele aprobări și pentru una și pentru cealaltă, așa că am ajuns în audiențe la „elevul lui G. Călinescu”, doctor în științe, îndrumător de doctoranzi și mare filolog și critic literar, autorul unei Istorii a literaturii române...M-a reținut, în cabinetul său, din curiozitatea că un profesoraș de la țară e antrenat în atâtea secțiuni de activitate socială. Avea o memorie a figurilor, excepțională, drept care de câte ori mă întâlnea, mă întreba:

– Azi, cu cine vorbim, cu studentul sau cu doctorandul?

Mi-a cerut mai multe amănunte despre personalități din județul Tecuci (Pamfile în special), m-a ascultat când am spus că folcloristica ar trebui tratată special.

– Atunci, fă dumneata o Istorie a acestei „științe”.

A reținut că sunt doctorandul prof. Dr. Docent Mihai Pop, că am conlucrat cu universitarul ieșean Vasile Adăscăliței cu care se cunoștea, că am propriile mele investigații. Se abținea de la orice comentarii politice, nu se mai oprea din comentarii despre poezii și scriitorii contemporani, nu-l putea suferi pe Eugen Barbu și „adulții de la Săptămâna, revista Capitalei”. Cu mine a fost

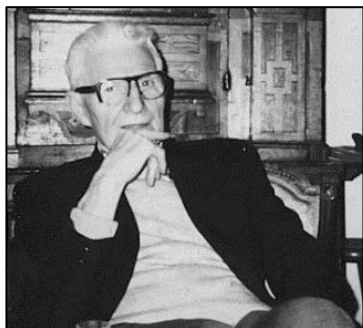
întotdeauna foarte corect, exact și binevoitor, deși eram doar o promisiune. Și, cum acestea se împlinesc „infinitezimal”, mai mult decât așa de înțelegător nu se putea. A fost violent atacat în presa comunistă, la un moment dat, deși el aplica „linia partidului în învățământ” din postura de Rector unde a fost pus pentru asta.

Studentii „prujeau” despre întâlnirile lui cu George Călinescu (mare autoritate științifică, autorul monumentalei „Istoria literaturii române de la origini și până în prezent”, 1941) care locuia într-o casă cu grădină. Bătea la poartă, ieșea doamna, întreba cine-l caută, se întorcea spre ferestre :

- George, te caută tovarășul Piru, ești acasă?
- Nu-s acasă!
- Auziți, nu este acasă!

154. MIHAI POP și școala românească de folclor, în vremea gloriei

Folclorist, antropolog cultural, etnolog, creator de școală folcloristică, decenii conducătorul Institutului Național de etnografie și folclor, s-a născut pe 18 noiembrie 1907, în Glod – Maramureș, cu o activitate internațională mult peste rând în orânduirea comunistă. A decedat, în București, pe 8 octombrie 2000.

Poate, după destul timp de la dispariția sa, unii îi pot contesta meritele, alții s-ar avânta să le uite pentru că profesorul doctor docent Mihai POP a stat un sfert de secol în fruntea Institutului Național de Etnografie și Folclor, a realizat câteva studii importante, numeroase introduceri la opere, a promovat linia Partidului în cercetare, a încurajat tineri cu care să se vorbească de Școala românească de folclor, a reprezentat România într-un conclav select. La Revoluție (1989) avea o vârstă înaintată, mai activa la Institut și primindu-mă la domiciliul său din Polonă, în apropiere de Piața Romană din București, ascultând discursurile de la televizor, să exclame: „nu mai este internaționalism proletar dar vom fi aserviți străinilor”.

Personal cred că ardeleanul acesta simpatic, molcom, foarte comunicativ a avut un rol important în devenirea mea ca etnolog, pentru că m-a primit fără farafastăcuri oridecâteori am trecut prin str. Nikos Belloianis nr.25 (sediul), a stat de zeci de ori de vorbă cu ceea ce eram eu atunci un culegător harnic de creații folclorice și cercetător în devenire, m-a purtat în Sesiuni

Științifice (ca invitat, pe banii mei) la Târgoviște, București, Craiova, Buzău, Brașov, Timișoara, inclusiv în jurii ca la Concursul Maria Tănase din Craiova (unde am descoperit pe IONELA PRODAN). Nu se sfia să-mi sublinieze câte ceva din ABC învățat de la reputatul cercetător ieșean Vasile Adăscăliței cu care am dat și examenul de Licență universitară. Nu mi-a interzis să iau legătura cu nici un alt cercetător deși era în mare dușmănie cu dr. Al.

Amzulescu, autorul impozantului volum Balada populară românească (dat de el afară de la Institut), prof. dr. Ovidiu Papadima (cu care am purtat o îndelungată corespondență), Adrian Fochi (autorul-culegător-comentator al celor 904 de variante în volumul Miorița, masiv și analitic) care nu-l putea suferi, și, căruia eu i-am rămas mai mult decât recunoscător pentru înlesnirile de a citi din Fondul „S” din subsolurile Bibliotecii Academiei Române (soția sa era custode), cu bârlădeanul G. G. Ursu, prezent în presă cu o mulțime de studii, și nici cu excepționalul cercetător, om și îndrumător prof. univ.dr. Gheorghe Vrabie (un volum crucial de analiză) ori cu altcineva, invitându-mă doar să am părerea mea. Prin mijlocirea lui Mihai Pop și adjunctul său, dr. Ion Vlăduțiu, am vorbit, colaborat sau ne-am scris, cu tot ce era mai valoros în folclorul și etnografia românească până la 1989, inclusiv cu legendarul învățător nonagenar Gheorghe Dumitrescu Bistrița, întemeietorul vestitei reviste de folclor **Izvorașul**.

Când i-am povestit că am stat de vorbă cu col. în rez. Ion Pamfile, fiul lui Tudor Pamfile, atunci pe str. Aviator Andreescu 14, m-a îmbrățișat simplu, s-a bucurat ca un copil și mi-a spus că se teme să-l caute el pentru că-și riscă fotoliul de la Institut. Am rotunjit informația precizând că am stat de vorbă și cu soția văduvă a lui Pamfile, Elena Gheorghiu, neam de comerciant în Tecuci, unde trăia singură și izolată la maximum (deh, moșierită...). De la col. Ion Pamfile am primit manuscrise cu adnotări ale lui Tudor, de excepțională valoare, astăzi. Sper să revin.

Cred că era un om al regimului, căci fără apartenență n-ar fi stat atât timp Director, dar cu mine s-a comportat ca și cu un fiu, arătându-mi încredere până și când vorbea cu amanta foarte tânără și când răspundea la anumite telefoane, eu fiind atent să-mi fac drum pe afară dacă-mi făcea semn. Mă stimula mereu să adun texte folclorice pe teren (și astăzi mai am vreo 3500), să-mi pregătesc „actualitatea” lor deși era clar că voiam istoria folcloristicii, și, pentru asta mă aducea la comunicări, în țară. La Caraș-Severin, de fapt la Reșița și Băile Herculane, împreună cu el și localnicul inspector Diaconu am susținut o manifestare internațională cu cercetători din Bulgaria și Iugoslavia. Am înțeles de ce, numeric, studiile și cărțile sale erau destul de puține: se ocupa, chiar se ocupa de cercetările celorlalți, fie de la Institut (avea vreo 4 cercetători foarte activi) fie din țară.

Revin la ultima întâlnire de la locuința sa de lângă str. Polonă, pentru că el l-a desemnat pe prof. univ. dr. Nicolae Constantinescu să mă preia pentru susținerea doctoratului la Universitatea din București (1998), după ce pregătisem totul cu el, întrucât chiar era în vârstă și, cred, că-și dădea seama de eventualele răfuieli în care ar fi fost atras prin continuitate în prim plan. El, care reprezenta în cel mai înalt grad cercetarea autohtonă politizată comunist a prevăzut ne-unirea care urma, aderarea (da, chiar așa) la Uniunea Europeană, deși alde Ion Iliescu și ai lui abia descopereau Europa și valorile ei. Om al P.C.R., Mihai Pop era un om foarte purtat în lume, și foarte vizionar, când încă nu era

internetul la îndemână, m-a surprins cu vorba: „de acum vine și vremea celor ca voi de la Vaslui”. N-am priceput dacă era o părere, o insultă, o judecată de valoare, pentru că epoca internetului de azi, chiar a lăsat libere toate orizonturile și celor de la sate...

Oricum, de la el am învățat tehnica cercetărilor directe în teren, respectul pentru fiecare cercetător din teritoriu (am, cred, cea mai completă bibliotecă cu acești cercetători locali), modul de a mă impune ca autoritate în etnofolcloristică. M-a îndrumat, de fapt m-a stimulat în cercetare decenii la rând, pentru teza de doctorat **Importanța Revistei de folclor ION CREANGĂ în folcloristica românească** editată sub titlul „Tudor Pamfile și rev.Ion Creangă”(1998). Pe cartea sa „Metoda de culegere a folclorului”,autografiată în iulie 1978, Călimănești, îmi scria „Colegului D. Marin ca încurajare în cercetările lui de folclor”. Compania „intelectuală” de la această Sesiune Națională de folclor era cu totul excepțională.

Să mai spun că mi-am respectat întotdeauna cuvântul față de el, care avea elemente de analiză pentru toată gama de personaje de rang național, inclusiv despre Ceaușescu pe care-l considera „prea ambițios pentru cizma lui”, pe Dumitru Popescu, ideologul P.C.R., care era „tare deștept dar s-a băgat în troacă”, despre Dumitru Pop, folclorist, cercetător la Cluj, „merită să ai ambiție, dar în cercetare”, despre Marin Preda: „păcat că bea atâta”. Nu răspundea la atacurile destul de numeroase. Evita să se pronunțe despre el personal și n-am observat să permită unora să-l lingusească. Eu nici n-am încercat, deși speram să mă ajute să ajung la Institutul Național de Etnografie și Folclor sau redactor la Revista de folclor. Mă aprecia ce fac eu ca cercetător prin județele Moldovei, și era aproape destul.

Față de mentorul Mihai Pop eu nu mi-am achitat toate datoriile...încă. Prin stimularea cercetărilor și culegerilor mele în județul Vaslui, prof.dr.docent Mihai Pop e un clar contributor...

155. GHEORGHE POPA, hidrogeochimistul

Pe data de 26 octombrie 2018 am avut o scurtă convorbire telefonică cu amicul Trică (prof.dr. Dumitru V. Marin-Zeletin). L-am apelat pentru a-l felicita cu ocazia zilei onomastice (Sf. Dumitru). Atunci mi-a comunicat faptul că intenționează să ne întâlnim în luna mai 2019 la Podu Turcului, pentru a sărbători a 60-a aniversare a absolvirii liceului. Cunoscându-i calitățile și tenacitatea, am fost convins că întâlnirea va avea loc.

Chiar în timpul discuției mi-au venit în minte două întrebări (fără a i le spune lui Trică):

Din cei 31 de absolvenți (promoția 1959), câți om mai fi (în viață) și pe unde om mai fi? De aici se pot desprinde „n ramificații”: sănătatea, preocupări, pensii, etc. Dintre toate, cea mai importantă este sănătatea. Și nu am în vedere „ruginirea corpului”, ceva normal la vârsta „a IV-a” pe care o avem, ci, la starea creierului. Acad. Bekhterev, care și-a dedicat viața studierii creierului uman, explică de ce apare demența. El a remarcat că: „doar 20% dintre oameni vor avea fericirea să moară păstrându-și rațiunea. Ceilalți 80%, la vârsta înaintată se vor transforma în niște bătrâni răi sau naivi și vor deveni o povară pe umerii copiilor adulți. Odată cu trecerea anilor, practic toată lumea începe să fie leneșă. Lucrăm foarte mult în tinerețe pentru a ne relaxa la bătrânețe. Însă, cu cât ne relaxăm mai mult, cu atât mai rău ne facem nouă înșine. Memoria și capacitatea de gândire suferă; treptat, omul se îndepărtează de lumea reală, creându-și

propria lume, deseori crudă și ostilă, o lume de fantezie dureroasă” (Atenție, el nu a avut în vedere „demența digitală”!).

Noi, (les trente un), ne situăm în cei 20%. Spun aceasta pentru că am văzut cum s-au prezentat colegii la întânirea de acum cinci ani, în plus, am conversat telefonic destul de des cu mulți colegi(ieșeni, nemțeni, vasluieni, vrânceni, băcăoani) și am constatat că nu este pericol de demență la nici unul.

2) De ce (pentru ce) să venim la Liceul din Podu Turcului? Răspunsul la această întrebare l-am găsit în titlul unei cărți apărută relativ recent(al cărei conținut nu are legătură cu specificul întâlnirii noastre): Nimeni să nu uite și nimeni să nu fie uitat(ing. geolog, Răsvan Popescu, Cartea Românească, 2018).

Trăim într-o lume grăbită, în perpetuă transformare, și „alergăm” să ajungem cât mai repede „mâine”(în speranța că ne va fi mai bine), uitând să „retrăim” ceea ce am fost „ieri”.

Ei bine, Trică, ne propune să facem „o pauză în alergare”, să ne adunăm joi, pe 30 mai 2019 la Podu Turcului și să ne amintim ce am fost și ce am făcut „ieri”.

Liceul din Podu Turcului, în urmă cu 60-65 ani, nu era o unitate de învățământ cu „zorzoane academice”, dar, ambele componente ale procesului didactic(profesorii și elevii) erau de foarte bună calitate.

Profesorii mei de la liceu (de fapt de la toate nivelurile) au fost niște dascăli deosebiți (nepotul meu ar spune:„super”), oameni cu HAR.

Știu, din propria experiență a zecilor de ani de activitate didactică, că, a-i învăța pe tineri, este o misiune care nu poate fi realizată decât cu dragoste și pasiune. Profesorul trebuie să aibă chemare pentru activitatea didactică, să-și iubească elevii, să fie exigent, în primul rând cu sine, și, nu în ultimul rând, să aibă o ținută vestimentară adecvată. Puțini sunt profesorii care predau cu suflet. Pentru un elev(student) cadrul didactic trebuie să fie nu doar profesor, ci și mentor. Multe persoane care prestează activități didactice în sistemul de învățământ din România nu pot

fi profesori din cauză că nu au har. Aș face o comparație cu preoții: sigur ați întâlnit, cu diverse ocazii și preoți fără har.

La cursul festiv (ultima prelegere a perioadei de studenție), în fiecare an le spuneam absolvenților (în calitate de decan): „dacă nu iubiți copiii nu mergeți în învățământ. Sunt alternative”.

În cartea lui Trică de acum cinci ani, „Prima clasă de pe Valea Zeletinului”, le-am făcut câte un „miniportret”, foștilor mei profesori, astăzi doar îi amintesc: Mircea Varvara, Domnica Spulber (Murgoci), Elena Tudorache, Iancu Grama, Costică Grama, Minea Damian, Elena Dimitriu. Matematica pe care am învățat-o cu doamna profesor Elena Dimitriu, m-a ajutat mult toată viața și în special în timpul studiilor postliceale. Este adevărat că, domnia sa avea un stil aparte, „ex abrupto”, de a-i asculta pe elevi, dar pe mine, care, fără să mă laud, „le aveam” cu matematica, nu mă deranja. Admiram toți profesorii, dar cel mai mult îmi plăcea să vin la ore la doamna profesor Tiron (cred că toți colegii o admirau pe doamna Tiron, așa cum probabil, toate colegile îl admirau pe domnul profesor Damian). Dacă aș compune o scrisoare cu titlul „Domnului profesor, cu dragoste”, ar trebui să o multiplic în atâtea exemplare câți profesori am avut, pentru a expedia fiecăruia un exemplar.

Instruirea și educarea noastră în timpul liceului, ne-au permis să participăm ulterior (cu succes) la competiții dure pe piața muncii bazate pe competitivitate și profesionalism. Aceasta și pentru că, profesorii noștri au interpretat perfect, cu luciditate, insistentă și siguranță, un exercițiu de virtuozitate. Domniile lor ne-au deschis porțile cunoașterii și ne-au transmis cultul muncii. Dacă vreunul din foștii mei colegi, mă contrazice, înseamnă că, în perioada liceului (cu scuzele cuvenite), a fost un adolescent miop (vorba lui Eliade).

Din evoluția noastră profesională, nu putem exclude importanța și semnificația începutului. Da, într-un anume fel, începutul a fost la Podu Turcului (cel puțin pentru mine). Nu-mi este rușine să spun că, la Podu Turcului:

1) am simțit prima dată asfaltul sub tălpi (eram obișnuit cu noroaiele Bogheștilor);

2) am „utilizat” prima dată energia electrică;

3) aici am avut șansa de a sta în banca, în fața căreia, la catedră erau profesori tineri dar cu studii superioare.

Dându-i Cezarului (profesorilor) ce-i al Cezarului, să nu uităm cealaltă componentă a procesului didactic: elevii (noi „les trente un”). Eram adolescenți cumiți (în concordanță cu vârsta, și cumiți am rămas toată viața), necăjiți (dar nu întreaga viață), dornici să învățăm (măcar pentru a nu supăra părinții și profesorii) și mai ales, pentru a nu avea soarta părinților noștri. Erau timpuri grele pentru (aproape) toți românii. Convulsii și conflagrații de toate felurile pe întreaga planetă. Meritam altă copilărie.

Când gândul ori pașii mă duc la Podu Turcului, simt un parfum de toamnă și nostalgia timpurilor trecute. Liceul „Al. Vlahuță” din Podu Turcului nu-l poți nici critica, nici lăuda: el este o componentă a sufletului nostru.

Au trecut 60 de ani de atunci și astăzi, la vârsta de 79 de ani nu sunt trist. Au fost (anii) și buni și răi, dar, toți sunt ai mei (cum spune Cătălin Crișan).

Am fost și am rămas un om dinamic, uneori efervescent, într-o continuă mișcare (nu chiar browniană) între speranță și destin, încercând mereu, cu multă muncă, să-mi „up-gradez” calitățile profesionale (și nu numai). Nu știu în ce măsură am reușit. Uneori, mă întreb, dacă, astăzi „eu sunt ceea ce mi-am dorit să fiu sau sunt ceea ce trebuia să fiu.” Toată viața am beneficiat de dragostea și sprijinul familiei, iar astăzi am satisfacții mari din partea nepotului meu Daniel, elev în clasa a VII-a la Colegiul Național din Iași, olimpic la matematică cu medalii și premii inclusiv pe plan internațional.

Ca la orice om, viața mea se compune din: necazuri și bucurii, succese și eșecuri, speranțe și incertitudini, realizări și deziluzii. Am supraviețuit într-o lume, care, cu tot farmecul ei, are și componente perverse și ingrate. Dar, spiritul meu a rămas

viguros și tânăr și la urma urmelor (ca bilanț final) pot spune: J'ai gagné!

Trică, mi-a recomandat să scriu ceva și despre mine (să-mi realizez un „miniportret”); voi scrie „ceva” pentru a nu-l supăra. Dar nu prea multe din trei motive:

1) nu-mi plac autoportretele (cu excepția celor aparținând pictorilor);

2) am spus despre mine excesiv de multe în urmă cu cinci ani (Prima clasă de pe Valea Zeletinului);

3) evenimente deosebite nu prea au fost în ultimii cinci ani.

Acel „ceva” se referă la: a) activități; b) speranțe; c) proiecte.

Activități; după înlăturarea Ceaușeștilor de la conducerea țării era la modă întrebarea: „ce-ai făcut în ultimii cinci ani?”. Răspunsul meu,este: am muncit, așa cum am muncit toată viața, educând și studenții în acest sens.

Important pentru mine a fost faptul că, am prestat activități didactice și științifice, la facultatea unde am funcționat toată viața, până în anul 2018 (respectiv încă 13 ani de la ieșirea la pensie). Am predat studenților și masteranzilor disciplinele Hidrogeochimie și Geochimia apelor continentale. Continuarea activității didactice și științifice până la vârsta de 78 de ani, a însemnat enorm pentru mine. Mi-a fost benefică, m-a ținut „treaz” și mi-a indus ideea (poate iluzia) că încă nu m-am „ramolit”. Aceasta nu s-ar fi petrecut dacă unii dintre foștii mei studenți, ulterior colegi cu mine la catedră, și în prezent deținători de funcții de conducere (director departament, decan, prorector, președinte al Senatului Univesității) nu mi-ar fi dat șansa continuării. A fost un gest elegant și de bun simț, față de fostul lor profesor (șef de catedră și decan, Gh. Popa). Cu siguranță că, fără ca eu să știu, înainte de a-mi acorda șansa m-au evaluat și „am promovat examenul”. Lasând modestia la o parte afirm că, am înclinații pentru munca cu tinerii și-mi place mult să țin prelegeri în amfiteatre (în fața zecilor sau sutelor de studenți). Am „dominat” totdeauna amfiteatrul pentru că, mi-am pregătit cu

seriozitate prelegerile, am diversificat și modernizat procesul didactic. „Strategia” mea era simplă: intram în amfiteatru „cu mâinele în buzunar” (prezentam cursul liber, clar și logic) venind cu noutăți din domeniu (nu baliverne). Este rușinos pentru un profesor (mai ales în învățământul superior) să-și prezinte prelegerea citind de pe foi. Pe bună dreptate studentul te poate întreba: domnule profesor, Dvs. nu țineți minte „par coeur” o singură prelegere iar nouă ne pretindeți, la examen, să memorăm 15-30?

Cred că și astăzi aș fi predat dacă nu intervenea micșorarea numărului studenților la specializările Geochimie și Inginerie Geologică. Normele didactice trebuiau asigurate, în primul rând, persoanelor în activitate. Unul din „feed back-urile” reformelor postdecembriste este distrugerea, în mare măsură, a învățământului tehnic.

Mult timp îl „petrec” în compania nepotului meu Daniel, elev în clasa a VII-a la Colegiul Național din Iași. În timpul vacanțelor mergem aproape zilnic la piscină și la Grădina Botanică (când nu este în vacanță, de 2-3 ori pe săptămână). Deseori îmi pune judecata și memoria la încercare cu noțiuni și probleme (mai ales la chimie, la matematică nu fac față).

„Navighez” mult pe internet, în primul rând pentru a „vâna” informațiile științifice, dar și pentru a fi, cât de cât, la curent cu evenimentele zilei. Ar fi păcat să nu profităm de avantajele oferite de bibliotecile virtuale. (Daniel m-a întrebat într-o zi: „cum ai profesat tu în orașul Contantine din Algeria? Acest oraș nu există în Algeria!”. Adevărat, acum orașul se numește Qacentina).

Oricum, încerc să respect recomandările acad. Bekhterev de a nu lăsa creierul să „doarmă” și să apară demența. Nu accept principiul că, am muncit mult în copilărie și tinerețe, iar astăzi, ca pensionar să mă odihnesc, să mă „delectez” cu o mâncare și băutură bune, integrale, etc., așa cum procedează majoritatea pensionarilor.

Aproape zilnic, studiez 2-3 ore în cabinetul meu de la facultate (cabinetul în care am lucrat în ultimii 55 de ani), am discuții profesionale cu colegii pentru a cunoaște ultimele noutăți din domeniu (geochimia).

Zilnic fac aprovizionarea (merg la piață pe jos ca să acopăr distanța de 5 km recomandată de medici), în speranța că mă voi „reabilita” în fața familiei pentru perioadele lungi din tinerețe, când asemenea activități erau în „fișa postului” soției.

Speranțe: da, am multe speranțe (unele dintre ele, de fapt, sunt dorințe care ar putea, eventual, să devină speranțe) dar, transformarea lor în realitate este incertă.

Prima mea dorință coincide cu dorința majorității compatrioților: „țara mea, guvernată cel puțin în timpul vieții mele(79 ani) de: incompetenți, mincinoși, corupți și impostori, să devină o țară prosperă, o țară a celor mulți, iar resursele naturale (și numai) să fie gestionate și valorificate de către români și pentru români.” Avem, mai bine spus am avut, resurse naturale și umane care să ne permită un trai decent și evitarea convulsiilor economice și sociale(spun aceasta ca unul care 45 de ani le-a predat studenților gestionarea și valorizarea resurselor litosferei).

Cum să nu fiu revoltat, când la știri (tv) se prezintă un reportaj din care constat că unor pensionari cu pensia lunară de cca 730 RON, li se cere să achite facturi lunare de 850 RON pentru consumul de gaze (pensia nu le ajunge nici măcar pentru a plăti consumul de gaze). Suntem o țară care a avut și încă mai are rezerve (și resurse) de gaze naturale. Politicienii se ceartă pe tema „cui și cât gaz să exportăm din Platoul Continental al Mării Negre” (pardon, să-l extragă și să-l exporte o firmă străină!?). Îmi sare „muștarul” și schimb canalul (tv): aici apare (pe ecran) o doamnă simpatică, ba chiar frumoasă, bine cosmetizată, într-o vestimentație populară impecabilă, care cântă cu toată convingerea „noi suntem români, noi suntem aici pe veci stăpâni”. (Oftez: Stăpâni pe dracu!). Tastez OFF și vorbind cu mine însumi, mă întreb: până când și până unde?

Prima mea speranță este „să o mai duc”, dar această speranță este condiționată de: a) speranța de viață în România (75,4 ani=valoarea medie dar: București=77,8 ani, Iași=74,4 ani; estimare Eurostat, pentru cei care se nasc astăzi); b) de „prioritățile doamnei cu coasa”. Eu mă deplasez tot timpul încercând să derutez GPS-ul ei. Oricum, nimeni nu este nemuritor...memento more...; (cum nimeni nu ne-a întrebat dacă vrem și când vrem să venim în această lume, nu vom fi întrebați nici dacă și când vrem să plecăm). Un coleg de la facultatea de biologie spune că nu-i vorba de moarte ci, de o trecere, dintr-o lume mondenă într-una transmondenă).

À propos de „dus”; vă spun un banc pe care l-am auzit la colegii mei algerieni în perioada când eram semi-algerian. În lumea islamică există ritualul ca, orice bărbat să meargă, măcar o dată în viață, la Mecca (hagialic) și să se închine la piatra sfântă (Kaaba). Celor care locuiesc în țări situate la distanțe mari de Arabia Saudită și nu au resurse financiare suficiente, le este aproape imposibil. Dar, cei care reușesc să îndeplinească ritualul, sunt răsplătiți cu gradul (titlul) de „hagiu”, foarte respectat în lumea arabă. Și acum bancul: un arab cu vârsta de 79 de ani(vârsta mea) a mers la Mecca și a dobândit titlul de hagiu. La întoarcere a organizat o petrecere; unul dintre invitați îi urează (printre altele): „să te ajute Alah să trăiești 100 de ani”. Auzind aceste cuvinte, proaspătul hagiu se supără și-i răspunde: „ascultă huia (formulă de adresare între bărbați, huia=frate în sens confesional, nu genealogic), de ce ai spus 100 de ani, poate Alah vrea mai mult!. (Tâlcul l-ați sesizat).

La categoria speranțe deșarte aș menționa speranța ca pensiile (cuantumul) oamenilor cinstiți să reflecte mai bine calitatea și cantitatea muncii depuse în zeci de ani. Am spus speranță deșartă (iluzie), deoarece o asemenea măsură ar putea fi luată doar de guvernanți cinstiți și cu bun simț (ceea ce la noi, cel puțin deocamdată, nu este cazul).

În sfârșit, sper ca „urmașii mei și urmașii urmașilor mei” să învețe din greșelile mele și să trăiască timpuri mai bune.

Proiecte: pentru unii poate părea absurd să vorbești de proiecte la vârsta de 80 ani.

Și totuși... la orele de biologie mi s-a spus: „deosebirea între cea mai harnică albină și cel mai leneș om, constă în faptul că, „albina realizează acele figuri geometrice perfecte în stup, din instinct (așa a fost setată), iar omul, indiferent de stadiul evolutiv, mai întâi gândește ceea ce urmează să execute”. Prietenul meu Culiță (colegul Popa Nicolae) ar spune: proiecte. (Desigur, mă refer la un om normal).

Da, am multe proiecte, însă unul din ele este de actualitate și mă interesează în mod deosebit, chiar dacă acest proiect îmi va lua ceva timp. Este vorba de un tratat (carte) de Hidrogeochimie continentală. Ar fi continuarea unei cărți (Hidrogeochimie), publicată de mine cu ceva timp în urmă. Îmi propun să insist asupra a două elemente (insuficient tratate în literatura românească de specialitate):

1) Bilanțurile hidrogeochimice (transformarea chimismului apelor subterane consecință a proceselor hidrogeochimice la interfața „apă-roci”, pe traseul „ape de precipitații–ape de izvor”).

2) Apele minerale din România (geneză, chimism, domenii de valorificare).

Restul proiectelor sunt puțin spectaculoase și țin de activitățile cotidiene, lunare, etc.

Închei cu următoarele gânduri:

Un cuvânt de laudă, de apreciere și de mulțumire se cuvine colegului nostru Dumitru V. Marin (Trică) pentru frumoasa și onoranta inițiativă de a ne „aduna” pentru a treia oară (1984, 2014, 2019) și de a mai scrie încă o carte despre noi (Promoția 1959);

Privesc în urmă, cu satisfacție pentru realizările mele profesionale, dar, privesc și în viitor, cu convingerea că, voi avea timpul și puterea să mai realizez ceva. Dacă nu.... „atâta am putut atâta am făcut”;

Datorez, Podu Turcului, o parte din împlinirile vieții mele de profesor universitar; adresez mulțumiri și recunoștință foștilor profesori și colegi, iar generațiilor actuale și viitoare de profesori și elevi, urarea cuvenită acestui liceu: vivat, crescat, floreat;

Dragi profesori și colegi, vă urez tuturor, și fiecăruia în parte, să fiți sănătoși, să va bucurați de cei dragi și ei de Dvs, să uitați tot „urâtul” din viața de până acum și să vă păstrați nealterată demnitatea până în „ultima zi”.

Amintiți-vă mereu cuvintele lui Rudyard Keeping:

Să ai curajul să spui da,

Să ai curajul să spui nu,

Și-n fiecare clipă grea,

Să fii mereu același TU!

Să știi să crezi, când unii te înșeală,

Să te ridici, când alții de doboară,

Să poți păstra ce alții vor s-alunge,

Să știi să râzi, când sufletul îți plânge,

Aceasta-i „Arta de-a învinge!”

P.S. Un gând pios și o lumânare aprinsă pentru profesorii și colegii plecați la cele sfinte. Dumnezeu să-i odihnească în pace!

Prof.univ.dr.emeritus, Gheorghe Popa,

Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, 12 februarie 2019

(ziua nunții mele, în urmă cu 52 de ani)”

Nota noastră:

a). textul de față îi aparține lui Lucian/Gheorghe Popa;

b). Oare, câți dintre noi au mai beneficiat de o asemenea porție de libertate?

La mulți ani Trică!

Toate amintirile din perioada când am fost elev la Liceul „Al. Vlahuță” (Podu Turcului) îmi sunt dragi. Întâmplările și „isprăvile” din acele timpuri le „retrăiesc” și astăzi cu o intensitate puternică și deseori încerc să „vorbesc” mai întâi cu ele și apoi despre ele. Nimeni nu scapă, de-a lungul vieții, fără să-l marcheze, într-un fel sau altul, întâmplările copilăriei și adolescenței.

Elevii clasei noastre am fost legați sufletește și majoritatea studioși (dovadă că aproape toți s-au realizat în viață). Am

cuvinte de laudă față de toți colegii și repet ce am scris într-o carte: „le mulțumesc cu dragoste și respect tuturor colegilor de clasă (prieteni sau neprieteni) pentru că (intenționat sau nu) au creat atmosfera concurențială care m-a stimulat să merg înainte”.

Dar, prietenii mei cei mai apropiați în timpul studiilor liceale (față de care am avut, am și voi avea toată viață sentimente deosebite) au fost (unii chiar mai sunt): Nuța Glod, Marin Dumitru (Trică) și Gheorghe Darie.

Din păcate Gh. Darie (coechipierul meu de navetă zilnic Boghești-Podu Turcului și retur) a plecat dintre noi. (Despre morți numai de bine!)

Despre Nuța Glod nu este cazul să vorbesc pentru că, pentru mine, a fost și este un caz special care nu se comentează public.

Despre Trică, da!

De ce numai despre Trică?

Este „Omul Zilei”. Am în vedere nu doar imediata aniversare a zilei sale de naștere dar și faptul că Trică este la „înălțime”(este „pe val”). La urma urmelor, nu contează numărul anilor în viața unui om ci numărul realizărilor. „Când anii se adaugă vieții, trebuie să dai viață anilor”(Jacques Salome). Iar Trică are realizări pentru șapte vieți. Multe a făcut prof. dr. Dumitru V. Marin pentru cultura vasluiană și uneori mă întreb dacă a existat și feed-beckul?...

Am fost colegi de bancă; nu de puține ori la extemporale (astăzi li se spune v.p.-uri), mă „ajuta” la limba română iar eu îi imitam gestul uneori la matematică;

De pe atunci am identificat în Trică un tânăr cu personalitate puternică, cu speranță și încredere, tumultuos, spontan și un caracter viguros. Când purta discuții contradictorii cu colegii și nu numai (în general în domeniul literaturii), dacă simțea că are dreptate, uneori renunța și la politețe. Se pare că așa a rămas toată viața.

Amândoi aveam același program zilnic. Cu excepția duminicilor, dimineața la ora 7,30 ne întâlneam la intrarea în localitatea PoduTurcului: el venind 5 km („fitness”) de la

Giurgioana, eu 6 km (á pieds) de la Boghești. Cei 1000 m până la liceu îi parcurgeam împreună și era traseul cel mai distractiv. Jucam „pietricelele” care în varianta noastră însemna „furatul sfelei”. Jocul pietricelelor era o variantă a jocului „nucilor” care se juca astfel: fiecare din cei doi concurenți avea același număr de nuci ca și adversarul. Unul din concurenți arunca o nucă iar celălalt trebuia să o lovească cu nuca sa și... lua ambele nuci. Jocul se termina când unul din concurenți termina nucile sau când „se suna de intrare la clasă”. Cum sezonul nucilor este scurt noi înlocuiam nucile cu pietricele culese de pe marginea șoselei. Respectând proporțiile imaginați-vă cum joacă „lumea bună pétanque”.

La noi chichirezul era altul: tot aruncam cu pietricele până ajungeam în dreptul parcelei cu sfeclă de lângă liceu. Acolo „din greșeală” aruncam pietricelele în cultura de sfeclă, ne duceam „chipurile” după pietricele și umpleam gențile cu sfeclă. Ce făceam cu sfecla?! Acela era materialul nostru didactic la orele de Geometrie în spațiu. Acest joc l-am practicat până când proprietarul parcelei cu sfeclă s-a plâns conducerii liceului.

În acele timpuri grele, multe „isprăvi” făceam că să mai uităm de 10-12 km pe care-i parcurgeam zilnic (nu de puține ori prin noroi, praf, vânt) iar când ajungeam acasă, înainte de a intra „în bibliotecă” ajutam părinții la treburile gospodărești. Trebuia să o facem pentru că și eu și Trică eram copii de chiaburi (dușmanii poporului) iar în cazul meu tata a mai stat puțin și prin pușcării, pentru „sabotarea economiei naționale”.

Trică, la ceas aniversar, îți urez multă sănătate, clarviziune a gândirii, energie tinerească și robustețe spirituală și să ne oferi în continuare multă literatură bună. La mulți ani!

**Prof. univ. dr. Gh. (Lucian) Popa, Iași,
coleg de bancă patru ani și prieten toată viața
aprilie 2016/2019
(75 - D.V. Marin - Volum aniversar
Editura PIM Iași, 2016)**

156. NICOLAE POPA, un erou al culturii muzicale

Ori scriu despre Ansamblul „Privighetorile Zeletinului”,

ori despre „ctitorul”, conducătorul, dirijorul acestuia care există de peste 44 de ani, tot cam la omul care sfințește locul ajung.

Prin 1984, am organizat Sărbătoarea satului Giurgioana, și Ansamblul recent format de profesorul care cânta la acordeon, a fost prezent pe scena=platforma unei remorci rablagite, lângă școala (care mai exista) din capătul nordic al satului Giurgioana, spre Răcușana. Pur și simplu i-a cărat pe tinerii membri cu instrumentele lor

pe jos, 6 km. De la Podu Turcului. În trecut spun că și vineri 8 nov. 2019, a fost prezent la Slujba de hram la biserica terminată și sfințită în 1861, să ne întâlnim.

O prietenie și o prețuire permanentă concretizată prin promovare intensă în massmedia, în M.C.R. „prin participare la concertele sale, dar și evoluții ale Ansamblului la Întâlnirea promoției 1959, de 25 de ani, de 55 de ani (mai 2014), de 60 de ani (mai 2019) pe care le-am organizat la Căminul Cultural Podu Turcului, Liceu, Bibliotecă. Desigur la 3 din 6 ediții ale Simpozionului Național „Omagiu cărții și culturii vasluiene”, în organizarea subsemnatului.

Am prețuit mereu abnegația profesorului, priceperea și profesionalismul dirijorului, strădania omului de a-și promova munca, pentru că i-a purtat pe acești membri ai Ansamblului prin

toată Europa și nu numai, de unde s-a întors cu trofee, premii, aprecieri.

Țineți-vă bine: fără sprijinul cuvenit din partea diriguitorilor locali. Și tot așa : fără apartenență politică. Dar... cu multe evidențieri, aprecieri, laude din partea a mii de personalități ; ce să mai spun despre public...

Profesorul a realizat două volume impozante cu prezențele și aprecierile din toată lumea. Drept care l-am socotit un adevărat erou care a putut realiza minuni artistice într-un târg uitat de Dumnezeu și de autorități: Podu Turcului, jud. Bacău.

157. ȘTEFAN POPA POPAS mare-mare caricaturist

Un bărbat foarte solid care se mișca greu, destul de tăcut, cu ochii mereu după faciesul celor din jur. Are o capacitate rarissimă de a surprinde elementul esențial portretistic într-o ramă adesea colorată și exactă. E și un mare sufletist.

Un caricaturist mare și la propriu și la figurat.

A fost câteva ediții ale Festivalului, la Vaslui, a expus pe simeze în Casa de cultură, la Muzeu, la Bibliotecă; a avut răbdare să realizeze caricaturi „la minut” cu tot felul de gură cască, inclusiv cu mine.

Din istorisirile sale am aflat lucruri de mare mirare, legate de răspândirea caricaturilor sale în lume, de expunerea mondială (rară, rară, atunci) de colaborarea cu sârbii și alte națiuni din Balcani și Europa. Avea un spor la desenat de speriat, dar mai ales capacitatea de a descoperi ca și Cik Damadian la începuturi, linia care să facă inconfundabil portretul încercat. Colorate aceste caricaturi aveau o inimaginabilă forță de expresie și de propagandă, indiferent care era personajul, mesajul era pozitiv.

Atrăgea și prin glumele mereu debitate, și prin desene, și prin masivitatea sa, pentru că, probabil, avea o problemă cu glanda tiroidă, dar creionul îi mergea șnur.

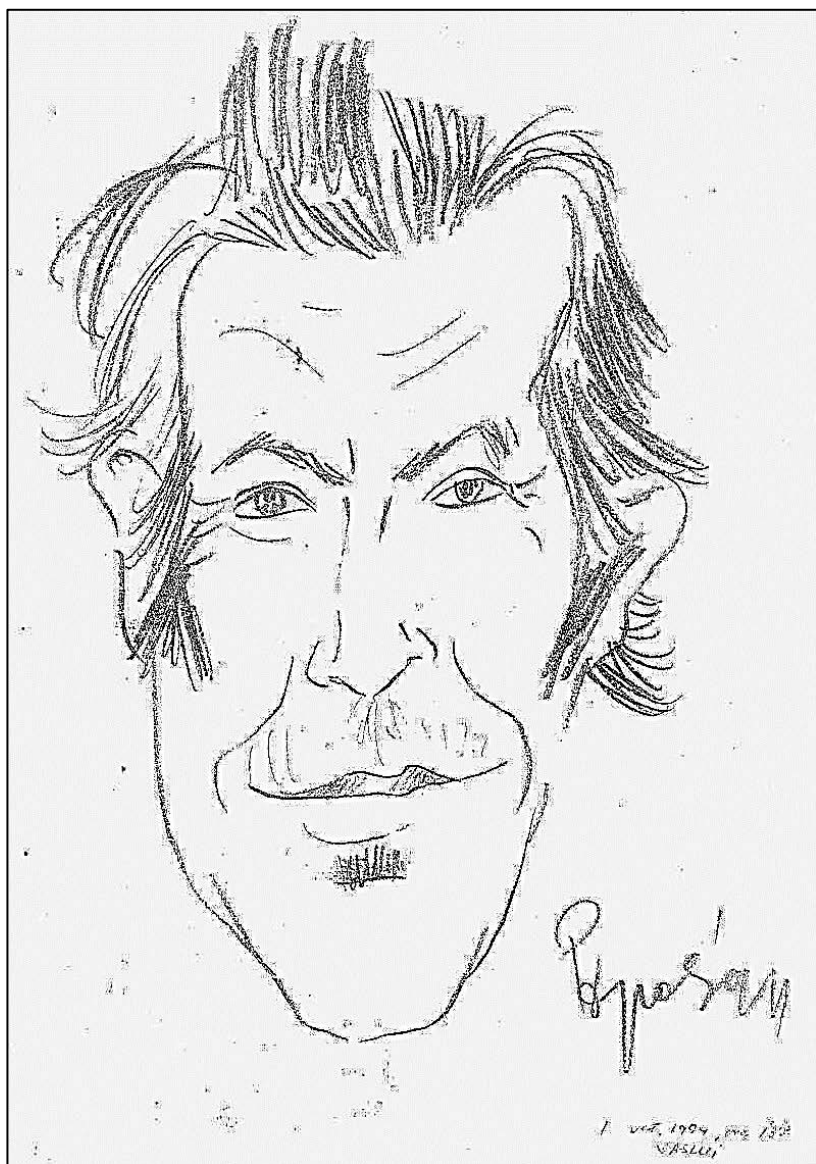
●

Autoritățile județene prezente la deschidere au trebuit să suporte replicile acide ale lui Popa Popa's. Caricaturistul s-a arătat dezamăgit de faptul că de la an la an valoarea actului cultural e în scădere, iar artiștii vin cu lucrări tot mai slabe. „În ultimii ani toate festivalurile din țară sunt într-un coborâș. Trebuie să găsim o formulă de revigorare. Nu e posibil să puneți la organizare oameni care au mai puțină tangență cu cultura și cu bunul simț. Trebuie să dați Cezarului ce e al Cezarului. Este bine să existe o concurență de bun simț. Un astfel de festival trebuie să ne facă mai tari, mai buni și mai iubitori”, a spus maestrul.

După festivitatea de deschidere, în foaierea Casei de Cultură „Constantin Tănase”, a avut loc vernisarea expoziției de grafică satirică și lansarea albumului „I.L. Caragiale - un omagiu planetar”, semnate de caricaturistul Nicolae Ioniță. Tot aici, jumătate de oră mai târziu, a fost vernisată expoziția de grafică satirică a caricaturistului Cristian Criv Vecerdea, „Portrete contemporane”. Biblioteca „Nicolae Milescu Spătarul” a oferit iubitorilor de teatru, în parteneriat cu Teatrul Național Radiofonic, episodul I din „Țara lui Caragiale”, în timp ce, în cadrul Săptămânii comediei cinematografice, la Silver Mall, au avut loc trei proiecții ale filmului românesc „A fost sau n-a fost”. La ora 16.00, în Piața Civică trebuia să se desfășoare o paradă a costumelor de epocă și tot aici, la ora 17.30, Teatrul „Masca” trebuia să prezinte spectacolul de statui vivante „O scrisoare pierdută”, în regia lui Mihai Mălaimare. Cum vremea nu a fost prielnică cele două manifestări s-au ținut în foaierea Casei de Cultură”; sunt succinte spicuri din presă.

Că Ștefan Popa Popa-s e o mare personalitate artistică, un mare patriot, un import cultural temporar dar extrem de valoros, nici nu cred că mai trebuie argumentat.

Dumitru V. MARIN văzut de Ștefan POPA POPAS

158. STELA POPESCU sau frumosul... desfășurat.

Vestita Grădină BOEMA era colț în colț cu Guvernul, de fapt cu Senatul și Palatul regal, și a dispărut astăzi. Aici, vara, erau spectacole excepționale, în special de estradă, sub umbra arborilor și cu o scenă dichisită, nu cine știe cât de dotată dar avea o acustică foarte bună care implica publicul participant de jur împrejur. Era punctul de distracție maximă al bucureștenilor.

Împreună cu familia Iacob din București am participat la câteva spectacole cu Stela Popescu în vedetă (înainte de '89). De fapt ea realiza tot spectacolul, într-o ținută de ofițer cu ținută deosebit de elegantă și cu voce cuceritoare. Indiferent ce parteneri a avut, tot Stela a fost starul, chiar după alcătuirea cuplului Stela – Arșinel.

După înființarea TVV, la 5 decembrie 1990, am avut tot interesul să avem audiență drept care am difuzat fără opreliști mari valori ale scenei, mari artiști, politicieni, filmări din afara țării, valori universale. Absolut firesc, Stela și Arșinel erau la televiziune, radio și de la 26 septembrie 1996 în ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău. Din nou, în interes public, dar fără banii necesari pentru vreo remunerare, am realizat mai multe interviuri cu Stela dar și cu cei doi, invitați în Studioul TV și radio. Personal, eram mulțumit că scot răspunsuri de bună calitate, interesante

despre creație, artă interpretativă, pasiune, conținut etc., pentru că trebuie spus, dintre sutele de artiști intervievați anual puțini răspundeau inteligent: Dan Spătaru, de exemplu, nu prea era în stare să formuleze răspunsuri mulțumitoare pentru mine și public.

Stela Popescu răspundea spontan ca și colega ei de scenă Cristina Stamate (asta era iute ca o svârlugă) și acoperită și de fapte. Ne istorisea cum se câștigă publicul de peste hotare dar se evitau răspunsurile despre câștiguri, de altfel normal pentru veniturile lor nu totdeauna impozitate.

Într-un fel de concluzie, n-am crezut niciodată că suntem televiziune de provincie, am întrebat ce-am crezut că interesează spectatorul iar de la ei și ele am obținut dintre cele mai bune răspunsuri. Totdeauna a urmat și o producție artistică pentru publicul nostru, de aici, de la Vaslui.

Despre Stela, frumoasă, talentată, deșteaptă, am avut întotdeauna că ea ca femeie, ca artistă și ca prezență reprezintă pentru noi românii, în fața ochilor și în suflet...frumosul desfășurat.

Cu Alexandru ARȘINEL și Stela POPESCU – Vaslui, 1992
Captură de pe înregistrarea video

159. CORNELIU PORUMBOIU, de-ai noștri, până la... Cannes

Gloria tatălui nu pare a-l fi apăsător pe fostul elev de la Liceul Mihail Kogălniceanu, liniștit, chiar distant, bun jucător de tenis de masă. A devenit un reputat regizor...

M-a căutat destul de insistent la redacție, după dezbaterile publice de la TVV, cu telefoane în direct, cu invitații participanți la evenimentul din decembrie 1989, cu siguranță, audiență record. Am discutat destule evenimente și intimități, am schimbat câteva mingi la masa de tenis, nici măcar nu l-am prea

întrebat de activitatea sa, care îmi era destul de necunoscută.

A realizat filmul. „A fost sau n-a fost” revoluție la Vaslui, e tema, pe care a trebuit s-o grezeze pe o poveste de dragoste, pe conflicte interioare sau exterioare ca să fie FILM nu vreo simplă relatare.

O dezbateră unică prin intensitate, problematică, incertitudini, personaje și... realități.

Eroul, Iderescu, nu e chiar egal cu D.V. Marin, nu poate înfățișa realitatea unui post local de televiziune care se zbate în tot felul de nenorociri și neputințe.

„V-am deformat puțin, din necesități regizorale, dar am găsit actorul potrivit, am făcut filmul care-mi place” (la telefon).

Evident că știu cum stau lucrurile într-o operă literară ori film, că doar și eu scriu.

Corneliu Porumboiu a imortalizat un moment din istoria cultural-politică și socială a unui oraș, Vaslui, din care un cetățean, D.V.Marin a avut curajul să înființeze prima televiziune privată din România, la 5 decembrie, 1990, cu Licența 001 TV, acordată de Consiliul Național al Audiovizualului, fără de care nu se putea funcționa.

Importanța acestuia a fost bine și îndelung comentată în presa locală și națională.

Filmul lui Corneliu Porumboiu, premiat la Cannes, regizor de pe aceste plaiuri, explicitează „revoluția la Vaslui” în filmul „A fost sau n-a fost” (2006), plecând de la apriga dezbatere pe TV.V.a lui D.V.M. cu invitați și telefoane în direct consacrat aniversării a 10 ani de la Revoluție; ziarul (central) Evenimentul Zilei consacră un număr special dezbaterii respective și directorului acestui grup de presă (ca și filmul).

**(25 – TVV – ISTORIE ȘI CULTURĂ –
Editura PIM Iași, 2015)**

2006, Cu Corneliu Porumboiu, în studioul TVV

160. TEODOR PRACSIU, aproape cum e

*„E una dintre elitele vasluiene, dar,
ceva mai puțin decât se vrea el și ceva mai mult decât
comunicăm noi”*
(D.V.M.)

N: 2 iunie 1946.

„Dacă te aștepti la recunoștință, ești pierdut” scria

marele nostru istoric Nicolae Iorga, cel care a încurajat timp de o jumătate de secol tineret studios, scriitori și poeți în formare, oameni de știință, folcloriști (cel mai cunoscut caz, Tudor Pamfile) și atâția alții care și-au dovedit capacitatea în prima parte a secolului trecut.

Printre primii vasluieni pe care i-am contactat să înființăm Televiziunea Vaslui, a fost și profesorul de origine olteană, fost pe la o școală din Fălciu, fost redactor șef la ziarul comunist Vremea nouă, bun prieten până după Revoluție. N-a primit ideea, n-a colaborat la TVV, nici prea mult la Unison Radio, a scris la ziarul Meridianul de Vaslui, sporadic la M.C.R., la care l-am invitat să fie criticul literar care să ne reprezinte așa cum ne reprezintă în lume, astăzi, Gabriela Ana Balan ca poetă.

Nu există în județul Vaslui altcineva care să se fi bucurat mai mult de ajutorul și influența mea culturală și politică, de sprijin familial și în plan profesional. Nu cred că va recunoaște vreodată că atunci când avea mari probleme în familie, până și actele de identitate îi erau la mine, nu cred că va recunoaște că a

ajuns inspector și datorită mie, nu cred că-mi va recunoaște importanța muncii de reporter, manager, om. L-am promovat constant ca prieten și valoare la nivel de județ, și pentru că era nevoie de un model iar altul n-aveam, și pentru că părea să se țină departe de politică, ca fost propagandist al P.C.R. L-am împins să-și revină, a reușit îndestul pentru că omul acesta are destulă putere de creație (critică și istorie literară), și destulă putere de disimulare, deși e clară reorientarea sa înspre ghemul de interese provinciale de care am tot scris. Am fost tot timpul convins că în tandem am fi reușit fiecare mai mult, dar și-a ales „propria agendă” așa cum a spus el într-o deplasare împreună la o lansare de carte la Centrul Militar de la Iași. Este o personalitate de reprezentare agreabilă în județ, un nume de referință în contemporaneitate.

Reproduc materialul de presă de la aniversarea unei vârste rotunde, dar cu regretul că am devenit „foști prieteni” după o tinerețe foarte frumos petrecută împreună noi și copiii noștri.

Evocare, la 70 de ani

Relațiile mele cu acest oltean stabilit și afirmat vasluian sunt omenesc – normale cu ceva meandre existențiale.

Profesor la Fălciu, a(m) purtat o discuție în biblioteca condusă de Iuliana Tolea și l-am recomandat la ziarul Vremea Nouă unde era mare, mare nevoie de ziariști. Propunerea a prins și au urmat ani, buni, după promovarea sa în structuri de partid și de stat, ca purtător al cuvântului P.C.R.

Am „consumat” o prietenie, ambilor necesară pentru destăinuirile unor oameni care mai și gândeau, cu destulă încredere între tătici, familii, copii și maturi.

Sportul în familie nu era pretext ci prilej pentru defulări legate de sarcinile ingrate pe care le primeam fiecare și ne întâlneam cel puțin săptămânal. Pe orice toloacă jucam (în

special la Școala 3) cei 7 câți eram... învingeam. Și Teodor care dădea bine, din fugă, în minge, era un pățimaș... feroce, cu ieșiri temperamentale.

Ne apropiau și preocupările extrașcolare (la mine), extrajurnalistice (la el), de regulă preocupat de expresie, limbaj ales, idei mai profunde. L-a remarcat Valentin Silvestru (și alții) pentru că deși oltean ca și G. Stoian, era rezervat, prudent și cerebral.

A avut o perioadă neagră în istoria familială, când la capătul puterilor mi-a încredințat toate actele (și secretele) familiei. I-am fost alături și atunci, și, când, după Revoluție, s-a iscat o reacție la Redacția de la Adevărul de Vaslui (Titlu ales de el, în noaptea nesigură, în tipografie, unde eram și eu), cu demisia sa și cooptarea lui Costantin Jomir, fost director de Cămin cultural la Olteștești promovat tot de mine.

S-a retras la catedră, era nevoie de oameni competenți; a ajuns inspector școlar și când partidele din opoziție voiau să-l radă (să-l dea afară), am intervenit pentru el ca om de presă, șef de partid, consilier județean și... profesor de limba română.

Cred că atunci a fost răscrucea omului de cultură care putea să dispară în secunda doi din peisajul vasluiian (auto) anihilat de concurenți, după ce încetase influența doamnei Elena Condrea și a altor „foști” care l-au promovat, apreciat, susținut. S-ar fi întâmplat ca și cu Petrea Iosub, ideologul PCR, Vasile Avram, Benedict Jelescu, ajunși necunoscuți, după 1989. Poate el n-a știut de intervenția mea, dar cred că avea cunoștință de aceasta pentru că m-am zbatut atunci pentru el, ca și pentru Dumitru Buzatu, Gh. Ciobanu, Emil Rășcanu și Virgil Giușcă de la Bârlad. Chiar am avut influență pentru că eram și șeful ecologist din alianța condusă de Emil Constantinescu.

Observați tenta personală și afectivă a acestei evocări, la ceas aniversar, Pracsiiu 70.

Teodor Pracsiiu a fost mereu un profesor apreciat pentru competența sa, pregătirea exemplară pentru ore, cu imaginea

unui dascăl profund, pentru bunătatea și umorul său. Nu ne întâlneam prea des, în specialitate, atunci.

Inspectorul școlar era apreciat pentru „neamestecul” în politică, profuzimea preocupărilor și disciplina „în producție”, mai ales în perioada „microbuzul...” (deci, înainte și după Revoluție).

Desigur, era contestat de unii ambițioși pentru că a fost activist comunist care trebuia dat afară, de alți ambițioși care, să între ei, dar a avut alături alt mare prieten, pe profesorul Ioan Baban, numit și el inspector școlar și pe câțiva dintre politicieni care l-au păstrat să se lustruiască pe ei.

Intelectualul adevărat Th. Pracsiiu nu a dovedit decât comprehensiune și laude față de autori sau orice subiecte abordate. Preocupare deosebită era pentru teatru, pentru *TREATRUL „V. I. Popa”* în special, unde era tare apreciat pentru cronicile sale, favorabile, iar la manifestările științifice era preocupat, prețuit și prezent așa cum dovedește volumul „*Clepsidrele Thaliei*” (și) o operă bine articulată.

Expresia elevată, cuvântul de încurajare, imaginea pozitivă creată, o atitudine conciliantă l-au făcut plăcut, preferat, ascultat. Cronicarul timpului, impus (în sens de preferat) și mai ales necesar unor publice manifestări cu asistență, aparițiile, toate, i-au clădit meritata imagine de aleasă personalitate, bun vorbitor, lucid analist. Nici nu poate fi comparat cu vreun alt pion cultural local, încă viu, care mai este prezent, cu destule idei, dar prost expuse.

Acum e rândul lui Pracsiiu, cel *NESĂRBĂTORITUL*. E dintre cei foarte puțini care merită la nivelul acestui județ. Vaslui. Încercarea unor oficialități să-i strângă mâna în cadrul intim al instituției județene, cum s-ar zici, pe șest, îl umilește pe acest intelectual rasat. Placheta e dovada acestei umilințe! din păcate nici grupul meu de presă nu face mai mult, decât să semnaleze anomalia și să-i formuleze un omagiu.

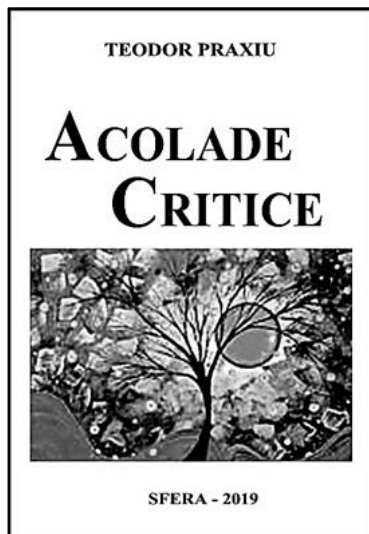
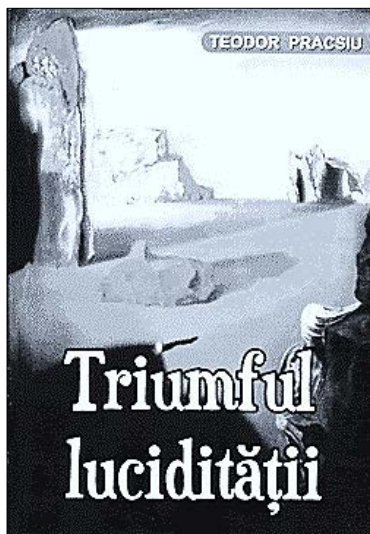
Pracsiiu Teodor merită, la cei 70 de ani împliniți pe 2 iunie, onoruri publice pentru cât a reușit în viață, atât în perioada

comunistă (deh, avea valoare și atunci!) cât și în ultimii ani, mereu prezent în marea bătălie pentru limba română.

Ca și în partidele de fotbal cu șarjele devastatoare pe stânga, acum prof. Teodor Pracsiu furnizează dovezile cele mai concludente de expresivitate a graiului românesc, marchează constant în atâtea împrejurări, că limba noastră e comoara pe care ne străduim (puțini, dar, cu râvnă!) s-o dezvăluim, dar s-o și păstrăm!

Alături de Theodor Codreanu, Avram D. Tudosie, Val Andreescu, D. V. Marin, Valeriu Lupu, Costin Clit, Ioan Baban, el va reprezenta întotdeauna Curentul Cultural Informațional Vasluian (pe care, e liber să nu-l recunoască) și mai ales, valoarea intelectuală perenă a acestor locuri.

**(Articol reprodus din ziarul Meridianul...
cu prilejul aniversării sale, la 70 de ani)**

161. ION GHEORGHE PRICOP: „tu ești cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile!”

Un talentat scriitor rămas profesor la țară, într-o comună cam pe la marginea lumii. Într-un univers privat fostul director de Cămin Cultural a realizat OPERĂ de înalt grad valoric, a devenit un simbol mereu nerecunoscut în mediul de trai, chiar dacă a fost declarat Cetățean de onoare al comunei Duda Epureni.

Ca om de litere a fost un trudit, ca cetățean un modest, ca prieten de neprețuit. Înainte cu câteva zile de deces i-am cerut și mi-a timis rândurile de mai jos:

M-am născut la 15 apr. 1944, în localitatea Duda-Novaci, fostul jud. Fălciu (Vashui), din părinții Gheorghe și Elena Pricop, aceeași localitate, de ocupație țărani agricultori. Școala primară am făcut-o în satul Novaci, cea gimnazială în satul Duda, liceul în orașul Huși, iar facultatea de filologie (1964-1969), la Universitatea „Al. I. Cuza“, Iași.

Domiciliuz în localitatea Duda din com. Duda-Epureni. Sunt de meserie profesor de limba și literatura română, actualmente pensionar, am lucrat toată viața în satul natal, Duda, unde am îndeplinit și alte funcții, ca acelea de director de școală, bibliotecar comunal sau director de cămin cultural.

Sunt căsătorit cu Elena Ploaie din satul Pâhnești, com. Arsura, jud Vaslui, și am doi copii, un băiat, Dan, și o fată, Adina, inginer, respectiv, profesoară de limbi străine. Am și trei nepoțele, două de la fiică și una de la fecior.

Nu fac politică, nu sunt membru de partid. Apreciez că prof. dr. D.V. Marin este cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile.

Sunt în Uniunea Scriitorilor din România, filiala Iași, din anul 2001.

Dețin trei premii, pe linie scriitoricească: Premiul pentru un text de cântec („Cuvântul lui Ion Roată la Divan“, interpretat de cântărețul Valeriu Penișoară), al revistei Flacăra, pe anul 1976, Premiul pentru debut în proză, cu volumul Corăbii în septembrie, 1984, oferit de revista Cronica, din Iași, Premiul reprezentanței scriitorilor vasluieni pe 2016, pentru romanul-trilogie Paradigma deșertului. Numele meu de scriitor este menționat în câteva dicționare literare de circulație națională.

Sunt prozator, poet și publicist.

*Am debutat în poezie din iunie 1963, cu un poem publicat de periodicul Flacăra Iașului. În proză, cu o povestire intitulată Căii apelor, publicată în revista studențească ieșeană Alma mater, în 1972. În prima parte a activității mele de creație am compus versuri pe temă patriotică și națională, făcându-mă cunoscut prin vocea interpretului de muzică folk Valeriu Penișoară, membru de bază al Cenaclului Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu. Astfel au apărut melodiile de top – difuzate și astăzi în mass-media, cum ar fi: Cuvântul lui Ion Roată la Divan, Povestea eroilor sau Ană doamnă, dar și debutul în volum cu placheta de versuri **Nesomnul patriei**, din 1980, publicată de Comitetul județean de cultură Vaslui. În proză am debutat în 1984, cu volumul de povestiri **Corăbii în septembrie**, la Editura Junimea din Iași. În 1991 am scos volumul de proză scurtă **Călărețul de os**, la Editura Cartea Românească din București. În 1997, mi-a apărut romanul **La coada cometei**, prin editura Porto-Franco din Galați.*

*Au urmat volumele de poezie importante: **Balada vârstelor**, ed. Cartea Românească, Buc., 2004, **Caligramele destinului (A doua carte a lui Iov)**, Ed. Timpul, Iași, 2006, **Terapiile invocației**, ed. Timpul, 2008, Iași, și **Confortul inorogului**, Ed. Dacia XXI, Cluj-Napoca, 2011; **Cartea celor cinci semne**, Ed. Timpul, Iași, 2016.*

*În 2015 am publicat romanul-trilogie **Paradigma Deșertului**, Ed. Timpul, Iași, de peste 1200 de pagini, după cum*

urmează: vol.I – *Vremea moliilor*, vol. II – *Roșu și galben*, vol. III – *Vânătoare cu suspans*.

Am în pregătire patru cărți: *Urme pe ceață*, *Certitudinea critică – o fata morgană* (publicistică), *Cartea de bronz* (proză scurtă), *Elegii albastre*. *Cronici de ivoriu* (poezie+proză)

Am publicat poezie, proză și eseu în revistele din țară și străinătate: *Luceafărul*, *România literară*, *Porto-Franco*, *Convorbiri literare*, *Ateneu*, *Dacia literară*, *Pro Saeculum*, *Oglinnda literară*, *Poezia*, *Onyx*, revistele *Glusul națiunii* și *Sud-Est din R. Moldova*, *Liter-Club*, *Meridianul Cultural Românesc* și altele.

Despre scrierile mele au glosat critici literari precum: Th. Codreanu, Cristian Livescu, Al. Dobrescu, N. Barbu, Th. Pracsiu, N. Georgescu, Marian Popa, Daniel Dragomirescu, Ioan Baban, Mircea Crihană, Lina Codreanu, Valentin Talpalaru, Emilian Marcu, Simion Bogdănescu, Mircea Dinutz ș.a..

Iată câteva, despre proză:

Th. CODREANU – rev. *Luceafărul* nr. 27/4 iulie 1987, articolul *Cumpănirea izvoarelor*: „Ion Gheorghe Pricop continuă o tradiție bogată a literaturii române, aceea a fantasticului și amiraculosului. Ceea ce n-a scăpat ochiului criticii e că noul prozator se distinge printr-o firească întoarcere la mitosul românesc. Ne-am grăbi să punem cuvintele între ghilimele, întrucât, într-o perspectivă modernă, scriitorul sugerează că nu ne mai aflăm, pur și simplu, în contextul fantasticului mai mult sau mai puțin convențional al tradiției, ci e vorba doar de o logică stilistică menită să scoată din ascundere, în sens, am zice, heideggerian, înseamnă, totodată, potențarea amisterului, în sens blagian. La confluența acestor două tendințe ale gândirii stilistice moderne, Ion Gheorghe Pricop a descoperit izvorul cel proaspăt al viziunilor sale, într-o cumpănire atent cenzurată stilistic și care face din acest autor nu doar o simplă promisiune, ci deja o certitudine a noului val de prozatori. Fantasticul nu ține de o ordine geometrică, de exterioritate, la Ion Gheorghe Pricop, ci

de ingeniozitățile sau neliniștile eului profund. Ceea ce-i interesant este că interiorul revărsându-se în lume ca lume (și romantizând-o, într-un anumit sens) nu duce la sondare psihologică, ci la mirarea mistuitoare a celor ce-și povestesc întâmplările vieții, contaminându-i cu maladia lor metafizică și pe cei din jur. Aceste mirări venind din adâncimi insondabile, după legi de nimeni știute, se manifestă ca semne ciudate pe care numai cei inițiațimai încearcă să le dea de capăt..."

Cr. LIVESCU – revista *Ateneu*/1985, articolul intitulat *Gabriela Adameșteanu – Dimineța pierdută*: „*Ion Gheorghe Pricop face parte din acei scriitori la care personajul este construit prin diverse tratamente textuale, care îl enunță, îl scriptizează, livrându-l unui stereotip subiectiv: imaginea sa decurge din felul de a se mișca în limbaj, de a aparține limbajului, oricât de rezidual ar fi și degradat prin rutină.*”

Și despre poezie:

VALENTIN TALPALARU: „*Surpriza de a da peste un poet debutant cu un text imprevizibil, de o bogăție lexicală fluent organizată și care să fie motivat liric substanțial, este destul de rară. În cazul de față este vorba de un prozator care descalecă din confortabila brișcă a narațiunii pentru a purcede per pedis prin hățișul liric. O face cu dezinvoltura unui maestru cărunt, școlit la abatoarele de cuvinte ale lui Arghezi sau Villon...*”

EMILIAN MARCU: „*Ion Gheorghe Pricop și-a propus, și chiar a reușit, să adune o sumă de cuvinte care, din nefericire, încep să-și piardă locul din fondul principal, devenind un fel de piese de muzeu. Autorul le pune în valoare găsimdu-le un loc aparte. Este una din puținele probe de valorificare autentică a spiritului românesc de la sat, a tot ceea ce, încet-încet, începe să devină doar amintire.*”

– **Text propus de Ion Gh.Pricop cu câteva zile înainte de deces (14 noiembrie 2018).**

Adaug că am avut relații cordiale și foarte bune de comunicare cu toți cei pomeniți de Ion Gheorghe Pricop.

162. ȘTEFAN RACOVITZĂ, genevezul

Rar se găsesc oameni așa de largi la suflet, așa de comunicativi (os de domn), de afectuoși și de corecți. Venit la Vaslui, Ștefan a poposit în redacția noastră, ne-a îmbrățișat, ne-a dăruit „Căminul românesc” și o carte cu autograf, în aprilie 2008. Cartea se chema „**Cu mâinile pe cap**” (ed. Litera, 2005, 560 pag., autograful era „*D-lui Dumitru Marin, cu cele mai prietenești gânduri din partea autorului, un nepot dacă nu un fiu al Vasluiului/Șt. Racovitză/apr.08*”). Precizez că era însoțit de un bun prieten comun, dl. prof. univ. dr. Alexandru Ionescu din București. L-am simțit sufletește foarte apropiat. De atunci ne-am trimis regulat colaborări la ziar și Revistă, ne-am încurajat, ne-am sunat la telefon.

A fost unul dintre cei mai buni și vechi prieteni ai noștri, peste 20 de ani, un vector cultural din Geneva pentru întreaga țară, Elveția. I-am așteptat prezentarea și... ne-am trimis materialul despre Neagu Djuvara, pe care, cred, l-a considerat mai urgent și mai important. Ne-am trimis zeci de filme de explorare unică, cu imagini despre capodoperele lumii, alături de salutări și... inimă.

De-ale lui Ștefan Racovitză, urmașul Domnilor de altădată, de la Vaslui, de loc, unul dintre prietenii noștri statornici.

După 10 ani, tot la Vaslui, mi-am înmânat cu autograf una dintre ultimele sale tipărituri, „**Scene din viața unui dușman de clasă**”, București, 2010, 310 pag. „*D-lui Marin, cu toată admirația, prietenia și urările noastre cele mai bune/semnătura/joi 13.09.2018*”, l-am dus pe str. Mihai

Racovița (colț cu Frunzelor), apoi am luat masa împreună la un Restaurant din centrul Vasluiului și însoțit de Doamna sa, nemțoaică de origine, s-a retras la somn.

Dumitru V. MARIN și Ștefan RACOVITZĂ

– Să știi, prietene Marine, că chiar am vrut să te cunosc mai bine, pentru că prea puțini în lumea asta pot face ce-ai reușit tu. Ești oricând binevenit la Geneva.

Am călcat în orașul Păcii acum câțiva ani (în 2008, cu ocazia Campionatului European de fotbal, invitat și acreditat ca ziarist de UEFA) și am fost impresionat, printre altele, de imensul balon care plutește deasupra lacului Como din parcul genevez. Atunci, m-am sfiit să-l sun, acum îmi pare rău pentru că, iată, un urmaș al Domnilor moldoveni, vine special pentru mine din Geneva, ne înțelegem perfect, tocmai pentru că are un suflet de aur. Și, cât a suferit omul acesta sub comuniști, și chiar după ce a fugit în străinătate...

Cu adevărat AUR al adevăratei prietenii, pornite imediat după 1989 când mi-a publicat niște materiale în revista pe care a condus-o câteva decenii: CĂMINUL ROMÂNESC.

Ștefan Racovița (m. oct. 2019) este singurul român din străinătate care a trimis 300 de Euro pentru Meridianul Cultural Românesc. Prietenia și colaborările sale au valorat tot aurul din lume.

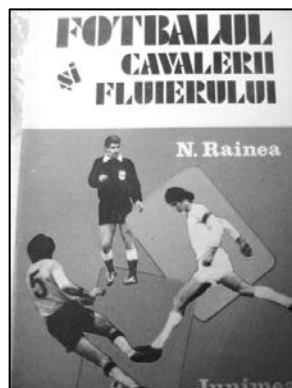
163. NICOLAE RAINEA, fluierul fermecat al țării

Dintre arbitri, mare cu adevărat a fost Nicolae Rainea, maistru la Rulmenți Bârlad, participant la 3 campionate mondiale, și, o mare autoritate în arbitrajul din România. Ne-am cunoscut la tratamente în bazinele cu apă caldă din Băile Felix, lângă Oradea. Nu mi-a plăcut ca om, nu mi-a plăcut ca arbitru, căci am fost mai bine de un deceniu în corpul de arbitri ai

județului Vaslui. Ne întâlneam des, nu i-am dat niciodată nici șpagă (pe baza asta unii au ajuns de Divizia A) nici atenție, deși el știa că sunt profesor doctorand de limba română iar el vorbea destul de corect românește, deci n-aveam ce critica. Era un tip deschis în felul lui, cam vulgar, bun de glume și petreceri, bine situat în fața organelor de partid, a generalilor din conducerea Federației, chiar în grupul de la Bârlad pe care și-l subordona ca bun cunoscător al regulamentelor și pe baza arbitrajelor cu mari echipe românești și în plan internațional. Erau toți în cupluri așa că păstrau secretele mai ceva ca vânătorii. Castă închisă în care unul cu facultate n-avea ce căuta, altul mai deștept să-i depășească... la fel.

Cu certitudine Nicolae Rainea a fost un mare arbitru din România.

164. ION RAȚIU, politician și... om

S-au desfășurat decenii de la întâlnirea de extraordinară tensiune de la Casa de cultură Vaslui, prima cu înrăiții iliescieni dezlănțuiți, gata să-l masacreze. De fanatismul acestora l-am scăpat în final, ajutându-l să iasă prin spatele așezământului, făcând un interviu colectiv, adică filmându-i și oprindu-i pe cei

care se repeziseră după el.

Ion Rațiu a fost un politician îmbogățit în Vest, susținător și întemeietor al Partidului Național Țărănesc Creștin și Democrat (dispărut în 2019), pe care împreună cu Corneliu Coposu, Ion Diaconescu și Emil Constantinescu l-a reprezentat cu o „imensă temeritate”, practic cu riscul vieții. În Casa de cultură din Vaslui veniseră „democrați” PSDR-ști cu ghioage, lonceag-uri și alte instrumente contondente să-i arate că n-are ce căuta pe aici, și deși erau cam jumătate adunați de oamenii lui fraternizați cu scandalagiii, bătrânul Rațiu a înfruntat mulțimea vorbind despre instaurarea democrației.

Da, ce vrei tu, care ai furat în străinătate să ne înveți pe noi... Am fost frapat de violența de limbaj, de amenințare, de lipsa de respect.

Ei, uite asta e democrație, să ai posibilitatea să mă înfrunți (combați) direct și să nu te temi că vei fi arestat. În contradictoriu, dar să discutăm...

Interviul cu Ion Rațiu, difuzat pe TVV, i-a determinat pe adversarii mei să mă amenințe, să mă înjure, să dea alte telefoane familiei... mă rog, mizerii provinciale.

La București, ca parlamentar, a avut o atitudine de domn, om absolut bine educat care n-a refuzat interviul.

L-am revăzut pe strada principală din Turda, cu ocazia unor filmări la Cluj, se sprijinea în baston, își păstra nelipsitul papion, nu m-a recunoscut. Pentru că arăta tare bolnav, l-am lăsat în pace. După câteva luni a încetat din viață, la Turda.

A fost primul politician de rasă care a călcat în Vaslui. Și, cu câte riscuri...!

165. DAN RAVARU – un destin de prețuită personalitate locală

Cu profesorul și istoricul local am avut cam întotdeauna o relație rece adesea dușmănoasă, pentru că Dan, căruia i-am salvat 2 decenii de creație, a crezut doar în destinul său, nerecunoscându-l pe al oricărui altul. Marcat psihic de un handicap fizic toată viața, a făurit o operă diversă care interesează județul Vaslui, unde a îndrumat ani mulți formații artistice de amatori, ca angajat în cadrul Centrului județean pentru îndrumarea creației populare. Deși l-am promovat curent în presă n-a recunoscut niciodată ajutorul direct (trebuia dat afară din slujbă, odată cu Șerban), nici contribuțiile esențiale din presă, nici valoarea istoriei culturale promovate în cele 34 de cărți, nici contribuția începutului la Festivalul Umorului, nici susținerea media atâtea decenii. Probabil, Dan, profesorul-istoric nu va fi prea lesne uitat după retragerea firească dintr-un prim plan social. Din cuplul intelectual de mare forță pe care l-am format, el a fost preferatul presei locale, eu dimpotrivă, pentru că aveam presa mea: tv, radio, ziar, revistă. Și, cum să scrie, tocmai adversarii, frumos despre mine?

Pe 28 septembrie 2020, Dan Ravaru a plecat pe alte tărâmurii. Un om respectat și cu un rol cultural important în istoria județului Vaslui.

Pe ultimul său drum, de joi 1 oct. 2020, la catafalc, în biserică, au vorbit D.V. Marin, Ștefan Șerban, Vasile Mariciuc, Lucian Onciu, Ion Măcnea, Dan Ailincăi, care și-au exprimat regretul pentru dispariția acestui om de mare valoare al județului.

Reproducem, mai jos, cuvântarea lui D.V. Marin.

Prof. dr. Dumitru V. MARIN: O viață consacrată culturii: Dan Ravaru

Stimați oameni, care sunteți de față, stimată familie, este un moment greu pentru dumneavoastră dar și pentru mine. Cu 25 de zile mai în vârstă decât mine Dan Ravaru este unul dintre apriliștii pe care i-am pomenit în șase cărți ale mele.

Dan Ravaru este făuritorul propriului lui destin. Un împărat din antichitate și-a chemat fiii și le-a zis la fiecare în parte: „Făurește-te”. Dan Ravaru s-a făurit ca om de cultură, s-a făurit ca personalitate, s-a făurit ca familist și ca prieten. Dan Ravaru reprezintă acum, pentru noi, încă, o prezență – până coboară în mormânt. Dar el a fost o prezență vie în istoria acestui județ.

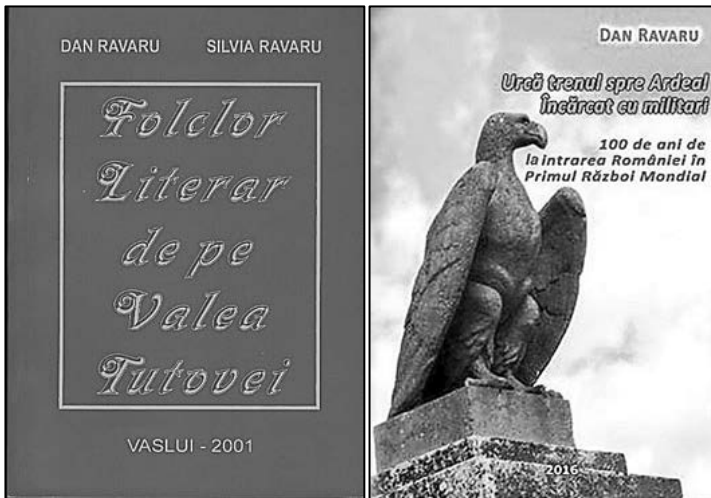
L-am cunoscut pe când era la Puiești. Am colaborat cu rezultate ani mulți, și cât a fost a Centrul de îndrumare și în ultima perioadă. Nu întâmplător în 6 din cele 42 de cărți l-am considerat o mare personalitate a județului. Cel mai important lucru este că Dan Ravaru, acum pe catafalc, a fost un om care n-a crezut în deșertăciunea lumii. Dovadă că el a reușit să ne lase o operă importantă legată de istoria, de cultura vasluiană, de folclorul vasluian și dacă a avut șansa să lucreze o viață în acest domeniu, a onorat-o. E greu să spui ce este mai important în viața sau în opera lui Dan Ravaru pentru că fiecare din cele mai numeroase cărți are particularitatea ei.

Eu l-am simțit atunci când a scos Opera Magna atât de bucuos, cât poate să fie un om. Și am mai știut că acest om a mai lucrat și cât a fost foarte bolnav. Pot vorbi multe ore. Dar ca om care a prețuit viața, opera și familia sa, am scris în ziarul Meridianul. Este aici de față decanul scriitorilor vasluieni, Ion

Mâcnea Vetrișanu, salut pe doctorul Valeriu Lupu și pe doamna sa, Valentina, dintre oficiali sunt aici domnul Onciu și Vasile Mariciuc. Este destulă lume de mare importanță socială care a venit să onoreze acest ultim drum. Vă mulțumesc pentru aceasta, oameni buni.

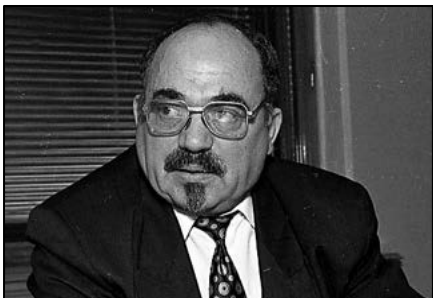
Lui Dan trebuie să-i mulțumesc pentru prezența sa când am înființat Televiziunea Vaslui, când a apărut Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău acum 24 de ani, pentru prezența sa în Meridianul Cultural Românesc, o revistă tânără, de șase ani doar (dar care este citită pe patru continente, în 32 de țări) – în care, de asemenea, el este prezent. Faptele și munca sa au fost și vor fi prețuite mai ales în aceste timpuri când are loc nașterea unei noi culturi existențiale în care cultura nu mai face casă bună cu civilizația, orice s-ar spune. Deci Dan, Dumnezeu să-l ierte, este unul din cei care a făurit opera pe care ne-o lasă. Și atunci viața sa nu a fost deșertăciune, așa cum suntem de obicei tentați să spunem. Cine lasă asemenea urme ar trebui să rămână în istoria culturală a acestui județ, a acestui oraș și nu numai.

Dumnezeu să te ierte, Dane.

166. TITUS RAVEICA, filozof, președinte CNA: „să nu fii, berbec...”

Profesorul universitar dr. ieșean (n.29.08.1935; m. 2013), fără prezență remarcabilă înainte de 1989, a fost numit Președintele Consiliului Național al Audiovizualului, sprijinit de alți 9 membri ai acestuia (el cu grad de ministru, ceilalți cu secretarii de stat), organism menit să controleze ce se difuzează în televiziune și radio pe teritoriul României. Dotare, bani, putere, influență și ciubucuri pentru toți.

Dl. prof. univ. Raveica și-a păstrat familia la Iași, drept care periodic trecea și pe la noi, să cisluiam, să ne povestească, uneori la un păhărel, deși nu le avea cu alcoolul, era un evreu foarte cumpătat. Când ne-am prezentat pentru obținerea Licenței (o poveste adevărată cu lupte locale la baionetă, nu alta), a fost printre cei 9 din 11 susținători, spunându-le celorlalți că, din 1990 el știe calitatea programelor noastre (era în 20 octombrie 1992) și că garantează pentru director (nu vorbisem niciodată). De atunci am avut cel mai mare respect nu pentru Președinte, ci pentru omul și profesorul dr. și academician, Titus Raveica, cel cu sfaturile cele mai diverse pentru reușita noastră, argumentând pe fiecare cu „mă, să nu fii berbec” adică să facem cum ne recomandă el. E bine să știți că începuturile TVV au fost într-o cumplită sărăcie, într-o permanentă prigoană a puternicilor zilei care ne voiau îngenunchiați și în slujba lor, deci fără vreun sprijin financiar, nevoiți să ne schimbăm redacția și studioul de 4 ori (în 5 locații, cu grele cheltuieli și pierderi), că niciodată n-am avut spații

necesare pentru producție, că și la Vaslui și la Bârlad ne-am organizat în câte o garsonieră, că, totuși, ne-am păstrat independența.

Dacă n-ar fi fost sprijinul (ascuns) al lui Raveica (era promovată de PSD – veșnicul nostru dușman) nu știm cât am fi reușit. E foarte adevărat că ne povestea cu șarm din călătoriile sale prin toată lumea, și uneori își arăta cu degetul dușmanii dar niciodată nu ne-a obligat să facem vreun „gest TV” împotriva cuiva. I-am simțit dragostea și prețuirea și i-am respectat dorința: „mă, să nu fii berbec...”

167. ANDREEA RĂDUCANU, campioană olimpică, firavă și... bârlădeancă plăcută

După cum se știe, poate se știe, după Nadia Comăneci a mai continuat o perioadă bună pentru gimnastica românească, cu câteva nume devenite legendă într-o echipă imbatabilă.

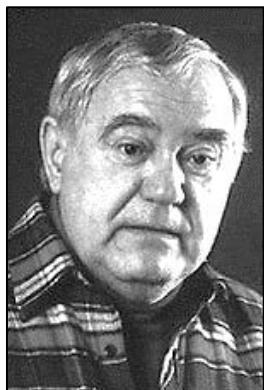
Devenise proaspătă campioană olimpică și aflând că este la Bârlad, am invitat-o în studioul TVV, și a venit împreună cu părinții. Era așa de micuță și grațioasă că părea ușor de rupt cu o ață și pentru public, în transmisie directă, am întrebat-o glumeț dacă nu se rup paralelele cu ea. Am invitat-o să povestească și a vorbit greu, greu, deci mi-a trebuit ceva inventivitate să scot cât mai

multe dintre secretele performanței sale, desigur și un fel de poveste de-a noastră să atragă copiii la gimnastică.

Pentru emisiunea noastră și scopul ei cultural-educativ, nici nu ne-am așteptat la prea mult să vorbească, știind că foarte puțini sportivi sunt și vorbitori coerenți, și, noi am exploatat momentul și în favoarea instructorilor bârlădeni și pe tema patriotismului, și pentru contribuția vasluienilor (bârlădeni...) la sportul național, cu câteva atlete foarte performante (Laura Lavric, mai târziu), și fotbal de Divizia B (mai târziu, F.C.Viitorul, în Divizia A).

A fost esențială că o campioană națională, internațională, europeană și olimpică e prezentă în emisiune.

168. DEM RĂDULESCU, sau actorul-profesor

Să ne înțelegem: etnolog, ca profesor, ca jurnalist și mai ales ca organizator a trebuit să vântur lumea artistică, actorii de diverse calibre, cântăreții, plasticienii... și politicienii. Am umblat eu după ei, dar când mi-au căzut în bătaia camerei de filmat n-am scăpat ocazia vreunui material de presă. L-am intervievat cel puțin de două ori, la subsolul Casei de cultură (în cabina artiștilor) și apoi la Sala de sport. Ca toți vizitatorii Vasluiului, era foarte surprins de existența unei televiziuni, deci era mare amator să răspundă, conștient că după Revoluție trebuie să-și reclădească imaginea: „*să ții minte profesore, că și dumneata și noi artiștii avem nevoie de chestia asta pentru imagine. De aceea nici nu-ți cerem bani, că sigur nu-i ai.*”

Prin urmare, deși înconjurat de zeci de amatori de autografe, și-a făcut timp să-mi răspundă. Dintre întrebări și răspunsuri:

- Cum ați ajuns actor?
- **Cum ai ajuns și mata om de televiziune, muncind.**
- V-au prins bine bătăile prin gara din R.Vâlcea?
- **Nu, acolo i-am cunoscut pe cei care treceau în timpul Războiului: polonezii erau de desăvârșită educație, nemții ne dădeau câte o bucată de pâine exclamând „marș țigoinen”, rușii se purtau rău și umblau după băutura și ne loveau pe noi, copiii sărmani, care ne apropiam de ei.**
- E greu la Teatrul Național?

– Orice meserie e grea dacă nu-ți place. Eu ador teatrul, îmi plac turneele, îmi place și la voi la Vaslui și totdeauna vin cu plăcere aici.

– Ce înseamnă aplauzele din spectacol?

– **Păi, dacă nu ai aplauze, nu ești artist.**

– Am multe întrebări, dar văd că vă așteaptă mulți admiratori. Ce părere aveți despre Festival?

– **E tare bine că reușiți să-l faceți. Felicitări...**

Într-un alt interviu s-a exprimat și despre colegi din teatru și despre munca sa de profesor, despre câștigurile artiștilor și despre sceneta filmată, ca cerșetor.

Chiar cred că-i plăcea la noi, se purta foarte natural și cam distant cu toți, se vedea că este un om respectat. Acum, după ani de la moarte, văd că este redescoperit și prețuit de această foarte nouă generație.

Dem RĂDULESCU în „BD în acțiune”, regia Mircea DRĂGAN

169. OLTEA RĂȘCANU GRAMATICU

*„Un istoric târziu și valoros după o apreciată carieră didactică”
(D.V.M.)*

Profesor, istoric, publicist și editor, scriitor, președintele Societății de Științe Istorice din România, Filiala Bârlad (24 noiembrie 1942, Bârlad). Cursurile Școlii generale nr.3 din cartierul Munteni (azi Liceul Tehnologic „Petru Rareș”), cu excepția clasei a III-a primară, la Școala nr.4 (azi „Tudor Pamfile”); clasa a VIII-a la Liceul de Fete (azi Școala gimnazială „Iorgu Radu”), iar clasele IX-XI la Complexul Școlar „Gh. Gheorghiu-Dej (azi Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”), pe care-l absolvă în 1960; Facultatea de Istorie-Filosofie a Universității „Al.I.Cuza” din Iași, Secția Istorie-Română; lucrarea de diplomă cu tema *Atitudinea Marilor Puteri față de Independența României*, la prof. univ.dr. Gheorghe Platon (1966); călătorii de documentare în Europa, Africa, Australia, Noua Zeelandă, Indonezia, Indochina, Singapore, Filipine, India, Iran, Emiratele Arabe, China, Coreea de Sud, Japonia, America de Nord și America de Sud; Caraibe, Arhipelagul Galapagos, Insula Paștelui etc.

Comentarii pe marginea activității:

„Doamna profesor a colaborat intens și consecvent în presa locală și centrală, dar mai cu seamă, în ultimii ani, beneficiind de informațiile și impresiile culese în urma călătoriilor întreprinse stăruitor și sistematic, în Europa, Asia,

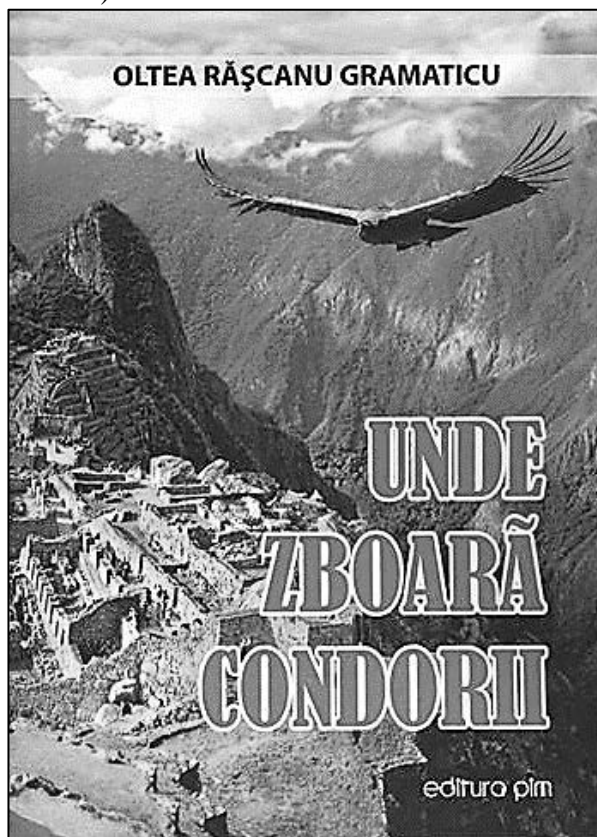
Africa, America de Nord și de Sud, Australia și Noua Zeelandă, ne-a obișnuit a ne împărți impresiile și convingerile, în mai multe volume sugestiv intitulate: «Amurgul Zeilor» (Iași, Editura PIM, 2006, 680 p.), «Trezirea Dragonului» (ibidem, 2007, 720 p.), «Paradisul Pierdut» (ibidem, 2009); «Nemurirea Mogulului» (ibidem, 2009, 680 p.), «Asaltul Tigrilor» (ibidem, 2010, 707 p), «Cavalcada destinului» (ibidem, 2011). Aceste volume s-au bucurat de o excelentă primire din partea cititorilor și a comentatorilor» (Prof.univ.dr. Gh.Buzatu) .

„Gândind acest dicționar de figuri bârlădene ca o « posibilă radiografie spirituală », autoarea își continuă de fapt vechile străduințe istoriografice, într-o manieră mai temeinică, elaborând un instrument de lucru de mare utilitate, nu doar pentru inteligența locală, întrucât asemenea lexicoane oferă date oricui se interesează de istoria culturii, artă, sociologie, folcloristică, cuprinzând practic toată zona «umanioarelor» (Acad. Alexandru Zub, Prefață, în Oltea Rășcanu Gramaticu, Personalități Bârlădene. Dicționar, vol.1 A-J, Editura PIM, Iași, 2012, p. 5-6)

„Cele 3 volume oferă o cuprinzătoare perspectivă asupra evoluției Bârladului – din îndepărtate timpuri și până în contemporaneitate – aportul orașului și a personalităților sale reprezentative, la viața materială și culturală a Țării Moldovei și mai ales a României. Efortul de documentare, analiză și sinteză – continuat de mulți ani de profesoara Oltea Rășcanu Gramaticu – se cuvine subliniat, apreciat și mai ales reținut. Iar lucrarea în sine constituie temeiul statornic al cercetărilor viitoare»(Acad. Dinu C.Giurescu, Cuvânt înainte, în Istoria Bârladului, vol.1, Editura PIM, Iași, 2015, p.7-8).

„Cartea «Războiul și Jertfa Datoriei. Bătălia pentru Basarabia și Nordul Bucovinei» reprezintă o importantă contribuție la dezvoltarea istoriografiei românești, impunându-

*se prin baza documentară, originalitate și stil... Bibliografia selectivă de la sfârșitul volumului oferă o imagine despre munca intensă și tenace depusă de autoare pentru documentare în vederea realizării unei imagini corecte, veridice și echilibrate asupra unor pagoni controversate din istoria României. Mai mult, și asupra lui Ion Antonescu, personalitate politică și militară controversată și chiar pusă la index de cei care emit verdicte, urmărind să-și impună propriul punct de vedere, după vechiul adagiu: « Crede și nu cerceta »» (Prof. univ. dr. Ioan Scurtu, Note de lectură, în vol. Oltea Rășcanu Gramaticu, *Unde zboară condorii*, Comentarii, Comentarii, Editura PIM, Iași, 2017, p.377-379).*

170. REGELE MIHAI I... fără regat...

Mihai I, Rege al României, Principe al României, fost Principe de Hohenzollern (n. 25 octombrie 1921, Sinaia), în perioada domniei tatălui său, Regele Carol al II-lea, cu titlul Mihai, Mare Voievod de Alba-Iulia, a fost suveran al României între 20 iulie 1927 și 8 iunie 1930, precum și între 6 septembrie 1940 și 30 decembrie 1947. Este stră-strănepot al reginei Victoria a Marii Britanii și văr de gradul trei al reginei Elisabeta a II-a.

Mihai este una dintre ultimele figuri publice în viață din perioada celui de-al Doilea Război Mondial. Din 1941, regele Mihai este mareșal al României.

Mihai a devenit pentru prima dată rege al României în 1927, după moartea bunicului său Ferdinand, întrucât tatăl său renunțase în decembrie 1925 la tron și rămăsese în străinătate.

Mihai s-a născut la Sinaia, fiu al principelui Carol (viitorul rege Carol al II-lea) și al prințesei Elena. Din partea tatălui este nepot al Regelui Ferdinand I și al Reginei Maria, iar din partea mamei nepot al Regelui Constantin al Greciei. Astfel, Mihai al României este descendentul celor mai importante familii regale și imperiale ale Europei, printre ele numărându-se familiile regale britanică, rusă și habsburgică, strămoși direcți ai săi fiind țarii Nicolae I și Alexandru al II-lea al Rusiei, Regina Victoria a Marii Britanii, împărați habsburgi, regi ai Prusiei, Portugaliei ș.a.m.d.

BALUL FĂRĂ REGINĂ

PRIMA amintire. Iarnă blândă în 1948, când ianuarie era uscat, răcoros dar nu înghețat. După seceta din 1946 - 1947, anul agricol a fost bun chiar dacă din cauza ploii cu gheață Vasile Marin aduna în vară doar smocuri de tulpini de grâu cu spice, să bată în arie cu boii vreo câteva sute de kilograme la un hectar. De Sf. Ioan, la început de an, 7 ian., era primul bal organizat de răsăriții satului care se zbăteau să pună mâna pe fetele frumoase și cu cât mai multă avere. Pentru domnișoara Constanța, (sora), fiica Mărioarei care trăia încă necununată cu Vasile, zestrea se știa: lada plină cu covoare, un vițel, 4 ha de pământ și cheltuielile de nuntă. Cum fata era și foarte frumoasă, tare cuminte și de neam bun (și zestrea de luat în seamă) cei 6-7 flăcăi înstăriți se aruncau la prețuri serioase pentru a-i cumpăra ilustrata, ca dovadă de regina balului.

Licitația era purtată (de) pe o masă dinspre scena sălii de clasă lungi de peste 10 metri și lată de 6 a școlii Giurgioana, construită în 1932. Erau licitate și alte 3-4 fete mai sărace cu prețuri foarte mici în comparație cu echivalentul unui hectar de pământ care să cucerească ilustrata cu regina Maria...

Era miezul nopții și organizatorii balului se străduiau să scoată cât mai mult de la al lui Basoc, tânărul bondoc, încet și uneori bâlbâit care voia să se însoare cu Constanța. Se pornise pe ofertă și ridicase mult prețul, așa că se trezi cu ilustrata în mână chiar în momentul când cineva a anunțat.

– Regele a fugit din țară! A luat un tren cu diamante și pe regină, și-a plecat la englezi!

– S-a schimbat orânduirea țării care va fi condusă de un Comitet care are un președinte, anunță altul, străin de loc, foarte serios. Până atunci, la baluri, nu veneau străini... de unde-or fi scos comuniștii supraveghetorii?

Tânărul dezorientat mototolea poștala în mâini, pe masă, unde o ridică și pe Constanța de mâini.

– Trăiască președinta balului, întări și străinul.

Constanța nu înțelegea prea bine ce s-a întâmplat și s-a așezat disperată pe plâns. Să fie președintă, când a vrut atâta să ajungă REGINĂ!

O STRÂNGERE DE MÂNĂ LA PRIMUL INTERVIU

Prietenia cu prefectul județului Vaslui, Nicolae Pascu, omul FSN, faptul că Dumitru V. Marin era directorul singurului post de televiziune din Moldova, l-a situat pe acesta la granița dintre județele Iași și Vaslui, lângă Codăești când poposea, venind de la Iași, Regele Mihai și cu o mică suită în 3 autoturisme, unul condus de Mihai I, având alături regina și în spate o doamnă de companie. ~n celelalte, reprezentanți ai P.N.Ț.C.D. și un operator de la București. La intersecția șoselelor erau alte 3 autoturisme: al prefecturii, dar cu un singur funcționar al acesteia, în alta, doi tipi severi bine îmbrăcați, care n-au comunicat de loc cu echipa TV.V. ~n a treia, erau 4-5 oameni de la același partid, proaspăt înființat la nivel de județ.

Regele se aștepta să-i iasă în cale mulțime, la Solești, unde fesenistii i-au avertizat pe oameni să stea liniștiți chiar dacă vine hoțul care a furat aurul românilor cu trenul. Chiar era un cetățean mai vocal, care a venit îmbrăcat în costum național, singur și care s-a înfipt să-i strângă mâna majestății sale și, cu căciula pe cap, să sărute mâna Reginei Ana.

„– Cum v-a întâmpinat populația?” Se repezi reporterul. Dat fiind că în afară de cele vreo 15-16 persoane nu se vedea altă populație, Regele șofer, desfăcându-și mânușile:

„– Păi, deocamdată nu vedem pe nimeni, așa că vom vedea de acum în colo; Dvs. știți mai bine...” și-i întinse mâna după ce și-a tras mânușile. Pe tăcute ! Atât, apoi toți s-au urcat în mașini, unii își închipuiau că la Solești vor fi mulți, mulți țărani. Nici n-au oprit mașinile pentru că nu era niciunul.

La Prefectura Vaslui, Nicolae Pascu, prefect în funcție... s-a ascuns lăsând pe subprefectul de atunci să-l primească, să

dea mână, să-i invite într-o sală aproape goală, să le ofere o cafea... și, la revedere.

„Regele Mihai a trecut prin județul Vaslui” am titrat știrea fără prea mult entuziasm (15 octombrie 1997)

VIZITĂ REGALĂ LA VASLUI, ÎN 2007

„Am venit să constatăm la fața locului cum putem să ajutăm prin eforturile noastre” ar fi leitmotivul.

**2 iunie 2007, Vaslui - Cu Principesa Margareta
și Prințul consort Radu Duda**

Regele, cu fiica și prințul Radu Duda (ce față imobilă și rece avea fostul actor!) din nou pe holurile Prefecturii Vaslui. M-am ales cu un album cu autograf, cu un scurt interviu și cu a 3-a strângere de mână din partea Majestății sale. Nu eram regalist deși am candidat la Senat (din partea ecologiștilor) la parlamentarele din 2000.

Am difuzat acest al 3-lea interviu (pe al doilea nu) și m-am trezit evacuat din Casa Armatei unde abia îmi încropisem un studio cât de cât normal.

Mai totdeauna județul roșu al Vasluiului, a avut reacții sau răspunsuri violente la ideea de MONARHIE.

La revenirea în țară, urmare a agitației susținute de P.N.Ț.C.D. în frunte cu Corneliu Coposu se urmărea lansarea pe orbita politică a Regelui. Câmpeanu făcuse boacăna cu candidatura la președinție a acestuia, așa că în oceanul de fesenști feroci sprijinitori ai lui Iliescu, nici măcar conferința de presă a fostului monarh n-a fost liniștită.

A dat mâna cu noi, vrând să fie popular, dar presa îndoctrinată l-a primit rece și fără vlagă. După atâta comunism și capitaliștii țipau... socialist!

Deja mi s-a părut înfrânt, vorbea greu, cu glas dogit și contrastant ca logică față de Iliescu și mai ales incapabil să contracareze răspândacii care-și ascundeau capetele. Regina nu vorbea de loc românește. Cum să-i câștigi pe oameni?

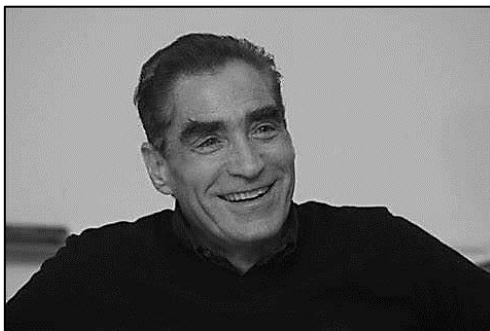
P.N.Ț.C.D., pentru care am candidat la Senat (unde eu am scos 8,8% pe județ) n-a intrat în parlament datorită monarhismului și regelui Mihai I, ca prezență stilată, occidentală într-un fel de „mare” bananieră, unde democrația cu înfruntările ei publice era la pământ.

Pe rege l-am mai văzut, l-am filmat, dar n-am mai ajuns în preajma sa deși am fost și la reședința sa din Săvârșin cu ocazia participării la festivitățile legate de Marea Unire de la Alba Iulia. Nu a revenit vremea monarhiei și nu cred că vreun rege sau urmași ai lui (n-a avut urmași-băieți) va urca pe tron în această jumătate de secol. Aura de monarh, însă, o poartă cu toată demnitatea!

(Extras din cartea „Ceașescu... Băsescu, Mitterand - Snegur - Iliescu, Lucinski -Constantinescu – Regele Mihai I, Evocări de reporter” Editura PIM Iași 2014)

171. PETRE ROMAN, prim-ministru și candidat

Se depuneau flori și coroane la monumentul din curtea

TVR, de către Iliescu, P. Roman, Gelu Voican Voiculescu și tot grupul din FDSN, de sărbătorile de Paște. Fanfară, mulțime, trăiacă Iliescu. Am stat în spatele lor, curios să aflu și cum comunică. Nu erau păziți, și dacă aș fi vrut

să-i gătui, puteam. Petre, primul ministru s-a întors și mi-a strâns mâna.

Mare agitație electorală la Vaslui, deci și Petre Roman în calitate de președinte de partid, a fost invitatul meu, și timp de peste o oră (avea un debit verbal... serios) am transmis în direct pentru vasluieni. Șmecherul, ne-a lăudat binișor și pentru că eram la capătul lumii și pentru că eram prima televiziune privată. Electoral și-a făcut numărul, la ieșire foarte multe femei au vrut să-l salute, cred că vreo 500.

Numai că la coborâre, a venit dinspre baza blocului un miros specific și urât. Roman:

– **Cum stați voi în cocina asta?**

Mi-a cam sărit țandra, dar... ieșisem din emisiune, mi-a strâns rece mâna, nimeni n-a plătit ceva...

Ne-am ales doar cu vestitul lui zâmbet.

Mai mult reprezentanții lui din Vaslui au declanșat o prigoană puternică împotriva mea pentru că le-am ținut opoziție în alegeri, câștigate tot de PSD. Noi, ecologiștii am obținut 234 de consilieri în județ.

172 JAMES ROSAPEPE

AMBASADORUL SUA ÎN DIRECT CU VASLUIENII

„Dacă politica României continuă să fie orientată spre idealurile occidentale, democrație, respectarea drepturilor omului, precum și continuarea reformei economice și militare, a grăbirii privatizării, americanii vor continua să sprijine România, indiferent de cei care vor câștiga alegerile. Dacă acest lucru nu se va întâmpla, ne vom reconsidera atitudinea”, a declarat Excelența Sa James Rosapepe. Numai schimbarea formei de proprietate va conduce la redresarea agriculturii românești. Americanii vor aloca 25 milioane de dolari pentru diminuarea efectelor secetei.

Duminică, 20 august 2000, Televiziunea Vaslui și Radio Unison Vaslui au fost onorate să intermedieze o întâlnire în direct a Excelenței Sale, James Rosapepe, ambasadorul SUA la București, cu telespectatorii și radio-ascultătorii vasluieni.

Mediatorul acestei întâlniri, prof. dr. Dumitru V. Marin, directorul general al celor două canale mass-media a deschis discuția cu dl. Rosapepe, amintind de reforma în agricultură și mai ales s-a referit la seceta care ne-a afectat și ce ajutor concret putem primi de la americani, pe care... îi așteptăm de vreo 50 de ani. Ambasadorul a insistat pe ideea privatizării urgente a IAS, pentru care noua formă de capital le-ar face atractive pentru investitori. *„Avem în România o echipă de experți americani, care lucrează împreună cu specialiști din cadrul Ministerului Agriculturii. O agricultură performantă presupune schimbarea*

forme de proprietate. Privatizarea fostelor IAS este imperios necesară. Cu cât se va face mai târziu cu atât va fi mai rău. Asta depinde însă de cei care administrează interesele României. Seceta din acest an este într-adevăr o problemă pentru români, dar ea poate fi depășită. Guvernul american a hotărât să aloce 25 de milioane dolari pentru diminuarea efectelor „secetei”, a adăugat James Rosapepe.

Întrebările adresate Excelenței Sale de către vasluieni au vizat situația politică din România, cu referire specială la situația aparte a zonei Moldova, care este cunoscută ca având orientare politică de stânga. Ambasadorul american a declarat că fiecare om este liber să aleagă, dar în mod deosebit trebuie să voteze, nu să stea deoparte. „*Aș îndemna pe toți să meargă la vot în această toamnă, pentru că sunt multe probleme cu care se confruntă românii și ele nu pot fi rezolvate decât cu sprijinul majorității, prin susținerea politică a celor care pot soluționa aceste probleme. Viitorul este în mâinile alegătorilor în acest an electoral*”, a afirmat diplomatul american.

Despre integrarea euro-atlantică, James Rosapepe a menționat: „*Am identificat România ca o țară prioritară pentru NATO. Lucrăm cu toate autoritățile din România pentru a rezolva cât mai rapid problemele care țin de integrarea în structurile occidentale. Indiferent când se va întâmpla acest lucru, dorim relații foarte apropiate cu România*”. Excelența Sa James Rosapepe a încheiat cordial discuțiile cu vasluienii spunând: „*Apreciez ospitalitatea locuitorilor din această zonă și marele interes pe care-l acordă moldovenii americanilor. Mă bucur că am avut ocazia să cunosc realitățile județului Vaslui și voi reveni cu plăcere oricând în această parte a țării*”.

Ambasadorul Ghanei ne-a solicitat de 3 ori să le facem televiziune națională...al Chinei ne-a fost oaspete. Total 11.

**(Meridianul, an I, nr. 44,
22-23 august 2000, p.p. 1-2)**

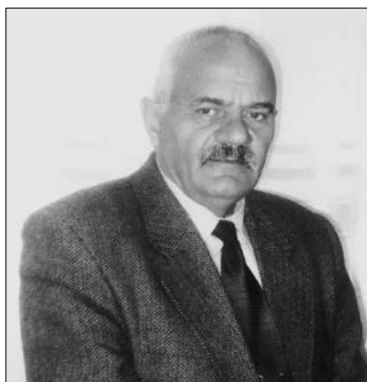
173. MARIN ROTARU, autodidactul

*„Un învățător, un arheolog și un cercetător care
înfăptuiește cu mult peste condiția învățătorului...
de la Giurcani!”*

(D.V.M.)

N: 13.11.1946 - m. 31.12.2019.

Marin Rotaru a studiat cu râvnă trecutul Giurcanilor, istoria învățământului și școlii pe care a slujit-o, viața oamenilor, precum și contribuția unor personalități de seamă care au sprijinit efortul pentru prosperitate și emancipare de pe aceste meleaguri.

S-a îngrijit să dea școlii numele academicianului Mihai Ioan Botez, profesor universitar și doctor în științe medicale, trăitor

în Canada până la sfârșitul vieții, personalitate cu excepționale contribuții pentru punerea bazelor învățământului din localitate. Academicianul se trăgea din aceste locuri.

Oamenii satului aflați la vârsta deplinei maturități, dar și cei mai tineri, i-au fost în majoritate, elevi la școala din sat, astăzi familiști, gospodari și părinți ai generațiilor recente de elevi, oameni cu respect pentru cel care i-a îndrumat și i-a învățat.

Înzestrat cu harul creației plastice, Marin Rotaru s-a ocupat, încă din tinerețe de îndrumarea copiilor pe calea și aplicării tehnicilor picturii. Bun cunoscător al psihologiei copiilor s-a aplecat cu interes asupra cunoașterii specificului și evoluției exprimărilor grafice și cromatice ale acestora. El însuși părinte, a urmărit acest fenomen la școală și în familie, l-a studiat, s-a

aplecat asupra cercetării metodicii privind educația artistică plastică, a analizat și selectat producțiile artistice ale copiilor și le-a folosit în numeroase concursuri, expoziții locale, zonale, naționale și internaționale, le-a publicat în diverse reviste, unele din ele fiind reproduse pe timbre poștale ale vremii. Un număr impresionant dintre acestea au primit premii, mențiuni și diplome de prestigiu și au întregit diferite colecții de artă juvenilă din țară și străinătate.

Arheolog și muzeograf

Marin Rotaru a organizat un muzeu de arheologie într-una din sălile școlii, expunând piese și fragmente de obiecte din piatră, os, metal și ceramică descoperite, studiate și catalogate de el și de echipa lui pe valea Elanului, contribuind astfel la educarea cetățenilor în spiritul cunoașterii rădăcinilor existenței lor și a patriotismului local.

Întreaga sa activitate ca arheolog s-a materializat în lucrarea științifică vastă „Antichitățile Elanului” în două volume consistente, bogat ilustrate cu documente fotografice, hărți și planuri ale șantierelor arheologice și desene de specialitate prezentând în epură, cu secțiuni parțiale și totale pentru evidențierea detaliilor obiectelor și fragmentelor descoperite. Primul volum, apărut în 1997 este semnat împreună cu Costachi Buzdugan, arheolog de seamă și colaborator al lui Marin cu ani în urmă. Al doilea volum, apărut în 2009 îi aparține în totalitate.

Animator de cultură, publicist

Inimosul cercetător și artist Marin Rotaru, reușește să dea curs unui gând înfiripat mai demult: să înființeze la Giurcani, „Academia Rurală Elanul” instituție de cultură care să dispună de propria publicație. Astfel a apărut revista „Elanul”, fondată în anul 1998 cu apariție lunară, al cărui redactor șef este el însuși. Colectivul de redactori și corespondenți, divers ca preocupări și domenii, are în componență profesori universitari și cercetători vasluieni, dar și în Cluj-Napoca, București, Iași, recunoscuți oameni de cultură, știință și artă.

(text prescurtat, Gheorghe ALUPOAIE)

174. NICOLAE ROTARU, alt general de la Podu

Generalul bârlădean Nicolae Rotaru, și el absolvent al Liceului „Alexandru Vlahuță” din Podu Turcului, mi-a fost în bătaia puștii (camerei) mai întâi în calitate de comandant al unei unități militare din Bârlad și s-a purtat cu decență, demnitate, competență și disciplină militară. Materialul amplu realizat atunci, a avut

un impact deosebit în creșterea încrederii în armata română. De formație tehnică nu mi-a putut răspunde ce s-a întâmplat cu Regimentul 3 Roșiori, unde a activat până la moarte, în 1921, Tudor Pamfile, membru supleant al Academiei, dar vorbea bine, liber, răspicat cu o oarecare strâmbătură a facies-ului și, de regulă, documentat.

După trecerea în rezervă am colaborat de multe ori, el devenind un întreprinzător privat și persoană publică implicată în protecția mediului.

A participat la întâlnirile promoțiilor liceului, iar la întâlnirea de 55 de ani de la absolvirea noastră, în 1959, organizată pe 29 mai 2014 a avut o expunere plină de învățăminte pentru mai multe generații. L-am inclus printre personalitățile reprezentative de pe Valea Zeletinului, în volumul aniversativ „Prima clasă/personalități de pe Valea Zeletinului”, Iași, Pim, 330 pag. Oricum ca militar și cetățean (este și coautor al unei cărți evocatoare despre clasa sa), ca om Nicolae Rotaru și-a făcut datoria către viață.

ALȚI GENERALI: Nicolae Secară (din Bălănești, dar jucam fotbal la Podu), Chestorul (generalul de poliție) Ion

Neamțu (cu care am jucat volei săptămânal, la Vaslui) comandorul Ioan Țarină (de loc din Giurgioana...mea) ș.a.,ș.a. Și mai mulți colonei = comisari mi-au trecut prin reportaje (!?).

Împlinesc un evantai divers cu mari personalități cu care am colaborat, i-am intervievat, nu numai i-am cunoscut, de la care am mai învățat câte ceva și în primul rând că rigoarea și spiritul de dreptate se moștenește dar, mai ales, permanent, se apără.

Cu acest prilej, amintesc de primul interviu cu Ministrul Forțelor Armate Nicolae Spiroiu (30 apr.1991 – 6 martie 1994) căutat chiar la Comandament, în vreme de mari frământări politice. Jur că, în fața camerei de filmat cu emblema TVV, generalul cu 2 stele a tremurat serios, nu se putea concentra, se tot scuza și am întrerupt filmarea. Așteptasem 20 de minute să-mi vorbească și a trecut o jumătate de oră să se liniștească,ce-i drept la o cafea oferită de ministru. Mi-a răspuns onest și la întrebări legate de hibezele armatei, dar a fost primul general care nu era convins de viitorul=statutul social al armatei române.

Cu civilul fost ecologist Sorin Frunzăverde ne-am întâlnit de multe ori la M.E.R. și F.E.R., era un tip solid nu prea zâmbăreț, a plecat repede dintre ecologiști spre funcții și avere. Ca Ministru al Forțelor Armate în două rânduri n-am convorbit cu el. Era un ardelean foarte pragmatic și nu prea comunicativ. Oricum nu așa de orgolios și respingător ca Nicolae Militaru, cel învinuit a fi spion KGB.

Generalul bârlădean Nicolae Rotaru, și el absolvent al Liceului „Alexandru Vlahuță” din Podu Turcului, mi-a fost în bătaia puștii (camerei) mai întâi în calitate de comandant al unei unități militare din Bârlad și s-a purtat cu decență, demnitate, competență și disciplină militară. Materialul amplu realizat atunci, a avut un impact deosebit în creșterea încrederii în armata română. De formație tehnică nu mi-a putut răspunde ce s-a întâmplat cu Regimentul 3 Roșiori, unde a activat până la moarte,

în 1921, Tudor Pamfile, membru supleant al Academiei, dar vorbea bine, liber, răspicat cu o oarecare strâmbătură a facies-ului și, de regulă, documentat.

După trecerea în rezervă am colaborat de multe ori, el devenind un intreprinzător privat și persoană publică implicată în protecția mediului.

A participat la întâlnirile promoțiilor liceului, iar la întâlnirea de 55 de ani de la absolvirea noastră, în 1959, organizată pe 29 mai 2014 a avut o expunere plină de învățăminte pentru mai multe generații. L-am inclus printre personalitățile reprezentative de pe Valea Zeletinului, în volumul aniversativ „Prima clasă/personalități de pe Valea Zeletinului”, Iași, Pim, 2014, 330 pag. Oricum ca militar și cetățean (este și coautor al unei cărți evocatoare despre clasa sa), ca om Nicolae Rotaru și-a făcut datoria către viață.

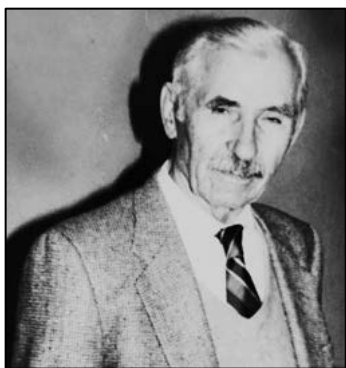
ALȚI GENERALI: Nicolae Secară (din Bălănești, dar jucam fotbal la Podu), Chestorul (generalul de poliție) Ion Neamțu (cu care am jucat volei săptămânal, la Vaslui) comandorul Ioan Țarină (de loc din Giurgioana...mea) ș.a.,ș.a. Și mai mulți colonei = comisari mi-au trecut prin reportaje (!?).

Împlinesc un evantai divers cu mari personalități cu care am colaborat, i-am interviewat, nu numai i-am cunoscut, de la care am mai învățat câte ceva și în primul rând că rigoarea și spiritul de dreptate se moștenește dar, mai ales, permanent, se apără.

„Cine nu și-a scris istoria cu sângele, acela sau n-a avut-o nicicând, sau crede că poate trăi pe contul istoriei altora.”

Grigore VIERU

175. ANGHEL RUGINĂ sau... miracolul economic promis.

DESPRE acest mare economist american născut la 3 km de Țepu, județul Tecuci, am auzit, citit, judecat cu mult înainte de a veni la Vaslui, după București, alte orașe și Țepu, în încercarea de a-l lămuri pe președintele țării Ion Iliescu de posibilitatea relansării economice, mai mult, despre **MIRACOLUL ECONOMIC** românesc pe baza „leului greu” ca alternativă la inflaționism și leul ușor de pe piață. Era perioada când și eu m-am împrumutat în bancă să-mi cumpăr un Cielo în rate și știu bine ce s-a întâmplat cu leul românesc: înainte de 1989 cu un leu cumpăram 3 dolari americani, acum moneda americană se cumpăra cu 500 de lei. S-a făcut și o minireformă monetară care „a tăiat” 4 zerouri spre a obține moneda națională RON-ul, adică un schimb ceva mai acceptabil, dar cu leul...schimbat (ce de glume, pe baza aceasta!). Această schimbare era și pe baza teoriei economice a profesorului și economistului de înaltă talie internațională Anghel Rugină, care a venit să-și ofere serviciile românilor și care voia să se stabilească în România.

Anghel Rugină mi-a fost oaspete în Studioul TVV, ca și mai toți politicienii și valorile momentului (20 de ani) în frunte cu fostul prim-ministru Petre Roman. Pentru că veni vorba, am realizat interviuri cu 9 șefi de stat, 14 prim-miniștri, cele mai importante fețe bisericești ale timpului în frunte cu Papa Ioan Paul al II-lea, la Krakowia. Din țară cu majoritatea oamenilor de cultură ca să nu mai vorbim de politicienii care se tot îngrămădeau

pe sticlă. Era doar prima televiziune privată din România, cu Licența 001/TV din țară: aici, la Vaslui, cu mijloace extrem de reduse, precare de-a dreptul. Prezența lui Anghel Rugină (o autoritate economică mondială) a fost și pe post (interviu în direct peste o oară) și separat cu reportaj de la Liceul 2 (unde am fost un an profesor) care de atunci se numește „Anghel Rugină”, un liceu bun, cam fără tradiție (are totuși peste 50 de ani de la înființare ca școală generală și apoi liceu de textile), dar fără vârfuri de talie națională nici dintre elevi, nici dintre profesori.

sept. 1993 - interviu cu Anghel Rugină, somitate

Discuția de pe postul TVV s-ar putea rezuma simplu: Rugină propunea nu o reformă fiscală asemuitoare cu cea din Statele Unite, nu elemente spectaculoase care să stimuleze producția autohtonă ci o reformă monetară cu leu greu și leu ușor care să provoace un dezechilibru în apreierea-cotarea față de dolar, marca vest germană sau Euro (cu atât mai mult lira sterlină) nefiind luate în calcul. Leul greu în alternanță cu leul ușor să fie mijloace de plată oficiale care să permită derularea diferențiată a afacerilor cu statele capitaliste în rândul cărora să intrăm cât mai repede. Nici Ion Iliescu, nici Nicolae Văcăroiu (prim-ministru)

nici Mugur Isărescu (Guvernatorul Băncii Naționale) n-au încurajat ideea care în cele din urmă s-a stins.

Ce a făcut foarte bine pe aici (în județ și în țară), prin autoritatea sa a promovat idealurile societății capitaliste și ideea de concurență loială; și, cel mai important, ideea de VALOARE MONDIALĂ la care se poate ajunge, fie plecând de la situația umilă de pe aici, fie migrând în vest și peste ocean. Practic a deschis epoca celei de a 3-a migrații românești în lume, astfel că azi, în 2019, populația stabilă a țării ar fi doar de 15 milioane de cetățeni, din cei 22 de milioane câți erau după Revoluție (vor analiza cei care mereu vin cât a fost de benefică această migrație). Personal, în interviurile și întâlnirile avute am considerat că prezența sa de om de știință apreciat în lume a reprezentat un model de urmat. Mai menționez că, printr-o șansă extraordinară (am avut multe dintre acestea) l-am văzut, la Iași, și pe Henri Coandă, cu soția, și el cu dorința de a reveni în țară, atunci după discuțiile cu N. Ceaușescu pentru rezervoarele de gaz metan din salinele românești și reproiectarea unei alte hidrocentrale în Moldova. Șansa cu Anghel Rugină am valorificat-o corespunzător mediatic, exact în perioada în care se spunea că ora exactă la Vaslui, se dădea la TVV. Dintre răspunsuri, spicuirii:

„M-am născut aproape de Tecuci, la Vizurești, lângă Țepu, , de unde a provenit și Tudor Pamfile, pe 24 mai 1913, dintr-o familie modestă. Am avut noroc să fiu remarcat pentru silința la învățătură și să câștig bunăvoința unui boier”(Cincu, precizez, eu). „Am fost pe urmele unor iluștri înaintași, l-am cunoscut pe Einstein, am fost consilierul președintelui Statelor Unite, sunt stabilit în Boston, m-am dedicat științei, economiei. Am priceput relativ repede mecanismele economice”. „Am călătorit în toată lumea, am predat în cele mai mari universități din lume”....„Aș vrea să revin în țară, că rămân român, dar aici nu mi se asigură nici un minim de confort material și spiritual...” „Îmi ceri un fel de angajament ?„,iată-l cât voi mai trăi voi ajuta România și oamenii săi”. A murit departe de țară, pe 15 decembrie

2008, la 95 de ani, ca membru de onoare al Academiei Române, din 1990.

Cu adevărat, la Vaslui s-a mai întors, nu cu același entuziasm, dar cu donații masive de cărți. Liceul care-i poartă numele este o mărturie pentru patriotismul savantului care s-a șlefuit ca diamant în lume și a încercat să fie, iarăși, român. Din discuțiile ample, multe ore, cu Anghel Rugină am reținut două elemente: dorul de țară nu se stinge nici la cei aproape 90 de ani cât avea el, și Marea valoare umană rămâne întotdeauna modestă.

Anghel Rugină este autorul mai multor lucrări economice, dintre care menționăm următoarele: ● *Geldtypen und Geldordnungen. Fundamente für eine echte allgemeine Geld- und Wirtschaftstheorie* (Stuttgart, Germania, 1949); ● *Capitalisme, Socialisme ou Liberalisme Social? Observations critique a Voccation de la Conference Internationale des Sciences Economiques à Rome* (1956); ● *Programme de Stabilisation Economique, Financiare et Sociale pour la France* (1959); ● *An End to the Agony of the American Dollar? A Plan for Stable Equilibrium Conditions of the American Monetary System* (1970); ● *A Reorganization Plan of the International Monetary Fund* (1973); ● *A Plan for Monetary, Financial, Economic and Social Stabilization for Greece* (1975);

**„O carte bună nu
minte niciodată.”**

Anghel RUGINĂ

176. VIOREL SAVIN, de-al meu, județul Bacău

Pensionarul de azi, (aprilist, n. 4 aprilie 1941) e un dramaturg foarte util nu numai Teatrului de Stat din Bacău, ci multor altora care i-au pus în scenă piesele. A avut tot felul de funcții în județul Bacău, e membru în tot felul de comitete și comiții, e un tip șarmant și cuceritor.

L-am invitat la „Omagiu cărții și culturii vasluiene”, Simpozion Național ajuns acum la ediția a VII-a. A venit la 2, a trimis colaborări la MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC și la ziar. A călcat prin județ și înainte și după 1989, inclusiv la Teatrul „Victor Ion Popa” din Bârlad unde i s-a reprezentat o piesă.

– Prietene Marin, cum de reușești să faci atâtea de unul singur? Că oficialitățile nu te sprijină,,

– Dragă leatule, cum de-ai reușit să te afirmi ca ales om de cultură al Bacăului, pentru că ai un număr impresionant de cărți și nici pensionarul din tine n-are astâmpăr...

Din discuția mult mai lungă a rezultat că asemenea realizări sunt rezultatul chemării și muncii. Poți să nu fii agreat, simpatizat, dar dacă faci, nimeni nu te poate contesta. „E un sacrificiu personal și familial care nu se știe dacă va mai fi răsplătit vreodată. E vorba de DESTIN pe care valorile îl urmează, cu sau fără voia lor. Așa se evidențiază creatorii, prin rezultate... publice și nu altfel”.

Într-un fel de paralelism: Mircea Radu Iacoban mi-a vorbit cam la fel.

Cel individualizat de Cornel Galben printre „Personalitățile băcăoane” în 6 volume, merită integrat și acestei

bătălii pentru devenirea intelectuală a acestui județ. (V. vol. ... 77... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE AMICALE pp. 291-296).

UN OM NELINIȘTIT

Rareori mi-a fost dat să întâlnesc oameni precum Dumitru V. Marin.

Născut la 28 aprilie 1941 într-o familie atestată încă din 1822 la Podu Turcului, pe Valea Zeletinului, profesorul, doctor în științe filologice, prin prestațiile sale excepționale de publicist și de romancier, de politician, de mentor cultural și de șef de școală de televiziune, precum alți băcăuani celebri născuți în zona din care el însuși provine – mă refer la marele filosof Ștefan Zeletin (Ștefan Motaș), la poetul, eseistul, medicul și biofizicianul C. D. Zeletin (Constantin Dimoftache), la academicianul geolog Miltiade Filipescu și la agronomul Constantin Filipescu – se dovedește a fi un spirit alert, neobosit, în continuă căutare de nou. Dovada? Este autorul a douăzeci și opt de volume publicate!

Să-i fie calitățile înnobilate de aerul fast al zonei, sau de propria-i voință?

După cât de neliniștit, de activ, de tenace și de surprinzător altruist se dovedește, sunt convins că locul nașterii, dar și propria-i vreau au contribuit și contribuie încă la conturarea personalității sale, distincte.

La mulți ani Ticule, și prietenii pe măsură!

Viorel SAVIN
Luncani, 10 aprilie 2018.

Din cartea
... 77... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE
AMICALE
Ed. PIM, Iași, 2018, 398 p.

177. JONATHAN SCHEELE, era șeful...

„România are loc în Uniunea Europeană”, afirmă Jonathan Scheele, prezent în direct marți, 15 noiembrie 2005, la TV Vaslui și Radio Unison

Jonathan Scheele, șeful Delegației Comisiei Europene în România, a venit în județ timp de două zile, pentru a verifica modul în care au fost cheltuiți pe diverse programe europene peste un milion de euro. Oficialul european s-a întâlnit cu autoritățile din județul Vaslui și a evaluat pe teren impactul finanțărilor la nivel zonal. Conform programului oficial, Scheele a poposit mai întâi la Bârlad, unde a avut două întâlniri. Prima a fost legată de vizitarea „Centrului de recuperare și reabilitare a copiilor delincvenți”, proiect derulat prin Consiliul Județean, care a consumat fonduri ale Uniunii Europene în sumă de peste 170 de mii euro. A doua întâlnire de documentare a oficialului european a inclus proiectul „Dezvoltare și modernizare atelier mecanic”, al cărei beneficiar este o societate din Bârlad. Pentru acesta, UE a contribuit cu 82 de mii de euro.

Prima zi a vizitei s-a încheiat la Vaslui, cu participarea în direct la emisiunea „La ordinea zilei”, de la TV Vaslui și Unison Radio, unde l-a avut ca moderator pe prof. dr. Dumitru V. Marin.

În deschidere, înaltul demnitar a vorbit despre problematica familiei și drepturile copiilor, atenția europenilor fiind „focalizată acum pe toți cei 5 milioane de copii, fiindcă pentru toți drepturile sunt aceleași”. Întrebat ce ne împiedică să

fim chiar de mâine în structurile UE, Scheele a spus că „nu cadrul legislativ ne împiedică să fim în UE. Aveți legi mai bune în România, decât în alte țări europene. Altfel spus, legea există, dar trebuie și o implementare corectă a acestor legi. Problema în România este legată de justiție. Din acest motiv, imaginea țării în exterior are de suferit, fiindcă România este percepută ca țara cea mai coruptă din Europa. Asta nu înseamnă că România nu are loc în UE. Există o economie de piață funcțională, dar trebuie luptat pe acest front, astfel încât interesul investitorilor străini să fie și mai mare”, a declarat Jonathan Scheele.

Redăm integral discuția avută de prof. dr. Dumitru V. Marin, directorul general al Grupului de presă „Cvintet TE-RA”, cu diplomatul european, în direct la TV Vaslui și Unison Radio:

Dumitru V. Marin: Am intitulat emisiunea aceasta „La ordinea zilei”, dar eu cred că este un sistem normal de comunicare cu dumneavoastră, ca întotdeauna când avem un oaspete deosebit, ca întotdeauna când există un eveniment deosebit noi facem transmisiile în direct. Asta de cincisprezece ani fără o lunăși ceva, de când am început să emitem pe o anumită frecvență atunci și iată că Televiziunea Vaslui este „Prietenul de care aveți nevoie”. Ne-am gândit că dacă mesajul telespectatorilor și radio-ascultătorilor se transmite în direct prin șeful Delegației Comisiei Europene, domnul Jonathan Scheele, este în avantajul fiecăruia și al nostru, al tuturor, în același timp. Vreau să vă spun că în acest studio au fost președinții în funcție ai României, au fost prim miniștri, și ne-am mândrit cu Francois Mitterand intervievat, dar difuzat pe acest post. Cum ați primit invitația noastră de a intra în direct?

Jonathan Scheele: Cu plăcere, pentru că este foarte important să vorbim cu oamenii din întreaga țarăși nu doar cu cei din orașele mari.

D.V.M: A câta oară sunteți în Vaslui?

J.S.: Cred că este a treia oară, am fost acum 3 ani în 2002, am fost anul trecut, și acum este o vizită mai lungă.

D.V.M.: Ce ați văzut la Bârlad?

J.S.: Am văzut două proiecte: un proiect social, un centru de recuperare pentru copiii delincvenți. Este foarte interesant pentru că este o abordare nouă pentru România și poate pentru mai multe țări, și scopul este de a crea condiții atunci când avem copii cu probleme mai ales în vârstă de 10 până la 14 ani, și nu e vorba de a trimite acești copii în pușcărie, ci de a preveni acest eveniment pentru că intervin probleme și apoi este o persoană pierdută, și de aceea este o inițiativă foarte interesantă mai ales în cadrul unei politici mai mari care este urmărită de Direcția Serviciilor Sociale aici în Vaslui. Scopul acestui centru este de a reintegra acești copii cu probleme în cadrul școlar și de a lucra și cu familiile lor pentru că de multe ori este vorba și de probleme la nivelul părinților, și este foarte interesant.

D.V.M.: Este generat interesul deosebit pentru copii de scăderea natalității sau și de alte scopuri?

J.S.: Copiii au drepturi, fiecare copil are drepturi, și de aceea, copilul în România înainte de '89 era un fel de proprietate a statului, acum copilul este un cetățean minor dar care are drepturi, și în anii '90 atenția s-a focalizat pe copiii instituționalizați. Acum se schimbă perspectiva și se ocupă nu doar de o sută de mii de copii care sunt în îngrijirea statului, dar de toți cei cinci milioane de copii din România care au toți drepturi care trebuie respectate.

D.V.M.: În Uniunea Europeană există nu nivel diferențiat de tratare a copiilor?

J.S.: Depinde. Nu pot să spun că în fiecare stat membru politica socială, mai ales pentru copiii cu handicap, este dezvoltată perfect. Sunt probleme în fiecare țară, acolo unde sunt copii cu probleme. Problemele sunt diferite, depinde de națiune și e clar că sunt copii în fiecare țară care se simt excluși.

D.V.M.: Cum considerați natalitatea în România în momentul acesta?

J.S.: Natalitatea este poate o problemă pentru că este

foarte scăzută. În comparație cu alte țări din Europa, natalitatea României nu e prea scăzută, dar avem și o diferență de populație în alte țări unde durata de viață devine din ce în ce mai lungăși este o evoluție pozitivă care va avea loc și în România, dar este evident, avem și nevoie de tineri.

D.V.M.: Foarte mulți copii își urmează părinții în celelalte țări. Cum este privit acest lucru?

J.S.: Este firesc, și este mai bine dacă este vorba de muncitori imigranți cu acte, ca familia să fie păstratăîmpreună. Evident, o familie care trăiește în străinătate are nevoie de a păstra legături cu țara natală. Este o problemă dacă pleacă doar tatăl și ceilalți rămân acasăși este o altă problemă dacăîntreaga familie pleacă.

D.V.M.: Noi aspirăm să fim europeni, de fapt ca și stat, ca și structură, ca și suflet suntem europeni. Ce ne împiedică să fim mâine în Europa?

J.S.: Sunt niște probleme specifice care trebuie rezolvate și care pot să fie rezolvate nu doar de către Guvern sau Autorități dar și de către români. Este nevoie încă de niște schimbări, problema mare este implementarea. Aveți legi bune, dar nu în fiecare caz sunt bine implementate. Problema este implementarea corectă a acestor legi în România. Este legea română care a fost adoptată de Parlament, promulgată de către președinte, și după aceea trebuie implementată, este vorba de implementarea la nivel local sau național, și în acest domeniu încă sunt probleme. Un exemplu: proprietatea intelectuală. Dacă nu este bine implementată, în acest moment aveți produse contrafăcute.

D.V.M.: Considerați căîn domeniul legislației am făcut cam ce trebuie. Unde nu am făcut mare lucru?

J.S.: În primul rând la nivelul corupției.

D.V.M.:În țările Uniunii Europene s-a eradicat corupția?

J.S.: Este greu să spun cantitativ sau calitativ. Problema în România care este foarte proastă pentru că imaginea țării este că România este percepută ca fiind țara

cea mai coruptă din Europa.

D.V.M.: Va exista o constituție europeană? Când?

J.S.: Va exista o constituție sau ceva asemănător. Proiectul de constituție este de fapt un nou tratat mai cuprinzător, poate și mai clar, chiar dacă nu este în sensul strict al unei constituții pentru că nu e vorba de a crea un stat, dar sunt convins că la un moment dat vom avea un nou tratat asemănător Tratatului Constituției Europene. Nu știm când va fi schimbarea. Consiliul European a hotărât o perioadă de reflecție.

D.V.M.: Capitalismul, economia de piață a învins în România?

J.S.: Da, cu siguranță.

D.V.M.: Noi avem terenuri greu cultivabile și nu avem sistemul de mașini necesare. Cum vom face ca agricultura românească să fie performantăși cum îi vom ajuta pe țărani?

J.S.: Nu este aceeași agriculturăîn fiecare țară, sunt și alte tipuri care merg foarte bine.

D.V.M.: Cum se poate compara profitul țăranului român cu cel al țăranului francez, de exemplu?

J.S.: Este o agricultură diferită. Dacă aveți un hectar nu vă puteți compara cu cel care are douăzeci de hectare.

D.V.M.: }ăranul român nu vrea să-și dea pământul iar la cooperativă. Cum îl convingem?

J.S.: Este o problemă, de ce în Franța sunt mai mulți fermieri mici care au zece-cincisprezece hectare care funcționează bine, dar nu este o asociație de tip comunist, este de oameni liberi care au terenurile lor și care au hotărât să lucreze împreunăși este o abordare cooperativăîn sensul bun.

D.V.M.: Țăranii din România au prin gospodării și niște păsări, niște vite, adică să aibă pe ce pune mâna. Considerați căși aici vor interveni modificări?

J.S.: Dacă este vorba despre o producție pentru uzaj domestic, nu se va schimba nimic, dar nu vor mai putea să vândă aceste produse pe piață fără a urmări niște reguli de

**Cu Jonathan Scheele, în Studioul TV Vaslui,
15 nov. 2005**

producție și de igienă.

D.V.M.: Prietenii noștri din Uniunea Europeană vor avea răbdare cu noi în acest proces de trecere de la foarte mica producție din agricultura de subzistență la agricultura organizată?

J.S.: Evident va fi o schimbare progresivă.

D.V.M.: Considerați că s-au cheltuit destui bani pe care Uniunea Europeană i-a pus la dispoziție?

J.S.: În primul rând, în majoritate, banii au fost cheltuiți bine, au fost și cazuri care nu au mers, de fraudă sau chiar de incompetență. După aderare sumele vor fi de trei ori mai mari și de aceea sistemul va trebui îmbunătățit, dar trebuie și suficiente proiecte depuse de potențialii beneficiari.

D.V.M.: Dacă țăranul are datoriile la stat dar nu le poate plăti și are proiecte ar exista vreo soluție?

J.S.: Da, poate prin autofinanțare sau prin bancă pentru că nu e normal ca statul sau Uniunea Europeană să

dea bani unei întreprinderi care are datorii la stat. Această problemă va trebui rezolvată printr-un sistem de credite bancare.

D.V.M.: În situația în care mai vin inundații sau secetă va exista o anumită gradație a ajutorului și a intervențiilor?

J.S.: Sigur, va fi o schimbare foarte importantă pentru viața în zona rurală, în agricultură, după aderare, adică vor fi plăți directe din bugetul Uniunii Europene care vor crește dar și prețuri garantate pentru produse ca cerealele.

D.V.M.: Credeți că Uniunea Europeană are interes să cumpere produsele românești acum?

J.S.: Dacă are interese sau nu, trebuie să cumpere, este obligată să cumpere.

D.V.M.: Guvernul României face cât trebuie pentru agricultura locală?

J.S.: Eu cred că da. A fost o întârziere până la începutul lui 2005, care este parțial recuperată pentru ianuarie 2007.

D.V.M.: Ce vor face oamenii cu dealurile acestea extrem de slab productive?

J.S.: Poate trebuie găsite alte soluții decât cea a grâului.

D.V.M.: Care este aportul României în Uniunea Europeană?

J.S.: România este o țară europeană cu o identitate și o cultură europeană, și la nivel cultural aderarea României este ceva pozitiv pentru noi, dar este și o piață, și dacă România se va dezvolta pe plan economic va fi o piață mai mare. Vrem o Românie dezvoltată. Vrem o Românie prosperă și stabilă, mai ales în zona balcanică unde am avut atâtea probleme în anii '90.

D.V.M.: Stimate, domnule, Jonathan Scheele, vă mulțumesc că ați acceptat invitația noastră. Această emisiune și-a atins scopul: am vrut să obținem cât mai multe informații, ceea ce am și reușit.

A doua zi, Scheele a vizitat societatea Ilvas SA, unitate modernizată prin proiectul „Modernizarea fabricii de lapte și produse lactate Vaslui”. Acest proiect a fost finanțat prin programul Sapard, iar valoarea contribuției europene s-a ridicat la 750 de mii de euro. Cel mai important moment din cadrul vizitei emisarului european s-a produs la Biblioteca Județeană, odată cu lansarea proiectului „Ecouri europene în satul vasluian”. În acest caz, UE va contribui cu 27.000 euro, fiind vorba de un proiect care își propune găsirea unor pârgii de colaborare în privința abordării fenomenului integrării în UE pentru marea masă a cetățenilor de la sate. Șeful Delegației Comisiei Uniunii Europene în România și-a finalizat vizita de la Vaslui cu verificarea proiectului de la Negrești - „Atelier de producție și comercializare a cărămizii ecologice din materiale locale”. Pentru acest atelier, contribuția UE se ridică la aproape 50 de mii de euro.

Ca simplă mențiune: Domnul Jonathan Scheele este cam în postura generalului Kisseleff, guvernatorul celor două provincii românești, în perioada Regulamentului Organic.

Cuvântul Domniei sale este... de ascultat...

Ca observație după ani... nici vorbă să se împlinescă ce a promis ca fonduri în agricultură și nu numai, dar supravegherea sa a fost deosebit de eficientă... spre beneficiul Uniunii Europene. Am redat interviul din ziar, dar pe post au fost și întrebări de la cetățeni, și alte aspecte abordate, dar Scheele a răspuns satisfăcător și deși puteam să-l încurc, chiar să-l fac praf, am fost grijuliu cu el, spunându-i după emisiune cum l-aș fi umilit. A recunoscut, spre marea mea mirare. La plecarea din studio a precizat că a întâlnit puțini așa profesioniști ca noi în toată țara. Și chiar era un om de lume și un diplomat adevărat. Pentru cum s-a purtat, respectul meu!

**(Extras din cartea „Ceașescu... Băsescu, Mitterand -
Snegur - Iliescu, Lucinski -Constantinescu –
Regele Mihai I, Evocări de reporter”
Editura PIM, Iași, 2014)**

178. VALENTIN SILVESTRU sau prietenul fără prieteni

Niciodată n-am crezut că o personalitate atât de puternică,

un autor atât de prolific, un realizator unic de emisiuni naționale în radio și un superactiv promotor cultural poate fi „îngropat” în necunoașterea publică românească așa de repede și ... definitiv. Nu mai văd, nu mai aud, nu mai citesc referiri la activitatea sa, deși în timpul vieții s-au tot întrecut mulți să-l „valorifice”.

Ca spirit Valentin Silvestru era „brici” ca analist (inclusiv pentru spectacolele de teatru la care nu prea lipsea) era ca o ghilotină: cui îi lua capul nu se mai ridica. Pentru că avea funcții, avea intervenții la radio și televiziune, probabil și alte „împuterniciri” era deosebit de ascultat, avea grupul său de valori,

chiar foarte mari valori culturale (cel puțin actorii ca Rodica Mandache, V. Rebenciuc, Mișu Fotino, Tamara Buciuceanu, H. Mălăele, cei de la „Teatrul Tănase” în frunte cu Stela Popescu și Alexandru Arșinel ... roiau în jurul lui. Subliniez, consacrarea sau dispariția erau în penița lui Silvestru.

Începând cu ediția a II-a a Festivalului Umorului „Constantin Tănase”, invitat insistent, și după o vizită în familia sa de pe str. Mărășești, ap.7 etaj I, când m-a primit afectuos-protocolar, după ce Ioan Massoff secretar literar, critic, monografist l-a rugat să mă primească nu ca favoare ci pentru muncă și valoare. O cafea la Zaița și Valentin Silvestru era ca o călătorie în Australia, adică rară, scumpă, semn de autoritate. Din cauza prea multor laude deșarte nu suporta nici un cuvânt de apreciere... și repet, avea sabia cuvântului mereu la îndemână. Am constatat atunci, în 1972, că nu era deloc iubit ci respectat din frică.

Acest fapt s-a repercutat asupra MEMORIEI sale în critica literară, în cronica teatrală, în persecutarea foștilor săi prieteni, care nu s-au grăbit să-i ia apărarea ci dimpotrivă.

M-am bucurat de adevărata prietenie a lui Valentin Silvestru, pe care l-am purtat ani de-a rândul prin păduri, dealuri și am înnoptat în lanuri de grâu (ce special sună bobul de grâu în spicul gata de secere) în foarte lungi convorbiri, destăinuiiri, planuri de viitor. Cred că avea încredere în mine și în viitorul meu pentru articolele, pentru pregătirea doctoratului, pentru prima mea carte tipărită BASME de Tudor Pamfile, în plină epocă de detestare și a acestuia. Zecile de autografe acordate, tonul lor apreciativ, prezența mea printre invitați, inclusiv la Teatrul satiric Constantin Tănase, după 1974 (când am trecut la catedră liceală), mențiunile în „Unda veselă” (pe post mulți ani), sunt suficiente argumente de prețuire reciprocă.

Cred că una dintre cele mai mari nedreptăți istorico-literare din întreaga cultură românească s-a făcut și se face acestei mari personalități culturale. Înainte de alte considerații reproduc un material din ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, difuzat și

pe posturile Unison Radio și pe TVV. De altfel, fotografiile păstrează sigla veche a Televiziunii Vaslui, unele fiind capturi de pe banda magnetică.

Marti, 20 octombrie 2009, la „Arta” Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, Ioan Mancaș, directorul acestuia, a organizat aniversarea, sărbătorirea și comemorarea lui Valentin Silvestru într-o înălțuire de manifestări memorabile cu participare acceptabilă (unde ne sunt elevii, oare ?), cu invitați de elită din București, Iași și Vaslui, cu presă destulă. Nota generală ar fi stimularea interesului pentru viața și activitatea unui vasluian (cum s-a tot recunoscut Valentin Silvestru) care pare a fi uitat de mai toți pe care i-a ajutat și i-a făcut oameni.

Cum "publicul cultural" la Vaslui e o mare problemă, cei aduși de prin birouri, tare somnolenți și plictisiți, elevi de liceu – nimeni, câțiva copii de la elementare și câțiva mereu prezenți dar "fără producție", am rămas surprins (ca întotdeauna) că Ioan Mancaș FACE, totuși, și realizează autentice acte culturale.

La aniversarea celor 85 de ani, a existat starea specifică din preajma lui Silvestru, seriozitate și (puțin) umor.

S-A NĂSCUT la Vaslui

Dintr-un interviu de acum câțiva ani buni, cu prilejul Festivalului Umorului, rețin că s-a născut într-un fel de casă țărănească de la Podul Hușului (avea și o fotografie), unde familia sa avea o băcănie. „Tot o astfel de unitate comercială, ca evrei deștepți, țineau în târgul Scânteia, unde mai ales tatăl vindea la tarabă”. Cu umor, Valentin Silvestru spunea că dacă nu s-a născut la Vaslui, atunci a venit pe lume în sania cu care venea mama de la Scânteia (a fost devreme zăpadă) să nască la oraș.

Nu-și nega apartenența rasială, dar nu-i plăcea să se vorbească de el, că e evreu.

A uitat de Vaslui un timp, ocupat să țină, cu mare succes "Unda veselă", la Radio România, să călătorească mult (era verificat de Securitate), să scrie cronici teatrale, să-și editeze opera ... să trăiască. La a II-a ediție a Festivalului (1972) l-am contactat (ca organizator) prin intermediul criticului și

teatrolgului Ioan Massoff care l-a solicitat pe Radu Beligan, vicepreședinte al Uniunii Mondiale a Teatrelor să-l sune la telefon (Silvestru era o mare autoritate) și să mă primească.

A acceptat imediat, a sunat la președintele culturii de atunci, să-l certe pentru că trimite un inspector, pe mine, la el, când îl putea contacta direct ca mărime ce era sau prin intermediul județenei de partid. Ȃla m-a luat la rost de ce l-am atras în joc și pentru că era evreu și pentru că vreun cuvânt al lui Silvestru conta prea mult, iar el avea probleme cu competența. Cert, de la a II-a ediție, s-a ocupat îndeaproape, să aducă în județ personalități teatrale, artistice, muzicale și teatrele cele mai prestigioase.

FESTIVAL INTERNAȚIONAL, umorul la Vaslui

Credeți că la noi, și atunci ca și astăzi, se râdea în hohote și erau scriitori – umoriști ? Nici vorbă. Dar Constantin Tănase fusese de pe aici, Silvestru era de pe aici, și mai erau brigăzi artistice la Laza și Vaslui.

Scriitori, nu, forțe artistice, nu, casă de cultură, nu ...ș.a.m.d. Dar era Valentin Silvestru care oriunde suna sau trimitea vorbă, răspundeau toți prezent și s-au găsit fonduri locale pentru o manifestare de prestigiu. Chiar singura.

De la o ediție la alta a crescut rolul lui Silvestru, care a invitat și formații din străinătate, să-l transforme în internațional și a insistat pentru Biblioteca de Umor, că altfel rămâneam ca la Macea – Arad: necunoscuți chiar și în târg.

PRINTRE VALORI

La o ediție a Festivalului a purtat după el 14 oameni și 6 teatre. Nici un președinte de juriu n-a fost fixat fără voia lui. Îl ascultau rebeli de tipul lui Fănuș Neagu, Radu Beligan, Ioan Vova, Ion Caramitru ș.a. iar la Vaslui era "sfântul" care stătea ore întregi în cabinetul primului secretar, Tănase. N-a existat mare artist să nu treacă pe la Vaslui și nici un teatru să nu aibă reprezentație în județ, ba, chiar și la Bârlad, a organizat Zilele teatrului, adevărată competiție între valori. A promovat, cu adevărat, CULTURA NAȚIONALĂ.

AMINTIRI

Multe și... numărate, că la Valentin Silvestru se intra greu, primea acasă și mai greu, avea o autoritate socială excepțională, prețuit de Ceaușescu, Dumitru Popescu, Ștefan Andrei, Radu Beligan și mulți alții.

Când m-a servit cu o cafea (rară, tare rară, pe atunci, ficută de doamna Zaița, actriță, m. 2019) în apartamentul său somptuos cu mobilă – bijuterie, din Piața Kogălniceanu, nr. 7, etajul 1, eram deja un favorit al său ... acolo am pus la cale ediția a 3-a pe care eu o am în totalitate înregistrată la magnetofon. Apoi am rămas la catedră (din 1974).

Deși eram doar profesor de liceu, și organizam practica agricolă pe plaiuri județene, în perioada festivalurilor trimitea după mine sau mă duceam să-l întâlnesc. Era prietenos, foarte prietenos, dar mă temeam de influența și mai ales de condeii său (într-o emisiune m-a luat în furculiță) și eram circumspect. După 1991 am sprijinit cât am putut Festivalul, pe Valentin Silvestru și pe organizatori. Am realizat sumedenii de interviuri cu invitații purtați ca pe urs în orașe și comune care nu crâcneau sub bagheta maestrului. Mi-a acordat destul timp, inclusiv o înserare pe dealurile de la Gura Bustei, când în liniștea nopții am ascultat împreună sunetul unic al grâului din spic. Dețin destăinuirii de senzație sub beneficiul confidenței.

V.S. (ca și prescurtarea Vaslui, VS) era un lyric, un ironic, un prieten de suflet, conștient că nu prea are prieteni, bucuros să-și descopere devotați, tocmai pentru că totdeauna cuvântul său conta prea mult.

Se adeverește, azi, că tare mulți pentru care și-a pus în joc autoritatea, prea "mulți prieteni" au uitat fie și să-l pomenească.

Pentru mine n-a pus nici un cuvânt, că nu mă înghițeau politrucii Bran sau Țolescu, dar pentru Ioan Mancaș, Theodor Pracsiu ș.a. a intervenit, chiar dacă nu s-ar recunoaște. Mi-a dăruit din gândurile lui și asta mă onorează și astăzi. Pentru că n-a fost un oarecine !

AZI, adică și marți 20 octombrie 2009.

Theodor Pracsiu constata, cu regret, că posteritatea lui critică e tare subțire, că e într-un con de umbră, dacă nu și uitat, Brândușa Zaița Silvestru fiind îndurerată de asemenea situații dar completându-l pe profesorul vasluian: e uitat în sintezele momentului atât ca autor de cărți, piese de teatru și cronici dramatice, cât și ca om de acțiune și reprezentare românească în toate continentele lumii.

Ștefan Cazimir îi găsește debutul poetic sub un pseudonim, Dumitru Radu Popescu, ideologul PCR și scriitor "enervat de Pracsiu" n-a spus de fapt nimic, deși așteptam să se destăinuie, sau să spună ceva ca academician ce este; Ioan Cocora, fost colaborator și acum editor la Palimpsest, a zis câte ceva să-și facă reclamă. Mircea Radu Iacoban a încercat să-i susțină autoritatea critică iar Ion Muscalu l-a evocat prin prisma primarului de la Scânteia.

Brândușa Zaița Silvestru a încălzit amintirea soțului ...

Vasluienii au acum bustul lui Valentin Silvestru, sculptat de Liviu Muscalu, dar bustul lui Cristi Pânteș unde o fi ? Câțiva dintre concetățenii noștri s-au întâlnit cu scriitorii din București aduși de Ioan Mancaș ...

Din 1996 Valentin Silvestru nu mai e, moartea deșteptului fiind în mâna unui ... taximetrist.

Cât mai putem face pentru el, de fapt pentru noi, vasluienii care trebuie să avem și suflet, nu numai burtă? Nu știu dacă Nicolae Iorga nu este cel mai actual când scrie: dacă aștepti recunoștință, ești pierdut! Oare V.S. e chiar pierdut?

Prietenul nostru de fapte și spirit, rămâne, oare, numai în cărțile noastre ? Pentru că avem ce învăța de la el. Observa Emil Boroghină, directorul Teatrului Național din Craiova: "Valentin Silvestru nu era o persoană. Pentru majoritatea dintre noi, cei din teatru, el **era o instituție, aș spune chiar un Minister al Competenței.**"

●

Pentru vasluieni (el a încurajat și TV.V, respectiv Unison) prin tot ce a făcut, e o EMBLEMĂ, dar mai ales un prieten fără prieteni. Autorul acestor evocări se consideră un favorizat al sorții pentru prietenia sa cu o asemenea valoare națională, care **nu se mai poate să nu fie recunoscută**. I-am mai dedicat pagini speciale în Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, emisiuni speciale la TVV și mențiuni în M.C.R.

E vorba de o adevărată epocă a acelor înaintași interferată doar puțin cu cea a unora în viață și de loc cu cei ce-și făuresc noua cultură existențială. O altă lume care privește mirată de acolo de sus(!) ce fac năzdrăvanii acestui timp cu pământul, cultura, istoria și existența lor actuală. Guttenberg și tipărițiile din intervalul de secole e în scurt și rapid depășit de videocultură, computer, telefon, în cu totul alte vremuri. Pe care le putem regreta dar nu și deplânge: alți oameni, altă lume cu ale ei.

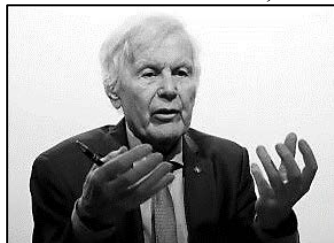
●

Am primit câte ceva de la câteva sute de personalități. Sfaturi, pilde, îndemnuri, interviuri, cărți (am aproape 1000 de autografe).

La rândul meu am împrăștiat cultura românească și am apărut limba română în fața multor sute de mii de oameni pe tot cuprinsul românesc și în cele 32 de țări vizitate, de pe 4 continente; numai autografe am semnat pentru cel puțin 8000 de cititori, am difuzat multe-multe mii de ziare și reviste (cu editorialele mele), am ținut mii de conferințe și întâlniri, lansări, prezentări, spectacole. N-au avut prea mulți aceste șanse, și, și mai puțini, o atât de mare porție de libertate.

179. EUGEN SIMION, prietenul adevărului

Mare critic și istoric literar, Președinte al Academiei

Române, un înțelept în vârtoarea vremurilor foarte tulburi, prezent în mai multe rânduri la Vaslui, invitat de Biblioteca Județeană la Simpozioane și lansări de cărți. Și în emisiunile noastre.

Era primit întotdeauna cu înalte onoruri locale, de președinții Consiliului Județean și Prefecți. Și tare merita aceste dovezi de prețuire.

La rândul său încuraja inițiativele locale, se exprima laudativ chiar despre încercări submediocre ca scrierile lui Alexandru Poamă, fost redactor la Unison Radio Vaslui.

Probabil, la Vaslui s-a exprimat prima oară, în interviul cu noi, că limba română se va pierde printre limbile majoritare din lume, cu o engleză mult modificată, învingătoare.

Întrebat de un orizont de timp, a zis că în vreo 300 de ani.

Am răspuns atunci, am scris de multe ori, că nu mai sunt condițiile de rezistență ale limbii române ca oază de latinitate ca în cele 2000 de ani, și, datorită celor 3 factori distructivi și foarte agresivi astăzi, limba română nu va rezista mai mult de 3 generații.

– Care sunt acei factori, m-a întrebat

– Simplu: televiziunea (și eu reprezentam tocmai televiziune), telefonul și calculatorul. Ultimul e cel mai nociv, pentru că nici nu se mai poate fără el: nu umbli cu calculatorul... ești în afara lumii!

Ca academician și mare om de spirit a apărat ființa limbii române, dar insuficient, cred eu, cu ce mijloace a avut la îndemână. Mi-a promis material la M.C.R.

180. CĂTĂLIN SÎMPETRU

*„Un ziarist de o loialitate exemplară, un familist rar și un pasionat al muncii, excepțional. Județul acesta îi va rămâne mereu dator pentru cultura pe care o împrăștie”
(D.V.M.)*

Născut pe 1 august 1979.

Căsătorit cu Alina din anul 2005. Un copil, Vlad Cristian, 15 ani, elev în clasa a IX-a.

„Până când am intrat la școală, în 1985, am copilărit la bunica maternă, la Solești – Vaslui. Bunica mea citea foarte mult, chiar dacă avea doar cinci clase (destul de multe pentru acea perioadă), drept urmare am deprins și eu dragul lecturii, mai mult din curiozitate la început, apoi, acea curiozitate transformându-se în plăcere. La vârsta de 5 ani citeam la perfecție, primul meu „Abecedar” fiind ziarul „Scînteia” și un set de cartoane care aveau pe față o fotografie cu un obiect, iar pe spate litera cu care începea denumirea aceluși obiect. Totodată, pe post de învățător o aveam pe bunica. Citeam tot timpul, mai ales pentru că mama cumpăra cam toate cărțile care apăreau în librării, având o bibliotecă destul de bogată, cu cărți din toate domeniile și toate genurile literare.

Tot de mic am făcut o pasiune și pentru radio, acesta fiind, practic, și singurul mod de informare și divertisment din acea perioadă. Aveam și TV dar nu prea aveam ce urmări la el. Ascultam toate emisiunile cu muzică, în special pe cele cu muzică populară, bunica mea fiind, ca orice om de la țară, pasionată de

acest gen muzical. Stăteam și-mi imaginam cum ar fi să fiu eu cel care vorbește din cutia aceea mică...

Anii au trecut, iar în 1994 avea să ia ființă în Vaslui postul de radio UNISON. Eram în perioada liceului. Ascultam zi de zi programele postului de radio local, devenisem, practic, dependent de acesta. Învățam alături de Radio UNISON, adormeam cu aparatul de radio pornit (pe vremea aceea era program doar până la ora 22.00) și mă trezeam alături de el. Mi-am promis că voi ajunge să lucrez și eu acolo.

În 1997 eram în ultimul an de liceu, iar radioul era un fel de Facebook al zilelor noastre. Erau tot felul de programe interactive (tinerii își dădeau întâlnire, își transmiteau mesaje), erau concursuri de tot felul. La câteva astfel de concursuri am participat și eu (deși era foarte greu să prinzi legătura telefonic) și chiar am câștigat. Nu erau cine știe ce premii, erau cărți, bilete la cinema, bibelouri... Era totuși plăcerea de a participa și de a câștiga ceva în detrimentul altor câteva mii, zeci de mii, de ascultători.

Am scris de bibelouri, la capitolul câștiguri, pentru că de la un astfel de obiect mi s-a deschis calea către această frumoasă lume de care eram dependent. Am câștigat un bibelou (pe care îl am și astăzi) la una dintre emisiunile realizate de Mihaela Manu. Mai câștigasem și altă dată și ne știam cât de cât din vedere. Când am fost să-mi ridic premiul s-a întâmplat ca ea să-și fi terminat programul și să coborâm împreună de la etajul opt, locul în care își avea sediul postul de radio. Am stat de vorbă, i-am spus despre pasiunea mea și am întrebat-o dacă nu aș putea să-mi încerc și eu norocul în acest domeniu. A zis că ar avea nevoie de cineva la una dintre emisiunile pe care le realiza. Era o emisiune pentru copii intitulată „Căruța cu paiate”. Trebuia să fiu vocea unui personaj din acea emisiune. Și astfel, de Ziua Copilului, pe 1 iunie 1997, visul mi s-a împlinit: am reușit să-mi fac auzită vocea pe 67,73 Mhz, frecvența (de atunci) a Unison Radio Vaslui. La câteva zile de la „debutul” meu, dacă pot să-i spun așa, Mihaela mi-a aranjat o întâlnire cu cel care se ocupa de radio în acea perioadă, Sergius

Marin. I-am spus că îmi doresc să lucrez în radio, iar el m-a lăsat în grija Mihaelei.

Din acel moment radioul a devenit pentru mine un microb de care nu am scăpat nici în ziua de azi. Și astăzi, când am timp, ascult posturi de radio și mi-aș dori ca într-o zi să revin în acest

În studioul Radio Unison Vaslui – 2004

domeniu. Am realizat de-a lungul timpului cam tot ce înseamnă emisiune radio: emisiuni matinale, emisiuni de prânz, de seară și chiar și de noapte. Am realizat emisiuni de folclor (o altă pasiune a mea), emisiuni pentru copii, emisiuni politice (doar în anumite conjuncturi, pentru că urăsc și am urât tot timpul să fac emisiuni cu tentă serioasă), emisiuni interactive (îmi aduc aminte că la o astfel de emisiune am primit aproximativ 500 de scrisori – un record, chiar, pentru acea vreme când încă nu se folosea e-mail-ul). Ce să mai lungim vorba, radioul a devenit parte din viața mea și mi-a marcat existența din toate punctele de vedere (tot în radio am cunoscut-o și pe soția mea, al cărei frate era coleg cu mine).

Câțiva ani mai târziu, prin 2003, mi s-a propus de către directorul grupului de presă Cvintet TE-RA (din care făcea parte Radio UNISON), prof dr. Dumitru V. MARIN, să realizez și emisiunea matinală de la TVV, alături de Diana Pălădescu, cea care o realiza la momentul respectiv. Nu m-am gândit vreodată să lucrez și în televiziune, dar mi-a surâs ideea. Până atunci mai apărusem la TVV doar în calitate de prezentator al câtorva spectacole organizate de grupul de presă. A fost o nouă provocare, au fost noi emoții – inerente oricărui debut – dar cred că am dus cu brio la bun sfârșit și această misiune, chiar și mai târziu după ce am rămas singur „la cârma” ei (Diana plecând la Iași, la un alt post de televiziune).

De când am debutat la TVV, televiziunea a devenit și ea parte din viața mea. Îmi împărțeam timpul între radio și televiziune cu aceeași dragoste cu care un părinte își crește copiii. Și chiar am crescut copii: mă uit cu drag cum copii (la vremea

aceea), care au debutat în emisiunile mele, au devenit acum vedete recunoscute pe plan național: Cosmina Adam, Denisa Ciobanu etc.

**Cătălin Sîmpetru – Ioana Denisa Ciobanu
TVV – 2000**

Și în televiziune, ca și în radio, am încercat cam orice: am prezentat știri, am realizat emisiuni interactive, emisiuni de folclor (cu invitați nu doar din județul Vaslui, ci din toată țara), am filmat, am prezentat spectacole, am montat știri și emisiuni.

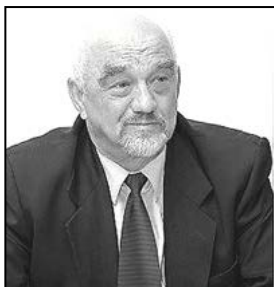
Nu mi-au plăcut niciodată emisiunile de tip talk-show, dar (într-o anumită conjunctură) am făcut-o și pe asta. Îmi amintesc amuzat acel moment: nu mai țin minte nici anul, nici ce alegeri erau, cert este că erau ceva alegeri. Ajunsesse în Vaslui, în campanie electorală, Petre Roman, prim-ministru. Eu eram de serviciu la radio... sună telefonul... răspund, la capătul celălalt al firului Sorin Saizu, colegul meu de la TVV mă anunță: vezi că vine Petre Roman, intri în direct cu el la TV, eu nu pot ajunge la timp. Colegii care m-ar fi putut salva (Loredana Ciobanu sau Cristi Lapa) erau, la acea oră, în miezul zilei, plecați pe teren, după știri. Deși aveam câțiva ani de radio și de televiziune până

la acea dată, nu făcusem deloc emisiuni politice. A apărut Petre Roman, împreună cu Marian Ciurea care era președinte de partid pe Vaslui (nici nu știu ce partid, ca să vă dați seama cât mă preocupă politica). Înainte să intrăm în direct m-a apucat sinceritatea și le spun „invitaților”: eu nu am mai făcut asta niciodată, spuneți ce vreți, faceți ce vreți. Începem emisiunea care cred că a durat o oră sau o oră jumătate. Între timp ajunseseră și Sorin și Cristi care îmi suflau în cască întrebări. Eu eram total pe lângă subiectele discutate și nu-mi aduc aminte (nu-mi aduceam atunci, d-apoi acum) ce am discutat. Cert este că oamenii au vorbit ce au vrut iar, la final (asta îmi aduc aminte), mi-au spus că a fost cea mai relaxantă emisiune dintre toate cele la care au participat. E ceva!!! Cred că a fost singura emisiune în care au spus ce au vrut ei.

Timpul a trecut! Sunt 23 de ani de când am intrat în această branșă și, încă, sunt aici. Am făcut de toate: emisiuni radio, emisiuni tv, am scris la ziar, am tehnoredactat, am făcut producție, am fost moderator – prezentator. Uneori am fost mulțumit, alteori, nu!!! Acum tehnoredactez ziarul Meridianul Iași-Vaslui-Bacău și sunt art director la revista internațională Meridianul Cultural Românesc. Am ținut cu dinții atâția ani de o profesie care, în provincie, nu-ți va aduce niciodată satisfacții materiale (decât dacă ești patron... și nici atunci totdeauna). Am vrut doar să fac ceva pentru satisfacția mea și plăcerea celor care m-au ascultat, privit, citit, urmărit...

Profesorul doctor Dumitru V. Marin a avut și are grup de presă. Eu pot spune că, în acești 22 de ani, am fost eu însumi un grup de presă (trecând prin tot ceea ce înseamnă munca în presă). Și nu cred că mă laud când spun că sunt singurul din județul Vaslui care a făcut asta, poate și din țară (or mai fi, dar eu nu cunosc). Mă refer aici și la partea tehnică și la partea redacțională (Radio, TV, Ziar, Revistă). E doar o constatare și aștept să fiu contrazis cu argumente. Cum ar spune profesorul Marin: nu fac decât să constat, să evidențiez și nu să mă laud! Aș vrea să facă și alții și, atunci, eu îi voi lăuda”.

181. IGOR SMIRNOV – un președinte mai mic, DAR ÎNFIPT (ÎN TRANSNISTRIA)

Igor Smirnov s-a născut la data de 23 octombrie 1941 în orașul Petropavlovsk Kamciațki, regiunea Habarovsk din estul Siberiei (Uniunea Sovietică, astăzi în Federația Rusă). Este un om politic rus din Transnistria, care a îndeplinit funcția de președinte al autoproclamatei Republici Moldovenești Nistrene (din 1991).

Un congres ținut la 2 septembrie 1990 a proclamat crearea Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești Nistrene, iar deputații l-au ales la 3 septembrie 1990 pe Smirnov ca președinte al Sovietului Suprem Provizoriu al republicii separatiste.

El este autorul mai multor lucrări și al cărții de memorii „Pentru dreptul de a trăi pe pământul Transnistriei”.

Figură pitorească, acest deputat cu țcălie roșcovan spre negru la față, foarte aprig, chiar insolent strigând peste tot în Parlamentul Moldovei, amenințând și perorând în încercarea de a-i înfricoșa pe ceilalți. Mi s-a părut că, chiar Snegur se temea de el, mai ales când striga că Marea Rusie nu va permite să piardă teritoriul dintre Nipru și Nistru. A fost foarte clar în răspunsuri deși strigase din bojogi până atunci. Și cum să nu fie așa dacă avea armata a-14-a în spate și desigur, niște înțelegeri care l-au

propulsat președinte pe fostul prim-secretar. A doua zi a proclamat dizidența, iar referendumul de la Dubăsari a consacrat-o.

– Govorite pa ruski...! Dar a vorbit corect în limba română.

Igor Smirnov, liderul de la Dubăsari, un tip de statură medie, cu chelie pe o bucată de cap, cu barbișon și gesticulând foarte energic, a înfruntat violent pe ceilalți parlamentari cerând separarea Transnistriei și să nu fie părăsit blocul sovietic (eram acolo, la dezbatere). În interviu l-a acuzat pe Mircea Snegur că face jocul românilor și că noua Republică nu se poate dezvolta fără ruși. Cum o fi obținut ăsta sprijin rusesc nu știu. Bănuiesc doar că în calitate de prim-secretar și-a asigurat spatele iar Maica Rusia avea nevoie ca să-și adăpostească Armata a XIV-a. Geopolitica, bat-o vina!

Am văzut, cu inima ticăind, Tighina. Ne duceam spre Odesa, iar la podul din marginea orașului erau trupe de voluntari care deschideau foarte ușor focul. Nici o clipă n-am crezut că vor fi așa de violenți și eram acolo când l-au încătușat pe Ilașcu, proromânul cu ani grei de temniță scăpat de la moarte prin intervenția lui Corneliu Vadim Tudor și Adrian Păunescu, cei care s-au adresat U.E. (care a intervenit). Acesta a ajuns deputat PRM în România.

În timpul „alegerilor” – referendum-ului din Transnistria, eram la Dubăsari, unde Smirnov striga și gesticula în cele 2 - 3 piețe, mai răsărite. Erau „alegeri” și el striga la concetățeni amenințându-i cu... armata moldoveană care-i va împușca imediat ca pe câini. Undeva, foarte aproape erau observatorii sovietici care ne „împușcau” cu privirile și-l apărau în direct. În aceeași seară au izbucnit focurile de armă și s-a baricadat Nistrul. Și eu, care auzisem de la tata (care luptase pe acolo) că Ion Antonescu i-a trimis pe țigani la Bug, și eu, care citisem romanul Șatra a lui Zaharia Stancu, căscam ochii și nu înțelegeam nimic.

Când m-au împins cu baionetele „moldovenii noștri” și ne-au dus cu escortă până după podul de la Tighina (șoseaua spre Odesa) am priceput ce a însemnat războiul transnistrean care s-a

declanșat atunci, de cine-i purtat de fapt, sub ochii mei, l-am filmat cu camera TV.V.

Ce sentimente, ce rememorări, ce interpretări mai puteam avea când auzeam răpăitul mitralierei și pocnetul ZB-urilor?! Și totuși, n-am fugit, nu m-am îngrozit. „Camarazii cu brasardă” ne-au legitimat de zeci de ori, ne-au făcut semne să fugim „skoree”. Probabil atunci ne-ar fi secerat cu rafale de mitralieră. Curajul de a sta față în față cu ei, cred, ne-a salvat viața mie și celor 2 însoțitori.

Am stat pe gânduri dacă să consider Transnistria românească o altă țară. Dar tot așa am considerat-o, pentru că și acest ținut e „o țară” dar mult prea săracă, mult prea neînsemnată și îndelung comunizată. Smirnov nu mai e la putere azi, iar negustorii moldoveni vând baionete și alte obiecte militare (binocluri, cuțite, căciuli, pufoaice) prin multe puncte comerciale din România.

Snegur, întreat de ce a semnat acordul dictat de Kremlin, a răspuns că „cel mai important e că nu mai este RĂZBOI între frați.”

Ce-am simțit în Transnistria? Că OMUL singur e un nimic în fața unui Imperiu Rus, că unificarea cu România va fi, poate, un vis pentru alte generații... Ținutul n-a fost, nu este și nu va fi românesc... Și nici în U.E., cât timp marea Rusie își revine!

**(Extras din cartea „Ceașescu... Băsescu, Mitterand -
Snegur - Iliescu, Lucinski -Constantinescu –
Regele Mihai I, Evocări de reporter”
Editura PIM Iași 2014)**

182. MIRCEA SNEGUR - președintele basarabenilor!

Mircea Snegur s-a născut la 17 ianuarie 1940, satul

Trifănești, județul Soroca (actualmente în raionul Florești). În anul 1956 a absolvit Școala Medie din satul Frumușica (raionul Florești). Studiile superioare și le-a făcut la Institutul Agricol din Chișinău, pe care l-a absolvit în 1961.

În perioada 1981-1985 este prim-secretar al Comitetului Raional Edineț al Partidului Comunist din R.S.S. Moldovenească (P.C.M.). Din anul 1985 și până în anul 1989 deține funcția de secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din R.S.S. Moldovenească (P.C.M.).

La 29 iulie 1989, Mircea Snegur este ales ca Președinte al Prezidiului Sovietului Suprem al Republicii Socialiste Sovietice Moldovenești (R.S.S.M.), iar apoi la 27 aprilie 1990 ca Președinte al Sovietului Suprem al R.S.S.M. În momentul critic din august 1989, a acceptat să susțină proiectul de lege care conferea limbii române dreptul de limbă oficială și revenirea la drapelul tricolor, fapt care i-a atras simpatia universală a moldovenilor.

La 3 septembrie 1990, Mircea Snegur este numit președinte al R.S.S. Moldova de către Sovietul Suprem al acestei republici. De la 3 septembrie 1990 deține funcția de Președinte al Republicii Moldova, până la 1 decembrie 1996, când a pierdut alegerile în fața lui Petru Lucinschi.

Bibliografie: Dicționar Enciclopedic Ilustrat Nume Proprii, Ed. Cartier, B., 2004.

Pentru primul președinte al Republicii Moldova am cea mai înaltă apreciere dar nu și aceeași considerație. Înalt, solid, corpulent chiar, îmbrăcat sobru, cu privire blajină, sprâncene groase dar nu sprâncene îmbinate, nas ușor borcănat, voce muzicală, molcuță, alintătoare, răbdare de fier! M-a câștigat... din prima.

Înainte de a veni în județul Vaslui îl cunoșteam datorită antenei TV de Chișinău pe care o aveam cu mulți ani înainte și am urmărit dezbaterele din Parlamentul Moldovei. Mi s-a părut cam neașteptată alegerea sa ca interimar... și apoi mi-am lipit sufletul de al lui ca marca de plic...mai ales că-mi arăta destule dovezi de prețuire.

Afectiv îi port simpatia nelimitată îmbinată cu regretul că n-a(u) reușit unificarea, n-au putut, nici n-au vrut-o cred, nu numai datorită diktatului de la Moscova ci și pentru omeneasca apărare a privilegiilor!

Se înțelegea bine cu Ion Iliescu și în caz de UNIRE ar fi ajuns președintele României datorită uriașului val de simpatie de care se bucura și a sprijinului Moscovei.

N-au fost prea încurcate căile Domnului în acest caz: nimeni nu ne voia țară mai mare și mai puternică, el a pierdut Transnistria, Iliescu putea pierde Ardealul.

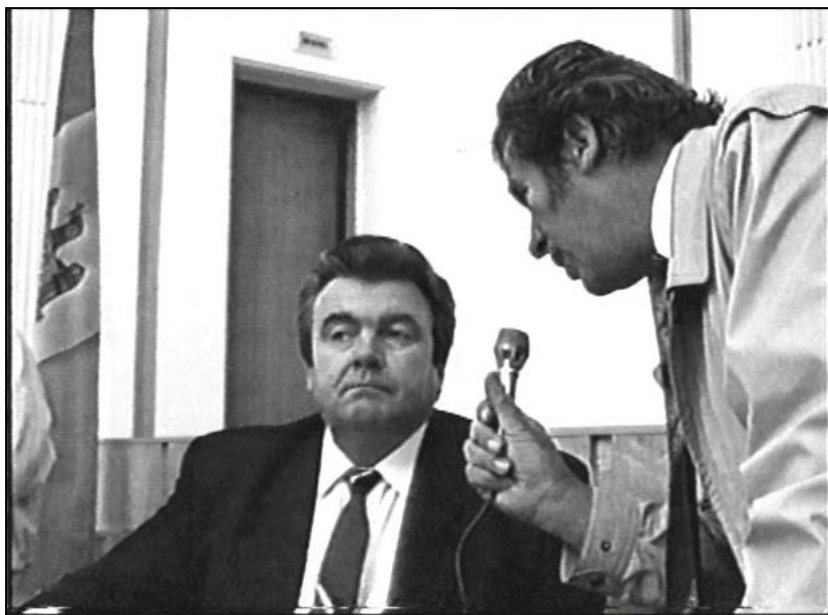
După alegerile din Parlamentul de la Chișinău (30 august 1991) am fost primul corespondent de presă care l-am intervievat, în spatele meu, îmboldindu-mă, fiind cei de la BBC. Cu câteva ore înainte filmasem pe Igor Smirnov, cu țacălia lui, ieșit val-vârtej de la dezbaterele foarte APRINSE și jignirile din plenul Parlamentului.

„– S-a deschis o nouă eră în istoria Republicii Moldova... am ales drumul către libertate” a deschis el discuția, vorbind

apoi de speranțe, democrație, viitor într-un limbaj de lemn sovieto-capitalist. Nici nu putea spune altceva cu Igor Smirnov - prim-secretar la Tiraspol în ceață, cel care s-a retras din timpul dezbaterilor din 27 august 1991, la declararea independenței, susținând continuarea cu sovietele. În scurt timp a izbucnit războiul din Transnistria, care m-a surprins la Tighina.

Prin prisma evoluției ulterioare, și Igor Smirnov e alt președinte cu care am avut dialog jurnalistic (ar fi al 9-lea). Și, nu mai cred că Transnistria va reveni vreodată la România la câta oștire rusă și tancuri „apără” azi, Republica separatistă, care ar rezista probabil, o zi, cu toate baricadele ei, fără armata a 14-a, din marea Rusie!

*

**30 aug. 1991, Rep. Moldova - Chișinău,
Interviu cu preș. Mircea Snegur**

În 1990 n-am fost peste graniță, n-am avut timp. Dar în partea a II-a a lui 1991, am realizat reportaje absolut interesante (și unice) în Republica Moldova, în mai multe rânduri, cu participări la dezbaterile din Parlament și ca invitat special al lui Mircea Snegur, care m-a îndemnat să ocup o funcție de perspectivă la Televiziunea Moldovenească.

În ziua de 30 august 1991, am plecat pe la 3 dimineața spre Chișinău, am trecut granița pe la 5, ne-am oprit pe traseu la o pădure pentru un popas de tufiș. Eram pe margine eu, Florin Muștiuc, Grigore Avram, Alexandru Poamă. Ca o vijelie au venit cam peste noi niște rakeți, cu automate și cu mașini puternice. Aproape toți am făcut în pantaloni de frică, dar ăștia nu prea aveau idee dacă noi am fi interesați: puteau să ne ia camera video și eram distruși. Habar n-am de ce nu ne-au atacat, pentru că erau foarte multe cazurile de banditism. N-aveam cu ce ne apăra, departe de mașină, străini...

La interimarul Snegur am intrat aproape imediat după ora 8:30 și apoi am urmărit pe viu, cu camera video în mână, cele 2 momente din sală: proclamarea independenței și alegerea lui Mircea Snegur ca președinte, de către Parlament.

Eram urmăriți de oamenii lui Voronin, șeful poliției Chișinăului, dar nu împiedicați să filmăm orice am vrut. Ne-a ajutat și scriitorul (și om politic) Nicolae Dabija, dar mai ales ministrul învățământului, Ion Ungureanu, unionist convins (cam nesușinit) și un personaj extraordinar. În cinstea noastră, Teatrul Național din capitala Republicii Moldova a prezentat un spectacol de divertisment în limba română, filmat în totalitate de noi.

Se simțea însă, mare îngrijorare, și, după vizita la Moscova, Snegur a schimbat kalimera: „să ajung eu abia un prefect de județ?” (mi-a șoptit secret și tainic). Și unirea celor două țări a fost compromisă de Snegur și Iliescu, chiar la Vaslui! Inserăm și aici, cu plăcere, contribuția Președintelui Mircea Snegur, la volumul „MARIN 70”.

PRIETENUL MEU DE LA VASLUI

Așa îmi place să-l numesc pe dl. DUMITRU MARIN. Fiindcă aceasta corespunde adevărului. Domnia sa este un prieten mai vechi al confrăților săi din stânga Prutului.

L-am cunoscut la începuturi, în anii renașterii noastre naționale, obținerii independenței față de imperiul sovietic și consolidării tânărului stat Republica Moldova. În calitate de ziarist, m-a intervievat de mai multe ori, participând activ și la conferințele de presă pe care le țineam. Chiar formularea întrebărilor sale demonstra că îl frământă problemele noastre - de ajuns și de rămas, pe atunci. Era sincer și dornic de a informa veridic despre cele ce se întâmplau la noi. Îi simțeam sprijinul chiar la etapa intențiilor și-i vorbeam cu aceeași sinceritate.

Aflu cu mândrie că, pe parcurs, publicistul D. Marin a realizat peste 700 de editoriale în diferite ediții, mii de emisiuni radio și televizate, interviuri, inclusiv cu conducători de state. Eu, bineînțeles, în virtutea celor expuse mai sus, apreciez în mod deosebit pe cele ce mă vizează direct. Merită laude aparte și aptitudinile de organizator ale dlui D. Marin, la acest capitol pretându-se mai ales înființarea primelor posturi de radio și televiziune la Vaslui și Bârlad. Oamenii de acolo trebuie să-l vorbească mereu de bine pentru că le-a adus informația direct în case.

Stimez nepus oamenii care muncesc mult. Protagonistul nostru este din tagma lor, depășindu-i mult pe alții, mai ales prin faptul că nu muncește doar pentru sine. Exemplific: dânsul are peste 40 de ani de activitate didactică, ca scriitor a editat cărți consacrate culturii, inclusiv folclorului, învățământului și, desigur, publicisticii, volume interesante pentru diverse categorii de cititori - savanți în materie, studenți etc. Este înalt apreciat în calitate de romancier, etnolog, monografist. Personal, rămân întotdeauna impresionat de felul de gândire, de profundele analize filozofice ale domniei sale. Pentru a vă convinge, citiți,

de exemplu, eseul despre demnitatea oamenilor în diferite ipostaze, care finalizează cu concluzia că „dignitatea este cea mai sigură AVERE a noastră”.

Dl. D. Marin merită cea mai înaltă prețuire și ca savant, în calitatea-i de doctor în filologie. Pe acest tărâm s-a manifestat prin 60 de studii științifice publicate și un număr de cărți.

Cu siguranță, nu numai Vasluiul și Moldova din dreapta Prutului, ci și întreg spațiul românesc au tot temeiul să se mândrească cu succesele prietenului nostru Dumitru Marin.

Scriu aceste rânduri în ajunul jubileului de 70 de ani ai Maestrului. Cu acest prilej, îl rog pe bunul Dumnezeu să-i dea multă sănătate pe viitor, iar noi să ne bucurăm și în continuare de isprăvile lui.

**Cu mult respect,
MIRCEA SNEGUR,
Primul Președinte al Rep. Moldova,
24 martie 2011**

**(Extras din cartea „Ceașescu... Bășescu, Mitterand
- Snegur - Iiescu, Lucinski -Constantinescu –
Regele Mihai I, Evocări de reporter”
Editura PIM Iași 2014)**

183. DAN SPĂȚARU, interpret de muzică ușoară.

Prin desele sale turnee muzicale prin județul Vaslui,

înainte și după Revoluție, consider că acest interpret foarte cunoscut la vremea sa, deși era doar profesor de educație fizică (la fel ca și Mihai Constantinescu), pe care l-am urmărit prima oară într-un music-hall pe scena Teatrului de estradă Constanța (eram în concediu la mare), cred că a semănat o anume dragoste pentru frumos, mai ales în rândul tinerilor. „Trecea fanfara militară” oridecâteori urca pe scenă, nu întotdeauna treaz, dar mereu cu o voce care-l ajuta mult în spectacolele sonorizate. L-am avut colaborator plătit la

inaugurarea Grădinii de vară din Parcul Public Bârlad, după alt spectacol cu șturlubaticile „Andre”, l-am intervievat și pe stadionul din Bârlad, și în cabinele de la Casa de cultură Vaslui. Era tare greu la vorbă, nicidecum cu spontaneitate și evita întrebările dificile, cu o semistrâmbătură a feței.

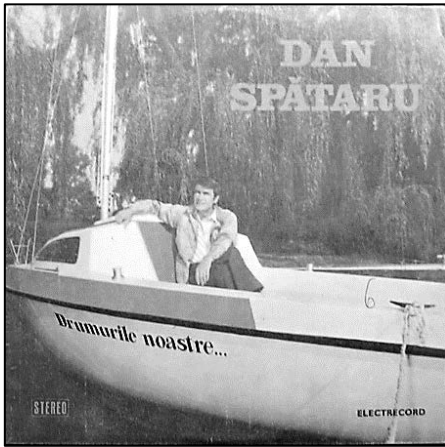
– Dar, ce vreți să mă întrebați? încerca el să evite întrebările legate de viața neguroasă de familie, ori de escapadele cu mult alcool, această faimă pe care o avea.

Cum, absolut niciodată nu am acceptat să dau întrebări în prealabil, nici măcar șefilor de Stat, nu l-am întrebat, totuși, despre metehnele sale și mi-a mulțumit în mod special înainte de mulțumirile pentru public.

Nu ne-am despărțit foarte amici pentru că n-am avut posibilitatea să-i ofer nici cel mai mic onorariu pe care-l cerea, în afara sumei convenite pentru spectacol și pentru că cerea să vadă ce-a ieșit și eu n-aveam posibilități să reiau imaginile filmate. Am difuzat, însă, aproape tot spectacolul.

A fost un foarte apreciat interpret de muzică ușoară cu cele mai multe șlagăre în piață, către sfârșitul vieții.

Specificare: O bună parte din timpul de emisie al TVV se

baza pe muzică. Deși nu exista legea dreptului de autor, exista temerea că introducându-i pe interpreți în program s-ar putea să tot plătim. Așa că, la aproape toți cântăreții și interpreții pe care i-am avut pe post (mulți, nu glumă), le smulgeam acceptul că n-au pretenții pecuniare. De toată înțelegerea au fost aproape toți, bucuroși să

intre pe post doar cu prestația în direct sau înregistrată. Era epoca reasezărilor....

Am convorbit cu numele cele mai mari din muzica ușoară românească, dar de departe se detașează interviurile cu Marius Teicu și Horia Moculescu și mari compozitori și educatori.

184. NICHITA STĂNESCU, „într-o de neuitat seară bârlădeană”

De poet am auzit de când predam la Școala Măcărești, jud.

Iași, unde am fost numit director, mutat de la Șetrăreni în interesul învățământului. Din cauza particularităților sale poetice era foarte dificil să fie înțeles de elevi și atunci problemele erau ale profesorului. Opera poetică nichitiană era cuiul studenților de la Filologia ieșeană, alături de cea a lui

Ion Barbu cel mereu reinterpretabil.

De la 1 martie 1970 am fost cooptat inspector la Comitetul de cultură și artă al județului Vaslui, după verificările drastice ale originii sociale și după o deplasare a șefei de cadre Hotnog, la Prisăcani, unde primarul Gafița a zis că nu-i dă drumul nicicum lui Marin, că nu mai găsește niciodată un om așa bun; drept care s-a executat ordinul vicepreședintelui Consiliului județean și am fost transferat la Vaslui. Mă ocupam cu controlul și îndrumarea Căminelor Culturale, bibliotecilor (am introdus clasificările alfabetice și tematice), stațiilor de radioficare (12 sau 14) și de întâlnirile cu scriitorii ca acțiuni mai elevate în peisajul județean. Era destul de greu pentru că toți fugeau de Vaslui ca de polul prostiei (cam ca și acum, în 2019) și primeau doar când aveau în traseu popasul la crama din Huși. Am adus de zeci de ori, zeci de grupuri de scriitori de talie națională, oameni de știință, activiști de partid, uneori din țările socialiste. Crama lui Neamțu și

Tudosie era punctul cel mai vizat și acceptat, chiar cântat la propriu și la figurat.

La acest soi de întâlniri bazate pe lansarea unei cărți, prezentarea personalității autorului, ceva propagandă de partid, program artistic al elevilor, participau între 20 până la 100 de persoane, și aveam invitați 2-8 persoane din toate marile orașe ale țării și mai ales din București. Marin Preda nu accepta companie (ce greu l-am mobilizat...), Nichita Stănescu, numai cu companie, Laurențiu Fulga (președintele Uniunii Scriitorilor) condiționa de calitatea asistenței, ș.a.m.d. Cu scriitorii din Bacău cu vedeta poetul Radu Cârneli, am fost 2 zile, cu toți 8 în 4 localități, ceea ce i-a nemulțumit că n-au avut timp de băutură (până la urmă, aici veneau pentru o băută, o relaxare personală).

Grupul de la București de 6 persoane cu Laurențiu Fulga, Dumitru Micu, Constantin Chiriță (secretarul U.S.) îl avea în grijă pe Nichita Stănescu condus la Liceul Codreanu „într-o de neuitat seară bârlădeană” unde directoarea adjunctă de atunci (Rănceanu) s-a dat în mare spectacol după cele câteva pahare cu băutură. Spectacolul adevărat l-a dat însă Nichita Stănescu, foarte ascultat și audiat, sub atenta oblăduire a lui Constantin Chiriță, autorul romanului „Cireșarii”, de loc de la Simila de lângă Bârlad. De fapt el era capelmaistru în toate întâlnirile grupului și mă miram cum Traian Iancu, o sugativă, îl asculta întocmai.

Întâlnirea cu grupul de elevi și profesori (cam vreo 80), pe care am prefațat-o a decurs într-o atmosferă intelectual-patriotică excepțională, cu lecturi ale celor 7, după care i s-a creat momentul Nichita. Până atunci nu l-am înțeles pe poetul, spun poetul, Nichita Stănescu. Omul era bonom și de imensă delicatețe. Stătea, însă, tare mult cu paharul în față, tăcut și, probabil, preocupat de imagini, filozofie, versuri. Dacă Chiriță flirta cu tânăra poetă Ileana Mălăncioiu, pentru Nichita femeile nu existau. M-am întâlnit cu el de mai multe ori, l-am prezentat ca poet și operă, dar niciodată n-am văzut să se intereseze de vreo...feminitate.

Cu prilejul popasului la Vaslui, într-o clădire pe locul căreia este o statuie în parc astăzi, vis-a-vis de Liceul Mihail

Kogălniceanu, cam cu vreo 25 de persoane am observat starea de creativitate a poetului. Am scris chiar atunci două povestiri publicate mai târziu, dintre care una o reproduc, după ce a fost inclusă în impozantul volum „Frumos ca umbra unei idei”, ed. Albatros, București, 1985, p.387.

„Ninge pentru Cili”

„Vaslui, primăvara anului 1971”

Realmente obosit după un program deosebit de încărcat, după alte câteva lecturi ale celorlalți, Constantin Chiriță, Ileana Mălăncioiu, Mircea Micu, Traian Iancu, stimulat de atmosfera în care poezia era la ea acasă, blondul întristat (ce părea atunci) s-a îndreptat spre pianină în rumoarea generată de antevorbitori și, cu o voluptate rar bănuită, a „atacat” o melodie tumultuoasă, ajutându-se la un moment dat și cu ... capul, cu care lovea clapele; apoi, într-o liniște respectuoasă, obținută și prin intervenția calmă a lui Constantin Chiriță, poetul a început să improvizeze:

„Pentru Cili nu poate să ningă tocmai zăpada.

Pentru ea, ninge casa, hornul, strada.

Pentru ea ninge copacul cel mare

pe care l-a văzut tot ea

alaltăieri și-n zare.”

Rar și după o pauză în care urmărea parcă să reactiveze, să dea funcție ecoului cuvintelor

„Pentru ea ninge chiar taică-său – focul,

prietenul, arboru.”

Pauză mare, în liniște, când am observat că și nevorbind făcea poezie. Verbul, vibrând în spațiu, oprea parcă timpul. Se auzea numai fâșâitul benzii de magnetofon. Inspirat a fost cine l-a pornit, căci, iată, grație acestei benzi am putut să redau acum acele versuri... ca și următoarele, cu care s-a încheiat neuitata întâlnire a cititorilor de la Podul Înalt cu Nichita:

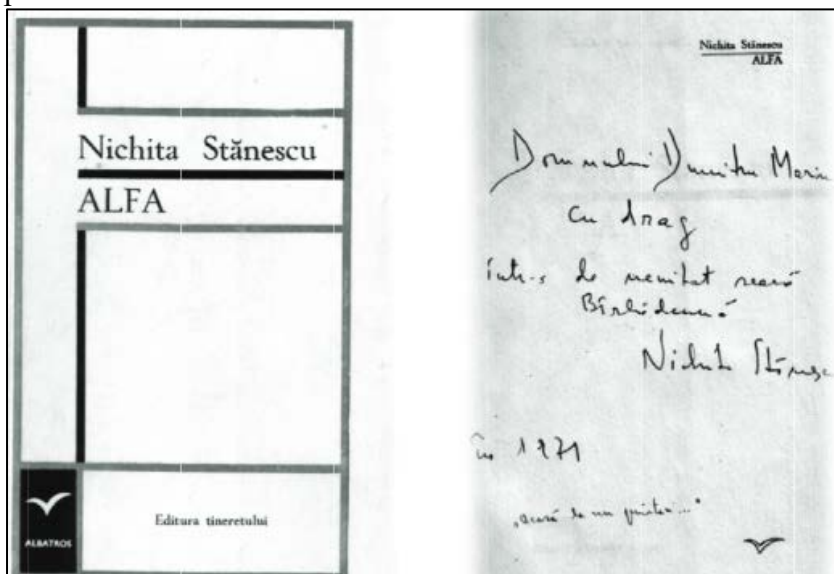
„Pentru Cili când ninge, e sigur

că iarna a venit
Când ninge pentru Cili
e, singur,
un singur și unic mit.” (D.V. Marin)

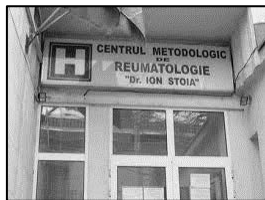
Autograful de pe cartea ALFA, ed. Tineretului, 1967, pe care mi-a dăruit-o, la Bârlad atunci seara, are textul „Domnului Dumitru Marin, cu drag într-o de neuitat seară bârlădeană, Nichita Stănescu, în 1971”, este doar o dovadă pentru una dintre întrevederile cu acest mare poet român, pentru că destinele noastre s-au încrucișat de câteva ori, inclusiv în împrejurări spectaculoase. Nu mai găsesc acum să reproduc a doua consemnare a momentului publicată sub denumirea „Acasă la un prieten...”

Ca și foarte mulți scriitori și oameni de cultură mi-a fost interlocutor în varii împrejurări, în județ și în țară, l-am iubit și respectat, i-am dedicat articole și emisiuni TVV-radio speciale.

Mai spun că, înțelegând adâncimea ideilor genialului poet n-am scris decât câteva poezii, și publicate: era prea mare să mă pot măsura cu el.

185. ION STOIA, emblema în cercetare

Doctor docent în științe medicale, membru la circa 40 de Academii, mare reumatolog, Dr. Stoia mai venea și prin țară deși era foarte solicitat în străinătate. Era deosebit de apreciat, deosebit de căutat, astfel că, doar la pâine mai era cam aceeași coadă ca la clinica sa.

Venind din provincie, cam disperat că boala cu dureri de bazin tot înaintează, m-am prezentat pe la ora 14.00 la Cabinetul său. Era foarte multă lume la coadă, dar cam cu obraz gros am trecut pe lângă ei, m-am înființat la asistenta de cabinet că sunt profesorul doctorand Marin Dumitru și aceasta auzind „doctorand” (tare puțini, spre deloc în 1975), m-a anunțat, pentru 5 minute peste rând și profesorul m-a primit tocmai pentru titlul meu științific. Dar, era un adevărat profesionist, în vârstă, zicându-mi și arătându-mi pe un perete întreg peste 40 de Diplome de la Unități spitalicești și Organizații profesionale din lume. M-a sucit, răsucit, mi-a bătut genunchii cu ciocănelul, mi-a palpat oasele și mușchii, mă rog, în total, peste 40 de minute. Diagnosticul lui, Spondilită anchilopoetică și alte boli asociate. Indicațiile pentru pușinii ani pe care mi-i dădea ca normali. Numai că în tren am avut o altă șansă de viață normală: în compartiment, un bolnav basarabean (de aceeași boală, mult mai deformat de boală) care m-a învățat cum să mă tratez cu venin de albină: o înțepătură la un umăr, la două zile 2 la fesa opusă, la alte 2...3 înțepături la umărul celălalt. Până la 9, și apoi... înapoi : 9...1. Așa am ajuns și apicultor și, mai ales, destul de sănătos din toate punctele de vedere.

Oricum, mulți ani am mers la mare fără să intru în apă, am făcut băi de nămol sau cu ape termale și, cred, că sfaturile dr.. doc. Acad. Stoia mi-au fost de mare folos. Am regretat mult când am aflat că după aproape un an a murit de cancer.

Învățăturile lui au rămas și vor tot rămâne.

186. GHEORGHE STOIAN, nu mai e oltean

George, olteanul afirmat la Vaslui, era o cruce de voinic (încă este), cu mare succes profesional, adică pentru mișcarea artistică de amatori pe care o coordona în calitate oficială de Instructor la Centrul de îndrumare subordonat Comitetului de Cultură și Artă, unde eram Inspector din 1 martie 1970. Ne înfruntam uneori, în ședințe, am realizat grandioase spectacole cu masivă participare populară (multe mii de oameni), deci rezultau acțiuni de răsunet. Spre exemplu eu eram alergătorul de serviciu în organizarea Festivalului Umorului „Constantin Tănase” (nume, propus-nimerit de mine în Ședința Biroului Comitetului Județean de partid Vaslui, unde el n-avea acces) iar el regiza și prezenta spectacole. Era și plăcut la cheful, ceea ce era un handicap pentru mine.

Până am trecut la catedră, în 1974, ne-am înțeles acceptabil, după ce s-a mutat în SLOBOZIA, am comunicat, colaborat normal, l-am publicat și cooptat în conducerea revistei Meridianul Cultural Românesc. Cred că ne-am recunoscut valoarea fiecăruia și respectul stă la baza aprecierilor.

Cu ocazia uneia dintre aniversări a consemnat cele de mai jos:

DUMITRU V. MARIN – MARCĂ ÎNREGISTRATĂ

În admirabila comedie amară „Steaua fără nume” de Mihail Sebastian există o replică a unui personaj, cred că e vorba de șeful gării, o replică, ziceam, de o desăvârșită simplitate, dar care, nici eu nu știu de ce, îți rămâne în minte. „Cum trece

vremea, domnule !” zice personajul acela nostim. Și zice asta de fiecare dată când mai trece fără să oprească, la o oră fixă, un tren prin gara lui neștiută de lume și când, astfel, mai află și el cât e ceasul ca să mai potrivească arătătoarele pendulei defecte din mizerul său birou. Tot astfel cred că am exclamat și eu, ori măcar am gândit vorbele acelea, când am aflat că Marin, Dumitru V. Marin - dacă chiar îmi pretindeți să fiu mai exact - împlinește 70 de ani. Crezusem că pentru tipul acesta timpul s-a oprit în loc și el funcționa în afara lui, dar uite că și eu, acum, trebuie să mai acționez arătătoarele vremii sale și să constat surprins: „Cum trece vremea, domnule!”.

Se povestește, poate e o glumă, că la un meci de fotbal crainicul transmisiei radio era regretatul Sebastian Domozină, care vorbea repede ca o mitralieră. și tot transmitea el fazele, descria ce se petrece pe teren și se agita, și vorbea rapid și neostenit, până ce antrenorul echipei Universitatea Craiova s-a apropiat neliniștit de el la marginea terenului și l-a rugat: „Nea Sebi, te rog eu, vorbește mai rar că jucătorii mei nu pot ține ritmul cu mata. I-ai oboșit de tot”. Cam așa cred că e și cu timpul lui D.V.M. și-a dat seama că nu poate ține ritmul cu omul acesta mult prea preocupat să le facă pe toate și l-a lăsat în pace. Iar noi am fost frați cu timpul și l-am lăsat în pace pe Marin, și uite că, pe neștiute și pe neobservate, Marin Dumitru a ajuns la 70 de ani, lăsând în urmă timpul. Când i-ai făcut, domnule? Dar îi ai, că nu prea se vede?! Și dacă tot face dumnealui profesorul acum o vârstă rotundă și frumoasă, hai să vorbim despre el. Ce poți însă, să spui despre D.V.M.? Că e ca un magnet de-acela căruia îi zicem potcoavă și care atrage către el, cu maximă rapiditate, pilitura de fier ce încorporează până dincolo de saturație răutăți, invidii și antipatii? Că e ca un sac de box care încasează lovituri directe, rapide și seci, fără să se clinească? În chestia asta, omul e foarte, foarte talentat. Virtutea lui (sau defectul?) este însă, că merge mereu înainte și pare a nu se sinchisi de ce i se întâmplă. Asta îi îndârjește poate pe inamici, iar pe el loviturile îl antrenează și îl fortifică.

Stau și mă întreb de ce trebuie să scriu ceva despre D.V.M. Ce mă leagă pe mine de el, în afara unei solidarități de breaslă? Constat că am tendința chiar de a-i lua apărarea și nu știu de ce trebuie să fac asta. Fiindcă eu nu cred că, vreodată, mi-a creat neliniști sau insomnii o debordantă simpatie față de acest om. Nici prieten nu mi-a fost, l-am cunoscut fiindcă, într-o instituție de cultură, am fost colegi de serviciu în urmă cu vreo patruzeci de ani („Cum trece vremea, domnule!”) și cred că nici atunci nu ne agream prea tare. Avea el ceva care punea distanță între el și sufletele care îl înconjurau, așa era el, nu știu de ce îl făcuse mama lui așa. Dar pe mine individul nu mă deranja, îl luam, cum se zice, așa cum e. El nu-mi strica niciodată ziua când îl vedeam, poate și fiindcă eram preocupat mereu să-l redescopăr fiindcă știam că merită efortul. Merita fiindcă făcea parte din categoria oamenilor care nu stau niciodată degeaba. A oamenilor care gândesc și se mișcă mereu, care sunt inițiatori, care încep mereu câte ceva și care parcă ar vrea să facă totul. Acesta era Marin Dumitru atunci și am înțeles că nu s-a schimbat niciodată. Aud că și acum e la fel. Un om care face, creează, construiește, edifică.

Cred că dacă nu ar fi existat, Dumitru V. Marin ar fi trebuit inventat altfel. La fel de isteț, de inventiv și de harnic, la fel de inteligent, dar ceva mai puțin orgolios. Oameni buni, ați fi fost mai liniștiți dacă el ar fi fost mai puțin orgolios? Ați fi câștigat ceva în plus? Eventual, mai mult loc sub soare? Un mare gânditor francez spunea că „dacă n-am fi orgolioși nu ne-am plânge de orgoliul altora”. Vă spune ceva asta? Eu cred că omul despre care scriu aici nu a împiedicat niciodată pe nimeni să învețe carte, să studieze folclorul românesc și să scrie despre acesta, nu a oprit pe nimeni să-și facă televiziune, radio și ziar, să scrie cărți, să se afirme ca întreprinzător privat și să devină capitalist. Dacă el a făcut toate acestea și, între timp, nu a împiedicat pe nimeni să facă la fel, care este vinovăția lui? Vă deranjează că e orgolios și egocentrist? Lezează asta în vreun fel interesele, averea și cariera dumneavoastră? Vă tulbură cumva

somnul sau digestia? Dumitru V. Marin nu poate fi ca mine, ca dumneata și ca alții, ca toți ceilalți. E ca el. D.V.M. este pur și simplu o marcă înregistrată. Treaba lui dacă scrie cărți despre el, ori dacă își face statuie. O face pe banii lui. Aud că se vrea a fi înscris pe lista cetățenilor de onoare ai orașului Vaslui. Și ce-i cu asta? Lăsați-l să creadă că merită această recunoaștere a valorii sale. Vă dau cuvântul meu de onoare că și eu mi-aș dori asta. Lăsați-mă și pe mine să fiu chiar convins că aș merita această demnitate. Și întreb: există cineva care nu și-ar dori același lucru, nutrind aceeași convingere? Sunt sigur că toată lumea și-o dorește și poartă convingerea că, chiar merită asta. D.V.M. nu are voie să vrea asta? El cere, dar nu poate lua mai mult decât i se dă. Toată lumea cere câte ceva, orice, măcar și numai sănătate, dar nu poate primi decât atâta cât ceilalți, ori Divinitatea crede că merită a i se da. Atâta cât i se cuvine. Și punct!

Eu, cu D.V.M. nu m-aș certa niciodată fiindcă nu mai am timp să mă împac. Dar pot eu oare să sugerez și altora să facă și să creadă la fel? Am învățat de la el tenacitatea, perseverența și cum să lupți pentru un ideal. Aș mai vrea să învăț și cum să par a fi fără sfârșit, ca el. Și vă spun: dacă dă și el un pahar cu vin de ziua lui, pe 28 aprilie, mă duc acolo la petrecerea aceea ca să ciocnim cu o licoare și să-i pot spune, sincer și voios: LA MULȚI ANI, CU SĂNĂTATE, FERICIRE ȘI ÎMPLINIRI! Puteți face toți asta. La asemenea ocazii e bună o vorbă bună. O lumânare nu pierde nimic dacă aprinde o altă lumânare...

**De la Slobozia, Ialomița,
George Stoian, publicist
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 147)**

Deși a plecat de pe meleaguri vasluiene din 1982, am considerat că poate fi inclus printre trecătorii pe aici.

187. THEODOR STOLOJAN, prim ministru și altceva

Economistul Th. Stolojan a fost prim-ministru

A fost președintele PDL, și candidat la Președinția României până când lacrimile de crocodil ale lui Băsescu l-au detronat.

A fost mazilit, expediat în concediu „de boală” fără a fi bolnav, a fost împrumutat cu niște hoteluri în vreo 2 stațiuni de odihnă.

A fost privit întotdeauna ca un specialist deplin în probleme de economie națională.

Era un interlocutor agreabil pentru orice om din presă și-și întrerupea masa pentru un material TV, neapărat care să-l laude, pentru că în realitate avea și de ce.

Am realizat interviuri cu el la Iași, în campanie electorală, la Vaslui, încă președinte de partid, la București, după o conferință de presă. Chiar era un economist veritabil, dar uneori se încurca rău în expunerea unor proiecte. Cel puțin, la Vaslui, atât la Casa de cultură cât și la Hotel restaurant Europa, arăta cu totul sfârșit și fără energie, după ce cu câteva luni înainte am discutat în clădirea IELIF-ului despre agricultura județului (cunoștea problema). Am zis că ori pierde alegerile, ori se întâmplă ceva, pentru că omul nu mai avea suflu, energie, oricât am fost de amabil. La vreo săptămână ar fi demisionat de bună voie și nesilit de nimeni, același Traian Băsescu intrând în lupta electorală și ajungând Președintele României.

Cu câțva timp înainte, într-un interviu din Casa de cultură a sindicatelor din Iași a fost vivace, spontan și spiritual, mai ales

că ai săi convocaseră ziariști cu atitudini favorabile din toată Moldova, pregătiseră și un „protocol”, li se plătiseră biletele de transport. Tot pe agricultură ne axasem toți, în special irigațiile de pe Valea Prutului, a căror instalații se tot furau și practic nu se mai puteau realiza.

Promitea măsuri serioase.

Părea bine pregătit și în probleme de politică externă și am abordat tema Unificării, dar, fiind în campanie nu putea să nu promită ceva, așa, la fir-ar-să fie ! L-am hărțuit cât am putut, și nu numai eu.

Un om politic favorabil județului Vaslui, dar fără activiști locali care să-i ceară și să și obțină.

**Octombrie 2007, Vaslui - interviu cu Theodor Stolojan,
președinte PD-L**

188. AUREL STORIN, textier, secretar, sufleor etc.

N-am știut că este evreu până când a plecat în Israel.

N-am știut de ce a avut atâta autoritate un tip glumeț, cu

poanta la îndemână, cu un comentariu hazliu și care-și permitea să schimbe din textul oricui urca pe scenă. Improviza cu o dexteritate extraordinară.

Era de o franchețe rară, afectuos și înțelegător. M-a primit ca pe un frate, chiar și în cușca suflerului, deși avea camera lui de

textier, împreună cu Maximilian, cel care îi compunea textele Stelei Popescu la Teatrul de Revistă, pe Calea Victoriei.

Când a auzit de Vaslui, și, poate pentru eram sfârșit de oboseală (am adormit în timpul spectacolului), a zâmbit, m-a scuturat de umăr și... „hai la treabă, o facem și pe asta”. N. Dinescu era foarte greu de convins dar a cedat la propunerea să-i dea măcar 6 balerine la prima ediție. Cei care știau ce însemna Vasluiul de atunci nici nu stăteau de vorbă, așa că m-a trimis la Antonescu-Cărăbuș, la Dan Demetrescu și alții. Horia Șerbănescu și Puiu Călinescu „făceau mișto” și le-a zis răspicat că e o treabă serioasă, dar tot n-au călcat după noi, în iulie 1970.

El a insistat să facem fotografia-document de pe scările cinematografului prăpădit de atunci: s-a nimerit să fie primul din stânga, pentru că-i ordona pe ceilalți.

Comperajul Concursului era făcut de George Stoian, care știa să facă un text (era și prezentator împreună cu Maria

Popescu), dar și-a băgat condeiul și Aurel, așa că a ieșit o excelentă prezentare a spectacolului-concurs. Tot el a dat la presă ce trebuia, deși aveam pe Traian Lalescu (fiul marelui matematician), pe Sandu Naumescu (îmi erau tare dragi și apreciați, ei mă tratau cu excelentă atenție), pe Manole Auneanu (acesta era de la Urzica) și erau și de la Vremea nouă, singura presă locală pe toată perioada comunistă. Naumescu, fiu de general din județul Vaslui, era foarte apropiat de familia Tănase. Medalionul „Storin” făcut în cartea de acum 10 ani, arată că am rămas prieteni o jumătate de secol.

Nu pot avea decât regrete după dispariția lui Aurel Storin.

189. DANIELA STRACCAMORE... de Roma, Italia

Poetă și foarte bună organizatoare, Daniela dovedește că

grupul de literați pe care-i promovează pe Facebook merită să fie publicat și în M.C.R. drept care număr de număr i-am acordat spațiu. Ne-a trimis doar puține cuvinte de apreciere și recunoaștere a importanței Revistei pentru creatorii din Italia.

Ne onorează, și-i răspundem cu asupră de măsură.

„SCRIVIAMO”, 10 APARIȚII DE NOTA 10

Revista Meridianul Cultural Românesc îmbracă haină de sărbătoare!

Este ediția cu numărul 10 în care avem onoarea să publicăm poeziile poezilor italieni din Grupul Internațional „Scriviamo”. Această colaborare se datorează frumoasei prietenii pe care o am cu administratorul grupului, poeta și jurnalista Daniela Straccamore, încă de la debutul meu editorial, în 2012, când mi-a publicat primele poezii din volumul meu

„Împăratul de ceară” în revista L'Inchiesta din Italia și am devenit membru Scriviamo.

Promovând prin fapte, nu vorbe, jurnalismul cultural la nivel internațional, prof. dr. Dumitru V. Marin a acordat Grupului Scriviamo un spațiu generos în revistă. Au fost publicate 50 de poezii semnate de 50 de poeți italieni valoroși. Selecția a făcut-o Daniela Straccamore după un criteriu valoric bazat pe liste de așteptare, pentru că, așa cum ne-a asigurat, există mulți poeți italieni care doresc să publice în această valoroasă apariție culturală. Tot în acești termeni, Daniela Straccamore prezintă revista noastră în Grupul Scriviamo, unde o distribuie integral apoi postează paginile fiecărui scriitor. Iată de ce, ne mândrim cu o reușită colaborare, de nota 10, căreia îi urez succes și viață lungă! O notă de 10 îi acordăm și poetei Rodi Vinău, cea care realizează traducerile poeziilor din limba italiană. Un succes internațional, azi, în ediție de 10!

Gabriela Ana BALAN
MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC
An 4, Nr. 2 (14) aprilie-mai-iunie 2018

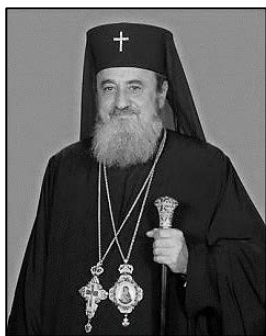
Gruppo "Scriviamo" Facebook

SCRIVIAMO

Un cordiale saluto a tutti, come ogni fine settimana eccoci puntuali in pagina con le nostre poesie. Tra un temporale, un salto in piscina e una capatina al mare, arriviamo noi. Da dove provengono i nostri versi? Come diceva la grande poetessa Alda Merini, "Tutti mi domandano da dove traggo le mie parole, io rispondo: mi basta un'immersione nell'aria e vedo l'universo, tutti mi guardano con occhi spietati e non conoscono i nomi delle mie scritte sui muri...". Noi che non siamo veri poeti diciamo che le parole vengono da sole, basta lasciarsi cullare dall'onda delle passioni e metterle su un pezzo di carta. Ma cosa dico! Sul pc. Buon fine settimana a tutti.

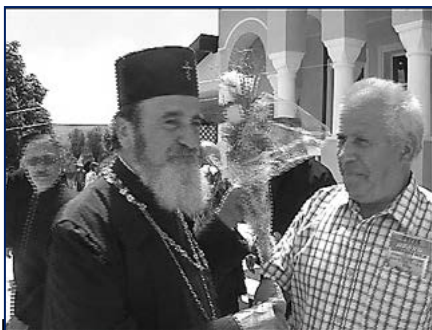
Scrivete a Scriviamo... via Enrico De Nicola 65 03043 Cassino (Fr) oppure scriviamo@hotmail.it

190. ÎPS LAURENȚIU STREZA, un mitropolit cult.

Suntem convocați de Mihai Miron, președintele Uniunii Ziariștilor Profesioniști, la o ședință de analiză, proiect și alegeri la Sâmbăta de Sus (sau Jos), o localitate ardeleană cu un Ansamblu monahal cum rar se găsește în România, fiecare participant pe banii săi cum s-a tot procedat, din care cauză din vreo 150 au fost cu puțini peste 60. Masă și cazare la Sâmbăta, consfătuire tot acolo, vizite în colectiv și individuale mai pe aproape ori până la Sibiu. Două zile foarte pline cu căutări intense pentru salvarea Uniunii, nerecunoscută de utilitate publică și noi, asociații ne alegeam cu ponosul.

Î.P.S. Mitropolit Streza a venit în a doua zi dimineață la o întâlnire mai mult spirituală cu noi, dintre care doar puțini căutam și mântuirea duhovnicească. Eu, personal, mă îmbrățișasem și făcusem un interviu amplu cu Înalt Prea Sfințitul, în județul Vaslui, unde a participat la inaugurarea și sfințirea Schitului de la Todirești. Acest „schit” e și el de o întindere apreciabilă, cam cu tot ce înseamnă dotare bisericească, bogăție, liniște, credință (numai schit, adică locușor însingurat, nu e). L-am întrebat pe interlocutor de ce așa bogăție când toată lumea se plânge de sărăcia vasluienilor. Răspunsul aproximativ: și oamenii de pe aici au nevoie să vadă normalitatea și exemplul de muncă cel mai productiv.

**9 iulie 2007, Todirești -
Vaslui - interviu cu
Mitropolitul Ardealului,
ÎPS Laurentiu Streza**

La Sâmbăta, ÎPS nu ne-a ținut predici. Nici vorbă de vreun reproș, deși presa e îndestul de obraznică să critice și fețe bisericești. În discuțiile cu noi (cam 3 ore, împreună cu niște bucate și un pahar de vin servite de călugări, dintre care unii purtau cozi, ca pe timpul lui Ion Creangă), s-a purtat pur și simplu ca unul dintre noi, chiar cu glume, dar mai ales cu exemple pilduitoare din

Istoria Religiei, și din vremuri mai apropiate: Părintele Galeriu, P.S. Valeriu Anania, alții de bun exemplu.

Mai toți am fost impresionați de harul său de comunicator al unor învățături străvechi și folositoare.

Eu, personal am fost încântat, chiar impresionat că m-a recunoscut, a povestit de interviu, a exemplificat cu activitatea noastră de la TVV ce înseamnă atitudine corectă față de Religie și Credință, față de Biserică. Desigur a fost și o satisfacție față de ceilalți între care, însă, aveam destulă prețuire, nu numai că aveam vechime (din 1990) și grup de presă cu radio și ziar, ci pentru prezența mea mereu constructivă printre colegii vechi și noi prezenți.

Cu mitropolitul Moldovei, ÎPS Teofan am realizat câteva interviuri și am participat la târnosirea unor biserici.

Cu Episcopii de Huși, chiar cu toți, am fost mult mai apropiați, am fost prețuit ca mare jurnalist, i-am prețuit pentru funcția lor, pe unii pentru Harul lor. Interviurile și mențiunile din presa pe care am fondat-o nu pot fi decât mărturii directe, de multilateralitate, autoritate, prezență, capacitate.

191. CĂTĂLIN STRIBLEA, alt șef de promoție

„Excepțional om de presă, mândrie profesională pentru D.V. Marin, voce distinctă în media românească, plecat de lângă noi, vasluieni.”

(D.V.M.)

La unul dintre trialurile organizate aproape săptămânal

(pentru că era nevoie de tineret în presă) s-a prezentat și fiul colonelului, atunci binecunoscut, Striblea. Am crezut că este infatuat și cu ifosele odraslelor de „foști mari”, dar după primele vorbe ale elevului de clasa a X-a i-am ghicit vocea, l-am văzut serios, preocupat și ambițios. I-am dat un text de prezentat pe post și a fost bine, așa că dintre cei vreo 20 a rămas el și cu o colegă.

A fost operator TV, prezentator, redactor, chiar de la câteva săptămâni. A reușit cu brio la facultate, apoi a atras atenția celor de la BBC, apoi a altora și mereu altora. A ajuns realizator de emisiuni, comentator, întreprinzător în presă și, cred, o minte organizată... pentru democrație.

Acolo unde apare Cătălin Striblea e consistență, idei, seriozitate, claritate. I-am solicitat un C.V. pentru a-l include în volum dar ...

Oricum el rămâne o mândrie personală pentru mine și un reprezentant al vasluienilor pe care-i apără cu înverșunare în media centrală.

„Bănuiesc că a fost una dintre cele mai bune perioade din istoria radioului și a presei românești. Singurul motor care ne împingea înainte era entuziasmul. Se lucra aproape fără bani, ore în șir și fără a avea un barometru exact a ceea ce făceam. Mai exact, făceam doar ce ne plăcea. La fel ca alte zeci de radiouri care împânziseră România. Vremea rețelelor nu apăruse.

Aveai astfel posibilitatea de a lucra cam peste tot. Am învățat să facem știri, sport dar eram și dj. Nu exista muncă să nu o fi făcut într-un astfel de radio. Intuitiv și fără modele se puneau bazele meseriei. Mai important de atât însă, era sădirea microbului. Care i-a îmbolnăvit pe toți din gașca aceea minunată. Clara Bișoc și Viorel Oprea au făcut ziare în continuare. Iulian Cazacu s-a ținut de radio ani de zile. Lucian Pârvoiu e la TVR ca și Corina Radu, Elena Livinti în publicitate, Mișu Ursu, după ani de jurnalism a ales Anglia. Nu mai știi ce fac Irinel Liviță și Florin Palade. Iar de Ciprian Roșca am auzit că s-a întors la meseria sa de constructor. Sper că Mihaela Manu scrie în continuare. Ea a fost cea care ne-a furnizat suportul primelor buletine de știri: fișe de observație de la policlinica de peste drum.

Îi sunt dator pentru asta profesorului Marin. Că ne-a dat locul unde să ne adunăm și că ne-a lăsat să creștem cum am crezut noi de cuviință. Și că ne-a suportat, așa câte am făcut și noi. După ani, am ajuns să cunosc bine realitățile din presa românească. Îmi dau seama acum, că nu i-a fost deloc ușor să țină în picioare locul ăla. Nu le știu, dar bănuiesc presiunile politice sau pe cele financiare. Și-i apreciez acestui om ambiția și cerbicia cu care și-a ținut afacerea. Douăzeci de ani pentru o instituție de presă cu același patron, în țara asta, trebuie să fie

un fel de record. Iar asta nu se poate realiza aici decât albind înainte de vreme.

Îi doresc să-și păstreze ambiția și să aibă răbdare. Iar celor care vor pași din urma noastră să știe că e un loc norocos”(Extras din vol., „Marin 70”, Pim, Iași, 2011,p152-153).

**Ziarist, Cătălin Striblea,
fost șeful secției române BBC
redactor Realitatea TV, 4 aprilie 2011**

192. PAUL SURUGIU - Fuego, interpret luptător

Reporter: La Sărbătoarea teiului, de la Bursuci, l-am

întâlnit pe Paul Surugiu (Fuego). Domnule Paul Surugiu, crezi că prin muzică se poate păstra limba română?

Paul Surugiu: Vă mulțumesc pentru că îmi luați acest interviu. Desigur că întrebarea dumneavoastră

nu este deloc ușoară într-o perioadă în care se cântă mai puțin muzica cu text, cu melodie în limba română. Ascultăm mai mult muzică comercială, o muzică de-o vară cum îi spun eu. Dar există sau au existat pe pământul acesta niște oameni care au lăsat moștenire poporului român, nestemate pentru ceea ce înseamnă literatura română și poezia română. Mă refer la poezia scrisă special pentru cântec. Nu e ușor să scrii versuri pentru cântec și aici îl regăsim pe Grigore Vieru care pe lângă versurile pentru melodie are un repertoriu bogat în tot ceea ce înseamnă limba română. Să ne păstrăm tradiția, valorile, dragostea față de țară și consider că prin astfel de poeți și scriitori și cântece care transmit un mesaj aparte, dedicat limbii române, noi ne putem păstra tradițiile. E foarte important ca părinții să-și educe copiii în spiritul acesta al neamului, al dragostei de țară recitându-le, citindu-le poeziile specifice românilor.

R: Eu am afirmat în ultimul meu editorial că limba română mai este apărută prin biserică unde mai găsim limba vechilor bucoavne, prin limbajul scriitorilor unde este cultura de bază, dar

avem un ajutor și în literatura populară și mai ales în muzica populară.

P.S.: Eu am fost copilul bisericii și am crescut cu credință în divinitate știu ce înseamnă asta dar cel mai important este să-l înveți pe copil limba română corect, să știe să citească, să scrie corect, să vorbească frumos și bineînțeles să știe cine a fost Mihai Eminescu, Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Lucian Blaga. Părintele trebuie să știe să-și educe copilul. Cred că abecedarul Albinuța, scris de Grigore Vieru, singurul abecedar pentru copii este cel mai important. De acolo pornim, copilul are posibilitatea să învețe lucruri extraordinar de frumoase prin această carte care credeți-mă că se dă pe sub mână, pe la librării nu o găsiți. Dar cine vrea să aibă abecedarul Albinuța pentru copii poate să-l găsească în Basarabia.

R: Artiștii sau interpreții de muzică populară ar putea fi un ajutor în păstrarea limbii române?

P.S.: Da, în special a tradițiilor pentru că solistul de muzică populară trebuie să aducă pe scenă tot ceea ce înseamnă tradiția satului natal. El vine îmbrăcat în portul popular din zona pe care o reprezintă, cântă repertoriul din zona respectivă și aici vă dau un exemplu care nu s-a abătut niciodată de la portul popular și de la muzica din zona reprezentată, este vorba de doamna Sofia Vicoveanca. Desigur că interpretul de muzică populară și aici nu mă regăsesc eu pentru că eu sunt un artist care cântă muzică ușoară și doar cochetează cu cântecul popular, mă refer la solistul care vine de la sat, care este crescut la sat, de acolo de unde a crescut a adus tradiția și a pus-o pe scenă. De la îmbrăcămintă până la repertoriu. Nu putem folosi orice text, totul trebuie să fie autentic.

R: Și totuși insist, artistul trebuie să simtă responsabilitatea pentru păstrarea limbii române?

P.S.: Da, este responsabil pentru păstrarea limbii române. Artistul este un etalon, este unul dintre pionii

principali pentru ca această țară să nu se degradeze și să rămână a nimănui.

R: Vă doresc să străbateți cu bine țara în lung și-n lat așa cum o faceți de altfel.

P.S.: Mulțumesc și eu iar ziarului Meridianul și trustului dumneavoastră de presă, ascultătorilor, cititorilor, privitorilor, Paul Surugiu, Fuego, vă transmite să fiți sănătoși, să vă bucurați de viață în fiecare moment al existenței dumneavoastră și să nu uitați să ascultați muzică bună, muzică de calitate, muzică cu text frumos, muzică cu temă aparte și sunt convins că veți fi mai buni români și mai generoși. Vă iubesc. Sunteți unic, domnule profesor.

**Meridianul Iași-Vaslui-Bacău,
An XIX, Nr. 26 (1805) de joi 6 iulie 2017**

Paul Surgiu dezvăluie în „Gara Centrală” (carte scrisă de Dora Alina Romanescu și care îi este dedicată) că omul care l-a ajutat în primii săi pași în muzică a fost senatorul Ion Rațiu. Se întâmpla la finalul anilor '90. Pe când Fuego avea 17 ani, Ion Rațiu a fost fermecat de vocea adolescentului din Turda și l-a sponsorizat cu banii de cazare la festivalul de la Mamaia. Tot Rațiu l-a ajutat pe Fuego să-și găsească o gazdă în primii ani de studenție în București. Atât Rațiu, cât și Fuego s-au născut la Turda, județul Cluj.

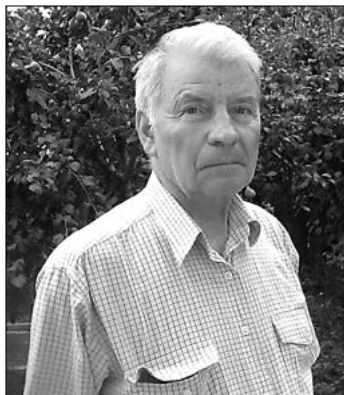
Sursa: ziaruldevrancea.ro

193. ȘTEFAN ȘI VIORICA ȘERBAN

„Ștefan a activat 30 de ani în județ, fosta mea elevă Viorica a fost mereu activă și în prim plan. Ca și pe soții Bulai, nu-i pot separa tocmai pentru activitatea lor în complementaritate.”

(D.V.M.)

Născut pe data de 30 aprilie 1947, în satul Gura Crăiești, comuna Motoșeni, județul Bacău.

Școala primară în satul natal, și școala gimnazială în satul Crăiești (la aproximativ 6km.), comuna Stănișești.

Am absolvit Liceul teoretic Podu Turcului în anul 1965. Din februarie, 1966, am făcut un an și vreo șase luni de armată.

Am absolvit Facultatea de filologie, Institutul Pedagogic de 3 ani, Bacău, în 1971, fiind repartizat la Școala generală Măcișeni, comuna Corni, județul Galați. Am urmat cursurile Facultății de filologie, Universitatea București, absolvite în 1975.

Sunt absolvent al Școlii Populare de Artă Bacău, secția regie teatru, clasa prof. I.G.Rusu, regizor al Teatrului ”George Bacovia”, Bacău.

Din 3 ianuarie 1975, am fost angajat ca instructor metodist la Centrul Creației Populare, Vaslui.

La propunerea mea, președintele Comitetului județean pentru Cultură și Educație Socialistă, Vaslui, Dumitru Bran, hotărăște înființarea Școlii Populare de Artă, eu fiind numit director începând cu 3 ianuarie 1978. Școala a avut un rol

important în descoperirea, pregătirea și lansarea unor talente artistice, dar și în pregătirea instructorilor artistici din județ în cadrul cursurilor intensive de o lună de zile pe an, ceea ce a determinat o puternică emulație artistică la sate. În 1981, Școala Populară primește ca sediu propriu o clădire monument, „Casa Ghica”, pe care, cu eforturi deosebite, am reușit s-o renovăm și să ne desfășurăm activitatea în ea.

Din 3 ianuarie 1983, sunt numit director al Centrului Creației Populare și Școlii Populare de Artă. Din 1985, în urma unui Protocol semnat de Primul-secretar cu Comandantul Garnizoanei Vaslui, cele două instituții (Centrul Creației Populare și Școala Populară de Artă) se mută în noua Casă a Armatei, eu luând în primire întregul inventar al clădirii. Întrucât mi se cere să pun o nouă siglă pe frontispiciul clădirii, lucru foarte greu de realizat, fac un memoriu prin care îi propun doamnei Președinte Cristiana Stoian ca noul sediu să se cheme Casa Artelor (C A), activitățile instituțiilor noastre acoperind cu prisosință această denumire. După evenimentele din decembrie 89, la nici doi ani suntem nevoiți să părăsim clădirea, mutându-ne de ici – colo, ceea ce a făcut ca Școala Populară de Artă să se autodizolve, iar Centrul Creației Populare să revină în vechiul sediu din Palatul Administrativ.

Din 2002 până în 2007 am activat ca președinte în cadrul Fundației Culturale ”D. Cantemir” și director al Școlii Postliceale ”D. Cantemir”, Vaslui.

Pe tot parcursul anilor, cât am lucrat în aceste instituții, am urmărit cu tot interesul întreaga activitate cultural-artistică, am regizat zeci de spectacole de teatru de amatori, de brigăzi artistice, grupuri satirice sau interpreți individuali în majoritatea localităților județului, obținând numeroase premii la concursurile locale, județene sau naționale.

Am asigurat scenariul și regia la majoritatea spectacolelor festive sau prilejuite de diverse evenimente, mai ales după 1980. Am fost unul din principalii organizatori ai Festivalului umorului „C. Tănase”, fiind total implicat atât personal, cât și instituțional,

făcând tot ce mi-a stat în putință pentru ca fiecare ediție să fie și mai bună ca cea trecută.

Am înființat Teatrul de păpuși de amatori la Vaslui, care a avut un puternic ecou în rândul micilor spectatori, reușind să prezentăm spectacole în cele mai îndepărtate și mai greu accesibile localități ale județului. A constituit, în același timp, și un model pentru instructorii de teatru din județ, care au înființat și ei formații de gen, Munteni de Jos, de exemplu.

În colaborare cu Ioan Mancaș, consilier șef, și apoi cu Miluță Moga am asigurat participarea formației de fanfară de la Valea Mare, com. Ivănești, inclusiv pregătirea acesteia, la Festivalul internațional de folclor de la Dijon, Franța, unul din cele mai mari festivaluri din lume, în 1993 fiind laureată, iar în 1996, invitați de onoare.

Am organizat și am asigurat, împreună cu maestrul coregraf George Ilașcu și dirijorul Valentin Tudose, pregătirea formațiilor de la Murgeni și Voinești, participând la festivalurile internaționale de la Novosibirsk, Rusia (1993), și Arhus, Danemarca (1990), spectacolele noastre bucurându-se de aprecieri deosebite din partea publicului, dar și din partea specialiștilor și ziariștilor.

Împreună cu Ioan Mancaș, George Ilașcu și Dan Ravaru am înființat Festivalul internațional de folclor ”Hora din străbuni”, unul dintre cele mai importante festivaluri de gen din țară, înscris în circuitul internațional al festivalurilor CIOFF.

În memoria poetului Ion Iancu Lefter am înființat Concursul național de poezie „Ion Iancu Lefter”, dotat cu premii, cu o largă participare a poezilor din țară.

În toată activitatea mea la Centrul Creației Populare, am insistat pe permanentizarea festivalurilor și activităților culturale de tradiție, asigurându-le un cadru organizatoric cât mai bun, o finanțare corespunzătoare și o mai mare calitate valorică, dar și pe înființarea unora noi, spre exemplu: „Fluierașul vasluian”, „Steaua sus răsare” la inițiativa d.lui Moga, sau „Eminescu prin mileniul trei” la Văleni cu Dan Ailincăi, „Flori pe Prut” la

Vetrișoaia cu Ion Mâcnea, „Movila lui Burcel”, Festivalul „Gh. Cucu”, Puiești, Solești, Lipovăț etc.

Am avut o deosebită grijă privind promovarea creatorilor vasluieni: artiști plastici, scriitori, creatori populari prin:

– expoziții de artă plastică la Vaslui, Bârlad, Huși, Negrești, București și Republica Moldova;

– expoziții de design vestimentar la Muzeul județean Vaslui, Casa Artelor și Casa de cultură Vaslui;

– expoziții de artă populară cu diverse ocazii și în diverse locații;

– înființarea de clase ale Școlii Populare de Artă în Bârlad, Ivești, Vetrișoaia, Dumești, Duda Epureni, Perieni, Huși, Pădureni și Văleni, Ghermănești;

– publicarea unui număr cât mai mare de scriitori: Ion Iancu Lefter, Ion Enache, Nicolae Viziteu, Cleopatra Mercedes Culidiuc, Mihai Apostu, Dan Barbu, Vasile Vecinu ș.a.

Și nu în ultimul rând, am asigurat o permanentă și corectă informare a vasluienilor, și nu numai, privind desfășurarea activităților culturale prin articole în presă, interviuri etc.

Imediat după decembrie '89, am aderat necondiționat la inițiativa d.lui prof. dr. Dumitru V. Marin, inițiatorul ideii de a înființa un post de televiziune local, fapt ce s-a și întâmplat în dec. 1990; alături de alți membri fondatori: Dan Crișan, Valeriu Aniței, Daniel Marin, Alexandru Poamă ș.a. A fost poate una dintre cele mai interesante și provocatoare activități intelectual-umane. Pe care n-o uiți niciodată. Despre D.V.Marin întăresc ce- am scris: „când și câți vor putea vreodată să vă egaleze?”

Viorica Șerban s-a născut pe 8 Martie, 1950, Iași.

Absolventă a liceului teoretic Mihail Kogălniceanu din Vaslui, cu prof. de l. română, D.V.Marin. A absolvit Școala Populară de Artă - clasa Scenografie, din Vaslui. Absolventă a Colegiului Universitar de Psihopedagogie din cadrul Facultății de Psihologie și Educația Științelor, București Sub îndrumarea d.nei

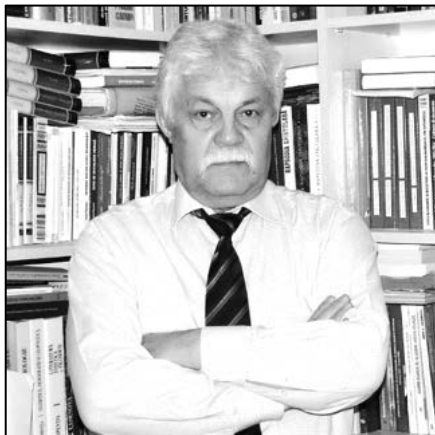
Zizi Frențiu, un mare artist plastic, se apucă de design vestimentar în perioada anilor 1980. Are numeroase expoziții la Vaslui, Huși, Negrești, vernisate de Valentin Ciucă - critic de artă, Doina Rotaru - muzeograf, prof. Iosif Haidu. Numeroase expoziții de pictură, la Iași și București. Are o bună și fructuoasă colaborare cu Fondul Plastic, Iași.

Scrie proză de prin 1980, trimițând spre publicare la revista "Ateneu" din Bacău. În anul 2018, tipărește primul volum de proză „Focul din tălpi”, Editura „Metamorfossi”, Slobozia, și în momentul de față are sub tipar romanul „Iubirea din sertarul de jos” și un al doilea volum de proză scurtă. Publică în revistele: „Melidonium”, „Moldova literară”; apare cu poeme în proză în „Antologia de literatură și artă contemporană” a Cenaclului literar-artistic „Iași scrie”. Publică poezie în ziarul „Vocea ta”, ziar distribuit în Elveția, Belgia, Austria, Germania, Franța și Olanda. I se acordă „Diploma jubiliară” din partea Uniunii Creatorilor de Artă, Iași, „Diplomă de Excelență” din partea Ligii Scriitorilor din România, filiala Iași și „Diplomă de Merit” din partea: Uniunii Creatorilor de Artă, Iași, Liga Scriitorilor din Iași și Cercul Militar, Iași.

NOTĂ SPECIALĂ: am considerat că o familie „din cultură”, cu copii în același domeniu (Luminița Șerban), merită toată atenția noastră ca un „bloc meritoriu” rarisim.

194. VASILE ȘOIMARU, un dr. de mare inimă...

Dat fiind că Vasile e un urmaș al lui Tudor Șoimaru din

Neamul Șoimăreștilor (vezi opera lui Mihail Sadoveanu), cu străvechi origini românești, și e și un mare patriot român (fie și călătoria la Cotu Donului, soldată cu opera „Cotu Donului/1942”, Chișinău, 2013, 200 pag. ar fi de ajuns, dar el are o bibliografie bogată), nu se putea să nu ne intersectăm prin

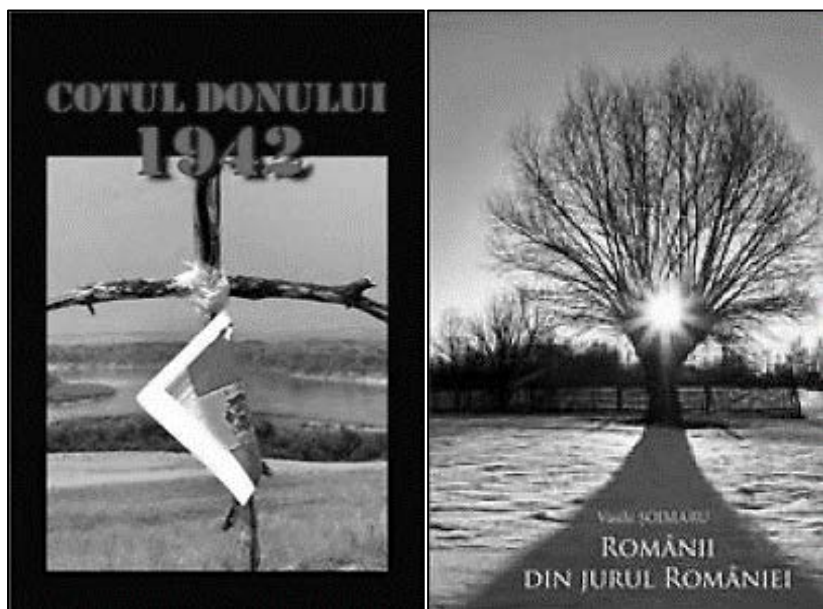
peregrinările noastre în lume.

În plină putere și fizică și de muncă Vasile, cu mustața lui, apare ca un răzeș adevărat coborât din străbuni, e deosebit de comunicativ, deosebit de documentat în istoria națională ca să nu inspire deplină încredere. La Iași, Vaslui, Fălciu (în 2018) am realizat mai multe materiale de presă cu laitmotivul... unificarea! Ne-am simțit cu adevărat frați, în deplină înțelegere. La ultima întâlnire mi-a înmănat cartea ”Cotu Donului” cu autograful:, Cititorilor din Fălciu și în special prof.dr. Dumitru V.Marin, un gând bun de la autorul și călătorul de la Cotu Donului/ 23.VI.18” dar mai am alte câteva cu autografe din alte ocazii. Să mărturisesc faptul că după ce am primit și citit cartea, după Sesiunea de comunicări istorice de la Fălciu (23 iunie, 2018), și după excepționalele izbânzi jurnalistice prin care am intervievat 6 „sutaviețuitori” din Război, am realizat la rându-mi, al 36-lea volum, apărut în oct. 2019: JALE ȘI EROISM ROMÂNESC la

Cotu Donului... și, după”, Iași, Pim, 2019, 274 pag. Deci, îi recunosc influența directă, chiar la reeditare.

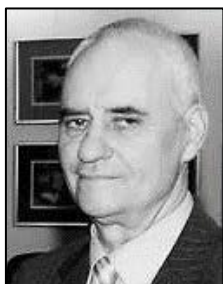
Trebuie spus că dr. Vasile Șoimaru este un mare scriitor, memorialist și chiar om politic, un timp prin Parlamentul Republicii Moldova. Unionistul a fost întotdeauna primit și prețuit în toată România, deci și la Vaslui, prezent chiar și la lansarea uneia dintre cărțile mele.

Cărțile lui, dar și omul, fac parte dintr-un adevărat tezaur viu al românismului.

195. LAURENȚIU ȘOITU, ieșean de la Șuletea, sau o carieră universitară didactică strălucitoare.

Nu cred că se poate impune cineva mai autoritar prin munca sa decât Laurențiu din Șuletea Vasluiului, pogorât în viața cultural-universitară a Iașului cel pașnic și molcom. Pare și el potolită, dar are o minte...brici, o putere de convingere pentru reușita proiectelor sale ceva mai rară și o perseverență alocată marilor spirite moldovene.

Ar fi de scris multe cărți despre unitatea de idealuri în media, despre proiectele privitoare la localitatea natală, despre tematica interviurilor și convorbirilor. Ca și despre viața și activitatea sa care e cuprinsă în câteva sute de titluri.

O PREZENȚĂ ACTIVĂ DE PESTE DOUĂ DECENII

Nu se terminase de împrăștiat cartușe prin locurile bine alese ale Bucureștilor și nici liniște nu era în restul țării, când cei din zona - devenită Nord - Est, au descoperit un post nou de televiziune. Se instalase undeva pe grila TVR 2, care oricum nu acoperea decât foarte puțin din timpul zilei și lăsa libere orele din noapte. Când informația s-a întregit - aflând că se emite de la Vaslui - atunci se mai impunea cunoașterea persoanei căreia îi aparține inițiativa.

Profesorul Dumitru Marin, doctor în filologie, nu era necunoscut dar nici nu se aștepta prea multă lume să-i descopere spiritul antreprenorial. Această ultimă dimensiune a personalității sale s-a impus și mai mult după 1992, când a apărut Legea Audiovizualului. Licența de emisie cu nr. 001, eliberată de proaspătul CNA, va pleca la Vaslui.

Ce s-a întâmplat în două decenii cu *TV Vaslui*?
Ce răsunet au avut activitățile televiziunii vasluiene?
De unde s-au adunat (format) gazetarii?
Cum le-a fost păstrat entuziasmul tuturor din echipă și a telespectatorilor?

Care au fost pârgھیile permanente ale rezistenței în fața deloc ușoarei concurențe?

Multe vor fi întrebările pentru o zonă niciodată economic dezvoltată, cu faimă în dificila acumulare a resurselor dar și greu de egalat în istoria culturală, spirituală, în devoțiunea pentru mai binele cu înfățișare umană.

Într-o noapte de toamnă, destul de târziu după miezul ei, sosea la Vaslui, în 1993, regizorul Constantin Vaeni pentru autorizarea primului studiou de radio și de televiziune. În timp ce gazda avea emoții și multă oboseală adunată, oaspetele se întreba dacă există premise de funcționare a postului așezat într-un spațiu modest ca întindere, într-o zonă în care economia cădea mai repede decât în alte părți, acolo unde nu exista o tradiție audiovizuală. Asemenea îndoieli s-au mai exprimat, preocuparea pentru ce se va întâmpla cu TVV și Radio UNISON au rămas constante, numai că patronul acestora, om cu carte și cu cărți, avea secretele lui. Găsea resurse acolo unde nu bănuiai, creștea oameni pentru tot spațiul audiovizual din Vaslui, ba și pentru vecini, continua să creadă că nimeni nu-l va lăsa singur, că nimic nu face doar pentru el.

După douăzeci de ani, puțini vor fi cei care nu au auzit de prof. dr. Dumitru Marin, de radiourile și televiziunea sa, de încăpățânarea lui rodnică, de buna așezare în spațiul cultural românesc și de zvâcnirile europene ale presei de la el dezvoltată.

Dacă tot ce a făcut, încă nu-i este îndeajuns, atunci să dorim acțiunilor sale într-un ton clasic, Vivat, Crescat, Floreat!

Prof. univ. dr. Laurențiu Șoitu,

Univ. „A.I. Cuza” Iași, fost inspector CNA

(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 158)

196. MIHAI ȘORA... Chiar, 102(!)

Mare personalitate științifică, a beneficiat de o perioadă de instalare a unui fel de democrație și a fost numit Ministru al Culturii. La câteva săptămâni l-am intervievat în Casa Scânteii, la un etaj superior. Era o vânzoleală „după democrație” în care nu prea contau valorile deja afirmate în comunism, meritele lor fiind folosite drept CAPETE DE ACUZARE pentru prăpădiții care-și căutau loc sub soarele bănos, neîntrebându-se dacă au merite. Așa se explică de ce acest mare filozof a stat destul de puțin pe fotoliul de Ministru al Culturii în mare transformare și... neglijare.

În discuția pregătitoare a prezis că nu se va putea menține și că mandatul să e menit să fie neîmplinit, dar am realizat unul dintre cele mai suculente și îndrăznețe materiale de presă din România. Ca să nu fiu rău sau tendențios, cum de altfel intenționez, m-a surprins cu o sinceritate dezarmantă și prin silogisme care mereu ieșeau „deștepte”. Și aveam pretenția că nu eram oricine, după atâtea interviuri cu atât de mari personalități.

La 101 ani filozoful a ieșit în stradă pentru democrație și lumea l-a luat în seamă, cum îi evaluează și vorbele. La 102 ani de viață, învățatul Mihai Șora este exemplul viu de urmat.

Șansa existenței mele jurnalistice a fost și interviuarea unor „sutaviețuitori” (9 până azi) pentru care am alcătuit volumul „**Jale și eroism românesc la Cotul Donului... și după!**”, Pim, Iași, 2019, 274 pag. Ed.II-a, 2020, 330 pag.

197. MIRCEA ȘTEFĂNESCU, sculptorul primitor

Își avea atelierul impunător, etajat, cu flori și sticlă, ca o seră, prin apropierea stadionului din Iași. E drept că eram inspector la cultură, dar era cu toți foarte primitor și amabil. L-am vizitat de mai multe ori în 1973-1974, în legătură cu înfățișarea grupului statuar de la Băcăoani-Vaslui, inițial cu mai multe basoreliefuri refuzate pentru economii. L-am dus cu microbuzul la locul înălțat cu buldozerul (s-a lucrat aproape 6 luni, s-a aranjat toată zona) deasupra căruia urma să fie amplasată statuia ecvestră a lui Ștefan, în vederea sărbătoririi din ianuarie 1975, a 500 de ani de la victoria lui Ștefan de la Podul Înalt.

Ca sarcină de serviciu am primit supravegherea turnării acesteia la Uniunea Artiștilor Plastici, undeva în sudul Bucureștilor, și am intrat de mai multe ori în „burta calului”, în statuia propriu-zisă ca să nu existe crăpături în bronzul turnat și am învățat să ascult sunetul specific. Statuia cu tot cu cal trebuia să aibă aproape 7 metri (6,90) pe un soclu de 8. Eu nu-i prea știam regulile turnării, dar m-a învățat Ștefănescu, cu care m-am înființat și în fața lui Nicolae Ceaușescu. Sculptorul tremura pentru că era o valoare foarte mare pentru vremea aceea și risca să-i fie refuzat proiectul în ipsos: a scăpat numai cu observația că Ștefan trebuia să privească spre înălțimi și nu spre vizitatori (de la înălțimea aia trebuia percepută figura hotărâtă a domnitorului).

Am „moșit” destul dealul până a fost amenajat cum trebuia, cum arată astăzi, am supravegheat montarea plăcilor turnate, grele, fiecare cu sunetul ei, prinsă prin interior cu șuruburi, cu mare atenție la crăpături și rosturi (erau 19 tone de bronz în nu știu câte plăci componente). Când Ștefănescu a văzut-o la locul ei, și-a făcut cruce, a făcut cinste și a exclamat ușurat: „de acum, 2 ani mă ocup de ce vreau eu”.

Statuia ecvestră a lui Ștefan cel Mare de la Podul Înalt

Inaugurarea a fost în 1975, când trecusem la catedră.

Legat de această ocazie, George Stoian a obținut un succes important cu artiștii locali, în finala de la Cluj, în competiția națională „Drum de glorie”, având ca fundal scările și Statuia.

În anii 1971 și 1972, tot ca inspector cu bibliotecile, stațiile de radioficare, cămine culturale, am fost un fel de ambasador pe lângă sculptorul Iftimie Bîrleanu pentru statuia din bronz din centrul Vasluiului, de fapt, să mă tot duc pe la el să văd stadiul turnării, amplasarea fiind pregătită în 1972, odată cu inaugurarea Casei de cultură Vaslui, unde eram și diriginte de șantier împreună cu sindicalistul Sandu Vătafu.

Greutatea era că și celelalte 3 grupuri statuare din piatră (greutate, nu glumă, cu probleme de transport) de lângă clădirea administrativă, trebuiau terminate tot până la inaugurarea impunătoarei statui, de 5 metri peste un soclu de 4. Președintele C.J.C.A. de atunci a spus că mă decorează pentru cât interes am arătat, dar președintele din 1974, m-a dat afară din slujbă pentru că făceam și cercetări etnofolclorice de teren și i se părea că nu acord destulă atenție pregătirii formațiilor artistice de care se ocupa altcineva.

198. FAMILIA TĂNASE... cei de după Costică...

În memoria copilului exista expresia „ai un nas mare ca al lui Tănase”ca mod de evidențiere a nasului mai mare al cuiva dar și pentru a înlătura supărarea prietenului care devenea brusc, cu nasul Mare.

Inspector la Comitetul de Cultură și Artă al județului Vaslui, am participat la Ședința convocată pe primul secretar al PCR județean, Gheorghe Tănase, pentru că alcătuisem o listă de vreo 80 de persoane din județ, în vederea unei monografii-dicționar. Când ne-

a întrebat care e personalitatea al cărui nume s-o luăm, s-au pomenit mai mulți, din pură întâmplare am aruncat și eu: Constantin Tănase. Poate și pentru că-l chema Tănase, primul secretar l-a ales pe acesta.

Am fost singurul inspector din tot Consiliul Județean care îmi pregăteam un doctorat și pentru că aveam acest titlu științific, autoritate, deci, m-au alergat ca la manevre după mobilizarea personalităților în viață, mai ales a celor din București.

Prezentat de teatrologul Ioan Massoff am ajuns pe str. Puțul cu plopi, paralelă cu Spiru Haret, 10, unde locuia soția văduvă, Virginia Tănase, și unde am convorbit și cu cei doi fii Alexandru (care semăna perfect cu Constantin – tatăl, dar își pierduse vocea) și celălalt, funcționar prin capitală și care să vorbească după cortină în timp ce primul apărea pe scenă într-un scheci omagial alcătuit de un textier de profesie Mihăiescu. M-

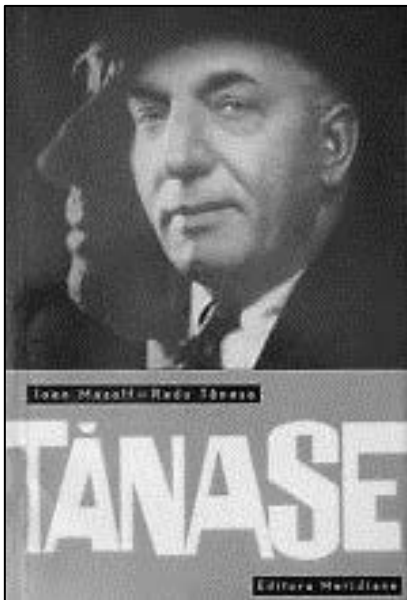
am dus de câteva ori pentru că invocau motive, dar de fapt nu-i atrăgea un pârlit de târgușor și au consimțit doar când le-am spus de cei 4 de la Teatrul satiric, de Nae Roman, de Massoff, și am mințit că vine și Radu Beligan (care n-a fost la prima ediție). În total am adus cu un autobuz mai mic 11 persoane plus 4 dansatoare, pe care le-am fotografiat în fața cinematografului Traian, botezat I.C.Frimu, așa cum se vede în cartea „Festivalul Umorului...”

Virginia Tănase se păstra binișor deși bătea spre 70 de ani, mai fuma încă, avea un glas plăcut (a fost sufleură), era respectată de toată lumea. Foarte dispusă să depene amintiri, exploatate de regizorul teatrului Bițu Fălticineanu și, mai încoace, de un regizor de film pentru cel consacrat lui...Constantin Caratase (!). Pentru primele 3 ediții la care am fost principalul organizator (cu interdicția șefului propagandei Dumitru Bran să public sau să fiu vreodată pomenit, și această eminență cenușie m-a dat afară de la C.J.C.A. după 4 ani de activitate), pe care, totuși le-am înregistrat pe bandă de magnetofon (singurul portabil în județ) și fotografic.

Așa că mi-am alcătuit un foto-album de mare valoare.

Am purtat multe dialoguri plăcute cu doamna Virginia Tănase, drept care îmi pregăteam un volum consacrat familiei în care să consemnez părerile fiilor lui, slujitori ai unui comunism în înflorire, reduși la tăcere și fără posibilitate de a se exterioriza (aveau niște hibe în biografie).

De fiecare dată prezența lor la Vaslui a fost pur... fotografică, dar aveam de prezentat **copia lui Tănase!**

199. VASILE TĂRÂȚEANU – cel care vrea să fie un bun român

Reporter: Stăm de vorbă cu Academicianul Vasile Tărâțeanu de la Cernăuți. Câți ani ai, Vasile?

Vasile Tărâțeanu:
Mulțumesc lui Dumnezeu pentru cei care îi am și îi sărbătoresc în toamna acestui an. Fac 73 de ani. Stau la Cernăuți din anul 1961.

R: Data și locul nașteri, domnule Tărâțeanu?

V.T.: M-am născut în satul Sinăuții de jos, regiunea Cernăuți, un sat cu un destin complicat. Satul în care m-am născut este situat pe frontiera cu România. Era un sat care intra în componența României dar un sat care a avut un destin deosebit de dramatic și în perioada Austro-Ungară deoarece, satul, în 1772 când Bucovina a fost ocupată de către imperiul Austro-Ungar, satul a fost împărțit în două de o frontieră care a trecut o parte în România și o parte în Bucovina, în Austro-Ungaria. Pe mijlocul satului, care este unul și același, trece un pârâiaș.

R: Și acesta a devenit Graniță?

V.T.: Da, a devenit graniță și astfel, 144 de ani, satul a fost împărțit în două Sinăuții de Sus și Sinăuții de Jos. De la un sat la altul puteai să arunci cu o piatră și nimereai o casă.

R: Ți-a rămas familie dincoace?

V.T.: Frații mamei erau la studii în România în 1940 până în 1944.

R: Mai sunt Români, astăzi, în sat?

V.T.: Da este sat românesc, populație majoritară absolut Românească.

R: Deci domnia ta te-ai născut la data de?

V.T.: M-am născut în 27 Septembrie 1945.

R: Ai studiat la Cernăuți că nu se putea altfel.

V.T.: Am studiat la Liceul nr. 10, cel mai vechi din orașul Cernăuți. Are peste 200 de ani acest liceu și tot timpul în el s-a învățat în limba Română. Cu păreri de rău de acum înainte nu știm de la anul sau peste un an se va studia în alte limbi.

R: Da, am auzit de o lege foarte drastică.

V.T.: Da este o lege foarte drastică pentru noi. Toate liceele și gimnaziile noastre vor rămâne dar se va studia în limba ucraneană, în limba de stat. Ce n-au făcut austriecii și nici chiar sovieticii iată că fac democrații ucrainenii care vor să intre în Uniunea Europeană și să respecte, după cum spun ei, toate prevederile legislației europene.

R: Studii superioare?

V.T.: După absolvirea Gimnaziului nr.10, am intrat la Universitatea de Stat din Cernăuți, de fapt am dat examen pentru intrarea la Institutul de Artă din Chișinău, dar deoarece se forma grupa teatrului Luceafărului care era trimis să învețe la Moscova, mie nu mi-au dat eliberare de la serviciul militar și am susținut examenele și m-au luat armată.

R: Ai 1,60 m., te-au luat la armată?

V.T.: Da, m-au luat. Am făcut 3 ani de armată. După ce m-am întors din armată am fost reprimat la Universitatea de Stat din Cernăuți.

R: Ce ai studiat?

V.T.: Am făcut facultatea de filologie romano – germanică, secția de limba și literatura română.

R: Ai predat și în Rusa și Germana?

V.T.: Am învățat Franceza și Rusa pe care trebuia să o învățăm că era a doua limbă maternă. Ucraneana nu am

învățat-o la universitate și nici la școală. Am învățat-o acum când am fost deputat în Consiliul Regional Cernăuți deoarece trebuia să fac toate interpelările, toate demersurile, discuțiile în limba ucraneană.

R: Este mare diferența?

V.T.: Nu este mare diferență, dar sunt mari ambițiile. Vreau să spun că am terminat doi ani într-un an și am trecut în anul 4 și 5 la fără frecvență și din anul doi de facultate, la sfârșitul lui, am intrat la serviciu, la ziarul Zorile Bucovinei din Cernăuți, un ziar Românesc unde am lucrat 13 ani și pe urmă la radio – televiziune.

R: Domnule Academician, intuiesc un fel de tragedie a românilor din Cernăuți.

V.T.: Este o tragedie a noastră, a comunităților românești din afara hotarelor actuale ale României. Politicienii români în mare măsură sunt interesați de diaspora română, de cei care au plecat, care au părăsit țara. Nu îi putem acuza pe oameni că s-au săturat să trăiască într-un regim politizat unde era un singur partid.

R: Ai fost în țară și în timpul comunismului așa că poți să faci comparație.

V.T.: În acest moment partea română se chinuie să fie foarte diplomată, să nu supere pe nimeni, să intre în voie la toți vecinii.

R: Asta înseamnă pentru voi mari nenorociri.

V.T.: Pentru noi înseamnă o nenorocire pentru că partea română nu își îndeplinește obligațiile.

R: Românii ca număr scad, natural sau nenatural, în sensul că sunt nevoiți să plece, iar natural că mai și mor. Ce bine ar fi să trăiască măcar 100 de ani.

V.T.: Dă doamne să trăiască tot românul 100 de ani, să trăiască bine, să își iubească țara, să nu o trădeze și să nu spună că s-a săturat de România.

R: Raționamentul meu este simplu: românii scad ca număr, învățământul începe să dispară.

V.T.: Nu scade, că nu suntem un neam lipsit de fertilitate. Suntem reduși ca număr în multe dintre familiile noastre de români. În Ucraina nu s-a făcut recesământul de mai bine de 15 ani, de 18 ani chiar. La pașapoarte nu mai scrie etnia noastră. Ce vreau să spun e că populația nu scade din vina noastră, scade din cauza stăpânilor noștri.

R: Scade și cultura românească. Nu aveți sentimentul că aceștia 7, 8, 10 câți mai sunteți acolo bătaioși în frontul acesta al luptei pentru limba română, sunteți niște ostracizați?

V.T.: Da suntem, și am această impresie de multe ori. Eu mă conduc însă și după proverbele noastre românești „Românii au 7 inimi în pieptul de aramă”. Suntem totuși un neam care nu va dispărea. Ar fi păcat ca un asemenea neam din daci și din romani, un neam cu o istorie, cu o cultură, cu dragoste de muncă, cu sentimentul prieteniei al solidarității să dispară de pe pământ.

R: Cât spuneai că ai lucrat în presă?

V.T.: În presă lucrez și acum.

R: Din acest motiv vorbești așa frumos, vorbești mai mult din inimă.

V.T.: Am vorbit cândva mai mult și mai frumos dar de când am trecut printr-un atac vascular nu îmi mai este discursul așa cum îl aveam înainte. Oricum mă străduiesc să vorbesc într-o limbă românească curată.

R: Chiar vorbești curat românește și mă bucur. Dar de ce nu ai nici un accent?

V.T.: Pentru că soția mea este româncă, copiii sunt români, iar mediul în care trăiesc este românesc.

R: Unde lucrează copiii?

V.T.: Băiatul este la Iași. E solist de muzică ușoară românească. A terminat Conservatorul „George Enescu” din Iași, a terminat masteratul. Acum câștigă bani cântând pe la nunți și își caută și un serviciu de stat, bine plătit. Fata termină anul acesta două facultăți la Cernăuți.

R: De ce nu ai adus-o în țară?

V.T.: Dar eu acolo cu cine să rămân? Fiica se căsătorește toamna aceasta. Termină două facultăți la Universitatea de Stat din Cernăuți: Facultate de Geografie și Turism și Facultatea de Limba și Literatura Română, apoi va continua masterul. Sper să se angajeze și ea în lupta pentru deschiderea Muzeului „Mihai Eminescu”. Soția mea este directoarea acestu-i muzeu în formare. Am adunat până acum peste 2500 – 2800 de exponate pentru acest muzeu: în primul rând cărți, documente, am primit de la Academia Română și caietul lui Eminescu, chiar avem și masca mortuară a poetului.

R: Nu îmi rămâne decât să vă doresc să îl deschideți cât mai repede. Bravo, este o treabă nemaipomenită. Dar dacă dispar românii cu totul, pentru cine se deschide Muzeul?

V.T.: Va rămâne Eminescu. Eu când calc prin Cernăuți simt că mă frig tălpile pentru că merg pe aceleași urme pe care a călcat și Mihai Eminescu.

R: Îmi place expresia „Chiar dacă nu mai sunt români, rămâneEminescu”. De ce crezi acest lucru?

V.T.: Pentru că Eminescu va rămâne, pentru că este etern. Cauza pentru care a luptat Eminescu este Bucovina. Mihai Eminescu nu este mai mic în publicistică decât ca poet; este și în publicistică și în filozofie.

R: I-ai închinat vreo odă lui Mihai Eminescu?

V.T.: I-am închinat. Nu o odă, ci niște poezii mai slăbuțe.

R: Și această vorbă îmi place. Toți scriem mai slab decât Eminescu, așa este.

V.T.: Acum lucrez la o carte pe care sper să reușesc să o scot anul acesta. Am adunat aproape 100 de poeți Bucovineni cu poezii dedicate lui Mihai Eminescu, dar scrise de-a lungul timpului.

R: Poate ieși acum la centenarul acesta.

V.T.: Mă gândesc, dar nu sunt sigur că am găsit toate poeziile dedicate lui Eminescu scrise de poeții bucovineni, nu din altă parte.

R: Domnule Vasile Tărățeanu, publicistule, poete, academicianule, câte apelative nu ai?

V.T.: Am fondat în viața mea patru publicații Românești. Prima a fost ziarul „Plai Românesc”, cu care am avut și proces cu autoritățile locale, au vrut să îl închidă pentru promovare pretențiilor teritoriale ale României asupra Bucovinei. După ce am plecat de la acest ziar ca să nu-l închidă am fondat ziarul „Arcașul” care a apărut și el în jur de 7 ani de zile, apoi am avut ziarul „Curierul de Cernăuți”. După aceste trei publicații periodice am fondat buletinul „Românii din Ucraina”.

R: Se strâng destui oameni în jurul dumneavoastră acolo în Ucraina?

V.T.: Acum deoarece conduc Centrul Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi” din Cernăuți, am fondat o publicație care poartă numele unei publicații românești binecunoscută în istorie, fondată de către Nicolae Iorga, e vorba de „Continuarea neamului românesc” din care am scos până acum trei numere prin mijloacele mele, așa cum faci dumneata cu Meridianul Cultural Românesc.

R: Meridianul Cultural Românesc nu a ajuns la voi deși v-am publicat.

V.T.: Nu a ajuns, dar o am de la dumneavoastră și am și cărțile dumneavoastră. Vă mulțumesc și le voi citi.

R: Sper să îmbunătățim bine relațiile, eu să vă trimit gratuit revista și voi să mi le trimiteți măcar on-line pe ale voastre. Dumneata ești un om care sa lovit de viață, care gândește viața, care speră să aducă împrejurul său mai mulți decâti sunt acum. Ce ar trebui făcut ca voi să rezistați?

V.T.: În primul rând aș dori ca poziția statului Român, a patriei noastre istorice, să fie puțin cu mai multă fermitate, cu mai multă demnitate și să fie o continuitate a politicii de

stat. Statul Român ar trebui să poarte grija instituțiilor culturale românești din regiunea Cernăuți. Sunt în jur de 20 și ceva de ani de când solicităm să se deschidă un Centru Cultural Român, nu o organizație nonguvernamentală Ucaniană, ci una a statului român. Cum s-a deschis în diverse capitale ale statelor din Europa, să se deschidă centre culturale românești. La Chișinău este Centrul Cultural „Mihai Eminescu” condus de către poetul prozatorul scriitorul, omul de cultură Valeriu Matei, cum sunt în Ungaria, în Polonia, Germania și chiar la Moscova, ar trebui să fie un institut cultural la Cernăuți. Ar trebui totodată să fie sprijinite școlile noastre.

R: Am putea vorbi de un specific al culturii românești în Ucaina?

V.T.: Specifică este dragostea pentru pământ.

R: Acest lucru este la voi, dar în Ucraina?

V.T.: În Ucraina, ce aș putea spune, românii simt, gândesc, visează și plâng românește.

R: Adică ar mai vrea la România mamă?

V.T.: Da este multă lume care mai speră și mai visează, mai ales cei care au fost cetățeni ai României. Și acum, foarte multă lume din Ucraina își ia cetățenie română. În Ucraina situația economică, culturală este mai grea decât în România iar nivelul de trai este mult mai înalt în România. Pensia mea după un sfert de secol de muncă la instituțiile statului, mi-e și rușine să spun, este de 66 de euro. R: Am văzut că toți te îmbrățișează și te laudă.

V.T.: Nu pot să spun că mă laudă, dar pur și simplu eu iubesc România și îi iubesc pe români. Eu mă conduc după un principiu, nu fă rău nimănui, iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși.

R: Vasile Tărățeanul, cum îți vezi viitorul?

V.T.: Sper că voi rămâne în sufletul oamenilor ca o amintire frumoasă, aceasta este dorința mea. Sper să pot face cât mai mult bine pentru semenii mei, pentru cernăuțenii mei,

dacă aş putea, pentru toată România. Viitorul este incert. Nu pot să spun care este viitorul românilor din Bucovina, sperăm că se va întâmpla ceva. Ruşi în cazul de faţă ne-au ocupat, dar toţi anii aceştia ne-au condus Ucrainenii.

R: Aţi făcut parte din RSS Ucraina, desigur.

V.T.: Ei erau conducătorii noştri şi chiar mulţi dintre ei au fost conducătorii uniunii sovietice.

R: Din păcate şi ei continuă deznaţionalizarea voastră.

V.T.: Atunci când era Uniunea Sovietică noi aveam mai multe drepturi. Limba română nu era atacată. Era limba rusă care se predă în fiecare şcoală iar româna se studia ca a doua limbă maternă. Acum fraţii noştri ucrainieni vor să o desfiinţeze, să fie limba noastră maternă, limba ucraneană, iată care este diferenţa.

R: De bani nici nu se mai pune problema, adica să vă suvenţioneze.

V.T.: Politica pe care o promovează formaţiunile ultra politice naţionaliste ucrainene este mult mai rea faţă de cea pe care au purtat-o comuniştii. Eu nu am fost membru de partid.

R: Acesta este imensul tău regret că taman românii, ăia care ar trebui să lupte pentru limba română, ăia nu luptă.

V.T.: Românii vor să fie europeni, altceva nu îi mai interesează, uitând că trebuie să fie români cu toţii în primul rând. Nu trebuie doar să cânte „noi suntem români”, trebuie să fie prin esenţă români. Românesc înseamnă iubirea pământului, iubirea tradiţiei, a culturii a limbii materne şi să fie buni creştini. Aceasta este părerea mea şi cred românii trebuie să-i urmeze şi pe marii noştri oameni de cultură, să urmeze ceea ce spuneau Eminescu, Nicolae Iorga, Vasile Alecsandri.

R: Alecsandri mai este cunoscut în Ucraina?

V.T.: Da. Avem câteva străzi, din cele câteva mii, care au denumirea lui Alecsandri şi ale altor scriitori români.

R: Te bagă înseamnă autorităţile?

V.T.: Nu au încotro că mă bag eu în seamă și îi fac să mă bage în seamă. Le trimitem săptămânal fel și fel de declarații.

R: Dacă ar fi să îi dai un titlu interviului nostru, cum i-ai spune?

V.T.: Vasile Tărățeanu, cel care vreau să fie un bun român.

R: Mă bucur că am avut ocazia să stau de vorbă cu tine și sper să ne reîntâlnim sănătoși.

V.T.: Mulțumesc și eu și vă doresc mult succes.

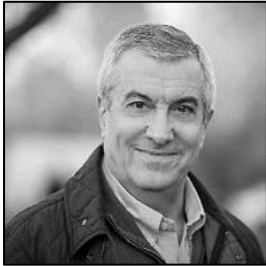
(Meridianul nr. 21 de joi 31 mai 2018 și Meridianul nr. 22 de joi 7 iunie 2018)

200. CĂLIN POPESCU TĂRICEANU, alt... prim...

Șansa mare a unui om de presă e când prinde un președinte de stat ca Francois Mitterand, Ion Iliescu, Emil Constantinescu, Petru Lucinschi etc. Când „cade”și un Prim ministru e aproape la fel, dar cu mai multă libertate de interpretare. În „bătăia” mea au fost...15, nu 14, cum am tot scris mereu.

Eram candidat la postul de primar al municipiului Vaslui și informațiile electorale nu mă dădeau câștigător, așa că într-o după amiază a venit special pentru mine, cu elicopterul, Prim-ministrul Tăriceanu, ca să umple un gol în imagine și...să se vadă că am puterea de a schimba lucrurile pesediste. Spun că am avut absolut întotdeauna, după 1991, cea mai mare notorietate în județ, dar, pentru că eram în bătălie cu coaliția PSD-PRM, chiar PNL, ca ecologist și om de presă, aveam și cea mai mare notorietate negativă. În speranța că voi putea schimba proporțiile am fost votat în Biroul Politic al PNL drept candidatul formațiunii. Tăriceanu a făcut atunci și un gest de amicalitate pentru că ne prețuiam de prin 1991 și am colaborat la UNTPR.

Din cauza candidaturii, nu am exploatat mediatic acceptabil, prezența în Vaslui a Primului ministru liberal. A daug că nu a fost singurul „prim” venit doar pentru mine, că Stolojan, și mulți alții „mă vânau” pentru plusul de imagine TV pe care-l ofeream gratuit. Televiziunea m-a propulsat în toate mediile, dar nu și în știința folcloristicii sau în ierarhia socială, unde pe plan local am fost „bine lucrat” de îndușmăniții valorii.

***Prim-ministrul Călin Popescu Tăriceanu
și prof. dr. D. V. Marin, 18 mai 2008***

Călin Popescu Tăriceanu are încredere în MARIN Dumitru

Stimați cetățeni ai Vasluiului,

1 iunie marchează un moment important în acest an: Vom avea alegeri locale. Cred că Vasluiul, ca și alte orașe din țară, are nevoie de o schimbare, care să fie adusă de oameni cu credibilitate și onestitate, care să propună proiecte în folosul comunităților lor.

Actuala administrație locală, condusă de atâția ani de P.S.D., ne-a arătat ce poate face. De aceea, vă propun să îi acordați încrederea dumneavoastră profesorului Marin Dumitru, un om care provine din comunitatea vasluiană și care știe foarte bine ceea ce ar trebui făcut pentru Vaslui.

Vasluiul trebuie să intre în categoria orașelor dezvoltate ale României, unde să se poată trăi ca în urbele din vestul României sau în alte orașe dezvoltate din Europa.

Trebuie făcute investiții importante în infrastructurăși, mai mult decât atât, trebuie create locuri de muncă, condiții pentru investitorii români și străini.

Luați exemplul altor orașe din țară precum Sibiu, Arad, Baia Mare sau Satu-Mare, sau dacă vreți alte orașe din țară care au reușit să atragă investitori străini, chiar din sudul României, precum Călărași și Giurgiu.

Aceasta este soluția pentru bunăstarea dumneavoastrăși sunt convins că votându-l pe Marin Dumitru veți avea la conducerea Primăriei un om care să asculte problemele dumneavoastrăși să le aducă cea mai bună rezolvare.

Eu am încredere în domnul profesor Marin Dumitru și vă recomand și dumneavoastră să îl susțineți!

**Prim-ministru,
Călin Popescu Tăriceanu, Președinte PNL
(Meridianul, an X, nr. 19 (748),
joi, 22 mai 2008, pag. 5)**

Sprijinul uman pe care l-am simțit de la omul Tăriceanu cunoscut pe când lucram la statutul Uniunii Televiziunilor Private la Baia Mare - Maramureș, dar ne cam uitasem, în momentul în care eu strângeam 10.000 de mâini pentru a fi votat primar iar colegii liberali mă sabotau intens, acel moment m-a determinat să-l sprijin la Congres, dar să și pierd totul, prin victoria lui Crin Antonescu ca președinte.

Un musafir simpatic în studio a fost Petre Roman ca președinte de Partid Democrat care s-a arătat nemulțumit că l-am încurcat cu întrebările. Pe 6 mai 1992 (?), după ce a fost în studio, a participat la mitingul electoral: fusese prim-ministru.

Subliniez că am intervievat 15, în total. Cred, eu, performanță cu totul greu de atins vreodată!

201. VALENTINA TECLICI

„O să zâmbiți: revăzută după atâtea decenii, Valentina e tot întruchiparea misterului poetic feminin.”
(D.V.M.)

Sociolog, consilier, redactor de carte, publicist, scriitor, traducător

Țara de adopție: Noua Zeelandă (NZ)

Valentina s-a născut la 21 ianuarie 1952, în com Dolhești, județul Iași. A copilărit și învățat în Huși, județul Vaslui. Urmează cursurile Liceelor „Cuza Vodă” și „Mihail Kogălniceanu” din Huși, apoi Facultatea de Filosofie a Universității “Al.I. Cuza” din Iași. În 1999, a obținut doctoratul în

sociologie la Facultatea de Sociologie-Psihologie-Pedagogie, Universitatea București, cu o temă despre copiii străzii, prima lucrare cu acest subiect în România.

În perioada 1996 - 1998 obține o bursă Research Support Scheme, Open Society Institute – Cehia și întreprinde o cercetare comparativă în Cehia, Germania, Franța și România asupra fenomenului copiii străzii.

Debutul literar în revista *Zorile* (nr. 2/1968) a Liceului ”Cuza Vodă” din Huși.

Cartea ei de debut, *De la noi din grădiniță* (versuri, Editura Ion Creangă, București, 1986) a obținut un premiu național.

Poezii și fragmente din creația ei pentru copii sunt incluse în bibliografiile și manuale școlare pentru învățământul primar și gimnazial din România.

A publicat poezii, povestiri, eseuri, teatru în numeroase reviste literare și antologii din România, NZ, Australia, Israel, Canada și SUA.

În 2016 inițiază, editează și traduce antologia bilingvă română-engleză de poezie *Poetical Bridges Poduri lirice*, Editura Scripta manent, Napier, NZ. În 2018, publică la aceeași editură *Poetical Bridges Poduri lirice, Vol 2*.

Valentina a publicat 17 cărți, incluzând lucrări de sociologie, versuri și povestiri pentru copii, poezie. Creația ei a fost tradusă în franceză, engleză și Te Reo (maora) și este inclusă în dicționare literare românești.

Este membră a Uniunii Scriitorilor București, Secția pentru copii și tineret (1993), a Societății Poetilor în Viață din Hawke's Bay (2013) și a Societății de Poezie din Noua Zeelandă (2013).

Valentina comentează: „Poezia pentru mine este un mod spiritual de-a explora tainele sufletului și-ale gândului. O cale unică de-a împărtăși propriile frământări, îndoieli, întrebări, revelații, observații cu tine însuși, cu semenii și întregul Univers. Este neliniște, căutare, energie. Este tinerețea fără bătrânețe.”

Valentina locuiește cu soțul ei, Robert Anderson, în înșoritul Napier, capitala artei Deco din NZ.

CAII SINGURĂȚĂȚII

Lasă-mă să-ncălzesc inima
Lângă tăcerea mâinilor tale!
În suflet aud
Caii singurătății venind...
Lasă-i să tânjească
Lângă neliniște,
Să meargă domol
Pe poteci solitare
Adulmecând timpul bolnav
De neînținare.

Valentina TECLICI

202. RĂZVAN THEODORESCU: „Îl știu bine pe domnul Marin”

Un personaj foarte deștept acest istoric, om politic (fost senator), conducător de Instituții, lansat puternic în politică după 1989, promovat de Ion Iliescu să-l promoveze și să-l apere prin Televiziunea Națională – TVR, unde a rămas mai mulți ani. Era mai deschis decât adjunctul pus pur politic Emanoil Valeriu, devenit un fricos slujbaş.

În eforturile mari-mari depuse pentru înființarea Studioului de radio și televiziune Vaslui –TVV – am primit un ajutor neașteptat de la Directorul TVR de atunci, Răzvan Theodorescu. Îmi trebuiau diverse aprobări și decizii, drept care grupul din 22 constituit pe 5 decembrie 1990, m-a ales ca reprezentant și organizator, Prefectura Vaslui a dat o Decizie de numire și sprijin a TVV, ne mai trebuia, zicea prefectul Tărnăuceanu, vreo aprobare de la București, de la TVR, credea el. Drept care în ziua de 10 decembrie, cam pe la ora 10 am intrat pe poarta televiziunii, păzită de armată, dar într-o febră a reorganizării, căutărilor, certurilor pe la toate colțurile și etajele.

Era greva șoferilor și miile de oameni se sprijineau de garduri și strigau aprig „Jos Valeriu și Răzvan” iar de la etajul 11 unde l-am căutat pe cunoscutul de mai multă vreme, Emanoil Valeriu, care poza în mare revoluționar, cel care n-a călărit bine pe val, și care mai nu se scăpa pe el de teamă că năboiesc greviștii peste ei, așa că n-a vrut să semneze pentru înființarea altei televiziuni.

Trebuie subliniat că la etajele superioare scandările și ecurile lor către văzduh ridicau părul măciucă. Am profitat de panica și groaza lucrătorilor de acolo și am coborât la etajul X unde era biroul lui Răzvan Theodorescu și chiar sub efectul corului impresionant de mii de voci, „jos Valeriu și Răzvan” i-am întins cererea Directorului general și...cu mâna tremurândă (e tare greu de descris starea aceea de groază) a scris „Suntem de acord cu înființarea TV Vaslui, 10 decembrie 1990” și semnează, Răzvan Theodorescu, repet, cu mâinile tremurânde și într-o stare de îngrozire auzind scandările atât de puternice. A fost începutul unor colaborări destul de sporadice, am fost invitat să lucrez în TVR, dar aveam propriul meu grup de presă, eram deschizător de drumuri în toată presa română de după Revoluție (Licența 001/TV, în România).

Ca senator Răzvan Theodorescu mi-a acordat câteva interviuri, și-mi era ușor să le fac pentru că-l însoțea mai întotdeauna pe Ion Iliescu cel cu care am realizat 8 interviuri. Era destul de interesant în expresie, eram cucerit de Academician și istoric, îi urmăream apariții în televiziune, dar nu eram în același partid cu el, ci ecologist. Așa că trebuind să numescă un șef la Cultură, m-am anunțat ca pretendent. După o disputată discuție telefonică în care îmi recunoștea merite culturale, mi-a spus ferit „trebuie să respect disciplina de partid și să pun omul preferat de conducerea județeană, chiar dacă e un nepregătit”(a zis direct: prost)

– Și, cum stăm cu competența, cu pregătirea, cu reprezentativitatea, cu autoritatea științifică?

– Aștia vor să-și pună oamenii lor și mata prea te-ai luat în bețe cu ei. Nu te vor, eu nu pot trece peste ei, deși te cunosc și-ți știu valoarea.

De câte ori a fost la Vaslui, am stat de vorbă cu el, i-am apreciat opera, intervențiile publice, uneori am formulat rezerve pe care le-a acceptat. Cu Muzeul Satului am avut foarte mari rezerve și comentarii. O colaborare cu asemenea personalitate,

chiar aservită politic și cam lacomă de bani, a fost profitabilă și stimulatorie.

Dintre multe exprimări ale sale, în ultimii 8 ani, am ales-o doar pe aceasta:

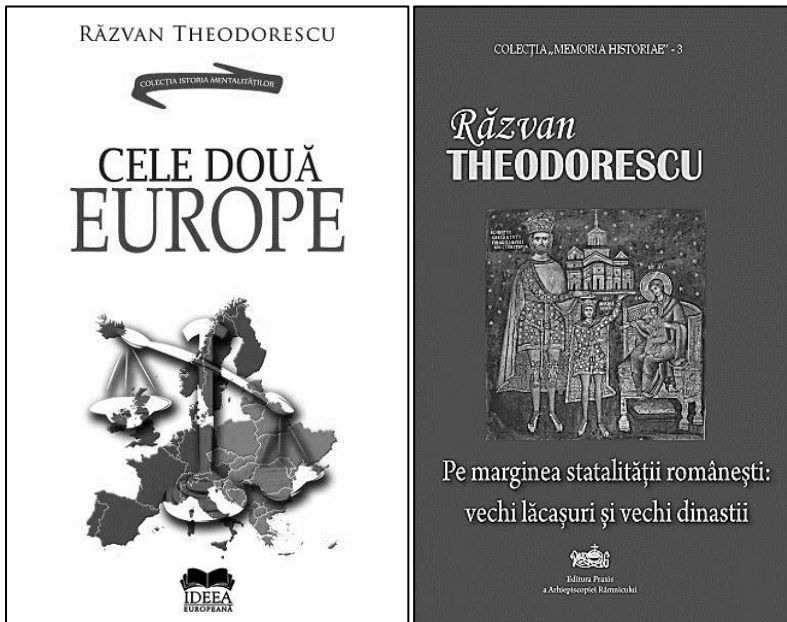

„Dascăl, publicist, editor, om de comunicare prin radio și televiziune, D.V. Marin este emblematic pentru ceea ce socotesc a fi elita neștiută a țării, cea care modelează mentalul colectiv contemporan, motorul progresului local, adesea necunoscut. Numai că D-sa are și contribuții de valoare națională și este destul de apreciat...”

Acad. Răzvan Theodorescu,

București

(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 162)

203. BEN TODICĂ, cel de peste mări și țări...

Un băiet din satul Iezer, comuna Puiești, Județul Vaslui, născut la 23 noiembrie 1952, ca fiu al Auricăi și al lui Gheorghe Todică; după anii 1950 pleacă, împreună cu părinții și se stabilesc în Banat.

Pe lângă profesiile existențiale de sudor, electronist, director de cinematograf, mecanic mașinist mașini extracție, este cunoscut ca artist independent (cineast, regizor, producător TV, broadcaster, inginer de sunet, etc.); scriitor, editor, fotograf, jurnalist, artist.

Parcursul educațional, artistic și profesional al lui Ben Todică în România include Școala Generală de 8 ani din Ciudanovița, Școala Profesională UCMMA din Bocșa, unde la propunerea lui se înființează un cineclub al uzinei, apoi înființează Cineclubul Apollo la Ciudanovița pe lângă Exploatarea Minieră Banat; a preluat clubul foto și l-a extins în Cineclubul Casei Pionierilor din Oravița, devenind instructor și câștigând mai multe premii de profil. Apoi frecventează cursurile serale ale Liceului de matematică din Oravița. Acum i se dezvoltă și gustul pentru teatru, jucând în echipe de amatori, stimulat că pe scena teatrului din Oravița a pășit cândva și Mihai Eminescu. În 1975 urmează cursuri la Școala de Film România, București și devine operator de film calificat (16mm, 35mm and 70mm). Anul 1977 îi oferă șansa de a participa la un Curs de producție film independent, sponsorizat de Uniunea Generală a Sindicatelor din România și Institutul de Arte, Teatru și Film, România astfel căpătând competențe în următoarele domenii: operare echipament de filmat și fotografic de 35mm, 16mm și 8mm (ARIFLEX, KRASNOGURSK, ADMIRA); echipament de

înregistrare și editare sunet (MOVIOLA, STEENBECK, MEOPTA, TESLA, NAGRA); procesare film: negativ, pozitiv, reversibil, alb-negru și color (ORWO, AGFA); gramatica limbajului de film.

În 1979, trece granița pe la sârbi și stă un an într-un lagăr din Italia, iar în 1980, ajunge în Australia, orașul Melbourne. Își întemeiază o familie, căsătorindu-se cu Minming Dong, din China. Au împreună trei copii: Carol, Eric și Guardeni.

În Australia își continuă pregătirea teoretică și practică. În 1984 urmează Școala de Televiziune și Film Australiană din Melbourne pentru regie, management, drept, managementul regizării, distribuție, marketing, publicitate, scenariu, producție de film independent, documentar de televiziune. În anul 1986 participă la Consiliul Educației Adulților, Melbourne studiind documentare cinema, tratarea creativă a actualității, stiluri și curente ale filmului documentar, cinema verite, adresarea directă (interviu, politic, social). În perioada 1992-1993 frecventează Școala de inginerie audio, cu materii incluse de introducere în rețeaua audio, ingineria de sunet, acustică, electronică, teoria muzicii, mentenanța studioului, amplificarea sunetului, industria muzicii și comunicare, înregistrare digitală, sincronizare. Noiembrie - decembrie 1993 participă la Proiectul de training la postul de radio etnic australian și Colegiul Holmesglen la TAFE. Instructor la cursul de training: legile audiovizualului, radioul australian, program de planificare, mentenanța echipamentului, operare pupitru, folosirea tuturor echipamentelor de studio, în direct. La Melbourne urmează, timp de trei ani, cursuri de Creative Writing și de editor (de film) profesionist, la Monash University, Open Chanel și Australian and Television School din Melbourne. Cursul de Creative Writing îi trezește gustul pentru scris. Studiază muzica la cursurile Școlii de Sunet și Canto din Melbourne, timp de cinci ani (1992-1997). Aici a studiat canto cinci ani, muzica fiind obligatorie pentru că studia ingineria sunetului. În 1996 se înscrie la un scurt curs de scris la Colegiul TAFE Casey, Victoria, apoi în 1998 la Arte-Scriitură profesională

la Universitatea Monash, Victoria. A urmat două seminarii (2002 și 2003) cu renumitul profesor și scenarist american; Robert McKee Story și Triller, care preda cu regularitate în Los Angeles, New York și Londra. A participat la un curs de actorie organizat de Epiphany Artists la Melbourne, cu regizorul, scriitorul și maestrul instructor (o adevărată vizionară): Joan Elizabeth Scheckel din New York, foarte solicitată în Los Angeles de realizatorii Hollywoodieni. Un alt seminar cu un alt maestru din Hollywood: Dov Simens, producător de film, care i-a lansat pe Quentin Tarantino, Robert Rodriguez, Guy Ritchie ș.a. În dorința de perfecționare artistică perpetuă a mai urmat cursuri scurte și cu Jon Sardi, Yuri Sokol, Tony Randal, Ian Robinson, Fred Skepsi și cu alte binecunoscute personalități din lumea filmului.

Și în Australia, viața lui Ben Todică, s-a desfășurat pe două planuri paralele. A lucrat la Philips ca sudor, apoi ca subcontractor, cinci ani de zile pentru Telecom și operator-programator la marea companie NATRA. Bătălia pentru existență nu i-a omorât dragostea de-o viață pentru film și pentru tot ce ține, în general, de mass-media și perseverează în a-și atinge crezul artistic. În 1993 a urmat un curs de instructori pentru realizatorii de emisiuni, la stația postului de radio 3zzz din Melbourne, post dedicat minorităților etnice din Australia. Aici a studiat regia, operatoria și producția de film. Devine membru la Open Channal și pentru că a terminat cursul de instructori a devenit și membru al organizației ATOM (Australian Teachers Of Media) unde funcționează și azi. În această perioadă a frecventat toate cursurile și seminariile de regie, operatorie și producție de film ținute de profesori și scenariști americani cunoscuți, veniți să predea, în Australia arta filmului, devenind astfel ceea ce am putea numi "un jurnalist total". În același an, guvernul federal a pus la dispoziția grupurilor cu profil educațional și nonprofit un al șaselea canal de televiziune c31 pentru a produce programe locale despre viața comunitară. În martie 1993 au început testările. Pe ecranele melbourneze au început să apară, rând pe rând, programe pilot ale diferitelor grupuri etnice, printre care se numărau și românii cu

câte patru ore de program pe săptămână. Din 1993 și până în prezent lucrează ca voluntar două zile pe săptămână ca inginer de sunet, producător, crainic la postul de radio etnic, cunoscut și ca 3 ZZZ, 92.3 FM.

Cu o echipă de 20 de persoane, au realizat ca proiect de absolvire de către româncă Mariana Costea care studia regie-film la RMIT, un serial de televiziune a cărei temă era integrarea femeii emigrant în societatea australiană (fiecare episod prezenta o naționalitate). În octombrie 1994 s-a lansat în emisie permanentă, începându-și transmisia cu serialul “Sweet and Sour Freedom”, canalul 31 TV Melbourne. În cei 10 ani de existență serialul „Sweet and Sour Freedom” a fost reluat de 9 ori la canalul 31.

Programul Comunității Române din Melbourne era 90% sprijinit de programele trimise de către Televiziunea Română. Pentru un program local era nevoie de echipament, studiouri și personal calificat. De ziua României, Ben Todică a realizat un interviu cu ambasadorul României la Canberra, Excelenta Sa, Dl. Ioan Gaf Deak. Pentru acest proiect a închiriat un studiu și echipament de la Open Channel și a realizat genericul emisiunii Mozaic Românesc și pe alocuri a presărat programele cu realizări locale. Personal a investit peste \$20.000.00 în echipament ca să poată realiza emisiuni. „Este singurul mod prin care îi pot spune României TE IUBESC! Da, e adevărat. Sună ciudat, dar România RĂMÂNE PARADISUL MEU”, mărturisește Ben Todică. Astfel anul 1994 îi oferă bucuria de a fi producător/regizor ARCTV CH31, Televiziunea comunității românești, Melbourne, unde lucrează și în prezent.

În anul 2004 s-a creat un festival național al posturilor de televiziune comunitare pentru premiera programelor și a realizatorilor lor și a fost transmisă de posturile de televiziune - local și național. La acest Festival național, programul românesc, realizat de Ben Todică, s-a clasat între primele cinci emisiuni, ca Best Arts Program, din totalul celor 506, câte s-au înscris în competiție. Din 2006 este Membru în Consiliul de regizori la TV 31 Melbourne, Australia.

Se poate spune că debutul în realizarea de filme are loc încă din adolescență, când debutează în România la Festivalul de stat al producătorilor de film, cu filmulețul „VISUL” obținând medalia de bronz în 1976. A realizat mai multe filmulețe: Visul (1975), Banat uraniu (1975), Cheile Nerei (1976), Meditare (1976), Oxigen (1976), Lanțul (1976), Perseverența (1978, care a câștigat marele premiu la Festivalul Național al Producători de Filme în 1979), Primii pași (1979). În Australia a realizat numeroase filme de scurt și lung metraj. Cea mai mare parte a producțiilor sale TV (circa 260 de filmulețe documentare) sunt disponibile și pe Youtube, la adresa <http://www.youtube.com/user/inonebt>. În colecția de filme a lui Ben Todică, se află și CD-uri cu interviuri.

Producțiile filmografice ale lui Ben Todică captivează și emoționează publicul într-un mod special, bucurându-se de ecouri și cronici pozitive din partea celor care le-au vizionat.

“Filmul domnului Benoni Todică „The Sound of My Country” trezește în sufletul imigrantului român emoții unice... Interesul cu care urmărești filmul rămâne același până la ultimile imagini; imagini ce nu-ți lasă impresia unui sfârșit, ci, dimpotrivă, te îmbie la visare, la speranță, la dragoste față de aproapele tău. Căci se trăiește și din dragoste, nu-i așa?” - SILVIA și OLIVIU RACOȚI
„Ca români, ne simțim mândri că, iată, paralel cu Ana Maria Beligan și Valeriu Câmpeanu, încă un nume românesc se afirmă în peisajul cultural al Melbournului: Benoni Todică.” - S.&OL. RACOȚI

Cu referire la filmul ARTHOLES IN MELBOURNE „Camera de filmat este povestitorul ideal: vede, aude, simte, mângâie, este tactilă și ocrotitoare, dezlănțuită ca o furtună și subtilă ca un Zefir pe vârfurile vag înzăpezite ale Semenicului. Clipind din ochiul ciclopic peste toate cele, căutându-și Zeul-păpușar, camera îl întâlnește, într-o zi, pe Ben, copilul năstrușnic al minelor de uraniu dintr-un șantier uitat de lume, Ciudanovița - copilul de 12 ani imaginează o cameră de filmat dintr-o cutie de conservă și o plimbă cu ignoranță și sublim peste toate cele. Saltul

peste timp, de la jucăria imaginară la realitatea meselor de editing și a sofisticării tehnologice, nu-l schimbă cu nimic pe acest personaj Jupiterian al jocului vieții și al morții în deșertul de cenușă. Spiritualitate și jocular, inovație și rigoare, explozie fierbinte și tăcere de zăpadă, compun un fel de orgiastic aluat în jurul inimii acestui bărbos, inimă în a cărei bătaie ascuțită se aude un clopot asurzitor... Recomand acest prim film dintr-un proiect vast care este abia la începutul său, și care va conjuga, prin grația ochiului discriminativ dar tandru și pasionat al camerei de filmat, mai multe arte - literatură, imagine, text, și nu, în cele din urmă, arta rezistenței de a fi român și, deopotrivă, om 'în lume'." – Profesor Aurelia Satcău

Ben Todică este o personalitate polivalentă. Talentul artistic se completează fericit cu harul literar. Afirmă că debutul său literar a avut loc la radio, în 1994, când a început să contribuie cu micuțe segmente de critică sau povestiri, amintiri în emisiunile în Limba Română. Pe când era în anul 2 la studiile PROFESSIONAL WRITING, Pinguin Publishing a organizat un concurs de povestiri unde a câștigat marele premiu cu o poveste de șapte pagini, intitulată "The African Elephants" – „Elefanții africani”. Povestea a fost publicată în revista „Iosif Vulcan” din Cringila, 1997. Povestirile lui Ben Todică sunt în majoritate filmice. Sunt reflecții de lumini ce vin dintr-o alte dimensiuni ale unei memorii universale în a cărei conștiință suntem permanenți. Titlul cu elefanții se potrivește la fel, însă în cazul lor, luminile care se strecoară din trecut sunt memoriile elefanților, adică puterea acestor memorii de a rezista timpului. Ei nu uită.

Talentul și harul de a scrie este concretizat și în cărțile (ambele editate în România, în două ediții): „Între două lumi” (2009, 2012) și „În două lumi” (2011, 2012). Ca semn al prețurii personalității sale polivalente, cu ocazia împlinirii a 60 de ani, a apărut volumul omagial: „Ben Todică – Ambasador onorific al românismului”, Roman, Mușatinia, 2012.

A fost nominalizat Australianul Anului 2007 pentru contribuțiile sale deosebite în comunitatea româno-australiană.

Pentru contribuții deosebite la promovarea valorilor culturale românești a primit diplome, medalii, cupe de la Primăria municipiului Vaslui, Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul”, Colegiul Economic „Anghel Rugină” din Vaslui și de la Universitatea „Ioan Slavici” Timișoara...

Întrebat „De ce face toate astea?”, Ben Todică răspunde: „De vină-i poate Eminescu, Coșbuc sau Creangă că m-au fermecat cu frumusețea țării și a poporului meu. Nu pot sta pasiv la competiția care există în jur fără a fi mândru de faptul că sunt român și că am ceva de spus; că putem contribui la bunăstarea întregii lumi. Faptul că ne numărăm printre cele 26 de grupuri comunitare care transmit viața națională și locală la televiziunea din Melbourne (și de anul acesta transmitem și la Brisbane și Adelaide), din peste 140 de naționalități care au aplicat pentru acces la ch-31, este o mândrie și un respect pe care doresc să îl aduc părinților, profesorilor, prietenilor și întregului nostru neam. Fiecare fiu își mulțumește părinții în felul său. Acesta e felul meu...”

Și, poate că, datorită și lui D.V.Marin am mai rămas...și vasluian. Îi mulțumesc pentru fiecare ziar, pentru fiecare revistă, pentru prietenia sa de excepție. Pentru că și eu apăr limba română pe un continent (Australia), mă raliez celorlalți luptători dintre granițele ei. Mulțumesc și din Melbourne, maestre!

N.B.: Ben este de o corectitudine de ceasornic: răspunde la primirea ziarului sau revistei, ne trimite mailuri aproape zilnic, înregistrări din emisiunile (lui) în limba română și tot ce produce „cultural”. E un excelent preopinent... de peste oceane!

Am zis și scris: „Eu sunt omul muncii și faptelor mele imposibil de egalat vreodată”. Și cu Ben e la fel.

O parafrază: nasc și la Vaslui oameni care rămân și în Australia la fel.

204. CONSTANTIN TOMA – un mare prieten

Născut pe 19 noiembrie 1935, în satul Gugești, jud. Vaslui, din părinți agricultori; (m.2020).

- Absolvent al Facultății de Științe naturale a Universității ”Alexandru Ioan Cuza” din Iași, promoția 1958;
- Doctor în Științe biologice din 1969;
- Cadru didactic din 1958; astăzi profesor consultant;
- Conducător științific de doctorat; am format 35 de doctori;
- Am fost decan al Facultății de Biologie, director al Grădinii Botanice, director al Institutului de Cercetări Biologice, cancelar general al Universității;
- Sunt președinte de onoare a Societății naționale de Științe biologice și președinte al Subcomisiei Monumentelor Naturii din Moldova;
- Am fost distins de patru ori cu premiul Academiei Române (1978, 2000, 2002, 2016);
- Sunt Doctor Honoris Causa al Universităților din Bacău (2005), Arad (2008), Oradea (2009), Apollonia-Iași (2011);
- Sunt Profesor Emeritus al Universității ”Alexandru Ioan Cuza” din Iași (din 2005);
- Am fost distins cu Ordinul ”Meritul pentru învățământ” în gradul de cavaler (în 2004);
- Sunt cetățean de onoare al satului natal - Gugești (jud. Vaslui) din 2011;
- Sunt membru titular al Academiei Române;
- Sunt membru de onoare al Academiei de Științe a Republicii Moldova;

– Am publicat, singur sau în colaborare, 31 cărți (din care 2 în Germania), peste 500 articole științifice originale (în reviste românești și străine), 120 lucrări de istoria biologiei și 80 lucrări de popularizare a științei.

Ultima întrevedere a fost luni, 8 iulie 2019, la Codăești, unde am lansat cartea Elenei Miclescu „Sfaturi duhovnicești”, Iași, 2019, la care i-am făcut prefața, iar el a prezentat autoarea cu care a fost coleg de clasă, într-un cuvânt la una dintre multele manifestări culturale la care m-a onorat cu sfaturi și prezență. Spre exemplu, la Vaslui a participat la aproape toate cele 5 ediții ale naționalului „Omagiu cărții și culturii vasluiene” Simpozion Național în organizare personală, privată, la multe lansări de cărți ale subsemnatului, la Iași, la lansarea cărții de vizită a Vasluiului „101 vasluieni pentru 100 de ani”, Pim, Iași, 404 de pagini, și la „... 77... noduri culturale și răspunsuri amicale”, Pim, Iași, 398 pagini, ș.a.

Rar se poate afla cineva cu atâta afecțiune pentru plaiurile pe care s-a ivit pe lume și atâta înțelegere și prețuire pentru creatorii locali, cu aplecare specială pentru cei din Gugeștii natale.

După atât de multe întâlniri au rezultat și destule întâmplări cu haz sau fără, dar cu multă afecțiune și prețuire reciprocă. Reproduc introducerea la cartea profesoarei Miclescu pe care am comentat-o amical, îndelung cu academician, care m-a surprins prin cantitatea și calitatea cunoștințelor și în acest domeniu.

Învățăături, învățăături, învățăături

Cultura cuiva înseamnă diversitate în informare și aplecare către învățăturile fundamentale. Textele religioase, oricare ar fi ele, fac parte dintr-o latură existențială validată istoric și aplecarea unor laici spre popularizarea învățăturilor semănată în ele, dar neajunse la cunoștința publică îndeajuns, nu poate fi decât spre lauda acestora. Este un plus de sensibilitate adaptată la

un mediu și un timp, transmisă în biserică, în grupuri (conferințe și alte adunări) și în scris, cu destule jertfe, prin tipărirea cărților. Este o credință devenită simțământ public, transmisibil fără frontiere, pilduitor prin persoana autoare, de receptat prin diversitate și conținut spus „mai altfel”, deși preceptele sunt vechi și adesea greu de transpus într-o realitate dominată de mijloace moderne de comunicare, de informare, de educație . Cu atât mai mult cu cât nimeni n-ar putea preciza locul educației de tip religios în noua cultură existențială care dislocă din ce în ce mai mult cunoașterea pe bază de cititul cărților.

Dacă cineva crede că prin activitatea sa poate prelungi sau înnoi comunicarea în formele impuse de computer, „face”(construiește) cu eforturi individuale considerabile așa cum face profesoara (o viață) Elena Miculescu, cu rezultate îndoielnice, totuși, datorită lipsei deprinderilor de lectură, e de mare laudă. E o aliniere benevolă într-un front educațional, într-o bătălie pentru limba română și pentru credința de neam...

Am parcurs cu interes dintre cărțile anterioare tipărite de Domnia sa. Găsesc, dar, justificat acest nou demers care să vină în ajutorul oricui vrea să citească, ori să pătrundă mai bine în această formă stabilă de învățatură. Ce poate fi mai durabil decât acest fel de educație, de 2000 de ani ? Ce poate fi mai înălțător decât o altă lumină „aprinsă în furtuna vremurilor”? care poate fi cu durabilitate dictată de vremurile aceste în accelerată schimbare...

Dar, dacă profesoara nu s-ar dăruii misiunii sale, acum nu la catedră, nu în biserică, nu în adunări publice ci cu cea „mai cu folos zăbavă” cititul unei alte cărți care nu poate fi decât folositoare, am recunoaște mai greu că Elena Miculescu are o inimă ca din soare ruptă, din care să răsară mereu lumina înțelepciunii. Este o bucurie și pentru noi și pentru oricine poate, știe și vrea să recepteze aceste mesaje. Nu putem decât să vă îndemnăm la lectură.

(Prof. Dr. Dumitru V. MARIN).

205. PAVEL TOMA, vasluian pe baricade.

*„În condiții vasluiene, mereu cu elevi modești,
profesorul reușește cu mult prea mult peste rând”*

(D.V.M.)

N: 24.05.1962

Pavel TOMA este absolvent al Facultății de Litere, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, promoția 1999; cu master în Literatură comparată, literatură universală, estetică Universitatea „Al. I. Cuza”, Facultatea de Litere, Iași, 2002; cu titlul de doctor în științe filologice, Biblică și literatură comparată, Universitatea „Al. I. Cuza”, Facultatea de Litere, Iași, cu teza de cercetare *Teme biblice în romanul secolului*

XX, 2007; cu o echivalare de doctorat cu grad didactic I, 2007; participând la derularea unor proiecte internaționale în anii 2005 (Danemarca- schimb de experiență cu elevi), 2007 (Franța – schimb de experiență cu profesori) sau a unui proiect intern sub egida ISJ Vaslui- FRDS, între 2015-2017; format în domeniul educației- Praga, 2015 ș.a.

Predă actualmente la Liceul Tehnologic „Ion Mincu” din Vaslui, din octombrie 2001 până în prezent – 2018, limba și literatura română și limba franceză; fost director adjunct la acest liceu în 2 ani școlari: 2012-2013 și 2013-2014; membru, secretar și președinte în Comisia de Asigurare a Calității a liceului (CEAC) în anii școlari: 2006-2007, 2007- 2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012; responsabil al comisiei metodice a profesorilor de limba și literatura română din anul

2006 până în prezent – 2018; coordonator de programe și de proiecte educative școlare și extrașcolare în anul școlar 2007-2008; coordonator al revistei de limba și literatura română *Speranțe*; organizator de olimpiade școlare faza locală și județeană; moderator al unor activități literare (scriitori invitați, lansare de carte, omagieri literare ș.a.); purtătorul de cuvânt al instituției; coordonator al cercului metodic al profesorilor de limba și literatura română – liceu, zona Vaslui; metodist al ISJ Vaslui; membru fondator și coordonator al Cenaclului ProLITERA, care activează sub tutela Bibliotecii Județene ”N. M. Spătarul” Vaslui, din anul 2017, o școală de creație și de inițiere a tinerelor talente.

Activitatea publicistică constă în articole apărute în revistele *Est* (Vaslui) și *Poezia* (Iași), precum și în *Studii eminescologice*, revista de literatură comparată a Universității „Al. I. Cuza”, Iași. Articole de specialitate metodico-științifică în revista județeană a profesorilor de limba și literatura română *Dincolo de cuvinte* (2017);

participarea la diferite simpozioane direct sau indirect cu lucrări de specialitate; susținerea unei conferințe cu tema *Biblia și literatura* la Biblioteca Județeană ”N. M. Spătarul” Vaslui; cărți publicate, înregistrate cu ISBN: *Universalii - Recuperări biblice* (ediția I, 2003); *Dintre sute de catarge* (2004); *75 teste de evaluare* (2010); *Limba și literatura română în 100 de teste* (2012); *Condamnarea la cerc - eseuri* (2014); *Recuperări biblice* (ediția a II-a, 2015); *Radu Gyr – Resurecția poetului*, Ed. ALFA 2020.

206. VIRGIL TROFIN, care n-a mai ajuns succesor

Județul Vaslui îi datorează existența sa acestui tânăr politician, fost Prim Secretar al C.C.al UTC, cel care a luat în serios că-i va urma lui Nicolae Ceaușescu, drept care a fost mai întâi exilat în Bărăgan, apoi a suferit un previzibil atac craniocerebral și nici nu se știe unde este înmormântat. Era din satul Lipovăț, de lângă Vaslui și, cum el răspundea de Reforma administrativă din 1968, a hotărât ca centru de județ orașul Vaslui care avea doar circa 17000 de locuitori, în detrimentul Bârladului (atunci

peste 40000). Așa că bârlădenii nu-l vor ierta niciodată.

Pentru prima dată (din cele vreo 8-9) m-am aflat lângă el, ca licean la Podu Turcului, unde a venit în campanie electorală, ne-a vorbit (tare frumos și bine) la vreo 2 clase de elevi, după care s-a prins în horă pe o platformă rotundă de beton pe care noi mai jucam tenis cu mână. Eu, mai sfios m-am prins în horă lângă o colegă a mea mai drăguță care-l ținea de mână pe Virgil și cum ea s-a desprins, am ajuns eu să-l țin de mână, în horă. Așa că i-am lămurit și pe ai mei să-i voteze pe tinerii din P.M.R., al naibii de simpatici și populari.

La Vaslui, a fost de câteva ori și cum făceam cercetări folclorice la Lipovăț, acolo m-am întâlnit încă o dată ; îi

cunoșteam bine familia și în special pe un frate șofer. Era déjà în Bărăgan, când am convorbit despre politica Partidului în agricultură, mi s-a părut foarte gras , disproporționat și fără poftă de viață. După puțin timp am aflat despre atacul său cardiorespirator, mai mult decât misterios.

Ca politician Virgil Trofin era foarte prețuit și simpatizat, ascultător față de Nicolae Ceaușescu, rece față de Elena (asta l-a pierdut), mare luptător pentru socialism (încă nu „multilateral dezvoltat”). Cred că și-a iubit locurile natale, unde-și vizita adesea familia, chiar când primul secretar Tănase nu-l mai primea de frica lui Ceaușescu.

Virgil Trofin (n. 23 iulie 1926, Lipovăț, Vaslui - d. 1984, Călărași) a fost un om politic comunist român. La început, a fost apropiat de Ana Pauker iar ulterior de Nicolae Ceaușescu. A decedat la 58 de ani iar cauza morții sale este incertă. A fost membru al Partidului Comunist Român din 15 noiembrie 1945. În 1981, a fost exclus din CC al PCR și a fost acuzat că a încălcat regulile partidului pentru că a aprobat furnizarea de cărbuni de proastă calitate, care au deteriorat stații electrice.

STUDII

- Patru clase profesionale;
- Șapte clase primare;
- Școala medie;
- Universitatea Serală de Marxism - Leninism;
- Facultatea de Economie Generală la Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu“.

Sursa: wikipedia.org

207. CORNELIU VADIM TUDOR, poet „politic” , politician „guraliv”

Înainte de 1989 era poet fanion alături de Adrian Păunescu în glorificarea mărețelor realizări ale lui Nicolae Ceaușescu, trimis prin străinătate să-i beștească pe capitaliști, încurajat serios de Eugen Barbu , membru al Biroului Politic al C.C. al PCR. și el un mare scriitor, scenarist de film, conducător de reviste și alte publicații. Eugen Barbu era stăpânul și Vadim Tudor, trombonul. Am discutat amical, totuși cu el.

A sărit în barca revoluționarilor și pentru că avea un vocabular bogat de mahala cu totul aparte, a găsit tenta naționalistă spre care s-a canalizat... a ajuns gata să-l învingă în turul II, la prezidențiale, pe Ion Iliescu. Era mare jale dacă ar fi învins pentru că promitea execuții publice și cu mitraliera. Personal nu cred că ar fi fost capabil de așa ceva pentru că în intimitate era foarte blând și chiar afectuos cu convorbitorii.

Ultimul interviu l-am realizat într-o zi de 13, când, pe un ger zdravăn, a poposit la Vaslui să-și încurajeze ciracii (în frunte cu prof. Bichineț) pentru alegeri. Era foarte grăbit, foarte târziu și nici autografele pentru mine, pe vreo 5 cărți n-au fost prea detaliate. Evident cunoștea bine-bine limba română. are cea mai violentă exprimare de după Revoluție, el și partidul său, România Mare, a cărei existență s-a încheiat după moartea neașteptată a promotorului.

Publicații (România Mare), volume tipărite (multe) și activitate parlamentară impresionantă, acte și fapte ale șefului de partid PRM= Partidul România Mare, rămân elemente scrise dintr-o prodigioasă și multilaterală activitate.

Oricum Corneliu Vadim Tudor a fost pata de culoare în viața politică și chiar în literatură, în toată existența sa. N-am fost prieten cu el dar am apreciat simpatia sa pentru Vaslui.

208. AVRAM D. TUDOSIE: speranța ca certitudine (†)

Sunt oameni cu care ești prieten de când lumea.

Parcă totul se leagă în conversație, parcă ce spune este și în inima ta, parcă ce-a făcut ca operă îți provoacă plăcerea creației.

Prima întâlnire cu A.D.Tudosie a fost la Festivalul Umorului „Constantin Tănase”, când l-am lăsat să intre la spectacolul din sala „Traian” în 1970, după ce s-a recomandat, întrucât era pe cai mari, urma să mă duc la Huși cu familia Tănase și alți

invitați la Festival, auzisem de el. Ani destui n-am mai avut nici un contact cu el, dar în primăvara lui 1991, am realizat un material pentru TVV, în timp ce el, directorul adjunct, explica în teren elevilor de la „Dimitrie Cantemir” cum se taie și se leagă vița de vie. N-a fost prea încântat, mai ales că i-am pus și întrebări mai grele, dar a fost foarte politicos și înțelegător cu mine=reporterul. După filmare am aflat ce este cu BBH, soiul de struguri Busuioaca de Bohotin, Huși, pe care îl descoperise și la producția căruia lucra. Directorul IAS de atunci, Ion Neamțu, afirmase la un concurs de vinuri că „producția de vin Busuioacă de Bohotin a fost de un milion de litri din care numai la Vaslui a vândut 3 milioane”, Tudose, a comentat hâtru întâmplarea.

Am început o colaborare de, iată, 30 de ani. Ne-am întâlnit de multe ori la manifestările culturale private, organizate cu

fondurile mele proprii, deci, unde a făcut dovada erudiției, intelectualității sale, a experienței de viticultor mult apreciat de academicianul AOȘR.

– Când mai organizezi așa ceva, cheamă-mă și voi fi prezent.

– Dacă-mi explici de ce nu te îmbeți după degustările de vinuri, că azi au fost o duzină. Am aflat că e oenolog, adică autorizat cu semnătură și ștampilă, că e invitat la degustări și clasificări în toată țara și că în concursuri contează mult felia de pâine și felia de măr, precum și faptul că de fapt nu bea acel vin.

– Dar, de scris, cum faci?

– E simplu, îmi notez cât de repede câte ceva, și apoi completez. Mereu am câte ceva nou de consemnat.

– La câte personalități românești și europene ai primit, câte cărți mai scrii ?

Prietenul meu AVI are peste 20 de cărți scrise și tipărite. E o veritabilă enciclopedie despre vie-vin-consum, are întâmplări picante cu foarte mulți oameni de stat, consemnate într-o carte impunătoare de peste 1000 de pagini.

S-a născut la 14 martie 1931 în satul Cermegești, jud. Vâlcea într-o familie cu 6 copii. A făcut liceul la Drăgășani, ceea ce desigur a influențat alegerea meseriei sale, astfel încât a urmat cursurile Facultății de Horticultură și Viticultură din București, unde, în 1971, își dă și doctoratul în viticultură și oenologie. Din 1964 se transferă la Liceul Agroindustrial din Huși, unde este un profesor excelent și un cercetător asiduu până la pensionarea sa în 1994. Pensionarea nu i-a întrerupt activitatea publicistică și de adevărat colecționar în domeniul viticol și în aspectele sale culturale.

La Școala Viticolă din Huși își desfășoară activitatea de cercetător în domeniul viticulturii și vinificației după nevoile și cerințele podgoriei. A realizat în activitatea sa Muzeul Vini-

viticol din Huși, care cuprinde peste 500 de obiecte prețioase prin valoarea lor de reprezentare. A completat colecția de instrumente și unelte vitivinicole cu o sală cu 150 de figuri zoomorfe și antropomorfe din butuci naturali de viță de vie. Amenajează și modernizează vechea cramă-pivniță, adăugând o sală-laborator de prezentare și degustare a vinurilor. A înființat o vinotecă unică în țară colecționând vinuri din podgoria Huși și din alte podgorii din țară.

Ca oenolog s-a impus la nivel național prin elaborarea Tehnologiei de producere a vinului aromat din Busuioaca de Bohotin-Huși, precum și cea de preparare a vinului Vermut extraaromatizat de Huși precum și a Tehnologiei vinurilor semioxidative (omoloage celebrelor vinuri străine: Porto, Malaga, Marsala, Madera, Cahors).

Avram D. Tudosie și-a canalizat activitatea publicistică cu același profesionalism atât în știință cât și în literatură. A publicat peste 400 de articole, studii și lucrări științifice în diferite reviste și ziare, precum și 20 de cărți dintre care 10 sunt de știință și 10 de literatură. Dintre titluri amintim: *Metode noi în viticultura pe nisipuri* (1963); *Podgorii și vinuri în județul Vaslui* (1964); *Studiul comparativ al soiurilor pentru obținerea vinurilor aromate-colorate în podgoria Hușilor* (1974); *Cultura viței de vie și producerea vinului în gospodărie* (1981); *Busuioaca de Bohotin de la origini și până în prezent, și obținerea vinurilor aromat-roze* (1983); *Vița de vie, rod al pământului și al muncii* (1989, reeditată la Chișinău la 1992); *Via și vinul* (1994); *Ambrozie și nectar* (1978); *Vinul în înțelepciunea omenirii* (1980); *Vinuri în știință și imnuri bahice* (1981); *Pe dealuri dogorite de podgorii* (1982); *Podgoriile românești în literatură* (1985); *Dicționar viti-vinicol literar-aforistic și anecdotic-umoristic* (1996); *Degustarea romanțată a vinurilor* (1999); *Via și vinul în literatură* (2000) ș.a.

„Patriarhul vinului hușean” are și până astăzi (m.15 august 2019) o prezență creativă susținută fiind și un model de îndrumător și un neprețuit prieten.

SERIALUL ACADEMICIANULUI TUDOSIE:

UN DESTIN „CULTURAL” UNIC: DUMITRU V. MARIN

I.

Încercăm un serial consacrat unei mari personalități locale, despre care am mai scris că reprezintă, alături de Th. Codreanu turnurile Gemini (nu cele căzute pe 11 sept.2011) ale vieții spirituale vasluiene.

Reluând o parte din articolul precedent ținem să accentuăm asupra plurivalenței profesorului, excelent la catedră, excepțional ca jurnalist, de fapt cel mai mare jurnalist din toate timpurile, om de mare spirit și mare scriitor!

Recordmenul mondial, de 2 ori, ar merita alte seriale.

28 apr. 1941, se naște la Giurgioana din părinții Vasile-Tudora.

1959 – Termină Liceul la Podu-Turcului; absolvent al 2 universități, Iași 1967, București 1976, Doctorat, 1991

1990 – Înființează TVV Vaslui, cu mare notorietate în Moldova și în țară.

1 martie 1970: angajarea prof. Dumitru V. Marin ca inspector cu bibliotecile la Comitetul de Cultură și Artă al județului Vaslui. Debut în ziaristică în 1957, la Steagul Roșu, Bacău.

1-3 iulie 1970: prima ediție a F N U C T cu noul angajat în prim plan; ca doctorand în științe trebuind să alerge după invitați de valoare, care nemaiauzind de vreun festival la Vaslui nu manifestau nici un interes.

Orășelul de 17.000 de locuitori, proaspăt centru de județ (din 1968, prin insistența lui Virgil Trofin, de loc din Lipovăț, în detrimentul Bârladului), era în plină transformare cu actualul sediu al Consiliului județean și Prefecturii terminat și Casa de

cultură proiectată; cel care i-a dat numele Festivalului după cel al marelui actor de divertisment, Constantin Tănase, (din județul Vaslui de loc), D.V.Marin a manifestat de la început mare interes pentru cultura locală și cercetări folclorice.

1972-1974, tot printre organizatorii de bază, și-a extins cunoștințele și relațiile printre marile personalități culturale ale timpului fiind și cel mai cunoscut organizator al întâlnirilor cu scriitori. În 1971 aduce un grup de scriitori la Vaslui printre care Nichita Stănescu, Ileana Mălăncioiu, Constantin Chiriță, Radu Cârnecki.

A înregistrat pe bandă magnetică ediția a II-a și a III-a precum și numeroși rapsozi populari ai timpului și a participat la Sesiuni Naționale pe teme etno-folclorice la Târgoviște, Craiova, Reșița, Timișoara ș.a.

Trecut la catedră (Văleni, Vaslui) din 1974 a avut preocupări constante de cercetare pe teren (mii de texte), de participare ca cercetător sau îndrumătorul elevilor la multiple Sesiuni naționale ale elevilor și profesorilor. A urmărit și scris despre aproape fiecare ediție a F.N.U.C.T până astăzi și a colaborat la peste 30 de publicații din România: Cronica, Clopotul, Convorbiri literare, Scânteia tineretului, Gazeta învățământului, Îndrumătorul Cultural etc., etc.

S-a afirmat și în învățământ unde a obținut gradele didactice, definitiv, gradul II, gradul I și apoi doctoratul în științe.

Ca și în prezent era mult mai cunoscut în afara județului .

22 dec. 1989 participant activ la eveniment, corespondențe la Radio Iași, Radio București, TVR.

5 Dec. 1990 înființează prima televiziune privată din România obținând, în 1993, Licența 001/TV. Prin realizarea grupului de presă s-a împlinit cu radio, ziar și diversifică și activitatea sa, realizând până în prezent 27 de cărți; 2 performante mondiale, 4 naționale și 19 întâietăți în județul Vaslui.

Membru al Ligii scriitorilor

Membru al U.Z.P.R.

(Meridianul, joi, 03 august 2017)

II

Am încercat în numărul de joi 3 august 2017 să subliniez simțământul de prețuire și simpatie pentru un om de aleasă valoare, care, acum, poate privi cu liniște și încredere că a reușit ceva în viață, că opera sa trebuie continuată spre binele unei întregi vieți culturale din județul Vaslui și de ce nu, pentru o mai corectă percepție a unei mari personalități a timpului de care aparținem, cu care suntem contemporani.

Chiar dacă am exagera în aprecierile noastre tot nu-i putem cuprinde multe dintre domeniile cultural-sociale, personale, și mai ales jurnalistice în care a reușit să se afirme.

DURATA ACTIVITĂȚII

A fi prezent în viața VIE a Vasluiului de la 1 martie 1970 și până astăzi adică aproape ½ secol e o PERFORMANȚĂ. În pofida inamicității pe care le-a provocat prin firea sa (activă și directă), profesorul a fost un om al Cetății prin participarea la cercuri și cenacluri literare (a condus „Mugurel 74, timp de 2 decenii), prin articolele din presa locală și națională, prin conflictele în care a intrat cu principalii conducători comuniști. A fost mereu în preajma celor mai mari ai județului care trebuiau să țină cont de personalitatea sa și de legitimațiile de presă pe care le-a avut tot timpul.

Debut jurnalistic în 1957, la „Steagul Roșu” Bacău, a colaborat la Vremea nouă, Gazeta învățământului, Clopotul (Botoșani) ș.a., ș.a. dar și la prestigioasa revistă Cronică de la Iași condusă de vestitul profesor universitar Constantin Ciopraga.

Întemeietor al Grupului de presă, intitulat inițial Studioul de televiziune și radio Vaslui, la 5 decembrie 1990, deja marchează ca existență o perioadă unică de activitate în domeniul presei, pentru că nu cunoaștem nici o altă publicație sau grup de presă cu asemenea durată de existență și absolut sigur n-a existat

în istoria județului și a țării un „grup” cu televiziune, radio, ziar și revistă proprie.

27 de ani, în istoria Vasluiului, în slujba oamenilor de pe aceste meleaguri. RECORD. Peste 60 ca ziarist. Record.

VARIETATE ȘI REALIZĂRI

A fost un împătimit educator, cu debut în învățământ pe 10 septembrie 1959, a parcurs toate gradele didactice, apoi și doctoratul în științe.

A fost apreciat ca profesor, diriginte, publicist, conducătorul cenaclurilor județene, antrenor și arbitru de fotbal, fost vicecampion național la lupte libere.

Ca inspector la Comitetul Județean de Cultură și Artă Vaslui, a cercetat fiecare colțișor al județului Vaslui; a participat la foarte numeroase Sesiuni de comunicari științifice în țară.

A colaborat și a fost apreciat de mari personalități științifice ale timpurilor Iorgu Iordan, Mihai Pop, Ov. Papadima, Adrian Fochi, Gheorghe Vrabie, Vasile Adăscăliței ș.a., ș.a. A fost recunoscut ca un folclorist de valoare națională.

Dinspre poeți și scriitori: Nechita Stănescu, Eugen Simion, Laurețiu Fulga, Marin Preda etc. iar dintre vasluieni a fost apropiat cu: Al. Angheluș, Ion Iancu Lefter, Th. Codreanu, Ion Gh.Pricop, Th. Pracsui, S. Bogdănescu, Avram D. Tudosie, Gabriela Ana Balan și foarte mulți alții, pe care i-a și promovat în calitate de jurnalist, director al M.C.R. și adevărat om de cultură.

Este autorul primului roman realizat din istoria Vasluiului cu Zăpada pe flori de cireș (în spațiul pentru iubire) – 1999, așa cum afirmă și istoricul și criticul literar Th. Pracsui.

60 de ani în presă și trei decenii în toate ramurile presei locale, și prin M.C.R, cu 27 de vol. Tipărite, acestea, pot fi merite ÎNCONTESTABILE?

Desigur, D. V. Marin are și destui detractori.

Dar, absolut sigur, este o personalitate de înalt rang cultural, unic în județul Vaslui și recunoscut în toată România.

(Meridianul, joi, 17 august 2017)

III

Nu din totdeauna, dar de o bună vreme mă uimește cu munca și realizările sale acest om care, sigur, nu este prețuit cum se cuvine: Meteahnă veche la noi, mai ales că vasluienii sunt cârtitori și nerecunoscători încă de pe vremea lui D.Cantemir.

Trebuie să scriu că între noi e o prietenie și o prețuire reciprocă, rarisimă.

La peste 8 decenii de viață știu și eu ce înseamnă valoare, ce, cine și cât a contribuit la viața mai bună a concetățenilor noștri, cine a dus faimă peste hotare și cât s-a afirmat în țară. Eu însumi am fost recunoscut și datorită muncii și talentului de jurnalist al conjuțețeanului nostru. Spre exemplu descoperirea mea, Busuioaca de Bohotin, nu știam că se vinde și în Canada iar serialul care se publică în MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC ne popularizează în 4 continente, multe capitale, sute de locuri în România. M-au onorat recenziile și popularizarea operelor mele. Primul care m-a felicitat la dobândirea titlului de Academician (al Academiei Oamenilor de știință din România) a fost acest bun prieten al meu.

Cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile, prof.dr. D.V. Marin ,a fost argint viu în duminicile trecute, ca om de presă ori lector la simpozioane. Intervenția sa la ziua comunei Duda-Epurenii - Vaslui a fost interesantă, completând pe Th. Codreanu, Th. Pracsiu, Petruș Andrei ori Ion Gh. Pricop. A mers apoi în alte două comune!

Se vede ușor că este adevărat ziarist.

Editorialele sale sunt elemente de referință! Sunt acolo informații generalizate despre problemele zilei cu destule învățăminte!

Merită urmărite!

(Meridianul, joi, 24 august 2017)

IV

M-am angajat să realizez un serial cât mai lung legat de acest om cu totul aparte cu care am șansa să fiu prieten de o jumătate de viață. Să ne înțelegem: cei care mereu vin vor avea mereu nevoie de modele, de oameni care să fi reușit ceva mai mult decât orice alt contemporan, care să amprenteze evul, măcar cu o pată de culoare, dacă nu cumva cu o realizare excepțională. Spre mândria noastră avem mulți oameni de valoare națională și mondială născuți pe aceste meleaguri (Emil Racoviță, Gheorghe Vrânceanu, Radu Miron ș.a.) dar care s-au afirmat studiind sau activând departe de aceste locuri.

Cazul lui D.V.Marin este unic pentru că acesta a ajuns de 2 ori recordmen mondial, de 6 ori național și de 26 de ori primul din județul Vaslui, activând neîntrerupt aici, lângă noi, la vederea noastră, în bătălie cu problemele locale, uneori, în dezacord cu concetățenii noștri: să realizezi interviuri cu 9 șefi de stat, 14 prim-miniștri, atâția reprezentanți ai bisericii, puzderie de parlamentari și oameni de cultură e și noroc, și capacitate, și îndrăzneală și orice mai vreți dumneavoastră. O revistă internațională ca MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, e foarte greu de realizat! De aici din Vaslui... plecând de lângă prieteni ca Ion Al. Angheluș, Ion Gheorghe Pricop, Th. Codreanu, Emil Pascal, P. Lascăr, C. Donose (aceștia sunt hușenii mei) cu Th.Pracsiu, Ion Iancu Lefter, Ion Enache, dr. Valeriu Lupu (și alți vasluieni), cu destui bârlădeni (vezi cazul Tr. Nicola) care l-au prețuit, s-a întors mereu tot aici, unde n-a trăit pe roze.

Nu e de mirare că este menționat în 11 dicționare cu personalități din jud. Vaslui, Bacău, Galați sau din țară. Este singurul vasluian în Dicționarul etnologilor români, și e menționat în 9 rubrici destinate din Istoria jurnaliștilor români din toate timpurile. Și dacă mai are vreo 27 de cărți, dacă mai conduce singurul Grup de presă din Moldova, dacă este foarte activ la cei aproape 77 de ani ai săi, membru al Ligii scriitorilor din România

și fost vicepreședinte al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, putem vorbi de un vasluian de excepție? Deschizător de drumuri în presa și media modernă, primul cu un roman de valoare în Vaslui, cel mai longeviv editorialist din țară, cu debut în jurnalism acum 60 de ani...

Nu-i sunt dator lui D.V. Marin, doctorului în științe filologice, profesorului vasluian, celui mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile, decât cu prietenie, în numele căreia semnez, Prof. dr. ing. Avram D. TUDOSIE Huși – România academician AOSR.

(Meridianul, joi, 7 septembrie 2017)

V

Aș intitula notele următoare „Marin – jurnalistul” dar e mult prea puțin față de valoarea celui mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile, pentru că nu prea devreme în timp va putea fi egalat: durată, consistență, realizări de excepție.

21 de ani, în scris, adică 21 de ani de când apare ziarul de față. Nu scriam prea mult la ziarul Meridianul... fiind preocupat de lucrările mele, de cercetări, de BBH (Busuioaca de Bohotin). Prietenul meu, D.V. Marin se miră și astăzi de ce n-am luat patima băuturii, ca oenolog reputat ce sunt...

Pe 26 sept. 1996, a apărut primul nr. al ziarului în grupul de presă cu editorialist același ca la TVV și Unison. Să spun drept credeam că este un moff!

Anii, 21, au demonstrat că era nevoie de acest ziar, mai ales pagina lui culturală unde au semnat mari personalități ale națiunii române, mulți din Diaspora, foarte mulți din județ. Era manualul de pe banca învățăcelului, pentru că tot ce a rezultat ziarist vasluian a trecut pe aici. Toate realizările județului au fost consemnate aici; toate sau multe dintre mărturiile despre activitatea prof. Marin, vicepreședinte al UZPR, membru al Ligii scriitorilor, sunt aici.

Pe masa noastră se află o publicație longevivă.

În mâna noastră poate fi mărturia scrisă și semnată, pentru că cea auzită sau văzută au dispărut.

Chiar dacă ne așteaptă computerul – stăpân, poate ce s-a realizat în aceste două decenii va interesa pe „cei care mereu vin” (cum zice profesorul) pentru că dovada scrisă rămâne.

Rămânem și noi ca reprezentanți ai mediului vasluian, în momentul istoric dintre două secole și două milenii, oameni de merit ai unui timp, subliniez, imposibil de repetat.

Prin întreaga și variata sa activitate D.V. Marin rămâne unic.

(Meridianul, joi, 21 septembrie 2017)

VI

EDITORIALISTUL. Ar fi cazul să amintim că Tvv s-a înființat pe 5 decembrie 1990, când s-a hotărât să se pornească la drum, că prima emisiune a fost pe 24 dec. 1990, că de la bun început și până astăzi la mersul acestei unități media a vegheat un om întreprinzător și competent. Alergătura prin Europa și prin lume, ca să nu mai vorbim din România, n-a dus cumva, la absența editorialelor ca modalitate de purtător de cuvânt și de ideologie a cuiva, deci orientarea în câmpul audio-vizual.

Ziarul Meridianul a împlinit zilele acestea 21 de ani (înf. 26 sept.1996), dar în nici un număr n-a lipsit EDITORIALUL ca modalitate de comunicare a esențialului din viața de zi cu zi a comunității, ca posibilitate de comunicare a gândurilor și atitudinilor unui ziar și a unui jurnalist. Poate și pentru orientarea oamenilor în legătură cu problemele zilei. Și, dacă ne gândim la rubrica deosebit de urmărită „minutul de frumusețe” apreciată și comentată îndelung atunci când ora exactă se dădea la Vaslui, pentru vasluienii din tot județul, dacă ne ducem cu gândul la vestitele relatări de prin multe colțuri ale lumii, ne închipuim că a existat întotdeauna o grijă pentru astfel de emblemă a ziarului.

Se împlinesc peste 3 luni niște ani de la apariția TVV.

Profesorul împlinește și el o vârstă, noi împlinim... visuri la diferite vârste. După primirea mea în Academia Oamenilor de Știință din România, m-am gândit că unul dintre cei mai îndreptățiți să fie admis acolo este acest concetățean al nostru care deja mai este membru al Uniunii Ziariștilor din România, membru al Ligii scriitorilor din România. Și mai este menționat în 11 dicționare de personalități din jud. Vaslui, Bacău, Galați, și mai este Cetățean de onoare în comune din aceste județe. Pentru noi a fost și este un promotor local cu rezultate deosebite. Pentru cel mai longeviv EDITORIALIST din Țara Românească, respectul nostru.

(Meridianul, joi, 05 octombrie 2017)

VII

Seria de articole din ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău este foarte potrivită pentru a arăta lumii o figură contemporană luminoasă care, vorba președintelui țării, Emil Constantinescu, a avut și are harul de a face. Chiar în aceste zile datorită insistențelor și capacității prof.dr. Marin a ieșit de sub tipar nr.11 al Revistei de suprafață globală MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC.

Nu pot fi decât de acord cu acest recordmen al jurnalismului românesc și să constat că doar după cele 11 numere se înregistrează un număr record de colaboratori, 359, cifră care pare de domeniul incredibilului pentru județul Vaslui, cu săracii, prăpădiții și răuvoitorii lui. Din ce știu, până acum el n-a primit nici cel mai mărunț sprijin financiar. Presa locală n-a făcut absolut nici o remarcă sau evidențiere, deși revista le-a fost trimisă și tipografic și pe email, ceea ce denotă lipsa de cultură și obiectivitate a acestor conducători, care, chipurile, ar fi interesați și de cultură. Aici e vorba de cultură adevărată care se realizează sub ochii lor. Dacă ar fi vorba de bălăcărit, ei ar fi primii.

M-am gândit ce-l tot mână pe profesorul vasluian să realizeze acest fapt unic de cultură... Bani nu aduce, eforturi personale cât încape, nesomn și griji la greu, ba, mai trebuie să scrie și el câte ceva, că prietenul meu are mereu ceva de spus, după cum se vede și în ziar. Mă bucur că el poate, știe și vrea spre cinstirea acestor oameni subjuțați de prea multe griji.

Zilele trecute mi-a luat un interviu mie și directoarei Marinela Vasilescu în Ferma didactică viticolă de la Huși, dorind să popularizeze rodul viei și vinului de la noi. A zis că sunt o enciclopedie vie. Desigur că-i mulțumesc, dar eu subliniez disponibilitățile (de toate felurile) omului cu o așa putere de muncă remarcată de Ben Todică din Australia, Georg Barth din Germania, de Vasile Filip-Canada și de mari personalități românești. Oare, ce-l tot mână spre astfel de realizări pe concetățeanul nostru?

MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC nu poate fi decât o altă dovadă extrem de valoroasă a unei personalități cu destin cultural unic în județul Vaslui, despre care sunt tare bucuros să scriu.

(Meridianul, joi, 19 octombrie 2017)

VIII

Nu-mi dau seama cât poate alerga acest domn, pentru că număr de număr ține ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, face înregistrări video pentru TVV.ro, mai scrie câte ceva, manageriază societatea, corectează M.C.R.

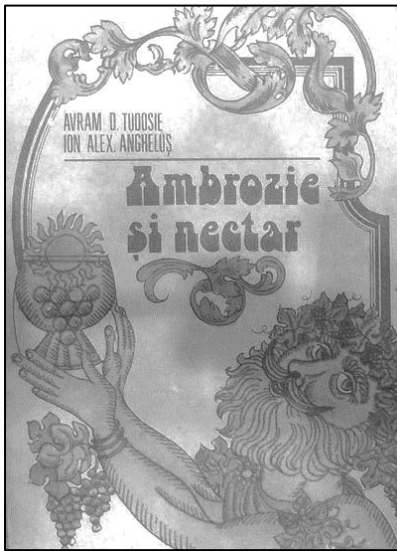
Duminică, a stabilit un alt record generat până la urmă de munca sa de o viață: a participat, înregistrat și scris despre o a treia întronizare, adică a noului Episcop de Huși, P.S. Ignatie Mureșanul. Chiar că a fost un ales privilegiu oferit de soarta muncitorului cu condeiu! Gândiți-vă câți în decursul istoriei au putut, câți au reușit să participe și să scrie despre asemenea evenimente spirituale cu tot felul de conotații în viața unei

comunități cu 5 protopopiate și cu o jumătate de milion de locuitori. Ziarul său e mărturie pentru acum și peste timp că nimic important în viața județului Vaslui și chiar din Moldova n-a trecut fără să fie filtrat de simțul său de observație.

Am știut că a fost apropiat de P.S.Ioachim care îl ținea la dreapta lângă iconostas, pe care-l frecventa, ale cărui pastorale i le publica. N-am știut de apropierea de episcopul Corneliu pentru că în ultima perioadă erau mai reci. Am știut de interviurile sale cu Papa, cu P.F. Teoctist și Daniel, se mândrea cu cele realizate cu I.P.S.Teofan, Streza și mai ales cu Cassian al Americii de Nord. Acum, sigur, e de adăugat P.S. Ignatie, pentru că un cuvânt al prof. dr. Marin are mare greutate, și, pentru că știe ce să întrebe în numele enoriașilor.

Eu mă mândresc a fi fost în apropierea unor mari personalități ale neamului, nu ca jurnalist ci ca specialist într-ale vinului. Abia aștept acest cuvânt special al P.S.Ignatie.

(Meridianul, joi, 26 octombrie 2017)

209. BOGDAN ULMU, CU URME CLARE ÎN FESTIVAL

Un personaj tare complex căruia i-am luat un interviu și într-un colț de cofetărie din preajma Gării mari din Iași, aproape de locuința lui. Până la urmă, era de toate, mai ales un om de viață, gata să guste o glumă bună, dar mai ales vreo țuiculiță de cazan sau să se întrețină cu vreo artistă. Era un excelent causeur, un informat în teatru și orice spectacol, un regizor apreciat și ascultat, inclusiv la „Victor Ion Popa” din Bârlad unde a pus în scenă multe spectacole.

Chiar îi plăcea să fie în juri, scria pozitiv și spumos despre spectacolele la care asista, era un preferat al teatrelor. Orice discuție cu el în televiziunea Vaslui se încheia cu poante la care își avea rol de participant (una era cu puricele în sala de teatru). Scriitor, comentator cu harul scrisului și analizei, încuraja puternic mișcarea artistică de amatori.

La FNUCT era nu numai oaspete de onoare, membru al juriilor ci și pălmaș la instruirea câtorva formații.

Universitarul era de o mare corectitudine și loialitate. Mă provoca de regulă cam așa: mă, tu ești mai mare cu zece ani și o zi ca mine, dar eu sunt universitar și tu nici nu visezi”. Spectacolul verbal pe care-l crea discuția noastră m-a determinat să dau multe reluări ale interviurilor, ca model de cultură autentică.

**Din cartea
Festival semicentener: 50 pentru 50(!) F.N.U.C.T.
Editura PIM, Iași, 2020, 332 p.**

210.PETRU URSACHE, universitar doctor... și etnolog

N-aș zice că era un tip emblematic în universitatea ieșeană, era mai întotdeauna în răcă atroce cu prof. dr. Vasile Adăscăliței, era mereu cu catedra de folclor în aer (nu erau ore), s-a repezit și în estetică, la mare ambiție și-a dat doctoratul. Ne-a uimit pe toți când s-a căsătorit cu colega noastră de grupă Magda, o capacitate de mare rang artistic (a reușit scrieri antologice). Nu m-a avut ca student.

Petru Ursache a aflat că-mi pregătesc doctoratul, drept care au urmat ani buni de comunicare în folosul amândurora, el având teza de doctorat legată de prima revistă românească de folclor, ȘEZĂTOAREA, scoasă de avocatul Artur Gorovei, din Fălticeni.

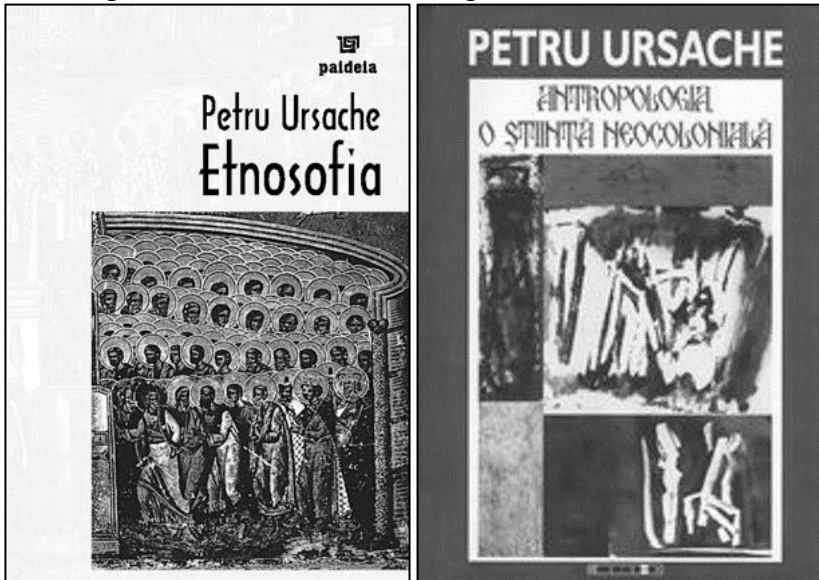
A existat o polemică în presa literară legată de afirmațiile mele că cea mai importantă revistă de folclor din toate timpurile a fost revista bârlădeană ION CREANGĂ, scoasă de ofițerul folclorist Tudor Pamfile, el afirmând eronat că acesta din urmă i-ar fi subminat autoritatea lui Gorovei și că prin cei 29 de ani de apariție cu foarte mari pauze, cu nerealizări evidente, datorită numai lui Gorovei – îi nedreptăța pe Mihai Lupescu și Alexandru Vasiliu Tătăruși, cei mai de seamă sprijinitori, colaboratori, folcloriști ai timpului – și mai ales pe Pamfile care l-a depășit repede și mult pe avocat, iar prin rigoare, varietate, 276 de colaboratori, a impus-o în atenția Academiei și mai ale străinătății. Discuție lungă după foarte lungi discuții între patru ochi, cu scrisori nici pe departe de complezență.

S-a purtat absolut corect și prietenește, deși asupra câtorva chestiuni etno-folclorice și de încadrare în folcloristica romantică de sorginte hasdeiană a generației pamfiliene, n-am căzut vreodată de acord.

Drept care l-am propus Universității București să facă parte din Comisia pentru acordarea Doctoratului meu, după uzanțele vremii, alcătuită din 5, dintre care unul la propunerea mea.

Fără a fi informat ce este în interiorul corpului didactic al U.A.I.C. am avut întotdeauna prin el certitudinea prețurii câtorva dintre ei (C. Ciopraga era mare autoritate, V. Adăscăliței, prodecanul Gavril Istrate și alții), (și) datorită prof.univ.dr. Petru Ursache, care m-a vizitat la Vaslui, cu care am stabilit o direcție comună de cercetare a folclorului contemporan (nouă, contemporan). În multe articole ale sale vorbește de realitatea culturală vasluiană.

N-a dobândit simpatia multor vasluieni care nici n-au prea scris despre el. Era un om de toată isprava.

211. CORNELIA URSU

*„Bârlădeancă în suflet, ieșeancă în cuget, doctor în știință în viață, om de cultură în Agora”
(D.V.M.)*

Cornelia Ursu s-a născut pe data de 10 septembrie 1961, în Bârlad, județul Vaslui. Absolventă a Facultății de Medicină Generală (Medicină Militară) a Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, a urcat treptele gradelor și funcțiilor ca medic militar, dar și cele profesionale ca oto-rinolaringolog la Spitalul Clinic Militar de Urgență „Jacob Czihaç” din Iași. A urmat mai multe cursuri de specialitate în România, Franța, Germania și a lucrat ca medic intern în ENT Department la General Hospital of Salzburg, Austria. A obținut titlul de doctor în oto-neurochirurgie cu teza de doctorat „Paraliziile nervului facial intra-temporale și a frigore. Contribuții la dezvoltarea metodelor de diagnostic și tratament” la Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași.

În paralel a urmat și o carieră didactică la Universitatea „Apollonia” din Iași unde este conferențiar universitar doctor și Decan al Facultății de Medicină Dentară. Este autor și coautor a numeroase articole științifice publicate în reviste de specialitate, cărți, monografii, dar și al unui brevet de invenție medaliat cu argint la Expoziția internațională de invenții, cercetare științifică și tehnologii noi, „Inventika”, București.

I s-a conferit Ordinul „Meritul Militar clasa a III-a” și a fost prezentată în „Who’s who in Romania Medical”. După

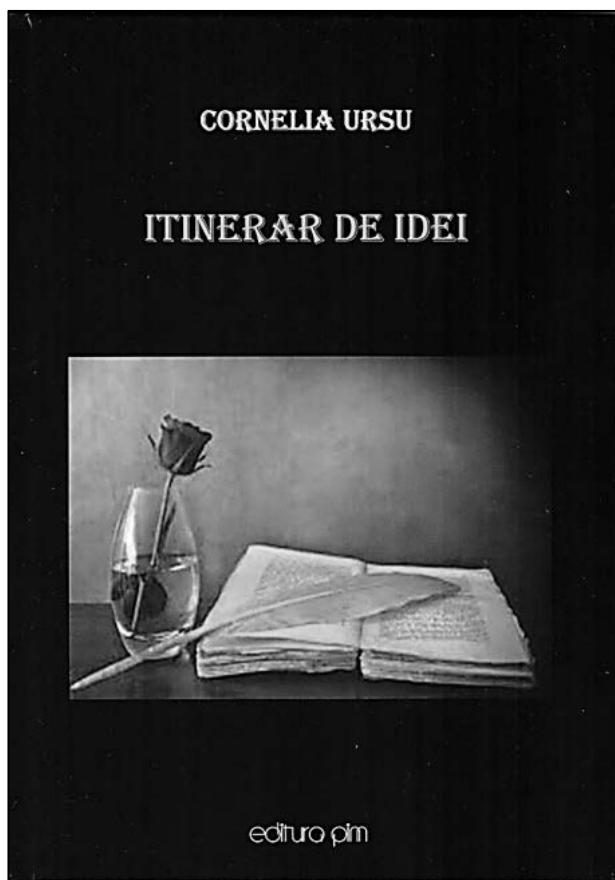
încheierea activității medicale militare a urmat și a doua specialitate, cea de Alergologie și Imunologie Clinică.

Este membru senior al Asociației Literare Păstorel Iași;
Membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România;
În domeniul editorial literar are două apariții:

Prin țara unde soarele apune în mare, Editura Pim, Iași, 2016.

Paradigma unui țărm mediteranean – Consemnări și imagini estivale, Editura Pim, Iași, 2016.

Itinerar de Idei, Editura PIM, Iași, 2019

212. MIRCEA VARVARA, profesor-exemplu

Toți am fost copii, toți am muncit cât și pe unde am reușit, mai toți avem familia noastră, viața noastră. Ca unelte ale timpului ne străduim să facem ceva pe lumea asta, nu numai umbră pământului.

Cred că prof. univ. dr. Mircea Varvara a adăugat ceva în plus vieții sale: rigoarea. Ba, și un surplus de interes pentru disciplina științifică „înnobilantă”, creatoare de liniște în viața de după muncă.

A fost și pentru noi cei care l-am cunoscut o pildă de dăruire și competență chiar începând de la Podu Turcului, unde mie mi-a fost profesor și diriginte. Colaborarea și comunicarea, să-i zic, „afectiv-științifică” a fost ambilor folositoare... pentru... a intra în Legenda valorilor de pe Valea Zeletinului.

APRECIERI DESPRE OMUL MULTIDIMENSIONAL, MARIN DUMITRU

Mă numesc Mircea Varvara. Sunt profesor universitar doctor, pensionar, emerit la Facultatea de Biologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași. Sunt adeptul concepției filozofice, holiste despre lume și viață. Legile fizice sunt aceleași și acționează în tot Universul cunoscut, format din cele 450 de Galaxii în care se include și Calea Lactee, iar noi trăim la marginea ei, în Sistemul Solar, pe Planeta noastră albastră, Pământul, Terra, la 150 milioane kilometri depărtare

de steaua noastră, de Soare care răsare în fiecare dimineață, izvorul de lumină și energie.

Ce scriu în continuare este efectul unei cauze, venită din exterior, de la elevul meu din anul școlar 1957 - 1958, astăzi, 2016, omul cu foarte multe realizări, multidimensionale, Marin Dumitru. Toți factorii acționează, influențează, dar marile spirite ale umanității prin știință, tehnică, înțelegere și folosirea ei au adus Umanitatea unde este în prezent. Ai computerul în față, deschizi Skype-ul, privești la ecranul său, vezi și vorbești cu cei pe care-i cunoști, la mii de kilometri distanță, în America sau Australia. Tot computerul păstrează, în cuvinte și imagini, tot ce a realizat o persoană spre luare aminte. Pentru mine, computerul a fost izvorul de lumină, pentru ca efectul meu să se conjuge cu cauza, care a plecat de la Vaslui.

Există o ierarhizare, oare ce-i mai important, mai prețios în devenirea, în realizările sale? Toate! Aș menționa doar unele, totuși, resursele ereditare, educația cu toate componentele sale, contextul social, curajul, și încă o dată, curajul și apoi dorința și puțința de mai bine.

Eu sunt, cine sunt! Celebra formule! Când spun eu sunt, mă văd și mă aud oamenii. Dar cine sunt, rămâne ascuns în interiorul meu, adică în regele organelor, creierul, care conține acumulările care se vor exterioriza, așteptând de a fi exprimate, observate, evidențiate.

Îmi imaginez că nu a fost ușor deloc de a intervieva nouă Șefi de State, conducători în vârful piramidei intelectuale, sociale, din țările respective: România, Moldova, Franța etc.: ce întrebi, ce răspunde interlocutorul în continuitate pe plan individual și interindividual.

Domnul Profesor Dr. Marin Dumitru, Director de Televiziune și cu alte funcții (inspector, îndrumător în societate, scriitor, publicist, reporter, sintetizator de articole, etc., ca de exemplu, „Giurgioana - Bacău, Sat - Biserică -Oameni” (2011), și una foarte importantă prin cei ce au vorbit, „Ceașescu - Băsescu, Mitterand - Snegur - Iliescu, Lucinski -Constantinescu -

Regele Mihai I, Evocări de reporter” (2014). Dânsul a avut prilejul și fericirea de a colecta multe substantive, verbe și adjective de apreciere de la academicieni, profesori universitari, profesori în învățământul preuniversitar, directori, ziariști, colegi, prieteni, săteni etc., un mare buchet de mulțumiri și bucurii spre altitudinea de 70 de ani și în continuare.

Există cauze oriunde și oricând! Noi vedem, înțelegem și explicăm, facem anticipări în baza inteligenței și acumulărilor din interiorul nostru. Un academician în anii studenției mele, dorind să-l particularizeze pe cel ce a observat, înțeles și formulat Legea gravitației universale, s-a întrebat: Câți n-au văzut căzând un măr!

Am citit de două ori sinteza de pe Internet, postată de Dl. Marin Dumitru. La sfârșitul primei lecturi am acumulat multe emoții. Am citit a doua oară, mi-am făcut notări. Am redactat textul.

Concluzia acestor rânduri se bazează pe ceea ce am citit, am revărsat lumină în Învățământul superior, am o vârstă, am acumulări, am putere de comparație și exprim o părere personală, responsabilă. Omul, patriotul, profesorul, Directorul, reporterul, întreprinzătorul, Marin Dumitru etc. prin tot ceea ce a realizat până acum, atât de divers, s-a îndepărtat treptat de obișnuit și s-a apropiat de excepțional și nu știu cât... de genial?!

Cu sincere felicitări și admirație!

***Iași, 29-31 martie, 2016,
prof.univ.dr. MIRCEA VARVARA***

**(75 - D.V. Marin - Volum aniversar
Editura PIM Iași, 2016)**

213. LUCIAN VASILIU, personalitate complexă, dar nu prea și pentru județul Vaslui

NĂSCUT LA PUIEȘTI PE 8 IANUARIE 1954.

Este un important scriitor român, poet stabilit la Iași, intrat în atmosfera culturală a cunoscutei urbe moldovene, desfășoară o importantă activitate social-culturală acolo.

Este și motivul pentru care în cărțile anterioare consacrate culturii vasluiene nu l-am inclus, deși este printre primii care recenzează apreciativ volumul nostru din 2006, **TVV-15 în explozia cultural-informațională din județul Vaslui**, 556 pag. E un ieșenizat complet (era să scriu până în măduva oaselor), mult prea antrenat în proiectele sale să mai și calce prin județ.

După liceul absolvit la Bârlad, Facultate la Iași, slujbe de mare responsabilitate în Iași, membru al USR, din 1990 coordonează Muzeul Literaturii Române din Iași, conduce o revistă literară, Scriptor, a avut și are funcții în cadrul filialei ieșene a USR și numai.

Bibliografie impresionantă ca poet (numai până în anul 2000... 11 volume tipărite), traducător (peste 15 cărți), multiple referințe critice, de altfel pe măsura impresionantei sale prezențe în fenomen, numeroase premii și distincții.

Ca fiind de pe aceste plaiuri, alături de Felix Aderca și Gheorghe Cucu, toți din Puiesti, îl considerăm reprezentativ pentru tot arealul cultural. E un exemplu tipic pentru ceea ce am numit migrația creierelor din mediul rural către urban și ne bucurăm că nu a părăsit România.

Deși activitatea sa este aproape în totalitate în perimetrul ieșean, fie și pentru rarele vizite prin județ (noi l-am intervievat

sau înregistrat în varii locuri și manifestări) îl considerăm cu ceva contribuții la cultura județului Vaslui.

Pe Wikipedia are una dintre cele mai stufoase și detaliate prezentări din câte se pot vedea, în arhiva noastră sunt 4-5 înregistrări TV. Cel puțin știm și afirmăm că e un batailleur de seamă în lupta pentru limba română, publicat și în M.C.R., un creator și un om demn de toată admirația și prețuirea.

LUMINAȚI-VĂ FAȚA: IMAGINE, SUNET, CARTE

Stau și mă întreb, câteodată, drăgăliță, Doamne, cum ar procedat hâtrul Ion Creangă în anul de grație 1990, dacă ar fi avut posibilitatea să deschidă o „afacere”, respectiv un post de televiziune, la Târgu Neamț sau aiurea...

În „Junimea” maioreșcian-ieșeană, atunci când se discutau textele apte pentru a fi publicate în revista „Convorbiri literare”, năstrușnicul Vasile Pogor (gazda) se oprea la paginile mai deochiate și-i întreba pe comilitoni: „Dar duduca de la Vaslui ce va zice?”...

*Consemnez, relativ târziu, o carte specială, rară: **TVV - 15 în explozia cultural-informațională din județul Vaslui.** Autorul ei este prof.dr. Dumitru V. Marin, fondator (în decembrie 1990), martor și actant al studioului de televiziune Vaslui, dascăl cunoscut și în ipostază de condeier (între altele, monografia despre Liceul centenar „Mihail Kogălniceanu”, precum și scrierile dedicate folcloristului antebelic Tudor Pamfile).*

Masivul volum cuprinde documente, fotografii, reacții (de toate felurile, de la președinții României la texte diverse, publicate în presa locală), cu gândul, explicit, de a lumina temeinic, un timp, o instituție nouă în era informațională, atât de discutată și de disputată, dar atât de utilă în demersul ei mai puțin

conjunctural (chiar dacă se află într-un fel de competiție cu telefonul mobil, internetul și sfânta carte)...

Dumitru V. Marin constată că orașul Huși „n-a ieșit în evidență de pe vremea lui Dimitrie Cantemir“, Bârladul a excelat la începutul secolului al XX-lea „prin acea mișcare literară și culturală menită să se integreze în evoluția națională“, iar Vasluiul „zvâcnește puternic, impunându-se atenției prin mari realizări“. Astfel, triumghiul TVV - UNISON Radio (Vaslui și Bârlad) – publicația MERIDIANUL sunt, incontestabil, un reper în sensul mass-media ca „amvon“.

Repere ar fi (situate pe alte paliere) și reușitele regizorului Cornel Porumboiu, evoluția unor voci scriitoricești precum Teodor Pracsiu, Ioan Baban, Corneliu Bichineț, Adina Huiban, Daniel Dragomirescu, dar și, să zicem, mișcarea fotbalistică a „plăieșilor“ lui Dorinel Munteanu... Toate acestea exprimate într-un spațiu creștin prin excelență, revitalizat de Episcopia Hușilor (unde tatăl meu a fost seminarist, în anii 20 ai secolului trecut), episcopie care cuprinde 5 protopopiate (Vaslui, Bârlad, Huși, Negrești și Fălciu).

Cu toată sărăcia ținuturilor ștefaniene, susține autorul (încisiv și bine argumentat), județul și municipiul Vaslui „sunt astăzi și altceva decât locuri unde nu se întâmplă nimic“. Inclusiv, adaugă profesorul, un fost deputat de Vaslui este acum președintele țării...

Prin alcătuitoarea ei vrednic, monografia a apelat la varii tipuri de documente, pentru a lumina cât mai bine întregul travaliu: mesaje de sărbătoare (Ion Iliescu, Emil Constantinescu, Nicolae Văcăroiu etc.), un scurt istoric al Vasluiului (monumente, biserici, școli etc.), acte constitutive privind „Comitetul pentru radio și televiziune locală“, fragmente din emisiuni, bilanțuri contabile, autografe pe cărți, impresii din Londra, interviuri, anchete, polemici cu asociații („Bine, domnilor colegi, să presupunem că după o filmare cineva a dat o friptură. 500 de lei. E afacere?“), turism ecumenic, personalități

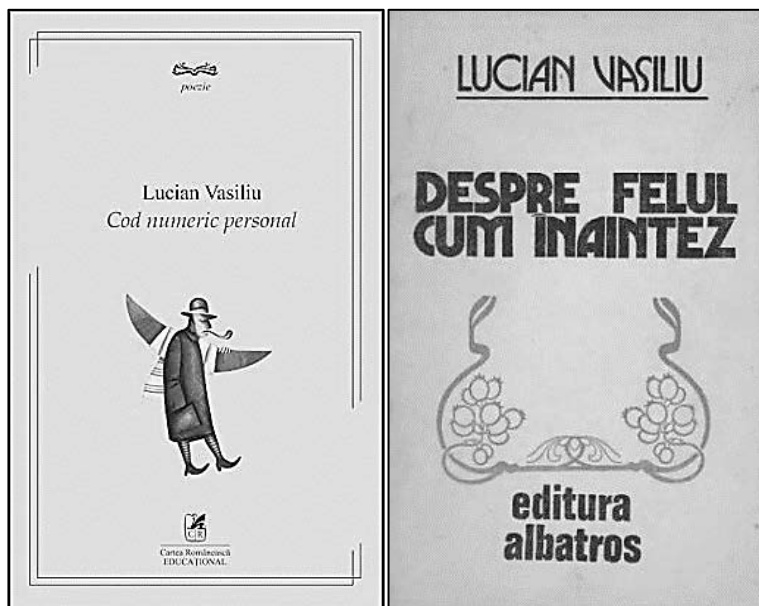
invitate (de la Mircea Snegur la Jonathan Scheele și gimnasta Andreea Răducan)....

Dincolo de inevitabila factologie discursivă, volumul dă seama, cu asupra de măsură, despre un substanțial efort, despre o fertilă „punere în pagină” a Vasluiului (cu oamenii și problemele lor), purtând semnătura lui Dumitru V. Marin, personalitate sobră, pasionată, inspirată.

*Distinse Domn, Dumitru V. Marin,
„În sfârșit, m-a învrednicit bunul Dumnezeu și am consemnat CARTEA, în ziarul „Lumina”, cotidian de inspirație creștină (proiectul, vechi, al actualului Patriarh al României)”*

Cordial, Lucian Vasiliu, marți, 11 decembrie 2007

**Din cartea
Meridianul (Vaslui-Bârlad) axă cultural informațională
Editura Pim, Iași, 2009, 416 p.**

214. NICOLAE VĂCĂROIU, prim -ministru, la Vaslui, drept, cam ciudat lucru...

Economistul Nicolae Văcăroiu a fost promovat de Ion Iliescu și era omul său de încredere. Un excelent specialist, deși au fost valuri peste valuri inflaționiste, mulțime de probleme interne și externe, marile sincope ale tranziției. Când a intrat pe holurile Prefecturii și a aflat că există televiziune la Vaslui, și, mai ales s-a trezit și cu microfonul în față, a făcut cea mai sugestivă figură pe care am văzut-o vreodată. Fotografia de atunci e o dovadă, interviul realizat rămas pe una dintre cele 3000 de casete altă dovadă. S-a angajat să sprijine județul Vaslui.

Oficial s-a declarat pentru Unificarea cu Republica Moldova, dar cum nici Iliescu nici Mircea Snegur (să ajung doar președinte de județ ca Enache?) nu voiau, n-a avut ce face. A rezistat destul la tot felul de critici și atacuri în presă până și-a găsit un post mult mai liniștit, tot bine plătit. Practic a dispărut din politică.

Dar a fost un Prim ministru... performant și comunicativ cu presa. L-am evocat, nu pentru că a fost Prim-ministru (țuica „săniuță”) ci pentru ceea ce a realizat într-o funcție așa de expusă.

215. MIOARA VELICU, din Bârlad, plecată

Pentru cine nu știe destul elemente din biografia reputei

interprete de muzică populară, încă destul de prezentă și la această vârstă (n. 1944) „sejurul” la Ansamblul „Trandafir de la Moldova” condus atunci de Nicolae Balan a fost cu destule peripeții dar, și eforturile foarte mari de a se impune pe plan național, și asta s-a întâmplat prin trecerea sa în Ansamblul armatei „Ciocârlia”.

Între 1970 -1974 am fost inspector la Comitetul de Cultură și Artă a județului Vaslui, și, printre altele, mi-a fost trasată sarcina organizării unor spectacole la Movila lui Burcel, la Deleni – Bulboaca, la Berezeni, Dragomirești etc.

În aer liber sunt niște cerințe speciale, legate de prezența mulțimii, mijloacele de sonorizare, decorarea scenei și ... volumul artiștilor (adică să aibă putere în plămâni). Prin ordinul președintelui, de la Bârlad am chemat două cântărețe, atunci fără faimă, printre care și Mioara Velicu, nu prea agreată datorită timbrului său vocal specific (astăzi). Mai erau și probleme de disciplină, fetele fiind foarte tinere...

Lângă pădurea de la Bulboaca și la șosea au venit aproximativ 5000 de oameni, era spectacol organizat acolo pentru a marca intrarea Diviziei „Tudor Vladimirescu” în luptele împotriva nemților (1943), era , cred, primul spectacol cultural – patriotic organizat de instituția noastră. A fost prima mea „regie”

după spectacolele date cu elevii, ca director, la Măcărești-Iași, și la fazele regionale, repet, cam 5000 de oameni cărora le-am vorbit liber și tare răcnit să mă audă.

Ajutorul principal a venit atunci de la vestita fanfară de la Valea Mare (com Ivănești, nu mai există, astăzi), de la intervențiile teatrale ale lui Emil Pascal de la Huși și... de la Mioara Velicu. I-a cucerit pe toți, deși credeam că lumea o va fluiera. Dirijorul Nicolae Balan, încântat de reușită a felicitat-o, și între ei s-a legat o iubire neobișnuită..

I-am urmărit sporadic activitatea, nici cu „Ciocârlia” nu prea venea la Vaslui. Doar în 1970 a evoluat întreg ansamblul pe stadion și (le-)am luat autografe Mariei Butaciu, Ion Cristoreanu, Angela Moldovan (cam ea era cea mai...) despre care am și scris.

După înființarea TVV, Studioul de televiziune Vaslui, având nevoie de interpreți care de care mai valoroși și...gratuit, am solicitat-o de multe ori pe doamna Mioara, pe care am ascultat-o și la nunți și la aniversarea TVV în centru municipiului, cu peste 25000 de oameni în piață. Nici aici n-a lipsit Mioara care a participat mai apoi și la Gala Ziariștilor organizată de noi la Casa de Cultură Vaslui.

Noi am considerat-o întotdeauna de a noastră, interpreta s-a considerat de a noastră , în toate interviurile pe care le-am realizat cu ea.

Sutele de melodii interpretate de această mesageră a cântecului popular românesc în toată lumea i-au adus o foarte binemeritată autoritate în această generație de aur. Județul Vaslui se va mândri întotdeauna cu Mioara Velicu.

În afară de Mioara Velicu mulți alți interpreți de valoare națională au „intrat” în obiectivul aparatului de filmat al TVV: Maria Ciobanu, Petrică Mățu Stoian, Maria Dragomiroiu, Benone Sinulescu, Margareta Clipa, Sofia Vicoveanca, Laura Lavric, Daniela Condurache, Gheorghe Turda, Florica Bradu, Florica Duma, Sava Negrean Brudașcu, foarte mulți tineri, etc., etc.

Am fost printre spectatorii Mariei Tănase într-un concert la Iași, cu puțin înainte de moartea acesteia și am făcut parte

dintre membrii juriului din cadrul Festivalului de folclor „Maria Tănase” de la Craiova, în două ediții, cooptat de organizatorul Florea Firan ,la sugestia prof. dr. docent Mihai Pop.

Am avut ceva notorietate între specialiști, fapt care m-a ajutat în autoritatea mea de inspector, și apoi de director al televiziunii vasluiene.

Am considerat că reușitele interpretative ale cântăreței de muzică populară Mioara Velicu rămân elemente de referință pentru autenticitate și expresivitate.

216. GRIGORE VIERU, tot poet național

Pentru eroismul său, pentru că nu și-a vândut neamul după atâta promovare în toată Uniunea Sovietică, pe care a parcurs-o de-a lungul și de-a latul ca mare poet ce era, dus mereu să demonstreze libertatea creației în Rusia comunistă, omul pîrpiriu și costeliv avea în constituția sa snaga strămoșească, ambiția de a fi român și slujitorul limbii române („m-am născut în limba română”). De multe ori am susținut aceeași idee împreună: există doar limba română...

Filmările de la manifestările comune româno-moldovene sălășluiesc în cele vreo 3000 de casete video, încă în arhiva personală.

UMBRA CARE VEGHEAZĂ: GRIGORE VIERU SAU JERTFĂ PENTRU EMINESCU, LIMBA ȘI POPORUL ROMÂN

Eram în clasa a V-a, în 1953, când a murit I. V. Stalin conducătorul popoarelor. Jurnalele cinematografelor (nu exista televiziune) erau pline de înlăcrimații de toate vârstele, din toate popoarele care făceau cozi de km să-și exprime durerea pentru dispariția generalisimului care ne-a trunchiat ȚARA și ne-a pus sub talpa comunismului. Destul de târziu am aflat adevărul.

Imagini durabile pentru un copil, confruntate adesea cu realitățile din Uniunea Sovietică sau de la noi... din viață și literatură.

În 1984 am organizat o excursie la Chișinău și am dormit cu 40 de copii la Cărpineni, eu și familia la prof. Ion Iachim la care se afla în vizită Gr. Vieru. Ambii erau foarte bucuroși că într-o cărțulie pentru copii strecuraseră TRICOLORUL ROMÂNESC și că lirica lui Grigore „Izvorul și clipa” era bine primită la București, ca și filmul muzical „Maria Mirabela”. Ne-am întâlnit mai apoi pe diverse „paliere sociale” cu o zgomotoasă revedere și cu Nicolae Dabija la proclamarea independenței Moldovei unde subsemnatul i-a luat primul interviu (înaintea BBC) lui Mircea Snegur iar apoi când pe estrada din centru stăteau colaboratorii TVV.

GRIGORE VIERU era un tip plăpând, cam străin de lume dar mereu arătat mulțimii pentru valoarea sa: POETUL cel dintâi al Moldovei în renaștere, și promotor al limbii române unice... Avea darul de a fi printre marii prieteni chiar din prima clipă. A avut, cred, printre cei mai statornici prieteni pe Adrian Păunescu, Theodor Codreanu (Huși), academicianul M. Cimpoi și a fost imediat „naturalizat” la Uniunea Scriitorilor Români sau la Academie.

Omul, oarecum neajutorat, nu impresiona până nu citea ceva. Ca și lui Nichita Stănescu (am mai scris despre asta) i „se făcea loc” pentru prezență pe scena adevăratei poezii. Ca și Nichita, inspira starea de poezie.

POETUL vorbea rar și măsurat cu grija pentru metafore. Scotea efecte poetice din graiul moldovenilor de peste Prut, sărăcit de ocupația sovietică. A învățat de la Eminescu pe care l-a slujit credincios până pe 15 ianuarie 2009. „Steaua de vineri” (titlul unui volum, 1978) nu l-a mai condus decât până la accidentul de duminică. Am scris că între granițele limbii române, adică în toată lumea, alături de Eminescu vom fi reprezentați mereu și de Grigore Vieru.

Patriotul era subînțeles pentru că cita, recita, vorbea, crea și... slujea limba veche și-nțeleaptă a neamului din care se inspira. „Rădăcina de foc” (Ed. Universul, București) l-a purtat prin toată România Mare și prin destule colțuri ale lumii. Într-un interviu la Biblioteca din Huși (la 70 de ani) spunea convingător: sunt acasă și la Huși, și la Chișinău, și oriunde slujesc limba română ! Urmaș al țăranilor basarabeni, rupt de Stalin, de trup și limbă românească, poet de vocație și simțire autentică, creator de limbă alături de clasicii dinlăuntrul țării, Grigore Vieru a avut funeralii naționale în Republica Moldova tocmai pentru că a știut că „eliberatorul popoarelor” și imperiul sovietic au atentat cel mai mult la ființa noastră națională.

La moartea lui Grigore Vieru nu au fost coloane de înlăcrimați ca în 1953. Asta, pentru că plânge... LIMBA ROMÂNĂ.

**(MERIDIANUL, An XI, nr. 4 (783),
joi, 29 ianuarie 2009, editorial)**

217. NICOLAE VIZITEU, artist cu peniță și cărbune

„Cel mai de seamă caricaturist vasluian din toate timpurile, cu întârziere în afirmare națională.”
(D.V.M.)

N.3 iulie 1945.

Autor a sute de aforisme și caricaturi publicate în reviste de specialitate.

Colaborator al revistelor de umor: Urzica, Moftul român, Șopârla, Orizont, Perpetuum comic, Revista X, Pentru patrie, Meridianul Iași-Vaslui-Bacău, Meridianul Cultural Românesc, Booklook, Rebus-Flacăra, ș.a.

Prezent din 1975 la saloanele de umor – concurs din țară: Vaslui, Suceava, București, Galați, Târgu-Mureș, Târgoviște, Costinești, Brăila, Huși și din străinătate: Montreal (Canada), Gabrovo (Bulgaria), Istanbul (Turcia), Marostica, Vercelli, Ancona, Torrentino (Italia), Osten (Macedonia).

Expoziții personale:

– în cadrul Festivalului de Umor Constantin Tănase din Vaslui în anii: 1974, 1976, 1978, 1980, 1982, 1984, 1986, 1988, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014;

– Casa Tineretului și a Studenților, Iași: 1976, 1977.

Expoziții personale sponsorizate de Dr. Constantin Teodorescu:

– Galeriile de Artă „Nicolae Tonitza”, Bârlad în anii 1995, 2007.

– Casa Pogor, Iași: 1995, 2007.

Numeroase premii obținute la saloanele de Umor din țară și Premiul III pentru Literatură Satirică și Umor (aforisme) în cadrul Festivalului de Umor Constantin Tănase din Vaslui, 1998.
Nominalizat: Who's who in Romania – 2002.

Membru al Asociației Literare Păstorel, Iași.

DE ACELAȘI AUTOR:

– Viziteisme (1998);

– Black and White (2005);

– Flori de cactus (2008);

– Râsu'-Plânsu' (2010);

– Viziteisme (2012);

– Mizați pe NeVe (2015)

– Zâmbete pe... NEVE (2018)

– Născut: 3 Iulie, sat Cursești-Deal, comuna Pungești, județul Vaslui.

– Studii: Școala tehnică veterinară- Iași, Liceul Mihail Kogălniceanu-Vaslui, Școala de artă- Vaslui.

– Debut: În revistele: „Amfiteatru”- 1968 și „Urzica”- 1972.

– Colaborator la publicațiile din țară: „Urzica”, „Moftul român”, „Șopârla”, „Orizont”, „Revista X”, „Pentru patrie”, „Meridianul”, „Vremea nouă”, „Oferta”, „Perpetuum”, „Comic”, etc.

– Colaborator la publicațiile străine: „LudasMatias”- Ungaria, „Stârșel”- Bulgaria, „Eulenspiengel”- Germania, „Spilky”- Polonia, „Apropos”- Bulgaria.

– Prezent în saloanele de caricatură din țară: Vaslui, București, Costinești, Focșani, Galați, Brăila, Bacău, Gura Humorului, Deva, Slatina, Timișoara, Bistrița,-Năsăud, Petroșani, Macea- Arad, Huși, Sibiu, Târgu-Jiu, etc.

– Prezent în saloanele de caricatură din străinătate: Montreal- Canada, Gabrovo-Bulgaria, Istanbul-Turcia, Knokke-Belgia, Marostica, Vercelli, Ancona, Bordighera, Torentino-Italia, Osten-Macedonia, Zagreb- Croația, Tabriz-Iran, Krusevac-Serbia.

– Expoziții personale: Festivalul Umorului „Constantin Tănase”-Vaslui în anii 1974, 1976, 1978, 1980, 1982, 1984, 1986, 1988, 2000, 2002, 2004, etc; Casa de cultură a studenților- Iași în anii 1976 și 1977;Galeriile de artă Nicolae Ionița- Bârlad în anii 1995 și 2007; Casa Pogor- Iași- 1995; Redacția publicației „Obiectiv”-2015.

– Premii: Premiul II și III la Festivalul Umorului „Constantin Tănase” în anii 1978 și 1980; Premiul special la Festivalul umorului „C.Tănase”-1982; Premiul III la Salonul Umorului Tg.Mureș-1982 ; Trofeul „Racul” al revistei „Flacăra” la Salonul de Grafică pentru tineret, Costinești 1983; Premiul special acordat de U.J.C.A.P. Brăila 1984. Premiul special al revistei „Urzica” la Salonul Umorului „Mărul de aur”, Bistrița; Premiul special al revistei „BanatskeNovine” la Salonul Umorului, Timișoara 1986. Premiul revistei „Contemporanul” la Festivalul Umorului „C. Tănase”, Vaslui 1988. Premiul III la Salonul Umorului „Bahic”, Huși, 1992, Premiul III pentru Literatura de Satiră și umor (aforisme) la Festivalul umorului „C.Tănase”, Vaslui 1998 și altele.

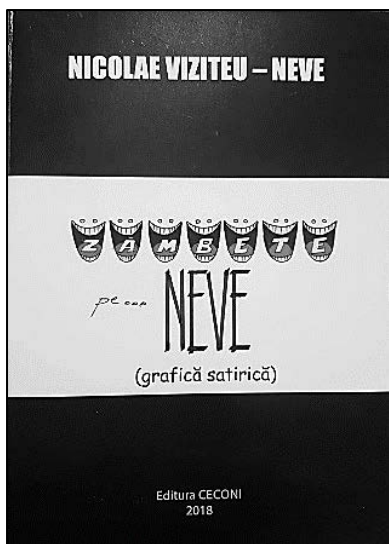
– Autor de aforisme publicate în reviste, cataloage, etc.

– Autor de cărți: „Viziteisme”-1998; „Black&White”-2005; „Flori de cactus”- 2008; „Râsu-plânsu”-2010; „Viziteisme”-2012; „Mizați pe Neve”2015

– Nominalizări: Who’s who in Romania- 2002.

IMPRESII:

„N.Viziteu (nu neViziteu!) este obsedat de multe lucruri printre care IMPARUL. Născut pe o dată impară (3.7.45) tinde, desigur, să fie fără pereche în lume (a caricaturii și aforismului).

Are șanse (nu o spun din politețe ci în cunoștință de cauză-doar m-am specializat în vernisaje viziteizate). Fiindcă e temerar, nu apelează la culori, la texte lungi și pline de poante, nu mizează pe hașuri, ori efecte de calculator. Toate acestea coincid azi cu CURAJUL artistic.

Să șpui lucruri grave doar prin linia simplă a peniței-iată un lux pe care graficienii de azi au început să nu și-l mai permită. Viziteu e un profund, obsedat de lumea de dincolo-

desigur, mai bună și mai aproape de perfecțiune decât cea care rabdă. E un diavol, în costum de popă. E filosof.”

Din prefața volumului Black&White de Dr. Bogdan ULMU)

„Acum când aparițiile sale tipografice, dar și cele de pe simeze, au trecut probele timpului, putem constata cu mare satisfacție că Nicolae Viziteu și-a consacrat în primul rând stilul, făcându-l inconfundabil. Un aspect mai puțin înțeles de către privitori însă fundamental pentru creatori .

Fiindcă privind acum desenele unor mari caricaturiști ai vremurilor trecute vom putea spune cine este autorul chiar dacă lucrarea nu ar fi semnată. Cum ai putea să nu-l recunoști în liniile desenului pe Aurel Jiguidi, Iosif Iser sau Matty Aslan. Ei bine, tot așa, în timp, tușele fine, dar tăioase ale desenelor lui Nicolae Viziteu, inclusiv gama subiectelor abordate dau desenelor sale acea personalitate ferm definită făcându-le astfel unice. Un lucru deloc ușor însă absolut necesar unui grafician.

MIHAI BATOG-BUJENIȚA

Din prefața volumului **ZĂMBETE PE NEVE**

218. ION VLĂDUȚIU, etnograful

Era Directorul adjunct al Institutului Național de folclor, din str. Nikos Belloianis nr. 25, pe care-l conducea prof.dr. docent Mihai Pop, dar nu pot spune că aveau o relație de colaborare. Vlăduțiu era un etnograf de meserie și a alcătuit primul volum de specialitate din istoria disciplinei, pe care am îndrăznit să-l critic, la a doua vizită în biroul său, fapt care l-a cam iritat: „dar, ce-ai scris (publicat) domnule să poți critica? După ce ai produs ceva, bine sau rău, să-ți permiți critica”. Eram în mână cu impozantul volum „Etnografia românească”, 1973, 507 pagini, și am văzut ceva neconform legat de plug și plugărie, i-am mărturisit cum eram la 6 ani, împingând coarnele plugului cu umărul și ...m-a luat la întrebări de documentare. De atunci am devenit prieteni, deși el prevedea a veni vremuri foarte grele pentru etnografie plecând de la Pamfile și prezicând noile tehnologii. Călătorise mult în străinătate și părea că se pricepe foarte bine.

Multe ore am stat la fructuoase discuții în biroul acesta unde avea cărți, manuscrise repartizate pentru analiză, lampă de carte și... apă. Nu fuma și n-am simțit vreodată miros de băutură deși era slab ca un țâr, energic în mișcări și foarte spontan în convorbire. Să vă spun și secretul : veneam de la o școală din Moldova, noaptea, mereu obosit și până să vorbesc direct cu Mihai Pop, îndrumătorul meu de doctorat, petreceam cu idei și informații în acest adevărat cabinet de lucru al dr. în etnografie, Ion Vlăduțiu. Nu știu de ce, niciodată nu m-a refuzat.

219. VARUJAN VOSGANIAN, armean, poet, politician înnăscut

„Nedomolitul prieten” al lui Vosganian a fost în grațiile politicianului câtă vreme i-a fost de folos, adică a servit cu acțiunea, pana și imaginea PNL din care făcea parte, pe care l-a trădat pentru facțiunea lui Tăriceanu redenumită ALDE rămasă la guvernare unde își menține o poziție privilegiată și de apropiat al lui Tăriceanu. A fost mereu orientat și...oportunist, servit magistral de inteligența înnăscută, de talentul de poet și scriitor cu mai multe volume pe baza cărora a ajuns și în conducerea Uniunii Scriitorilor din România. E un personaj de mare influență, în 2019, dar nu și de mari decizii, spre deosebire de anii când a fost Ministrul Economiei, în care calitate a poposit și în Studioul TVV, Unison Radio, Ziar Meridianul. Era și este un interlocutor excepțional.

În acești din urmă ani se dovedește un politician redutabil cu apariții apreciate în media românească.

PRIETENUL MEU CEL NEDOMOLIT

Acum douăzeci de ani politica românească arăta oarecum diferit. Știam mai bine care sunt unii și care sunt ceilalți. Între timp, din păcate, lucrurile s-au amestecat, oamenii politici s-au învălmășit, astfel încat am ajuns într-un fel de devălmășie.

Ei bine, una dintre figurile memorabile ale perioadei în care convingerile mai făceau încă parte din recuzita conștiinței politice, este Dumitru V. Marin. Așa cum se vede lumea dinspre mine, el a fost mereu de partea celor buni. Fără a cere altceva pentru sine decât mulțumirea de a fi în fotografia de grup a promoției câștigătoare.

Așa cum se întâmplăindeobște cu cei care se încăpățânează să rămână de partea celor buni, Dumitru V. Marin nu a avut prea des prilejul să fie și de partea câștigătorilor. Ceea ce, însă, nu l-a domolit și nu i-a rețezat elanul.

În acești douăzeci de ani de când ne cunoaștem, prietenul nostru a încheat prietenii și a înfruntat dușmăni, a înființat partide și a slujit alianțe, a imaginat modele, a găsit acolo unde alții se întorseseră cu mâinile goale și a căutat acolo unde alții nu credeau că ceva poate fi găsit.

E un om căruia îi place să vorbească. Multă vreme și-a făcut chiar o meserie din asta. Televiziunea sa a stat de veghe, a rodit idei, a stârnit conștiințe, a fost chiar sursă de inspirație pentru opere artistice.

Să nu-ți vină să crezi, Dumitru V. Marin a împlinit șaptezeci de ani. Să nu vă imaginați, însă, că asta îl va potoli. Așa cum nu au reușit să o facă nici deziluziile, nici trădările unora ori indiferența altora, nu va reuși să o facă nici timpul. Ne-am revăzut de curând. Avea ochii la fel de luminoși, părul la fel de rebel, gesturile la fel de nervoase. Aflați că Dumitru Marin are, în continuare proiecte de tot felul. Dacă o să-l căutați prin parcuri, plimbând nepoți ori jucând tabinet cu camarazii de-o vârstă, văînșelați. Îl veți găsi mai departe în Agora, acolo unde, într-un oraș unic în felul său și capricios cum e Vasluiul, i-a fost locul în ultimele (cinci) decenii.

Ec. Varujan Vosgianian,
scriitor, fost ministru al Economiei,
senator

(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 162)

220. ION VOVA, domnul radio (1917 - 7 IANUARIE 2011)

Regizorul de sunet al Radioteleviziunii române,

simpaticul și tăcutul inginer de sunet a pus umărul de mare specialist la mai multe ediții de festival. Totdeauna s-a situat într-un con de umbră și autoritate.

În interviurile realizate a vorbit foarte puțin despre munca lui, a reliefat merituoși, a semănat sfaturi pentru regia tehnică la noi.

„Nu sunt o conștiință, dar sunt un depozit de istorie; le-am trăit pe toate și vrând, nevrând le-am trecut prin propria conștiință!”, mărturisirea regretatului regizor Ion Vova.

Înțelepciunea celor 60 de ani în teatru și în radio (Domnul Radio) ni-l înfățișa liniștit dar cu ochi strălucitori, mânuirea unor aparate cu mare dexteritate și semnul de liniște cu degetul în sus, impunea. A fost în juriu de mai multe ori, ne-a acordat mai multe interviuri, era un conviv tăcut.

Părea neîncrezător, dar era sfântos și binevoitor.

Nu s-a sfiit de loc să ne sfătuiască pentru reușita muncii noastre în TVV, foarte impresionat de cum puteam face atât de multe lucruri cu atât de puține mijloace tehnice și umane. Totdeauna a laudat TVV și pe îndrăznețul Marin.

221. GHEORGHE VRABIE, folcloristul afectuos.

Mai întâi un gând pios pentru acest om de înaltă cultură, plecat din Bârladul provincial și ajuns un universitar stimat și apreciat, cu opere importante în Istoria Folcloristicii și cu un respect unic pentru atitudinea sa părintească față de studenți.

Prof. Dr. Gheorghe Vrabie avea o vârstă respectabilă când m-a invitat să-i onorez apartamentul din București, unde am văzut o Bibliotecă demnă de un învățat, unde am observat că avea un defect la ochi și un tremurici, dar era foarte afectuos și primitor. După

starea timpului, trăia modest și cumpătat, salariul mic de universitar fiind cheltuit pentru cercetare și studiu. Când a auzit că sunt de prin partea Bârladului m-a tratat ca pe o rudă apropiată, m-a servit cu un ceai într-o ceașcă chinezească, cu pahar de metal pe exterior, mi-a arătat o bibliotecă pe profil folcloric având rarități europene și mondiale printre tipărituri. Ar fi mare păcat ca acest tezaur să se fi pierdut, pentru că de la 1989 n-am mai ținut în vreun fel legătura cu el. Am avut un schimb lung de corespondență, mi-a dăruit cu autograf din voluminoasa sa operă „Basmul cu Soarele și fata de împărat” (București, 1974) și mi-a oferit sfaturi bune pentru teza de doctorat.

Profesorul Gheorghe Vrabie a făcut mare cinste meleagurilor bârlădene pe care le evoca adeseori, despre care a scris, unde a tot participat la manifestările culturale cele mai

diverse. Moldovenii îl căutau pentru bogata sa operă dar mai ales pentru „Bârladul cultural”, București, 1938, și pentru istoria vie pe care o reprezenta (n. 8.04.1908).

Din păcate despre moartea lui (19.07.1991) nu s-a scris mai nimic, oamenii fiind preocupați de politică și avere.

Învățăcelul care eram a învățat ceva deosebit de la el despre caracter și valoare, despre moștenire culturală și despre patriotism local și național.

222. C.D. ZELETIN: D.V. Marin... a avut cu ce...

Ar trebui multe pagini pentru a putea ilustra colaborarea

specială cu o asemenea personalitate multilaterală, cu rezultate de excepție în medicină (Academician AȘtM), literatură, viață socială. Provine dintr-o localitate pe care am măsurat-o cu pasul ca să observ că într-un patrat cu latura de circa 4 km, la Burdusaci, com Răchitoasa, s-au născut 11 mari personalități ale științei și culturii române (la Căbești 8, la Giurgioana 3, la Podu-Turcului, 5), cam în jurul casei rămase de la părinții învățatului moldovean, n. în

13 aprilie 1935.

Chiar de n-ar fi fost avantajul meseriei de jurnalist, cu C.D. Zeletin se împăca toată lumea, îl respecta toată lumea pentru erudiția lui, îl prețuia pentru comunicativitate, așa că am comunicat aproape de perfecțiune prin toate mijloacele.

Pseudonim al lui Constantin Dimoftache, născut, 13 aprilie 1935, Burdusaci, comuna Răchitoasa, județul Bacău) este poet, eseist, traducător, profesor doctor, medic și biofizician (m. 2020).

Volume publicate: Michelangelo, *Sonete*, E.L.U., 1964 (pentru care obține, în anul următor, premiul de carte, Edinburgh, Anglia, 1964); *Lirica renașterii italiene*, Editura Tineretului, 1966; Charles Baudelaire, *Florile răului* (ediție colectivă), E.L.U., 1968; *Sonetul italian în Evul mediu și Renaștere*, două volume, Editura Minerva, B.P.T., 1970; Michelangelo, *Sonete și crâmpoie de sonet*, Editura Albatros, 1975 (Premiul Asociației Scriitorilor din București); *Călătorie spre transparență*, poezii, Editura Eminescu, 1977; Michelangelo Buonarroti, *Scrisori urmate de Viața lui Michelangelo* de Ascanio Condivi, două volume, editura Meridiane, 1979; *Lirica franceză modernă, florilegiu*, Editura Albatros, 1981; *Ideograme pe nisipul coridei*, proză aforistică, Editura Cartea Românească, 1982; Michelangelo, *Poezii*, opera omnia, Editura Minerva, B.P.T., 1986; *Andaluzia*, poezii, Editura Cartea Românească; Charles Baudelaire, *Florile răului*, traducere integrală, Editura Univers, 1991; *Respiro în amonte*, eseuri, Editura Cartea Românească, 1995; *Gaură-n cer*, eseuri, Editura Athena, 1997; *Adagii*, proză aforistică, Editura Athena, 1999; *Sonetul în zorii, amiaza și amurgul Renașterii italiene*, Editura Pandora-M, Târgoviște, 2002; *Ștefan Zeletin. Contribuții documentare*, Editura Corgal Press, Bacău, 2002 (semnat, C. Dimoftache-Zeletin); *Paul Verlaine, Poèmes. Poezii*, Editura Pandora-M, Târgoviște, 2002; *Scânteind ca Sirius...*, Editura Sfera, Bârlad, 2004; *Distinguo*, Editura Vitruviu, București, 2008; *Doctorul Alexandru Brăescu, 1860-1917. Contribuții documentare*, Editura Corgal Press, Bacău, 2009; *Rămânerea tăcerii*, Editura Spandugino, București, 2011; *Zdrențe în paradis*, Editura Spandugino, București, 2012; *Scrieri I*, Editura Spandugino, București, 2012;

Premiat de Asociația Scriitorilor din București, și Uniunea Scriitorilor din România (1991), pentru cea mai bună talmăcire a unei capodopere lirice a literaturii universale.

Președinția României i-a acordat Ordinul Național Serviciul Credincios în gradul de Ofițer etc.

CUVÂNT ÎNAINTE la cartea „GIURGIOANA - Bacău, Sat - Biserică - Oameni” Editura PIM, 2011

Un copil de țăran din Giurgioana - jud. Bacău, a străbătut lumea după ce a măsurat cu pasul întreaga vale a Zeletinului, inclusiv comuna mea natală Burdusacii.

Un tânăr îndrăzneț, inclusiv la lupte libere, s-a dovedit un profesor eminent în perimetrul Vasluiului, recunoscut atât pentru profesionalismul său cât și pentru nonconformism și inventivitate.

Astăzi, cetățean al Vasluiului, care a pornit Televiziunea Vaslui, Unison Radio Vaslui, Unison Radio Bârlad și Ziarul Meridianul (iată-l într-al 15-lea an de apariție), care a candidat la primărie, Consiliul Județean sau la Parlament situându-se mereu în locuri remarcabile ...

Un om dintre noi, alergând în cele 4 zări ale lumii (...27 de țări!) dar mai ales în România pentru a realiza numeroase reportaje, întrevederi, corespondențe în direct etc. în sfârșit, presă de cotă înaltă, din moment ce a reușit să aibă în direct 6 președinți de stat, regele Mihai I, 14 prim-miniștri, sute de parlamentari din țară și de peste hotare.

Un etnolog (reținut în Dicționarul de specialitate) un romancier, un istoriograf cultural (câteva cărți valoroase), deci o fire activă și întreprinzătoare, dă la iveală o monografie consacrată satului natal: „GIURGIOANA - Bacău, Sat - Biserică - Oameni”.

Alcătuită într-un timp scurt, cartea, de 150 de pagini, este un stop-cadru al vieții unui sat, poate, ineluctabil alunecând spre veșnicie. Atestat la 1531, cu biserică veche în 1809, și aceasta sărbătorită acum, Sf. Voievozi, la cei 150 de ani, cu enoriași harnici dar din ce în ce mai puțini, în acest noiembrie, deci, un document care poate rămâne în istoria (culturală) a României, poate, pentru că este primul.

Cele 6 capitole ale volumului: I - Satul, II - Biserica, III - {coala, IV - Oamenii, V - Personalități, VI - Addenda,

demonstrează spiritul, rigoarea autorului, capacitatea de sinteză și priceperea de a îmbina datele, documentele, exprimările orale spre a servi cititorului de azi și de mâine.

Documentele inedite despre sat, biserică, școală, oamenii satului, personalitățile locale sunt într-o succesiune bine gândită și echilibrată, se constituie în mari merite ale lucrării.

Ilustrarea cu fotografii sau xerografii ține de încercarea de a prezenta o contribuție personală cu adevărat remarcabilă.

Cunoscându-l și apreciindu-l pe prof. dr. Dumitru V. Marin care se ocupă și de cercetarea Văii Zeletinului, în speranța că va continua și pe această latură științifică, recomand călduros această carte „GIURGIOANA - Bacău, Sat- Biserică- Oameni”!!!

București, 24 octombrie 2011

Prof. univ. dr. C. D. ZELETIN

Membru al Academiei de Științe Medicale.

Președintele Societății Medicilor Scriitori și

Publiciști din România.

**Președinte de onoare al Academiei Bârlădene,
(Societate literar-artistică înființată în anul 1915)**

AFLU ...

Aflu că un conjudețean important de-al meu împlinește 70 de ani. Pe care nu i-a trăit degeaba, dacă privesc la opera sa scrisă și mai ales la opera sa de viață pentru că D.V. Marin este un foarte bun profesor (atâția alții o spun) de peste 40 de ani, este un lider de presă al ultimelor 2 decenii (și a avut cu ce), este un iubitor al Bârladului, este un întreprinzător de succes, un personaj de excepție în cadrul Curentului Cultural - Informațional pe care-l susține personal și prin cărțile sale tipărite.

Am stat doar o dată de vorbă în Bârladul meu cel drag, căruia îi fac o donație de cărți în aceste zile prin Academia

Bârlădeană. Mi-a spus atunci că întemeietorii Academiei Bârlădene sunt în ordinea importanței Tudor Pamfile, George Tutoveanu și Toma Chiricuță și eu l-am convins că George Tutoveanu a fost cel dintâi, iar Alexandru Vlahuță a fost ales președinte de onoare la 1 mai 1915, dar și la apariția primei reviste de după război Florile Dalbe cu contribuția aceluiași.

M-am bucurat și mă bucur că a cercetat evoluția acestei unice unități culturale ca expresie a localismului creator dar și că a repus în drepturile sale pe cel mai mare folclorist român din perioada romantică, Tudor Pamfile în volumul din 1998 „Tudor Pamfile și revista Ion Creangă”.

După cum se vede, ne-am întâlnit pe tărâmul cercetării, al afecțiunii pentru Bârlad, al activității literare, ca etnologi, el fiind menționat în Dicționarul etnologilor din toate timpurile și iată, mi se pare că rămâne un exponent al presei meleagurilor moldave cu mai multe mențiuni în Istoria presei românești.

Îmi închipui că după o activitate de peste 50 de ani nici nu se poate opri cât mai are putere de muncă.

La aniversarea sa îi urez să-și continue în același ritm viguroasa sa activitate.

Cu sănătate,

Acad. prof. dr. C.D. Zeletin,

medic, biofizician, poet, eseist

(prin telefon, luni, 28 martie 2011)

(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 180)

III

POSTFAȚĂ ȘI NU NUMAI...

Jurnalistica reflexivă prin (auto)proiectarea subiecților în spațiu și tip de activitate a fost genul pe care l-am practicat cu destul succes, cu destulă obiectivare a realității ziaristice (din teren sau istorie culturală). N-am uitat niciodată să fiu de partea interviuatului.

Am ajuns o generație veche ca să nu spun bătrână, dar cu un vădit cult al muncii. Toată generația regretă că tineretul adică NOUA nu mai vine spre carte și beneficiile ei de sute de ani.

Se făurește acea cultură existențială bazată pe videocultură, computer, telefon, cu alte cerințe decât zăbava asupra slovei (cu atât mai mult a celei vechi), cu banul indicele suprem.

Se observă lesne că eroii cărții sunt din generația matură și cea déjà condamnată de neputințele vieții.

Am încercat să găsim filonul continuității și nu l-am descoperit, metafora, istoria și mai ales limba română sunt în mare suferință astăzi. Din 222 să nu găsec un tânăr cu valoare cerută unei asemenea întreprinderi, pare a fi vina alcătuitorului.

Dar, nu: hemoragia creierelor, migrația populației împreună cu tineretul, scăderea nivelului de cultură, absența cerinței societății pentru acte și fapte culturale țin de evidență contemporană. Recunoscută și oficial.

Am încercat să sprijinim cenacluri, fie și spectacole, am încurajat prin ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, revista internațională Meridianul Cultural Românesc, prin Televiziune și radio, prin organizarea de Simpozioane Naționale și locale să stimulăm populația școlară, cu răspundere afirmăm că am făcut câte ceva... dar sistemul social ne este totalmente împotriva (mai avem „noroc” și de niște oficiali nepotriviți...) și recunoaștem că omul, deci și noi suntem sub vremuri. Triste pentru poporul și limba română.

Facem și noi ce putem, cum putem, și cu mult prea multe sacrificii.

Măcar să folosească strădania noastră acelor care mereu vin.

„puțini vor fi cei care nu au auzit de prof. dr. Dumitru Marin, de radiourile și televiziunea sa, de încăpățânarea lui rodnică, de buna așezare în spațiul cultural românesc și de zvâcnirile europene ale presei de la el dezvoltată”.

Laurențiu ȘOITU

UN PREMIU PENTRU CITITORI: DINTRE MULȚI ALȚII

Într-adaos pentru tot felul de cititori care să ia la cunoștință că n-am nominalizat mari personalități ca Șerban Cioculescu, Dinu C. Giurăscu, Nicolae Manolescu, Grigore Moisil, Ovidiu Bîrlea, (tot dintre etnofolcloriști, Al. Amzulescu, Petru Caraman, I.C. Chițimia, Emilia Comișel, Gh. Focșa, Costea Marinoiu, Sabina Stroescu), etc., etc., iar din plan județean pe primarii, preot dr. Mihai Rebegea, Ion Dorobanțu, Cr. Lungu, Valerică Radu, pe mulți de la Iași, printre care Const. Profir, de la Bacău pe Ion Prăjișteanu, și mulți alții, de la Tecuci pe câțiva, Ion Ungureanu, Ion Rusu, de la Chișinău ș.a, ș.a. considerând că cei 222 alcătuiesc un mozaic foarte grăitor pentru lumea în care m-am mișcat ca om, profesor, romancier, etnolog, reporter, șofer și manager de televiziune (presă). Nu se pot nominaliza atâtea sute și sute de... martori ai valorii.

Apare ca îndeajuns și foarte onorant numărul așa de mare de academicieni, universitari, doctori în știință, oameni cu operă de nivel național și mondial (așa din treacăt, câți s-ar mai putea prezenta în fața posterității cu astfel de... martori și mărturii, din toată lumea?). Puteți reține că infinit mai puțin s-a întors înspre noi, din ce am dăruit unei întregi națiuni: autoritate socială și profesională, imagine publică, onoruri, etc. dar... cel mai mult, informația „ajutătoare” pentru salt social. N-am nominalizat nici un politician, deși pe aștia i-am ajutat cel mai mult.

Despre Vladimir Voronin nu merită să scriem tot din aceeași cauză, antiromânism, despre ceilalți... s-ar burduși prea bine acest volum.

Din această cauză și Meridianul Cultural Românesc se situează așa de hotărât în frontul bătăliei pentru apărarea LIMBII ROMÂNE.

Încă o precizare: cu aceste mari personalități, nu m-am întâlnit doar o singură dată, nu la cârciumi, ori restaurante, ci în

media (îndeosebi), în manifestări publice, unde ei au beneficiat de interesul realizatorului TV, de autoritatea lui, cu care **ei** au căpătat mai multă strălucire și... valoare socială. Pentru noi au fost subiecți de presă, pentru ei un pas spre strălucire și recunoaștere.

Noi suntem tare mândri că am reușit acestea. Oricum...
unic!

MERIDIANUL
CULTURAL ROMÂNESC

ROMANIAN CULTURAL MERIDIAN
MERIDIEN CULTUREL ROUMAIN
Румынский культурный Меридиан
RUMÄNISCHER KULTUR MERIDIAN

P. Mateescu - Coloana Dorului de Țară

C-tin Brâncuși - Coloana Infinitului

An VI, Nr. 3, (23) iulie - august - septembrie 2020
Director: Prof. dr. Dumitru V. MARIN
VASLUI

CÂTEVA PRECIZĂRI (TOT DESTĂINUIRI)

Peste 6 decenii de activitate printre oamenii de valoare dintr-un secol (deci care au trăit și activat și înainte de a-i cunoaște), ai unei națiuni, reprezintă un ales privilegiu asigurat de încrederea în valoarea pe care la rândul meu o afixam, pentru că nimeni nu era dispus să-și piardă timpul cu vreun pierde-vară, sau la șprițuri (cu care niciunul nu avea a face), ori vreun agent...plătit. Așa, am învățat să vreau și să pot.

Prin acumulări intelectuale, curaj și chemare s-a format cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile; mai spun: prea m-am risipit în lume să nu știu cine sunt.

Aș fi ajuns cercetător mai autoritar, romancier, poate recunoscut, istoric local de oarecare valoare și, cine mai știe, dacă plecam în Ghana să le fac Televiziune Națională eram sigur, bogat. Oricum ceva de mai mare importanță aș fi reușit să devin, că nu degeaba președintele Emil Constantinescu a zis că am harul „de a face”.

Cu siguranță sunt cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile, pentru că: **1.** Am o longevitate activă de excepție, peste 62 de ani în presă (debut: Steagul Roșu, oct.,1957), cu articole în peste 30 de publicații; **2.** Am realizat singurul grup de presă, simultan cu Televiziune, Radio (2 posturi), ziar Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău și revista internațională MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, aceasta, doar după 5 ani, în 23 numere, având 628 de colaboratori din toată lumea; **3.** Am publicat 43 de cărți, în mare majoritate de istorie culturală, am ridicat monumentele „77...Noduri culturale și semne amicale”, Iași, 2018, 398 pag. 101 vasluieni pentru 100 de ani (414 pag.), 111 valori naționale pentru Vaslui, an 2019, 512 pag.; **4.** Am reușit 3 recorduri mondiale (interviuri cu 9 șefi de stat, 14 prim miniștri, revistă dinspre jurnalismul cultural (difuzată în 4 continente, 32 de țări), la care se adaugă interviuri cu Papa Ioan Paul al II-lea, Înalte fețe bisericești, în frunte cu patriarhii

Teoctist, Daniel, mitropoliți, episcopi, preoți. Ar trebui să se adauge sutele de manifestări cu public din județele Moldovei, Simpozioanele naționale „Omagiu cărții și culturii vasluiene” și multe altele (v. Pliantul „Recorduri...”); **5.** Am realizat o veritabilă școală de presă (când așa ceva nu exista) pentru că peste 500 de persoane au învățat câte ceva la noi (vârfuri: Pârvoiu, Sîmpetru, Striblea), tot ce există în județ s-a școlit aici; **6.** Am fost un actor politic important în județul Vaslui, timp de 29 de ani șef de partid-ecologist, în variante și perioade, candidat la Primărie, Consiliul Județean, Parlament (ambele camere); **7.** Am fost cumpătat și în deplină legalitate om de afaceri, care sprijin cultura locală și națională, și, spun că nu sunt bogat, dar nici sărac; **8.** Am întreținut atmosferă și relații afectiv-culturale cu sute de personalități din țară și de peste hotare (vezi, vol. „111 valori naționale pentru Vaslui”, 2019), mai ales după 1990, când am înființat primul post privat de televiziune din România, Licența 001/ TV. **Pe mulți i-am făcut eu oameni**, pe foarte mulți i-am ajutat și stimulat cu imaginea TV-radio-presă scrisă, să devină ceea ce sunt în 2020; **9.** Singurul „Mecena” din județul Valui pentru cultura locală de azi.

10. Am destui dușmani care să mă denigreze, inclusiv pentru cartea-emblemă a județului Vaslui, „101 vasluieni pentru 100 de ani”(Iași, 2019,404 pag.); sau „...77...Noduri culturale și semne amicale”,Pim, Iași, 2018,398 pag.

La ce să mai enumăr cercuri, cenacluri, organizații la care particip?

Oricum eu am dăruit mult, mult mai mult, decât am primit, nu numai pentru că pe f. mulți i-am făcut eu harnici ci le-am oferit și celor mai valoroși, gratuit, MARFA TIMPULUI: imagine TV public=pozitivă, apoi radio, apoi presă scrisă. Gratuit, în capitalism nu înseamnă sacrificii și mecenat, înțelegere pentru perioada de așezare a valorilor neamului ? Ca mențiune:

DECENIUL DUȘMĂNIEI a însemnat o aprigă bătălie între valori, nouă ierarhizare, noi perspective și nu numai întruntarea dintre vechi și nou; se luptau voințe, inteligențe, răbdare și pregătire în toate domeniile.

Deci, un plus de magine atunci oferită era un ajutor hotărâtor pentru selecție. Acolo a fost plusul de valoare adăugată de noi, când și „ora exactă” pentru Vaslui, se dădea la TVV.

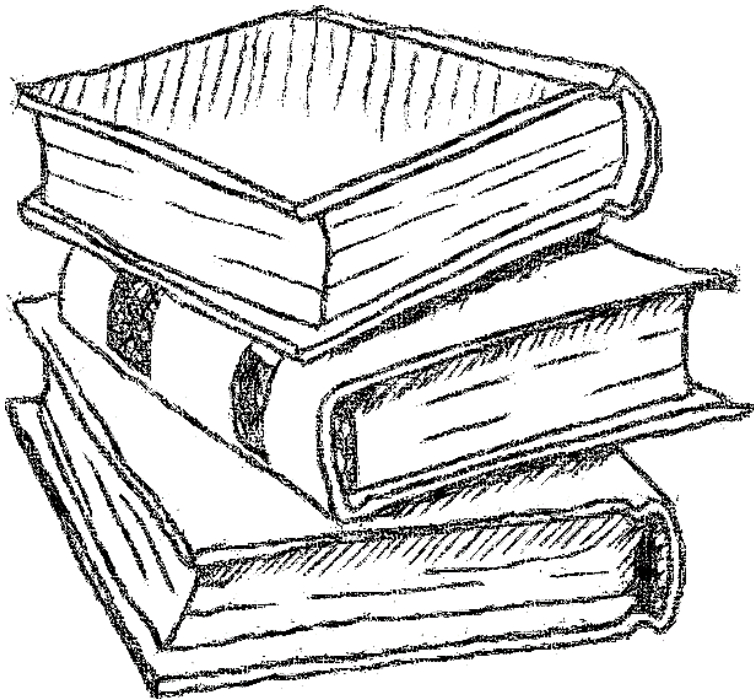
Astfel că, în vremuri de exod, noi am adus mari valori de toate genurile în acest județ.

De ce n-au scris aceste rânduri, alții... nu vor, nu pot, sau nu știu.

Dar și acestea înfățișează doar o parte din munca mea.

La ce-mi folosește mie, ca persoană?

Dar, o asemenea carte, poate folosi celor care mereu vin?

Vasluiul văzut de sus! Sursa foto: facebook.com Orasul Vaslui

**Sediul redacției Revistei, a Ziarului, a Radiului și a TVV online.
Str. Frunzelor, nr. 2, Vaslui.**

CE REZULTĂ...?

Până la urmă e o carte cu prieteni învățați, de aprecierea cărora m-am bucurat, ca și de valoarea pe care ei și-au demonstrat-o în câmpul culturii naționale sau chiar universale, între granițele limbii române, adică pretutindeni. O șansă în cazul fiecăruia (pentru mine), o notă pozitivă și compensatorie (oarecum) pentru cei 222 mari ai nației noastre, dintr-un secol (aproape) desfășurat pe...fragmente din 2 milenii.Puteam muri pe Catedrala San Pietro sau pe vaporul Lira (în Bermude), la ultimul nivel din Zgârâie Norii din New York, La Liepaja ori Londra, în Ierusalim ori Ankara, unde am avut „întâmplări”, adică în cele patru vânturi ale lumii.

Ce am dat, ce am luat de la fiecare nu poate fi cuantificat. Am învățat mereu, am învățat pe mulți alții, în afară de elevii mei ca profesor și director, (au trecut pe la TVV, peste 500 de persoane, cu vârfuri naționale ca Pârvoiu, Sîmpetru și Striblea), am dăruit din timpul meu, din valoarea mea, din munca mea (fizică și spirituală), prin plusul de vizibilitate cu care am consolidat nume, cariere, profesii, opere, absolut întotdeauna cu spirit constructiv.

O istorie a culturii românești nu poate ignora scrierea de față.

Orice fel de istorie culturală pentru județul Vaslui poate constata că am adus un fond ideatic și spiritual prin aceste personalități, prin grupul de presă, unic în țară, prin recordurile mondiale, naționale, județene, într-o îndelungată zbatere pentru acești oameni, spre folosul lor. Nu m-aștept la recunoștință, nici la onoruri, nici la monumente. Mi le-am făcut eu pe toate și ceva în plus: nu numai prin Meridianul Cultural Românesc, revista cu peste 600 colaboratori din toată lumea (6 ani), dar prin comunicarea cu toată lumea am racordat amărâțul de Vaslui (azi, hulit de toată lumea) la nivelul de cultură universală prin Revistă, opere, popularizarea valorilor, prezență „scrisă” și net.

E... puțin lucru?

„Numele prestigiosului profesor doctor DUMITRU V. MARIN este legat pe veșnicie de cultura județului Vaslui, întrucât el a fost cel care mulți ani (decenii) a asigurat în această zonă o activitate cultural-istorică, jurnalistică și etnografică extrem de consistentă. Distinsul Profesor este cel care a lucrat mereu la zidirea fundamentelor culturale ale cetății Vasluiului și, în general, ale județului Vaslui, contribuind la cristalizarea unui spirit autohton și la afirmarea unor personalități culturale locale, fapt pentru care oricând el își merită lauda și cinstirea noastră, a tuturor.”

*dr. în istorie
Laurențiu CHIRIAC - Vaslui
(M.C.R. nr. 5/ 2016)*

IV ADDENDA

RECORDURI... RECORDURI... NUMAI... RECORDURILE

2... RECORDURI MONDIALE:

● 9 interviuri cu șefi (sau foști șefi) de stat: Ion Iliescu, Emil Constantinescu, Traian Băsescu (România), François Mitterrand (Franța), Mihnea Stănescu, Petru Lucinschi (Republica Moldova), Igor Smirnov (Transnistria), Regele Mihai I, deșeurii cu Nicolae Ceaușescu (și, arestat de Viadimir Voronin, care nu era încă prezidențiale).

● Prin Meridianul Cultural Românesc (nîf. pe 8 febr. 2015), publicarea, doar după 20 numere, a 628 colaboratori din 4 continente și numeroase țări.

6... RECORDURI NAȚIONALE:

● Prima televiziune privată autorizată, Licența 001/TV, înființată pe 5.12.1990, prima emisiune pe 24 dec. 1990, pentru 1/4 din România.

● Cel mai longeviv editoriatist român, la TVV, Unison, Meridianul, Onix, Meridianul Cultural Românesc, cu debut în jurnalistica în 1957, reabilitat din 32 de țări.

● Înființează primul grup de presă complet din județ și din Moldova cu televiziune, radio-rețea, ziar și revistă.

● Interviuri cu 14 prim-miniștri (Petre Roman, Th. Stoiljan, Nicolae Văcăroiu, Victor Chiorbea, Radu Vasile, Mugur Isărescu, Adrian Năstase, Călin Popescu-Tăriceanu, Victor Ponta, cel din Republica Moldova Mircea Druc, Valeriu Muravșchi, Andrei Sangheli, Vasile Tarlev, – ultimii doi încă nu erau în această funcție).

● Prima Teză de doctorat = carte consacrată curentului romantic în folclor: Tudor Pamfilie și Revista 10N CREANGĂ (1998), pregătită și documentată peste 20 de ani.

● Consunmări de la 3 mitropolitii de episcopi (Hus) PS Iuachim, PS Cornuțiu, PS Igeatze, interviuri cu Papa Ioan al II-lea, PF Toanțist, Daniel și mulți mitropoliți, episcopi, proptopi, preoți.

3... RECORDURI INTERJUDEȚENE:

● Simpoziune interjudețene în numeroase comune.

● Lansări de cărți, a ziarului Meridianul, a Revistei Meridianul Cultural Românească în aceste județe.

● Nominalizări în 13 Dicționare cu personalități, vicepreședinte al Partidului F.E.R., vicepreședinte al UZPR pentru Moldova.

26... RECORDURI JUDEȚENE

● Longevivitate mare ca jurnalist, peste 62 de ani.

● Societă neoficială de presă, (1930-2019), peste 500 de persoane.

● 29 de ani șef județean de partid (MER, FER, ACTIUNEA POPULARĂ, Partidul verde), record local de consilieri, 234 în mandatul 2000-2004.

● 5 mandate de Consilier județean, 2 local.

● Candidat la Primărie, Camera Deputaților, Senat, Consilii locale și județene (1992 - 2008).

● Prima rețea de radio, locală: Vaslui (1993) + Bărlad (1994).

● Primul romanțec, din istoria speciei literare, în Vaslui: Zăbăda pe flori de cires (1999).

● Înființează și promovează Curentul Cultural-Informațional din județ; cele mai mari personalități vaslujene, autori de merit, aproximativ 300, cu peste 450 de cărți și pagini speciale, au fost promovate în milioanele proprii de presă.

● Organizează Cenelel literar județean (1971 și 1981-2006), Cenelel Mugurel '74, Festivalul național Fontastic Danșe (2 ediții), Gala ziaristilor (2 ediții), Tip-top-măștișop (2 ediții), Simpoziul național Omagiu Cărții Vaslujene (6 ediții), Zilele Meridianului în peste 28 de localități din 3 județe, alte manifestări legate de lansarea M.C.R. în județele Moldovei: Bacău, Iași, Vaslui,...

● Micromonografi și meselaioane despre viață și opera lui Dumitru V. Marin în 13 Dicționare cu personalități în județele Bacău, Iași, Vaslui, Galați. Istoria Jurnalismului din România (2012 - 9 mențiuni), Enciclopedia Personalităților din România (2010), Dicționarul etimologic român (1998). Multe mențiuni în ziare și reviste.

● Prima monografie a Liceului Mihail Kogălniceanu din Vaslui, 1991.

● Autor a peste 8 volume (din 43) de istorie culturală locală.

● Ordinul Ziariștilor; Aur, de 2 ori.

● Reprezentări pentru Vaslui în 32 de țări din lume.

● Cetățean de onoare în 3 județe: Bacău, Galați, Iași.

● Primul studiu consacrat învățământului local,

1980, cartea în 2016: Invățământ și merit vasluian

● Primul vasluian în învățări oficiale, ca șef de delegație ecologică cu Josepha Fischer, pe 2 dec. 2001, la

Budapasta. Primul vasluian la un asemenea rang înalt.

● Numerele și valorile înălțării și interviuri (peste

1.000) cu șefi de partid, de stat, de organizații din toată lumea,

editoriale care consemnează rezultatele.

● Prima revistă de după Revoluție, Văstarul M.K. (1990).

● Primul ziar local, nr. unic, Toleranțeviment (1993).

● Primul săptămânal, extins, Meridianul de Iași - Bacău (1996 - 2019 -).

● Vicepreședinte al UZPR (din 2005), Ordinul Ziariștilor români, AUR, 2005, 2013, Vicepreședinte al Partidului Federalia Ecologică din România, 1992-2004.

● Membru al Ligii Scriitorilor din România, din 2016.

● Adună 628 colaboratori, în 5 ani, la MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, din LUME și tot ce este mai valoros în județul Vaslui. De departe un record de Guinness Book.

● Filmul lui Corneliu Porumboiu, 2006, premiat la Cannes, reface momente din viața și activitatea lui Dumitru V. Marin, „A fost sau n-a fost...”, Număr special în Evenimentul Zilei, București, (2006) și în alte 30 de ziare și reviste.

● PRIMUL „MECENA” local, total fiind susținut din fondurile proprii.

Se consideră unanim că este cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile.

marintv@gmail.com
www.marindumitru.ro
0744.231.380
0235.561.236

OPERA

- TABLOU SINTETIC –

Dumitru V. MARIN

1. a) Deschizător de drumuri în presa modernă:

Televiziune - prima în țară (1990) - Licența 001/TV, Unison Radio Vaslui (1993), Unison Radio Bârlad (1994 →), ziar Meridianul, (1996 →), Revista internațională Meridianul Cultural Românesc (2015 →); Debut în 1957. Singurul Grup de Presă

complet (2017).

b) Interviuri cu **9 președinți de stat**, 14 prim-miniștri, zeci de miniștri, deputați, senatori, ambasadori etc.; **Unic în România** ca jurnalist; 9 fișe în Istoria Jurnalismului din România (Enciclopedia).

c) Transmisiuni directe radio - Tv - ziar, din 32 de țări;

d) Interviuri cu **înalții ierarhi ai bisericii**: P.F. Teoctist, P.F. Daniel, mitropoliți, episcopi.

e) Vicepreședinte al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România și președinte filiala Vaslui din 2005. A organizat multiple manifestări social - culturale în județele Iași, Vaslui, Bacău, Galați. Zilele Meridianului, Simpozioane interjudețene, ample acțiuni cultural - științifice și de popularizare - Gala Ziaristilor (pentru județul Vaslui) și a fost invitat la Craiova, Baia Mare, Iași, Târgoviște, București, Râmnicu-Vâlcea, Timișoara etc.

Traian Băsescu

„Prin activitatea sa, Studioul TV Vaslui a dovedit că opinia publică are nevoie de informare constantă și obiectivă. Sunt sigur că telespectatorii Studioului TV Vaslui se bucură de o radiografie complexă a zonei, a comunității din care fac parte. Societatea românească are nevoie de informație, de seriozitate și dedicație, lucruri pe care colectivul Studioului TV Vaslui le-a dovedit din plin, în toți acești ani.”

*Cu toată aprecierea,
Traian Băsescu,*

*Președintele României 2004 - 2014
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 6)*

2. Acțiuni
unicat în istoria
Vasluiului și nu
numai: Festivalul
național Fantastic
Dance (1993, Vaslui) +
Chișinău, 2 ediții,
Festival pentru copii
Tip-top-minitop, 2

ediții, Gala ziaristilor, 2 ediții, Omagiu Cărții Vasluiene (2013, 2015, 2017),

Școala de ziariști pe lângă Tv.V., (peste 500 de persoane), Festivalul Național al Umorului, 1970, organizator, sprijinitor 47 de ani), Revista internațională Meridianul Cultural Românesc, din 8 februarie 2015→, Simpozioane interjudețene în județele Iași-Vaslui-Bacău-Galați ș.a. **Asociația Creatorilor Vasluieni Vaslui: I. 1971; II. 1999.** Promotor al Curentului Cultural Informațional Vasluian. Reprezintă România la 2 decembrie 2001 la Internaționala Ecologistă; Întâlnire și convorbiri oficiale cu Iosckha Fischer, ministrul de externe german. A avut rol unic de influență asupra destinului unor mari personalități contemporane, Th. Codreanu, Th. Pracsiu, Dumitru Buzatu, Daniela Oatu, Lucian Pârvoiu, Cătălin Striblea, Adrian Porumboiu, Traian Nicola, Dan Ravaru, Val Andreescu etc., etc.

„Dl Dumitru V. Marin se grăbește să trăiască din plin, cu demnitate cât și ce i-a hărăzit bunul nostru Dumnezeu. Este mereu ocupat, în mișcare, multiplicând faptele bune.[...] Ca și mai înainte, se bucură de mult succes și sunt căutate lucrările dumisale care-i reflectă înalta pregătire științifică - e un eminent savant, doctor în filologie.”

„Dl Dumitru V. Marin se grăbește să trăiască din plin, cu demnitate cât și ce i-a hărăzit bunul nostru Dumnezeu. Este mereu ocupat, în mișcare, multiplicând faptele bune.[...] Ca și mai înainte, se bucură de mult succes și sunt căutate lucrările dumisale care-i reflectă înalta pregătire științifică - e un eminent savant,

*Mircea Snegur,
primul Președinte al Republicii
Moldova.*

Romancier: Zăpada pe flori de cireș (1999 și 2014 - Ed. a II-a revăzută și adăugită), și proze scurte în diferite reviste, printre care „Baaadul

Literar” (Bârlad) Meridianul Cultural Românesc, Convorbiri literare, Cronica, ș.a.

de apreciat...”

„Dascăl, publicist, editor, om de comunicare prin radio și televiziune, D.V. Marin este emblematic pentru ceea ce socotesc a fi elita neștiută a țării, cea care modelează mentalul colectiv contemporan, motorul progresului local, adesea necunoscut. Numai că D-sa are și contribuții de valoare națională și este destul

*Acad. Răzvan Theodorescu,
București*

(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 162)

4. Monografist:

– **Liceul „Mihail Kogălniceanu”** (1990), monografie la Centenar.

– *„Unison Radio Vaslui continuă...”* (2000), prezentare mass-media.

– **MERIDIANUL - istorie a presei locale și a Curentului Cultural - Informațional**, 416 p. (2009); Premiata de UZPR.

– **Festivalul Național al Umorului „C-tin Tănase”**, 218 p. (2010), monografie culturală;

– **GIURGIOANA - Bacău, Sat, Biserică, Oameni**, 170 p. (2011), monografie.

– **...77...Noduri culturale și răspunsuri amicale**, Iași, 2018, 397 pag.

– **101 vasluieni pentru 100 de ani**, Pim, Iași, 2019, 412 pag.

– **Liceeni la Podu... Bacău**, Pim, Iași, 2019, 204 pag.

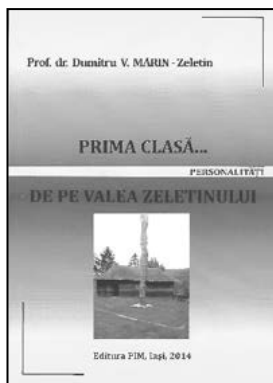
– 111 valori naționale pentru Vaslui, Pim, Iași 2019, 512 pag.

„D.V. Marin este un foarte bun profesor (atâția alții o spun) de peste 40 de ani, este un lider de presă al ultimelor 2 decenii (și a avut cu ce), este un iubitor al Bârladului, este un întreprinzător de succes, un personaj de excepție în cadrul Curentului Cultural - Informațional pe care-l susține personal și prin cărțile sale tipărite[...] ne-am întâlnit pe tărâmul cercetării, al afecțiunii pentru Bârlad, al activității literare, ca etnologi, el fiind menționat în Dicționarul etnologilor din toate timpurile și iată, mi se pare că rămâne un exponent al presei meleagurilor moldave cu mai multe mențiuni în Istoria presei românești”

*Acad. prof. dr. C.D. Zeletin,
medic, biofizician, poet, eseist (m.18.02.2020).
(prin telefon, luni, 28 martie 2011)
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 180)*

5. Contribuții științifice:

– **Cu Eminescu, Dascăl de suflet - Studii și adnotări istorico - literare**, 172 p. (2013): D. Cantemir, V. Alecsandri, I.L. Caragiale, M. Eminescu, T. Pamfile, N. Stănescu, V. Silvestru, Gr. Vieru etc. - monografie și dicționar.

– *„Meridianul: Filă din Istoria Presei locale și naționale”* (2009), extras.

– **PRIMA CLASĂ... / PERSONALITĂȚI DE PE VALEA ZELETINULUI**, 330 p. (2014);

– D.V.Marin, „**Noi perspective asupra operei lui Ștefan Zeletin**” (coordonatori Ionuț Horeanu, Horia Pătrașcu) Ed. Junimea, Iași, 2014.

– D.V. Marin, **Mihai Eminescu, în starea lui de azi**, Iași, 2017.

– **OPERA MAGNA 1** (Folcloristica), Pim, Iași, 2020, 614 pag.

– **OPERA MAGNA 2** (Roman), Pim, Iași, 2020, 516 pag.

– **OPERA MAGNA 3** (Contribuții de lider cultural), Pim, Iași, 2020, 510 pag.

– Numeroase Editoriale și articole din Meridianul Cultural Românesc și Meridianul de Iași – Vaslui – Bacău.

*„Lui Dumitru Marin,
teucean ca și mine, cu urări de
succes în munca sa științifică”*

*Academician Iorgu Iordan,
MEMORII, (1977)
ianuarie 1977*

Editorialist: Editoriale, articole, eseuri, Pim, Iași, 2018, 184 p.

6. Istorie culturală:

– **TV.V. - 15... explozia**, 556 p. (2006), istorie, cultură, roman picaresc;

– **Tv.V. - Vaslui - România - Europa**, 256 p. (2011), istorie, mijloace mass-media, autoritate.

– **25 - TV.V. (Istorie și cultură)**, 322 p. (2015), volum aniversativ despre Grupul de Presă și apariția TV.V.

– **75 D.V. Marin – Istorie, cultură, jurnalism**, Pim 2016, 166 p.

– **...77... Noduri culturale și semne amicale**, Pim, Iași, 2018, 398 p.

– **101 vasluieni, pentru 100 de ani**,/Valori identitare, Pim, Iași, 2019, 402 pag.

– **111 valori naționale dintr-un secol pentru Vaslui**, 2019, 512 p..

”Stimate domnule Marin [...] doresc să îmi exprim satisfacția de a vedea, în activitatea gazetărească și civică a domniei voastre, confirmarea convingerilor de care am fost animați, în zilele dificile de după Revoluția din Decembrie 1989, toți cei care am pus bazele unei României democratice.”

Ion Iliescu,
Președinte de Onoare al P.S.D.
Președintele României 1989 - 1996, 2000
– 2004

7. Istoria învățământului:

– „*Evoluția învățământului vasluian până la 1859*” (1980), extras + volum;

– „*170 de ani de învățământ public la Vaslui*” (2011), extras. Numeroase simpozioane în județele Moldovei.

– **ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI MERIT VASLUIAN - Eșantion din învățământul românesc (I)**, ed. PIM, Iași, 2016, 154 pag.

– Sute de articole în Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău.

– Zeci de articole în Meridianul Cultural Românesc.

„...meritul ctitorului acestui mozaic cultural, profesorul

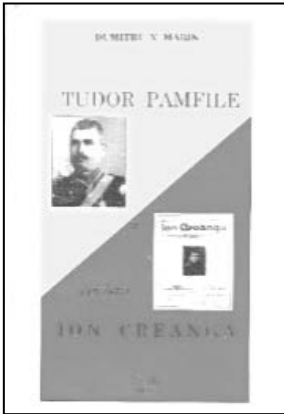
doctor Dumitru Marin, este unul remarcabil. Împreună cu o sumă de contributori de elită fiecare număr prin paginile sale se constituie într-o adevărată frescă a tinereții, vigoriei și creativității pe care această străveche cultură o dovedește..

Distribuția ei în cele patru zări poate deveni un mesager a ceea ce Eminescu, și nu numai el, considera că ar fi misiunea istorică a românismului.”

*dr. în medicină Valeriu LUPU,
critic literar - Vaslui
(M.C.R. nr. 5/ 2016)*

8.Etnografie și folclor:

– Tudor Pamfile și Revista „Ion Creangă”,

(etnofolcloristică) 294 p. (1998), curentul arhivistic; „contribuie la recuperarea integrală a acestui prețios element de patrimoniu”... - Iordan Datcu, „Dicționarul etnologilor români” (p. 65).

– „Considerații privind cântecul popular” (1974), extras; primul studiu de gen.

– „Importanța Revistei „ION CREANGĂ” în folclorul românesc”, teză doctorat (1998), ample noutăți și documente inedite.

– **OFIȚERUL FOLCLORIST, Medalion istorico-literar, M.C.R., anIII, nr. 1 (9),2017, p123-124.**

– **Bârlad-Vaslui/Pamfile-Marin/ destine istorice, Pim, Iași, 2017,184 p.**

– „Curentul Cultural - Informațional” (serial 2011 - 2016 în ziarul Meridianul);

– Articole, reportaje, editoriale în principale ziare și reviste ale vremii.

„Dumitru V. Marin a dovedit ambiții mult mai mari decât cercetarea etno-folclorică, aspirând a fi polivalent: om politic (consilier județean și candidat la alegerile de primari din partea PNL), ziarist, prozator (autor al unui roman sentimental, cu titlu metaforic, *Zăpadă pe flori de cireș*), întemeietor al unui trust de presă, Cvintet TE-RA (cuprinzând televiziune, radio, ziar)... Dumitru V. Marin nu s-a mulțumit însă nici cu a fi un abil om pragmatic, reușind să reziste intemperțiilor din presa postdecembristă, ci s-a încercat să și teoretizeze inițiativele sale culturale, considerând că a pus umărul, și pe această cale, la întemeierea unui „curent cultural informațional” în județul Vaslui, aproape unic în țară...”

**Prof. dr. Theodor CODREANU,
scriitor, critic literar**

9. Reportaje și memorii de călătorie:

– **Editoriale valabile din vremuri regretabile**, 258 p. (2013), texte variate, considerații socio - economice; Premiată de UZPR în 2014.

– **„Spirale” internaționale - Vasluieni pe spițe din roata istoriei**, 208 p. - (2013), vobutele muncii de jurnalist;

– **PRIMARII, ca niște oameni acolo, și ei**, 338 p. (2014).
Interviuri cu 50 de primari ieșeni.

– **Ceaușescu -... - Băsescu - Mitterand - Snegur - Iliescu - Lucinski - Constantinescu - Regele Mihai I, - evocări de reporter** - 188 p. (2014). Interviuri cu 9 președinți de stat, prim-miniștri, capi ai bisericii.

„Numele prestigiosului profesor doctor DUMITRU V. MARIN este legat pe veșnicie de cultura județului Vaslui, întrucât el a fost cel care mulți ani a asigurat în această zonă o activitate cultural-istorică, jurnalistică și etnografică extrem de consistentă. Distinsul Profesor este cel care a lucrat mereu la zidirea fundamentelor culturale ale cetății Vasluiului și, în general, ale județului Vaslui, contribuind la cristalizarea unui spirit autohton și la afirmarea unor personalități culturale locale, fapt pentru care oricând el își merită lauda și cinstirea noastră, a tuturor. Azi și mâine.”

*dr. în istorie Laurențiu CHIRIAC - Vaslui
(M.C.R. nr. 5/ 2016)*

10.Editor: - Tudor Pamfile - Basme (1976);

– Ziarul **Meridianul** (1996 →), Teleradioeveniment (1993/94)

– T.V.V., **Unison Radio Bârlad** și www.tvv.ro (1990 →)

– **Revista Meridianul Cultural Românesc** (8 febr. 2015→) - director-fondator, editor, critic literar;

– **Revista Onyx** - revistă de literatură, civilizație și atitudine, director, editor, redactor. (2014)

„Mare mi-a fost bucuria când m-a anunțat că intenționează să scoată o revistă intitulată „Meridianul Cultural Românesc”, ceea ce s-a și întâmplat începând cu anul 2015, [...], cu o tematică interesantă, captivantă și diversificată, aflându-mă și eu printre autorii articolelor de biologie. Văzând ce probleme abordează revista, m-a interesat cine este directorul. După cele

citite, pot afirma că este o personalitate marcantă a Culturii românești, un om de aleasă ținută intelectuală, o figură reprezentativă a ziaristilor vasluieni și români, un scriitor cunoscut și apreciat pentru întreaga sa activitate editorială, în toată lumea.”

15 martie 2016

Academician Constantin Toma
Profesor la Facultatea de Biologie Iași.

11. Constructorul și îndrumătorul!

Onești, 1971

– Construirea școlilor din Stejarii-Iași, Măcărești-Iași, a Școlii noi din Văleni-Vaslui și stadionul local,

– Coordonator la construirea Căminelor Culturale de la Berezeni, Dragomirești, diriginte de șantier la Casa de Cultură Vaslui,

– Coordonarea lucrărilor la amplasarea Statuiei lui Ștefan cel Mare de la Băcăoani - Vaslui. A prezentat Statuia în fața lui N.

Ceașescu, Casa Scânteii, București, 1973.

– Sprijin la turnarea filmului Ștefan cel Mare – Vaslui

– Introducerea Cataloagelor alfabetice și tematice, a Clasificării zecimale în Biblioteci, ca inspector de specialitate între 1970-1974 la C.J.C.A. Vaslui,

– Înregistrarea fonetică a primelor 3 ediții ale F.N.U.C.T. (Festivalul Umorului)

– Ca antrenor, formarea echipei de fotbal jr. Moldosin-Vaslui, arbitru de fotbal între 1974 – 1979.

– Concurant, medaliat cu aur, argint, bronz, la lupte libere (Pașcani), oină, volei și alte jocuri sportive (Iași), aruncarea greutății, Iași, vicecampion național la lupte, Iași, 16 dec. 1962. În toate cazurile și conducătorul echipelor.

– Instructor de formații și ansambluri artistice, cu rezultate regionale, din jud. Iași și Vaslui.

– Creatorul și conducătorul singurei școli de presă din jud. Vaslui, circa 500 de candidați pe lângă Tv. Vaslui între 1990 – 2019.

– A condus cenacluri literare, cel mai cunoscut „Mugurel” 74 (15 ani), cel mai reprezentativ (Cenaclul „Asociația Creatorilor Vasluieni” (A.C.V.), 1966 și după 1989.

– A îndrumat zeci de ani elevi la Sesiuni Științifice, întorși numai cu Locul I. A lansat poeți și scriitori de valoare națională.

– A fost organizator la Festivalul Umorului „C. Tănase” Vaslui, primele 3 ediții (1970 - 1974), a organizat 3 ediții ale Festivalului Fanfarelor, Vaslui, 1971, 1972, 1973; a organizat 2 ediții ale Festivalului Național de dans modern Fantastic Dance, 1993, 1994; printre organizatorii Festivalului Obiceiurilor la Vaslui, la începuturi; a inițiat și organizat Gala ziariștilor profesioniști, 2 ediții, și 2 „județene” Cupa TVV la fotbal; Festivalul Tip-top minitop, două ediții; foarte multe Simpozioane interjudețene; a organizat și condus 6 ediții ale Simpozionului Național „Omagiu Cărții Vasluiene” (2013, 2015, 2017, 2018, 2019). A scos 3 reviste, 2 ziare, 2 posturi de radio și 1 TV (și online); 31(azi,40) de cărți tipărite.

„Renumitul Albert Einstein, născut la ULM – deci pe malurile Dunării spunea: „Încearcă să fii un om de valoare și mai puțin un om de succes“

Cu o astfel de gândire, am avut ocazia să cunosc și eu, un adevărat om de valoare culturală! Vorbesc despre Dl. Prof. Dr. Dumitru V. MARIN din VASLUI, Director-Fondator al

Revistei “MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC” – în lb. germană: RUMÄNISCHER KULTUR MERIDIAN”

Georg Barth, 22.02.2017, Passau, landul Bavariei, Germania

SCRISOARE DIN BAVARIA

Du bist so etwas Besonderes,
Du bist der Beste,
drum feiern wir heut zusammen
zu Deinem Feste.

Happy Birthday und moege Dein Tag, so werden wie Du, ein Unikat.

Stimate D-le Director general, Prof. Dr. Dumitru V. MARIN

Cu ocazia zilei dvs. de naștere, am început această scrisoare cu unele versuri în lb. germană. Astfel am considerat eu, că meritati pe deplin, respectul nostru – alături de urări de bine, la care se mai adaugă tradiționalul românesc „LA MULȚI ANI”!

A fi ceva deosebit,
a fi cel mai bun,
iată motivul ptr. care
sărbătorim împreună cu dvs.

La Mulți Ani și să fie ziua unică precum și dvs. un unicat !

Deci, am făcut tot posibilul ptr. a traduce textul din lb. germană în lb. română.

De ce folosesc în ambele limbi cuvintele „deosebit, cel mai bun, unicat”?

Fiindcă (și) sunteți... acesta este adevărul sau altfel spus „situația actuală”!

Este o confirmare din partea mea, este o dovadă în plus a înaltului spirit cultural românesc, dar și de mult profesionalism jurnalistic și organizatoric, de care dați dovadă zi de zi, precum și în fiecare săptămână, totul, de foarte mulți ani.

Cred că mai trebuie să adaug ceva.

Vă doresc în aceste vremuri grele – MULTĂ, MULTĂ SĂNĂTATE!

Cu deosebită stimă și foarte mult respect

Georg BARTH – Germania – aprilie 2020

12. Important om politic în jud. Vaslui, 1989 - 2016: președintele Federației Ecologiste din România, filiala Vaslui, 18 ani, a Partidului Verde în prezent; **Consilier județean 5 mandate**, Candidat la Senat, Camera Deputaților, Consiliul Județean, Consiliul Local, Primăria Vaslui, vicepreședinte al Acțiunii Populare, propus de liberali candidat la Primăria Vaslui în alegerile din iunie 2008. Multiple prezențe naționale și internaționale culturale și politice. Contacte, interviuri și colaborări cu toate marile personalități politice și culturale naționale ale timpului (1990 –).

„L-am cunoscut pe profesorul dr. Dumitru Marin cu ocazia unei întâlniri la Vaslui cu reprezentanți ai societății civile și simpatizanți ai Convenției Democratice, înainte de alegerile din 1996, când i-am acordat și un interviu pentru postul de radio și televiziune pe care îl conducea.

Pe vremea aceea, Vasluiul era considerat un fief absolut al PDSR-ului, era numit „județul roșu” și a avea alte opinii decât majoritatea însemna un act de curaj.

Era vorba de curajul unui om care înțelesese să facă presă adevărată, dar în același timp angajată în slujba unor valori democratice în care credea... Bun organizator, activ și integrat în comunitate...”

*Prof. dr. Emil Constantinescu,
Președintele României 1996 - 2000
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 7)*

13. Acțiuni culturale interjudețene și naționale:

- Interviuri la Televiziunea Canadiană, B.B.C., Televiziunea Națională din Chișinău, Captalan, Tele 7 abc, Deutsche Welle, Vocea Americii etc.

- Pagini speciale în „Evenimentul Zilei”, alte articole în „Deșteptarea”, „Ziarul de Bacău”, „Tecuceanul”, „Booklook”, „Meridianul Iași-Vaslui-Bacău” ș.a.

- Acțiuni culturale 2014: **Omagiu Cărții Vasluiene** - Vineri, 25 octombrie 2013; Simpozioane Interjudețene: **Românești** - Miercuri, 15 ianuarie 2014; **Hârlău** - Joi, 23 ianuarie 2014; **Prisăcani** - Joi, 30 ianuarie 2014; **Bârnova** - Miercuri, 27 februarie 2014; **Bârlad** - Joi, 13 martie 2014; **Iași** - Colegiul „Costache Negruzzi”, Luni, 7 aprilie 2014; **Ivești** - Luni, 21 aprilie 2014; **Podu**

Simpozion MARIN 70 - Gelu Bichineț, D.V. Marin, Levente Csaba Szekely,
Alexandru Ionescu, Adi Cristi, Corneliu Bichineț

- **Turcului** - Joi, 29 mai 2014; **Iași** - Vineri, 30 mai 2014, Univ. „Al. I. Cuza” (Ștefan Zeletin); **Prisăcani** - **22 - 24 august 2014**; **Ciorțești** - **29 și 30 august 2014**; **Lungani** - **Marti, 23 septembrie 2014 altele în 2015-2016**; **Bacău** - Colegiul Național „Gheorghe Vrânceanu”, Vineri, 10 octombrie 2014; **Țepu - Galați**, Duminică, 26 octombrie 2014; **Sat Frumușelu, com. Glăvănești, jud. Bacău** - Sâmbătă, 8 noiembrie 2014; **Băcani** - Vaslui, (28.11.2015), **Omagiu Cărții Vasluiene, Ediția a II-a** - Luni, 26 octombrie 2015. **Colegiul Național „Costache Negruzzi” Iași** - 29 ianuarie 2016 („Iași - Meridiane Culturale”); **Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”, Colegiul Economic „Anghel Rugină” și Liceul Tehnologic „Ion Mincu”** - Vineri 15 ianuarie 2016 („Simpozion „Mihai Eminescu în liceele vasluiene!”). Orele 10:00, 13:00, 16:00 - Întâlniri cu redactorii Grupului de presă, ALPI și scriitorii din Bacău. **Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Bacău** - vineri, 1 aprilie 2016 (Simpozion Interjudețean - Lansare Revista M.C.R. nr. 5, volumul „Învățământ și merit vasluian”, „25 - TV.V. - Istorie și cultură”). Joi, 21 aprilie 2016, **Simpozion Național „D.V. Marin și contemporaneitatea” - Vaslui. „OMAGIU CĂRȚII ȘI CULTURII VASLUIENE, ed. a III-a, vineri, 5.05.2017, Centrul Cultural „Alexandra Nechita”, Simpozion Național (partic.din Bacău, Iași, București, Slobozia, jud. Vaslui).**

Aniversarea Meridianului... la 20 de ani, 26-27 sept. 2016, la Vaslui (Biblioteca Județeană), Iași (Colegiul Național

NEGRUZZI), Vaslui, Liceul Ștefan Procopiu (oct. 2016). Lansare M.C.R. la Iași (Lic. Negruzzi, C.C.D. ș.a.), 2016, 2017, Bacău, Bârlad, Huși, Vaslui, 2018, sept. Vaslui.

LANSAREA M.C.R. în adunări publice, cu mii de participanți, Băcani, Bogdănești, Bălțați (Iași), Lungani (Iași) Duda Epureni, Vaslui și alte 8 localități, în 2018.

Lansări repetate, în ultimii 6 ani, la ALPI, Iași.

„MERIDIANE CULTURALE LA IAȘI - Luni, 27.03.2017 s-a desfășurat la Iași, la Casa Corpului Didactic, lansarea numărului (comasat) 7-8 din Revista deja celebră, **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC**, revistă care apare, prin străduința exclusivă a directorului grupului de presă **CVINTET TE-RA**, prof. dr. **DUMITRU V. MARIN**. Revista beneficiază de un colectiv redacțional ales: profesori, oameni de cultură și știință.

Încep cu gândurile noastre de grațitudine pentru efortul de a veni la Iași, pentru atmosfera culturală creată, prin prezența scriitorilor și oamenilor de cultură în mijlocul elevilor, aflați în **SĂPTĂMÂNA ALTFEL**, participanți la manifestare, dar mai ales prin poarta deschisă pentru tinerele talente din diversele școli ieșene implicate.

Spre deosebire de evenimentele exclusive dedicate Colegiului Național “Costache Negruzzi”, au venit la manifestarea, organizată în parteneriat cu Casa Corpului Didactic “Spiru Haret” Iași: “Liceul Tehnologic de Mecatronică și Automatizări”, profesor - coordonator Alina Teodora Vartolomei, Colegiul Tehnic “Gheorghe Asachi”, coordonator bibliotecar Oana Epure, Școala gimnazială “Ion Creangă”, coordonator profesor Alina Fîntînar, Școala Normală “Vasile Lupu”. Am admirat, așadar, elevii îndrăgostiți de poezie, de la clasa a VII a, liceu, pe care nimeni nu i-a obligat să se implice! Au

făcut-o de bună voie! Câștigul a fost în totalitate al acestor copii!

*Scriitorii prezenți au făcut o atmosferă de zile mari.,
Prof. dr. Dumitru V. MARIN a prezentat, modest, propria
activitate, elevii receptând mesajul prin care munca te susține în
viață iar din punct de vedere patriotic, apărarea Limbii Române,
în țară și străinătate, poate deveni o deviză de viață!*

„Să știți că aveți o șansă nemaipomenită să participați la un eveniment cultural. Dați-mi voie să vă spun că mă simt ca și dumneavoastră elev. Să nu creadă cineva că noi, cei prezenți aici, suntem „bătrâni”. Nu! Noi suntem tot tineri, dar unii de mai multă vreme. Cel mai tânăr dintre noi este profesorul Mircea Varvara, fostul meu profesor de acum mulți ani. Când l-am anunțat astăzi, a zis: „Domnule, vin!” Mulțumesc domnule profesor, pentru că, prin prezența dumneavoastră alături de mine, aici, mă simt la vârsta celor tineri, din aceasta sală. Printre altele, țin să vă spun că noi trăim o vreme în care se petrece așa o transformare a limbii române încât ea va dispărea. Academicianul Eugen Simion spunea că în vreo 200-300 de ani, vor mai exista două sau trei limbi pe pământ. Eu spun că în mai puțin de 30 de ani va fi așa o modificare de nu ne vom înțelege între noi. Scrie și în ziarul Meridianul că Mihail Sadoveanu,

acum 100 de ani, se mai înțelegea cu românii lui dar nu s-ar înțelege cu noi nicicum pentru că opera lui a devenit operă de arhivă, nu este funcțională la ora actuală ca model de limbă. Unii vorbim de poezii actuali, alții de scriitorii actuali dar ne place, mie cel

puțin îmi place, să vorbim despre scriitorii care apără limba română, pentru că de când este limba română, de 2000 de ani, niciodată nu au fost mijloace de influențare așa de agresive ca cele de astăzi. Altădată, noi românii aveam un cuvânt care ne caracteriza: „Bă, mergi acasă? - Îhî” Îhî era acceptul. „Acum, ești bine? - Ok” prin urmare sunt multe, multe exemple care arată că limbajul din calculator, dacă nu-l știi, nu știi o brumă de engleză, nu ai ce căuta pe-acolo. Asistăm și la pericolul dispariției poporului român, din care peste 3 milioane au șters-o peste granițe și deși în mintea lor există materie cenușie, eu am niște elevi de-ai mei poeți - buni poeți, s-au dus să măture prin Roma și prin alte părți. Noi încercăm prin revista **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC** să diminuăm acest pericol. Revista **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC** se

duce în 23 de capitale europene, în vreo 250 de locuri din România și recordul pe care de asemenea îl invoc, avem 73 de scriitori din străinătate și în total 292 de colaboratori. În vecii vecilor n-o să mai întâlnești așa ceva. Orice revistă din țara Românească se chinuie între 20 și 40.” a spus prof. dr. Dumitru V. MARIN.

Comandorul de aviație, MIHAI BATOG BUJENIȚĂ, a vorbit despre misiunea deloc ușoară, dar cu multă noblețe sufletească, de a scrie o revistă,

de a o lansa în paisprezece țări și ne-a invitat la ședințele Cenaclului “Păstorel”, invitație pe care o vom onora. „Onorat auditoriu ca să scoți o revistă trebuie să fii nebun. Unii din acei frumoși nebuni, nu prin ei înșiși ci prin faptele lor este domnul profesor. Ai de luptat cu tot felul de adversități, invidii, răutăți, tot ce umple paharul mâhnirii noastre, în această lume. Îți vor trebui bani ca să scoți revista, timp, muncă, asiduitate dar mai ales, niște oameni pe care să-i convingi, cei care fac parte din colegiile de redacție, pe care să-i convingi că tu vrei, poți și meriți. Ei bine, în acest sens domnul Marin a cucerit. E destul de dificil totuși să aduni un colectiv de oameni de valoare. Aici sunt și profesori doctori universitari și doctori în științe, oameni cu titluri, cu profesii deosebite cu toate onorurile pe care societatea le dă celui care produce ceva. Nu mă voi lăuda ce titluri am eu, pentru că sunt cu mult în urma domnului Marin, vă va spune el și o parte dintre ale lui sunt și ale mele. Nu uitați să râdeți. Râsul nu îngrașă, nu are E-uri, vă menține tonusul, vă menține înălțimea spirituală la care fiecare dintre noi trebuie să fie. Ignorăm în bună măsură problemele care ne pot afecta. De aceea, eu, vă invit întotdeauna la Cenaclul nostru. În fiecare duminică, la ora 10, la Biblioteca Județeană. Ne-au venit niște moșnegi acolo și ne simțim ferice pentru că în primul rând comunicăm. Este foarte importantă comunicarea pe care am redus-o cu toții la eternul „like”, „share”. Oameni buni, comunicarea este între oameni, prin cuvânt, prin expresia figurii.” a spus Mihai Batog BUJENIȚĂ. Au recitat, la manifestare, poetul VASILE LARCO și actorul EMIL GNATENCO, oameni de o sensibilitate de nedescris, dăruți de Dumnezeu cu transmiterea mesajului poetic, rupt de realitatea cotidiană, mesaj care te înalță și transpune într-o lume mai bună. Vă mulțumim!

Printre alți participanți de seamă au fost poeta și pictorița Viorica Bordianu, soția Valentina și Valeriu Lupu și profesorul Mircea Varvara.

Eleva NAOMI RANGHIUC a citit din propriile creații. Pregătită de profesor Alina Fîntînaru, de la Școala gimnazială Ion Creangă din Iași ne-a făcut să vedem că misiunea de dascăl se împlinește dacă elevii noștri sunt receptivi, deschiși ideilor frumoase, ca Naomi.

*Elevul PĂDURARIU ȘTEFAN RADU, pregătit de dna bibliotecară Oana Epure, de la Colegiul Tehnic “Gheorghe Asachi” a citit din propriile creații transpunându-și ideile prin care receptează lumea în care trăiește iar elevele Liceului “Mihai Eminescu”, COMANDATU CLEMENTINA și HRESTIC MARIA LUIZA au recitat din cel mai recent număr al revistei **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC**.*

Activitatea s-a încheiat cu elevul ALEXANDRU URSACHE, pregătit de profesor CLAUDIA MARTINICĂ, care ne-a cântat și încântat cu un cântec românesc pe care regret că nu îl pot expune în aceste rânduri decât ca dăruire la cel mai mare potențial pe care îl poate avea un copil de 9 ani. Îl felicităm și sperăm să-l vedem pe marile scene ale orașului cât mai curând.

Cuvântul meu de mulțumire îi este adresat dlui director al Casei Corpului Didactic “Spiru Haret” Iași, SILVIU IORDACHE, pentru facilitarea întâlnirii unor generații diferite întru același scop: Dragostea pentru Limba Română!

*Vă mulțumim tuturor și urăm Revistei Internaționale **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC** cât mai multe și frumoase numere!*

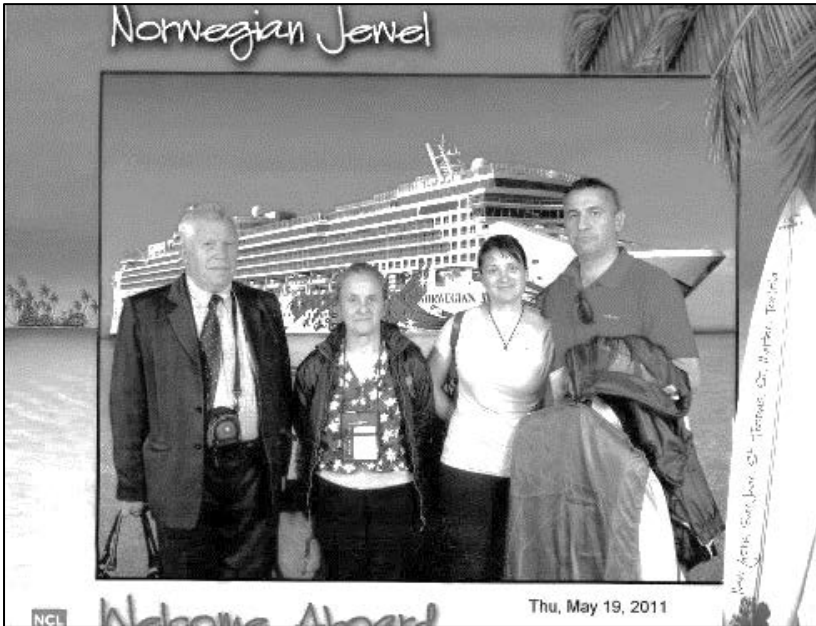
*A consemnat,
Prof. dr. Monica Luminița COZMEI”
Articol apărut în ziarul Meridianul
de joi 30 martie 2017*

„Un om fără odihnă și fără astâmpăr, pe care l-am cunoscut în anii de după Revoluția din 1989, unul dintre cei condamnați să construiască.”

*jurnalist, Alexandru Mironov,
scriitor, fost ministru*

(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 73)

14. Reprezentări internaționale, Depart. Tourrenne

(Reprez. grupului de la Miclești, jud. Vaslui, interviu cu Prefectul, manifestare Cult. la Casa de cultură din Neuille Pompierre de lângă orașul Tour), Strassbourg (1999, cu grupul, primit de Secret.gen al Comisiei Europene, Marie Trautman, interviu și dineu oferit in sala de festivități a

Primăriei din Strassbourg) Budapesta (2dec.2001, Internaționala Ecologistă, președintele delegației ecologiste românești. Tratatative de 2 ore cu președintele ecologist german și Ministru de Externe, Ioscha Fischer, Hotel Budapesta), Montreal (Invitat al Televiziunii Canadiene), Chișinău (Participant-invitat la Congresul ecologiștilor de către președintele Ioan Dediu, Discuții ample la Ministerul Culturii cu Ion Ungureanu, Stabilirea legăturii cu Nicolae Dabija, președ. Uniunii Scriitorilor din Moldova, materiale de presă și protocoale semnate, Uniunea Ziariștilor din Balcani (Timișoara, printre inițiatori și primii semnatori), Transnistria (Tighina, Dubăsari, Soroca, în timpul luptelor declanșate după vizita lui Ion Iliescu și Adrian Năstase, urmate de autoproclamarea Independenței Republicii Transnistriene. Interviu cu președintele Igor Smirnov).

Relație de prietenie specială cu Președintele Republicii Moldova, Mircea Snegur de mai multe ori intervievat.

Filmări și transmisii în direct din 32 de țări. Recunoaștere internațională confirmată prin M.C.R., unde colaborează 76 de scriitori străini. Prezență activă în mediul VIRTUAL și Cenaclul internațional Destine literare, Montreal.

„Dumitru Marin, a avut prioritate în mass-media vasluiană, iar eu cred că și în cea din toată Moldova de dincoace și de dincolo de vremelnica graniță”

*prof. dr. Mihai Miron
aprilie 2016*

15. Referințe:

- MARIN 70 - Volum omagial, 210 p. (2011);
- MARIN D. V. - Opera în câmpul critic și valoric, 202 p. (2013).
- Iordan Datcu - Dicționarul etnologilor români, Ed. SAECULUM I.O., București, 1998: MARIN, Dumitru V., pp. 65 - 66;

–**Istoria Jurnalismului din România în date**, *Enciclopedie cronologică*, ed. Polirom, Volum coordonat de Marian Petcu (pag. 514, 655, 902, 910, 930, 936, 945, 965 și 1002).

– **Enciclopedia Personalităților din România**, ed. a V-a, 2010, Hubners Who is Who, p. 790.

– **Personalități băcăuane**, vol. VII, Cornel Galben, 2014 pag. 142-149;

– Alte dicționare ale personalităților în județele Vaslui, Galați, Bacău, total **13**. Alte reviste și ziare.

– Biblioteca județeană Vaslui: **Biobibliografie „DUMITRU V. MARIN la 70 de ani”** (2011);

– Biblioteca județeană Bacău - Catalog internațional - **Geografie spirituală; D.V.Marin.**

– Vasile Ghica - „Nasc și la Tecuci oameni”. (Tecuci), Dicționar personalități (2008).

– **Monografia Popricani, jud. Iași - 18 noiembrie 2013.**

– **MARIN D.V. CONTEMPORANUL NOSTRU** (virtual, 2014).

– **75 - D.V. MARIN (istorie - cultură - jurnalism)**, Volum omagial, ed. PIM, Iași, 2016.

– Uniunea Ziariștilor Profesioniști - **Dumitru V. Marin - Om, operă, prezență** - Ed. PIM, Iași, 2015 (92 pag. - reeditare 72 pag.).

– Uniunea Ziariștilor Profesioniști - **Operă și viață pentru Vaslui - România/ Dumitru V. Marin** - Ed. PIM, Iași, 2015 (52 pag.).

– B. Negoescu, (Benone Neagoe) **Tinerete fără bătrânețe**, Revista UZPR, nr.3/vară, 2016, p.25.

– **Supliment omagial literar – artistic, cu amici / La mulți ani, D.V.M -75, Pim, 2016, 80 pag.**

– Articole omagiale și de analiză în Meridianul Iași-Vaslui-Bacău, în M.C.R., Deșteptarea - Bacău, BZI Iași.

– **C. Galben, Personalități băcăuane, DUMITRU V. MARIN**, Ateneu, nr.561, an 53, mai 2016, p.23, 2016

– **Ioan Dănilă, Limba ce-o vorbim...**, Deșteptarea, an XXVI, nr.7615/29.04.2016

– Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, în multe ediții, începând cu 1996, 26 septembrie.

– Ion N. OPREA **Dumitru V. Marin, DVM, de la un timp DVMZ** – 75, Luceafărul, Anul 8 - 2016, 27 aprilie, 2016.

– Materiale omagiale în M.C.R, Meridianul și alte publicații.

– Constantin Chirica, **Măcărești**, file de istorie, ed..Samia, Iași, 2013, 248 pag.

– **111 Valori naționale pentru Vaslui**, Ed. PIM, Iași, 2019, 512 p.

– **Recorduri, recorduri, numai ...recordurile, pentru memoria istoriei**, pliant, 3000 ex.,2018.

– **Bătălia pentru Vaslui, 738 p.,2020**

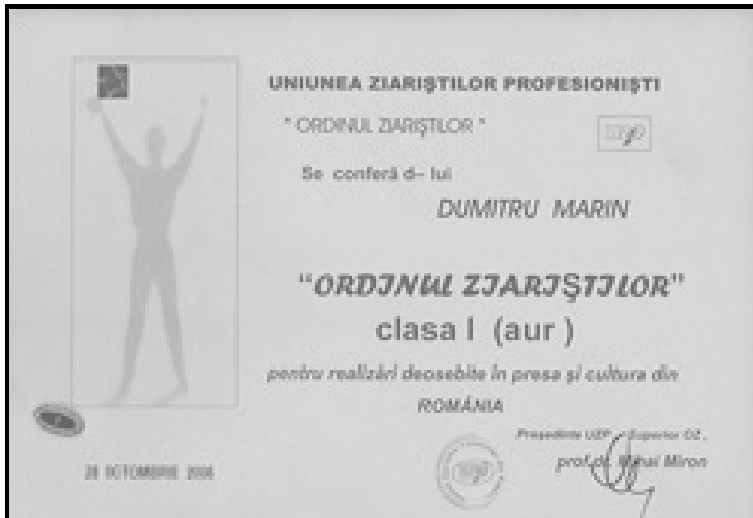
„...prin grația netului l-am cunoscut pe domnul D.V.

Marin care în meseria mea de inginer este acronimul nelipsitului instrument Digital-Volt-Metru. În cazul editorului din Vaslui, electronica este înlocuită cu o vastă activitate intelectuală, publicistică, didactică, posturi de radio, Director în presă etc... iată o biografie impresionantă și bogată la extrem.”

Cu amiciție, Adrian Grauenfels, ASILR – Israel

16. Distincții:

- **Ordinul Ziariştilor „aur” de 2 ori, Cetățean de onoare în 3 județe, Numeroase Diplome de Onoare și Excelență, oficiale și pentru merite sau participare.**

– **Diplome de onoare, conferite de Primăria Bârlad.**

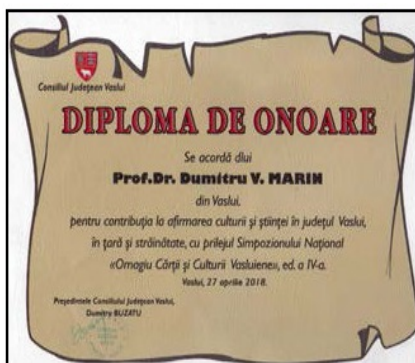
Numeroase alte Primării din Moldova, Consiliul județean Vaslui și diverse culte religioase.

Primul Cetățean de onoare al comunei **Podu-Turcului, județul Bacău** (29 martie 2011); Cetățean de onoare al comunei **Prisăcani, județul Iași** (24 august 2014); Cetățean de onoare al comunei **Țepu, județul Galați** (30 septembrie 2014).

– Membru al *Ligii Scriitorilor din România*, și *Uniunii Ziariştilor Profesioniști*

din România.

„Dăruit, generos, autoritar cu măsură, iertător, învățător a condus cu bine „barca”, s-a descurcat, a reușit să-și

pună copiii pe picioare. Adeseori gândindu-mă la copiii mei, îmi doresc să aibă un tată cum am avut și eu. Nu e puțin lucru să transformi copilul în matur și probabil ca până la urmă asta e cea mai mare realizare a unui individ în plan personal. Eu cred că el a reușit și în

priveința asta.[...]

*Av. Daniel Marin - Cernat,
(întemeietor TVV și „Unison Radio”, fiul mijlociu,
București, 29.03.2011
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 98)*

FILM: „*A fost sau n-a fost*” (filmul lui Corneliu Porumboiu, consacrat lui D.V.M., an 2006), premiat la Cannes ș.a., ș.a.î

DE ACELAȘI AUTOR:

Operă tipărită (selecții):

- **Considerații privind cântecul popular...** (1974) – studiu etnofolcloric, 18 pag.
- **Basme de Tudor Pamfile, ediție îngrijită de D.V.M., editura Junimea, Iași (1976), 124 pag.**
- **Evoluția învățământului vasluian până în 1859 (1980) – Istoria învățământului. 8 pag, in 16*.**
- **Liceul „M. Kogălniceanu”, monografie la Centenar (1990)**
- **Tudor Pamfile și revista „Ion Creangă” – istorie etnofolclorică. 294 p. (1998)**
- **Unison Radio Vaslui continuă... – prezentare media (2000)**
- **TV.V – 15... explozia – „Cronica locului, jurnal intim...”, 556 p. (2006)**
- **Zăpada pe flori de cireș – roman – 274 p. (1999). Ediția a II-a (2014)**
- **Meridianul – O istorie a presei locale și a Curentului Cultural Informațional, 416 p. (2009)**
- **Festivalul Național al Umorului „Constantin Tănase” – istorie culturală – 218 p. (2010)**
- **TV. V – Vaslui – România – Europa – filă de istorie, presă și cultură – 256 p. (2011)**
- **Giurgioana – Bacău, Sat – Biserică... – monografie, 169 p. (2011)**

- **Editoriale valabile din vremuri regretabile** – culegere – 258 p. (2013)
- **Cu Eminescu, dascăl de suflet** – Studii și adnotări istorico-literare, 172 p. (2013)
- **Marin D.V. – Opera în câmpul critic și valoric** – (Th. Codreanu, C.D. Zeletin, N. Constantinescu etc.) – opinii, editoriale – 202 p. (2013)
- **„Spirale” internaționale – Vasluieni pe spițe din roata istoriei** – reportaje și interpretări – 208 p. (2013)
- **Primarii, ca niște oameni acolo, și ei** – Jud. Iași – 338 p. (2014)
- **Ceașescu –...– Bănescu, Mitterand – Snegur – Iliescu, Lucinski – Constantinescu – Regele Mihai I (evocări de reporter)**, Ed. PIM, Iași, 2014, 188 p.
- **Prima clasă.../ Personalități de pe Valea Zeletinului**, Ed. PIM, Iași, 331 p. (2014)
- **Marin D.V. contemporanul nostru** (virtual, 2014)
- **25 – TV. V – Istorie și cultură**, Ed. PIM, Iași, 154 p. (2016)
- **Învățământ și merit vasluian (eșantion din învățământul românesc) (I)**, Ed. PIM, Iași, 154 p. (2016)
- **77 – D.V. Marin (istorie – cultură – jurnalism)** – Volum omagial –, Ed. PIM, Iași, 168 p. (2016)
- **Viața „pe portative”... în 16 note**, Ed. PIM, Iași, 78 p. (2017)

- **Bârlad – Vaslui/Pamfile – Marin/Destine istorice**, Ed. PIM, Iași, 156 p. (2017)
- **... 77... Noduri culturale și semne amicale**, Ed. PIM, Iași, 397 p. (2018)
- **Editoriale, articole, eseuri** Ed. PIM, Iași, 184 p (2018).
- **101 Vasluieni pentru 100 de ani**, Ed. PIM, Iași, 402 p. (2019).
- **Liceeni la Podu – Bacău**, Ed. PIM, Iași, 204 p. (2019)
- **Marin D.V. – Vaslui – Din seva istoriei –**, Ed. PIM, Iași, 160 p. (2019)
- **111 Valori naționale pentru Vaslui –** Ed. PIM, Iași, 512 p. (2019)
- **Jale și eroism la Cotul Donului... și după(!)**, Ed. PIM, Iași, 274 p. (2019). **Ediția a II-a**, Ed. PIM, Iași, 320 p. (2020).
- **Marile prietenii de pe Valea Prutului / Marin-Mâcnea-Dima-Pricop-Tudosie/**, Iași. Pim,2020, 208 p.
- **Opera Magna 1... (Folcloristică) –** Ed. Pim, 2020. 614 pag.
- **Festival semicentenar /50:50/ Memorialistică jurnalieră**, Iași, Pim, 332 pag.
- **Opera Magna 2 (Roman)...** Pim, 2020, 515 pag.
- **Opera Magna 3 (Contribuții de lider cultural)** Pim, 2020, 510 pag.
- **Bătălia pentru Vaslui: 222 printre noi**, Pim, Iași, 2020, 738 p.

„Mișcându-se cu dezinvoltură între Vaslui - Iași - Bacău - București sau Krakovia - Istanbul, Londra - Moscova, capabil să fie deopotrivă performant ca manager, reporter, operator tv, conducător auto, scriitor, editorialist, monografist, capabil să se dedice unor riscante inițiative politice, om de lume și în același timp întreprinzător eficient, Dumitru V. Marin ni se propune ca un model de umanitate, dezirabil acum și, relativ, în viitor!

Performer de excepție, creator prin excelență, personalitatea lui D.V. Marin nu va putea fi ajunsă sau egalată prea devreme, dacă nu cumva, niciodată.

D.V. Marin, este și rămâne unic în istoria Vasluiului.”

**(Prof. univ. dr. Alexandru IONESCU,
laureat al Academiei)**

REZUMAT: O VIAȚĂ PENTRU O IDEE

Perioada de timp acoperită: ultimii 63 de ani.

Aria de referință: sunt mărturiile din toată lumea. Vasluiul e doar centrul acestui univers.

Personalitățile: Toți nominalizații din opera „**Bătălia pentru Vaslui**”, dintre circa 1000, au fost și personaje în emisiunile **TVV – Unison Radio** sau **Ziarul Meridianul**, ori am scris despre ei în **Meridianul Cultural Românesc**.

1. Am reușit întrucâtva efectul invers față de migrarea creierelor de pe aici spre largul lumii, **ADUCÂND VALORI mari, și foarte mari**, cu care să complinesc educația prin media... locală. De prin lume adunate și la telespectatorii – ascultătorii – cititorii noștri... sincretic, date.

2. Toți cei „**222... printre noi**” și mulți alții, au convorbit, s-au destăinuit, au plănuit, s-au consfătuït, au polemizat, cu subsemnatul, dar nu numai o dată; au rămas și prim-miniștri „neinserați” aici, pentru că i-am întâlnit doar o singură dată.

3. Cartea reprezintă efortul maximal propriu pentru includerea într-un tot valoric, pornind de undeva aproape de zero, după februarie 1968, când s-a înființat județul Vaslui.

4. De la 1 martie 1970 (ca inspector, profesor, patron media) am construit cum și cât am putut, am adunat pietre, nu pentru templul meu (cum scria Lucian Blaga), ci pentru un fel de Pantheon local, cu educația, cultura, sportul, viața economică, jurnalistică, politica, istoria, acestor locuri. Am aplicat principii, am promovat valori și modele perene.

5. Am fost într-un prim-plan, în județul Vaslui din 1970 și până astăzi, am ridicat spiritualitatea vasluiană pe **HARTA CULTURALĂ** a lumii, cam prin tot ce am realizat (3 recorduri mondiale în jurnalistică, 6 naționale, 28 județene). Revista internațională **Meridianul Cultural Românesc**, azi cu 628 de

colaboratori din toată lumea, e tipărită, deci document peren, peremptoriu. Cele peste 43 de cărți personale sunt martorele... în scris. Mai urmează 3, deja gata de tipar, = 8 sunt în 2020.

6. Demersul nostru memorialistic, unic, acesta, rămâne mărturie că pe mulți i-am făcut eu harnici, valoroși, deștepți, mari. Multora... glorie.

7. Lumea intelectuală bazată pe studiul cărții tipărite... apune! În întregimea ei această lume învechită expiază, iar eu rămân un reprezentant al acesteia, care dispare: e destinul ființei. Cartea, însă, oricum... mai rămâne?!?

8. Dacă am dreptul la aceste opinii: **a.** – am publicat 43 de cărți=aprox. 23.000 de pagini, 22 de numere de revistă=3400 pag.(+ rev. Onnyx); **b.** – am câteva mii de editoriale, articole, note, studii științifice în peste 30 de ziare și reviste și alte mii de materiale video (în special interviuri, multe pe net), multe intervenții verbale și cuvântări, am întreținut cenacluri literare (Mugurel '74... 15 ani). Am parcurs lumea în lung și în lat, ca ziarist. Există, azi, 6 cărți și multiple mențiuni cu sute de aprecieri la munca și rolul meu... vasluian și național (?!!). Însumi am scris 8 cărți de istorie culturală. Numai despre Vaslui, 14 cărți cu aprox. 11.000 de pagini. Nici un sprijin de la primarul acultural.

Toate acestea, după peste 63 de ani de presă, îmi dau dreptul și întemeiază convingerea că mi-am făcut datoria de om (m-am făurit) și am înțeles chemarea acestui timp, ca personalitate reprezentativă ?!!

„Eu sunt omul muncii mele imposibil de egalat vreodată” (D.V.M.)

SUMMARY: A LIFE FOR AN IDEA

Time period covered: last 63 years.

Reference area: there are testimonies from all over the world. Vaslui is just the center of this universe.

Personalities: All the nominees from the opera "**Battle for Vaslui**", from about 1000, were also characters in the **TVV** shows - **Unison Radio** or **Ziarul Meridianul**, or I wrote about them in the **Romanian Cultural Meridian**.

1. We have somewhat succeeded in the opposite effect to the migration of brains from here to the rest of the world, **BRINGING** high, and very high **VALUES**, with which to complete education through the local media. From all over the world gathered to the viewers - listeners - our readers... syncretically, data.

2. All those "**222... among us**" and many others, conversed, revealed themselves, planned, consulted, argued, with the undersigned, but not only once; the "uninserted" prime ministers remained here, because I met them only once.

3. The book represents the maximum effort for inclusion in a whole value, starting from somewhere close to zero, after February 1968, when Vaslui County was established.

4. From March 1, 1970 (as an inspector, teacher, media owner) I built how and how much I could, I collected stones, not for my temple (as Lucian Blaga wrote), but for a kind of local Pantheon, with education, culture, sports, economic life, journalism, politics, history, these places. We applied principles, we promoted perennial values and models.

5. I have been in the forefront, in Vaslui county since 1970 and until today, I have raised Vaslui spirituality on the **CULTURAL MAP** of the world, through almost everything I have achieved (3 world records in journalism, 6 national, 28

county). The international magazine Meridianul Cultural Românesc, today with 628 collaborators from all over the world, is printed, therefore a perennial, peremptory document. The over 43 personal books are witnesses... in writing.

6. Our memorialistic approach, unique, this one, remains a testimony that I made many of them diligent, valuable, smart, great. Many glory.

7. The intellectual world based on the study of the printed book... sets! In its entirety, this outdated world expands, and I remain a representative of it, which disappears: it is the destiny of the being. The book, however, remains! Anyway?!?

8. If I have the right to these opinions: **a.** - I have published 43 books = approx. 23,000 pages, 22 magazine issues = 3400 pages (+ Onnyx magazine); **b.** - I have several thousand editorials, articles, notes, scientific studies in over 30 newspapers and magazines and thousands of other videos (especially interviews, many on the net), many verbal interventions and speeches, I have maintained literary circles (Mugurel '74... 15 years). I traveled the world long and wide, as a journalist. There are, today, 6 books and multiple mentions with hundreds of appreciations for my work and role... Vaslui and national (? !!). I myself wrote 8 books on cultural history. Only about Vaslui, 14 books with approx. 11.000 pages.

All this, after over 63 years of press, gives me the right and founds the conviction that I did my duty as a human being (I made myself) and I understood the call of this time, as a representative personality? !!

"I am the man of my work impossible to ever match" (D.V.M.)

SOMMAIRE:

UNE VIE POUR UNE IDÉE

Période couverte: 63 dernières années.

Zone de référence: il y a des témoignages du monde entier. Vaslui n'est que le centre de cet univers.

Personnalités: Tous les nominés de l'opéra "Battle for Vaslui", d'environ 1000, étaient également des personnages dans les émissions **TVV - Unison Radio** ou **Ziarul Meridianul**, ou j'ai écrit à leur sujet dans le **Méridien Culturel Roumain**.

1. Nous avons quelque peu réussi l'effet inverse de la migration des cerveaux d'ici vers le reste du monde, **APPORTER DES VALEURS** élevées et très élevées, avec lesquelles compléter l'éducation à travers les médias locaux. De partout dans le monde réunis aux téléspectateurs - auditeurs - nos lecteurs... syncrétiquement, des données.

2. Tous ces «**222... parmi nous**» et bien d'autres, se sont entretenus, se sont révélés, planifiés, consultés, argumentés, avec le soussigné, mais pas une seule fois; les premiers ministres «non insérés» sont restés ici, car je ne les ai rencontrés qu'une seule fois.

3. Le livre représente l'effort maximal pour l'inclusion dans un tout, à partir de quelque part proche de zéro, après février 1968, lorsque le comté de Vaslui a été créé.

4. À partir du 1er mars 1970 (en tant qu'inspecteur, enseignant, propriétaire de médias), j'ai construit comment et combien je pouvais, j'ai collecté des pierres, non pas pour mon temple (comme l'écrivait Lucian Blaga), mais pour une sorte de Panthéon local, avec l'éducation, culture, sports, vie économique, journalisme, politique, histoire, ces lieux. Nous avons appliqué des principes, nous avons promu des valeurs et des modèles pérennes.

5. Je suis à l'avant-garde, dans le comté de Vaslui depuis 1970 et jusqu'à aujourd'hui, j'ai élevé la spiritualité Vaslui sur la **CARTE CULTURELLE** du monde, à travers presque tout ce que

j'ai accompli (3 records du monde en journalisme, 6 nationaux, 28 comté). Le magazine international Meridianul Cultural Românesc, qui compte aujourd'hui 628 collaborateurs du monde entier, est imprimé, donc un document pérenne et péremptoire. Les plus de 43 livres personnels sont des témoins... par écrit.

6. Notre approche commémorative, unique, celle-ci, reste un témoignage que j'ai fait beaucoup d'entre eux diligents, précieux, intelligents, grands. Beaucoup de gloire.

7. Le monde intellectuel basé sur l'étude du livre imprimé... des ensembles! Dans son intégralité, ce monde désuet s'agrandit, et j'en reste un représentant, qui disparaît: c'est le destin de l'être. Le livre, cependant, reste?!?

8. Si j'ai droit à ces opinions: **a.** - J'ai publié 43 livres = env. 23 000 pages, 22 numéros de magazines = 3400 pages (+ magazine Onnyx); **b.** - J'ai plusieurs milliers d'éditoriaux, articles, notes, études scientifiques dans plus de 30 journaux et magazines et des milliers d'autres vidéos (notamment des interviews, beaucoup sur le net), de nombreuses interventions verbales et discours, j'ai entretenu des cercles littéraires (Mugurel '74... 15 ans). J'ai voyagé à travers le monde en tant que journaliste. Il y a, aujourd'hui, 6 livres et de multiples mentions avec des centaines d'appréciations pour mon travail et mon rôle... Vaslui et national (?!). J'ai moi-même écrit 8 livres sur l'histoire culturelle. Seulement sur Vaslui, 14 livres avec env. 11 000 pages.

Tout cela, après plus de 63 ans de presse, me donne le droit et fonde la conviction que j'ai fait mon devoir en tant qu'être humain (je me suis fait) et j'ai compris l'appel de cette époque, en tant que personnalité représentative?!!

"Je suis l'homme de mon travail impossible à égaler" (D.V.M.)

SOMMARIO: UNA VITA PER UN'IDEA

Periodo coperto: ultimi 63 anni.

Area di riferimento: ci sono testimonianze da tutto il mondo. Vaslui è solo il centro di questo universo.

Personalità: Tutti i candidati dell'opera "Battle for Vaslui", a partire da circa 1000, erano anche personaggi negli spettacoli **TVV - Unison Radio** o **Ziarul Meridianul**, o ne ho scritto nel **Meridiano Culturale Rumeno**.

1. Abbiamo in qualche modo gestito l'effetto opposto alla migrazione dei cervelli da qui al resto del mondo, **PORTANDO VALORI** alti e molto alti, con cui completare l'educazione attraverso i media locali. Da tutto il mondo si sono riuniti agli spettatori - ascoltatori - i nostri lettori ... sincreticamente, dati.

2. Tutti quei **"222... tra noi"** e tanti altri, hanno conversato, confessato, programmato, consultato, discusso, con il sottoscritto, ma non solo una volta; i primi ministri "non inseriti" sono rimasti qui, perché li ho incontrati solo una volta.

3. Il libro rappresenta il massimo sforzo per l'inclusione in un insieme di valori, a partire da un punto vicino allo zero, dopo il febbraio 1968, quando fu fondata la contea di Vaslui.

4. Dal 1 marzo 1970 (come ispettore, insegnante, proprietario dei media) ho costruito come e quanto potevo, ho raccolto pietre, non per il mio tempio (come ha scritto Lucian Blaga), ma per una specie di Pantheon locale, con istruzione, cultura, sport, vita economica, giornalismo, politica, storia, questi luoghi. Abbiamo applicato principi, promosso valori e modelli perenni.

5. Sono stato in prima linea, nella contea di Vaslui dal 1970 e fino ad oggi ho innalzato la spiritualità di Vaslui sulla **MAPPA CULTURALE** del mondo, attraverso quasi tutto ciò che ho ottenuto (3 record mondiali di giornalismo, 6 nazionali, 28

contea). La rivista internazionale Meridianul Cultural Românesc, oggi con 628 collaboratori da tutto il mondo, è stampata, quindi un documento perenne, perentorio. Gli oltre 43 libri personali sono testimoni ... per iscritto.

6. Il nostro approccio commemorativo, unico, questo, rimane una testimonianza del fatto che ho reso molti di loro laboriosi, preziosi, intelligenti, fantastici. Molte gloria.

7. Il mondo intellettuale basato sullo studio del libro stampato... set! Nella sua interezza, questo mondo antiquato si espande, e io ne resto un rappresentante, che scompare: è il destino dell'essere. Il libro però resta? Comunque?!?

8. Se ho diritto a queste opinioni: **a.** - Ho pubblicato 43 libri = ca. 23.000 pagine, 22 numeri di riviste = 3400 pagine (+ rivista Onnyx); **b.** - Ho diverse migliaia di editoriali, articoli, appunti, studi scientifici su oltre 30 giornali e riviste e migliaia di altri video (soprattutto interviste, molti in rete), molti interventi verbali e discorsi, ho mantenuto circoli letterari (Mugurel '74 ... 15 anni). Ho viaggiato per il mondo in lungo e in largo, come giornalista. Ci sono, oggi, 6 libri e molteplici menzioni con centinaia di apprezzamenti per il mio lavoro e ruolo... Vaslui e nazionale (? !!). Io stesso ho scritto 8 libri di storia culturale. Solo circa Vaslui, 14 libri con ca. 11.000 pagine.

Tutto questo, dopo oltre 63 anni di stampa, mi dà il diritto e fonda la convinzione che ho fatto il mio dovere di essere umano (mi sono fatto io) e ho capito il richiamo di questo tempo, come personalità rappresentativa? !!

"Sono l'uomo del mio lavoro impossibile da eguagliare" (D.V.M.)

Cuprins

ÎNAINTE DE TOATE, STAREA VASLUIANĂ, ÎN OCTOMBRIE 2020: 5

I. MEMORIALISTICĂ JURNALIERĂ – INTRODUCERE CA DESTAINUIRE: 7

SĂ RECAPITULĂM ÎMPREUNĂ:..... 12

II. PERSONALITĂȚILE, ÎN BĂTĂLIA NOASTRĂ 19

1. IOAN ADAM – profesor, astronom amator – Bârlad..... 21

2. VASILE ADĂSCĂLIȚEI – Prof.Univ.Dr. – Iași..... 22

3. GHEORGHE ALUPOAEI – sculptor – Vaslui..... 24

4. SERGIU ANDON – avocat, ziarist, comentator – București..... 28

5. VAL ANDREESCU – scriitor, ziarist – Vaslui..... 30

6. PETRUȘ ANDREI – poet – Puiești, Vaslui..... 34

7. CRIN ANTONESCU – politician – București..... 36

8. ELENA ANUȘCA DOGLAN – prof., instr. dans – Vaslui 38

9. MIHAI APOSTU – poet – Dodești, Vaslui 42

10. VASILE ARHIRE – ziarist – Iași 46

11. IONEL ARMEANU-ȘTEFĂNICĂ – manager, Vaslui 48

12. ALEXANDRU ARȘINEL – actor, dir. de teatru – București 51

13. IOAN BABAN – poet, scriitor – Vaslui 59

14. ILIE BALACI – fotbalist, antrenor – Craiova 61

15. GABRIELA ANA BALAN – poetă – Bârlad_Toc55295167 . 64

16. NICOLAE BALAN – dirijor, muzician – Vaslui..... 66

17. OVIDIU BALAN – dirijor internațional, muzician – SUA..... 69

18. GEORG BARTH – ziarist – Passau, Germania..... 76

19. MIHAI BATOGBUJENIȚĂ – scriitor, conducător cenaclu – Iași..... 79

20. MIHAELA BĂBUȘANU – poetă – Bacău..... 81

21. TRAIAN BĂSESCU – președinte de stat – România..... 85

22. IFTIMIE BÂRLEANU – sculptor, pictor – Iași.....	95
23. RADU BELIGAN – actor – București	97
24. IOAN BERDAN – Prof.Univ.Dr în Chimie – Iași	99
25. GELU VOICU BICHINEȚ – Dir. Biblioteca Jud. – Vaslui	102
26. ANA BLANDIANA – poetă – București.....	104
27. SIMION BOGDĂNESCU – poet, scriitor, eseist – Bârlad	106
28. NICOLAE BOTGROS – dirijor – Republica Moldova.	108
29. DUMITRU BRĂNEANU – poet, prozator, dr.ing. – Bacău	110
30. ION BRIȘCARU – manager priceput – Băcești, Vaslui	115
31. TAMARA BUCIUCEANU-BOTEZ – actriță – București.....	116
32. MARIA ȘI VASILE BULAI – rapsozi populari – Miclești.....	117
33. MIHAI CABA – inginer, poet, scriitor – Iași.....	122
34. PS IOAN CASIAN – Episcop – Canada.....	126
35. V.I. CATARAMĂ – profesor, prozator – Vaslui.....	128
36. HORĂȚIU CĂRĂUȘU – primar – Băcești	130
37. NICOLAE CEAUȘESCU – președinte de stat – România	136
38. VASILE CHELARU – of. Poliție, scriitor – Bârlad	148
39. VIOREL CHEPTINE – general – Iași.....	150
40. CONSTANTIN CHIPER – colonel – Buzău	153
41. LAURENȚIU CHIRIAC – istoric, dr. în științe – Vaslui	154
42. PETRICĂ CHIRIAC – primar – Duda Epureni, Vaslui	160
43. MIHAI CIMPOI – academician – Republica Moldova.....	165
44. MIRCEA CIOBOTARU – Prof.Dr., istoric – Iași	166
45. CONSTANTIN CIOPRAGA – Prof.Univ.Dr., critic lit. – Iași..	167
46. VALENTIN CIUCĂ – critic de artă – Iași.....	168
47. COSTIN CLIT – profesor, istoric, cond. de revistă – Huși...	170
48. THEODOR CODREANU – Prof.Dr., critic literar – Bârlad	174
49. MIRCEA ȘI SERGHEI COLOȘENCO – cercetător + enigmist – Bârlad.	176

50. DANIELA CONDURACHE – interpr. muz. pop – Suceava	179
51. EMIL CONSTANTINESCU – președinte de stat – România ...	180
52. NICOLAE CONSTANTINESCU – Prof.Univ.Dr., filolog – București	186
53. VALERIU D. COTEA – acad. agr., oenolog – București	192
54. LUMINIȚA COZMEI – dr. în științe, scriitoare – Iași.....	193
55. VICTOR CRISTEA – fost primar, parlamentar – Vaslui.....	196
56. ADI CRISTI – Prof.Univ, scriitor – Iași.....	198
57. NICOLAE DABIJA – acad., poet – Republica Moldova	199
58. IPF DANIEL – Patriarhul României – București.	201
59. IORDAN DATCU – Prof.univ.Dr., folclorist – București.....	203
60. PETRU DAVID – Prof., redactor Meridianul – Huși	205
61. IOAN DĂNILĂ – Prof.Univ.Dr, critic literar – Bacău	207
62. ION DEDIU – Acad. Univ. Dr. – Republica Moldova.....	210
63. EUGEN DEUTSCH – poet, epigramist – Iași	213
64. CONSTANTIN DIDILESCU – muzician – Vaslui.....	214
65. TOADER DIMA – Dr.Ing. primar – Berezeni, Vaslui.....	215
66. MIRCEA DINESCU – poet, politician, publicist – București.....	222
67. VASILE DONOSE – muzician, dirijor – București.....	223
68. ADRIAN ENACHE – interpret de muzică ușoară – București. .	226
69. MARIAN ENACHE – politician, jurist – București.....	227
70. SILVIA ENE – solistă de muzică populară – Bârlad	229
71. GEORGE FILIP – poet – Canada	233
72. JOSCHKA FISCHER – Min. de externe, ecologist – Germania..	235
73. ADRIAN FOCHI – cercetător, dr. – București	238
74. NĂSTASE FORȚU – Pictor – Bârlad.....	240
75. PETRU FRĂSILĂ – scriitor, om de televiziune – Iași	242
76. LAURENȚIU FULGA – scriitor – București	247
77. NICOLAE FURDUI IANCU – int. muz. populară – Alba Iulia	249

78. CORNEL GALBEN – istoric literar, prozator – Bacău	251
79. VIORICA GHENGHEA – șefă A. „A.T.C.” – Bârlad	253
80. TUDOR GHEORGHE – artist liric, actor, scriitor – București. 257	
81. GHE. GHEORGHIU DEJ – cond. al României – Bârlad	259
82. CORINA GHERMAN – scriitoare, cond. cenaclu literar – Iași	261
83. VASILE GHICA – filozof – Tecuci	267
84. DANIELA GÎFU – Prof.Univ.Dr., ziarist – Iași	268
85. DORU DINU GLĂVAN – Președinte U.Z.P.R. – București	270
86. IANCU GRAMA – poet, profesor – Bacău	275
87. ADRIAN GRAUENFELS – poet, scriitor – Israel	276
88. VASILICA GRIGORAȘ – poetă, critic literar – Vaslui	280
89. MARCEL GUGUIANU – Sculptor – Bârlad	281
90. ȘTEFAN GUȘĂ – arhimandrit, dr. – schit Miclești, Vaslui	283
91. MIRCEA RADU IACOBAN – publicist, dramaturg – Suceava	291
92. CĂTĂLIN IGNAT – prof. manager LMK – Vaslui	292
93. P.S. IGNATIE MUREȘANUL – Episcop – Huși	297
94. ION ILIESCU – președinte de stat – România	302
95. GRIGORE ILISEI – jurnalist, prozator – Iași	310
96. ALEXANDRU IONESCU – Prof.Univ.Dr., scriitor – București	312
97. CONSTANTIN DUDU IONESCU – ministrul – București	314
98. IORGU IORDAN – academician, filolog – București	316
99. MARCEL IORGA – compozitor – Vaslui	319
100. MUGUR ISĂRESCU – guvernator BNR – București	322
101. CONSTANTINIULIAN – dr.ing., anticomunist – București	324
102. CEZAR IVĂNESCU – poet, întemeietor Baadul – Bârlad	329
103. KLAUS WERNER IOHANNIS – președintele României – Sibiu	331
104. ZINAIDA JULEA – interpr. muz. populară – Rep. Moldova ..	333
105. VASILE LARCO – epigramist, scriitor – Iași	335

106. ION IANCU LEFTER – poet, ziarist – Vaslui.....	338
107. LUCIAN VALERIU LEFTER – dr. în istorie – Vaslui	340
108. GEORGE LETEANU – pictor – Vaslui	341
109. IRINA LOGHIN – interpr. muz. populară – București.....	345
110. PIOTR LUCINSCHI – președinte de stat – Republica Moldova ...	346
111. VALENTINA LUPU – profesor, publicist – Vaslui.....	349
112. VALERIU LUPU – dr. în medicină, critic literar – Vaslui.....	351
113. MIRCEA MAMALAUCA – director muzeu – Bârlad	362
114. EMILIAN MARCU – poet – Iași	366
115. P.S. IOACHIM MAREȘ – EPISCOP – HUȘI	367
116. CASSIAN MARIA SPIRIDON – poet, critic literar – Iași	369
117. DANIEL CERNAT MARIN – jurnalist, avocat – București...	371
118. DUMITRU V. MARIN – Prof.Dr., jurnalist, prozator, etnolog – Vaslui	372
119. RADU D. MARIN – inforenergetician, inginer – București	376
120. SERGIUS LUCIAN MARIN – ziarist, inginer – Canada	377
121. IOAN MASSOFF – critic teatral, dr. – București	378
122. VALERIU MATEI – academician, poet – Rep. Moldova.....	380
123. ION MÂCNEA – poet, monograf, prozator – Vetrișoia, Vaslui. ..	381
124. CONSTANTIN MÂNDRU – colonel – București, ...	384
125. TEODOR MELEȘCANU – politician, ministru – București....	388
126. VICU MERLAN – dr. arheolog – Huși	389
127. ȘTEFAN MILCU – academician, doctor – București	391
128. IONEL MIRON – Prof.Univ.Dr. academician – Iași	393
129. MIHAI MIRON – univ. dr., ziarist – București.....	398
130. ALEXANDRU MIRONOV – Ziarist, ministru – București	400
131. FRANCOIS MITTERAND – președintele Franței, Franța.....	403
132. GRIGORE MOISIL – filosof – București.....	407

133. PAUL MUNTEANU – istoric – Vaslui	409
134. ADRIAN NĂSTASE – prim-ministru – univ.dr. – București ..	410
135. ILIE NĂSTASE – tenisman – București	412
136. ALEXANDRA NECHITA – pictoriță – SUA	416
137. VASILE NEGURĂ – dirijor Fantasia – Vaslui	418
138. TRAIAN NICOLA – monografist – Bârlad	420
139. GRUIA NOVAC – prozator – Bârlad.....	421
140. DANIELA OATU – profesor, poetă – Vaslui.....	423
141. DRAGA OLTEANU-MATEI – actriță – Piatra Neamț.....	424
142. ION N. OPREA – prozator, monografist – Iași.....	436
143. LETIȚIA OPRÎȘAN – pictoriță, poetă – București	437
144. LUDOVIC ORBAN – prim-ministrul României – București...	439
145. PAPA IOAN PAUL AL II-LEA – Roma	441
146. OVIDIU PAPADIMA – cercetător, doctor – București	445
147. MATILDA PASCAL COJOCĂRIȚA – interpr. muz. populară – Bistrița	446
148. P.F. TEOCTIST – PATRIARHUL ROMÂNIEI – București.....	447
149. ADRIAN PĂUNESCU – poet, politician – București.....	450
150. LUCIAN PÂRVOIU – ziarist – București.....	451
151. MARIAN PETCU – Dr. filolog, istoric, ziarist – București	453
152. FLORIN PIERSIC – actor – Cluj	454
153. ALEXANDRU PIRU – Dr., rector univ., academician – București.....	456
154. MIHAI POP – Dr. Docent Universitar – București.....	458
155. GHEORGHE POPA – Univ.Dr,Decan geochimie – Iași.....	462
156. NICOLAE POPA – Prof., dirijor – Bacău	474
157. ȘTEFAN POPA POPAS – caricaturist, București	476
158. STELA POPESCU – actriță – București.....	479
159. CORNELIU PORUMBOIU – regizor, premiat la Cannes – Vaslui....	481
160. TEODOR PRACSIU – crit. literar, ziarist, profesor – Vaslui..	483

161. ION GHEORGHE PRICOP – poet, prozator – Duda Epureni.....	488
162. ȘTEFAN RACOVITZĂ – publicist – Geneva, Elveția.....	492
163. NICOLAE RAINEA – arbitru – Bârlad.....	494
164. ION RAȚIU – politician – Turda, Cluj	495
165. DAN RAVARU – istoric local, activist cultural – Vaslui	497
166. TITUS RAVEICA – Univ.Dr, președinte CNA – București.....	500
167. ANDREEA RĂDUCANU – gimnastă – București.....	502
168. DEM RĂDULESCU – actor, profesor – București	503
169. OLTEA RĂȘCANU GRAMATICU – istoric, dr – Bârlad	505
170. REGELE MIHAI I.. – rege detronat – România	508
171. PETRE ROMAN – prim-ministru, politician – București	513
172. JAMES ROSAPEPE – ambasador – SUA.....	514
173. MARIN ROTARU – învățător, cond. Revistă – Vaslui.....	516
174. NICOLAE ROTARU – General – Bârlad	518
175. ANGHEL RUGINĂ – dr. în economie de nivel mondial – SUA.....	521
176. VIOREL SAVIN – DRAMATURG – Bacău	525
177. JONATHAN SCHEELE – administrator UE – Marea Britanie.....	527
178. VALENTIN SILVESTRU – critic teatral, prozator – București.....	535
179. EUGEN SIMION – academician, critic literar – București.....	542
180. CĂTĂLIN ȘÎMPETRU – redactor, tehoredactor – Vaslui	543
182. MIRCEA SNEGUR – președinte de stat – Republica Moldova.....	552
183. DAN SPĂȚARU – interpret muzică ușoară – București	558
184. NICHITA STĂNESCU – poet – Ploiești.....	560
185. ION STOIA – Acad.Dr.Univ – București	564
186. GHEORGHE STOIAN – prozator, monografist – Slobozia	565
187. THEODOR STOLOJAN – prim-ministru – București.....	569
188. AUREL STORIN, textier, poet, cupletist – Israel	571
189. DANIELA STRACCAMORE – poetă – Italia.....	573

190. ÎPS LAURENȚIU STREZA – Mitropolit Ardeal – Sibiu	575
191. CĂTĂLIN STRIBLEA – ziarist – București.....	577
192. PAUL SURUGIU – interpret muzică populară – București.....	580
193. ȘTEFAN ȘI VIORICA ȘERBAN – scriitori – Iași	583
194. VASILE ȘOIMARU – scriitor – Republica Moldova	588
195. LAURENȚIU ȘOITU – Prof.Univ.Dr. – Iași.....	590
196. MIHAI ȘORA – filozof – București	592
197. MIRCEA ȘTEFĂNESCU – sculptor – Iași.....	593
198. FAMILIA TĂNASE – urmașii lui C. Tănase – București	595
199. VASILE TĂRĂȚEANU – academician – Ucraina	597
200. CĂLIN POPESCU TĂRICEANU – prim-ministru – București.....	606
201. VALENTINA TECLICI – scriitoare – Noua Zeelandă.....	609
202. RĂZVAN THEODORESCU – Acad. Istoric dr. – București	611
203. BEN TODICĂ – ziarist – Sydney, Australia.....	614
204. CONSTANTIN TOMA – Academician dr. Biolog	621
205. PAVEL TOMA – Prof.Dr., scriitor – Vaslui.....	624
206. VIRGIL TROFIN – politician – București	626
207. CORNELIU VADIM TUDOR – poet, politician – București.....	628
208. AVRAM D. TUDOSIE – oenolog, dr. Acad. AOȘR – Huși	629
209. BOGDAN ULMU – Univ. dr., publicist – Iași	643
210. PETRU URSACHE – Univ.dr., etnofolclorist – Iași	644
211. CORNELIA URSU – Dr. psiholog – Iași.....	646
212. MIRCEA VARVARA – Profesor Doctor Universitar – Iași	648
213. LUCIAN VASILIU – poet, prozator, cond revistă – Iași.....	651
214. NICOLAE VĂCĂROIU – prim -ministru, politician – București..	655
215. MIOARA VELICU – interpr. Muz. Populară – Galați	656
216. GRIGORE VIERU – poet – Republica Moldova.....	659
217. NICOLAE VIZITEU – caricaturist, scriitor – Vaslui	662

218. ION VLĂDUȚIU – Dr. Univ. Etnograf – București.....	666
219. VARUJAN VOSGANIAN – poet, politician – București	667
220. ION VOVA – domnul radio – București	669
221. GHEORGHE VRABIE – Dr.Univ., folclorist	670
222. C.D. ZELETIN – Acad. Dr. Universitar – București.....	672
III. POSTFAȚA ȘI NU NUMAI... ..	677
UN PREMIU PENTRU CITITORI: DINTRE MULȚI ALȚII	679
CATEVA PRECIZARI (TOT DESTAINUIRI).....	681
CE REZULTĂ...?	685
IV. ADDENDA	687
OPERA – TABLOU SINTETIC – Dumitru V. MARIN.....	689
DE ACELAȘI AUTOR:	715
REZUMAT: O VIAȚĂ PENTRU O IDEE.....	719

- Mii de articole, editoriale, reportaje sau contribuții științifice, în zeci de publicații, debut 1958;
- Deschizător de drumuri... și îndrumător în presa locală și moldoveană;
- Director și editor de reviste: 1. *ONYX* (Revistă de literatură, civilizație și atitudine, Anul III, nr. 11 - 12 (27 - 28) - nov. - dec. 2014); 2. *Meridianul Cultural Românesc* (Revistă trimestrială, 2015→).

– Editor: *Vlăstarul* (1990), *Teleradioeveniment* (1993), *Meridianul* (1996 →).

Operă tipărită (selecții):

- Considerații privind cântecul popular... (1974) – studiu etnologic
  - Basme de Tudor Pamfile, ediție îngrijită de D.V.M., editura Junimea, Iași (1976)
  - Evoluția învățământului vasluian până în 1859 (1980)
  - Istoria învățământului
  - Liceul „M. Kogălniceanu”, monografie la Centenar (1990)
  - Tudor Pamfile și revista „Ion Creangă” – istorie etnofolclorică. 294 p. (1998)
  - Unison Radio Vaslui continuă... – prezentare media (2000)
  - TV.V – 15... explozia – „Cronica locului, jurnal intim...”, 556 p. (2006)
  - Zăpada pe flori de cireș – roman – 274 p. (1999). Ediția a II-a (2014)
  - Meridianul – O istorie a presei locale și a Curentului Cultural Informațional, 416 p. (2009)
  - Festivalul Național al Umorului „Constantin Tănase” – istorie culturală – 218 p. (2010)
  - TV. V – Vaslui – România – Europa – filă de istorie, presă și cultură – 256 p. (2011)
  - Giurgioana – Bacău, Sat – Biserică... – monografie, 169 p. (2011)
  - Editoriale valabile din vremuri regretabile – culegere – 258 p. (2013)
  - Cu Eminescu, dascăl de suflet – Studii și adnotări istorico-literare, 172 p. (2013)
  - Marin D.V. – Opera în câmpul critic și valoric – (Th. Codreanu, C.D. Zeletin, N. Constantinescu etc.) – opinii, editoriale – 202 p. (2013)
  - „Spirale” internaționale – Vasluieni pe spite din roata istoriei – reportaje și interpretări – 208 p. (2013)
  - Primarii, ca niște oameni acolo, și ei – Jud. Iași – 338 p. (2014)
  - Ceausescu –...– Băsescu, Mitterand – Snegur – Iliescu, Lucinski – Constantinescu
  - Regele Mihai I (evocări de reporter), Ed. PIM, Iași, 2014, 188 p.
  - Prima clasă.../ Personalități de pe Valea Zeletinului, Ed. PIM, Iași, 331 p. (2014)
  - Marin D.V. contemporanul nostru (virtual, 2014)
  - 25 – TV. V – Istorie și cultură, Ed. PIM, Iași, 154 p. (2016)
  - Învățământ și merit vasluian (eșantion din învățământul românesc) (I), Ed. PIM, Iași, 154 p. (2016)
  - 77 – D.V. Marin (istorie – cultură – jurnalism) – Volum omagial –, Ed. PIM, Iași, 168 p. (2016)
  - Viata „pe portative”... în 16 note, Ed. PIM, Iași, 78 p. (2017)
  - Bârlad – Vaslui/Pamfile – Marin/Destine istorice, Ed. PIM, Iași, 156 p. (2017)
  - ...77 Noduri culturale și semne amicale, Ed. PIM, Iași, 397 p. (2018)
  - Editoriale, articole, eseuri Ed. PIM, Iași, 184 p (2018)
  - 101 Vasluieni pentru 100 de ani, Ed. PIM, Iași, 402 p. (2019)
  - Liceeni la Podu – Bacău, Ed. PIM, Iași, 204 p. (2019)
  - Marin D.V. – Vaslui – Din seva istoriei –, Ed. PIM, Iași, 160 p. (2019)
  - 111 Valori naționale pentru Vaslui – Ed. PIM, Iași, 512 p (2019)
  - Marile prietenii culturale de pe Valea Prutului – Ed. PIM, Iași, 210 p. (2020)
  - Jale și eroism la Cotul Donului... și după(!), Ed. PIM, Iași, 274 p. (2019). Ediția a II-a, Ed. PIM, Iași, 305 p. (2020)
  - Opera Magna 1, Ed. PIM, Iași, 616 p. (2020)
  - Festival semicentenar: 50 pentru 50! F.N.U.C.T., Ed PIM, Iași, 332 p. (2020)
  - Opera Magna 2, Ed. PIM, Iași, 520 p. (2020)
  - Opera Magna 3, Ed. PIM, Iași, 510 p. (2020)
  - Bătălia pentru Vaslui: 222 printre noi (!), Ed. PIM, Iași, 738 p. (2020)
- „O operă pentru un timp și o ilustrare a unui mediu unic, viața care pulsează în editoriale, în cărțile sale și în filmul lui Porumboiu... un învingător prin muncă, merite naționale prin activitatea politică autoritate morală, recunoscute. Afirm că a avut harul de A FACE!”*
- Prof. Dr. Emil Constantinescu, Președintele României, 1996 – 2000